

РОБЕРТ ВАН ХЮЛИК

КИТАЙСКИ ЗАГАДКИ

РОБЕРТ ВАН ХЮЛИК КИТАЙСКИ ЗАГАДКИ

Превод: Явор Въжаров

chitanka.info

Романите на холандския автор Роберт ван Хюлик (1910–1967) са необичаен експеримент не само в сферата на криминално-приключенското четиво, а и на литературата въобще. Специалист по културата на Изтока, дипломат, той — в процеса на своите специализирани занимания с литературата на Китай — бива привлечен от образа и подвизите на една действителна личност в историята на тази далечна страна: съдията Ди Жендзие, живял през VII в. В романите, които му посвещава, Роберт ван Хюлик извлича от богатия исторически материал всички необходими съставки на съвременната остросюжетна и развлекателна литература, вграждайки ги в сложна и вътрешно осмислена структура, за да внуши представа на читателя от XX в. за класическия китайски „съдебен роман“, а и за цялостната атмосфера, характеризираща тази тъй отдалечена от днешния ни ден цивилизация. Огромният успех на неговите произведения сред милионна читателска публика в цял свят свидетелства за успеха на неговото творческо начинание, на желанието му да ни приобщи към една тъй различна и невинаги разбираема за нас действителност, да ни запознае и с основите на конфуцианските идеи и морал, и с прозренията на един друг мъдрец на китайската древност, Лао Дзъ, изразени особено красноречиво с двата стиха:

*От тайната — към още по-дълбока тайна,
към вход за истините на безкрая.*

ЕЗЕРОТО, КОЕТО НЕ ВРЪЩАШЕ УДАВНИЦИТЕ

ГЛАВА ПЪРВА

БОЛЕН ЧИНОВНИК ДОВЪРШВА НЕОБИКНОВЕНИТЕ СИ ЗАПИСКИ; СЪДИЯТА ДИ ПРИСЪСТВА НА УГОЩЕНИЕ, ДАДЕНО В НЕГОВА ЧЕСТ НА КОРАБА НА ЦВЕТЯТА.

ИЗГЛЕД НА ХАНЮАН

- 1 — Трибунал
- 2 — Храм на Конфуций
- 3 — Будистки храм
- 4 — Къща на светеца Лян

- 5 — Къща на Хан Юнхан
- 6 — Къща на доктор Джан
- 7 — Вила на Лиу Фейло
- 8 — Квартал на сърбите
- 9 — Рибен пазар

Единствен богът, който пише книгата на нашия живот,
началото му знае и къде е краят — ако има край.
А ние смъртните не можем да четем небесното писание,

дори не знаем редовете му нагоре ли, надолу ли текат.

*Ала съдията щом застане зад червената си маса,
добива божията власт върху живота и смъртта.
Но не и божие то знание. Та нека той и ние помним,
че като съдим другите, сами сме подсъдими.*

Едва ли ще се намери някой, който да каже, че двадесет години служба при нашия прославен император от династията Мин^[1] са дребна работа. Наистина, покойният ми баща служи петдесет години и умря като държавен съветник наскоро след като отпразнува седемдесетия си рожден ден. Аз навършвам четиридесет след три дни, но дано бог се погрижи да не съм жив дотогава.

По време на все по-редките мигове, когато изтерзаната ми мисъл се прояснява, аз се впускам в спомени по изминалите години — единственото утешение, което ми е останало.

Преди четири години бях повишен и станах главен следовател към Столичния съд — рядка чест за един едва тридесет и пет годишен служител. Предричаха ми блестящо бъдеще. Колко горд се чувствавах в онази голяма резиденция, отредена специално за мен, и колко обичах да се разхождам в красивата градина, хванал дъщеря си за ръка! Колко малка бе тя тогава — едва дете, но вече можеше да каже литературното название на всяко цвете, което ѝ посочех.

Само четири години — а сега ми се струва, че е било толкова отдавна! Като спомен от предишния ми живот...

А сега ти, зловеца сянка, отново се надвесваш над мене. И тръпнещ от ужас, аз трябва да ти се подчинявам. Нима си недоволна, че имам дори този кратък отдих? Не изпълних ли всичко, което ми заповяда? Не избрах ли миналия месец, веднага след завръщането си от оня призрачен стар град Ханюан със зловещото му езеро, благоприятен ден за сватбата на дъщеря си? И не я ли омъжих миналата седмица? Какво ми говориш сега? Сетивата ми са притъпени от непоносимата болка. Не те чувам добре. Казваш, че... че дъщеря ми трябва да научи истината? Всемогъщи боже, нямаш ли милост? Тази тайна ще разбие сърцето ѝ, ще я погуби... Не, не ме измъчвай, моля те. Ще направя каквото казваш, само не ме измъчвай... Да, ще пиша.

Ще пиша, както съм писал всяка безсънна нощ, а ти, неумолими палачо, ще стоиш надвесен над мен. Казваш, че другите не могат да те видят. Но не е ли истина, че когато смъртта се е докоснала до някого, другите могат да видят белезите ѝ върху него? Всеки път, когато срещна някоя от моите жени или наложници в безлюдните вече коридори, тя бързо отвърща лице. Когато в кабинета си вдигна поглед от книгата, често улавям чиновниците си да ме наблюдават. Те бързо се привеждат отново над документите и аз зная, че скришно стискат амулетите, които носят напоследък. Трябва да са усетили, че след завръщането си от Ханюан аз не съм просто тежко болен. Болния човек го съжालяват. Обладания от зъл дух го избягват.

Те не разбират. Те само ме съжालяват. Както се съжालява осъденият на безчовечното наказание да умре от бавна смърт, причинена от собствената му ръка — принуден от палача да реже собствената си плът къс по къс. Всяко писмо, което пишех, всяко цифрено послание, което изпращах през последните дни, беше парченце, откъснато от живата ми плът. Така нишките на изкусната паяжина, която бях тъкал търпеливо над цялата империя, се прекъсваха една по една. И всяка скъсана нишка означаваше разбита надежда, погребана илюзия, рухнала мечта. Сега всички следи са заличени. Никой никога няма да узнае нищо. Дори си представям как „Имперски вестник“ ще отпечата некролог за мен, обещаващия млад чиновник, постигнат от преждевременна смърт след продължително боледуване. Продължително, наистина продължило до момента, в който от мене не остана нищо освен този опръскан с кръв скелет...

Това е мигът, в който палачът забива дългия си нож в изтерзаното сърце на престъпника и слага край на страданията му. А защо ти, ужасна сянка, така настойчиво удължаваш моята агония — ти, която си се назовала с име на цвете? Защо искаш да разкъсаш сърцето ми на части, като ме караш да погубя душата на бедната си дъщеря? Тя никога не е извършила нищо лошо, тя е толкова невинна... Да, чувам те, ужасна жено... Казваш, че трябва да пиша още, да запиша всичко, та дъщеря ми да узнае... Да разбере как Небето отказа да ми изпрати бърз, избран от мене край и ме осъди на бавна предсмъртна агония в жестоките ти ръце. И то след като ми разреши да зърна онова... което можеше да бъде.

Да, дъщеря ми ще узнае. Ще узнае за това, как те срещнах на брега на езерото, за старата история, която ми разказа, за всичко... Но се кълна, че ако все още над нас има бог, тя ще ми прости. На предателя и убиеца ще прости, казвам ти. Но на тебе — не! Не, защото ти си само омраза, въплътената омраза, и ще умреш заедно с мене, ще умреш завинаги. Сега вече не спирай ръката ми. Нали заповяда да пиша? Е, добре... ще пиша! Дано Небето бъде милостиво спрямо мене... да, и спрямо тебе.

Защото сега — твърде късно, уви — разбрах какво представляваш в действителност и зная, че никога не идваш непоканена. Ти спохождаш и измъчваш до смърт само онези, които са те призовали чрез тъмните си деяния.

Та ето какво се случи.

Съдът ме изпрати в Ханюан да разследвам един заплетен случай на разхищение на държавни средства. Подозираше се, че са забъркани и хора от местната управа. Спомняте си, че онази година пролетта дойде рано. В топлия въздух трептеше чувство на упование и надежда. Обхванат от безгрижно настроение, дори се канех да взема дъщеря си при това пътуване до Ханюан. Но настроението ми се промени и вместо нея взех Хризантема — най-младата си наложница. Така се надявах да върна покоя на изтерзаната си душа. Защото Хризантема ми беше много скъпа... преди. Когато пристигнах в Ханюан обаче, разбрах, че надеждата ми е била напразна. Тази, която бях оставил зад себе си, беше с мене повече от всякога. Образът ѝ стоеше между нас. Не можех да се насиля дори да докосна крехката ръка на бедната Хризантема.

Трескаво се хвърлих с всички сили да разследвам заплетения случай, опитвайки се да забравя всичко останало. Приключих разследването за една седмица. Престъпникът се оказа столичен чиновник и направи признания. Последната вечер от престоя ми в Ханюан беше отбелязана с великолепно прощална вечеря, дадена в моя чест от благодарната местна управа в Квартала на върбите — прославно от векове обиталище на певиците.

Домакините въодушевено изразиха своята благодарност и възхищението си от бързината, с която бях решил досадния случай. Казаха, че съжеляват само за едно: че няма да могат да ми покажат танците на Бадемов цвят. Твърдяха, че тя била най-хубавата и изкусна

танцьорка в квартала, кръстена на името на прославена красавица от древността. За нещастие момичето изчезнало внезапно същата сутрин. Ако бих могъл да продължа престоя си в Ханюан с няколко дни, загрижено прибавиха те, без съмнение и тази мистерия би могла да бъде разбулена. Тяхното ласкателство ми достави удоволствие. Пийнах повечко вино, и когато късно през нощта се прибрах в изискано подредения дом за гости, където ме бяха настанили, настроението ми беше превъзходно. Всичко ще се уреди, чувствувах аз. Ще реша загадката!

Хризантема ме чакаше. Беше облякла рокля с цвят на праскова, която прекрасно подчертаваше формите на младото ѝ тяло. Бе вперила в мене хубавите си очи и аз бях готов да я взема в обятията си. Тогава внезапно другата — забранената — се появи и аз не можах да помръдна. По тялото ми премина мъчителна тръпка. Измърморих и аз не знам какво извинение и изтичах в градината. Чувствувах, че се задушavam. Не ми достигаше въздух. В градината беше знойно и горещо. Трябваше да изляза, да ида край езерото. Минах на пръсти край задрямалия пазач на портата и тръгнах по пустата улица. Когато стигнах до брега на езерото, заставах неподвижно и дълго оглеждах спокойната вода с дълбоко отчаяние в сърцето си. Докъде щеше да ме доведе старателно изготвеният ми план? Кой би могъл да властвува над хората, ако сам не е човек? Най-сетне разбрах, че има само един изход.

Веднъж взел решение, аз се успокоих. Разгърдих пурпурния си халат и бутнах назад високата черна шапка, за да охладя потното си чело. С бавни крачки тръгнах край брега, за да потърся подходящо за целта си място. Струва ми се, че дори си тананиках някаква песен. Не е ли най-добре да напуснеш украсената зала тогава, когато червените свещи още не са догорели и виното е все още топло в златните бокали? Наслаждавах се на очарователната гледка наоколо. Отляво — бадемови дървета, отрупани с бели цветове, чийто аромат се носеше тежко в топлия пролетен въздух. Отдясно — сребърната шир на окъпаното в лунна светлина езеро.

Видях я зад един завой на криволичеция път. Стоеше на брега, съвсем близо до водата, облечена в бяла копринена роба със зелен пояс. В косите ѝ белееше водна лилия. Когато се обърна и ме погледна, лунната светлина огря прелестното ѝ лице. В същия миг разбрах, че най-после съм намерил жената, която ще ме освободи от магията,

жената, която небето ми е предопределило. Тя също разбра. Защото, когато пристъпих към нея, не ме посрещна с обичайните поздрави и любезни въпроси, а само каза:

— Тази пролет бадемите цъфнаха много рано!

А аз казах:

— Неочакваните радости са най-силни!

— Винаги ли? — попита тя със закачлива усмивка. — Ела, ще ти покажа къде бях седнала допреди малко.

Тя тръгна между дърветата, а аз я последвах. Спряхме се на малка полянка съвсем близо до пътя. Седнахме един до друг във високата трева на едно ниско възвишение. Натезалите от цвят клони на бадемовите дървета се надвесваха над нас като балдахин.

— Колко странно! — казах очарован аз, като взех малката ѝ, хладна ръка в своята. — Сякаш сме в друг свят!

Тя само се усмихна и ми хвърли кос поглед. Обвих талията ѝ с ръка и впих устата си в нейните влажни червени устни.

И тя ме освободи от магията. Прегръдката ѝ ме излекува, пламенната страст притъпи болката от зейналата в душата ми рана. Аз тържествувах, мислех, че всичко отново ще бъде наред.

Докато бавно очертавах с пръст контура на сенките, които клоните хвърляха върху красивото ѝ тяло, бяло и гладко като най-фин нефрит, изведнъж се улових, че ѝ разказвам за магията, от която ме беше освободила. Тя лениво отстрани нападалия върху свършените ѝ гърди бадемов цвят, седна и заговори бавно:

— Едно време, много отдавна, ми разказаха нещо подобно. И после, след известно колебание: — Каж ми, ти не си ли съдия?

Посочих шапката си, окачена на един нисък клон. Луната осветяваше златното означение на ранга върху нея. Отговорих ѝ с усмивка:

— Нещо повече — Главен съдебен следовател!

Тя кимна разбиращо, после легна обратно в тревата, като кръстоса заоблени ръце под прелестната си глава.

— Тази стара история — рече замислено тя — сигурно ще е интересна за тебе. Става дума за един мъдър управител, служил като съдия тук, в Ханюан, преди много столетия. По онова време...

Не зная колко дълго съм слушал мекия ѝ, властен глас, но когато млъкна, хлад и страх бяха свили сърцето ми. Станах рязко, наметнах

халата и навих дългия пояс около кръста си. Като нагласявах шапката на главата си, казах с дрезгав глас:

— Не се опитвай да ме залъгваш с тази измислена история! Казвай, жено! Как си успяла да научиш тайната ми?

Но тя само вдигна поглед към мене и очарователната ѝ уста потрепна в предизвикателна усмивка. Съвършената ѝ красота стопи яростта ми. Коленичих край нея и възкликнах:

— Какво значение има как си я научила? Не ме е грижа коя си или коя си била. Защото, казвам ти, моите намерения са по-добри от тези, за които ми разказа, и кълна ти се, ти и само ти ще бъдеш моята царица! — Погледнах я нежно, вдигнах робата ѝ от земята и добавих: — Бризът духа откъм езерото, ще настинеш!

Тя бавно поклати глава. Но аз покрих голото ѝ тяло с копринената роба. И тогава внезапно чух силни гласове наблизко.

Няколко мъже се появиха на полянката. Силно смутен, аз застанах пред полегналата на тревата жена. Един възрастен мъж, в когото разпознах съдията на Ханюан, стрелна бърз поглед покрай мене. После се поклони дълбоко и каза с възхищение:

— Значи вие сте я открили, господине! Тази вечер, след като претърсихме стаята ѝ в Квартала на върбите и намерихме оставеното от нея писмо, дойдохме насам да я потърсим. Защото в езерото има течение, насочено към тези заливи. Наистина учудващо е как сте я открили преди нас! Не е било необходимо да си давате толкова труд и да я пренасяте от брега, господине! — Той се обърна към хората си и им заповяда: — Донесете носилката!

Обърнах се и погледнах. От бялата роба, прилепнала към тялото ѝ като покров, се отцеждаха капки вода и тънки водорасли се вплитаха в кичурите коса, закриващи неподвижното ѝ, безжизнено лице.

Свечеряваше се, когато съдията Ди^[2] седеше върху откритата тераса на втория етаж на трибунала и пиеше чай. Той седеше изправен в креслото си край ниския парапет от гравирани мрамор и съзерцаваше гледката пред себе си. Една по една светлините на града — плътна маса от стрехи угасваха. Оттатък се простираше езерото — просторна шир от гладка, тъмна вода. Отвъдният му бряг се губеше в мъглата, надвиснала в подножието на отсрещната планина.

Горещият и зноен ден отстъпваше място на душна нощ. Нито един листец не потрепваше на улицата долу. Ди размърда неловко рамене в официалния си халат от плътен брокат. Старият мъж, който стоеше мълчаливо край него, го погледна загрижено. Тази вечер в езерото първенците на Ханюан щяха да устроят пиршество на Кораба на цветята^[3] в чест на съдията Ди. Самият съдия си мислеше, че ако времето не се промени, това едва ли щеше да бъде особено приятно. Като поглаждаше бавно дългата си черна брада, той следеше с празен поглед движението на една малка точка в далечината — лодката на закъснял рибар, която той бързаше да прибере на кея. Когато тя се скри от погледа му, съдията внезапно вдигна очи и каза:

— Все още не мога да свикна да живея в незащитен със стена град, инспекторе. Това някак си ме кара да се чувствавам... несигурен.

— Ханюан е само на шестдесет мили от столицата, Ваша Милост — отбеляза възрастният мъж. — Императорската гвардия бързо може да стигне дотук. Освен това провинциалните гарнизони са...

— Разбира се, нямам предвид военните проблеми — нетърпеливо го прекъсна съдията. — Говоря за положението тук, вътре в града. Струва ми се, че тук стават работи, за които ние не знаем. В градовете, заобиколени със стени, портите се затварят, когато се стъмни, и човек чувства, че държи положението в ръцете си, така да се каже. А този отворен град, пръснат в подножието на планината, и тези предградия по брега на езерото... Всякакви хора могат да идват и да си отиват, когато си поискат!...

Другият подръпна рядката си бяла брада. Не знаеше какво да каже. Наричаше се Хун Лян и беше предан помощник на съдията. Навремето бе слугувал при баща му и когато Ди беше още дете, Хун го бе носил на ръце. Преди три години, когато Ди бе изпратен на работа като околийски управител в Пънлай, първото му назначение извън столицата, Хун беше настоял да го придружи въпреки напредналата си възраст. Тогава съдията го назначи за инспектор на трибунала. Но той направи това най-вече за да даде на Хун официална длъжност. Главната задача на Хун беше да служи като доверен съветник на съдията, който можеше открито да разговаря с него по всякакви въпроси.

— Изминаха два месеца, откакто сме пристигнали тук, Хун — обобщи съдията, — а в трибунала не е докладвано за нито един по-съществен случай.

— Това означава — рече Хун, — че гражданите на Ханюан са хора, почитащи законите, Ваша Милост!

Съдията поклати глава.

— Не, Хун — каза той. — Това означава, че те крият действията си от нас. Както ти каза преди малко, Ханюан се намира близо до столицата. Но поради разположението си на брега на това планинско езеро той винаги е бил малко или повече изолиран. Малцина от други места са се заселили тук. Ако в такова плътно затворено общество се случи нещо по-особено, хората винаги правят всичко възможно, за да го запазят скрито от управителя, който за тях е чужд човек. Повтарям, Хун: тук стават повече работи, отколкото изглежда на пръв поглед. И после, тези загадъчни истории за езерото...

Той не довърши изречението си.

— Ваша Милост вярва ли в тях? — попита бързо Хун.

— Да вярвам ли? Не, не бих стигнал дотам. Но като чувам да говорят, че миналата година четири души са се удавили и телата им така и не са били намерени, аз...

В този момент двама здравеняци, облечени в прости кафяви халати, с малки черни шапки на главите, излязоха на терасата. Това бяха Ма Жун и Цяо Тай, другите двама помощници на съдията. Те бяха високи повече от шест стъпки и имаха широки рамене и дебели вратове на опитни боксьори. След като поздравиха почтително съдията, Ма Жун каза:

— Определеният за пиршеството час приближава, Ваша Милост! Паланкинът ви е готов и чака долу.

Съдията стана и огледа двамата мъже пред себе си. Ма Жун и Цяо Тай бяха бивши „братя от зелените гори“ — както меко се наричаха скитащите по пътищата разбойници. Веднъж, преди три години, те бяха нападнали съдията на един пуст път, но той им бе направил такова впечатление с безстрашието и силния си характер, че и двамата бяха зарязали своята кръвожадна професия и го бяха помолили да ги вземе на служба при себе си. Съдията, трогнат от искреността им, бе удовлетворил тяхната молба. Сега той не съжаляваше за това. Оттогава тази прекрасна двойка му служеше вярно и се бе оказала крайно полезна при залавянето на опасни престъпници и изпълнението на други трудни задачи.

— Току-що казвах на инспектора — рече им съдията, — че в този град се случват много работи, за които ние не знаем. Докато трае пиршеството на Кораба на цветята, вие двамата ще направите добре, ако оставите слугите и екипажа да си пийнат хубавичко и ги накарате да се поразбърят!

Ма Жун и Цяо Тай се ухилиха. Никой от тях не беше против едно добро сръбване.

Четиримата мъже слязоха по широките стъпала, водещи надолу към централния двор на трибунала. Церемониалният паланкин на съдията беше готов и го очакваше. Ди се качи в него заедно с Хун. Дванадесет носачи поставиха дръжките на мазолестите си рамене. Двама бързоходци тръгнаха напред с големи книжни фенери, върху които се виждаха надписи: „Трибунал на Ханюан“. Ма Жун и Цяо Тай вървяха след паланкина, следвани от шест стражници в кожени наметки, с червени пояси и железни шлемове на главите.

Пазачите отвориха тежката, обкована с желязо порта на трибунала и шествието излезе на улицата. Носачите понесоха паланкина със сигурни крачки надолу по стръмните стъпала, водещи към града. Скоро излязоха на пазарния площад срещу храма на Конфуций, където около газените лампи на нощните гостилници кръжеше гъста тълпа. Бързоходците заудряха медните гонгове и завикаха:

— Сторете път, сторете път! Иде негово превъзходителство околийският управител!

Тълпата се отдръпна почтително. Млади и стари наблюдаваха преминаващото край тях шествие със страхопочитание.

Започнаха да слизат отново, минаха през бедняшките квартали и стигнаха до широкия път, който опасваше брега на езерото. След около половин миля шествието навлезе в един по-тесен път, ограден със стройни върби. Именно заради тях наричаха мястото Квартала на върбите — обиталище на куртизанки и певици. Къщите им бяха весело украсено с фенери от цветна коприна. Звън на струнни инструменти и откъслечни звуци от песни се носеха в нощта. Млади дами, облечени в ярки рокли, се тълпяха по лакираните в червено балкони. Те бърбеха оживено и оглеждаха процесията.

Ма Жун, който се считаше за познавач на виното и жените, гледаше жадно нагоре и поглъщаше с очи пъстрилото от красавици. Той успя да улови погледа на едно пълничко момиче, надвесило се над

перилата на балкона на най-голямата къща. Намигна му майсторски с око и бе възнаграден с окуражаваща усмивка.

Носачите оставиха съдийския паланкин на кея. Там бяха застанали в очакване група господа, облечени в дълги халати от лъскав брокат. Висок мъж във виолетов халат на златни цветя излезе напред и поздрави съдията с дълбок поклон. Това беше богатият земевладелец Хан Юнхан, първенецът на Ханюан. Неговият род живееше от векове в голяма къща горе, високо на планинския склон, на едно равнище с трибунала.

Хан поведе съдията към великолепия Кораб на цветята, пристанал до брега така, че предната му палуба се бе изравнила с кея. Корабът цял пламтеше от светлините на стотици разноцветни фенери, окачени по стряхата на главния салон. Когато съдията и Хан влязоха през портала в трапезния салон, музикантите, настанени близо до входа, приветствуваха пристигането им с весела мелодия.

Хан преведе съдията по дебелия килим към почетното място — висока маса, разположена в дъното на салона — и го помоли да седне от дясната му страна. Останалите гости насядаха край двете второстепенни маси една срещу друга от двете страни под прав ъгъл към тази на съдията.

Ди наблюдаваше обстановката с интерес. Той често беше слушал за тези прословути кораби на цветята в град Ханюан, един вид плаващи домове, където гостите можеха да се забавляват в дамска компания и да прекарат нощта в откритото езеро. Пищната обстановка надхвърляше очакванията му. Салонът беше дълъг около тридесет стъпки. От двете страни бе закрит с бамбукови завеси. От червения лакиран таван висяха четири големи фенера от цветна коприна. Стройните дървени подпорни колони бяха изкусно гравирани и позлатени. Леко разлюляване подсказа, че корабът се е оттласнал от кея. Когато музиката спря, можеше да се долови плясъкът на греблата, теглени от гребците долу в трюма.

Хан Юнхан представи накратко останалите гости. Начело на масата вдясно седеше слаб, възрастен, леко прегърбен мъж. Той се оказа богат търговец на коприна на име Кан По. Когато Кан стана и се поклони три пъти на съдията, Ди забеляза, че устните му нервно потрепват, а очите му играят наляво и надясно. Дебелият мъж със самодоволно лице, който седеше до него, бе Кан Чун, по-младият му

брат. Съдията разсеяно си помисли, че двамата братя никак не си приличат — както по външност, тъй и по характер. Третият гост на тази маса — закръглен мъж с превзети маниери, беше представен като „майстор Ван, водач на гилдията на златарите“.

Отсрещната маса бе оглавена от широкоплещест мъж, облечен в кафяв, бродиран със златни нишки халат и с квадратна копринена шапка. Масивното му мургаво лице имаше властен израз. Това, наред с твърдата черна брада и дългите бакенбарди, му придаваше вид на чиновник, но Хан го представи като „Лиу Фейпо, богат столичен търговец“. Той имаше разкошна вила в съседство с къщата на Хан и там прекарваше лятото. Другите двама гости на масата на Лиу Фейпо бяха майстор Пън и майстор Су, предвождащи гилдиите на търговците на сребърни и нефритени изделия. Съдията бе поразен от разликата между двамата. Пън беше много слаб възрастен господин с тесни рамене и дълга бяла брада. Су, напротив, беше набит младеж с тежки рамене и дебел врат на борец. Грубоватото му лице имаше мрачно изражение.

Хан Юнхан плесна с ръце. Музикантите подхванаха друга весела мелодия и през един страничен вход вдясно от съдията влязоха четирима слуги. Те внесоха подноси със студени блюда и оловни кани с топло вино. Хан вдигна тост за добре дошли и угощението започна. Като си късаше дребни парченца от студените патици и пилета, той подхвана любезен разговор. Очевидно бе човек с вкус и добро образование, но съдията забеляза във вежливите му обноски известна липса на сърдечност. Държеше се малко хладно и равнодушно към останалите. Но след като набързо изпразни няколко големи бокала, се поотпусна и каза с усмивка:

— Като че ли на пет мои чаши Ваша Милост изпива само една!

— Много ми се услажда чаша хубаво вино — отвърна съдията, — но пия само по такива приятни поводи като настоящия. Това наистина е един много разкошен прием!

Хан се поклони и каза:

— Надяваме се и вярваме, че Ваша Милост ще остане доволен от престоя си в нашата малка околия. Съжаляваме само, че ние сме прости провинциални хора и не сме достойни за изисканата компания на Ваша Милост. Страхувам се също, че Ваша Милост ще намери живота тук доста еднообразен. Толкова малко неща се случват при нас!

— Наистина от папките на трибунала личи — каза съдията, — че хората на Ханюан са трудолюбиви и почитат законите — най-благоприятното състояние на нещата за един съдия — управител! А колкото до липсата на добро общество, вие проявявате твърде голяма скромност. Нека оставим настрана вашата собствена изискана личност — а нима славният императорски съветник Лян Мънкуан не избра Ханюан, след като се оттегли от длъжност?

Хан изпи още една чаша за здравето на съдията и каза:

— Присъствието на съветника ни прави чест! Дълбоко съжаляваме, че през последните шест месеца разклатеното му здраве не ни дава възможност да се възползуваме от неговите напътствия.

Хан изпразни чашата си на един дъх. Съдията си помисли, че той пие твърде много, и каза:

— Преди две седмици се канех да направя посещение на добра воля у стария съветник, но ми казаха, че бил болен. Надявам се, че не е нещо сериозно?

Хан хвърли на съдията изпитателен поглед. После отговори:

— Знаете, че той е на почти деветдесет години. Но въпреки ревматичните пристъпи и някои неприятности с очите беше в забележително добро състояние. Само че от около половин година насам разсъдъкът му нещо... Е, по-добре Ваша Милост да попита Лиу Фейпо. Градините им са една до друга. Той вижда спътника по-често от мене.

— Изненадах се, като научих, че Лиу Фейпо е търговец — отбеляза съдията. — По всичко, дори по маниерите си, той сякаш е роден чиновник.

— И почти е щял да стане такъв — прошепна Хан. — Лиу е от стар столичен род и е учил за чиновник. Но пропаднал на втория си писмен изпит и това го огорчило до такава степен, че зарязал науката и станал търговец. И търгува толкова успешно, че сега е един от най-богатите хора в тази провинция, а търговските му дела обхващат цялата империя. Затова и пътува толкова често. Но моля ви, не споменавайте пред него какво съм ви казал, защото тези стар провал още го терзае!

Съдията кимна. Докато Хан продължаваше да се налива с вино, той с безразличен вид се заслуша в разговорите, които се водеха на страничните маси. Вдигнал чаша, веселият Кан Чун се провикна към Лиу Фейпо:

— Вдигам тост за младата двойка! Нека живеят щастливи заедно, докато косите им побелеят!

Всички запляскаха с ръце, а Лиу Фейпо само се поклони. Хан Юнхан бързо обясни на съдията, че дъщерята на Лиу, Лунна фея, се е омъжила предишния ден за единствения син на доктор Джан, бивш преподавател по класическа литература. Сватбата, отпразнувана в къщата на доктор Джан в другия край на града, била особено пищна. После Хан извика:

— Нашият учен професор ни липсва тази вечер! Той обеща да дойде, но в последния момент помоли да бъде извинен. Струва ми се, че собственото му вино се е оказало твърде силно за него!

Тази забележка предизвика всеобщ смях. Но Лиу Фейпо само вдигна рамене с отегчен вид. Съдията разбра, че той самият беше все още махмурлия след сватбеното тържество. Ди му изказа благопожеланията си и добави:

— Съжалявам, че пропуснах възможността да се запозная с професора. Не се съмнявам, че той е отличен събеседник.

— Прост търговец като мен — каза унило Лиу Фейпо, — не може да претендира, че познава класическата литература. Но съм чувал да казват, че четенето на книги не винаги възвисява духа!

Настъпи неловко мълчание. Хан бързо даде знак на слугите, които вдигнаха бамбуковите завеси.

Всички оставиха пръчиците за хранене, за да се насладят на красивия изглед. Вече бяха навлезли навътре в езерото. В далечината отвъд просторната водна шир блещукаха неизброимите светлини на Ханюан. Корабът на цветята бе спрял да се движи. Той бавно се полюшваше върху тихо плискащите се вълни. Гребците ядяха вечерната си порция ориз.

Изведнъж завесата от кристални мъниста вляво от съдията се отдръпна встрани с ясен звън. Шест куртизанки влязоха и се поклониха дълбоко пред почетния гост. Хан Юнхан избра две от тях, за да правят компания на него и съдията. Останалите четири отидоха на страничните маси. Хан представи момичето, седнало до неговия гост. То се казваше Бадемов цвят и бе известна танцьорка. Въпреки че държеше главата си скромно сведена, съдията успя да забележи, че чертите на лицето му са правилни и красиви, макар и леко хладни. Другото момиче, наречено Анемония, изглеждаше доста по-

жизнерадостно. Когато го представиха на съдията, то живо му се усмихна.

Докато Бадемов цвят наливаше вино в чашата на съдията, той я запита на колко е години. Тя му отвърна с мек, обработен глас, че скоро ще навърши деветнадесет. Произношението ѝ напомняше на Ди за наречието в собствената му провинция. Приятно изненадан, той попита:

— Лъжа ли се, като ми се струва, че сте от провинцията Шанси?

Тя вдигна поглед и бавно кимна с глава. Сега, зърнал големите и искрящи очи, съдията разбра, че наистина е забележителна красавица. Но същевременно в погледа ѝ се долавяше някакъв мрачен блясък, тъй странен у едно толкова младо и очарователно момиче.

— Аз съм от рода Ди от Тайюан — рече съдията. — А вие къде сте родена?

— Вашата покорна слугиня е от Пинян — отвърна кротко девойката.

Съдията ѝ предложи собствената си чаша. Сега той разбра защо очите ѝ са толкова странни. Жените от град Пинян, разположен на няколко мили южно от Пинюан, още от древността се славеха с уменията си да вършат магии и заклинания. Те можеха да лекуват болести чрез произнасяне на магически думи. За някои се говореше дори, че са вещи в черната магия. Съдията се чудеше как тя, такава красавица от явно добро семейство, родена в далечната провинция Шанси, е попаднала в малката околия Ханюан и се занимава с такава нерадостна професия. Той подхвана с нея разговор за красивата природа и многобройните исторически паметници на Пинян.

Междувременно Хан Юнхан се забавляваше, като се надпяваше с Анемония. Единият започваше да декламира стих от някое стихотворение и ако другият не успееше да го довърши незабавно, трябваше за наказание да изпие чаша вино. На Хан очевидно не му вървеше в играта. Бе започнал да фъфли. Той се облегна на стола си и започна да наблюдава компанията с добродушна усмивка на широкото си лице. Съдията забеляза, че клепачите му са натезжали и очите му се затварят. Анемония стоеше от другата страна на масата и с интерес наблюдаваше усилията на Хан да не заспи. Изведнъж тя се изкиска и подхвърли към Бадемов цвят, която бе застанала между Хан и съдията:

— Няма да е зле да му донеса малко горещо вино!

После се обърна и тръгна към масата на братята Кан.

Напълни чашата на Хан от голямата кана с вино, която един слуга току-що бе поставил там. Съдията вдигна чашата си. Хан тихичко похъркваше. Ди започна да се опасява, че ако гостите се напият, пиршеството ще стане не само скучно, но и уморително. Трябваше да опита да се измъкне рано. Тъкмо отпиваше от чашата, когато ненадейно чу Бадемов цвят да казва до него с тих, но много ясен глас:

— Трябва да ви видя по-късно, Ваша Милост. В този град се подготвя опасен заговор!

[1] Династия, управлявала в Китай от 1368 до 1644 г. — Б.к.р. ↑

[2] Управителят на околия във феодален Китай е бил главният представител на дворцовата власт. В неговите задължения е влизало както събирането на данъците, регистрирането на населението и земевладенията, така и поддържането на реда и законността в града — и територията на 70–80 км. околоръст. Като глава на местното съдилище (трибунал) той е изпълнявал ролята на съдия — разглеждал е всички граждански и криминални дела, разпитвал е и наказвал престъпниците. По образование обаче управителят обикновено е бил представител на ученото съсловие — столичен ерудит, често известен поет, художник, калиграф, но основният ефект в старите китайски повествования за съдебни дела се гради до голяма степен върху факта, че те взимат мъдри разрешения от непрофесионалист, от човек с висока обща култура. В своите криминални романи Р. ван Хюлик поставя ударението върху съдебната функция на околийския управител, като използва за поста му думата „магистрат“ в нейното двойно значение. — Б.к.р. ↑

[3] Кораб на цветята (или цветен кораб) — традиционен образен израз за увеселителна лодка, на която се организират угощения и забави. Освен богатата украса с цветни орнаменти това слово — съчетание отразява и присъствието на певици и танцьорки от „кварталите на цветята и върбите“. — Б.к.р. ↑

ГЛАВА ВТОРА

СЪДИЯТА НАБЛЮДАВА ТАНЦА НА ФЕЯТА НА ОБЛАЦИТЕ; ТОЙ Е ПОТРЕСЕН ОТ ЕДНО ЗЛОВЕЩО ОТКРИТИЕ

Съдията бързо остави чашата и се обърна към нея. Но тя избегна погледа му и се надвеси над рамото на Хан. Той бе спрял да хърка. Анемония се приближаваше към масата отново и носеше в двете си ръце пълен до ръба бокал с вино. Като продължаваше да гледа встрани от съдията, Бадемов цвят каза бързо:

— Надявам се, че Ваша Милост играе шах, понеже... — Тя замълча, тъй като в този момент Анемония застана пред масата. Бадемов цвят се наведе и пое от нея бокала. Поднесе го към устните на Хан, който жадно отпи продължителна глътка, а после рече през смях:

— Ах ти, дръзка палавнице! Да не мислиш, че вече не мога да държа собствената си чаша? — Той обви ръка около талията на момичето, дръпна го близо до себе си и продължи: — А сега какво ще кажеш, да покажем ли на негово превъзходителство един хубав среднощен танц?

Бадемов цвят се усмихна и кимна. Тя ловко се измъкна от прегръдката на Хан, направи дълбок поклон и изчезна зад кристалната завеса.

Хан се впусна в доста объркано описание на различните старинни танци, които леките момичета от Ханюан можели да играят. Съдията кимаше разсеяно. Той си мислеше за онова, което Бадемов цвят току-що му бе казала. Отегчението му се бе разсеяло напълно. Ето че предчувствието му се бе оказало вярно! В този град наистина се мътеше нещо лошо! След танца незабавно трябваше да намери възможност да поговори с нея насаме. Ако една куртизанка е умна, тя може да научи много тайни от разговорите на гостите по време на пиршествата, на които присъства.

Музикантите засвириха темпераментна мелодия, чийто ритъм се подчертаваше от ударните инструменти. Две момичета застанаха в средата на залата и започнаха да танцуват. Всяко държеше по една

дълга сабя. Сабите бързо разсичаха въздуха и се удряха една в друга, като звънтяха в ритъма на войнствената музика. Заключителните удари на барабаните бяха заглушени от възторжени ръкопляскания. Съдията изрази пред Хан възхищението си от изпълнението, но домакинът каза с пренебрежение:

— Това беше само демонстрация на ловкост. Ваша Милост. То няма нищо общо с изкуството. Почакайте да видите как танцува Бадемов цвят! А, ето че тя идва!

Бадемов цвят застана по средата на килима. Върху голото си тяло бе облякла тънка роба от бяла коприна с широки, влачещи се по земята ръкави и зелен пояс около талията. Раменете ѝ бяха обвити с дълъг шал от прозрачна зелена коприна, чиито краища висяха до пода. Косите ѝ бяха вчесани на висок кок и украсени само с една бяла водна лилия. Тя разлюля ръкавите си и даде знак на музикантите. Флейтите започнаха изпълнена с тайнственост, неземна мелодия.

Бадемов цвят бавно вдигна ръце над главата си. Стъпалата ѝ бяха неподвижни, но бедрата ѝ започнаха да се полюляват в такт с музиката. Тънката рокля подчертаваше красотата на младото ѝ тяло. Съдията си помисли, че рядко е виждал такива изваяни до съвършенство женски форми.

— Това е танцът на Фейта от облаците — подшушна дрезгаво в ухото му Хан.

Обадиха се кастанетите. Танцърката посегна към раменете си, взе шала между тънките си пръсти и като разтвори ръце, накара ефирната коприна да затрепти върху нея, а горната част на тялото ѝ се залюля напред-назад. После цитрите и цигулките подеха мелодията в пулсиращ ритъм. Сега Бадемов цвят раздвижи и коленете си. Вълнообразното полюшване обхвана цялото ѝ тяло, но тя все още не се бе помръднала и на инч от мястото си.

Съдията никога не бе наблюдавал такъв обаятелен танц. Неподвижното, гордо лице на танцърката и сведеният ѝ поглед подчертаваха още по-ярко сладните движения на крехкото ѝ тяло, възплътило сякаш пламъка на изгаряща страст. Роклята се смъкна и откри изящно закръглените ѝ голи гърди.

Ди усети завладяващата притегателна сила, която излъчваше тази жена. Той насочи поглед към гостите. Старият Кан По изобщо не гледаше танцърката. Той беше втренчил поглед в чашата си с вино и

мислите му очевидно летяха далеч. Но погледът на по-младия му брат следеше всяко движение на момичето. Без да отделя очи от него, той пошепна нещо на съседа си — майстор Ван. Двамата се засмяха съзаклятнически.

— Тези двамата май не говорят за танца — отбеляза сухо Хан Юнхан. Явно беше, че изпитото вино не е притъпило наблюдателността му.

Майсторите Пън и Су наблюдаваха танцърката в екстаз. Съдията бе поразен от странната, напрегната поза на Лиу Фейпо. Той седеше съвършено неподвижен, властното му лице бе застинало, а тънките му устни бяха стиснати под лъскавите черни мустаци. Но в неговите блестящи очи Ди долови особено изражение. Струваше му се, че в тях се четат зверска омраза, но също така и дълбоко отчаяние.

Музиката ставаше все по-тиха. Тя премина в нежна, почти шептяща мелодия. Сега Бадемов цвят обикаляше на пръсти в широк кръг, като през цялото време се въртеше около себе си така, че дългите ѝ ръкави и краищата на копринения шал да кръжат около нея. Ритъмът се ускори и тя започна да се върти все по-бързо и по-бързо, докато чевръстите ѝ крака сякаш вече не докосваха пода. Изглеждаше, че лети над земята между вълнистите облаци, образувани от зеления ѝ шал и развените бели ръкави.

Внезапно се чу оглушителен шум от удар на гонг и музиката секна. Танцърката застана неподвижно, все още на пръсти, с вдигнати над главата ръце, застинала като каменна статуя. Само по надигането на голите ѝ гърди личеше, че диша. В залата се възцари пълна тишина.

Бадемов цвят отпусна ръце, загърна раменете си с шала и се поклони към масата на съдията. Гръмнаха ръкопляскания, а тя бързо се насочи към изхода и изчезна зад кристалната завеса.

— Изпълнението наистина бе великолепно! — каза съдията на Хан. — Това момиче би могло да танцува пред Негово Величество!

— Точно това каза оня ден и един приятел на Лиу — рече Хан. — Той е висш чиновник от столицата и я видя да танцува на едно пиршество в Квартала на върбите. Предложи незабавно на собственика ѝ да го срещне с управителката на харема на императора. Но Бадемов цвят твърдо отказа да напусне Ханюан и ние, всички граждани, сме ѝ много благодарни за това.

Съдията се изправи и застана пред масата. Той взе чашата си и вдигна тост за очарователните танцьорки на Ханюан. Тостът бе посрещнат с голям ентузиазъм. След това Ди отиде на масата на Кан По и поведе учтив разговор. Хан Юнхан също бе станал и бе отишъл при музикантите, за да похвали диригента.

Старият господин Кан По очевидно бе пил твърде много. По слабото му лице се бяха появили червени петна и челото му бе покрито с пот. Но той успяваше да отговаря смислено на въпросите на съдията относно състоянието на търговията в Ханюан. По едно време помладият му брат каза с усмивка:

— За щастие сега брат ми е малко по-весел! През последните дни непрестанно се тревожеше за една напълно безопасна търговска сделка!

— Безопасна ли? — възропта по-възрастният Кан. — Ти наричаш „безопасна сделка“ даването на пари в заем на оня Ван Ифан?

— Казват, че ако човек иска да извлече добра печалба, трябва да бъде готов да поеме известни рискове — рече успокоително съдията.

— Ван Ифан е мошеник! — промърмори Кан По.

— Само глупците вярват на уличните клюки! — възрази остро Кан Чун.

— Аз... аз няма да позволя да ме обижда собственият ми брат! — заекна от гняв старият Кан По.

— Брат ти е длъжен да ти каже истината! — отвърна му Кан Чун.

— Хайде, хайде! — обади се плътен глас досами съдията. — Стига с вашата караница! Какво ще си помисли за нас негово превъзходителство?

Това бе Лиу Фейпо. Той държеше в ръката си кана с вино и бързо напълни чашите на двамата братя. Усмирени, те вдигнаха тост един за друг. Съдията запита Лиу Фейпо за последните новини около заболяването на съветника Лян.

— Господин Хан ми каза — добави той, — че е съсед на съветника и често го виждате.

— Но не и напоследък — отвърна Лиу. — Преди половин година — да. Тогава негово превъзходителство често ме канеше да се разхождаме заедно в градината му, тъй като нашите дворове са свързани с малка порта. Но сега той е станал много разсеян. Речта му е все по-объркана. Понякога дори не може да ме познае. Не съм го

виждал от няколко месеца. Това е тъжна история, Ваша Милост! Залезът на един голям ум!

Майсторите Пън и Ван се присъединиха към групата. Хан Юнхан донесе кана вино и настоя лично да налее по чаша за всекиго. Съдията поговори с водачите на гилдии и се върна на масата си. Хан вече се бе настанил там и се шегуваше с Анемония. Ди седна и запита:

— Къде е Бадемов цвят?

— О, ей сега ще дойде! — отговори безразлично Хан. — Тези момичета винаги пилеят страшно много време за техните пудри и червила!

Съдията бързо огледа салона. Всички гости бяха насядали на местата си и се бяха заели с поредното блюдо — пълнена риба. Четирите момичета наливаха в чашите ново вино, но Бадемов цвят не се виждаше. Ди каза кратко на Анемония:

— Иди в съблекалнята и кажи на Бадемов цвят, че я чакаме!

— Ха! — възкликна Хан. — За Ханюан е голяма чест, че Ваша Милост е очарован от прелестите на нашите провинциални момичета!

Съдията учтиво се присъедини към общия смях. Анемония се върна и каза:

— Много странно! Мама^[1] каза, че Бадемов цвят е напуснала съблекалнята доста отдавна. Търсих я във всички стаи, но не можах да я намеря.

Съдията промърмори някакво извинение към Хан, стана и напусна салона през изхода вдясно. Тръгна по десния борд към кърмата. Там веселбата беше в разгара си. Хун, Ма Жун и Цяо Тай седяха на една пейка до надстройката. Всеки бе стиснал между коленете си кана с вино, а в ръката си държеше чаша. Срещу тях в полукръг бяха насядали половин дузина слуги и напрегнато слушаха Ма Жун. Здравенякът удари коляното си с юмрук и заключи:

— И точно в този момент леглото се счупи!...

Избухна гръмогласен смях. Съдията потупа рамото на Хун. Инспекторът погледна нагоре и бързо побутна с лакти двамата си приятели. Те скочиха на крака и тръгнаха по десния борд след съдията. Той им каза, че танцърката е изчезнала и се опасява, че може да ѝ се е случило нещастие.

— Виждал ли е някой от вас оттук да минава момиче? — попита той.

Хун тръсна глава.

— Не, Ваша Милост — отвърна той. — Ние и тримата седяхме с лице към кърмата, срещу отвора, който води надолу към кухнята и трюма. Видяхме само сновящите насам-натам слуги. Не е минавала жена.

Двама слуги, понесли купи със супа, излязоха на палубата и се запътиха към трапезния салон. Те също не бяха виждали танцьорката, след като тя бе напуснала салона, за да се преоблече.

— А пък и вероятността да я видим е малка — добави по-възрастният, — защото ни е заповядано да се движим само по десния борд. Съблекалнята на дамите е на левия борд, там е и главната спалня. Ние минаваме на другата страна само ако ни повикат.

Съдията кимна и тръгна към задната част на кораба, последван от тримата си помощници. Слугите разговаряха с кърмчията. Бяха разбрали, че се е случило нещо.

Съдията пресече кърмата и мина на левия борд. Вратата на главната спалня беше открената. Той надникна вътре. Край страничната стена имаше широко легло от гравирани палисандър, покрито с брокат. До стената в дъното видя висока маса, на която горяха две свещи в свещници от ковано сребро. Вляво имаше елегантна тоалетна масичка от палисандър и две табуретки. Но в спалнята нямаше жива душа.

Съдията бързо мина напред и надникна през копринената завеса, която покриваше прозореца на съседната кабина. Очевидно това беше съблекалнята на момичетата. Пълна дама, облечена в черна коприна, дремеше в едно кресло, а слугинята подреждаше разноцветни рокли.

Последният прозорец, този на салона за почивка, беше отворен. Вътре нямаше никой.

— Погледна ли Ваша Милост на горната палуба? — запита Цяо Тай.

Съдията поклати глава. Той бързо отиде при стълбата и изкачи стръмните стъпала. Възможно беше Бадемов цвят да се е качила там, за да подиша чист въздух. Но един поглед бе достатъчен, за да разбере, че горната палуба е напълно безлюдна. Ди тръгна назад и известно време постоя на стълбата, като поглаждаше замислено брадата си. Кабините по десния борд бяха вече претърсени от Анемония. Танцьорката бе изчезнала.

— Вървете и проверете всички останали кабинни — нареди съдията на тримата си помощници, — не пропускайте и банята!

Той слезе обратно на левия борд и застана до перилата край мостика. Сгънал ръце в широките си ръкави, се загледа в тъмната вода наоколо. Във въздуха не се долавяше дори най-слаб полъх. Беше горещо и задушно. Пиршеството в трапезния салон все още бе в разгара си. Дочуваше се шум от гласове и музика.

Съдията погледна през перилата към отраженията на цветните фенери. Изведнъж се вцепени. Долу, точно под повърхността на водата, едно бледо лице го гледаше с неподвижни, широко отворени очи.

[1] Покровителката на куртизанките. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ТРЕТА

Трибуналът заседава при необикновени условия; слугинята описва едно отбратително видение

Един поглед бе достатъчен. Той бе открил танцьорката.

Съдията се канеше да слезе от мостика, когато иззад ъгъла се появи Ма Жун. Ди безмълвно му посочи откритието си.

Ма Жун изруга. Бързо се спусна по стъпалата и нагази до колене във водата. Вдигна на ръце мъртвото тяло и го донесе на палубата. Съдията заведе помощника си в главната спалня. Там поставиха тялото на леглото.

— Горкото момиче, тежи повече, отколкото предполагах — забеляза Ма Жун, докато изстискваше ръкавите си. — Струва ми се, че в жакета ѝ е поставено нещо тежко.

Съдията не го чу. Той стоеше наведен над мъртвото лице. Неподвижните очи гледаха нагоре към него. Тя бе все още в танцувалния си тоалет от бяла коприна, но върху него бе облякла жакет от зелен брокат. Прилепналата към тялото мокра рокля очертаваше красивите ѝ форми по един почти неприличен начин. Съдията потръпна. Само преди няколко минути тя се бе въртяла във вихъра на прелестния танц. А това беше неочакваният край.

Ди се отърси от тези болезнени мисли. Наведе се над тялото и разгледа тъмносинята подутина върху дясното слепоочие. После се опита да затвори очите, но клепачите не помръднаха и мъртвият поглед на жената остана вперен в него. Съдията извади носна кърпичка от ръкава си и покри с нея застиналото лице.

В кабината влязоха Хун и Цяо Тай. Съдията се обърна към тях и каза:

— Това е куртизанката Бадемов цвят. Тя е била убита, и то почти пред очите ми. Ма Жун, остани на пост върху палубата и не пускай никого да минава. Не искам да ми пречат. Не казвай нищо за случая.

Ди вдигна безжизнената дясна ръка и бръкна в ръкава. С известно затруднение успя да извади от него кръгъл бронзов съд за

изгаряне на благовония. Пепелта от тамяна се бе превърнала в сивкава каша. Съдията подаде тамянника на Хун и се приближи до масата край стената.

Върху червената покривка от брукат между двата свещника Той забеляза три малки вдлъбнатини. Повика Хун и го накара да постави тамянника на масата. Трите бронзови крачета попаднаха точно във вдлъбнатините. Ди седна на табуретката пред тоалетната масичка.

— Просто и сигурно! — тъжно каза той на Хун и Цяо Тай. — Била е примамена в тази кабина. Убиецът я е повалил в несвяст изотзад. Сложил е тежкия бронзов тамянник в ръкава ѝ, изнесъл я е навън и я е пуснал леко във водата. Така не се е чул плисък и тя е щяла да потъне право на дъното на езерото. Но в бързината си той не е забелязал, че ръкавът на жакета ѝ се е закачил о един гвоздей на стълбата. Все пак тя се е удавила, защото тежестта в ръкава е държала лицето ѝ на няколко инча под повърхността на водата. — Съдията уморено потри лицето си с ръка и нареди: — Виж какво има в другия ѝ ръкав, Хун!

Инспекторът обърна ръкава наопаки. Вътре намери само мокро пакетче с малките червени визитни картички на Бадемов цвят и сгънат лист хартия, който Хун подаде на съдията. Ди внимателно го разгъна.

— Това е шахматна задача! — възкликнаха едновременно Хун и Цяо Тай.

Съдията кимна. Той си спомни последните думи на момичето.

— Дай ми кърпичката си, инспекторе! — каза Ди. Той уви в кърпичката мокрия лист хартия и го сложи в ръкава си. После стана и излезе.

— Стой тук и пази кабината! — нареди съдията на Цяо Тай. — Хун и Ма Жун ще се върнат с мене в трапезния салон. Там ще организирам предварително следствие.

Когато тръгнаха, Ма Жун отбеляза:

— Във всеки случай няма да се наложи да търсим надалече, Ваша Милост! Убиецът трябва да се намира на борда на този кораб!

Съдията не каза нищо. Той влезе в трапезния салон през кристалната завеса, последван от двамата си помощници.

Вечерята беше към края си и гостите ядяха традиционната последна купичка ориз. Водеше се оживен разговор. Като видя съдията, Хан възкликна:

— Чудесно! Тъкмо се канехме да се качим на покрива и да се полюбуваме на луната!

Съдията не отговори. Той удари по масата с кокалчетата на пръстите си и извика:

— Моля, тишина!

Всички го погледнаха с изумление.

— Най-напред — каза съдията с ясен глас — искам, като ваш гост, да благодаря искрено на всички ви за богатото угощение. За беда това приятно веселие сега трябва да се прекъсне. Надявам се, ще разберете, че ако от този момент нататък говоря с вас като ваш съдия и управител, а не като ваш гост, то е, защото се налага да изпълня дълга си към държавата и населението на тази околия, включително и към вас. — Като се обърна към Хан, той добави: — Трябва да ви помоля да напуснете тази маса, господине!

Хан се надигна в недоумение. Анемония отнесе стола му при масата на Лиу Фейпо. Той седна, като си търкаше очите.

Съдията се премести в средата на масата. Ма Жун и Хун застанаха от двете му страни. Като произнасяше думите бавно, Ди каза:

— Аз, съдията, обявявам за открито заседанието на временния съд, който има за задача да разследва умишленото убийство на куртизанката Бадемов цвят.

Съдията бързо обходи с поглед слушателите. Повечето от тях, изглежда, още не можеха да схванат пълния смисъл на думите му и го гледаха с тъпо изумление. Ди нареди на Хун да доведе капитана на кораба и да донесе набор от пособия за писане.

Сега вече Хан Юнхан се овладя. Той се посъветва шепнешком с Лиу Фейпо. Когато последният кимна, Хан стана и рече:

— Ваша Милост, това е твърде своеволно действие. Ние, първенците на Ханюан, искаме да...

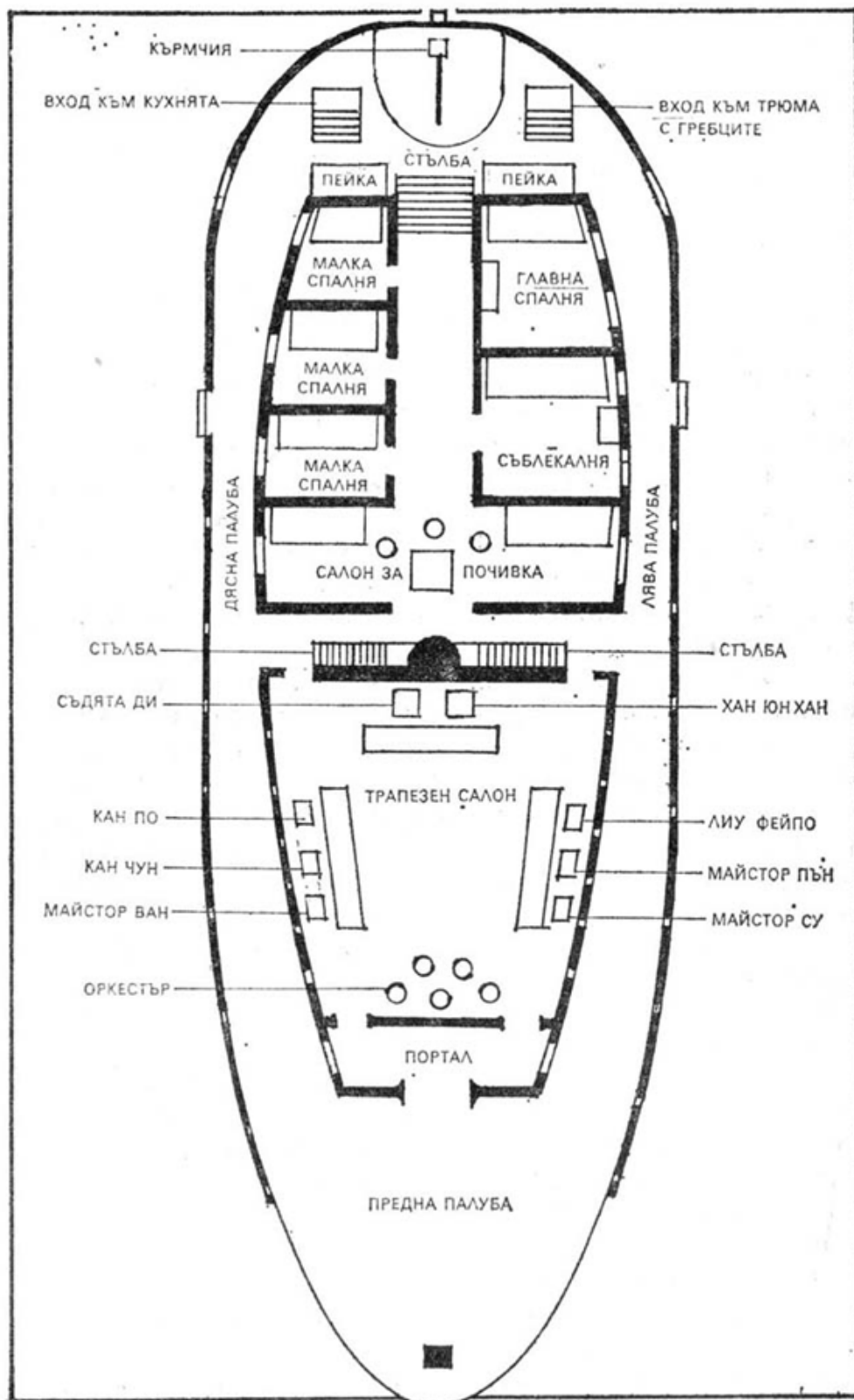
— Свидетелят Хан Юнхан — прекъсна го хладно съдията — да седне на мястото си и да мълчи, докато му бъде наредено да говори!

Хан потъна обратно в стола си с пламнало лице.

Хун доведе капитана — мъж със сипаничаво лице — пред масата. Съдията му заповяда да коленичи и да начертае план на кораба. Докато мъжът изпълняваше заповедта с треперещи ръце, Ди огледа компанията с мрачен поглед. Внезапният преход от весело пиршество

към криминално разследване бе отрезвил гостите напълно и ги бе поставил в неловко положение. Когато капитанът завърши чертежа, той го постави почтително на масата. Съдията бутна хартията към Хун и му нареди да отбележи положението на масите и да напише имената на гостите. Хун повика един слуга, който съобщаваше с шепот името на всеки посочен гост. След това Ди се обърна към компанията с твърд глас:

— След като танцьорката Бадемов цвят свърши танца си и напусна салона, настъпи значително оживление. Вие всички се движехте насам-натам. Сега ще помоля всеки от вас да опише какво е правил точно по това време.

ПЛАН НА ГЛАВНАТА ПАЛУБА НА КОРАБА НА ЦВЕТИЯТА

Майстор Ван стана. Той се заклатушка към масата и коленичи.

— Вашият покорен слуга — церемониално каза той — моли почиттелно Ваша Милост да му разреши да даде показания.

Съдията кимна и дебелият мъж започна:

— Потресаващата новина, че прославената ни танцьорка е била подло убита, естествено много разстрои всички ни. Но тази случка, колкото и да е ужасна, не трябва да ни лишава от чувството за реалност. Сега, след като в продължение на много години съм посещавал пиршествата, устройвани на корабите на цветята, смея да кажа, че познавам този кораб като дланта на ръката си. Почтително уведомявам Ваша Милост, че долу в трюма има осемнадесет гребци — дванадесет на греблата и шест, които почиват. Далеч съм от мисълта да очерня съгражданите си, но във всички случаи, рано или късно, Ваша Милост ще разбере, че по правило гребците на тези кораби са лоша сган, пристрастена към пиенето и хазарта. Следователно убиецът трябва да се търси между тях. Неведнъж се е случвало симпатичен мошеник измежду тези юнаци да завърже връзка с някоя куртизанка и да си послужи с насилие, когато тя реши да сложи край на историята.

Тук Ван млъкна. Хвърли плах поглед към черната водна шир навън и продължи:

— Освен това трябва да имате предвид и друго нещо, Ваша Милост. От незапомнени времена нашето езеро е забулено в тайнственост. Вярва се, че водите му извираат из недрата на земята и затова от бездънните му дълбочини излизат отвратителни създания, които нападат живите хора. Тази година се удавиха не по-малко от четирима души, а телата им така и не бяха открити. Някои казват, че по-късно тези удавници са били видени да бродят между живите. Счетох за свой дълг да привлека вниманието на Ваша Милост върху тези два факта, свързани с убийството, за да се види в правилна светлина това ужасно престъпление и да спестя на приятелите си ненужното унижение да бъдат разпитвани като обикновени престъпници.

В залата се чу одобрителен шепот. Съдията чукна по масата. Като гледаше остро към Ван, той каза:

— Ще бъда благодарен за всеки съвет, който би помогнал на следствието. Възможността убиецът да е някой от трюма вече ми мина през ума. Като му дойде времето, ще разпитам екипажа. Освен това аз

не съм неверник и не изключвам възможността в случая да са замесени и тъмни сили. Колкото до израза „обикновени престъпници“, употребен от свидетеля Ван, искам да изтъкна, че в този съд всички са равни пред закона. До откриването на убиеца всеки от вас ще бъде под подозрение толкова, колкото и гребците в трюма, и готвачите в кухнята. Искате ли да говори някой друг?

Стана майстор Пън. Той отиде пред масата и коленичи.

— Ваша Милост, бихте ли благоволили да ни осветлите — попита той развълнувано — за начина, по който е било убито нещастното момиче?

— Тези подробности — отвърна веднага съдията — засега трябва да останат в тайна. Някой друг?

Никой не заговори и съдията продължи:

— Дадох на всеки от вас пълна възможност да изкаже мнението си и да направи препоръки. Отсега нататък няма да се намесвате и ще ме оставите да действам както аз, съдията, намеря за добре. Сега свидетелят Пън да се върне на мястото си, а свидетелят Ван да излезе напред и да опише действията си през времето, за което става въпрос!

— След като Ваша Милост любезно вдигна тост за танцьорките на Ханюан — каза Ван, — аз напуснах трапезния салон през изхода вляво и се запътих към салона за почивка. Тъй като там нямаше никой, минах по коридора и отидох до тоалетната. Когато се върнах тук, чух, че братята Кан се карат. След като господин Лиу Фейпо ги помири, отидох при тях.

— Срегнахте ли някого в коридора или в тоалетната? — запита съдията.

Ван поклати глава. Съдията изчака Хун да запише показанията му и повика Хан Юнхан.

— Аз отидох да кажа няколко любезни думи на диригента на музикантите — започна Хан с кисел глас, — после изведнъж главата ми се замая. Излязох на предната палуба и постоях известно време там, облегат на дясната страна на главния вход. След като се полюбувах на изгледа, се почувствувах малко по-добре и седнах на кръглата порцеланова табуретка, поставена там. На това място ме намери Анемония и ме доведе в салона. Ваша Милост знае останалото.

Съдията повика диригента на оркестъра, който бе застанал заедно с музикантите в далечния ъгъл на салона, и го запита:

— Можете ли да потвърдите, че господин Хан е бил на предната палуба през цялото време?

Мъжът изгледа музикантите. Когато те поклатиха глави, той отговори с печално изражение:

— Не, Ваша Милост. Ние настройвахме инструментите си. Не сме поглеждали навън, докато госпожица Анемония не дойде да потърси господин Хан. Тогава аз излязох заедно с нея на предната палуба и го видяхме да седи на кръглата табуретка — точно както той току-що каза.

— Можете да си вървите! — рече съдията на Хан. После повика пред масата Лиу Фейпо. Сега той не изглеждаше толкова самоуверен. Ди забеляза, че устните му нервно потрепват. Но когато проговори, гласът му беше твърд:

— След танца на куртизанката забелязах, че съседът ми, господин Пън, не изглежда добре. Веднага, след като Ван напусна залата, аз отведох Пън през изхода на левия борд. Оставих го облеган на перилата и отидох по коридора до тоалетната. После се върнах при него. Не съм срещал никого. Пън каза, че се чувства по-добре, и се върнахме тук заедно. Видях, че братята Кан се карат, и предложих да прекратят кавгата с по чаша вино. Това е всичко.

Съдията кимна и накара да повикат майстор Пън. Той потвърди показанията на Лиу Фейпо до последната подробност. След това пред масата бе повикан майстор Су.

Су погледна навъсено изпод гъстите си вежди. Размърда широките си рамене и започна с безизразен глас:

— Вашият покорен слуга потвърждава, че е видял първо Ван, а после господин Лиу да напускат този салон. След като останах сам на масата, започнах разговор с двете момичета, които изиграха танца със сабите, докато едното посочи левия ми ръкав, целия напоен с рибен сос. Станах и отидох до втората кабина в коридора. Тя беше запазена за мене и слугата ми бе оставил там вързоп чисти дрехи и тоалетни принадлежности. Бързо се преоблякох. Когато излязох в коридора, видях Бадемов цвят, която вървеше пред мен към салона за почивка. Настигнах я при стълбата и изказах възхищението си от танца ѝ. Но тя изглеждаше доста възбудена и набързо ми отговори, че ще се видим след малко в трапезния салон. После сви зад ъгъла към левия борд.

Влязох през вратата откъм десния борд. Видях, че Ван, Лиу и Пън още не са се върнали, и продължих разговора си с двете момичета.

— Как беше облечена Бадемов цвят, когато я видяхте? — запита съдията.

— Тя бе все още с белия си танцувален тоалет, Ваша Милост, но върху него бе облякла къс жакет от зелен брокат.

Съдията го изпрати да седне на мястото си и нареди на Ма Жун да доведе покровителката на куртизанките от съблекалнята.

Масивната дама заяви, че съпругът ѝ притежава къща в Квартала на върбите, към която принадлежат Бадемов цвят и другите пет куртизанки. Когато съдията я запита кога е видяла Бадемов цвят за последен път, тя каза:

— Когато се завърна от танца си, Ваше Превъзходителство. И колко хубава беше! Аз ѝ казах: „Най-добре ще направиш бързо да се преоблечеш. Цялата си вир-вода и ще настинеш!“ И наредих на слугинята да приготви за нея една хубава синя рокля. А Бадемов цвят изведнъж избута слугинята настрани, облече един зелен жакет и излезе! Тогава я видях за последен път, Ваше Превъзходителство, кълна се! Как е било убито горкото пиленце? Тази слугиня разказва една такава странна история... Тя казва, че...

— Благодаря ви — прекъсна я съдията и нареди на Ма Жун да доведе слугинята.

Девойката влезе, като ридаеше неудържимо. Ма Жун я потупа окуражително по гърба, но без особен резултат. Тя проплака:

— Отнесе я злото чудовище от езерото, Ваша Милост! Моля ви, Ваша Милост, нека се върнем на брега, преди то да е потопило кораба! Какъв ужасен призрак! Видях го със собствените си очи!

— Къде видяхте този призрак? — попита удивен съдията.

— Той я повика през прозореца, Ваша Милост! Точно когато мама ми казваше да извадя синята рокля. И госпожица Бадемов цвят го видя! Той я викаше, Ваша Милост! Как би могла да не се подчини на този пъклен зов?

Откъм салона се дочу сподавено шушукане. Съдията удари с ръка по масата, после запита:

— Как изглеждаше призрактът?

— Той беше огромно, черно чудовище, Ваша Милост! Видях го ясно през прозрачната завеса. В едната си ръка размахваше дълъг нож,

а с другата ръка... я викаше!

— Можахте ли да видите какви бяха дрехите и шапката му? — попита съдията.

— Нали ви казах, че беше призрак! — отвърна възбудено девойката. — Нямаше определена форма! Беше просто една отвратителна, ужасна черна сянка!

Съдията направи знак на Ма Жун и той отведе прислужницата.

След това Ди изслуша Анемония и останалите четири момичета. С изключение на Анемония, която съдията сам бе изпратил да търси танцьорката, никой от тях не бе напускала трапезния салон. Бяха разговаряли помежду си и със Су. Не бяха забелязали Ван, Лиу или Пън да излизат и не можеха да си спомнят точно кога се е завърнал Су.

Съдията стана и заяви, че ще разпита слугите и екипажа на горната палуба. Докато изкачваше стръмните стъпала, следван от Хун, Ма Жун отиде с капитана на кораба да събере екипажа.

Съдията седна на кръглото столче до парапета. Той бутна шапката си назад, за да открие челото си, и каза:

— И тук е така задушно, както и вътре!

Хун бързо му предложи ветрилото си и каза унило:

— Този разпит не ни доведе до нещо съществено, Ваша Милост!

— А, май не е точно така! — каза съдията, като енергично размахваше ветрилото пред лицето си. — Мисля, че той изясни нещата до известна степен. Боже мой, Ван не излъга, като каза, че гребците са лоша сган! Те никак не ми харесват!

Гребците, които в този момент се появяваха на палубата, мърмореха недоволно помежду си, но няколко ругатни на Ма Жун и капитана ги накараха бързо да замълчат почтително. Слугите и готвачите бяха накарани да се наредят срещу тях. Съдията счете за излишно да разпитва кърмчията и слугите на гостите, защото Хун го увери, че те бяха слушали с такова внимание пикантните истории на Ма Жун, щото на никой от тях не би минала мисълта да се отдели от мястото си.

Съдията започна разпита със слугите, но те не можаха да кажат много. След започването на танците бяха отишли в кухнята да закусят набързо. Само един от тях се бе качил да погледне дали в трапезния салон не се нуждаят от нещо. Той бе видял майстор Пън да повръща изобилно, надвесен над перилата. Но тогава Лиу не бил с него.

Щателният кръстосан разпит на готвачите и гребците изясни, че никой от тях не е напуснал трюма. Когато кърмчията извикал през отвора на палубата, че гребците могат да си починат, те захванали да играят на комар и никой дори не помислил да изостави играта.

Когато съдията стана, капитанът на кораба, който разглеждаше небето с неспокоен вид, каза:

— Страх ме е, че приближава буря, Ваша Милост! Няма да е зле да се върнем на брега. Този кораб трудно се управлява в бурни води!

Съдията кимна и слезе по стъпалата. Той отиде право в главната спалня, където Цяо Тай стоеше на пост при мъртвото тяло на танцьорката.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

СЪДИЯТА ПРЕКАРВА БЕЗСЪННА НОЩ КРАЙ МЪРТВАТА ЖЕНА; ТОЙ ЧЕТЕ СТИХОВЕ И СТРАСТНИ
ЛЮБОВНИ ПИСМА

Тъкмо когато съдията седна на табуретката край тоалетната масичка, въздухът бе раздран от грохот на гръмотевица. Върху покрива се изсипа пороен дъжд. Корабът се разлюля.

Цяо Тай бързо излезе отвън, за да притегне кепенците. Съдията мълчаливо се загледа пред себе си, поглаждайки дългите си бакенбарди. Хун и Ма Жун стояха загледани в неподвижното тяло върху леглото.

Когато Цяо Тай се върна и залости вратата, съдията вдигна поглед към тримата си помощници.

— Е — рече той с мрачна усмивка, — само преди няколко часа се оплаквах, че тук нищо не се случва! — После поклати глава и продължи бавно: — А ето че сме изправени пред убийство, свързано с толкова съмнения и подозрения, та дори и със свръхестествени сили! — Като видя неспокойния поглед, който Ма Жун хвърли към Цяо Тай, той бързо продължи: — Ако по време на разпита не отхвърлих открито възможността в това престъпление да е замесено призрачно същество, то бе само за да приспя бдителността на престъпника. Не забравяйте, че той не знае как и къде сме намерили тялото. Сигурно е много озадачен, че то не е потънало на дъното на езерото. Защото мога да ви уверя, приятели, че убиецът е човек от плът и кръв! А също така зная и защо е трябвало да убие танцьорката!

И съдията разказа на помощниците си за тревожното съобщение на Бадемов цвят.

— Всъщност — заключи той — най-голямото подозрение пада върху Хан Юнхан, защото единствен той, преструвайки се на задрямал, би могъл да чуе какво ми каза момичето. Макар че в такъв случай трябва да е обигран актьор.

— А освен това е имал възможност да извърши убийството — отбеляза Хун. — Никой не можа да потвърди думите му, че се е

разхождал по предната палуба. Може да е минал назад по левия борд и да е повикал танцьорката през прозореца.

— Но за какво му е трябвало да размахва оня нож, за който разказа слугинята? — запита Ма Жун.

Съдията вдигна рамене.

— Тук голяма роля играе въображението — рече той. — Не забравяйте, че слугинята разказа необикновената си история чак след като бе научила, че танцьорката е била убита. В действителност тя е видяла само сянката на мъж, облечен в широк халат с дълги ръкави, каквито носим всички ние. Той е повикал танцьорката с едната си ръка, а в другата е носел сгънато ветрило, което слугинята е взела за нож.

Корабът бе започнал да се люлее силно. Една голяма вълна се удари о борда с оглушителен грохот.

— За беда — продължи съдията — Хан далеч не е единственият, върху когото падат подозрения. Вярно е, че само той би могъл да дочуе думите на момичето, но всеки от другите гости е могъл да забележи, че тя ми шепне нещо, и по особеното й поведение — казах ви, че тя дори не гледаше към мене — да направи заключение, че ми предава важно съобщение. И е решил за всеки случай да вземе бързи мерки.

— Това значи — каза Цяо Тай, — че наред с Хан имаме още четирима заподозрени, а именно: майсторите Ван, Пън и Су, както и Лиу Фейпо. Само върху братята Кан не пада подозрение, защото Ваша Милост каза, че те не са напускали салона. Останалите четирима са излизали за по-кратко или по-дълго време.

— Всъщност — каза съдията — Пън вероятно е невинен по простата причина, че не е достатъчно силен, за да повали танцьорката в несвяст и да я занесе по стъпалата до водата. Именно затова разпитах екипажа — допусках, че Пън може да е имал съучастник между моряците. Но никой от тях не е напускал трюма.

— Хан, Лиу, майстор Ван и майстор Су изглеждат напълно способни да я убият — забеляза Цяо Тай. — Особено Су — той е здравеняк.

— След Хан — каза съдията — най-подозрителен изглежда Су. Ако убиецът е той, би трябвало да е опасен, хладнокръвен Престъпник, защото е обмислил убийството с всичките му подробности още докато Бадемов цвят танцуваше. Нарочно е потопил

ръкава си в рибения сос, за да има основателен повод по-късно да напусне трапезния салон, както и да се преоблече, ако халатът му се намокри, докато спуска тялото във водата. После е отишъл направо при прозореца на съблекалнята, повикал е танцьорката и я е зашеметил, преди да я потопи във водата. Чак тогава е отишъл в кабината си, за да се преоблече. Няма да е лошо да идеш в тази кабина още сега, Цяо Тай, и да провериш дали съблеченият от Су халат е мокър.

— Аз ще отида, Ваша Милост — каза бързо Ма Жун. Той бе забелязал, че Цяо Тай е пребледнял. Знаеше, че приятелят му не се чувства много добре на кораб по време на буря.

Съдията кимна. Зачакаха мълчаливо връщането на Ма Жун.

— Цялата кабина е наводнена! — съобщи Ма Жун, когато се върна. — Всичко е мокро, само халатът на Су — не! Той е съвършено сух!

— Добре — каза съдията. — Това не доказва, че Су е невинен, но е факт, който трябва да се има предвид. Сега заподозрените са: Хан, Су, Лиу, Ван и Пън — в този ред.

— Защо Ваша Милост поставя Лиу преди Ван? — запита Хун.

— Защото предполагам, че между танцьорката и нейния убиец е съществувала любовна връзка — отвърна съдията. — В противен случай тя не би тръгнала веднага щом я е повикал ѝ не би дошла сама с него в тази кабина. Положението на куртизанката е съвсем различно от това на една обикновена проститутка, която трябва да се отдава на всеки, който заплати за нея. Благоволенieto на куртизанката трябва да се спечели, в противен случай нищо не може да се направи. Куртизанките — и особено прочутите като Бадемов цвят — носят по-голяма печалба чрез песните и танците си, отколкото като спят с гостите, така че собствениците им не ги насилват да удостояват клиентите с благоволенieto си. Спокойно мога да допусна, че Хан или Лиу — и двамата добре запазени светски мъже — биха могли да спечелят любовта на такава красива и изкусна танцьорка. А също и Су, чиято зверска сила някои жени могат да намерят привлекателна. Но закръгленият Ван или мършавият Пън — едва ли! Да, дори мисля, че изобщо можем да зачеркнем Пън от нашия списък!

Ма Жун не чу последните думи на съдията. Той гледаше към мъртвата жена в безмълвен ужас. Изведнъж извика:

— Тя си поклати главата!

Всички се обърнаха към леглото. Главата на мъртвата се полюляваше.

Кърпичката бе паднала. Мигащата светлина на свещите блестеше в мокрите коси.

Съдията стана бързо и отиде при леглото. Дълбоко потресен, той се вгледа в бялото лице. Очите се бяха затворили. Тон постави по една възглавница от всяка страна на главата и веднага я покри отново с кърпичката. После седна и каза със спокоен глас:

— И така, първата ни задача сега е да разберем кой от тримата споменати е имал любовна връзка с момичето. Може би ще бъде най-добре да разпитаме останалите момичета от къщата. Обикновено те имат малко тайни една от друга.

— Но да ги накараме да ги споделят с външен човек — каза Ма Жун — е съвсем друго нещо.

Дъждът бе спрял. Сега корабът не се клатеше толкова. Цяо Тай изглеждаше по-добре. Той каза:

— Аз мисля, Ваша Милост, че пред нас стои по-неотложна задача, а именно — да претърсим стаята на танцьорката в Квартала на върбите. Убиецът е бил принуден да извърши престъплението, след като се е качил на борда на кораба, и ако тя пази в стаята си писма или други доказателства за отношенията си с него, веднага щом слезе на брега, той ще побърза да иде там и да унищожи уликите.

— Имаш пълно право, Цяо Тай — каза одобрително съдията. — Веднага щом пристанем, Ма Жун ще изтича в Квартала на върбите и ще арестува всеки, който се опита да влезе в жилището на танцьорката. Аз ще отида там с паланкина и ще претърсим стаята й заедно.

Отвън се чуха силни викове, което показваше, че са приближили кея. Съдията стана и каза на Цяо Тай:

— Ти чакай тук да дойдат стражниците. Кажи им да запечатат тази кабина и двама от тях да останат на пост пред нея до утре сутринта. Аз ще кажа на собственика на къщата, към която принадлежи мъртвата, да изпрати утре човек, който да се погрижи за полагането на тялото в ковчег.

Когато излязоха обратно на палубата, видяха, че луната се е показала отново. Светлината й огряваше, тъжна гледка — бурята бе

отнесла разноцветните фенери и разкъсала на парчета бамбуковите завеси на трапезния салон. Веселият кораб беше добил печален вид. Доста посърнали, останалите гости изчакаха съдията на кея. По време на бурята те се бяха събрали в салона за почивка и душният въздух там, както и люшкането на кораба, ги бяха накарали да се омърлушат още повече. Веднага щом съдията им разреши да се разотидат, те се втурнаха към своите столове-носилки.

Ди се качи в паланкина си. Щом се отдалечи достатъчно, за да не могат да чуят нареждането му, той нареди на носачите да поемат към Квартала на върбите.

Когато съдията и Хун влязоха в предния двор на къщата, в която живееше Бадемов цвят, те дочуха висок смях, който долиташе откъм трапезарията, разположена отзад. Въпреки късния час веселието тук продължаваше. Собственикът на къщата се втурна навън, за да посрещне неочакваните посетители. Като разпозна съдията, той падна на колене и удари главата си три пъти о земята. После запита с раболепен глас с какво може да бъде полезен.

— Искам да разгледам стаята на куртизанката Бадемов цвят — каза кратко съдията. — Заведи ни там!

Собственикът бързо ги поведе към широката стълба от полирано дърво. Горесте озоваха в слабо осветен коридор. Водачът им се спря пред една от червените лакирани врати и влезе пръв, за да запали свещите. Той нададе ужасен вик, когато една желязна ръка го сграбчи за мишницата.

— Остави го, това е собственикът! — каза бързо съдията. — Как си влязъл тук?

Ма Жун се ухили и отвърна:

— Реших, че е най-добре да не ме видят, като влизам, затова се прехвърлих през градинската ограда и се покатерих на балкона. Намерих слугинята заспала в един ъгъл и я накарах да ми покаже стаята на момичето. Скрих се зад вратата и зачаках, но преди вас не е идвал никой.

— Добре си направил! — каза съдията. — Сега можеш да слезеш долу със собственика. Дръж под око входа.

Ди седна пред тоалетната масичка от гравирано абаносово дърво, и започна да издърпва чекмеджетата. Инспекторът се зае с четирите сандъка за дрехи, изработени от червена лакирана кожа и наредени

един върху Друг край широкото легло. Той отвори най-горния, на който стоеше знакът „Лято“, и провери съдържанието му.

В горното чекмедже на масичката съдията намери само обичайните тоалетни принадлежности, но долното бе пълно с писма и картички. Той бързо ги прегледа. Няколко от писмата бяха написани от майката на Бадемов цвят в Шанси — съдържаха благодарности за парите, изпратени от момичето, и новини за по-малкия брат, който се учел добре. Бащата, изглежда, беше починал. Писмата на майката бяха написани на изискан литературен стил и съдията отново се зачуди каква ли зла съдба бе принудила девойката, произхождаща от добро семейство, да избере такава съмнителна професия. Останалите писма бяха от обожатели, някои написани в стихове. Като ги прелисти, съдията откри подписите на всички гости, присъствували на пиршеството, включително и този на Хан Юнхан. Съдържанието на всички писма беше любезно и официално — покани за вечери, комплименти за танците ѝ, но нищо от по-интимен характер. Беше много трудно да се отгатне какви точно са били отношенията на танцърката с всички тези господа.

Ди събра всички книжа и ги сложи в ръкава си за по-нататъшно проучване.

— А, ето и още, Ваша Милост! — ненадейно възкликна Хун. Той показва на съдията вързопче писма, грижливо увити в копринена хартия, които бе намерил на дъното на сандъка за дрехи. От пръв поглед Ди разбра, че това са истински любовни писма, написани с плам и страст. Всички бяха подписани с едно и също име: „Студентът от бамбуковата горичка“.

— Това трябва да е бил любовникът ѝ! — каза разпалено съдията. — Сигурно няма да е много трудно да се разбере кой е писал тези писма. Стилът и почеркът са великолепни. Той трябва да принадлежи към малката група на образованите в този град.

По-нататъшното претърсване не ги доведе до други следи. Съдията излезе на балкона и постоя известно време там, загледан в градината долу. Лунната светлина се отразяваше във водите на малките изкуствени езера, покрити с лотоси и пръснати между цветята. Колко ли пъти танцърката е стояла на това място и е съзерцавала същата навяваща печал гледка? Той рязко се обърна. Очевидно още не бе

служил достатъчно дълго като съдия, щом внезапната смърт на една хубава жена го бе разтърсила до такава степен!

Ди духна свещите и слезе обратно долу, последван от Хун.

Ма Жун стоеше на входа и приказваше със собственика. Последният се поклони дълбоко, като видя съдията. Ди сгъна ръце в ръкавите си.

— Разбираш — обърна се той към собственика, — че това е разследване на убийство и можех да накарам стражниците си да обърнат къщата наопаки и да разпитат всички гости. Въздържах се да го направя, защото считам, че за момента не е необходимо, а пък и никога не безпокоя хората без достатъчно основание. Обаче ти ще напишеш незабавно подробен доклад за всичко, което ти е известно за мъртвата танцьорка — истинското ѝ име, възрастта ѝ, кога и при какви обстоятелства е дошла в твоята къща, кои са гостите, с които е общувала най-често, какви игри е знаела да играе и така нататък. Гледай докладът ти да ми бъде представен утре рано сутринта в три копия!

Собственикът падна на колене и започна да изразява благодарността си с дълга тирада. Но съдията го прекъсна, като каза нетърпеливо:

— Утре изпрати човек на Кораба на цветята да донесе тялото. И се погрижи семейството на убитата в Пинян да бъде уведомено за смъртта ѝ.

Ди тръгна към вратата, а Ма Жун каза:

— Моля да ми бъде разрешено да последвам Ваша Милост по-късно.

Съдията улови многозначителния му поглед. Той кимна в знак на съгласие и се качи в паланкина си заедно с Хун. Стражниците вдигнаха факлите си. Шествието пое бавно през опустелите улици на Ханюан.

ГЛАВА ПЕТА

МА ЖУН РАЗКАЗВА ЗА ТАЙНАТА НА ТАНЦЬОРКАТА; ЕДИН ПРОФЕСОР Е ОБВИНЕН В ГНУСНО ЗЛОДЕЯНИЕ

На идната сутрин, веднага след зазоряване, когато Хун се яви на доклад, той завари съдията да седи напълно облечен в личния си кабинет, разположен зад съдебната зала.

Ди беше подредил грижливо на купчинки върху писалището си писмата на куртизанката, намерени в сандъка за дрехи. Докато Хун му наливаше чаша чай, съдията каза:

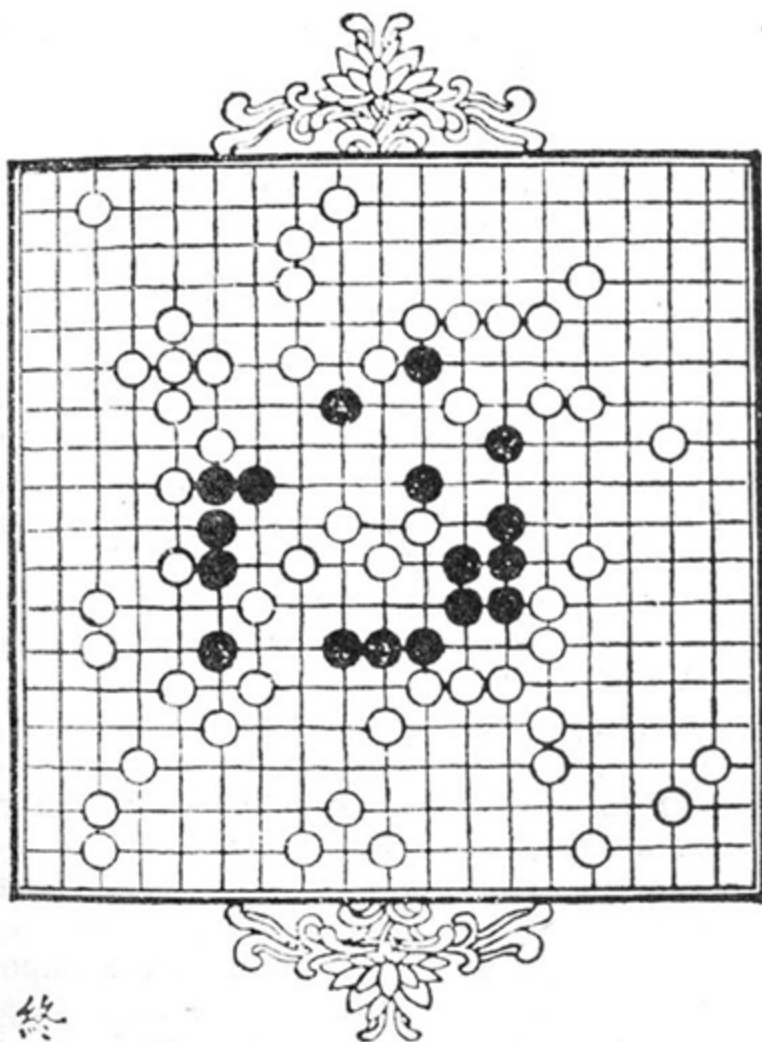
— Прочетох внимателно всички тези писма, Хун. Връзките й с оня така наречен „Студент от бамбуковата горичка“ трябва да са започнали преди около половин година. Първите писма говорят за едно постепенно задълбочаващо се приятелство. По-късните разкриват страстна любов. Но преди около два месеца страстта като че ли е започнала да гасне. Забелязва се явна промяна в тона на писмата. Тук-там открих изрази, които могат да се приемат като заплахи. Трябва да намерим този човек, Хун!

— Старши писарят на трибунала е любител поет, Ваша Милост — каза оживено Хун. — В свободното си време работи като секретар на местния литературен клуб. Той вероятно би могъл да ни каже чий е този псевдоним!

— Чудесно! — рече съдията. — Иди в архивата и поговори с него. Но преди това искам да ти покажа нещо. — Той извади от чекмеджето на писалището си тънък лист хартия и го разгъна. Хун позна шахматната задача, намерена в ръкава на мъртвата жена. Съдията потупа хартията с показалец и каза:

— Снощи, след като се върнахме от Квартала на върбите, разгледах добре тази задача^[1]. Интересното е, че не можах да намеря никакъв смисъл в нея. Вярно, че не съм голям майстор в шаха, но като студент играех често. Както виждаш, в тази игра квадратът е разделен на осемнадесет колонки в хоризонтално и вертикално направление и чертите се пресичат в 289 точки. Единият играч има 150 бели пионки,

а противникът му — също толкова черни. Пионките са малки обли камъчета и всички са равностойни. Двамата участници започват играта при чиста дъска, като всеки на свой ред поставя по една пионка на мястото, където се пресичат две черти. Целта е да отнемеш колкото е възможно повече пионки на противника, като ги обградиш напълно поотделно или на групичка. Обградените пионки веднага се отстраняват от дъската. Печели онзи, който успее да „плени“ по-голям брой пионки.

終

ШАХМАТНАТА ЗАДАЧА

— Това изглежда доста просто! — отбеляза Хун.
Съдията му отвърна с усмивка:

— Правилата наистина са прости, но самата игра е твърде трудна. Казват, че един човешки живот не е достатъчен, за да се научат всичките ѝ тънкости! Нашите големи майстори на шаха често издават ръководства за изучаване на играта, онагледени с рисунки на интересни позиции, а също и със задачи, чието решение е подробно обяснено. Този лист трябва да е бил откъснат от такова ръководство. Той е бил последната страница на книгата, защото сам виждаш думата „Край“, отпечатана в левия долен ъгъл. За беда липсва заглавието на книгата. Трябва да откриеш някой майстор на шаха тук, в Ханюан, Хун. Такъв човек без съмнение ще може да ни каже от кое ръководство е откъснат този лист. Обяснението на задачата може да е било отпечатано на предпоследната страница.

Влязоха Ма Жун и Цяо Тай и поздравиха съдията. Когато седнаха пред писалището, Ди се обърна към Ма Жун:

— Предполагам, че снощи се забави, за да събереш сведения. Кажи какво успя да научиш!

Ма Жун постави големите си юмруци на коленете. Той започна с усмивка:

— Вчера Ваша Милост спомена за възможността да се съберат сведения за личния живот на една куртизанка от другите момичета, които живеят с нея. Случи се така, че когато миналата вечер отивахме към езерото през Квартала на върбите, едно момиче, застанало на балкона, ми хвана окото. Когато по-късно отидохме в къщата, описах я на собственика и услужливият човек веднага накара да я повикат от угощението, на което бе поканена да присъствува. Името Прасковен цвят наистина много ѝ отива!

Ма Жун замълча. Той засука мустак и продължи, като се ухили още по-широко:

— Тя наистина е невероятно очарователно момиче, а пък и аз като че ли не я разочаровах. Поне тя...

— Можеш да прескочиш — прекъсна го раздражено съдията — подробностите около любовните си подвизи! Не се съмняваме, че сте си прекарали времето добре! Кажи сега какво ти каза тя за мъртвата танцьорка!

Ма Жун прие обиден вид. Той въздъхна, после се примири и продължи търпеливо:

— Та, Ваша Милост, това момиче, Прасковен цвят, е било близка приятелка на убитата куртизанка. Танцърката е дошла в Квартала на върбите преди около една година заедно с три други момичета, доведени от столицата от един сводник. Казала на Прасковен цвят, че е напуснала дома си в Шанси заради някакви неприятности и никога няма да може да се върне там. Била доста особена. Въпреки че много високопоставени гости правели отчаяни опити да спечелят благоволението ѝ, учтиво отказвала на всички. Особено усърден в ухажването си бил майстор Су, който ѝ правел много скъпи подаръци, но и той нямал успех.

— Това — намеси се съдията — ще отбележим като минус за Су. Несподелената любов често е съществен мотив за отмъщение.

— Все пак — продължи Ма Жун — Прасковен цвят е убедена, че Бадемов цвят в никакъв случай не е била студена жена. Фактите сочат, че навярно е имала таен любовник. Най-малко веднъж седмично искала разрешение от собственика на къщата да излезе на покупки. Тъй като била уравновесено и дисциплинирано момиче и нямали никакво основание да се опасяват, че може да избяга, собственикът винаги се съгласявал. Тя излизала сама и приятелката ѝ мисли, че е отивала на тайни срещи. Но кой е бил любовникът и къде са се срещали, Прасковен цвят така и не разбрала, въпреки че с положителност се е опитвала да научи!

— Колко време се е бавела всеки път? — попита съдията.

— Излизала е непосредствено след приключване на обета — отвърна Ма Жун — и се е връщала малко преди да поднесат вечерната порция ориз.

— Това означава, че не е ходела извън града — отбеляза съдията. — Инспекторе, върви разпитай писаря за оня псевдоним!

Щом Хун излезе, влезе един слуга и подаде на съдията голям запечатан плик. Ди го отвори и извади дълго писмо, което разгъна върху писалището си. Имаше прикрепени и две копия. Като поглаждаше дългите си бакенбарди, съдията бавно започна да чете. Точно когато завърши четенето и се облегна назад, в кабинета се върна Хун. Като клатеше глава, той каза:

— Старши писарят е сигурен, Ваша Милост, че нито един учен или писател в тази околия не използва прозвището Студента от бамбуковата горичка.

— Жалко! — каза съдията. След това се наведе напред, посочи писмото пред себе си и продължи оживено: — Ето че пристигна докладът от собственика на къщата на куртизанката. Истинското ѝ име е било госпожица Фан Хъи и е била купена в столицата от един сводник преди седем месеца, точно както е казала Прасковен цвят — или как там ѝ беше името — на Ма Жун. Цената е била две златни кюлча. Сводникът е заявил, че я е купил при необичайни обстоятелства. Тя сама го потърсила и поискала да се продаде за едно златно кюлче и петдесет сребърника при условие, че ще бъде препродадена именно в Ханюан. На сводника се сторило странно, че девойката предлага сделката сама вместо чрез родителите си или чрез посредник. Но тъй като била красива и умеела добре да пее и танцува, той разбрал, че печалбата ще бъде добра, и не си направил труда да я разпитва. Платил ѝ парите и тя ги прибрала. Но тъй като къщата в Квартала на върбите била добър клиент, сводникът сметнал за разумно да уведоми управителя за странния начин, по който е наел момичето, за да се освободи от отговорност, ако по-късно възникнат усложнения.

На това място съдията замълча и ядно поклати глава. После продължи:

— Собственикът на къщата задал на девойката няколко въпроса, но като видял, че тя избягва да отговаря пряко, оставил работата така. Той твърди, че според него родителите ѝ са я изгонили от дома ѝ заради някаква незаконна любовна връзка. Другите подробности за живота ѝ в къщата съвпадат с онова, което Ма Жун е научил от останалите момичета. Собственикът е отбелязал имената на гражданите, които са проявявали особен интерес към Бадемов цвят. Списъкът включва почти всички изтъкнати граждани на Ханюан, без Лиу Фейпо и Хан Юнхан. Имало е случаи собственикът на къщата да увещава девойката да приеме за любовник единия или другия, но тя твърдо е отказвала. Той не е настоявал много, защото и без това само с танците си Бадемов цвят му е носела добра печалба. В края на доклада се съобщава, че девойката е обичала литературните игри, пишела красиво, а в рисуването на цветя и птици била над средното ниво. Но се подчертава, че не е обичала играта на шах!

Съдията отново замълча. Огледа помощниците си и запита:

— Е, сега как бихте обяснили въпроса ѝ дали играя шах и това, че в ръкава ѝ намерихме тази шахматна задача?

Ма Жун се почеса по главата в недоумение. Цяо Тай попита:

— Мога ли да хвърля поглед на задачата, Ваша Милост? Някога много обичах да играя шах.

Съдията бутна хартията към него. Цяо Тай се замисли върху задачата и след известно време каза:

— Това е напълно безсмислена позиция, Ваша Милост! Белите пионки заемат почти цялата дъска. Някои от ходовете, посредством които те са възпрели настъплението на черните, биха могли да се възпроизведат доста ясно, но в разположението на черните няма никаква логика.

Съдията смръщи вежди. От вцепенението го извадиха трите удара на големия бронзов гонг, окачен на главната порта, които отекнаха в трибунала и оповестиха откриването на сутрешното съдебно заседание.

Ди постави шахматната задача обратно в чекмеджето и стана с въздишка. Хун му помогна да наметне съдийската мантия от тъмнозелен брокат. Докато нагласяваше на главата си черната съдийска шапка, той каза на тримата мъже:

— Ще се занимая с убийството, извършено на Кораба на цветята. За щастие в момента няма други дела за разглеждане, тъй че ще можем да съсредоточим цялото си внимание върху това загадъчно убийство.

Ма Жун дръпна настрана тежката завеса, отделяща личния кабинет на съдията от съдебната зала. Ди се качи на подиума и седна зад високата маса с покривка от ален брокат. Ма Жун и Цяо Тай застанаха зад стола му, а Хун зае обичайното си място от дясната му страна.

Стражниците застанаха в две редици пред подиума. Те носеха бичове, палки, вериги, белезници и други пособия на своя занаят. Старши писарят и помощниците му седяха на по-ниски маси от двете страни на подиума, готови да водят протокола.

Съдията огледа съдебната зала. Забеляза, че се е събрала внушителна тълпа от зрители. Новината за убийството, извършено на Кораба на цветята, се бе разпространила като мълния и гражданите на Ханюан бяха нетърпеливи да научат всички подробности. На първия ред седяха Хан Юнхан, братята Кан и майсторите Пън и Су. Ди се зачуди защо Лиу Фейпо и Ван не бяха там. Началникът на стражниците ги беше уведолил, че трябва да присъствуват.

Съдията удари с чукчето си по масата и обяви заседанието за открито. След това започна да проверява присъстващите.

Внезапно на входа на съдебната зала се появиха няколко души, предвождани от Лиу Фейпо, който възбудено крещеше:

— Искам правосъдие! Извършено е гнусно престъпление!

Съдията направи знак на началника на стражниците. Той отиде да посрещне новодошлите и ги доведе пред подиума.

Лиу Фейпо коленичи на каменния под. До него коленичи висок господин на средна възраст, облечен в прост син халат и с малко черно кепе на главата. Четирима други мъже останаха прави зад редицата стражници. Между тях съдията разпозна Ван. Другите трима му бяха непознати.

— Ваша Милост! — проплака Лиу Фейпо. — Дъщеря ми е била жестоко убита през първата ѝ брачна нощ!

Съдията вдигна вежди. Той каза остро:

— Тъжителят Лиу Фейпо да разкаже всичко последователно. Чух снощи по време на угощението, че сватбата на дъщеря ви е била отпразнувана оня ден. Защо идвате в съда сега, два дни след случая, да съобщите за смъртта ѝ?

— Всичко се дължи на пъкления план на този коварен човек тук! — проплака Лиу Фейпо, като посочи господина, коленичил край него.

— Кажете името и професията си! — заповяда съдията на мъжа на средна възраст.

— Вашият нищожен слуга — каза тихо мъжът — се нарича Джан Уънджан и е доктор по литература. Ужасно нещастие сполетя моята къща и ми отне едновременно любимия и единствен син и младата му съпруга. И като че ли това не стига, ами този човек, Лиу Фейпо, обвинява мене — техния баща! Почтително умолявам Ваша Милост да поправи тази страшна неправда!

— Безсрамен мошеник! — изкрещя Лиу Фейпо. Съдията удари чукчето си по масата.

— Тъжителят Лиу Фейпо — каза строго той — да се въздържа от употребата на обиди в този съд! Разкажете случая!

Лиу Фейпо направи усилие да се овладее. Той очевидно не бе на себе си от гняв и скръб. Съвсем не приличаше на човека от миналата вечер. След кратко мълчание продължи с по-спокоен глас:

— Великото Небе не бе пожелало да се сдобия с мъжка рожба. Единственото ми дете бе момиче и се казваше Лунна фея. Но чрез тази дъщеря бях напълно утешен за липсата на син. Тя беше очарователна и мила. Най-голямата радост в живота ми бе да гледам как се превръща в красива и умна млада жена. Аз...

Той млъкна. Ридание задави думите му. Преглътна няколко пъти, после продължи с треперещ глас:

— Миналата година тя ме помоли да ѝ разреша да взема частни уроци по класическа литература, които учителят — доктор Джан — преподаваше в къщата си на група млади жени. Съгласих се, защото дотогава тя се увеличаше главно по язденето и лова, и бях доволен, че започва да проявява интерес към изкуството и литературата. Как бих могъл да предвидя нещастията, което ще последва? В къщата на учителя Лунна фея видяла сина му, студента Джан Хупяо, и се влюбила в него. Искях да се осведомя за семейството на Джан, преди да взема решение, но Лунна фея настоятелно ме помоли да обявим годеща по-скоро и Първата ми жена — тази глупачка! — подкрепи молбата ѝ, макар че трябваше да бъде по-предвидлива. Дадох съгласието си, избрахме сватовник и брачният договор бе съставен. Тогава обаче моят приятел, търговецът Ван Ифан ме предупреди, че доктор Джан е развратник, който преди известно време се опитал безуспешно да използва дъщеря му за задоволяване на низките си страсти. Реших незабавно да разваля годеща. Но тогава Лунна фея легна болна и Първата ми жена твърдеше, че е болна от любов и сигурно ще умре, ако не променя решението си. На всичко отгоре, тъй като не желаете плячката да се изплъзне под носа му, доктор Джан отказа да развали брачния договор.

Лиу хвърли змийски поглед към професора, после продължи:

— Така, макар и с голяма неохота, аз разреших да отпразнуваме сватбата. Оня ден в къщата на Джан бяха запалени червени свещи и бракосъчетанието бе извършено тържествено пред възпоменателните плочи на предците^[2]. На сватбеното тържество присъствуваха повече от тридесет видни граждани, включително гостите, които взеха участие в пиршеството на Кораба на цветята... Днес рано сутринта професорът се втурна силно развълнуван в къщата ми и съобщи, че вчера Лунна фея е била намерена мъртва в брачното ложе. Веднага го запитах защо не ми е съобщил незабавно. Отговори ми, че синът му,

младоженецът, бил изчезнал безследно и той искал най-напред да се опита да открие него. Попитах го от какво е умряла дъщеря ми, а той само измърмори някакви неразбираеми думи. Поисках да тръгна с него, за да видя тялото ѝ. Той спокойно ми каза, че тя вече е закована в ковчег и положена в будисткия храм!

Съдията се облегна назад. Той понечи да прекъсне Лиу, но премисли и реши да го изслуша докрай.

— У мене се породило ужасно подозрение — продължи Лиу. — Веднага отидох да се посъветвам със съседа си, майстор Ван. Той незабавно се съгласи с мене, че дъщеря ми е станала жертва на неопишуемо престъпление. Уведомих доктор Джан, че ще подам жалба в трибунала. Майстор Ван отиде да доведе свидетел — Ван Ифан... И сега аз, Лиу Фейпо, съм паднал на колена пред масата на Ваша Милост и ви умолявам да се погрижите злият престъпник да получи заслужено наказание, за да може душата на бедната ми дъщеря да почива в мир!

Като каза това, Лиу удари три пъти челото си о каменния под.

Съдията бавно поглади дългата си брада. Помисли малко и запита:

— Искате да кажете, че студентът Джан е убил невястата си и след това е избягал?

— Моля Ваша Милост за извинение! — побърза да отговори Лиу. — Толкова съм объркан, че не се изразявам ясно. Този слаботелесен младеж, студентът Джан, е невинен. Бащата, този пропаднал развратник, ето кой е виновният! Той е пожелал Лунна фея и възбуден от виното, е посегнал на нея в същата нощ, през която тя е трябвало да стане жена на сина му. Горката ми дъщеря се е самоубила, а студентът Джан, ужасен от скандалното поведение на собствения си баща, е побягнал в отчаянието си. На следната сутрин, събудил се след пиянската нощ, порочният професор е намерил мъртвото тяло на дъщеря ми. Уплашен от последствията на подлото си деяние, той е наредил незабавно да заковат трупа в ковчег, за да прикрие факта, че дъщеря ми се е самоубила. Затова обвинявам доктор Джан Уънджан, че е изнасилвил дъщеря ми, Лунна фея, и е станал причина за смъртта ѝ.

Съдията заповяда на старши писаря да прочете обвинението на Лиу така, както бе записано. Лиу се съгласи, че всичко е точно, и постави отпечатъка от палеца си върху документа. После съдията каза:

— Сега обвиняемият Джан Уънджан да разкаже какво се е случило!

— Стоящият пред вас — започна професорът с леко педантичен тон — проси Ваша Милост за снисходителност спрямо недостойното си поведение. Искам да заявя, че напълно разбирам колко глупави са били действията ми. Спокойният живот между книгите ме е направил, за жалост, неспособен да се справя умело с такава ужасна беда, каквато сполетя бедната ми къща. Но твърдо отричам да съм имал някога непочтени мисли по отношение на снаха си, а още по-малко бих могъл да я напада! Ще ви разкажа всичко, което се случи в действителност — и всяка подробност е вярна!

Докторът спря за момент, за да събере мислите си, после продължи:

— Вчера сутринта, когато закусах в градинската си беседка, дойде слугинята ми Ружа и съобщи, че почукала на вратата на брачната стая, извикала, че носи сутрешния ориз, но никой не ѝ отговорил. Казах ѝ да не безпокои младоженците и да им почука пак след около час. По-късно същата сутрин, когато поливах цветята, Ружа дойде отново и ми каза, че все още никой в стаята не отговаря. Почувствувах някаква тревога. Отидох лично до покоите, предназначени за младата двойка, и енергично почуках на вратата. Когато никой не отговори, извиках няколко пъти името на сина си, но пак не получих отговор. Тогава разбрах, че трябва да се е случило нещо нередно. Веднага отидох да доведа търговеца на чай Кун, мой съсед и приятел, за да се посъветвам с него. Той сметна, че мой дълг е да отворя вратата със сила. Повиках иконома; той донесе брадва и разби ключалката.

Доктор Джан спря да говори. Преглътна и продължи с беззвучен глас:

— Голото тяло на Лунна фея бе проснато в леглото, покрито с кръв. Сина ми го нямаше. Бързо пристъпих напред и я покрих с юргана. После опипах пулса ѝ. Той бе спрял и ръката ѝ бе студена като лед. Тя беше мъртва... Кун веднага отиде да доведе учения лекар доктор Хуа, който живее наблизо. Той извърши оглед на тялото. Установи, че причината за смъртта е силен кръвоизлив, причинен от дефлорирането. Тогава разбрах, че синът ми, покрусен от скръб, е избягал от мястото, където го е сполетяло това тежко нещастие. Бях

убеден, че е отишъл в някое самотно кътче, за да се самоубие, и реших да изляза веднага, за да се опитам да го намеря и да му попреча да извърши тази отчаяна постъпка. Когато доктор Хуа отбеляза, че в толкова горещо време е по-добре мъртвата да бъде затворена незабавно, аз наредих да извикат човек, който да измие тялото и да го постави във временен ковчег. Кун предложи ковчегът да бъде положен в будисткия храм, докато се реши къде да бъде заровен. Помолих всички присъстващи да запазят случая в тайна, докато не намеря сина си — жив или мъртъв. После отидох да го търся, придружен от Кун и икономата си. Цял ден бродихме из града и предградията, разпитвахме навсякъде, но падна мрак, а ние все още не бяхме открили никаква следа. Когато се върнахме у дома, заварихме един рибар да чака пред портата. Той ми предаде копринен пояс, който се закачил на въдицата му, докато ловял риба в езерото. Нямаше нужда да чета името, избродирано на подплатата. Веднага познах пояса на бедния си син. Този втори удар беше прекалено силен за мене. Паднал съм в несвяст. Кун и икономът ме сложили в леглото. Напълно изтощен, съм спал до тази сутрин... Веднага щом се събудих, си спомних за своя дълг към бащата на младоженката. Забързах към къщата на Лиу и му съобщих за ужасното нещастие. Вместо да заоплаква заедно с мене децата ни, отнети от жестоката съдба, този безсърдечен човек ми отправи най-безумни обвинения и ме заплаши, че ще подаде жалба срещу мене в трибунала. Умолявам Ваша Милост да бъде справедлив към покорния си слуга, който в един и същи ден загуби единствения си син и младата си снаха и по такъв начин е изправен пред ужасната съдба родът му да бъде прекъснат!

После професорът удари няколко пъти челото си о пода.

Съдията даде знак на писаря. Той прочете записа, направен според показанията на доктор Джан, и последният постави отпечатъка на палеца си върху хартията.

Съдията каза:

— Сега ще изслушам свидетелите на тъжителя и обвиняемия. Нека дойде търговецът Ван Ифан!

Ди огледа изпитателно търговеца. Спомни си, че името му бе споменато по време на кавгата между братята Кан. Ван Ифан беше човек на около четиридесет години, с гладко, безбрадо лице, чиято бледност се подчертаваше от късите, черни мустаци.

Ван Ифан заяви, че преди две години Втората жена на доктор Джан умряла. И тъй като Първата и Третата му жени били умрели още преди това, професорът останал съвсем сам. Тогава той потърсил Ван Ифан и го помолил да му даде дъщеря си за наложница. Ван Ифан възмутено отхвърлил това предложение, направено дори без подходящ посредник. Оттогава доктор Джан, неуспял да задоволи страстта си, започнал да разпространява злонамерени клевети, че Ван Ифан е търговец, който се занимава с тъмни сделки. Като опознал по този начин лошия нрав на професора, Ван Ифан сметнал за свой дълг да предупреди Лиу Фейпо на какво семейство се кани да повери единствената си дъщеря.

Веднага щом Ван Ифан млъкна, доктор Джан извика гневно:

— Умолявам Ваша Милост да не вярва на тази нелепа смесица от истина и лъжа! Вярно е, че често съм се изказвал зле за Ван Ифан. И сега не се колебая да заявя, че този човек е мошеник и измамник. След смъртта на Втората ми жена не аз, а той предложи дъщеря му да ми стане наложница. Каза, че тъй като жена му е починала, не може да се грижи достатъчно добре за дъщеря си. Очевидно искаше да измъкне от мене пари и да ме накара да спра да порицавам съмнителните му търговски сделки. Не той, а аз отхвърлих веднага безсрамното предложение!

Съдията стовари юмрука си върху масата и извика:

— Вие се подигравате с мене, вашия съдия! Явно е, че един от двамата ви лъже най-безсрамно! Нека ви бъде ясно, че ще проуча този случай най-подробно и тежко на онзи, който се е опитал да ме измами!

Като подръпваше ядосано брадата си, съдията заповяда на майстор Ван да излезе напред.

Показанията на Ван съвпадаха с тези на Лиу Фейпо, що се отнася до фактите. Но той съвсем не споделяше с такава увереност теорията на Лиу относно престъплението, приписвано на доктор Джан. Каза, че се е съгласил с нея, само за да успокои възбуждения Лиу Фейпо, и ще се въздържа да изкаже мнение за онова, което се е случило в действителност през брачната нощ.

После съдията изслуша двамата свидетели на обвиняемия. Първо търговецът на чай Кун потвърди направеното от доктор Джан описание на случая и добави, че професорът е човек със скромни навици и възвишен характер.

Когато на каменните плочи коленичи доктор Хуа, съдията заповяда на началника на страниците да повика съдебния следовател. После се обърна строго към доктор Хуа с думите:

— Вие като професионален лекар трябва да знаете, че при всички случаи на внезапна смърт тялото не бива да се затваря в ковчег, преди всички обстоятелства около смъртта да са били изяснени в съда и преди следователят да е огледал трупа. Действували сте против законите и ще бъдете съответно наказан. А сега в присъствието на следователя опишете състоянието, в което намерихте тялото, и разкажете как стигнахте до заключението си относно причината за настъпването на смъртта!

Доктор Хуа бързо се впусна в подробно описание на симптомите, открити върху тялото на мъртвото момиче. Когато свърши, съдията погледна въпросително към следователя, който каза:

— Почтително уведомявам Ваша Милост, че макар и смърт на девственица при обстоятелства като описаните да се среща много рядко, в медицинските книги наистина са отбелязани няколко такива случая. Няма съмнение, че такъв случай може да завърши със смърт, въпреки че по-често се стига само до по-продължително състояние на безсъзнание. Симптомите, описани от доктор Хуа, във всички подробности отговарят на тези, описани в авторитетните медицински трудове.

Съдията кимна. След като осъди доктор Хуа на тежка глоба, той се обърна към слушателите в залата и каза:

— Възнамерявах тази сутрин да разгледам случая с убийството на куртизанката, но новият случай прави неотложен огледа на мястото на предполагаемото престъпление.

Той удари по масата с чукчето си и закри заседанието.

[1] Става дума за един от двата вида шах, разпространени в стар Китай — „уей ци“ („шах на обграждането“), популярен днес под японското наименование „го“. Другият — „сян ци“ („шах с образи“) е близък до шаха разпространен в Европа. — Б.к.р. ↑

[2] Тези плочки, наречени още „табелки на душите на предците“, китайците са поставяли в храмовете и във всеки дом. Край тях изгаряли благовония и оставяли горящи свещи. У конфуцианците това е било свързано с култа към предците. Те са вярвали, че след като

напишат името на покойника върху плочката, в нея се вселявала душата му. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТА

СЪДИЯТА ДИ РАЗГЛЕЖДА БИБЛИОТЕКАТА НА ЕДИН СТУДЕНТ; В ИЗОСТАВЕНИЯ ХРАМ СЕ ИЗВЪРШВА АУТОПСИЯ

В коридора съдията рече на Ма Жун:

— Кажи на стражниците да приготвят паланкина ми за отнасяне до къщата на доктор Джан. Четирима от тях да идат в будисткия храм и да приготвят всичко необходимо за аутопсията. Аз ще дойда в храма веднага щом свърша с професора.

След това той влезе в личния си кабинет.

Хун се зае да приготви чаша чай за съдията. Цяо Тай остана прав, изчаквайки Ди да седне пръв. Но той започна да се разхожда из кабинета с ръце на гърба. Челото му бе прорязано от дълбока бръчка. Спря се чак когато Хун му поднесе чашата чай. Отпи няколко глътки и заговори:

— Не мога да си представя какво е накарало Лиу Фейпо да отпрати такова невероятно обвинение. Приемам, че прибързаното затваряне на тялото в ковчег изглежда подозрително, но всеки разумен човек първо би настоял да се извърши аутопсия, вместо да предяви такова сериозно обвинение. А миналата вечер Лиу ми направи впечатление на много спокоен и хладнокръвен мъж.

— Преди малко в съдебната зала той ми приличаше на умопомрачен, Ваша Милост — отбеляза Хун. — Видях, че ръцете му треперят, а на устните му имаше пяна!

— Обвинението на Лиу е свършено абсурдно! — възкликна Цяо Тай. — Ако наистина е бил уверен, че професорът е човек с подъл характер, защо се е съгласил на женитба? Лиу не прилича на мъж, който би се оставил да го тиранизират жена му и дъщеря му! А и лесно би могъл да отмени брачния договор едностранно!

Съдията замислено поклати глава.

— Зад тази сватба се крие нещо — каза той. — И трябва да кажа, че доктор Джан, независимо от трогателните си вопли по повод на бедствието, сполетяло къщата му, изглежда го приема доста спокойно!

Влезе Ма Жун и съобщи, че паланкинът е готов. Съдията излезе на двора, последван от тримата си помощници.

Доктор Джан живееше във внушителна къща, построена върху склона на планината, западно от трибунала. Икономът отвори тежката двукрила порта и носачите внесоха паланкина на съдията в двора.

Професорът почтително помогна на госта да слезе и след това го отведе заедно с Хун в приемната зала. Ма Жун и Цяо Тай останаха в първия двор заедно с двама стражници и началника им.

Седнал срещу професора на масата за чай, съдията разгледа внимателно домакина. Доктор Джан беше висок, добре сложен мъж с умно, интелигентно лице. Изглеждаше на около петдесет години — твърде млад за държавната пенсия, която му бе отпусната. Той мълчаливо наля на съдията чаша чай, после отново седна и зачака видния гост пръв да започне разговор. Хун остана прав зад стола на съдията.

Ди погледна към претъпканите с книги лавици и запита професора коя литературна тема представлява особен интерес за него. С добре подбрани думи доктор Джан даде сбито обяснение на проучванията си, свързани с някои древни текстове. Отговорите му на въпросите на съдията за някои подробности доказваха, че е отличен познавач на темата. Той направи няколко много оригинални забележки за автентичността на един спорен пасаж, като с лекота привеждаше наизуст цитати от някои по-малко известни стари трудове. Въпреки че почтеността му можеше да бъде поставена под въпрос, нямаше и най-малко съмнение, че е голям учен.

— Защо — запита съдията, — след като сте все още сравнително доста млад, сте напуснали катедрата си в училището при храма на Конфуций? Много хора са оставали на тази почетна длъжност до седемдесет, та и повече години.

Доктор Джан изгледа подозрително съдията и отговори рязко:

— Предпочетох да посветя цялото си време на собствените си проучвания. През последните три години преподавам уроци по класическа литература на няколко напреднали студенти тук в моята къща.

Съдията стана и каза, че иска да види мястото, където се е случило нещастieto. Професорът кимна мълчаливо. Той поведе

гостите по един открит коридор към втория двор, спря се пред изящна сводеста врата и бавно каза:

— Оттатък е дворът, който бях предназначил за сина си. Заповядал съм строго никой да не влиза там след изнасянето на ковчега.

Зад вратата имаше малка декоративна градина. В средата ѝ се виждаше грубо одялана каменна маса, обградена от няколко бамбукови дръвчета, чиито шумолящи зелени листа караха човек да забрави душната жега.

След като мина през тесния свод, доктор Джан отвори първо вратата вляво и показа на гостите една малка библиотека. В нея имаше място само за писалището срещу прозореца и за едно старо кресло. Върху лавината бяха натрупани книги и ръкописни свитъци. Професорът каза нежно:

— Синът ми беше изключително привързан към малката си библиотека. Той си беше избрал псевдонима Студента от бамбуковата горичка, макар че няколкото бамбукови дръвчета отвън трудно биха могли да се нарекат „горичка“.

Съдията влезе и разгледа книгите върху лавицата. Доктор Джан и Хун останаха отвън. Като се обърна към тях, съдията подхвърли на професора:

— От избора на книгите виждам, че синът ви е имал широки интереси. Жалко, че те са се простирали и върху дамите от Квартала на върбите!

— Кой, за бога — възкликна гневно доктор Джан, — би могъл да каже на Ваша Милост такава нелепа клевета? Синът ми беше с извънредно сериозен нрав. Никога не излизаше нощем. Кой ви е дал такава абсурдно сведение?

— Струва ми се, че чух някъде подобна забележка — каза разсеяно съдията. — Може би не съм разбрал добре за какво става въпрос. Тъй като синът ви е бил такъв трудолюбив учен, предполагам, че е имал красив почерк?

Професорът посочи купчината хартии на писалището и каза кратко:

— Това е ръкописът на последните проучвания на сина ми върху „Беседи и съждения“ на Конфуций.

Съдията прелисти ръкописа.

— Много изразителен почерк! — отбеляза той на излизане.

Докторът ги заведе в дневната отсреща. Изглежда, още бе засегнат от забележката на съдията за разпуснатия живот на сина си. Каза с кисело изражение:

— Ако Ваша Милост тръгне по коридора, ще намери вратата на спалнята. Аз ще почакам тук.

Съдията кимна. Следван от Хун, той тръгна по едва осветения коридор. В края му видяха една врата, която висеше върху разхлабените си панти. Съдията я отвори и застанал на прага, огледа мрачната стая. Тя беше съвсем малка и се осветяваше само от слънчевата светлина, която се прецеждаше през прозрачната хартия, залепена върху решетката на единствения прозорец.

Хун пошепна възбудено:

— Значи студентът Джан е бил любовникът на Бадемов цвят!

— И се е удавил! — раздразнено допълни съдията. — Намерихме Студента от бамбуковата горичка и в същото време го загубихме! Все пак се натъкнахме на нещо интересно: почеркът му е съвсем различен от този в любовните писма. — Той се наведе и продължи: — Виж, целият под е покрит с прах. Очевидно професорът не ни е излъгал, като каза, че никой не е влизал в тази стая след изнасянето на тялото на Лунна фея.

За момент съдията остана загледан в широкото легло до стената в дъното. Върху тръстиковата рогозка, която го покриваше, се виждаха няколко тъмночервени петна. Вдясно имаше тоалетна масичка, а вляво — наредени една върху друга кутии за дрехи. До самото легло бе поставена малка маса за чай с две табуретки. Въздухът в стаята беше много тежък.

Съдията тръгна към прозореца, за да го отвори. Но той бе залостен с дъска, цялата в прах. С известно усилие Ди я измъкна. През железната решетка той видя част от зеленчукова градина, заобиколена с висока тухлена стена. В стената имаше малка врата. Очевидно през нея минаваше готвачът, за да набере зеленчуци. Съдията недоумяващо поклати глава и каза:

— Вратата беше затворена отвътре, Хун, прозорецът има здрава железна решетка и не е бил отварян поне от няколко дена. Как, в името на бога, студентът Джан е напуснал стаята в онази съдбоносна нощ?

Озадачен, Хун погледна господаря си.

— Това е много странно! — каза той. Поколеба се и добави: — Може би стаята има тайна врата?

Съдията бързо стана. Двамата издърпаха леглото и огледаха стената и пода педя по педя.

После разгледаха и другите две стени, но без резултат. Съдията седна отново, изтупа прахта от коленете си и каза:

— Върни се в дневната, Хун, и кажи на професора да ми приготви списък на всички свои приятели и познати, както и на приятелите и познатите на своя син. Аз ще остана още малко тук и ще поогледам наоколо.

След като Хун тръгна, съдията скръсти ръце. Ето че се бе появила нова загадка! В случая с мъртвата танцьорка имаше поне някои ясни следи. Мотивът беше известен: убиецът е искал да ѝ попречи да предупреди съдията за тайния заговор. Имаше четирима заподозрени. Подробното проучване на техните отношения с куртизанката щеше да доведе до разкриване на виновника, а тогава и подготвяният от него заговор щеше да бъде разкрит. Разследването беше вече напреднало и сега изведнъж изникна този загадъчен случай, в който имаше две главни действащи лица, при това мъртви! И като че ли нямаше никакви улики! Професорът беше интересен мъж, но нямаше вид на развратник. От друга страна, външността често мами, а и Ван Ифан едва ли би посмял да лъже в съда за онази история с дъщеря му. Но и професорът не би посмял да излъже, че синът му не е посещавал Квартала на върбите. Доктор Джан беше достатъчно умен, за да знае, че такива неща могат лесно да се проверят. Може би самият доктор бе имал любовна връзка с танцьорката и бе използвал псевдонима на сина си в своите любовни писма! Той вече не беше млад, но беше интересен мъж, пък и винаги е било трудно да се отгатнат предпочитанията на една жена. Във всеки случай щяха да сравнят почерка на доктора с този в любовните писма. Не случайно съдията бе накарал Хун да поиска списък от професора! Но доктор Джан не би могъл да убие танцьорката, защото не бе присъствувал на пиршеството на кораба! Може би в края на краищата любовните връзки на танцьорката нямаха нищо общо с убийството ѝ.

Съдията се размърда в стола си. Изведнъж го обхвана тревожното чувство, че е наблюдаван. Обърна се към отворения прозорец.

Едно бледо, изпито лице го гледаше с широко отворени очи.

Съдията скочи и се втурна към прозореца, но се спъна във втората табуретка. Успя да се изправи, но когато стигна до прозореца, видя само как вратата на градинската стена се затваря.

Ди изтича в първия двор и нареди на Ма Жун и Цяо Тай веднага да излязат на улицата и да търсят човек със среден ръст и обръсната като на монах глава. После каза на началника на стражниците да събере обитателите на къщата в дневната и да претърси всички стаи. Самият той бавно се запъти към залата намръщен, със склучени вежди.

Хун и доктор Джан излязоха тичешком да видят какво е предизвикало цялата тази суматоха. Съдията не обърна внимание на въпросите им, а запита остро доктор Джан:

— Защо не ми казахте, че брачната стая има тайна врата?

Професорът го погледна в пълно недоумение.

— Тайна врата ли? — попита той. — За какво ми е на мене, оттеглилият се да живее на спокойствие учен, толкова нещо! Аз самият съм ръководил построяването на тази къща и мога да уверя Ваша Милост, че никъде в нея няма тайна врата.

— В такъв случай — отбеляза сухо съдията — бихте ли ми обяснили как синът ви е могъл да напусне стаята? Единственият ѝ прозорец беше залостен, а вратата — заключена отвътре.

Докторът се плесна по челото и каза смутено:

— Не съм и помислил за това!

— Ще ви дам възможност да размислите върху тази загадка! — каза строго съдията. — Няма да напускате къщата до второ нареждане. Сега ще ида в будисткия храм и ще заповядам да се направи аутопсия на тялото на Лунна фея. Считаю, че тази стъпка е необходима в името на правосъдието, така че можете да си спестите всякакви протести!

Доктор Джан изглеждаше разярен, но се овладя. Обърна се и напусна залата, без да каже дума.

Началникът на стражниците доведе около дузина мъже и жени.

— Други не намерихме, Ваша Милост! — обяви той. Съдията бързо ги огледа. Никой от тях не приличаше на образа, който бе видял през прозореца. Разпита слугинята Ружа как се е опитвала да събуди новобрачната двойка. Отговорите ѝ съвпаднаха напълно с показанията на професора.

Когато съдията освободи задържаните, влязоха Ма Жун и Цяо Тай. Първият изтри потта от челото си и каза:

— Претърсихме всичко наоколо, Ваша Милост, но без резултат. Не срещнахме никого, освен един продавач на лимонада, който хъркаше край каручката си. Улиците са опустели заради пладнешката жега. Съвсем близо до вратата на градината намерихме две връзки дърва за горене, оставени очевидно от някой амбулантен търговец, но самият човек не се виждаше никъде.

Съдията им разказа накратко за странния мъж, който го бе наблюдавал през прозореца. После нареди на началника на стражниците да иде при Лиу Фейпо и майстор Ван и да им каже, че трябва да присъствуват на аутопсията в будисткия храм. Ма Жун също трябваше да отиде там, за да провери дали стражниците са подредили всичко за случая. На Цяо Тай съдията каза:

— Ти ще останеш тук с двама стражници и ще внимаваш доктор Джан да не напуска къщата. А си отваряй очите на четири и за странния мъж, който ме наблюдаваше!

Съдията тръгна към паланкина си, като гневно размахваше ръкави. Качи се заедно с Хун и нареди да ги отнесат в храма.

Докато изкачваше широките стъпала пред къщичката на вратаря, Ди забеляза, че те бяха обрасли с трева, а червеният лак по високите колони на величествената порта се лющеше. Спомни си, че му бяха казали, че преди няколко години монасите са напуснали храма и сега за него се грижи един стар пазач.

Заедно с Хун минаха през полусрутения коридор към страничната зала на храма. Там ги чакаха Ма Жун, следователят и стражниците. Имаше и други трима души, които Ма Жун представи като собственика на погребалната къща и двамата му помощници. Вдясно се издигаше висок олтар, на който нямаше нищо. Пред него, на две дървени магарета, бе поставен ковчегът. В другия край на залата стражниците бяха подредили голяма маса за импровизирания съд. До нея имаше една по-малка за писаря. Преди да седне зад масата, съдията повика собственика на погребалната къща и хората му. Те коленичиха на пода. Ди попита собственика:

— Спомняш ли си дали прозорецът на брачната стая, където си умил тялото, беше отворен?

Слисан, човекът погледна към помощниците си. По-младият веднага отговори:

— Затворен беше, Ваша Милост! Искрах да го отворя, защото в стаята беше много горещо, но дъската, с която бе залостен, бе здраво затегната и не можах да я изтегля.

Съдията кимна. После запита отново:

— Докато миеше тялото, забеляза ли някакви следи от насилие — рани, драскотини или синини?

Човекът поклати глава.

— Бях доста озадачен от всичката тази кръв, Ваша Милост, и затова огледах тялото с особено внимание. Но не видях рана, нямаше дори драскотина! Мога да добавя, че момичето беше с доста яко телосложение. Трябва да е било твърде силно за млада дама от неговото съсловие.

— След като умихте тялото и го увихте в покров, веднага ли го поставихте в ковчег? — запита съдията.

— Да, Ваша Милост. Господин Кун ни беше поръчал да донесем временен ковчег, защото по-късно родителите трябваше да решат кога и къде ще бъде погребана мъртвата. Донесохме ковчег от тънки дъски и за много кратко време заковахме капака.

Междувременно следователят бе разгънал пред ковчега дебела тръстикова рогозка. В момента поставяше върху нея и меден леген с топла вода.

Пристигнаха Лиу Фейпо и майстор Ван. След като прие поздравите им, съдията се настани в креслото зад масата. Той чукна три пъти с кокалчетата на пръстите си и каза:

— Това извънредно съдебно заседание се свиква, за да бъдат проверени някои съмнения, възникнали във връзка с начина, по който е починала госпожа Джан Хупяо, по баща Лиу. Ковчегът ще бъде отворен и съдебният следовател ще извърши аутопсия. Тъй като това не е ексхумация, а само продължение на обичайните предварителни обследвания, съгласието на родителите не е необходимо. Но аз помолих Лиу Фейпо, бащата на покойната, както и майстор Ван да присъствуват в качеството си на свидетели. Доктор Джан Вънджан не може да присъствува, тъй като се намира под домашен арест.

По знак на съдията един стражник запали две снопчета благовонни пръчици. Едното постави на края на съдийската маса, а

другото — във ваза, която сложи на земята до ковчега. Щом плътният сив дим изпълни помещението с парливата си миризма, съдията заповяда на собственика на погребалната къща да отвори ковчега. Мъжът заби длетото си под капака. Помощниците му започнаха да измъкват пироните. Когато те вдигнаха капака, господарят им отстъпи със сподавен вик. Ужасените му помощници изпуснаха капака, който хлопна на пода.

Съдебният следовател пристъпи към ковчега и погледна в него.

— Случило се е нещо ужасно! — възкликна той.

Съдията стана веднага и изтича при него. Погледна и неволно отстъпи назад.

В ковчега лежеше тялото на напълно облечен мъж. Главата му представляваше буца съсирена кръв.

ГЛАВА СЕДМА

УЖАСНОТО ОТКРИТИЕ ПОРАЖДА НОВИ УСЛОЖНЕНИЯ; СЪДИЯТА ПОСЕЩАВА ДВЕ ВИДНИ ЛИЧНОСТИ

Те стояха безмълвно край ковчега и гледаха с невярващи очи грозния труп. Челото беше разсечено със страхотен удар. Покрита със засъхнала кръв, главата представляваше отвратителна гледка.

— Къде е дъщеря ми? — изкрещя внезапно Лиу Фейпо. — Искам дъщеря си!

Майстор Ван обви с ръка раменете на съкрушения баща и го отведе встрани. Лиу се разрида безутешно.

Съдията рязко се обърна, върна се при масата, удари върху нея и каза гневно:

— Всички да се върнат по местата си! Ма Жун, иди да претърсиш храма! А ти — обърна се той към собственика на погребалната къща — накарай помощниците си да извадят тялото от ковчега!

Двамата мъже бавно вдигнаха вкочанения труп от ковчега и го поставиха на тръстиковата рогозка. Следователят коленичи край тялото и внимателно свали окървавените дрехи. Сакото и панталоните бяха от груб памук, покрити с несръчни кръпки. Той ги сгъна грижливо и ги прибра накуп край себе си. След това погледна към съдията в очакване.

Ди взе четката за червен туш и написа в горния край на един служебен формуляр: „Лице от мъжки пол с неустановена самоличност.“ После подаде формуляра на писаря.

Следователят потопи една кърпа в медния леген и обърса кръвта от главата. Откри се ужасна, зееща рана. После той уми цялото тяло, като го оглеждаше инч по инч. Най-накрая стана и докладва:

— Тялото е на мъж с добре развита мускулатура, на около петдесетгодишна възраст. Груби ръце с изпочупени нокти, изпъкнали мозоли на десния палец, рядка, къса брада и сиви мустаци, плешива глава. Причина за смъртта: рана в средата на челото, широка един инч

и Дълбока два инча, причинена вероятно от голям топор или меч, който се вдига с две ръце.

Щом писарят попълни тези подробности във формуляра, следователят сложи върху него отпечатъка на палеца си и го подаде на съдията. Ди му заповяда да претърси дрехата на мъртвеца. Следователят намери в ръкава на сакото дървено мерило и къс мръсна хартия. Той постави предметите на масата. Съдията хвърли безразличен поглед към мерилото, после оглади парчето хартия и вдигна вежди. Като поставяше хартиения къс в ръкава си, той каза:

— Сега всички присъстващи да минат край трупа и да се опитат да го разпознаят. Ще започнем с Лиу Фейпо и майстор Ван.

Лиу Фейпо погледна бегло обезобразеното лице, после поклати глава и бързо отмина. Беше преbledнял като мъртвец. Майстор Ван понечи да последва примера му, но изведнъж нададе вик на изненада. Като потисна отвращението си, той се наведе над трупа и възкликна:

— Аз познавам този човек! Това е Мао Юан, дърводелецът! Миналата седмица той идва у дома да поправи една маса!

— Къде живее? — попита бързо съдията.

— Това не зная, Ваша Милост — отговори Ван, — но ще попитам иконома си. Той го беше повикал.

Съдията мълчаливо поглаждаше дългите си бакенбарди. Изведнъж кресна на собственика на погребалната къща:

— Защо ти, собственик на погребална къща, за когото се предполага, че разбира от работата си, не ми каза веднага, че ковчегът е бил подменен? Или това е същият ковчег, в който си поставил мъртвата жена? Говори и казвай истината!

Като заекваше от страх, човекът отговори:

— Аз... аз се кълна, че това е същият ковчег, Ваша Милост! Сам го купих преди две седмици и сам отпечатах с нажежено желязо търговския си знак върху дървото. Но този ковчег лесно би могъл да бъде отворен, Ваша Милост! Тъй като е само временен, ние не заковахме пироните много грижливо и...

Съдията го прекъсна с нетърпеливо движение.

— Този труп — нареди той — да се обвие в покров, както подобава, и да се постави обратно в ковчега. Аз ще говоря със семейството на покойника относно погребението. Дотогава двама стражници да стоят на пост тук в залата — остава да изчезне и този

труп! — Съдията се обърна към началника на стражниците: — Доведи пазача на храма при мене. Изобщо, каква е тази неразбория? Той би трябвало сам да ми се представи!

— Пазачът е много стар човек, Ваша Милост — каза бързо началникът на стражниците. — Преживява с купичката ориз, която някои благочестиви хора донасят два пъти дневно в килията му до къщичката за вратаря. Той е глух и почти сляп.

— Сляп и глух наистина! — измърмори ядосано съдията. После каза кратко на Лиу Фейпо: — Ще организирам незабавно претърсване на околността за тялото на дъщеря ви.

В това време Ма Жун се върна в залата.

— Почтително ви уведомявам — каза той, — че претърсих целия храм, включително градината зад него. Няма никакви признаци тялото на мъртвата да е скрито или заровено там.

— Сега тръгвай с майстор Ван — заповяда му съдията — да научиш адреса на дърводелеца и иди веднага у тях. Искам да зная какво е правил през последните дни. Ако има роднини мъже, да се явят в трибунала за разпит.

Като каза това, съдията чукна върху масата и обяви заседанието за закрито. Преди да напусне залата, той се приближи до ковчега и огледа внимателно вътрешността му. Не се виждаха кървави петна. После огледа пода наоколо, но между обърканите следи от стъпки, оставени върху прахта, не можа да открие петна, нито пък признаци, че е правен опит те да бъдат заличени. Явно бе, че дърводелецът е бил убит на друго място, а тялото му е било довлечено в залата и поставено в ковчега, след като кръвта е била вече съсирена. Ди разреши на присъстващите да се разотидат и напусна залата, последван от Хун.

По обратния път съдията не пророни дума. Но когато влезе в личния си кабинет и Хун му помогна да се преоблече в удобен домашен халат, мрачното му настроение го напусна. Той седна зад писалището си и каза с усмивка:

— Е, Хун, чакат ни много загадки за разрешаване! Между другото доволен съм, че поставих професора под домашен арест. Я виж какво имаше в ръкава на дърводелеца!

Той бутна парчето хартия към Хун, който възкликна удивен:

— Тук са записани името и адресът на доктор Джан, Ваша Милост!

— Да — каза съдията със задоволство, — нашият учен доктор очевидно не е предвидил това! Дай сега да видя списъка, който ни е направил!

Хун измъкна от ръкава си къс сгъната хартия. Като я подаваше на съдията, той каза унило:

— Доколкото виждам, Ваша Милост, почеркът му е съвсем различен от този в любовните писма.

— Прав си — каза съдията. — Няма никаква прилика. — Той хвърли хартията на масата и продължи: — След като изядеш обедния си ориз, Хун, би могъл да се опиташ да намериш в архивата няколко образца от почерка на Лиу, Хан, Ван и Су. На всеки от тях по едно или друго време се е налагало да изпрати някакво писмо до трибунала. — Съдията извади от чекмеджето две големи служебни визитни картички с червен цвят и ги подаде на Хун, като добави: — Погрижи се тези картички да бъдат изпратени на Хан Юнхан и съветника Лян със съобщение, че ще ги посетя днес следобед.

Когато съдията стана, Хун го запита:

— Какво, за бога, е могло да се случи с трупа на госпожа Джан, Ваша Милост?

— Няма никаква полза, Хун — отговори съдията, — да си блъскаме главите над задача, чиито условия още не са напълно изяснени. За момента ще освободя напълно ума си от тази загадка. Имам намерение да обядвам у дома и да видя как са жените и децата ми. Оня ден моята Трета жена ми каза, че двамата ми сина вече са започнали да пишат доста хубави съчинения. Но те са двама нехранимайковци, казвам ти!

Късно следобед, когато съдията се върна в личния си кабинет, завари Хун и Ма Жун край писалището надвесени над няколко листа хартия. Хун вдигна поглед и каза:

— Ето образците от почерка на четиримата заподозрени, Ваша Милост. Но никой от тях не прилича на този в писмата на танцърката.

Ди седна и започна внимателно да сравнява различните образни. След известно време каза:

— Не, не намирам нищо особено! Лиу Фейпо е единственият, чийто начин на писане ми напомня слабо за този на Студента от бамбуковата горичка. Мога да допусна, че Лиу е преправял почерка си, когато е писал онези любовни писма. Но китайската четка за писане е

много чувствителен инструмент. Дори при използване на различни шрифтове е извънредно трудно да се прикрие характерният за всеки човек начин на боравене с нея.

— Лиу Фейпо би могъл да научи псевдонима на студента Джан от дъщеря си, Ваша Милост — живо каза Хун, — и по липса на подобър да го използва за подписване на писмата.

— Да — замислено каза съдията. — Трябва да събера повече сведения за Лиу Фейпо. Това ще бъде един от въпросите, по които ще поговоря с Хан и съветника. Те сигурно ще могат да ми кажат нещо повече. А сега ти, Ма Жун, ми кажи какво научи за дърводелеца!

Ма Жун тъжно поклати голямата си глава.

— Нищо особено, Ваша Милост! Мао Юан живее мизерно край езерото, близо до рибния пазар. Намерих само старата му жена. Никога не сте виждали такава грозна, дърта харпия! Тя изобщо не се тревожеше за отсъствието на мъжа си, защото, когато излизал по работа, той често не се прибирал по няколко дни. А и нищо чудно, след като небето го е наказало с такава жена! Та преди няколко дни той излязъл сутринта, като казал, че отива в къщата на доктор Джан да поправи някакви мебели за предстоящото сватбено тържество. Рекъл на жена си, че ще намери място за спане при слугите, защото работата щяла да продължи няколко дни. Оттогава тя не го е виждала!

Ма Жун направи гримаса на отвращение и продължи:

— Като съобщих на милата му половинка тъжната вест, тя рече само, че много отдавна е предсказала, че старецът ѝ ще свърши зле, защото все ходел по винарните и игралните домове с братовчед си Мао Лу. И после поиска парично обезщетение!

— Каква неблагочестива жена! — възкликна ядосано съдията.

— Обясних ѝ — каза Ма Жун, — че не може да го получи, преди убиецът да бъде заловен и осъден. Тя започна да сипе обиди срещу мен и да ме обвинява, че съм прибрал парите в джоба си. Побързах да напусна вещицата и отидох да разпитам съседите. Хората ми казаха, че Мао Юан е бил добродушен, работлив човек и никой няма право да го обвинява, че от време на време си е попийвал, защото мъж, женен за такава жена, се нуждае от известно утешение. Но добавиха, че братовчед му, Мао Жун, е истински злодей. Той също е дърводелец, но не живее на определено място. Броди из цялата околия, търси случайна работа в богаташките къщи и задига оттам каквото може. Дава

всичките си пари за пиене и комар. Напоследък никой в квартала не го е виждал. Носи се слух, че е бил изключен от гилдията на дърводелците, защото при едно пиянско сбиване наранил с нож друг дърводелец. Мао Юан няма други роднини мъже.

Съдията бавно отпи от чая. После изтри мустаците си и каза:

— Добра работа си свършил, Ма Жун! Сега поне знаем какво означава онзи къс хартия, който намерихме в ръкава на убития. А сега е най-добре да идеш в резиденцията на професора и заедно с Цяо Тай, който е там на пост, да разберете кога е пристигнал Мао Юан, каква работа е вършил и кога точно си е отишъл. Дръж под око и съседните къщи. Може би ще успееш да откриеш странния мъж, който ме наблюдаваше през прозореца. — Ди стана и продължи към Хун: — Докато ме няма, Хун, ти можеш да идеш до улицата, на която живее Лиу Фейпо, и да поразгледаш наоколо. Обиколи близките магазини и се опитай да събереш сведения за него и живота в къщата му. Той е тъжителят в делото „Лиу срещу Джан“, но в същото време е един от главните заподозрени в случая с убитата танцьорка.

Съдията изпи до дъно чашата си с чай и тръгна през двора към къщичката на вратаря, където го чакаше паланкинът му.

Вън на улицата все още бе много горещо. За щастие къщата на Хан не бе далече от трибунала.

Хан Юнхан стоеше зад монументалната външна врата в очакване на съдията. След размяната на обичайните любезности той въведе госта в сумрачната приемна, която се охлаждаше от късове лед, поставени в два кръгли медни съда. Хан покани съдията да седне в широкото кресло до масата за чай. Докато домакинът поръчваше на раболепния иконом да донесе чай и закуски, съдията огледа обстановката. Той прецени, че къщата е построена преди повече от сто години. Дървото на тежките подпорни греди и гравираната греда на тавана беше потъмняло от времето, а картинните свитъци, украсяващи стените, бяха придобили благородния отънък на стара слонова кост. Приемната излъчваше уют и изисканост. След като им поднесоха ароматичен чай в старинни чаши от най-тънък порцелан, Хан прочисти гърлото си и каза със сдържано достойнство:

— Моля Ваша Милост да приеме моите смирени извинения за непристойното ми поведение миналата вечер.

— Е, всичко беше така объркващо! — каза съдията с усмивка. — Да не говорим за това! Кажете ми, колко сина имате?

— Имам само една дъщеря — отговори Хан хладно.

Настъпи неловко мълчание. Началото на разговора не беше много сполучливо. Но Ди не би могъл да бъде упрекнат в нетактичност — при толкова жени и наложници всеки би очаквал Хан да има синове. Съдията запази самообладание и продължи:

— Да ви кажа откровено — това убийство на Кораба на цветята ме постави в много затруднено положение. А пък и този необикновен случай с дъщерята на Лиу Фейпо! Надявам се, че ще бъдете така любезен да ми кажете какво знаете за хората, свързани с тези два случая. Интересува ме и миналото им.

Хан направи любезен поклон и отговори:

— Изпяло съм на ваше разположение. Конфликтът между приятелите ми Лиу и Джан ме потресе дълбоко. И двамата са видни хора в малкия ни град. Надявам се и вярвам, че Ваша Милост ще успее да ги помири. Това би...

— Преди да се прави какъвто и да е опит за помиряване — прекъсна го съдията, — трябва да реша дали младоженката е умряла от естествена смърт и ако не, да накажа убиеца. Но нека започнем от случая с мъртвата танцьорка.

Хан вдигна ръце и възкликна с раздразнение:

— Но между тези два случая няма нищо общо, Ваша Милост! Те се различават като небето и земята! Куртизанката беше красавица, жена с много дарби, но в края на краищата — само една професионална танцьорка! Тези момичета често се забъркват в какви ли не отвратителни истории. Един бог знае колко от тях умират от насилствена смърт! — Хан се наведе към съдията и продължи поверително: — Мога да уверя Ваша Милост, че никой тук няма да възрази, ако този случай бъде разгледан в трибунала малко... хм... по-повърхностно. И мисля, че по-висшестоящите власти едва ли ще проявят особен интерес към смъртта на една лека жена. Но случаят „Лиу срещу Джан“... боже мой! Той засяга доброто име на града ни, Ваша Милост! Всички ние ще ви бъдем много признателни, ако успеете да ги убедите да се помирят, може би като им кажете...

— Нашите разбирания за ролята на правосъдието — хладно го прекъсна съдията — очевидно се различават твърде много, за да

можем да проведем ползотворен разговор. Ще се ограничи с няколко въпроса. Първо, какви бяха вашите лични отношения с танцърката Бадемов цвят?

Хан се изчерви. Гласът му трепереше от сподавен гняв, когато запита:

— Очаквате ли отговор на този въпрос?

— Разбира се — каза любезно съдията, — иначе нямаше да го задам!

— Тогава... аз отказвам! — избухна Хан.

— Тук и сега това е ваше законно право — забеляза спокойно съдията. — Ще ви задам същия въпрос в трибунала и тогава ще трябва да отговорите. Иначе ще бъдете обвинен в неуважение към съда, а наказанието е петдесет камшика. Ако ви задавам въпроса сега, то е само за да ви спестя унижението.

Хан изгледа съдията със святкащи от ярост очи. Макар и трудно успя да се овладее и каза с равен тон:

— Куртизанката Бадемов цвят беше хубава, изкусна танцърка и умееше да говори забавно. Поради това реших, че заслужава да бъде наета, за да забавлява гостите ми. Извън това тя не ме интересуваше. Дали е жива или мъртва, ми е напълно безразлично.

— Не ми ли казахте току-що, че имате дъщеря? — запита остро съдията.

Хан очевидно прие този въпрос като опит да се смени темата на разговора. Той заповяда на иконома, който стоеше прав и чакаше на почиттелно разстояние, да донесе захаросани плодове и други закуски. После каза любезно:

— Да, Ваша Милост. Казва се Върбов пух. Въпреки че не е прието да се хвалят собствените деца, смея да кажа, че тя е забележително момиче. Проявява голяма дарба в рисуването и краснописа. Даже има... — Преди да продължи, той усети, че е прекалил, и рече неловко: — Но моите домашни работи едва ли интересуват Ваша Милост.

— Сега ще ви задам втория си въпрос — каза съдията. — Какво е мнението ви за майсторите Ван и Су?

— Преди много години — отговори Хан с делови тон — Ван и Су бяха избрани чрез тайно гласуване от членовете на техните гилдии да им бъдат водачи и да отстояват интересите им. Бяха избрани заради

техните високи достойнства и безукорно поведение. Нямам какво да прибавя към това.

— А сега един въпрос относно делото „Лиу срещу Джан“ — продължи съдията. — Защо според вас професорът се е оттеглил от служба толкова рано?

Хан се размърда неловко в стола си.

— Необходимо ли е да се ровим пак в тази стара история? — унило попита той. — Беше установено без всякакво съмнение, че студентката, която бе подала жалбата, е умствено разстроена. Високо похвално е, че въпреки това доктор Джан настоя оставката му да е приета. Защото според него един професор от училището при храма на Конфуций не може да остане на този пост, когато за него започнат да се говорят лоши неща, дори ако той не е дал никакви основания за това.

— Ще проуча този случай в съдебната архива — каза — съдията.

— О, Ваша Милост няма да намери в папките нищо по този въпрос — рече бързо Хан. — За щастие случаят не бе разгледан в трибунала. Ние, първенците на Хан Юан, изслушахме засегнатите личности и уредихме въпроса заедно с ректора на училището. Смятаме, че е наш дълг, Ваша Милост, да спестяваме на властите излишен труд.

— Направи ми впечатление — сухо отбеляза съдията. Той стана и благодари на Хан за любезното посрещане. Докато домакинът го съпровождаше до паланкина, Ди си помисли, че този разговор едва ли бе поставил основите на едно дълготрайно приятелство.

ГЛАВА ОСМА

СЪДИЯТА РАЗГОВАРЯ С ПТИЦИ И РИБИ; ТОЙ ОБОБЩАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯТА СИ ПРЕД СВОИТЕ ПОМОЩНИЦИ

Когато съдията се качи в паланкина си, носачите му казаха, че къщата на съветника е зад първия ъгъл. Ди се надяваше, че разговорът му с него ще бъде по-резултатен, от този, който току-що бе провел с Хан Юнхан. Съветникът Лян, както и самия: Юнхан, беше пришълец в Ханюан и вероятно нямаше да бъде задържан като Хан, ако се наложеше да даде сведения за някои граждани.

Къщата на съветника имаше величествена порта. Масивните греди от двете страни на двукрилата врата бяха гравирани със сложна плетеница от облаци и приказни птици. В предния двор, засенчен от вековни дървета, един млад мъж с удължено тъжно лице дойде да поздрави с „добре дошъл“ високия гост. Той се представи като Лян Фън, племенник на съветника и същевременно негов секретар. С изискани изрази започна да поднася извиненията на съветника, че не е излязъл лично да поздрави съдията. Ди го прекъсна с думите:

— Известно ми е, че негово превъзходителство не е добре със здравето. Не бих дръзнал да го безпокоя, ако не ми се налагаше да разговарям с него по един неотложен служебен въпрос.

Секретарят се поклони дълбоко и отведе съдията в един широк, полутъмен коридор. Не се виждаха никакви слуги. Когато се канеха да пресекат малката градина, Лян Фън внезапно забави крачките си. Като потриваше нервно ръце, той каза:

— Разбирам, че това е съвсем нередно, Ваша Милост. Дълбоко съжалявам, че се налага да отправя молбата си по такъв дързък начин... Ваша Милост би ли благоволил да ми даде възможност за един съвсем кратък частен разговор, след като се срещне с господаря ми? Намирам се в голямо затруднение. Наистина не зная...

Той не успя да завърши изречението. Съдията го изгледа изпитателно, после кимна в знак на съгласие. В изражението на

младежа пролича голямо облекчение. Той заведе съдията до една голяма тежка врата и я отвори.

— Негово превъзходителство ще се яви незабавно! — обяви той. После отстъпи и безшумно затвори вратата зад себе си.

Ди премигна с очи. В просторната стая се просмукваше слаба, разсеяна светлина. Отначало успя да различи само един светъл квадрат на отсрещната стена. Показа се, че това е нисък, широк прозорец, закрит със сивкава хартия. Съдията тръгна предпазливо по дебелия килим, като внимаваше да не се препъне и нарани в мебелите. Но когато очите му привикнаха към мрака, видя, че страхът му е бил напразен. Стаята бе мебелирана твърде оскъдно. Освен високото писалище до прозореца и широкото кресло зад него единствените мебели бяха четирите стола с високи облегалки край страничната стена и отрупаните с книги лавици над тях. Почти празната стая създаваше странна, потискаща атмосфера, като че ли никой не живееше в нея. Върху една поставка от гравирано черно дърво близо до писалището съдията забеляза голям аквариум от цветен порцелан, в който плуваха златни рибки. Той тръгна натам.

— Седни! — изграчи внезапно един дрезгав глас. Съдията отстъпи назад. Откъм прозореца долетя пронизителен кикот. Стъписан, той отправи поглед натам. После се усмихна. До прозореца бе окачен малък кафез със сребърни решетки. В него възбудено подскачаше нагоре-надолу и пърхаше с криле една говореща птица.

Ди отиде при кафеза. Почука върху сребърната решетка и каза с укор:

— Ама че ме уплаши ти, непослушно птиче!

— Птиче, птиче! — изписка птицата. Тя обърна встрани малката си гладка глава и впи в съдията едно бляскаво, хитро око. — Седни! — изписка тя отново.

— Да, да! — каза съдията. — Но първо ми се иска да погледна тези златни рибки.

Щом Ди се надвеси над аквариума, половин дузина малки, обагрени в златно и черно рибки с дълги, трепкащи опашки и перки изплуваха на повърхността и сериозно загледаха нагоре към него с големите си изпъкнали очи.

— Съжалявам, но няма какво да ви дам! — каза съдията. В средата на аквариума той видя малка статуетка на Феята на цветята,

която се издигаше над водата, стъпила на пиедестал, изобразяващ скала. Статуетката беше изкусно изваяна от цветен порцелан. Усмехнатото лице на богинята имаше изящни розови страни, а сламената ѝ шапчица изглеждаше като истинска. Съдията протегна ръка да я докосне, но в този момент златните рибки, силно възбудени, започнаха лудо да размахват опашки и да кръжат под самата повърхност. Съдията разбра колко боязливи бяха тези скъпи, отглеждани с много грижи, малки същества и се уплаши, че като се мятат по такъв начин, може да наранят дългите си перки. Затова бързо се отдръпна и отиде при лавиците с книги.

В този момент вратата се отвори и влезе Лян Фън с един стар, прегърбен мъж, облегат на ръката му. Съдията направи дълбок поклон и зачака почтително секретарят да заведе господаря си стъпка по стъпка до креслото. С лявата си ръка съветникът се държеше за мишницата на младежа, а с дясната се подпираше на един дълъг, извит в горния край бастун от червено лакирано дърво. Беше облечен в широк халат от плътен кафяв брокат. На голямата си глава носеше висока шапка от черна коприна, бродирана със златни нишки. Над челото му имаше черна козирка с форма на лунен сърп и съдията не можеше да види очите му. Особено впечатление правеха натежалите сиви мустаци, дългите бакенбарди и разкошната, разделена на три брада, която покриваше гърдите на стареца. Докато той бавно се настаняваше в креслото зад писалището, птицата запърха с криле в клетката си.

— Пет хиляди, в брой! — изписка тя внезапно. Старецът направи движение с глава. Секретарят незабавно покри кафеза с кърпичката си.

Съветникът се облакът на масата и наведе напред голямата си глава. Плътният брокат стърчеше от двете страни на раменете му като криле. Прегърбената му фигура, очертана на фона на прозореца, напомняше на съдията за кацнала на клон огромна граблива птица. Но когато заговори, гласът му бе немощен и той измънка едва разбираемо:

— Седнете, Ди! Предполагам, че сте синът на покойния ми колега държавния съветник Ди, така ли е?

— Така е, Ваше Превъзходителство! — отговори почтително съдията. Той седна на ръба на един от столовете покрай стената. Лян Фън остана прав до господаря си.

— Вече съм на деветдесет — продължи съветникът. — Не виждам добре, мъчи ме ревматизъм... Но какво ли друго може да се очаква на моята възраст?!

Долната му челюст се опря още по-плътно на гърдите.

— Вашият покорен слуга — започна съдията Ди — смирено моли за извинение, че е дръзнал да обезпокои Ваше Превъзходителство. Ще се постарая да бъда колкото е възможно по-кратък. Изправен съм пред два много трудни за разрешаване криминални случая. На Ваше Превъзходителство без съмнение е известно, че гражданите на Ханюан не са много общителни. Те...

В този момент Лян Фън направи на съдията енергичен жест с глава. Приблужи се бързо и прошепна:

— Съветникът заспа! Напоследък това често му се случва. Сега ще спи с часове. По-добре да отидем в моя кабинет. Ще предупредя слугите.

Съдията хвърли изпълнен със състрадание поглед към стареца, който се бе навел силно напред и лежеше на масата, подложил ръце под главата си. Чуваше се неравномерното му дишане. Ди тръгна след Лян Фън, който го отведе до едни малък кабинет в задната част на къщата. Вратата беше отворена. Кабинетът гледаше към малка, но добре поддържана цветна градина, заобиколена с висока ограда.

Секретарят покани съдията да седне в широкото кресло до писалището, отрупано със счетоводни и прочитни книги.

— Сега ще извикам двамата старци, които се грижат за негово превъзходителство — каза бързо младежът. — Те ще го отведат в спалнята му.

Останал сам в тихия кабинет, съдията започна бавно да глади брадата си. Огорчен, той си помисли, че през този ден никак не му вървеше.

Лян Фън се върна и се засуети около чаената маса. След като наля на съдията чаша врял чай, той се настани на една табуретка и каза тъжно:

— Дълбоко съжалявам, че негово превъзходителство получи един от пристъпите си точно когато Ваша Милост дойде да го посети. Дали аз не бих могъл да направя нещо за вас?

— Не, благодаря — отвърна съдията. — Откога съветникът получава такива пристъпи?

— Появиха се преди около половин година, Ваша Милост, — отговори с въздишка Лян Фън. — Изминаха вече осем месеца, откакто съм изпратен тук от най-възрастния син на съветника в столицата, за да изпълнявам длъжността на личен секретар. Назначаването на тази длъжност бе за мен като дар от небето, защото, да ви кажа истината, аз произхождам от един обеднял клон на същия род. Тук намерих храна и подслон, както и достатъчно свободно време, за да се подготвя за втория си изпит по литература. През първите два месеца всичко вървеше добре. Съветникът ме викаше всяка сутрин в библиотеката си и в продължение на около един час ми диктуваше писма или пък, когато беше в добро настроение, ми разказваше най-различни интересни и весели случки из дългата си кариера. Той е много късоглед и за да не се спъва и мебелите, накара да опразнят почти цялата стая. Освен това се оплаква от ревматизъм. Но мисълта му беше учудващо ясна. Сам ръководеше работата в обширните си владения и се справяше много добре. Преди около шест месеца обаче вероятно е получил удар през нощта. Изведнъж започна да говори несвързано и често изглеждаше напълно замаян. Сега ме вика най-много по веднъж в седмицата, а и тогава заспива по средата на разговора ни. Затваря се дни наред в спалнята си, храни се само с чай и семена от борови шишарки, пие запарки от треви, които сам си приготвя. Двамата старци, които се грижат за него, мислят, че се опитва да открие еликсира на безсмъртието!

Съдията поклати глава, въздъхна и каза:

— Невинаги е щастие да достигнеш такава дълбока старост!

— Не, това е направо беда, Ваша Милост! — възкликна младият човек. — Ето защо реших, че съм длъжен да ви помоля за съвет! Въпреки болестите си съветникът настоява да ръководи сам всичките си парични сделки. Пише писма, които не ми показва, води продължителни разговори с Ван Ифан — търговец, когото господин Лиу Фейпо му представи преди известно време. На мене не ми разрешават да присъствам на срещите им. Но аз съхранявам книгата и забелязах, че напоследък съветникът се впуска в невероятни търговски сделки. Продава огромни парцели хубава орна земя на смешно ниска цена! Той продава владенията си, Ваша Милост, и то със страхотна загуба! Семейството му ще търси от мен сметка за това, но какво мога

да направя? Как мога да давам съвети на негово превъзходителство, когато той не се интересува от мнението ми?

С поклащане на глава съдията даде да се разбере, че схваща положението. То наистина беше деликатно. След малко каза:

— Няма да бъде нито лека, нито приятна задача, господин Лян, но ще трябва да уведомите за всичко това сина на съветника. Защо не му предложите да дойде тук за няколко седмици? Тогава той ще види с очите си, че баща му страда от старческо слабоумие.

Идеята, изглежда, не се хареса на Лян Фън. Съдията изпита съжаление към момъка, защото добре разбираше колко мъчително би било за един беден родственик на такава знаменита личност да съобщи на близките му лошата вест за старейшината на рода. Ди каза:

— Ако можете да ми покажете някоя примери на неразумни сделки, сключени от съветника, с удоволствие ще издам свидетелство, че аз, съдията, лично съм се убедил в неспособността на съветника да ръководи деловите си начинания.

Лицето на младежа светна. Той каза с благодарност:

— Това ще бъде неоценима помощ, Ваша Милост! Ето, тук имам описани накратко последните сделки на съветника — правил съм тези описи за моя лична ориентировка. А ето и счетоводната книга с личните инструкции на негово превъзходителство, написани на бялото поле. Почеркът е съвсем дребен, защото той е късоглед, но смисълът е достатъчно ясен! Ваша Милост ще види, че това парче земя е предложено на цена, много по-ниска от действителната му стойност. Вярно, купувачът плати на ръка със златни слитъци, но...

Съдията изглеждаше дълбоко погълнат в четене на описите, подадени му от Лян. Но не обръщаше внимание на съдържанието им. Гледаше почерка. Той силно напомняше на оня в любовните писма, изпратени на убитата танцьорка от Студента от бамбуковата горичка.

Ди вдигна поглед и каза:

— Ще взема тези описи със себе си за по-задълбочено проучване. — Нави хартията на руло, сложи я в ръкава си и добави: — Самоубийството на студента Джан Хупяо трябва да е било тежък удар за вас!

— За мене ли?! — запита учуден Лян Фън. — Разбира се, чух хората да приказват за това, но никога не съм виждал нещастния младеж. Аз не познавам почти никого в този град, Ваша Милост.

Излизам много рядко, ходя само в храма на Конфуций, за да правя справки в библиотеката. Цялото си свободно време използвам за моите проучвания.

— И вее пак намирате време да посетите Квартала на върбите, нали? — запита хладно съдията.

— Кой разпространява тези клевети? — възмутено възкликна Лян Фън. — Никога не излизам през нощта, Ваша Милост. Двамата стари слуги могат да потвърдят това. Тези леки жени не ме интересуват ни най-малко, аз... И после, откъде бих могъл да намеря пари за такива лудории?

Съдията не отговори. Той стана и отиде до вратата, която водеше към градината. Попита:

— Когато съветникът беше още добре със здравето, излизаше ли в тази градина?

Лян Фън хвърли поглед към съдията. После отговори:

— Не, Ваша Милост. Това е задната градина. Онази малка врата там води към уличката зад къщата. Главната градина е оттатък, в другия край на двора. Надявам се, че Ваша Милост не вярва на онези злонамерени слухове по мой адрес? Наистина не мога да си представя кой...

— Няма значение — прекъсна го съдията. — Ще проуча вашите описи на спокойствие и своевременно ще ви уведомя за това.

Младият човек му благодари горещо, после го придружи до предния двор и му помогна да се качи в паланкина.

Когато съдията се върна в трибунала, завари Хун и Цяо Тай да го чакат в личния му кабинет. Хун каза оживено:

— Цяо Тай е направил важно откритие в къщата на доктор Джан, Ваша Милост!

— Радвам се да чуя това — забеляза съдията и се настани зад писалището. — Разказвай, Цяо Тай! Какво си открил?

— Всъщност не е кой знае какво — каза пренебрежително Цяо Тай. — По отношение на главната задача не сме напреднали много. Направих второ претърсване за странния човек, който е наблюдавал Ваша Милост през прозореца на брачната стая, а и Ма Жун ми помагаше, след като се завърна от будисткия храм, но не открихме никаква следа от него, нито разбрахме къде се крие. Не научихме нищо особено и за дърводелеца Мао Юан. Икономът го наел два дни преди

сватбата. Първият ден сковал дървен подиум за оркестъра и спал в къщичката на вратаря. Втория ден поправял разни мебели и тавана на брачната стая, който пропускаше вода. Отново спал при пазача на портата, а на следното утро поправил голямата маса за гости. После порботил в кухнята, а по време на тържеството помагал на слугите да се изпие излишното вино. Легнал си мъртво пиян! На следващата сутрин било открито тялото на мъртвата младоженка и Мао останал в къщата от любопитство, додето професорът се завърнал след безплодното дирене на сина си. Подир това икономът видял Мао на улицата да говори с рибаря, намерил пояса на студента Джан. После дърводелецът си тръгнал с брадвата и сандъчето с инструменти. През цялото време доктор Джан нито веднъж не е разговарял с него. Икономът му е давал нареждания, той му е и платил.

Цяо Тай подръпна късите си мустачки и продължи:

— Днес следобед, когато професорът си почиваше, аз разгледах колекцията му от книги. Намерих едно хубаво старо ръководство по стрелба с лък. Имаше картинки и ми беше много интересно. Когато го връщах на мястото му, забелязах една стара книга, поставена отзад. Беше ръководство по шах. Прелистих го и на последната страница видях шахматната задача, която намерихме в ръкава на убитата танцьорка.

— Великолепно! — възкликна съдията. — Взе ли книгата със себе си?

— Не, Ваша Милост. Реших, че ако професорът открие липсата ѝ, може да стане подозрителен. Оставих брат Ма да наблюдава къщата и отидох до книжарницата срещу храма на Конфуций. Щом споменах заглавието на книгата, книжарят каза, че е останал още един екземпляр, и веднага поде разговор за шахматната задача от последната страница! Каза, че книгата е издадена преди седемдесет години от пращадото на Хан Юнхан, старец със странно поведение, когото хората тук наричали „Отшелника Хан“. Той се славел като майстор на шахматната игра — ръководството му все още широко се изучава. Вече две поколения любители на шаха си блъскали главите над тази задача, но никой никога не бил успял да разгадае скрития в нея смисъл. В книгата не е дадено обяснението ѝ. По тази причина повечето хора сега смятат, че печатарят е прибавил последната страница по погрешка. Отшелникът Хан умрял внезапно по време на

отпечатването на книгата. Той не е видял коректурите. Купих книгата, Ваша Милост сам може да я види!

Цяо Тай подаде на съдията едно пожълтяло томче с подвити ъгли.

— Интересна история! — възкликна съдията. Той нетърпеливо отвори книгата и бързо прочете предговора. — Прадядото на Хан е бил забележителен учен — отбеляза той. — Този предговор е написан на много оригинален, но в същото време чудесен стил.

Съдията прелисти ръководството до края, после извади от чекмеджето листа с шахматната задача и го постави до отворената на последната страница книга.

— Да — продължи той, — Бадемов цвят е откъснала този лист от някой екземпляр на същата тази книга. Но защо? Възможно ли е една шахматна задача, отпечатана преди седемдесет години, да има нещо общо със заговора, който се подготвя сега в този град? Това е невероятно!

Като поклащаше глава, Ди постави ръководството и откъснатия лист в чекмеджето. После запита Хун:

— Научи ли нещо ново за Лиу Фейпо, инспекторе?

— Нищо, което има пряко отношение към нашия случай, Ваша Милост — отговори Хун. — Разбира се, внезапната смърт на дъщеря му и изчезването на тялото ѝ са предизвикали доста приказки в квартала. Според мълвата той е предчувствал, че сватбата ще донесе нещастие, и затова се е опитвал да развали брачния договор. Във винарната на ъгъла, непосредствено до къщата на Лиу, пих чаша вино с един от носачите на паланкина му. Момъкът ми каза, че Лиу се отнася доста добре със слугите си. Бил малко строг, но тъй като често пътува, те си живеят живота. Носачът обаче ми каза и нещо странно: той твърди, че понякога Лиу изчезва като по магия!

— Изчезва ли? — слисан запита съдията. — Как така „изчезва“?

— Ами няколко пъти се е случвало Лиу да се оттегли в библиотеката си, икономът да отиде там да го попита нещо и да намери стаята празна. Тогава той започвал да търси господаря си из цялата къща, но него го нямало, а и никой не бил го виждал да излиза. Около обяд икономът внезапно го срещал да се разхожда по коридора или пък в градината. Когато това се случило за първи път, той казал на Лиу, че напразно го е търсил навсякъде. Тогава Лиу страшно се

разярил, наругал го, нарекъл го глупак и дърдорко и му казал, че е сляп като прилеп. Добавил, че през цялото време е седял в градинската си беседка. Когато същата история се повторила, икономът изобщо не посмял да спомене за нея.

— Страхувам се — каза съдията, — че носачът си е сръбнал повечко! А що се отнася до двете посещения, които направих днес следобед, Хан Юнхан се изтърва да спомене, че доктор Джан се е оттеглил от служба преждевременно, защото е бил обвинен от една студентка в неморално поведение. Хан твърди, че професорът е бил невинен, но ако човек слуша него, излиза, че всички видни граждани на Ханюан са с безупречен морал! Значи е възможно в края на краищата обвинението на Лиу, че доктор Джан се е погаврил с дъщеря му, да не е чак толкова неоснователно, колкото изглежда на пръв поглед. Второ, при съветника Лян живее един негов племенник, чийто почерк твърде много ми напомня почерка на нашия загадъчен Студент от бамбуковата горичка! Дай ми едно от ония писма!

Съдията извади от ръкава си хартията с описите, която му бе дал Лян Фън, и я сравни с писмото, което Хун бе поставил пред него. После удари с юмрук по масата и измърмори ядосано:

— Не, ето че налетяхме на поредната загадка в този заплетен случай! Почерците просто не съвпадат! Гледай: същия краснописен стил, същия туш, същия вид четка! Но почеркът съвсем не е същият. Съвсем не!

Като поклащаше глава, съдията продължи:

— А иначе всичко съвпада точно. Старият съветник е оглупял, а в голямата му къща няма други слуги освен двамата старци. Стаята на този момък, Лян Фън, е в малкия заден двор, чиято врата води към уличката зад къщата. По такъв начин той е имал чудесни условия да си урежда тайни срещи с жена, идваща отвън. Може би убитата куртизанка е прекарвала следобедите си точно там! Той би могъл да се запознае с нея в някой магазин. Лян Фън твърди, че не е познавал студента Джан, но знае много добре, че ние не можем да проверим това, тъй като студентът е мъртъв! Името на Лян включено ли е в списъка, който ни представи професорът?

Хун поклати глава.

— Дори и Лян Фън да е имал любовна връзка с Бадемов цвят, Ваша Милост — забеляза Цяо Тай, — той не би могъл да я убие,

защото не беше на кораба! Същото се отнася и за доктор Джан.

Съдията скръсти ръце и се замисли дълбоко, с брадичка, опряна на гърдите. След известно време каза:

— Искрено признавам, че не мога да проумея всичко това. Сега вие двамата можете да отидете да се нахраните. След това Цяо Тай ще се върне в къщата на доктор Джан, за да смени Ма Жун. А ти, инспекторе, на излизане можеш да кажеш на слугата да ми донесе вечерния ориз тук в кабинета. Тази нощ ще прочета отново всички документи, свързани с двата случая и ще видя дали не сме пропуснали някоя диря. — Той нервно подръпна мустаците си и продължи: — Засега заключенията ни като че ли не дават основание да се надяваме на особен успех! Първо, убийството, извършено на Кораба на цветята. Една танцьорка бива убита с цел да ѝ се попречи да ми съобщи за престъпния заговор. Четирима души са имали възможност да я убият: Хан, Лиу, Су и Ван. Заговорът има нещо общо с една неразрешена шахматна задача отпреди седемдесет години! Освен това танцьорката е имала тайна любовна връзка, която може би няма нищо общо с убийството ѝ. Любовникът е бил или доктор Джан, който е знаел псевдонима от любовните писма, или Лиу Фейпо — по същата причина, плюс приликата в почерците, или Лян Фън, поради приликата в почерците плюс факта, че е имал великолепната възможност да си урежда тайни срещи с танцьорката в малкия кабинет. Второ — един професор с дълбоки научни познания, но със съмнителен морал посяга на снаха си, която се самоубива. Самоубива се и младоженецът. Професорът се опитва да погребее тялото на снаха си без аутопсия, но дърводелецът подразбира истината, защото е разговарял с някакъв рибар — запомни, Хун, че трябва да открием този човек — и незабавно е убит, очевидно със собствената му брадва. Тогава професорът взема мерки тялото на мъртвата младоженка да изчезне безследно. Това е всичко! И сега вие двамата да не вземете да си помислите, че тук става нещо нередно? За бога, не! Това е един заспал малък градец — тук никога нищо не се случва, така каза Хан Юнхан! Е, хайде, лека нощ.

ГЛАВА ДЕВЕТА

СЪДИЯТА СЕ ЛЮБУВА НА ЛУНАТА ОТ МРАМОРНАТА ТЕРАСА; ПО ВРЕМЕ НА ЕДНО ВЕЧЕРНО ПОСЕЩЕНИЕ МУ РАЗКАЗВАТ СТРАННА ИСТОРИЯ

Когато съдията завърши вечерята си, той каза на слугата да му поднесе чая на терасата. Качи се бавно по широките каменни стъпала и се настани в едно удобно кресло. Хладният вечерен бриз бе отнесъл облаците надалеч. Пълната луна заливаше с тайнствена светлина ширналото се в ниското езеро.

Ди засърба горещия чай. Слугата, обут в плъстени обувки, се оттегли безшумно и той остана съвсем сам на широката тераса. С въздишка на облекчение разхлаби халата си, отпусна се върху облегалката на креслото и се загледа в луната. Опита се да хвърли поглед назад към събитията от последните два дни. С учудване установи обаче, че не може да съсредоточи мислите си. Във въображението му се мяркаха несвързани образи. Лицето на мъртвата куртизанка, което го гледаше втренчено изпод водата, ужасната, обезобразена глава на убития дърводелец, изпитото лице, надничащо през прозореца на брачната стая — всички те се въртяха пред очите му в бясна вихрушка.

Съдията нервно се изправи. Тръгна към мраморните перила и застана край тях. В града животът кипеше с всички сила. До слуха му едва-едва долиташе глъчката от пазарния площад срещу храма на Конфуций. Това беше неговият град, с хиляди хора, поверени на грижите му. А между тях се прокрадваха подли убийци и замисляха кой знае какви нови престъпления! И той, съдията, не беше в състояние да ги спре.

Силно разстроен, Ди закрочи по терасата с ръце на гърба. Изведнъж спря. Помисли за момент, обърна се и с бързи стъпки напусна терасата.

В личния си кабинет, където не го чакаше никой, съдията отвори сандък, пълен със стари дрехи. Избра един вехт, дрипав халат от избелял син памук. Като наметна невзрачната одежда, той облече

отгоре един стар жакет, покрит с кръпки, и го пристегна с въже около кръста. Свали копринената шапка, разпусна косите си и ги уви с мръсна кърпа. Постави две връзки пари в ръкава си, излезе и пресече на пръсти тъмния двор.

В тясната уличка навън съдията гребна шепа прах и натри брадата и бакенбардите си. После пресече улицата и заслиза по стъпалата, водещи към града.

Когато стигна до пазарния площад, Ди начаса се смеси с гъмжащата тълпа. Като си проправяше път с лакти, той стигна до една улична лавка и си купи мекица, запържена в гранясала мазнина. Преодоля погнусата си и отхапа. Мазнината потече по мустаците и бузите му.

Като се шляеше насам-натам, съдията търсеше удобен случай да завърже запознанство с някой от скитниците, които се навъртах наоколо, но никой не му обръщаше внимание. Опита се да заговори един продавач на кюфтета. Но преди да успее да си отвори устата, човекът пусна една медна монета в ръката му и отмина забързано, като продължи да съблазнява тълпата с викове: „Най-вкусните кюфтета! Само пет пари парчето!“

Съдията реши, че в някоя евтина гостилница ще намери по-добра възможност да се свърже с хората от престъпния свят. Свърна в една тясна странична уличка, където беше забелязал червен фенер с надпис, обещаващ топла юфка. Дръпна встрани мръсната завеса на входа. Лъхна го миризма на пържена мазнина и евтино вино. Около дузина ратаи бяха насядали край дървени маси и шумно и лакомо ядяха юфката си. Съдията седна на скамейката край една ъглова маса. Приблужи се раздърпан слуга и Ди му поръча купичка юфка.

Съдията беше добре запознат с навиците и поведението на хората от престъпните кръгове и свободно разговаряше на техния жаргон, ала все пак слугата го гледаше с подозрение.

— От кой край си, чужденецо? — запита грубо той. Съдията започна да се безпокои. Той съобрази, че е пренебрегнал едно обстоятелство: в такава малка, затворена общност един чужденец не можеше да остане незабелязан. Ди побърза да отговори:

— Току — що пристигам от Дзянбей. Но какво те засяга това? Донеси ми юфката и си прибирай парите. Хайде, по-живо!

Слугата вдигна рамене и на висок глас предаде поръчката към кухнята в дъното.

Внезапно завесата на входа рязко се отмести и в гостилницата влязоха двама мъже. Първият беше висок, плещест юначага с торбести панталони и елек без ръкави, който даваше възможност да се видят дългите му мускулести ръце. Имаше почти триъгълно лице с гъста, къса брада и четинести мустаци. Вторият беше слаб и носеше покрит с кръпки халат. Лявото му око бе закрито с черна превръзка. Той побутна с лакът спътника си и посочи към съдията. Двамата бързо се запътиха към масата на Ди и седнаха от двете му страни.

— Кой ви е поканил да седнете тук, песоглавци? — сопна им се съдията.

— Затваряй си устата, мръсен натрапнико! — изсъска високият.

Съдията усети върхът на кама, опрян в хълбока му. Едноокият се приближи още. Той вонеше на чесън и стара пот. Ухили се ехидно и каза:

— Видях те с очите си, когато изпроси една пара на рибния пазар. Как мислиш, ние, просяците, ще позволим ли на един мръсен натрапник да краде от залька ни?

За част от секундата съдията осъзна цялата глупост на постъпката си. Като беше започнал да проси, без да се включи предварително в гилдията на просяците, той бе нарушил грубо вековните неписани правила.

Острието на камата се впиваше по-дълбоко. Високият мъж кресна:

— Хайде, излизай вълн! Отзад има закътан двор. Камите ще покажат дали имаш право да си тук, или не!

Умът на съдията работеше трескаво. Той беше добър боксьор и прекрасно владееше сабята, но в боя с ками, който се използваше в света на престъпниците, беше съвсем неопитен. Да им каже кой е, не можеше да става и дума, разбира се. По-скоро щеше да умре, отколкото да стане за смях на цялата провинция! Най-добрият изход бе да въвлече двамата главорези в бой още тук, веднага. Ратаите вероятно щяха да се намесят в сбиването й това би могло да облекчи положението му. С мощен тласък съдията повали едноокия на пода. В същото време отклони камата, като замахна назад с десния си лакът. Почувствува остра болка в хълбока. Но успя да скочи и да стовари

юмрука си в лицето на човека с камата. Ритна пейката встрани и заобиколи масата. Взе една табуретка и като отчупи единия ѝ крак, го вдигна пред лицето си като шит. С гръмогласни ругатни двамата разбойници скочиха на крака и се нахвърлиха върху съдията, без да крият дългите си ножове. Ратаите се обърнаха. Но вместо да се намесят в борбата, те се настаниха удобно, доволни, че ще наблюдават безплатно една интересна схватка.

Високият замахна с камата. Съдията отрази удара с крака на табуретката, после удари по главата нападателя си с импровизирания боздуган. Оня бързо се наведе. В този момент откъм входа изкрещя свиреп глас:

— Кой тук създава безредици?

Едни слаб като скелет, леко прегърбен човек се приближи към тях. Двамата разбойници бързо скриха камите си и се поклониха. Поставил ръце върху тоягата, с която се подпираше, старецът стоеше и ги оглеждаше с опитни очи изпод сивите кичури на веждите си. Въпреки че беше облечен във вехт кафяв халат и носеше мазно кепе, той без съмнение беше човек с авторитет. Погледна към едрия мъжага и каза строго:

— Какви ги вършиш, Мао Лу? Знаеш, че не обичам убийствата вътре в града!

— Законът е натрапниците да се убиват! — измърмори високият.

— Това решавам аз! — грубо каза старецът. — Като глава на гилдията на просяците аз имам своите отговорности! Не осъждам никого, преди да го изслушам. Хей, ти, какво имаш да кажеш за свое оправдание?

— Просто исках да хапна един залък, преди да ви се представя — нацупено каза Ди. — Пристигнах в този проклет град само преди няколко часа, но ако тук човек не може да си изяде дори юфката на спокойствие, по-добре да се върна там, откъдето идвам!

— Вярно е, шефе! — намеси се в разговора слугата. — Преди малко говорих с него и той ми каза, че пристига от Дзянбей.

Сивобрадият изгледа недоверчиво съдията и запита:

— Намират ли ти се пари?

Ди извади от ръкава си връзка монети. Другият ги грабна от ръката му с поразителна бързина и рече по-кратко:

— Таксата за членуване в гилдията е половин връзка монети, но ще приема цялата като знак на добра воля от моя страна. Всяка вечер ще идваш при мене в кръчмата „Червеният шаран“ и ще ми даваш десет процента от припечеленото. — Той хвърли на масата една мръсна дъсчица, на която бяха изписани номер и някакви кабалистични знаци, после добави: — Това е дъсчицата ти за членство. Желая ти успех!

Високият разбойник изгледа стареца със злобен поглед:

— Ако питаш мене... — започна той.

— Не се опитвай да ме плашиш! — озъби се главатарят на просяците. — И не забравяй, че аз се погрижих за тебе, когато те изритаха от гилдията на дърводелците! А всъщност ти какво правиш тук? Казаха ми, че си заминал за Острова на трите дъба.

Мао Лу смънка, че първо трябвало да види някакъв приятел, а едноокият каза със злобна усмивка:

— Приятел, ама в пола! Дойде да вземе момичето си, но то се престори на болно. Ето защо е в толкова отвратително настроение!

Мао Лу изруга.

— Хайде, тръгвай, тъпак! — кресна той. Двамата мъже се поклониха на главатаря си и излязоха.

На Ди му се искаше още малко да поговори със сивобрадия, но оня бе загубил всякакъв интерес към него, обърна се и си тръгна, а слугата почтително го съпроводи до вратата.

Съдията се върна на предишното си място. Слугата постави пред него купичка юфка и чаша, а после рече, вече по-любезно:

— Неприятно недоразумение, братко! Ето: собственикът те черпи чаша вино — безплатно! Идвай по-често!

Ди спокойно се зае с юфката и я намери изненадващо вкусна. Помисли си, че бе получил добър урок. Ако друг път му се наложеше да излезе преоблечен, щеше да е по-добре да играе ролята на странствуващ лекар или гадател. Те по правило не се задържаха повече от няколко дни на едно място и не бяха организирани в гилдии.

Когато довърши юфката си, Ди забеляза, че раната на хълбока му все още кърви. Плати си и излезе. Отиде в една аптека на пазарния площад. Докато промиваше раната, помощникът на аптекаря рече:

— Имал си късмет, мой човек! Раната ти не е много дълбока. Вярвам, че другият е пострадал повече!

Той залепи върху раната някакъв пластир. Ди му даде пет медни монети и отново излезе из града. Когато бавно заизкачва стъпалата, водещи обратно към улицата на трибунала, търговците вече затваряха дървените си кепенци. На равната улица пред трибунала съдията въздъхна с облекчение. След като се увери, че наоколо няма никой от пазачите, той бързо пресече улицата и се шмугна в тясната алея, където беше страничният вход. Изведнъж се закова на мястото си, после се притисна към стената. Навътре в алеята, точно пред страничния вход, той видя една облечена в черно фигура. Човекът се бе привел и очевидно изучаваше ключалката.

Съдията напрегна зрението си, за да види какво прави непознатият. По едно време оня внезапно се изправи и погледна към входа на алеята. Ди не можа да разпознае лицето — главата бе увита в черен шал. Щом видя съдията, човекът бързо се обърна и побягна. Но Ди го настигна с три скока и го сграбчи за ръката.

— Не ме закачай! — изплака черната фигура. — Иначе ще викам!

Силно изненадан, съдията отслаби хватката си. Това беше жена!

— Не се плаши! — каза бързо Ди. — Аз съм от трибунала. А ти коя си?

Жената се поколеба. После каза с разтреперан глас:

— Приличаш на разбойник!

— Бях излязъл преоблечен по специална работа — обясни раздражено съдията. — Сега казвай: какво правиш тук?

Жената остави шала да се смъкне от главата ѝ. Беше младо момиче с умно, много привлекателно лице.

— Трябва да видя съдията по един неотложен въпрос — каза то.

— Тогава защо не влезе да се представиш през главния вход? — попита Ди.

— Никой от служителите на трибунала не трябва да узнае, че съм идвала при съдията — бързо отвърна девойката. — Надявах се да привлека вниманието на някоя слугиня и тя да ме въведе в личната му резиденция. — Момичето погледна недоверчиво към Ди и запита: — Откъде да зная, че вие наистина сте от трибунала?

Съдията извади от ръкава си ключ и отвори вратата. После каза отсечено:

— Аз съм съдията. Последвайте ме!

Момичето зяпна от учудване. Като се приближи към Ди, то промълви с бърз шепот:

— Аз съм Върбов пух, дъщерята на Хан Юнхан, Ваша Милост! Праща ме баща ми. Той бе нападнал и ранен. Моли ви да отидете бързо при него! Каза, че Ваша Милост трябва да бъде уведомен за случилото се. То е от изключителна важност!

— Кой е нападнал баща ви? — запита учуден съдията.

— Убиецът на Бадемов цвят, куртизанката! Моля ви, Ваша Милост, елате веднага у дома! Не е далеч!

Съдията влезе в двора. Откъсна две червени рози от храста, израснал край градинската стена, после излезе обратно на алеята, заключи вратата и подаде на момичето цветята.

— Закачи ги в косите си! — нареди той. — После ме отведи у вас!

Девојката се подчини и тръгна към изхода на алеята. На няколко крачки след нея вървеше съдията. Ако се случеше да срещнат нощната стража или някой закъснял минувач, щеше да изглежда, че тя е проститутка, която си води клиент.

Не след дълго стигнаха до разкошната порта на къщата, в която живееше Хан. Следвана от съдията, девојката заобиколи оградата, спря се пред черния вход, извади от пазвата си малък ключ, отвори вратата и двамата влязоха. Пресякоха малката градинка пред една от страничните постройките. Върбов пух бутна някаква врата, която не беше заключена, и направи знак на съдията да влезе. Намериха се в малка, но изискано обзаведена стая. Широко и високо легло от гравирано сандалово дърво закриваше почти цялата отсрещна стена. На леглото, подпрян с големи копринени възглавници, лежеше Хан. Върху масата за чай край прозореца бе поставен сребърен свещник. Светлината на свещта хвърляше отблясъци върху бледото му, изпито лице. Щом видя съдията, облечен в такава необичайна премяна, той нададе уплашен вик и се опита да стане. Ди каза бързо:

— Не се плашете! Това съм аз, съдията. Къде сте ранен?

— Повалили са го с удар в слепоочието, Ваша Милост! — каза Върбов пух. Докато съдията се настаняваше на табуретката край леглото, тя отиде при масата за чай и взе една кърпа от легена с топла вода. Обърса с нея лицето на баща си и посочи дясното му слепоочие. Съдията се наведе и видя, че там наистина имаше едно грозно,

тъмносиньо петно. Върбов пух внимателно притисна към него топлата кърпа. Сега, когато бе свалила черното си наметало, съдията се увери, че тя наистина е много стройна и привлекателна девойка. Загриженият поглед, с който наблюдаваше баща си, показваше, че е силно привързана към него.

Хан гледаше съдията с широко отворени, уплашени очи. Той съвсем не приличаше на човека, когото Ди бе видял следобед. Цялата му високомерност се бе изпарила. Под мътните му очи имаше торбички, а около устните му — страдалчески бръчки. Той прошепна с дрезгав глас:

— Безкрайно съм благодарен на Ваша Милост, че дойдохте! Тази вечер ме отвлякоха, Ваша Милост! — Хан хвърли неспокоен поглед към вратата и прозореца, после добави с тих глас: — Хората на „Белият лотос“^[1]!

Съдията изправи гръб.

— „Белият лотос“! — възкликна той, не вярвайки на думите на Хан. — Празни приказки! Тази секта бе напълно унищожена преди много години!

Хан бавно поклати глава. Върбов пух отиде да приготви чай.

Съдията впери в домакина остър, изпитателен поглед. „Белият лотос“ бе някогашна организация, пръсната из цялата държава, която си беше поставила за цел да свали императорския двор. Движението бе оглавно от отделни висши чиновници, които твърдяха, че бог ги е надарил със свръхестествени сили и им е дал да разберат посредством разни поличби, че времето на императорския двор е изтекло и те са призвани да основат нова династия. Към тайното общество се бяха присъединили голям брой злонамерени сановници с болни амбиции, главатари на разбойнически банди, дезертъори от войската и бивши каторжници. Пипалата му се бяха разпрострели из цялата империя. Но заговорът бе разкрит, правителството взе сурови мерки и плановете на предателите бяха пресечени в самия си зародиш. Ръководителите бяха екзекутирани заедно с целите им семейства, а всички техни последователи — издирени и безмилостно избити. Въпреки че всичко това се бе случило по време на предишния император, организираният метеж бе разтърсил империята из основи и дори сега малко хора се осмеляваха да споменат страшното, вдъхващо ужас име „Белият

лотос“. Но съдията никога не бе чувал да се говори за нови опити да се възроди движението против династията. Той вдигна рамене и запита:

— Е, какво се случи?

Върбов пух поднесе на съдията чаша чай, после предложи и на баща си. Хан отпи жадно и започна:

— След вечеря често правя кратка разходка пред будисткия храм, за да се насладя на вечерния бриз. Излизам винаги сам. Както обикновено, и тази вечер наоколо нямаше много хора. Само като минавах край портата на храма, срещнах един закрит паланкин, носен от шестима носачи. Изведнъж изотзад на главата ми бе метнато плътно парче плат. Преди да разбера какво става, ръцете ми бяха вързани на гърба. Вдигнаха ме и ме хвърлиха в паланкина. После свързаха и краката ми с въже и понесоха паланкина с бърз ход. Дебелото парче плат не ми даваше възможност да чуя нищо, почти се задушвах. С вързаните си крака започнах да ритам страничната стена на паланкина. Тогавя някой разхлаби малко плата, за да мога да си поема въздух. Нямам представа колко време са ме носили. Струва ми се, не по-малко от час. После оставиха паланкина на земята. Двама души грубо ме измъкнаха от него и ме понесоха по някакви стъпала. Чух да се отваря врата. Срязаха въжетата около глезените ми, пуснаха ме да стъпя на краката си и ме вкараха в някаква стая. Притиснаха ме в едно кресло и махнаха покривалото от главата ми.

Хан въздъхна дълбоко и продължи:

— Видях, че седя край квадратна маса от черно дърво в малка стая. От другата страна на масата седеше мъж в зелена мантия. Главата и раменете му бяха изцяло покрити с бяла качулка, на която имаше само два отвора за очите. Все още полузашеметен, говорейки с мъка, започнах да протестирам. Но мъжът удари гневно с юмрук по масата и...

— Как изглеждаше ръката му? — прекъсна го съдията. Хан се поколеба. Помисли малко и отвърна:

— Наистина не зная, Ваша Милост! Той носеше дебели ловни ръкавици. Нямаше нищо, по което бих могъл да го разпозная. Зелената мантия висеше свободно на него и скриваше формата на тялото му, а качулката приглушаваше гласа му. Докъде бях стигнал? А, да! Той прекъсна протестите ми с думите: „Това е предупреждение, Хан Юнхан! Онази вечер танцърката ти каза нещо, което не биваше да ти

казва. Знаеш какво се случи с нея. Беше много разумно от твоя страна, че не го съобщи на съдията, Хан, много разумно! «Белият лотос» е могъщ и доказва това с убийството на твоята любовница Бадемов цвят!»

Хан опипа с върховете на пръстите си натъртеното място върху слепоочието. Върбов пух се спусна към него, но той тръсна глава и продължи с печален глас:

— Нямах и най-малка представа за какво говореше този човек, Ваша Милост! Танцърката — моя любовница! Каква нелепост! Вие сам знаете, че по време на угощението тя изобщо почти не ми проговори. И така, отвърнах му ядосано, че приказва глупости. Той се изсмя — мога да ви призная, че иззад маската му смехът прозвуча ужасяващо — и рече: „Не лъжи, Хан! Няма смисъл! Да ти повтора ли какво точно ти прошушна тя? Слушай! Тя каза: «Трябва да ви видя по-късно, в този град се готви опасен заговор!»“ Гледах го, слисан от безсмислиците, които говореше, а той продължи със злобен смях: „Нямаш какво да отвърнеш на това, нали, Хан? «Белият лотос» знае всичко! Ние сме всемогъщи, както можа да се убедиш тази вечер. Подчини се на заповедта ми, Хан, и забрави какво ти каза тя — всичко и завинаги!“ Той направи знак към някого, който трябва да беше застанал зад креслото ми, и продължи: „Помогни на този мръсник да забрави всичко и недей да го жалиш много-много!“ Получих страхотен удар по главата и загубих съзнание...

Хан отново въздъхна дълбоко и приключи разказа си с думите:

— Когато се съвзех, видях, че лежа пред задната врата на къщата си. За щастие наоколо нямаше жива душа. Изправих се и успях да се добера до този малък кабинет. Накарах да доведат дъщеря ми и й казах веднага да повика Ваша Милост. Но никой не трябва да узнае, че съм ви разказал всичко това, Ваша Милост! Животът ми е в опасност! Убеден съм, че „Белият лотос“ има шпиони навсякъде, дори в трибунала!

Хан се облегна на възглавниците и притвори очи. Съдията замислено гладеше бакенбардите си. По едно време запита:

— Как изглеждаше онази стая?

Хан отвори очи. Смръщи чело и като че ли дълбоко се замисли. След малко отговори:

— Можех да виждам само онази част, която беше пред мене. Останах с впечатление, че е малка шестоъгълна стая. Бих помислил, че

е градински павилион, ако въздухът не беше толкова тежък. С изключение на квадратната маса единствената мебел в стаята беше един лакиран в черно скрин зад стола на мъжа с качулката. Струва ми се също така, че стените бяха покрити с овехтели зелени тапети.

— Имате ли представа — запита отново съдията — в каква посока ви отнесоха похитителите ви?

— Съвсем смътна — отговори Хан. — Отначало бях толкова объркан от нападението, че не обърнах внимание на това, но съм сигурен, че, общо взето, вървахме в източна посока. Струва ми се, че слязохме по някакъв наклон. След това през последните четиридесет и пет минути се движехме по равно.

Съдията стана. Раната в хълбока го прищракваше. Мечтаеше да се прибере вкъщи.

— Много съм ви благодарен, че своевременно ми съобщихте за случилото се — каза той. — Склонен съм да мисля, че някой се е пошегувал с вас. Имате ли някой неприятел, който би могъл да си позволи да разиграе тази ненавременна и напълно безотговорна шега?

— Нямам никакви неприятели! — възкликна Хан, изпълнен с негодувание. — И каква ти тук шега?! Мога да ви уверя, че оня мъж беше сериозен като самата смърт!

— Имах предвид, че са ви скроили „номер“ — каза спокойно съдията, — защото в края на краищата стигнах до заключението, че вероятният убиец на куртизанката е един от гребците на кораба. Забелязах, че един от тях се смути силно по време на разпита. Смятам, че ще е най-добре да го разпитам в трибунала, като приложам законните изтезания.

Лицето на Хан просветна.

— Не ви ли казах това веднага, Ваша Милост? — възкликна победоносно той. — Още в първия миг, когато научихме за убийството, аз и приятелите ми разбрахме, че престъпникът ще бъде открит между ония гребци! Да, сега и на мене започва да ми се струва, че отвличането ми е било само една лоша шега! Ще се опитам да се сетя кой би могъл да ми погоди този неприятен номер!

— Аз също ще направя някои проучвания — каза съдията. — Разбира се, съвсем дискретно. Ще ви държа в течение.

Хан изглеждаше доволен. Той каза с усмивка на дъщеря си:

— Пазачът сигурно вече е заспал. Придружи негово превъзходителство до главната порта, момичето ми! Не подобава на съдията да напусне дома ни през задния изход като някой крадец!

Той скръсти пухкавите си ръце и се отпусна върху възглавниците с дълбока въздишка.

[1] „Белият лотос“ е съществувала в действителност тайна будистка секта в северните и централни райони на феодален Китай. Възникнала е обаче вероятно не по-рано от XII век и е била инициатор на много селски въстания, най-мощното от които избухнало през 1796 г. При потушаването му били осъдени на смърт над двадесет хиляди членове на сектата, наричана на китайски „Байлиенвяо“ — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДЕСЕТА

ОЧАРОВАТЕЛНАТА ДЕВОЙКА ПОКАЗВА НА СЪДИЯТА РЕЛИКВИ ОТ МИНАЛОТО; ПОВЕРИТЕЛЕН
РАЗГОВОР ПРЕД СТАТУЯТА НА БУДА

Върбов пух направи на съдията знак да я последва. Той излезе подир нея в непрогледната тъмнина на някакъв коридор.

— Не палете свещ! — прошепна тя. — Жените на баща ми спят наблизко. Аз ще ви вода!

Малката ѝ ръка пипнешком намери ръката на съдията. Когато тя го поведе и копринената ѝ рокля прошумоля при допира о дрехите му, той долови нежния аромат на парфюм от орхидеи. Помисли си, че е изпаднал в необичайно положение.

Щом излязоха на широкия, покрит с каменни плочи двор, Върбов пух пусна ръката му. Лунната светлина беше достатъчно ярка, за да му позволи да се огледа наоколо. Вдясно забеляза една открената врата. През процепа се прокрадваше лъч светлина. Въздухът бе пропит от тежката миризма на индийски тамян. Ди спря и попита:

— Можем ли да минем, без да ни забележат?

— О, да! — отвърна момичето. — Това е нашият будистки параклис, построен от праядо ми. Той дълбоко вярваше в Буда и по негова воля на олтара ден и нощ гори лампа, а вратата никога не се затваря. Сега в параклиса няма никой. Искате ли да го разгледате?

Съдията се съгласи с готовност, макар че се чувстваше много уморен. Не искаше да пропусне възможността да научи нещо повече за автора на тайнствената и шахматна задача.

Повече от половината пространство в малкия параклис бе заето от висок, квадратен тухлен олтар, издигнат до стената в дъното. На предната страна на олтара имаше плоча от зелен нефрит, широка повече от четири стъпки, с гравирани на нея надпис. Върху самия олтар на трон с формата на лотос седеше с кръстосани крака великолепна позлатена статуя на Буда. В полумрака, високо горе под самия таван, съдията едва различи ведрото, усмихнато лице. По стените на

параκληса бяха изрисувани сцени от живота на Буда. На пода пред олтара лежеше кръгла молитвена възглавница. Върху поставка от ковано желязо гореше газена лампа.

— Този параклис — каза Върбов пух с нескрита гордост — бе построен под личното ръководство на моя прародител. Той беше толкова умен и добър човек, Ваша Милост! За нашето семейство се е превърнал в нещо като легенда! Никога не се е явявал на изпити. Предпочиташе да живее тук в уединение и се бе посветил изцяло на многобройните си интереси. Поради това хората го наричаха Отшелника Хан.

Въодушевлението на девойката направи приятно впечатление на съдията. В днешно време толкова малко млади жени проявяваха интерес към семейните традиции! Той каза:

— Ако не ме лъже паметта, Отшелникът Хан е бил и голям майстор на шахматната игра? Вие и баща ви също ли обичате шаха?

— Не, Ваша Милост — отвърна момичето. — Аз обичам да играя на карти и на домино. Шахът отнема много време, а пък и само двама души могат да участват в играта. Виждате ли този надпис, Ваша Милост? Отшелникът Хан имаше наистина златни ръце — беше истински майстор гравьор. Надписът е негово дело!

Ди се приближи до олтара и прочете надписа на висок глас:

— „Тъй каза просветленият: «Ако искате да ме следвате, трябва да разпространявате Върховната истина, за да стигне тя до всички люде и да ги накара да разберат моето послание, че всички болки и мъки, които ги потискат, в действителност са несъществуващи. Защото тези думи изразяват Върховната истина. Така, спасявайки другите, вие сами ще проникнете през вратата на нирвана и ще намерите вечен покой».“

Съдията кимна и каза:

— Отшелникът Хан е вложил много майсторство в този надпис, а и текстът, който е избрал, изразява възвишена мисъл. Самият аз съм верен последовател на нашия велик учител Конфуций, но признавам чистосърдечно, че много неща в будисткото учение също са достойни за възхищение.

Върбов пух погледна с благоговение към нефритената плоча и каза:

— Разбира се, невъзможно е да се намери парче нефрит с такива размери. Затова Отшелникът Хан е изписал всяка дума на отделна квадратна плочка и после ги е подредил като мозайка. Той наистина беше изключителен човек, Ваша Милост! Притежаваше огромни богатства, но след внезапната му смърт съкровищницата, в която държеше златните си кюлчета, се оказа празна. Смятат, че още приживе тайно е раздал всичкото си злато на различни благотворителни общества. Впрочем семейството ни нямаше нужда от това злато, защото наследихме обширните му владения от плодородна земя. Доходите от тях са ни повече от достатъчни.

Съдията се вгледа в девойката с интерес. Тя наистина беше изключително привлекателна млада жена. Чувствителното ѝ, изваяно лице се отличаваше с неповторима естественост. Той каза:

— Тъй като проявявате такъв интерес към миналото, предполагам, че сте познавали Лунна фея, дъщерята на господин Лиу Фейпо? Баща ѝ ми е разказвал, че тя също е била твърде любознателна.

— Да — каза меко Върбов пух. — Наистина я познавах много добре. Тя често ме посещаваше в женските ни покои. Чувстваше се самотна, понеже баща ѝ много пътуваше. Беше толкова силно, предприемчиво момиче, Ваша Милост! Много добре умееше да язди и ловува. Трябвало е да се роди момче! А и баща ѝ постоянно я насърчаваше. Той толкова много я обичаше! Наистина, не мога да проумея какво е могло да причини смъртта ѝ. Беше още толкова млада!

— Правя всичко, каквото мога, за да разбера това — отвърна съдията. — И вие можете да ми помогнете, като ми разкажете повече неща за нея. Казвате, че се е увличала от ловуването и ездата. Но е вземала уроци и при доктор Джан, нали?

Девойката леко се усмихна.

— Е — отвърна тя, — предполагам, че няма защо да крия от вас. То се знае сред всичките обитателки на женските отделения. Интересът на Лунна фея към литературата се породи в деня, в който тя срещна студента Джан! Виждате ли, той ѝ направи много силно впечатление и тя склони баща си да ѝ разреши да посещава курса, за да може по-често да вижда младия Джан. Дватама действително много се обичаха. А сега и двамата са...

Тя печално поклати глава. Съдията изчака малко, после поде:

— Как изглеждаше в действителност Лунна фея? Трябва да сте чули, че мъртвото ѝ тяло е изчезнало.

— О, тя беше красива! — възкликна Върбов пух. — И не толкова слаба като мене. Беше снажно момиче. Знаете ли, приличаше на онази нещастна танцьорка Бадемов цвят.

— Познавахте ли куртизанката? — запита учуден съдията.

— Не — отвърна Върбов пух. — Никога не съм разговаряла с нея. Но баща ми често я канеше у дома да развлича гостите ни в голямата зала и когато можех, аз надничах през прозореца, защото тя танцуваше толкова хубаво! Бадемов цвят имаше същия овал на лицето, както Лунна фея, същите извити вежди и същата красива фигура. Като че ли бяха сестри! Само очите на танцьорката бяха съвсем различни. Те малко ме плашеха, Ваша Милост! Аз стоях вън в мрачния коридор. Сигурна съм, че не можеше да ме види. И все пак, докато танцуваше, тя често ме поглеждаше през прозореца право в очите. Имаше остър, пронизващ поглед. Горкото момиче, какъв живот водеше! Винаги принудено да се излага на показ пред всички тези мъже!... И ето че намери смъртта си по такъв ужасен начин! Вярвате ли, Ваша Милост, че езерото има нещо общо с това?

— Не вярвам — отговори съдията. — Струва ми се, че смъртта ѝ е била тежък удар за майстор Су. Той изглеждаше много влюбен в нея!

— Су само я ухажваше от разстояние, Ваша Милост! — рече девойката с усмивка. — Той идва на гости у дома, откакто се помня. Ужасно е срамежлив и непрекъснато се чувства притеснен от исполинския си ръст и страхотната си сила. Веднъж, без да иска, счупи в юмука си една от античните чаени чаши на баща ми! Още не е женен. Изпитва смъртен страх от жените! Вижте, майстор Ван, той е съвсем различен! Казват, че много обича да бъде в женска компания. Но стига съм бърбила! Ваша Милост ще си помисли, че съм страшна клюкарка! Не бива да ви задържам повече!

— Напротив! — каза бързо съдията. — Разговорът ни е много ползотворен. Винаги съм се старал да науча колкото е възможно повече за миналото на всички личности, свързани с някое криминално дело. Още не сме поговорили за Лиу Фейпо. Смятате ли, че той може да ми каже нещо повече за мъртвата куртизанка?

— Едва ли, Ваша Милост. Разбира се, той трябва да я е познавал, защото тя редовно танцуваше на увеселенията. Но господин Лиу е

такъв сериозен, скромен човек. Няма никаква склонност към разюздан живот. Преди да започне строежа на лятната си вила тук в Ханюан, той живя в къщата ни около една седмица. Забелязах, че по време на увеселенията седеше с доста отегчен вид. Освен от търговските си сделки се интересува само от стари книги и ръкописи. Казват, че има чудесна колекция в столичната си резиденция. А, обичаше, разбира се, и дъщеря си! Лицето му греиваше, когато баща ми го запитваше за нея. Виждате ли, това, че баща ми също има само мене, ги свързваше. Смъртта на Лунна фея беше съкрушителен удар за горкия господин Лиу. Баща ми казва, че той коренно се е променил...

Тя отиде при лампата и доля масло от глинената делва, оставена на пода. Съдията гледеше замислено нежния ѝ профил и грациозните движения на слабите ѝ ръце. Очевидно, тя беше много привързана към баща си, но Хан навярно бе взел всички предпазни мерки, за да скрие от нея злата си природа. След разказа му, Ди го подозираше в убийство и в хитър опит да сплаши него, имперския съдия. Той потисна една тъжна въздишка и запита:

— За да завършим списъка, познавате ли стария съветник Лян или племенника му?

Внезапно лицето на Върбов пух поруменя:

— Не — отговори бързо тя. — Баща ми направи на съветника посещение на добра воля, но той никога не е идвал у дома. Разбира се, не беше длъжен — такъв високопоставен сановник...

— Казаха ми — отбеляза съдията, — че племенникът му е разпуснат младеж.

— Това е долна клевета! — възкликна гневно Върбов пух. — Лян Фън е много сериозен младеж. Той редовно работи в библиотеката на храма.

Ди я погледна изпитателно.

— Откъде знаете? — бързо попита той.

— О — каза девойката, — понякога отивам с баща си на разходка в градината на храма и там срещам господин Лян.

Съдията кимна.

— Е, госпожице Хан — каза той, — много съм ви благодарен за полезните сведения. — Той се обърна към вратата, но Върбов пух бързо пристъпи към него и каза кротко:

— Надявам се, че Ваша Милост ще открие ужасните хора, които постъпиха така зле с баща ми. Не ми се вярва да е било шега. Татко е малко сух и сдържан, Ваша Милост, но в действителност е толкова добър човек! Никога не мисли зло на другите! Толкова се безпокоя за него! Сигурно има някой неприятел, без сам да подозира това. Те искат да му навредят, Ваша Милост!

— Можете да бъдете уверена, че цялото ми внимание е насочено към този въпрос — каза съдията.

Върбов пух го погледна с благодарност и каза:

— Искам да подаря на Ваша Милост малък спомен от посещението му в параклиса на Отшелника Хан. Но не казвайте на баща ми, защото тези неща могат да бъдат притежание само на членове от нашето семейство.

Тя бързо отиде при олтара и взе един хартиен свитък от нишата зад него. Отдели един лист и го поднесе на съдията с дълбок поклон. Беше старателно изработено копие от надписа пред олтара.

Съдията сгъна листа и го сложи в ръкава си. После каза тържествено:

— Безкрайно съм поласкан от този подарък!

Той забеляза със задоволство, че тя все още носеше двете рози, които много ѝ отиваха. Момичето го преведе до главната порта през един дълъг извит коридор и отключи тежката врата. Съдията се поклонил мълчаливо и излезе на пустата улица.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

МА ЖУН СЕ ОПЛАКВА ОТ ЛОШИЯ СИ КЪСМЕТ; СЪДИЯТА ОТИВА НА ОГЛЕД ИЗ ОКОЛИЯТА

На следното утро, малко подир зазоряване, когато двама слуги влязоха в личния кабинет на съдията, за да пометат пода, те завариха господаря си крепко заспал на дивана. Оттеглиха се бързо и предупредиха чиновника, който тъкмо идеше да приготви сутрешния чай.

Един час по-късно съдията се събуди. Седнал на ръба на дивана, той отлепи крайчеца на пластира и огледа хълбока си. Раната бе започнала да заздравява. Ди стана, уми се набързо, седна зад писалището и плесна с ръце. Появи се един чиновник. Съдията му нареди да донесе закуската и да повика тримата му помощници.

Хун, Ма Жун и Цяо Тай се настаниха на три табуретки. Докато съдията ядеше ориза си, Хун докладва, че току-що се е завърнал от посещение при търговеца на чай. Кун му казал, че той и доктор Джан били толкова поразени от намирането на пояса на студента, че дори не им минало през ума да попитат как се казва рибарят, който го донесъл. Сега нямаше да бъде лесно да се намери този човек.

После Ма Жун съобщи, че през нощта в къщата на доктор Джан не се е случило нищо, за което си струва да се говори. Тази сутрин той и Цяо Тай оставили там на пост двама стражници и дошли в трибунала.

Съдията остави на масата пръчиците за хранене. Докато сърбаше чая си, той им разказа за приключението си в гостилницата за юфка. Когато свърши, Ма Жун възкликна с гримаса на разочарование:

— Трябвало е Ваша Милост да вземе и мене на тази разходка!

— Не, Ма Жун — каза съдията. — Аз и така привлякох твърде много внимание върху себе си! А ти и без това ще имаш възможност да се срещнеш с Мао Лу, защото искам да ми го доведеш тук. Трябва да разбере дали се е виждал с братовчед си през нощта на убийството му и дали знае нещо за смъртта на Лунна фея. Сега, Ма Жун, иди в

оная кръчма — „Червеният шаран“ — и попитай предводителя на просяците къде можеш да намериш Мао Лу. Арестувай го и го доведи тук. Същевременно можеш да дадеш тези два сребърника на сивобрадия — той ме измъкна от голямо затруднение. Кажу му, че тези пари са награда от трибунала, защото съдията е разбрал, че той поддържа строга дисциплина между просяците.

Ма Жун се обърна да тръгне, но съдията вдигна ръка.

— Един момент! — каза той. — Още не съм свършил разказа си. Изминалата нощ беше доста дълга!

Ди им разказа и за разговора си с Хан Юнхан. За „Белият лотос“ премълча. Това всяващо ужас име не биваше да се споменава току-тъй. Каза само, че похитителят на Хан се е представил за водач на могъща разбойническа банда. Когато съдията приключи, Цяо Тай избухна:

— Никога не съм чувал по-неправдоподобна история! Предполагам, че Ваша Милост не е повярвал на нито една дума, казана от този мошеник!

Съдията отговори спокойно:

— Хан Юнхан е хладнокръвен и хитър престъпник. Няма съмнение, че е подслушал думите, които ми каза танцьорката онази вечер на Кораба на цветята. Той само се е преструвал, че спи. Така е разбрал, че тя се кани да ми съобщи за пъклените му планове. Когато го посетих вчера следобед, се опита да ме уговори да потуля убийството на куртизанката. След като разбра, че няма да успее, е решил да ме сплаши. И снощи се опита, при това много хитро! Нарочно ми разказа такава невероятна история. Не за да ме изиграе — забележете това! — а само защото е искал да прикрие заплахата си по такъв начин, че никога да не мога да го обвиня в опит за сплашване. Можете да си представите какво биха помислили за мене по-висшите власти, ако обвиня Хан, като цитирам тази фантастична история! Те не възразят, че ако Хан наистина е искал да ме измами, с положителност е щял да скалъпи по-правдоподобна измислица. И беше добре изиграно — той ми разказа теорията в присъствието на дъщеря си и пред нея показа белега от удара, който си е нанесъл сам, разбира се! Сами виждате, че имаме работа с опасен човек!

— Да подложим дебелия мошеник на изтезания! — предложи гневно Ма Жун.

— За съжаление нямаме сигурни улики — обади се съдията. — Не можем да разпитваме с изтезания човек без убедителни доказателства за виновността му^[1]. А преди да съберем тези доказателства, ни предстои да свършим много тежка работа! Както и да е, дадох на Хан да разбере, че съм схванал намека, и му казах, че подозирам един от гребците. Надявам се, че сега, след като Хан си мисли, че съм се хванал на въдицата му, ще стане по-непредпазлив и ще направи някоя грешна стъпка.

Хун, който през цялото време бе слушал напрегнато, сега запита:

— Сигурен ли сте, Ваша Милост, че когато Бадемов цвят ви е говорила, зад масата ви не е имало никой? Може би слуга или пък някоя от куртизанките?

Съдията го погледна сериозно. После бавно отговори:

— Не, Хун, не мога да кажа, че съм сигурен в това. Поне що се отнася до слугите. Зная само, че не би могла да бъде никоя от куртизанките, защото те и петте бяха пред погледа ми, точно срещу мене. Виж, слугите... Възможно е да е бил някой от тях.

Ди замислено подръпна мустака си.

— В такъв случай, Ваша Милост — продължи Хун, — мисля, че трябва да приемем възможността историята на Хан да е вярна. Някой от слугите може да е дочул какво е казала танцьорката, но погрешно да е помислил, че думите са били предназначени за Хан. Бадемов цвят е стояла между вас двамата, а човекът отзад не би могъл да види, че Хан дреме. Този слуга трябва да е бил някой от съучастниците на мъжа, подготвящ престъпния заговор, за който е споменала танцьорката. Главатарят е бил предупреден и е убил девойката. След това убиецът е искал да бъде сигурен, че Хан няма да съобщи за предупреждението на Ваша Милост, и затова го е отвлякъл и сплашил.

— Имаш пълно право, Хун! — каза съдията. После бързо добави: — Не, почакай! Слугата не би могъл да се заблуди. Спомням си ясно, че Бадемов цвят ме нарече „Ваша Милост“.

— Може да не е чул всичко, което е казала тя — отбеляза Хун. — Сигурно веднага след като е чул първите й думи, е побързал да се отдалечи. Например, не е чул въпроса й за шаха, защото похитителят на Хан не го е цитирал.

Съдията не отговори. Той внезапно почувствува, че го обзема силна тревога. Ако историята, разказана от Хан, беше вярна, това би

означавало, че „Белият лотос“ наистина се възражда! Дори и най-закоравелият престъпник не би се осмелил да назове това страшно име без основателен повод. Значи куртизанката бе разкрила престъпен заговор срещу императорския двор! За Бога, това беше повече от обикновено убийство! Това беше широко организиран заговор, който засягаше сигурността на държавата! С голямо усилие съдията се овладя и каза тихо:

— Единственият човек, който би могъл да ни каже дали някой е стоял зад мене, е Анемония. Ма Жун, след като арестуваеш Мао Лу, можеш, за награда, да идеш в Квартала на върбите и да си поприказваш с Анемония. Накарай я да ти разкаже с подробности как е забелязала, че Хан заспива, как е отишла да му донесе бокал с вино, всичко! И между другото, попитай я, уж нехайно, кой е стоял зад нас през това време. Направи всичко, каквото можеш!

— Разбира се, Ваша Милост! — каза щастливо Ма Жун. — Най-добре е да тръгна още сега, преди Мао Лу да е напуснал бърлогата си.

На вратата той едва не се сблъска със старши писаря, който влезе с наръч дела. Писарят постави товара си на писалището, Хун и Цяо Тай придърпаха столовете си по-близо и започнаха да разпределят книгата. После помогнаха на съдията да ги прегледа. Това бяха безброй административни въпроси, които чакаха решение. Денят бе доста напреднал, когато съдията затвори последното дело. Той се облегна назад в креслото и изчака Хун да му налее чаша чай. После заговори:

— Не мога да избия от главата си мисълта за това отвличане. Независимо от сведенията, които Ма Жун ще успее да събере от Анемония, ние имаме и други начини да проверим разказа на Хан. Иди в архивата, Хун, и ми донеси една хубава карта на околията!

Хун се върна с дебел свитък под мишницата. Цяо Тай му помогна да го разгъне на писалището. Това беше подробна, илюстрирана карта на околията Ханюан, изпълнена в няколко цвята. Известно време съдията я разглежда внимателно, после посочи с показалеца си и каза:

— Вижте! Тук е будисткият храм, откъдето Хан уж е отвличен. Той каза, че са го носили в източна посока. Това изглежда вероятно: може първо да се измине тази водоравна отсечка, представляваща квартала с вилите в горния край на града, а след това по склона на планината да се слезе в равнината. Ако Хан казва истината, това е

единственият път, по който биха могли да минат. Защото, ако бяха тръгнали надолу към града, той несъмнено е щял да усети слизането по стръмните стъпала, а ако бяха тръгнали на север или на запад, са щели да навлязат още по-навътре в планината. Но той твърди, че след като са слезли по някакъв склон, са изминали последните три-четвърти от пътя по равно място. Може би става въпрос за този път тук, който пресича оризовите поля в източната половина на околията ни, чак до военния пост на моста над реката, която разделя Ханюан от съседната околия Дзянбей. Ако градът ни беше заобиколен със стена като другите градове, задачата щеше да бъде решена много бързо. Един разпит на пазачите на източната порта щеше да бъде достатъчен! Както и да е, ще се оправим и така! Хан е бил пренесен от града до онази тайнствена къща и обратно за една вечер. Разговорът не е бил дълъг, така че няма да сгрешим много, ако приемем, че цялото пътешествие е продължило около час. Как мислиш, Цяо Тай, ако един паланкин тръгне от града, докъде може да стигне по този път за един час?

Цяо Тай се наведе над картата и каза:

— Вечер е по-хладно. Носачите биха могли да поддържат бърза стъпка. Мисля, че биха успели да стигнат дотук, Ваша Милост.

Той очерта с пръст кръгче около едно село в равнината.

— Много добре! — каза съдията. — Ако Хан не лъже, нейде на това място трябва да намерим извънградска къща, построена вероятно на леко възвишение, защото той спомена, че до вратата се стига по няколко стъпала.

Вратата се отвори и влезе Ма Жун. Той поздрави съдията с посьрнал вид. Отпусна се тежко върху една табуретка и изсумтя:

Днес всичко върви наопаки, казвам ви!

— Личи си, написано е на лицето ти! — отбеляза съдията. — Какво се е случило?

— Ами — започна Ма Жун — отивам първо до рибния пазар. Налага ми се сто пъти да питам, докато през лабиринта от вонящи улички успявам да открия гостилницата „Червеният шаран“. Гостилница ли? Нищо и никаква дупка в стената! Старият никаквец дреме в един ъгъл. Връчвам му двата сребърника и му обяснявам защо. И какво, той остава доволен? Нищо подобно! Дъртакът мисли, че искам да му изиграя мръсен номер! Налага се да му покажа документите си, но дори и тогава той започва да хапе среброто, за да

провери дали не е фалшиво, и едва не счупва гнилите си зъби! Е, накрая прибира парите. Чак тогава ми казва, че Мао Лу се е настанил с момичето си в един близък бордей. Зарязвам сивобрадия, а той още си мисли, че нещо съм го изиграл! И така, отивам до бордея. Боже, каква мръсна дупка, натъпкана с хамали и носачи на столове-носилки! Единственото нещо, което научавам от вещицата, съдържателка на бордея, е, че рано тази сутрин Мао Лу, момичето му и едноокият му приятел са заминали за Дзянбей. И толкова!... После отивам в Квартала на върбите и какъвто съм си глупав, смятам, че там ще се развеселя! Ами Анемония е още махмурлия и в отвратително настроение. Е, успявам да изкопча от нея, че може би някой е стоял зад Вашата Милост. Но дали е бил слуга или Първият министър на империята, това глупавата фуста не е в състояние да каже! Е, това е всичко!

— Помислих си, че може да си поговорил още веднъж с онази твоя приятелка за убитата танцьорка — забеляза Ди.

Ма Жун хвърли към съдията смутен поглед.

— Онази моя приятелка — измърмори мрачно той — беше помахмурлия и от Анемония!

— Е, слънцето не грее всеки ден, Ма Жун! — каза съдията, а в очите му проблеснаха закачливи искрици. — Внимавай сега — ще направим оглед на източната част на околията и ще се опитаме да намерим къщата, за която ми разказа Хан. Ако не успеем, поне ще знаем, че Хан ме е излъгал, а пък и ще имаме възможност да разгледаме този район. Той е житницата на околията, а аз още не съм намерил време да го посетя. Ще идем до източната граница на околията и ще прекараме нощта там в някое село. Така поне ще добием впечатления от земите извън града и ще освежим мухлясалите си мозъци! Иди, избери три хубави коня, Ма Жун, и предай, че днешните заседания на трибунала се отлагат. И без това не мога да съобщя на гражданите нищо ново около нашите две дела!

Ма Жун напусна стаята заедно с Цяо Тай. Духът му отчасти се бе възвърнал. Съдията каза на Хун:

— Дългата езда през напечената равнина ще бъде много уморителна за тебе, инспекторе. По-добре остани тук и прегледай архивата. Отдели всички документи, които имат отношение към майсторите Ван и Су. След като обядваш, иди в квартала, където живее

Ван Ифан. Той е замесен в делото „Лиу срещу Джан“, както и в случая с разточителния съветник. Вижда ми се странно това, че една заможна и изтъкната личност като Лиу Фейпо покровителствува такъв съмнителен търговец. Провери специално историята с тази негова дъщеря, Хун!

Съдията поглади брадата си и продължи:

— Безпокоя се за съветника Лян, Хун! Тъй като племенникът му ме осведоми за неговото състояние, занаят пред семейството му ще ми търси отговорност и ще очаква да взема необходимите мерки, за да попреча на стария господин да разпилее цялото си състояние. Но аз не мога да предприема нищо, преди да съм се уверил, че не е самият племенник този, който краде парите на своя работодател, и че младежът не е замесен в убийството на танцьорката.

— Да посетя ли младия човек днес следобед, Ваша Милост? — запита Хун. — Бих могъл заедно с него да прегледам всички сметки и да се опитам да разбера каква роля играе Ван Ифан в цялата история.

— Чудесно предложение! — каза съдията. Той взе четката и написа кратко препоръчително писмо на Хун, адресирано до Лян Фън. После избра къс хартия и нахвърля върху нея няколко реда. Като притискаше отгоре ѝ големия червен печат на трибунала, той каза:

— Това е молба до колегата ми, съдията на Пинян в провинцията Шанси, да изпрати по моя пратеник всички данни за семейството Фан и по-точно за госпожица Фан Хъи, наричана тук Бадемов цвят. Много е странно, че тя е настояла да бъде продадена в далечния град Ханюан. Може би причините за убийството се коренят в родния ѝ град. Изпрати това писмо по специален пратеник!

Съдията стана и в заключение каза:

— Извади леките ми ловни дрехи, Хун, а също и ботушите ми за езда! Ще се поразходя. Чувствувам, че малко разнообразие ще ми се отрази добре!

[1] Според тогавашните китайски закони не се е допускало осъждане на престъпник, ако той не признае вината си. При разпита съдията е имал право да прилага телесни изтезания, но ако се случело подсъдимият да умре, без да направи признание, съдията и помощниците му били наказвани жестоко, включително със смърт. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

МА ЖУН И ЦЯО ТАЙ РАЗПРЪСКВАТ РАЗЯРЕНА ТЪЛПА СЕЛЯНИ; ЕДИН ИЗМАМНИК РАЗКАЗВА НА СЪДИЯТА С КАКВИ ХИТРИНИ СИ СЛУЖАТ ПОХИТИТЕЛИТЕ ПРИ ОТВЛИЧАНЕ НА ЖЕРТВА

Ма Жун и Цяо Тай стояха с три коня в двора и чакаха. След като съдията огледа конете, тримата се метнаха на седлата, пазачите отвориха тежката порта и кавалкадата напусна трибунала. Като язدهа все на изток, те излязоха от града и скоро се озоваха на ръба на едно плато. Долу пред тях, докъдето стигаше погледът им, се простираше плодородна равнина.

Слизането не им отне много време. Когато стигнаха долу в равнината, съдията огледа с интерес морето от полюшващи се зелени оризища от двете страни на пътя.

— Добре, добре! — рече той със задоволство. — Тази есен ще имаме богата реколта! Но не виждам къща като тази, която търсим.

Спряха в едно малко селце и си поръчаха скромен обяд в местната гостилница. Когато старейшината на селото дойде да поднесе почитанията си, съдията го запита има ли наоколо извънградска къща. Но старецът поклати глава и отвърна:

— В цялата околност няма къща, построена от тухли. Земевладелците живеят горе в планината, там е по-прохладно.

— Не ви ли казах, че Хан е лъжец? — измърмори Ма Жун.

— Може пък по-нататък да ни провърви! — каза съдията.

След половин час стигнаха до следващото село. Когато минаваха по един тесен път с колиби от двете страни, съдията дочу някъде напред силни викове. Стигнаха до пазарния площад. Там видяха тълпа селяни, скупчени под старото дърво в средата на площада, да размахват сопи и тояги и да крещат и ругаят с пълни гърла. От височината на седлото си съдията можа да види, че те биеха и ритяха някакъв човек, легнал до дънера на дървото. Нещастникът бе покрит с кръв.

— Спрете веднага! — кресна съдията. Но никой не у обърна внимание. Той се извърна на седлото и ядосан, заповяда на двамата си

помощници: — Разпръснете тази тълпа селяндури!

Ма Жун скочи от коня си и се втурна към разярените селяни, следван от Цяо Тай. Сграбчи за врата и дъното на панталоните първия мъж, който му попадна в ръцете, вдигна го над главата си и го захвърли в средата на тълпата. После скочи след него и започна да си преправя път, като нанасяше удари с юмруци и лакти наляво и надясно. Цяо Тай пазеше гърба му. За няколко мига те успяха да стигнат до дървото и застанаха между нападателите и тяхната стенеща жертва. Ма Жун изкрещя:

— Престанете, глупаци! Не виждате ли, че иде негово превъзходителство съдията?! — И той посочи зад себе си.

Всички глави се извърнаха. Щом видяха внушителната фигура, възседнала коня, селяните бързо прибраха сопите и тоягите си. Един старец излезе напред и коленичи край коня на съдията.

— Покорният ви слуга — рече почиттелно той — е старейшината на селото.

— Докладвай какво става тук! — заповяда му съдията. — Ако човекът, когото биете толкова жестоко, е престъпник, трябвало е да го доведете в Ханюан, в трибунала. Щом си старейшина на селото, трябва да знаеш, че като наказвате човек на своя глава, вършите непросримо престъпление!

— Моля Ваше Превъзходителство за прошка! — каза старейшината. — Наистина постъпихме невъздържано, но и предизвикателството беше голямо. Ние, жителите на това село, се трепем от сутрин до вечер, за да припечелим по няколко медни монети. И ето че идва един мошеник и ни ограбва! Ей оня младеж там откри, че хитрецът си служи със специално нагласени зарове. Молим Ваше Превъзходителство да ни разбере и да прояви милост!

— Нека младежът, открил измамата, да излезе напред, — заповяда съдията. А на Ма Жун каза: — Доведи тук човека, когото биеха!

След малко един снажен селянин и един странен възстар човек, целият в дрипи, коленичиха на пътя.

— Можеш ли да докажеш, че този мъж е измамник? — попита съдията.

— Доказателството е тук, господарю! — отговори селянинът, като извади от ръкава си два зара. Точно когато стана и протегна ръка,

за да ги подаде на съдията, окървавеният мъж също скочи и със светкавична бързина грабна заровете от дланта на селяка. Като ги разклащаше в ръката си, той извика прочувствено:

— Нека всички проклетия на небето и земята се стоварят върху главата на тоя клетник, ако заровете са подправени! — И ги подаде на съдията, като се поклони дълбоко.

Съдията разклати заровете в дланта на ръката си и ги разгледа внимателно. След това хвърли изпитателен поглед към обвинения в измама. Той беше мършав човек на около петдесет години. Прошарената му коса бе увиснала над покритото с дълбоки бръчки лице. Челото му бе обезобразено от кървяща рана. На лявата му буза имаше бенка, голяма колкото медна монета. От нея висяха три косъма, дълги по няколко инча.

Ди каза хладно на селянина:

— Тези зарове не са заредени с тежест, нито пък са подправени по какъвто и да е начин. — И ги хвърли на старейшината. Той ги улови и заедно с останалите селяни започна да ги разглежда, като мърмореше слисано.

Съдията се обърна към селяните със строг глас:

— Това да ви е за урок! Ако ви нападат разбойници или пък земевладелците постъпват несправедливо с вас, винаги можете да дойдете в трибунала и аз ще изслушам жалбите ви с внимание. Но никога не се осмелявайте да действувате от името на закона, иначе ще бъдете жестоко наказани. Сега се връщайте на работа и не пилейте времето и парите си в игра на комар!

Старейшината коленичи и удари чело в земята, за да изрази благодарността си за проявената снизходителност.

Съдията нареди на Ма Жун да настани ранения мъж на коня зад себе си. След това кавалкадата продължи пътя си.

В следващото село спряха, за да може странникът да се умие на кладенеца и да почисти дрехите си. Съдията накара да повикат старейшината и го попита дали в околността има извънградска къща, построена на неголямо възвишение. Старейшината отговори, че не му е известно наблизко да има такава къща. Той попита как точно изглежда тя и кой е собственикът ѝ, като предположи, че може да има подобна къща по-нататък по пътя, ала съдията отговори, че това не е толкова важно.

Спасеният от побоя мъж се поклони дълбоко пред съдията и поиска да си тръгне. Но Ди забеляза, че той куца и лицето му е бледо като на мъртвец. Затова каза:

— Ще дойдеш с нас до граничния пост, човече. Имаш нужда от лекар. Аз не харесвам професионалните комарджии, но не мога да те оставя в такова състояние.

Късно следобед пристигнаха в граничното село. Съдията нареди на Ма Жун да заведе ранения мъж при местния лекар, а самият той заедно с Цяо Тай отиде да провери военния стражеви пост на предмостовото укрепление.

Началникът на стражата заповяда на дванадесетте си войници да се строят. Съдията видя, че шлемовете и ризниците им са старателно излъскани. Мъжете изглеждаха спретнати и добре обучени. Докато съдията проверяваше оръжейницата, началникът на стражата му каза, че движението по реката е доста оживено, макар тя да е само приток на Голямата река, която пресича съседната околия Дзянбей. Добави, че на отсамния бряг всичко е спокойно, но в Дзянбей са станали няколко въоръжени грабежа. Тамошният гарнизон наскоро бил подсилен.

След това началникът на стражата заведе съдията и Цяо Тай в един малък хан. Раболепният ханджия излезе да ги посрещне. Докато конярят отвеждаше конете, ханджията помогна на съдията да снесе тежките си ботуши за езда. Ди obu удобни сламени сандали и бе отведен на втория етаж в една оскъдно обзаведена, но старателно почистена стая. Ханджията отвори прозореца и над покривите на къщите съдията видя ширналата се повърхност на реката, която отразяваше червените лъчи на залязващото слънце.

Един слуга донесе запалени свещи и леген с горещи мокри кърпи. Докато съдията се освежаваше, влязоха Ма Жун и Цяо Тай. Ма Жун наля на съдията чаша чай и каза:

— Комарджията е странен човек, Ваша Милост! Казва, че на младини е работил като прислужник в един магазин за коприна някъде на юг. Собственикът на магазина хвърлил око на жена му и скалъпил срещу него обвинение в кражба. Стражниците му ударили един пердах, но той успял да избяга. Докато се укривал, собственикът взел жена му за наложница. Когато данданията позатихнала, той се върнал тайно и помолил жена си да избяга с него. Но тя се изсмяла и заявила, че ѝ е по-добре там, където е. Оттогава той взел да броди из цялата

империя. Говори като доктор по литература и твърди, че бил предприемач, но според мен не е нищо друго освен едни „гост на реките и езерата“, или по-просто казано — странствуващ мошеник!

— Тези юнаци винаги имат готов разказ за патилата си! — отбеляза съдията. — Не ми се вярва да го срещнем втори път.

На вратата се почука. Влязоха двама слуги и донесоха четири големи кошници. В едната имаше три хубави големи риби, сварени в сос от джинджифил, а във втората — голяма купа ориз и осолени яйца. Една червена визитна картичка оповестяваше, че това е подарък от началника на стражата. В останалите две кошници намериха три печени пилета, три блюда задушено свинско, зеленчуци и гърне със супа. Това пък се оказа подарък от старейшината на селото и неговите помощници. Един слуга донесе три гърнета с вино — проява на внимание от страна на ханджията.

Когато ястията бяха подредени на масата, съдията предаде на слугите няколко сребърника, увити в червена хартия като отведен подарък. После каза на двамата си помощници:

— Тъй като сме тръгнали заедно на път, няма да настоявам на формалностите. Сядайте на масата, ще се храним заедно.

Ма Жун и Цяо Тай енергично запротестираха, но съдията настоя и накрая те седнаха срещу него. След продължителната езда всички имаха чудесен апетит и ядоха с удоволствие. Съдията беше в много добро настроение. Разказът на Хан се бе оказал лъжа. Сега Ди знаеше, че престъпникът е Хан, и рано или късно щеше да намери начин да го уличи. Можеше да се освободи от опасенията си, че „Белият лотос“ се е възродил. Всичко това беше само една измислица.

Когато бяха привършили вечерята и се наслаждаваха на чая, влезе един слуга и донесе голям плик, адресиран до съдията. Пликът съдържаше написано на елегантен стил и с четлив почерк съобщение, че някой си Тао Ган моли за разрешение да посети негово превъзходителство.

— Това ще да е някой от първенците на селото — каза съдията. — Нека доведат господина!

За всеобщо удивление на вратата се появи слабата фигура на комарджията. Личеше, че след посещението си при лекаря той е удостоил с внимание и местните магазини. Челото му бе превързано, но сега видът му беше много спретнат. Беше облечен в прост син халат

с черен копринен пояс, а на главата си самоуверено носеше висока шапка от черна коприна, каквито обикновено си слагаха застаряващите богаташи. Като се поклони ниско, той каза с благовъзпитан тон:

— Вашият нищожен слуга, на име Тао Ган, поднася почитанията си на Ваша Милост. Думите не са в състояние да изразят...

— Достатъчно, човече! — каза хладно съдията. — Не е необходимо да благодариш на мене. Благодарни са провидението, че те отърва! Недей да мислиш, че ти съчувствувам. Ти напълно заслужаваш пердаха, който получи! Убеден съм, че по един или друг начин си измамил селяните, но не желая в околията ми да стават своеволия. Това е единствената причина, поради която те защитих!

— Дори и да е така — рече мършавият мъж, без да се смути ни най-малко от острия тон на съдията, — надявам се да ми позволите да ви предложа скромните си услуги като малък израз на дълбоката си благодарност. Защото подразбирам, че Ваша Милост разследва някакво отвличане.

Съдията направи усилие да не издаде учудването си.

— Какви ги приказваш, човече?! — запита рязко той.

— Упражняването на моя занаят — отвърна Тао Ган със снизходителна усмивка — по необходимост изостря съобразителността. Без да искам, дочух, че Ваша Милост разпитва за някаква извънградска къща. Но забелязах, че не знаете как изглежда къщата и как се казва собственикът ѝ. — Той бавно нави на показалеца си дългите косми, изникнали на бузата му, и продължи спокойно: — Похитителите връзват очите на жертвата си, отвеждат я на някое далечно място и там чрез ужасни заплахи я принуждават да напише писмо до близките си, в което ги моли да изпратят голям откуп. След като получат парите, разбойниците или убиват жертвата, или я връщат в дома ѝ пак с вързани очи. Във втория случай у отвлечения нещастник може да остане смътна представа за посоката, в която са го водили. Но, разбира се, той не знае как изглежда къщата и как се казва собственикът ѝ. От това, което чух, аз заключих, че някоя жертва на такова подло престъпление се е оплакала на Ваша Милост в трибунала, и се осмелих да ви предложа съветите си.

Мършавият отново направи дълбок поклон. Съдията си помисли, че този мъж се отличава със забележителна проникателност. Той каза:

— Да речем, че твоето заключение е вярно. И какво би ме посъветвал в такъв случай?

— Най-напред — отговори Тао Ган — аз съм пребродил цялата околия. В тази равнина няма такава къща. От друга страна, зная няколко подобни вили в планините на север и на запад от Ханюан.

— Да предположим, че жертвата ясно си спомня как през по-голямата част от пътя са я водили по равно място — какво ще кажеш тогава? — попита съдията.

Върху ироничното лице на Тао Ган се разля хитра усмивка.

— В такъв случай, Ваша Милост — отговори той, — къщата се намира вътре в града.

— Какво нелепо хрумване! — възкликна съдията.

— Съвсем не, Ваша Милост — отговори другият спокойно. — Единственото нещо, от което са имали нужда онези мошеници, е една къща с достатъчно обширна градина и висока тераса. Като са довели с паланкин жертвата в двора, те са могли бавно да я носят там в кръг около един час. Тия хора са много обиграни. Създават впечатление, че минават през планинска местност, като се качват и слизат от терасата и от време на време мърморят: „Внимателно, вижте каква пропаст!“ или нещо подобно. Подлеците са тренирали многократно тези номера, Ваша Милост, и ги изпълняват по най-убедителен начин.

Съдията се загледа замислено в слабия човек, като бавно поглаждаше дългите си бакенбарди. След известно време каза:

— Интересно предположение! Ще го имам предвид при по-нататъшни разследвания. Преди да си идеш, слушай какъв съвет ще ти дам. Промени живота си, приятелю! Достатъчно си умен, за да печелиш препитанието си по честен път! — Съдията се канеше да го освободи, но внезапно го запита: — Между другото, как измами онези селяни? Питам те просто от любопитство. Няма да те накажа за това.

Слабият мъж се усмихна леко, повика слугата и му нареди:

— Слез долу и донеси десния ботуш на негово превъзходителство.

Когато слугата се върна с ботуша, Тао Ган измъкна с чевръстите си пръсти два зара от подгънатия му горен край, подаде ги на съдията и каза:

— След като грабнах тези подправени зарове от селяндура, който се канеше да ги подаде на Ваша Милост, аз ви показах два нормални

зара, които държах скрити в дланта си. Докато разглеждахте нормалните зарове и всички се бяха вторачили във вас, аз успях да пъхна подправените в ботуша ви — надявах се, временно!

Съдията не можа да сдържи смеха си.

— Без да се хваля — продължи оживено Тао Ган, — малко са хората в империята, чието умение в тези дяволии и хитрини, разпространени сред подмолния свят, да е равно на моето. Аз съм усвоил до съвършенство подправянето на документи и печати, съчиняването на двусмислени договори и фалшиви разписки, отключването на всички видове обикновени и тайни ключалки на врати, прозорци и сейфове, а заедно с това съм специалист по скритите проходи, тайните капаци в подове и тавани и тям подобни приспособления. Мога също така да разбирам от разстояние какво приказват хората, като наблюдавам движението на устните им, а също и...

— Чакай! — прекъсна го съдията. — Наистина ли си в състояние да правиш това, което съобщи като последна точка във внушителния списък на редките си способности?

— Безусловно, Ваша Милост! Мога да прибавя само, че разгадаването на речта по движението на устните е по-лесно при жените и децата, отколкото например при старци с големи бради и мустаци.

Съдията не каза нищо. Той си помисли, че по този начин думите на куртизанката биха могли да бъдат доловени и от други хора в салона освен от Хан Юнхан. Когато вдигна очи, Тао Ган каза тихо:

— Вече разказах на помощниците ви тъжното си минало, което ме направи отчаян човек. След този горчив опит аз напълно загубих вярата си в хората. Вече почти тридесет години се скитам из империята и си отъмщавам, като мамя и обирам всеки, когото мога. Но ви се кълна, че никога и на никого не съм причинил телесни страдания, нито пък съм разорил някого. Днес великодушието на Ваша Милост ме накара да погледна на живота по нов начин. Желая да прекъсна битието си на „гост на реките и езерата“. Многобройните ми способности, задължителни в упражняването на занаят като моя, могат да бъдат използвани също и при разкриване на престъпления и разобличаване на злосторници. Поради всичко това смирено умолявам Ваша Милост да ме приеме на служба в трибунала. Семейство нямам

— скъсах с роднините си много отдавна, още когато те взеха страната на жена ми. Имам достатъчно спестени пари. Единственото нещо, което желая, е да ви служи и да ви бъде полезен.

Съдията разглеждаше внимателно тази интересна личност. Струваше му се, че циничното лице на мършавия мъж този път изразява искрено разкаяние. Освен това вече беше дал важни сведения по два въпроса, а пък и притежаваше изключителни познания и опит в някои области, в които никой от помощниците му не беше специалист. При добър надзор той наистина би могъл да се окаже ценно попълнение към отряда му от помощници. Накрая Ди каза:

— Сам разбираш, Тао Ган, че не мога да ти дам определен отговор веднага. Но тъй като вярвам в твоята чистосърдечност, ще ти разреша да порботиш като доброволец в трибунала няколко седмици. След това ще реша дали мога да приема предложението ти, или не.

Тао Ган падна на колене и допря три пъти чело о пода, за да изрази благодарността си.

— Тези мъже — продължи съдията — са двамата ми помощници. Ще ги подпомагаш с всичко, на което си способен, а пък те от своя страна ще те въведат в работите на трибунала.

Тао Ган се поклони последователно и на двамата. Цяо Тай изгледа мършавия човек от главата до петите с безучастно изражение, но Ма Жун го потупа по костеливото рамо и рече с явно задоволство:

— Хайде да слезем долу, братко! Искам да ме научиш на някои от твоите комарджийски хитрини!

Цяо Тай духна всички свещи освен една. После пожела лека нощ на съдията и слезе долу след другите двама.

Сам в стаята, съдията остана седнал край масата. Дълго време задържа празния си поглед вперен в рояка мушици, които жужаха около пламъка на свещта, а умът му трескаво работеше.

Сега, когато Тао Ган беше доказал, че историята на Хан би могла да бъде вярна, дори и да не им се удадеше да открият къщата, където е бил заведен отвлеченият, Ди отново трябваше да допусне възможността организацията „Белият лотос“ действително да се е възродила и да заплита цялата империя в страшна мрежа от предателства и продажност. Ханюан беше малък, уединен градец, но бе разположен на стратегическо място, близо до сърцето на империята — столичния град. Това го правеше много подходящ за свърталище на

лицата, оглавили един заговор срещу трона. И обясняваше гнетящата атмосфера на скрита опасност, която съдията бе усетил интуитивно веднага след пристигането си.

Тъй като — Ди вече знаеше това — всеки от гостите в трапезния салон на Кораба на цветята би могъл да прочете думите на танцьорката по движението на устните ѝ, всеки от тях би могъл да бъде член на „Белият лотос“ и да е решил да я убие. Хан Юнхан можеше да е невинен, но можеше да бъде и водач на затворниците!

Същото се отнасяше и за Лиу Фейпо! Неговото огромно богатство, честите му пътувания, негодуванието му срещу правителството — всички тези неща го правеха подозрителен. Боже, та цялата компания, събрана на пиршеството, би могла да участва организирано в убийството на куртизанката!

Съдията гневно тръсна глава. Страхът от ужасната организация „Белият лотос“ вече даваше своето отражение — пречеше му да разсъждава логично. Трябваше да премисли още веднъж всички факти, като започне от самото начало...

Пламъкът на свещта започна да примигва. Съдията стана с въздишка. Свали халата и шапката си и се изпъна на дървената кушетка.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

ИНСПЕКТОРЪТ ХУН Е ЗАПОДОЗРЯН В НЕПОЧТЕНИ НАМЕРЕНИЯ; АРЕСТУВАНИ СА ЕДИН САМОЗВАН ДУХОВНИК И ОТВЛЕЧЕНИЯТ ОТ НЕГО МЛАДЕЖ

На следното утро, на зазоряване, съдията и тримата му придружители напуснаха пограничното село. С бърза езда те се прибраха в града преди пладне.

Съдията отиде право в личната си резиденция, направи си гореща баня и облече син летен халат от тънък памучен плат. После пое към кабинета си, където представи Тао Ган на инспектора Хун. Малко след това дойдоха Ма Жун и Цяо Тай. Всички се настаниха на табуретки срещу писалището на съдията. Той забеляза, че Тао Ган се държи със скромност, естествена за един новодошъл, но без излишна раболепност. Този странен човек очевидно умееше да се приспособява към всякаква обстановка.

Съдията разказа на Хун, че не са намерили търсената извънградска къща, но предположенията на Тао Ган са открили нови възможности. После нареди на инспектора да докладва.

Хун извади от ръкава си лист с бележки и започна:

— В архивата имаме само няколко обикновени документа, засягащи майстор Ван: регистрации на децата му, данъчни декларации и прочее. Но старши писарят ни го познава много добре. Той ми каза, че Ван е много богат. Притежава двата най-големи магазина за злато и скъпи украшения в града. Независимо, че минава за любител на виното и жените, той е честен търговец и се ползува с всеобщо доверие. Изглежда обаче, че напоследък е имал някакви парични затруднения. Забавил плащането на големи суми, които дължал на търговците, снабдяващи го със злато. Но те били сигурни, че за кратко време ще възвърне загубите си, и ни най-малко не се тревожели. Су също се ползува с добро име. Хората го съжаляват обаче, че се е влюбил така страстно в куртизанката Бадемов цвят, която не му обръщала внимание. Той бил много потиснат от това. Общо взето, говори се, че е станало по-добре, дето момичето е умряло. Хората се

надяват, че щом преживее скръбта си, Су ще се ожени за скромна порядъчна жена.

Хун погледна в листа с бележките и продължи:

— Отидох на улицата, на която живее Ван Ифан. Него не го обичат много. Смятат го за непочтен човек, който се впуска в съмнителни сделки. Той е нещо като „момче за всичко“ на Лиу Фейпо и понякога събира за него пари от длъжниците му. Разбира се, не исках да разпитвам из магазините за дъщеря му, за да не я излагам. Но на ъгъла на улицата видях една стара вещица да продава гребени, червило и пудра за лице и завързах разговор с нея. Такива особи често посещават жените по домовете им и знаят всичко, което става там. Попитах я дали познава дъщерята на Ван Ифан.

Хун погледна смутено към съдията и продължи с явно притеснение:

— Старицата веднага ми каза: „Вие май сте още твърде предприемчив за възрастта си, господине! Е, добре, тя иска по две връзки медни монети за вечерта и по четири за цялата нощ, но господата винаги остават много доволни.“ Обясних ѝ, че съм сватовник и действувам от името на един бакалин в западния квартал и че хората там са споменали името на госпожица Ван. „Ония от западния квартал дрънкат врели-некипели! — рече презрително сводницата. — Всички тук знаят, че след смъртта на майка ѝ госпожица Ван започна да живее свободно. Баща ѝ се опита да я продаде на един професор, но не успя. Сега тя сама си печели парите, а баща ѝ си затваря очите. Той е много стиснат и това, че не се налага да я издържа, му е добре дошло.“

— Което значи, че безсрамният мошеник е излъгал в съда! — гневно възкликна съдията. — Той ще си плати за това! Добре, а как вървят нещата у съветника Лян?

— Лян Фън изглежда умен момък — отвърна Хун. — Двамата е него преглеждахме сметките повече от два часа. Действително всичко води до заключението, че съветникът продава имуществата си със значителни загуби, за да се сдобие бързо с голямо количество злато. Но по нищо не можахме да разберем за какво го използва. Напълно ясно е, че секретарят има защо да се тревожи.

Тао Ган, който до този момент бе слушал напрегнато, сега подметна:

— Казват, че цифрите не лъжат, Ваша Милост, но те могат дълбоко да ни заблудят. Всичко зависи от това как се тълкуват! Не е изключено племенникът да е подправил книжката, за да прикрие собствените си злоупотреби.

— Тази възможност вече ни хрумна — забеляза съдията. — Положението е доста объркано!

— Тази сутрин, докато яздехме обратно към града — продължи Тао Ган, — Ма Жун ми разказа за делото „Лиу срещу Джан“. Съвсем сигурно ли е, че освен стария пазач в будисткия храм не живее някой друг монах?

Съдията погледна въпросително към Ма Жун, който отговори незабавно:

— Напълно! Претърсих целия храм, включително градината.

— Това е странно! — каза Тао Ган. — Оня ден, когато бях в града, ми се случи да мина оттам. Видях един монах, застанал зад една колона край портата. Той бе проточил врат и се стараеше да надникне вътре. Понеже аз съм любознателен по природа, запътих се към него, за да му помогна да надникне в храма, но като ме видя, той се стресна и бързо се отдалечи.

— Бледо и изпито ли беше лицето на този монах? — живо запита съдията.

— Не, Ваша Милост — отвърна Тао Ган, — той беше здравеняк с надменен поглед. Всъщност, стори ми се, че не прилича на истински монах.

— Тогава той не може да бъде човекът, който ме наблюдаваше през прозореца на брачната стая — каза съдията. — Сега имам една работа за тебе, Тао Ган. Знаем, че когато дърводелецът Мао Юан е напуснал къщата на доктор Джан, току-що му е било платено. Знаем също, че той е обичал да пие и да играе на комар. Възможно е да са го убили заради парите, защото в трупа не намерихме пукната пара. Подозирам, че доктор Джан е замесен в убийството му, но сме длъжни да проверим всички възможности. Сега иди, обиколи всички свърталища на комарджиите в града и разпитай за Мао Юан. Предполагам, че знаеш как да откриеш тези места! А ти, Ма Жун, иди още веднъж в кръчмата „Червеният шаран“ и попитай главатаря на просяците къде точно в Дзянбей е отишъл Мао Лу. В гостилницата за юфка той спомена, но аз забравих точното име на мястото. Хун, с какви

въпроси ни предстои да се занимаем на обедното заседание на трибунала?

Ма Жун и Тао Ган напуснаха кабинета едновременно, а в това време Хун и Цяо Тай поставиха няколко папки на писалището.

В двора Тао Ган каза на Ма Жун:

— Доволен съм, че още сега трябва да събера сведения за дърводелеца. Защото новините се разпространяват бързо из престъпния свят и скоро ще стане известно, че работя за трибунала. Между другото, къде се намира тази кръчма — „Червеният шаран“? Смятам, че вече познавам града достатъчно добре, но такова място не съм срещал.

— Не си пропуснал нищо интересно! — отвърна Ма Жун. — То е една мръсна дупка, някъде отгатък рибния пазар. Хайде, желая ти успех!

Тао Ган се спусна в ниската част на града и навлезе в западния квартал. Мина през плетеница от тесни улички и се спря пред един малък зарзаватчийски магазин. Като си проправяше внимателно път между каците с кисело зеле, той измърмори някакъв поздрав на търговеца и тръгна към стълбата в дъното. На втория етаж беше тъмно като в рог. Опипвайки покритата с паяжини мазилка на стените, Тао Ган намери вратата. Отвори я и застана на прага, оглеждайки мъждиво осветената стая с нисък таван. Край една кръгла маса с вдлъбнатина за хвърляне на зарове в средата седяха двама души. Единият беше дебел мъж с безизразно лице и увиснали бузи. Главата му беше гладко обръсната. Той бе съдържателят на игралния дом. Другият беше слаб и силно кривоглед. Хората с такъв недостатък са твърде полезни като надзиратели на хазартните игри, защото ония, които лъжат, никога не могат да разберат дали са наблюдавани, или не.

— Това е брат Тао — каза дебелият без особен ентузиазъм. — Хайде, стига си висял там! Влизай! Още е рано за игра, но скоро ще надойдат хора.

— Не — каза Тао Ган, — сега много бързам. Надникнах само да видя дали дърводелецът Мао Юан не е тук. Искам да си прибера парите, които ми дължи.

Двамата мъже избухнаха в смях.

— В такъв случай — изкикоти се дебелият — ще трябва да биеш дълъг път, братко! Ще трябва да идеш чак на оня свят! Не знаеш ли, че

старикът Мао е мъртъв?

Тао Ган изруга и седна в един разнебитен бамбуков стол.

— Така е, като нямам късмет! — рече ядосано той. — Точно сега, когато ми трябва пари! Какво се е случило с мръсника?

— Вече целият град знае — отбеляза кривогледият. — Намерили са го в будисткия храм с такава дупка на челото, в която можеш да си пъхнеш юмрука.

— Кой го е убил? — попита Тао Ган. — Бих могъл да намеря убиеца и да го изнудя да ми върне парите, при това с малка добавка за късмет!

Дебелият сбута с лакът съседа си. Двамата отново се разсмяха.

— Какво смешно има? — попита ядосано Тао Ган.

— Смешното, приятелю — отговори съдържателят, — е, че в това убийство вероятно е замесен Мао Лу. Ха сега, братко Тао, иди на Острова на трите дъба, за да го изнудиш!

Кривогледият се запревива от смях.

— Пак го хвана натясно, шефе! — извика той с кикот.

— Говорите глупости! — възкликна Тао Ган. — Мао Лу е собственият братовчед на дърводелеца!

Дебелият се изплю на пода.

— Слушай, братко Тао — рече той, — слушай внимателно, пък току-виж, си разбрал нещо дори и ти. Преди три дни, късно следобед, Мао Юан пристига тук. Току-що са му платили за работата и в ръкава му има пари. Намира добра компания. Късметът му работи и спечелва хубава сума. И кой пристига тогава? Братовчед му. Вярно е, че напоследък Мао Юан не припаднаше от любов по тоя свой братовчед, но сега, с виното в търбуха и парите в ръкава, той го посреща, както се посреща брат след дълга раздяла. Двамата изпиват четири гърнета от най-доброто вино. После Мао Лу поканва братовчед си да похапнат някъде навън. Тогава ги видяхме за последен път. Разбираш ме, нали? Не искам да кажа нищо лошо за Мао Лу. Само изброявам фактите!

Тао Ган кимна с разбиране.

— Така е, като нямам късмет! — каза той унило. — Е, да си вървя по пътя!

Точно когато се надигаше да си тръгне, вратата се отвори и влезе един здравеняк, облечен в парцалив монашески халат. Тао Ган побърза да седне отново.

— Ха, ето го и монаха! — възкликна съдържателят. Човекът, когото нарекоха така, изсумтя и седна.

Съдържателят побутна към него чаша чай. Монахът плю на пода.

— Нямах ли да ми предложиш нещо по-добро от тая помия? — грубо попита той.

Дебелият вдигна дясната си ръка и потри палеца и показалеца си. Монахът поклати глава.

— Няма го майстора! — кисело рече той. — Почакай да пребия от бой оня хлапак, тогава ще ти покажа богатство!

Съдържателят сви рамене и каза о безразличие:

— Засега ще пиеш чай!

— Струва ми се, че съм те срещал някъде — намеси се в разговора Тао Ган. — Не се ли видяхме пред будисткия храм?

Новодошлият го изгледа подозрително.

— Кое е това бостанско плашило? — попита той.

— О, това е брат Тао — отвърна съдържателят. — Добър момък, но не особено умен. А ти какво си правил в храма? Да не би наистина да си намислил да ставаш духовник?

Кривогледият се изсмя шумно. Монахът му кресна: „Стига с твоето глупаво кикотене!“, но съдържателят го изгледа остро и той продължи с по-спокоен глас:

— Е, сега съм ядосан, пък и няма защо да крия... Оня ден срещам онова приятелче, Мао Лу, при... къде беше? А, да... някъде близо до рибния пазар. Вижда се, че ръкавът му е натезал от пари! „Къде е дървото на съкровищата, братко?“ — питам го като приятел. „Там, откъдето съм взел това, има още много — казва ми той, — ти само иди да погледнеш в будисткия храм!“ И аз отивам там...

Монахът изгълта чая, направи гримаса на отвращение и продължи:

— И какво, мислите, намирам там? Един стар дърдорко, победен и от мене, и един ковчег!

Дебелият съдържател избухна в смях. Очите на монаха засвяткаха от ярост, но той не посмя да го наругае.

— Добре, добре! — каза съдържателят. — В такъв случай ще е най-умно да идеш до Острова на трите дъба заедно с брат Тао — той също иска да си поговори с Мао Лу!

— Значи оня е изиграл и тебе? — запита монахът малко по-жизнерадостно.

Тао Ган изруга в знак на съгласие.

— Много ми се иска да издоя оня хлапак, за когото говореше — сухо каза той. — Това ще бъде малко по-лесно, отколкото да се разправям с Мао Лу.

— Така си мислиш, братко! — кисело рече монахът. — Срещам го посред нощ, а той тича, като че ли самият Владетел на ада го гони по петите. Сграбчвам го за врата и го питам накъде тича, а той ми казва: „Остави ме!“ Виждам, че е богаташче, от ония, слаботелесните, дето ядат със сребърни пръчици. Разбирам, че е извършил нещо, което не е трябвало да върши. И така, тупвам го по главата, мятам го на рамо и го отнасям чак до дома...

Монахът шумно прочисти гърлото си и се изплю в ъгъла. Посегна за чайника, но размисли и продължи:

— Ама представете си, младежът отказва да ми каже каквото и да било! След всичкия труд, който си направих заради него! Такъв удобен случай за изнудване, а той не иска да говори!... При това съвсем не поради липса на убеждаване от моя страна! — добави той с коравосърдечна усмивка.

Тао Ган стана.

— Е — рече той с въздишка на примирение, — винаги е така с такива като нас, монахо! Само лош късмет и нищо друго! Ако бях здравеняк като тебе, довечера щях да припечеля тридесет сребърника. Както и да е, желая ти успех! — И той тръгна към вратата.

— Хей! — извика монахът. — Защо се разбърза? Тридесет сребърника ли казваш?

— Това не те засяга! — озъби му се Тао Ган и отвори вратата.

Монахът скочи, сграбчи го за яката и го върна обратно.

— Прибери си ръцете, монахо! — остро каза съдържателят. После се обърна към Тао Ган: — Защо не бъдеш по-разумен, братко Тао? Ако не можеш да свършиш тая работа сам, остави я на монаха и прибери една част от парите като посредник!

— Разбира се, че помислих и за това — каза сопнато Тао Ган. — Но както знаете, тук аз съм нов и не схванах точно името на мястото, където те се събират. Тъй като казаха, че им е нужен здравеняк, който умее да се бие, не ги разпитвах повече.

— Глупав кучи син! — възкликна монахът. — Тридесет сребърника! Помъчи се да си спомниш, мръсно!

Тао Ган сбърчи вежди. После вдигна рамене.

— Няма смисъл... Спомням си само, че споменаха думата „шаран“ или нещо подобно.

— Кръчмата „Червеният шаран“! — възкликнаха едновременно монахът и съдържателят.

— Точно така беше! — каза Тао Ган. — Но не зная къде е тази кръчма.

Монахът стана и хвана Тао Ган за ръката.

— Тръгвай с мене, братко! — каза той. — Аз зная къде се намира това място!

Тао Ган издърпа ръката си. После я протегна с дланта нагоре.

— Пет процента от спечеленото! — дрезгаво рече монахът.

Тао Ган тръгна към вратата.

— Петнадесет или нищо! — каза той през рамо.

— Седем за тебе и три за мене! — намеси се съдържателят. — Значи, разбрахме се. Отиваш там с монаха, братко Тао, и им казваш, че аз лично гарантирам, че той си разбира от работата. Хайде, тръгвайте!

Тао Ган и монахът излязоха и се запътиха към бедняшкия квартал на изток от рибния пазар. Монахът заведе Тао Ган в една зловонна, тясна странична улица и посочи вратата на разнебитена дървена барака.

— Ти влез пръв! — дрезгаво прошепна той.

Тао Ган отвори вратата. Погледна и въздъхна с облекчение. Ма Жун беше все още там, седнал в един ъгъл с предводителя на просяците. Освен тях в мизерно обзаведената стая нямаше никой.

— Здравей, братко! — поздрави сърдечно Тао Ган. — Водя ти точно такъв човек, какъвто е нужен на твоя началник.

Монахът се поклони с угодническа усмивка. Ма Жун стана и тръгна към него. Изгледа го от главата до петите и запита:

— За какво ли му е на моя началник този грозен песоглавец?

— Той знае твърде много за убийството в будисткия храм! — бързо рече Тао Ган.

Монахът отстъпи назад, но не достатъчно бързо. Преди да успее да вдигне ръце, Ма Жун му нанесе прав удар в сърдечната област и го просна по гръб през една малка маса. Но монахът бе изпадал в такива

положения и преди. Той не направи опит да се изправи, а със светкавична бързина измъкна камата си и я хвърли към гърлото на Ма Жун. Ма Жун се наведе и камата се заби с тъп звук в касата на вратата. После той сграбчи малката маса и я стовари върху полувдигнатата глава на монаха, която се удари в пода. Нещастникът не мръдна повече.

Ма Жун развърза тънката верига, която носеше навита на кръста си. Обърна монаха с очи към пода и здраво върза ръцете му зад гърба.

Тао Ган рече възбудено:

— Той знае за Мао Юан и братовчед му повече, отколкото би признал, а освен това е и член на банда, която се занимава с отвличания.

Върху лицето на Ма Жун се появи широка усмивка.

— Хубава работа си свършил! — одобрително каза той. — Но как успя да доведеш мошеника тук? Мислех, че не знаеш тази кръчма...

— О — каза самодоволно Тао Ган, — разказах му една измислица и той сам ме доведе.

Ма Жун го изгледа косо.

— Имаш доста безобиден вид — каза замислено той, — но май си хитър за трима!

Без да обърне внимание на тази забележка, Тао Ган продължи:

— Неотдавна той е отвлякъл един младеж от добро семейство. Може би мръсникът е член на същата банда, за която съобщи Хан Юнхан! Да го накараме да ни отведе до убежището им! Тогава ще можем да докладваме на негова милост нещо интересно.

Ма Жун кимна. Той вдигна на крака припадналия мъж и го хвърли на един стол до стената. После викна на сивобрадия да донесе тамян. Старецът незабавно изчезна в задната стая и се върна с две горящи пръчки тамян, които излъчваха силна, остра миризма. Ма Жун изправи главата на монаха и доближи до носа му запалените пръчки. Скоро мъжът започна силно да кашля и киха. След това погледна към Ма Жун със зачервените си очи.

— Искаме да видим бърлогата ви, кучешка муцуно! — каза Ма Жун. — Говори! Как да стигнем до нея?

— Добре ще си изпатите, когато шефът разбере това! — каза монахът с пресипнал глас. — Ще ви изтръгне червата!

— Ти за нас не се грижи! — рече безгрижно Ма Жун. — Хайде, отговори на въпроса ми!

Той приближи горящите пръчки до бузата на монаха, който ги изгледа с ужас, и бързо замърмори някакви обяснения. Трябвало да се излезе от града по една пътека, която започвала някъде зад будисткия храм...

— Достатъчно! — прекъсна го Ма Жун. — Останалото ще ни покажеш сам на място!

Той каза на сивобрадия да донесе едно старо одеяло я да повика двама хамали с носилка.

С помощта на Тао Ган Ма Жун уви монаха от главата до петите в одеялото. Монахът се развика, че му било много топло, но Тао Ган го срита в ребрата и рече:

— Не се ли сецаш, че имаш температура, мръсноко?

Натовариха монаха на носилката и потеглиха.

— По-внимателно, песоглавци! — развика се той.

Ма Жун изръмжа на носачите:

— Бъдете внимателни! Приятелят ми е тежко болен!

Щом стигнаха до боровата горичка зад будисткия храм, Ма Жун им каза да оставят носилката на земята и им плати. Изчака ги да си отидат и освободи монаха от одеялото. Тао Ган извади от ръкава си ивица пластир и залепи устата на монаха.

— Когато наближим мястото, спри и ни го посочи! — нареди му той.

Монахът с мъка се изправи на крака.

— Тези разбойници — обясни Тао Ган — имат специални свирки и други сигнали за тревога.

Ма Жун кимна и поощри монаха да действа бързо е добре прицелен ритник.

Монахът ги поведе по една пътека нагоре в планината. След известно време изостави пътеката и започна да си проправя път през гъстата гора. После спря и посочи с глава към една стръмна скала, която се виждаше през дърветата на неголямо разстояние пред тях. Тао Ган свали пластира от устата му и каза ядосано:

— Ние не сме любители на природата! Трябва ни къщата!

— Нямам къща — унило каза монахът. — Живея ей там, в една пещера.

— Пещера ли? — извика гневно Ма Жун. — Да не мислиш, че можеш да ни баламосваш! Заведи ни в свърталището на твоята банда или ще те удуша! — И сграбчи монаха за гърлото.

— Кълна ви се! — изхърка монахът. — Единствената банда, в която участвувам, е тази на комарджиите. Откакто съм дошъл на това проклето място, живея сам в една пещера.

Ма Жун — го пусна. Извади камата, която монахът бе хвърлил към него, погледна затворнически към Тао Ган и попита:

— Да го поокастрим ли?

Тао Ган вдигна рамене.

— Защо не? Но нека първо погледнем тази пещера! — рече той.

С треперещи крака монахът ги заведе до скалата. Настъпи храстите и зад тях се откри тъмен процеп, висок горе-долу колкото един човешки бой.

Тао Ган легна по корем и пропълзя вътре, стиснал между зъбите си тънък нож със зловещо острие. След малко се върна, вече изправен.

— Няма никой освен един разциврен хлапак! — разочаровано съобщи той.

Тао Ган влезе отново, а Ма Жун го последва, като влачеше зад себе си монаха. След като изминаха десетина-дванадесет крачки в тъмния проход, се озоваха в широка пещера, осветена от една пукнатина на тавана. Вдясно имаше грубо сковано дървено легло и смачкана кожена кутия. От другата страна, на пода, лежеше един младеж само с парче плат, увито около бедрата. Ръцете и краката му бяха вързани с въже.

— Пуснете ме, моля ви се, пуснете ме! — изхленчи той.

Тао Ган преряза въжетата. С голям труд младежът успя да се надигне и да седне. Видяха, че гърбът му бе изранен от бой.

— Кой те е бил? — сърдито попита Ма Жун. Младежът мълчаливо посочи към монаха. Ма Жун бавно се обърна към него и той веднага падна на колене.

— Моля ви се, недейте, Ваше Превъзходителство! — проплака той. — Този мръсник лъже!

Ма Жун го изгледа с презрение и каза студено:

— Ще те запазя за началника на стражниците, той ще се занимае с тебе с голямо удоволствие!

Тао Ган бе помогнал на момъка да седне на леглото. Той изглеждаше на около двадесет години. Главата му беше грубо обръсната, а лицето му бе сгърчено от болка. Но от пръв поглед личеше, че е образован човек от добро семейство.

— Кой си ти и как си изпаднал в това положение? — полюбопитствува Тао Ган.

— Този човек ме отвлече! Моля ви се, отведете ме оттук!

— Ще направим повече от това! — каза Ма Жун. — Ще те заведем при негово превъзходителство съдията!

— Не! — извика младежът, — Пуснете ме да си вървя!

Той се опита да стане.

— Я виж ти! — каза бавно Ма Жун. — Значи, ето каква била работата! Ще дойдеш с нас в трибунала, млади приятелю!

После Ма Жун викна на монаха:

— Ей, ти, щом не се числиш дори и към банда, която се занимава с отвличания, хич не ме е грижа кой ще ни види. Този път няма да те повиваме и да те носим!

Той вдигна едва протестиращия младеж от леглото и го постави с разкрасени крака върху шията на монаха. После наметна върху раменете му старо одеяло, взе от ъгъла една окървавена върбова пръчка и удари монаха през прасците.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

МЛАДИЯТ УЧЕН РАЗКАЗВА СМАЙВАЩА ИСТОРИЯ; СЪДИЯТА ДИ РАЗПИТВА СЪДЪРЖАТЕЛКАТА НА
ЕДИН БОРДЕЙ

Късно сутринта, малко преди времето за обяд, съдията Ди проведе заседание на трибунала. Съдебната зала беше претъпкана. Гражданите на Ханюан мислеха, че свикването на съдебно заседание в такъв необичаен час може да означава само, че са разкрити нови важни факти, свързани с двата сензационни случая в града им. За тяхно разочарование обаче съдията премина направо към разглеждане на делото, което бе проучвал тази сутрин заедно с инспектора Хун и Цяо Тай, а именно — свадата между рибарите и управата на рибния пазар относно начините за определяне на цените. Съдията накара представителите на двете страни да изложат своите доводи още веднъж и предложи компромисно решение, което след известни спорове бе прието. Тъкмо се канеше да започне обсъждането на един въпрос, свързан с данъците, когато отвън се чуха шумни викове. Ма Жун и Тао Ган влязоха в съдебната зала — всеки влачеше по един пленник. Следваше ги гъста тълпа, която се бе насъбрала по пътя им. Слушателите в залата се нахвърлиха върху новодошлите и ги отрупаха с въпроси. Настана пълно объркване.

Съдията удари три пъти с чукчето си по масата.

— Тишина и ред! — кресна той с гръмотевичен глас. — Ако чуя още една дума, ще опразня залата!

Всички се смълчаха. Никой не искаше да пропусне разпита на двамата арестувани, които паднаха на колене пред подиума.

Съдията изгледа пленниците с безизразно лице. Но зад тази маска съвсем не се криеше спокойствие, защото Ди веднага бе разпознал младежа.

Ма Жун докладва как той и Тао Ган са арестували двамата мъже. Съдията го изслуша, като бавно поглаждаше брадата си. После се обърна към младежа:

— Кажи името и професията си!

— Вашият нищожен слуга — отговори младият човек с тих глас — почтително ви уведомява, че името му е Джан Хупяо, студент по литература.

Откъм залата долетяха възгласи на изумление. Съдията гневно вдигна глава и удари с чукчето си по масата.

— Това е последното ми предупреждение! — извика той. После отново се обърна към младежа: — В трибунала бе съобщено, че студентът Джан се е удавил в езерото преди четири дни!

— Ваша Милост — каза младежът с треперещ глас, — нямам думи да изкажа своето съжаление, че поради глупостта си съм създал такава погрешно впечатление. Напълно разбирам, че постъпих крайно прибързано и проявих осъдителна липса на решителност. Мога да се надявам само, че Ваша Милост, като вземе предвид особените обстоятелства, ще бъде така добър да погледне на моя случай снизходително.

Тук той млъкна. В съдебната зала се възцари дълбока тишина. След малко младежът продължи:

— На никого не пожелавам да преживее падението от върховно блаженство до най-дълбоко отчаяние, както се случи с мене през брачната ми нощ! Слят за един кратък миг с моята любима, аз разбрах, че самата ми любов я е убила.

Той мъчително преглътна и продължи:

— Разкъсван от скръб и ужас, гледах неподвижното тяло. Обзе ме паника. Сак щях да погледна в очите баща си, който винаги се беше отнасял към мене, неговия единствен син, с най-голяма любов и грижа — аз, който го бях лишил от надеждата да види рода си продължен? Единственото нещо, което можех да сторя, бе да сложа край на окаения си живот. Набързо облякох един лек халат и тръгнах към вратата. Но тогава съобразих, че празненството още продължава и че къщата е пълна с хора. Не бих могъл да се измъкна незабелязано. Изведнъж си спомних, че старият дърводелец, който бе дошъл по-предния ден да поправи протеклия покрив над моята стая, бе оставил две дъски на тавана разхлабени. „Това Ще бъде хубаво място за укриване на скъпоценности!“ — ми бе казал той. Стъпих на табуретката, покатерих се по една греда и пропъльзах на тавана. Поставих дъските обратно на мястото им и излязох на покрива. После изтичах на улицата. Тъй като беше късна нощ, наоколо нямаше никой. Стигнах до брега на езерото,

без да ме забележат. Стъпих на един голям, заоблен камък, надвесен над водата, и свалих копринения си пояс. Имах намерение да се съблека, защото се страхувах, че халатът ще ме задържи на повърхността на водата и така ще удължи смъртната ми агония. Тогава, като погледнах надолу към черната вода, аз, жалкият страхливец, се уплаших. Спомних си ужасните истории за зловещите създания, бродещи във водата. Стори ми се, че наоколо витаят безформени сенки и втренчено ме гледат зли очи. Въпреки че беше много горещо, стоях там и треперех. Зъбите ми тракаха. Разбрах, че няма да мога да изпълня решението си... Поясът ми бе паднал във водата. Загърнах халата си и побягнах от езерото. Не знаех накъде ме носят краката. Дойдох на себе си чак когато пред мене се появи портата на будисткия храм. Тогава този човек изведнъж изскочи от сянката и ме сграбчи за рамото. Помислих, че е разбойник, и се опитах да се освободя, но той ме удари по главата и съм загубил съзнание. Когато се свестих, лежах в тази ужасна пещера. На следващата сутрин той веднага ме запита как се казвам, къде живея и какво престъпление съм извършил. Разбрах, че иска да изнуди мене или горкия ми баща, и отказах да говоря. Той само се ухили и заяви, че имам късмет, дето ме е довел в пещерата, защото в нея стражниците никога няма да ме намерят. Въпреки че протестирах, ми обръсна главата, като каза, че така мога да мина за негов ученик и няма да ме познаят. Заповяда ми да събера дърва за огън и да сготвя оризова каша, после замина някъде. Прекарах целия ден в размисъл какво да правя. Ту решавах да забягна в някое отдалечено място, ту си мислех, че е по-добре да се върна у дома и да посрещна гнева на баща си. През нощта моят похитител се върна пиян. Започна да ме разпитва отново. Когато отказах да му дам каквито и да било сведения, той ме върза с въже и ме би безмилостно с върбова пръчка. След това ме остави да лежа на земята ни жив, ни умрял. Прекарах ужасна нощ. На другата сутрин ме развърза, даде ми да пия вода и когато се посъвзех, ми заповяда да събера дърва за огъня. Реших да избягам от този жесток човек. Щом събрах две връзки сухи съчки, побягнах към града. Така както бях с бръсната глава и с изпокъсан халат, никой не ме позна по пътя. Бях почти напълно изтощен. Гърбът и краката ме боляха. Но мисълта, че ще видя баща си, ми даваше сили и успех да стигна до нашата улица.

Студентът спря, за да избърше потта от лицето си.

По знак на съдията началникът на стражниците му даде чаша горчив чай. След като го изпи, Джан продължи:

— Кой може да опише ужаса, който ме обзе, когато видях пред вратата на къщата ни стражниците на трибунала! Това можеше да означава само, че съм дошъл твърде късно. Баща ми, неспособен да понесе позора, с който бях белязал къщата, навярно бе сложил край на живота си! Трябваше да се уверя. Оставих двете връзки дърва въвн на улицата и се промъкнах през градинската врата. Надникнах през прозореца на моята спалня. Съзрях ужасно привидение! Владетелят на отвъдния свят ме гледаше втренчено с пламтящи очи! Духовете от ада ме преследваха, мене, отцеубиеца! Загубих разсъдък си окончателно. Излязох отново на пустата улица и хукнах към гората. След дълго лутане между дърветата най-сетне успях да намеря пещерата. Мъжът ме чакаше. Когато ме видя, обзе го свирепа ярост. Съблече ме отново и ме би жестоко, като през цялото време крещеше, че трябва да призная престъплението си. Накрая не можах да издържа изтезанието и съм припаднал. Това, което стана по-сетне, бе един ужасен кошмар. Втресе ме и загубих всякаква представа за време и място. От време на време човекът ме събуждаше само за да ми даде глътка вода и отново ме биеше. Повече не развърза въжетата. Освен тази физическа агония в трескавия ми мозък постоянно се въртеше страшната мисъл, че бях убил хората, които най-много обичах — баща си и невестата...

Гласът му стана несигурен. Той се олюля и падна в несвяст на пода, напълно изтощен.

Съдията нареди на Хун да се разпореди да го отнесат в личния му кабинет.

— Кажи на съдебния лекар — добави той — да свести този нещастен младеж и да превърже раните му! После му дай успокоително, чист халат и шапка. Съобщи ми веднага, щом дойде в съзнание. Искам да му задам един въпрос, преди да го пратим вкъщи.

Ди се наведе напред и хладно попита монаха:

— Какво ще кажеш в своя защита?

До този момент в своя авантюристичен живот монахът все беше успявал по един или друг начин да се измъкне от правосъдието. Поради това не му бяха известни жестоките закони на трибунала и драстичните средства, които се използваха, за да се спазват тези закони. По време на заключителната част от показанията на студента

той замърмори ядосано, но злобните ритници на началника на стражниците го накараха да млъкне. Сега монахът заговори с нахален тон:

— Аз, монахът, протестирам против...

Съдията направи знак на началника на стражниците.

Той удари монаха през лицето с тежката дръжка на бича си и изсъска:

— Говори почтително с негово превъзходителство съдията!

Посинял от гняв, монахът се надигна, за да нападне началника на стражниците. Но стражниците бяха напълно готови за такъв развой на събитията. Те моментално се нахвърлиха върху обвиняемия с тоягите си.

— Докладвай ми, когато този човек се научи да говори както подобава! — обърна се съдията към началника на стражниците. После се зае да подрежда книгата пред себе си.

След известно време плискането по каменните плочи на пода показва, че стражниците свестяват монаха, като изливат върху него ведро с вода. Малко след това техният началник докладва, че разпитът може да продължи.

Ди погледна над масата. От многобройните рани по главата на монаха течеше кръв, лявото му око бе затворено. Дясното замаяно гледаше към съдията.

— Казаха ми — рече Ди, — че си говорил с няколко комарджии за срещата си с някакъв човек, наречен Мао Лу. Сега искам да чуя истината, цялата истина! Хайде, говори!

Монахът изплю кръвта от устата си на пода, след това започна с натежал език:

— Онзи ден, след първата нощна стража, реших да сляза до града и да се поразтърча. Тъкмо идвам по пътеката зад будисткия храм, и виждам някакъв човек да копае дупка под едно дърво. Луната изгрявай разпознавам Мао Лу. Той бърза много, използва брадвата си като мотика. Хрумва ми, че брат Мао пак е замислил някой мръсен номер. Готов съм по всяко време да изляза срещу него с голи ръце или с нож, но брадвата не ми харесва. Затова оставам на мястото си. И така, той издълбава дупката. После хвърля в нея брадвата си и една дървена кутия. Когато започва да ги зарива, като избутва земята с голи ръце, аз излизам и питам шеговито: „Братко Мао, мога ли да ти

помогна?“ А той казва само: „Късно дойде, монахо!“ Тогава аз казвам: „Какво заравяш там?“ Той отговаря: „Само няколко стари инструмента. Но ей там в храма има нещо по-интересно.“ Той разклаща ръкава си и се чува как в него дрънчат много пари. „Защо не дадеш малко на бедния човек?“ — питам аз. Той ме изглежда от горе до долу и вика: „Тази нощ ти работи късметът, монахо! Хората там ме видяха да бягам с част от плячката и хукнаха след мен, но аз им се изплъзнах в гората. Сега в храма е останал само един човек. Отивай бързо там и задигни каквото можеш, преди да са се върнали другите. Аз взех толкова, колкото можех да нося!“ И си отиде.

Монахът облиза подутите си устни. По знак на съдията началникът на стражниците му даде чаша горчив чай. Той я изпразни на един дъх, плю и продължи:

— Започнах да ровя под дървото просто за да се уверя, че там няма нищо, за което да е забравил да ми каже. Но поне този път не ме беше излъгал. Намерих само дървена кутия със стари дърводелски сечива. И така, отидох в храма. Разбира се, останах измамен! Намерих само един стар плешивец, който хъркаше в празната си килия, и един ковчег в пустата зала! Разбрах, че кучият син ме е излъгал, за да се отърве от мене. Това е всичко, господин съдия. Ако искате да научите повече, само хванете този мръсник Мао и разпитайте него!

Съдията поглади дългите си бакенбарди и запита строго:

— Признаваш ли, че си отвякъл и изтезавал този младеж?

— Не можех да го оставя да избяга от вашите стражници, нали — каза мрачно монахът. — И после, кой дава храна и подслон за нищо? Той отказа да работи, естествено беше да го поощря малко!

— Не извъртай! — викна съдията. — Признаваш ли, че си го отвякъл в пещерата насила и си го бил многократно с върбова пръчка?

Монахът погледна през рамо към началника на стражниците, който опипваше бича си. Вдигна рамене и промърмори:

— Е, добре... Признавам!

Съдията направи знак на писаря, който прочете запис на показанията, дадени от монаха. Там, където ставаше дума за студента Джан, показанията бяха вписани по-недвусмислено, отколкото се бе изразил той, но монахът ги призна за верни и постави отпечатъка на палеца си под документа. Съдията каза:

— Мога да те накажа жестоко за повече от едно провинение. Но ще отложам решението си. Ще го съобщя, когато проверя показанията ти относно срещата ви с Мао Лу. Сега ще те пъкна в затвора, за да размишляваш какво ще ти се случи, ако разбере, че си ме излъгал!

Щом отведоха монаха, влезе Хун и докладва, че студентът Джан се е посъвзел. Двама стражници го доведоха пред масата. Сега той бе облечен в спретнат син халат и носеше черна шапка, която скриваше обръснатата му глава. Въпреки измъченото му изражение можеше да се види, че е красив младеж. Джан изслуша внимателно писаря, който прочете запис на показанията му, и постави отпечатъка на палеца си под тях. Съдията го изгледа строго и каза:

— Както се изрази самият ти, Джан, държал си се глупаво и по този начин попречи на нормалния ход на делото. Както и да е, аз считам, че преживените от тебе мъчения през последните няколко дни са достатъчно наказание за това. А сега имам добри новини за тебе. Баща ти е жив и не те упреква. Напротив, беше дълбоко потресен, защото мислеше, че си умрял. Той бе обвинен в този трибунал, че е отговорен за смъртта на жена ти. Затова си видял стражниците пред къщата ви. Видението, което си зърнал в стаята си — това съм аз. При твоето объркано душевно състояние в оня момент не е чудно да съм ти се видял малко страшен. Със съжаление трябва да ти съобщя, че трупът на младата ти невеста неочаквано изчезна. Съдът прави всичко, което е по силите му, за да го намери и погребението да се извърши както подобава.

Студентът Джан закри лицето си с ръце и тихо заплака. Съдията изчака малко и продължи:

— Преди да те пусна да си отидеш, искам да ти задам един въпрос. Знаеха ли други хора, освен баща ти, че използваш псевдонима „Студентът от бамбуковата горичка“?

Джан отвърна с беззвучен глас:

— Само годеницата ми, Ваша Милост. Започнах да използвам този псевдоним, след като се запознахме, и с него подписах стиховете, които ѝ изпращах.

Съдията се облегна назад.

— Това е всичко! — каза той. — Мъчителят ти е хвърлен в затвора. Много скоро той ще получи заслуженото наказание. Сега си свободен, Джан.

Съдията нареди на Ма Жун да отведе младежа до дома му в закрит паланкин, да освободи стражниците, оставени там на пост, и да каже на баща му, че домашният арест се отменя. После удари с чукчето си по масата и закри заседанието.

Когато се върна в личния си кабинет, Ди се усмихна мрачно и каза на Тао Ган, който седеше срещу него заедно с Хун и Цяо Тай:

— Ти свърши работата си много добре, Тао Ган! Сега делото „Лиу против Джан“ е вече решено, с изключение на загадката около изчезналия труп!

— За това ще научим от Мао Лу, Ваша Милост! — каза Хун. — Ясно е, че той е убил братовчед си заради парите му. Когато го арестуваме, ще ни каже какво е направил с трупа на госпожа Джан!

Изглеждаше, че съдията не мисли така. Той каза бавно:

— Защо му е било на Мао Лу да мести трупа? Допускам, че след като е убил братовчед си някъде близо до храма, той е влязъл да потърси място, където да скрие трупа, и тогава е видял ковчега в страничната зала. Да го отвори не е било трудно — у него са били инструментите на братовчед му. Но защо тогава не е поставил трупа на дърводелеца направо върху този на жената? Защо да мести тялото ѝ? Това би го изправило пред същия въпрос, а именно — как да се отърве от един труп.

Тук Тао Ган, който бе слушал мълчаливо, играейки си с трите дълги косъма, увиснали от бузата му, внезапно каза:

— А може би трето лице, за което още не знаем, е преместило тялото на младоженката, преди Мао Лу да намери ковчега. Това трябва да е бил някой, който по една или друга причина е искал на всяка цена да предотврати изследването на трупа. Не ми се вярва умрялата да си е отишла сама!

Съдията го изгледа внимателно. Сгъна ръце в ръкавите си, сгуши се в креслото и за известно време остана така, дълбоко замислен. Изведнъж се изправи. Удари с юмрук по масата и възкликна:

— Точно това е направила тя, Тао Ган! Защото не е била мъртва!

Помощниците му го гледаха напълно объркани.

— Как е възможно, Ваша Милост? — попита Хун. — Смъртта ѝ бе установена от професионален лекар. Тялото бе умито от опитен собственик на погребална къща. И после, тя е лежала в затворен ковчег повече от половин ден!

— Не! — оживено каза съдията. — Слушайте! Не си ли спомняте думите на следователя, който каза, че в такива случаи жената може да загуби съзнание, но смърт настъпва рядко! Е, да предположим, че тя е припаднала и че нервният шок я е довел до състояние на летаргия! В медицинските книги се описват случаи, при които хора са изпадали в такова състояние. Дишането спира напълно, пулсът не се опипва, очите губят блясъка си и понякога дори по лицето се виждат признаците на смъртта. Известно е, че такова състояние може да трае до няколко часа. Знаем, че жената е била затворена в ковчегата твърде набързо и отнесена веднага в будисткия храм. За щастие ковчегът е бил временен, скован от тънки дъски. Аз самият забелязах цепнатини. В противен случай тя би се задушила. Когато ковчегът е бил оставен в храма и всички са си отишли, тя трябва да е дошла в съзнание. Сигурно е крещяла и е удряла по стените на дървения си затвор, но е била в страничната зала на пустия храм, а пазачът е глух! Останалото е само предположение... Мао Лу убива братовчед си и открадва парите му. Претърсва храма, за да намери място за укриване на трупа, и чува звуци, които идат от ковчегата.

— Това сигурно много го е уплашило! — забеляза Тао Ган. — Не би ли побягнал начаса?

— Трябва да приемем, че не — каза съдията. — Взел е инструментите на братовчед си и е отворил ковчегата. Жената сигурно му е разказала какво се е случило и... — Гласът му заглъхна. Той сбърчи чело и продължи недоволено: — Не, тук ударихме на камък! След като е чул разказа й, Мао Лу не би ли съобразил веднага, че доктор Джан ще му даде щедра награда за спасяването на младоженката? Защо не я е завел незабавно у дома й?

— Според мене, защото е видяла трупа на дърводелеца, Ваша Милост — каза Тао Ган. — Това я е направило свидетел на престъплението, извършено от Мао Лу, и той се е изплашил, че тя може да го издаде.

Съдията кимна оживено.

— Така трябва да е било! — рече той. — Навярно Мао е решил да я вземе със себе си в някое отдалечено кътче и да я държи там, докато научи, че ковчегът е заровен. Тогав би могъл да я остави сама да избере — дали да бъде продадена като проститутка, или да се върне къщи при условие, че обещае да разкаже на доктор Джан някоя

скалъпена история как уж Мао Лу я е спасил. По този начин и в двата случая Мао би спечелил два златни слитъка!

— Но къде е била госпожа Джан, когато Мао Лу е заравял сечивата? — попита Хун. — Можете да бъдете сигурни, че монахът е претърсил щателно храма. Но не я е открил.

— Всичко това ще научим, когато хванем Мао Лу — каза съдията. — Но вече знаем къде е укривал нещастната жена през последните дни — а именно в бордея зад рибния пазар! „Момичето на Мао Лу“, както я нарече едноокият, не е никой друг, а самата госпожа Джан!

Влезе един слуга и донесе таблата с обяда на съдията. Докато той поставяше купичките на масата, Ди продължи:

— Лесно ще проверим предположенията си относно госпожа Джан. Вие тримата също можете да обядвате сега. После Цяо Тай ще отиде в бордея и ще доведе тук собственичката. Тя ще ни опише жената, която Мао Лу е завел там.

Съдията взе пръчиците за ядене и тримата му помощници излязоха.

Ди ядеше, без да усеща вкуса на храната. Той се опитваше да обмисли новите факти, които бяха станали известни. Едва ли можеше да има съмнение, че делото „Лиу против Джан“ е вече решено. Оставаше да се изяснят само някои подробности. Истинският проблем беше да се открие връзката между този случай и убийството на куртизанката. Сега с положителност можеше да се приеме, че професорът е невинен, но цялата история поставяше Лиу Фейпо в любопитна светлина.

Когато слугата почисти масата и наля чаша чай, съдията извади от чекмеджето книжата, свързани с убийството, извършено на Кораба на цветята, и започна да ги препрочита, като бавно галеше дългите си бакенбарди. Така го завариха четиримата му помощници, когато влязоха в личния му кабинет. Ма Жун каза:

— Е, най-после видях професора истински развълнуван! Колко щастлив беше, когато зърна сина си!

— Сигурно си научил вече — каза му съдията, — че имаме основателни причини да вярваме, че жената на студента Джан също е жива. Цяо Тай, доведе ли съдържателната на бордея?

— Довел я е! — отговори вместо него Ма Жун. — Видях тая хубостница да чака отвън в коридора!

— Въведете я! — нареди съдията.

Цяо Тай излезе и се върна с една висока, костелива жена с грубо, плоско лице. Тя се поклони дълбоко и веднага започна с хленчещ глас:

— Той дори не ми даде време да си сменя дрехите, Ваше Превъзходителство! Как мога да се явя пред Ваше Превъзходителство в такъв ужасен вид? Казах му...

— Успокой се и чуй какво ще ти каже съдията! — прекъсна я Ди. — Знаеш, че мога да затворя заведението ти по всяко време, така че бъди внимателна и ми кажи цялата истина. Кое беше момичето, доведено от Мао Лу при тебе?

Жената падна на колене.

— Знаех си, че този разбойник ще ме вкара в беля! — завайка се тя. — Но какво може да направи една слаба жена, Ваше Превъзходителство! Той щеше да ми пререже гърлото, Ваше Превъзходителство! Простете ми, Ваше Превъзходителство!

Като плачеше на висок глас, тя заудря челото си о пода.

— Стига си вдигала шум! — ядосано заповяда съдията. — Казвай, коя е жената?

— Как мога да зная? — проплака тя. — Мао Лу ми я доведе посред нощ! Кълна се, че никога не съм я виждала! Беше облечена в странна рокля и изглеждаше много изплашена. Брат Мао каза: „Гълъбчето не си знае интереса. Представи си, не иска да се омъжи за добър човек като мене! Но аз ще я науча!“ Виждам, че бедното момиче е наистина болно, така че казвам на Мао Лу да я остави на мира през нощта. Аз съм си такава, Ваше Превъзходителство. Винаги се отнасям любезно с тях. Настанявам я в хубава стая. Давам ѝ малко вкусна оризена каша и кана чай. Спомням си точно какво ѝ казах, Ваше Превъзходителство: „Хайде, лягай си, гълъбче! И не се тревожи! Утре ще видиш, че всичко ще е наред!“

Жената въздъхна дълбоко.

— О, вие не познавате тези момичета, Ваше Превъзходителство! Човек би помислил, че на другата сутрин тя поне ще ми благодари. Но, не! Нейна милост събуди цялата къща — риташе вратата и крещеше с цяло гърло. А когато се качих при нея, започна да кълне брат Мао и мене и ми наговори какви ли не глупости — била от добро семейство,

отвлекли я... Те винаги разказват подобни истории. Има само един начин да ги накараш да се вразумят... Взех едно въженце и хубаво я напердаших. Това я накара да млъкне. Когато се появи брат Мао, тя кротко тръгна с него. Кълна се, че това е всичко, Ваша Милост!

Съдията я изгледа с презрение. За момент му се прииска да я арестува за издевателство над момичето, но после съобрази, че тя просто е постъпила според разбиранията си. Тези долнопробни бордеи бяха необходимо зло. Властите можеха да ги контролират и да предотвратяват своеволията, но не бяха в състояние напълно да предпазят нещастните им обитателки от издевателствата. Той каза строго:

— Много добре ти е известно, че нямаш право да даваш подслон на случайни момичета. Засега няма да те задържа, но ще проверя това, което ми разказа, и ако си ме излъгала, с тебе е свършено!

Жената започна отново да удря глава о пода, за да изрази благодарността си. По знак на съдията Тао Ган я отведе.

Ди каза бавно:

— Да, предположенията ни се оказаха верни. Жената на студента Джан е жива, но за нея може би е щяло да бъде по-добре да умре, отколкото да попадне в ръцете на Мао Лу! Трябва да го арестуваме колкото е възможно по-скоро и да я освободим от този разбойник. Той я е завел на едно място, наречено Островът на трите дъба, в околията Дзянбей. Знае ли някой къде е това?

Тао Ган каза:

— Никога не съм бил там, Ваша Милост, но съм слушал за това място. То представлява група острови или по-скоро тресавище в средата на Голямата река. Тресавището е обрасло с гъсти храсти, които през по-голямата част от годината са полузалети от водата. Най-високите места са покрити с почти непроходима гора от стари дървета. Само укриващите се там престъпници, обявени извън закона, познават речните пътища, които водят до тресавището и навътре в него. Те събират такси от всички минаващи оттам кораби и често нападат селата, разположени по брега на реката. Казват, че бандата им наброява повече от четиристотин човека.

— А защо правителството не е разчистило това бандитско гнездо? — учудено запитва съдията.

Тао Ган сви устни и отговори:

— Това не е лесно начинание, Ваша Милост! Ще е необходимо сражение по вода, което ще струва много човешки жертви. До тресавището ще трябва да се стигне с малки лодки, защото военните кораби не могат да се използват в тези плитки води. Всички войници в лодките ще бъдат чудесна мишена за стрелите на престъпниците. Чувал съм, че по протежение на речния бряг са разположени във верига военни постове и войниците контролират цялата област. Целта е да се блокира тресавището и разбойниците да бъдат принудени да се предадат. Но те са се настанали там от дълги години и имат тайни връзки с населението, които не могат да бъдат разкрити. Досега няма признаци, че разбойниците са останали без храна или нещо друго, от което се нуждаят.

— Това наистина е лошо! — каза съдията. Погледна към Ма Жун и Цяо Тай и попита: — Мислите ли, че ще можете да доведете Мао Лу и жената оттам?

— Брат Цяо и аз ще се справим някак, Ваша Милост! — весело отговори Ма Жун. — Това е тъкмо работа за нас! Най-добре да тръгваме още сега, за да разгледаме обстановката!

— Добре! — каза съдията. — Ще ви напиша препоръчително писмо до моя колега, съдията-управител на Дзянбей, и ще го помоля да ви окаже пълно съдействие.

Той взе четката и бързо нахвърли няколко реда върху лист служебна хартия. Подпечата писмото с големия квадратен печат на трибунала и го подаде на Ма Жун с думите:

— Желая ви успех!

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

ХУН И ТАО ГАН ПОСЕЩАВАТ ДОМА НА ВИДНА ЛИЧНОСТ; ЕДИН ТЪРГОВЕЦ СКЛЮЧВА ПОСЛЕДНАТА СИ СДЕЛКА

Щом Ма Жун и Цяо Тай заминаха, съдията продължи към Хун и Тао Ган:

— Докато нашите двама смелчаци са в Дзянбей, ние също няма да си губим времето. Когато обядвах, през цялото време мислих за Лиу Фейпо и Хан Юнхан, двамата главни заподозрени в убийството на куртизанката. Искам да ви кажа, че не възнамерявам да стоя тук спокойно и да чакам следващата крачка на тези двама господата! Реших да арестувам Лиу Фейпо още днес.

— Не можем да направим това, Ваша Милост! — ужасено възкликна Хун. — Разполагаме само с някои мъгляви подозрения. Как бихме могли...

— Спокойно мога да арестувам Лиу и точно така ще направя — прекъсна го съдията. — Той отпрати сериозно обвинение срещу доктор Джан в този съд. А сега се оказа, че обвинението е било лъжливо. Зная, че никой няма да ми се разсърди, ако оставя нещата така, още повече, е Лиу явно не беше на себе си от скръб, когато отпрати обвинението, а и професорът не подаде жалба против него за клевета. И все пак според закона този, който неоснователно обвини друг в углавно престъпление, се наказва така, като че ли самият той го е извършил. Законът дава голяма свобода за тълкуване на този член, но в дадения случай аз предпочитам да го приложа буквално.

Хун изглеждаше обезпокоен, но съдията взе четката написа заповед за арестуването на Лиу Фейпо. После взе втори формуляр и докато го попълваше, каза:

— Едновременно с това ще заповядам да арестуват и Ван Ифан за даване на лъжливи показания пред съда относно дъщеря му и доктор Джан. Сега вие двамата вземете четирима стражници и идете в къщата на Лиу, за да го арестувате. Хун, на излизане кажи на началника на стражниците да вземе двама от хората си и да арестува

Ван Ифан. Двамата арестувани да бъдат доведени тук закрити паланкини и заключени в килии, отдалечени една от друга. Те не трябва да знаят, че споделят гостоприемството на нашия затвор. Ще ги разпитам на вечерното заседание. Мисля, че тогава ще научим това онова!

Хун все още не можеше да повярва, а Тао Ган се ухили и каза:

— Също като при играта на комар: ако хвърляш заровете умело, често ти се пада добра комбинация!

Когато Хун и Тао Ган излязоха, съдията издърпа чекмеджето и извади оттам листа с шахматната задача. Той далеч не беше толкова самоуверен, колкото се бе показал пред двамата си помощници. Но чувствуваше, че трябва да вземе инициативата, да нападне пръв. И единственият начин, който може да измисли, за да постигне целта си, бяха двата ареста. Той се извърна в стола и взе една шахматна дъска от шкафа зад себе си. Нареди белите и черните пионки така, както бе показано в задачата. Беше убеден, че именно в тази шахматна задача се крие ключът към заговора, разкрит от убитата танцорка. Задачата беше съставена преди повече от седемдесет години, а и най-добрите майстори на шаха напразно се бяха мъчили да я разрешат. Бадемов цвят, която сама не е обичала шаха, сигурно бе избрала тази задача не за да я решава, а заради някакъв скрит смисъл, нямащ нищо общо с шахматната игра. Дали това не беше някакъв ребус? Съдията склучи вежди и започна да пренарежда пионките, като се опитваше да разгадае тайната, която криеха.

Междувременно Хун бе дал на началника на стражниците разпореждания за арестуването на Ван Ифан, а самият той се запъти с Тао Ган към къщата на Лиу Фейпо. Четирима стражници ги следваха на дискретно разстояние с един закрит паланкин.

Хун потропа на високата, лакирана в червено порта. Когато капакът на шпионката се вдигна, той показа пропускателна карта и рече:

— Негово превъзходителство съдията ни изпраща да поговорим с господин Лиу.

Пазачът отвори портата и въведе двамата мъже в малката чакалня на къщичката си. Скоро се появи един възрастен човек, който се представи за иконом на Лиу Фейпо.

— Надявам се — каза той, — че ще мога да ви бъда полезен. В момента господарят ми си почива в градината, не бива да го безпокоя.

— Имаме строга заповед да говорим лично с господин Лиу — каза Хун. — Най-добре иди да го събудиш!

— Невъзможно! — възкликна ужасено икономът. — Това ще ми струва службата!

— Тогава просто ни заведи при него — каза сухо Тао Ган. — Ние сами ще го събудим! Хайде, мърдай, приятелю! Не ни пречи да изпълним служебните си задължения!

Икономът се обърна. Сивата му козя брадичка потреперваше от гняв. Той пресече просторния преден двор, застлан с цветни плочки. Хун и Тао Ган го следваха по петите. Минаха по четири извити коридора и стигнаха до един вътрешен двор. По краищата на широка мраморна тераса бяха наредени порцеланови саксии с редки цветя. Отвъд нея се виждаше изискано подредена градина, в средата на която имаше езеро с лотоси. Като заобиколи езерото, икономът ги заведе до един изкуствен алпинеум в дъното на градината, издигнат от големи каменни блокове с интересни цветове и форми. Блоковете бяха споени с цимент. До алпинеума се виждаше беседка от преплетени бамбукови пръчки, обрасли с гъст бръшлян. Икономът посочи към беседката и каза кисело:

— Ще намерите господаря ми там. Аз ще ви почакам на това място.

Хун повдигна завесата от зелени листа. В прохладната беседка той видя малка маса за чай и шезлонг от палмово дърво. В шезлонга нямаше никой.

Двамата мъже бързо се върнаха при иконома. Хун му каза грубо:

— Не се опитвай да ни разиграваш! Лиу го няма тук!

Икономът го погледна ужасено. Помисли малко и каза:

— Може да е отишъл в библиотеката си.

— Тогава ще последваме примера му! — каза Тао Ган. — Заведи ни там!

Икономът отново ги поведе по един дълъг коридор. Спря пред врата от черен абанос, обкована с изкусна плетеница от железни цветя. Почука няколко пъти, но никой не отговори. Бутна вратата, но тя бе заключена.

— Дръпни се! — каза нетърпеливо Тао Ган. Той извади малка връзка с железни инструменти от широкия си ръкав и се зае с ключалката. Скоро се чу щракване. Той бутна вратата и тя се отвори.

Видяха просторна, разкошно обзаведена библиотека. Тежките столове и маси и високите шкафове за книги бяха изработени изцяло от абанос, украсен с майсторска дърворезба. Но в стаята нямаше никой.

Тао Ган отиде направо при писалището. Всичките му чекмеджета бяха извадени. Дебелият син килим бе осеян с папки и писма.

— Тук е влизал крадец — извика икономът.

— Никакъв крадец! — изръмжа Тао Ган. — Чекмеджетата не са насилени. Отворени са с ключ. Къде е касата на господаря ти?

Икономът посочи с треперееща ръка към един старинен живописен свитък, окачен между два шкафа. Тао Ган се приближи и дръпна картината встрани. Квадратната желязна врата в стената зад нея не беше заключена. Но касата бе съвсем празна.

— И тази ключалка не е била разбита! — забеляза Тао Ган. — Ще претърсим къщата, но ме е страх, че птичката е отлетяла!

Хун повика четиримата стражници. Претърсиха всички постройки, надникнаха дори и в покоите на дамите, но никъде не откриха Лиу Фейпо, а и никой не го беше виждал след обедното хранене.

Хун и Тао Ган се върнаха в трибунала в мрачно настроение. На двора срещнаха началника на стражниците, който им каза, че Ван Ифан е бил арестуван без затруднение и сега е под ключ в затвора.

Завариха съдията в личния му кабинет, все още съсредоточен върху изучаването на шахматната задача.

— Ван Ифан е на сигурно място, Ваша Милост — докладва Хун, — но Лиу Фейпо е изчезнал безследно!

— Изчезнал ли? — учудено попита съдията.

— И е взел със себе си всичките си пари и ценни книжа! — добави Тао Ган. — Трябва да се е измъкнал през градинската врата, без да се обади на никого.

Ди стовари юмрука си върху масата.

— Закъснях! — извика мрачно той. После скочи и започна да се разхожда из стаята. След известно време спря и каза гневно: — За всичко е виновен онзи глупав нескопосник, студентът Джан! Ако бях разбрал по-навреме, че професорът е невинен... — Той подръпна ядосано брадата си. После изведнъж добави: — Тао Ган, тръгвай

незабавно да доведеш тук секретаря на съветника Лян! Все още има време да го разпитаме, преди да е започнало съдебното заседание!

Тао Ган бързо излезе, а съдията продължи към Хун:

— Бягството на Лиу влошава положението, Хун! Убийството е важно, но има неща, които са още по-важни! Хун понечи да попита какво означава тази забележка, но като видя плътно стиснатите устни на съдията, се отказа.

Ди отново закрачи из стаята. После застана срещу прозореца, с ръце на гърба.

Тао Ган се върна с Лян Фън изненадващо бързо. Младият човек изглеждаше дори по-неспокоен, отколкото при предишната си среща със съдията. Ди се опря на писалището си. Не покани Лян Фън да седне. Скръсти ръце на гърдите си, загледа се внимателно в младежа и започна:

— Този път ще говоря открито, господин Лян! Подозирам, че сте замесен в подло престъпление. Разпитвам ви сега, вместо на съдебното заседание след малко, защото искам да спестя тази неприятност на стария съветник.

Лицето на Лян стана пепеляво. Той искаше да каже нещо, но съдията вдигна ръка:

— Най-напред вашата трогателна история за това, как съветникът започнал безразсъдно да пилее имуществото си, може да се приеме и като опит да прикриете факта, че вие се възползвате от това обстоятелство, за да присвоявате парите му. Второ, намерих в стаята на убитата танцьорка Бадемов цвят любовни писма, написани от вашата ръка. Последните от тях показват, че сте искали да сложите край на отношенията си с нея може би защото сте се влюбили във Върбов пух, дъщерята на Хан Юнхан.

— Как сте разбрали това? — не издържа Лян Фън. — Ние имахме...

Съдията обаче го прекъсна отново с думите:

— Вие не сте могли да убиете танцьорката, защото не сте били на борда на Кораба на цветята. Но сте имали връзки с нея и сте си уреждали тайни срещи във вашата стая. Тя е можела лесно да влиза там през задната врата на малката ви градина. Почакайте, не съм свършил! Мога да ви уверя, че ни най-малко не се интересувам от личния ви живот. Дори и да приемахте всички госпожици от Квартала

на върбите, това никак не ми влиза в работата. Но за отношенията си с убитата танцьорка ще ми кажете всичко! Един глупав младеж вече попречи на разследването, което провеждам, и аз не смятам да допусна втори подобен провал! Говорете и кажете истината!

— Не е вярно, кълна се, Ваша Милост! — изхленчи младежът, като отчаяно чупеше ръце. — Аз не познавам куртизанката и никога не съм присвоявал и една монета от състоянието на господаря си! Признавам обаче и заявявам с готовност, че съм влюбен във Върбов пух и имам основание да вярвам, че тя споделя чувствата ми. Никога не съм говорил с нея, но често я виждам в градината на храма и... Ала щом като Ваша Милост знае най-съкровената ми тайна, сигурно знае също, че всичко останало не е вярно!

Съдията му подаде едно от писмата на мъртвата танцьорка и го попита:

— Вие ли сте писали това, или не?

Лян Фън разгледа внимателно писмото и го върна на съдията, като каза спокойно:

— Почеркът прилича на моя, дори са възпроизведени някои от характерните му особености. И все пак писмото не е писано от мене. Човекът, който го е подправил, сигурно има на разположение много образци от моя почерк. Това е всичко, което мога да кажа!

Съдията го изгледа застрашително и каза строго:

— Ван Ифан е арестуван. След малко ще го разпитам. Вие ще присъствувате на заседанието. Сега можете да отидете в съдебната зала.

Когато младият човек излезе, Хун отбеляза:

— Мисля, че Лян казва истината, Ваша Милост.

Съдията не отговори. Направи знак на Хун да му помогне да наметне съдийската си мантия.

Трите удара на гонга оповестиха откриването на вечерното заседание на трибунала. Ди напусна личния си кабинет, последван от Хун и Тао Ган. Когато се настани зад съдийската маса, забеляза, че в съдебната зала има само около една дузина слушатели. Очевидно засега гражданите на Ханюан се бяха простили с надеждата да чуят сензационни новини. Но на първия ред видя Хан Юнхан и Лян Фън, а зад тях — майстор Су.

Веднага след като провери присъстващите, съдията попълни един служебен формуляр за началника на затвора. Даде го на началника на стражниците и му заповяда да доведе Ван Ифан пред съдийската маса.

Макар и арестуван, Ван Ифан се държеше невъзмутимо. Той хвърли предизвикателен поглед към съдията, коленичи и с твърд глас отговори на обичайните въпроси относно името и професията си.

Съдията каза:

— Имам доказателства, че ти си излъгал в този съд. Именно ти си се опитал да предумаш доктор Джан да купи дъщеря ти. Искаш ли да чуеш подробностите, или си готов да признаеш?

— Вашият покорен слуга — почтително отговори Ван Ифан — признава, че въведе в заблуда Ваша Милост. Самият той се остави да бъде подведен от желанието си да помогне на своя приятел и покровител, господин Лиу Фейпо, в делото му против професора. Тъй като съгласно закона мога да бъда освободен под гаранция, като платя глоба за провинението си, умолявам Ваша Милост да определи необходимата сума. Не се съмнявам, че господин Лиу Фейпо с готовност ще поеме гаранцията и ще уреди сметката.

— Второ — каза съдията, — съдът разполага с доказателства, че като си се възползувал от старческото оглупяване на съветника, ти си го накарал да склучи безразсъдни финансови сделки, от които си извлякъл лична печалба.

Това второ обвинение като че ли също не направи никакво впечатление на Ван Ифан. Той каза спокойно:

— Категорично отказвам да съм навредил на финансовите интереси на съветника Лян. Бях представен на негово превъзходителство от господин Лиу Фейпо. Именно той ме посъветва да препоръчам на съветника да продаде някои от именията си, чиято стойност според мнението на опитния господин Лиу в скоро време щяла значително да спадне. Моля Ваша Милост да се обърне към господин Лиу за потвърждение на думите ми.

— Не ще мога да сторя това — каза остро съдията. — Господин Лиу Фейпо е заминал, без да предупреди никого, като е отнесъл със себе си всички налични пари и ценни книжа.

Ван Ифан подскочи. Лицето му пребледня като на мъртвец. Той изкрещя:

— Къде е заминал? В столицата ли?

Началникът на стражниците пристъпи да свали Ван Ифан отново на колене, но съдията бързо му направи знак с глава и каза:

— Господин Лиу е изчезнал и никой в къщата му не знае къде е отишъл.

Ван Ифан бързо губеше самообладанието си. На челото му избиха капки пот. Той промърмори, повече на себе си: „Лиу избягал...“ После погледна съдията и каза бавно:

— В такъв случай ще трябва да внеса поправки в някои от предишните си показания. — Той се поколеба и продължи: — Моля Ваша Милост да ми даде време да размисля.

— Ще удовлетвориш искането ти — бързо отговори съдията. Той бе забелязал настоящата молба в погледа на Ван Ифан.

Когато отведоха арестувания обратно в затвора, съдията вдигна чукчето си, за да закрие заседанието. Но точно в този момент майстор Су излезе напред заедно с двама от членовете на гилдията си. Единият се оказа специалист по обработката на нефрит, а другият — търговец на нефрит на дребно. Търговецът бе продал на занаятчията блокче нефрит, което след нарязването му на по-дребни парченца се оказало дефектно, и майсторът си поискал парите обратно. Но тъй като открил дефекта чак когато блокчето било вече нарязано, той не можел да го върне. Су се опитал да ги предума да направят взаимна отстъпка, но всичките му увещания останали напразни.

Ди търпеливо слушаше многословните обяснения на двете страни. В същото време огледа съдебната зала и забележа, че Хан Юнхан си е отишъл. Когато Су обобщи фактите, съдията се обърна към търговеца и занаятчията:

— Съдът счита, че и двамата сте допуснали грешка. Търговецът, като специалист, е трябвало да забележи, че блокчето е дефектно още при покупката му. А пък занаятчията, като опитен майстор, е трябвало да открие дефекта и без да нареже блокчето. Търговецът го е купил за десет сребърника, а го е продал на майстора за петнадесет. Съдът нарежда търговецът да заплати на майстора десет сребърника. Нарязаните парчета да се поделят между двамата по равно. По такъв начин всеки ще плати глоба от пет сребърника заради липсата на професионално майсторство.

И Ди закри заседанието, като удари с чукчето си по масата.

Когато се върна в личния си кабинет, той каза със задоволство на Хун и Тао Ган:

— Ван Ифан иска да ми съобщи нещо, което не посмя да каже на публичното заседание. Законът не разрешава разпитването на затворници в отсъствие на публика, но в този случай считам, че изключението е оправдано. Сега ще кажа да го доведат тук. Сигурно сте чули как той каза: „Лиу избягал...?“ След малко ще научим повече за...

Изведнъж вратата се отвори и в кабинета се втурна началникът на стражниците, следван от началника на затвора. Първият изпъшка:

— Ван Ифан се е самоубил, Ваша Милост!

Съдията стовари юмука си върху писалището и кресна на началника на затвора:

— Не претърси ли затворника, песоглавец такъв?!

Човекът падна на колене.

— Кълна се, че когато го заключих, у него нямаше никаква храна, Ваша Милост! Сигурно някой тайно е хвърлил питка с отрова в килията му!

— Значи си пускал посетители в затвора! — извика съдията.

— Никой външен човек не е влизал в затвора, Ваша Милост! — изстена началникът. — Не мога да разбера как е станало всичко това!

Съдията скочи и тръгна към вратата. Следван от Хун и Тао Ган, той пресече двора, мина по коридора зад архивната зала и влезе в затвора. Началникът вървеше напред и осветяваше пътя с фенер.

Ван Ифан лежеше на пода до дървената скамейка, която служеше за легло. Светлината на фенера падна върху разкривеното му лице. Устните му бяха покрити с кървава пяна. Началникът на затвора посочи мълчаливо малка кръгла питка, паднала на пода до дясната ръка на Ван Ифан. От питката липсваше едно парченце. Очевидно затворникът бе отхапал от нея само веднъж.

Съдията се наведе. Питката бе с плънка от захаросани бобени зърна. Такива питки продаваха всички хлебари в града. Но на горната ѝ страна вместо обичайния знак на хлебарницата беше отпечатан друг знак с форма на лотосов цвят.

Ди уви питката в носната си кърпичка и я мушна в ръкава си. Обърна се и мълчаливо тръгна към личния си кабинет.

Хун и Тао Ган гледаха с тревога напрегнатото лице на съдията, седнал зад писалището. Ди знаеше, че отпечатъкът на лотоса не е бил предназначен за Ван Ифан — когато пратеникът му е донесъл смъртоносния подарък, в килията е било тъмно и той не би могъл да го забележи, знакът с форма на лотос е бил предназначен за него — съдията! Това беше предупреждение от „Белият лотос“!

Съдията каза с уморен глас:

— Отровили са Ван Ифан, за да му затворят устата, отровната питка му е дадена от наш служител. В моя собствен трибунал има предателство!

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

ДВАМА СКИТНИЦИ ВЪРЛУВАТ ИЗ ОКОЛИЯТА ДЗЯНБЕЙ; ПОДЛО НАПАДЕНИЕ НАД ЕДНА МИРНА
РЕЧНА ЛОДКА

В архивната зала Ма Жун и Цяо Тай бяха получили картата на провинция Дзянбей и бяха съставили предварителен план на пътуването си. Те избраха два хубави коня и напуснаха града, като тръгнаха на изток. Когато слязоха в равнината, вървяха по пътя около половин час. Ма Жун спря коня си и каза:

— Не смяташ ли, че ако пресечем оризището вдясно, ще стигнем по-бързо до пограничната река? Мисля, че ще излезем на петнадесетина мили по-надолу по течението от нашия военен пост при моста.

— И аз мисля така — съгласи се Цяо Тай. Двамата мъже подкараха конете си по тясната пътека, която водеше през оризището. Беше много горещо и душно, затова двамата се зарадваха много, когато съзряха един малък чифлик. Напиха се до насита с кладенчова вода от ведрото, което им поднесе селянинът. Уговориха се с него да се погрижи за конете им срещу шепа медни монети. Щом мъжът отведе конете в обора, двамата приятели разрошиха косите си и ги вързаха с парцаливи кърпи. После замениха ботушите за езда със сламени сандали, които бяха донесли на седлата си. Докато навиваше ръкавите си, Цяо Тай извика:

— Ей, братко! Това ми напомня за миналите дни, когато бродехме заедно в зелените гори!

Ма Жун го потупа по рамото, после всеки от тях изтегли по една дебела бамбукова тояга от стобора и приятелите поеха надолу по пътеката, която водеше към реката.

Когато стигнаха до брега, видяха един стар рибар, който сушеше мрежите си. За две медни монети той ги прекара на отсрещния бряг. Докато му плащаше, Ма Жун го запита:

— Наоколо няма войници, нали?

Старецът ги погледна изплашено, поклати глава и побърза да се върне при лодката си.

Двамата мъже вървяха през високата тръстика, докато излязоха на един криволичещ селски път. Цяо Тай каза:

— Не сме сгрешили. Според картата този път води към селото.

Двамата нарамиха бамбуковите тояги и продължиха пътя си, като запяха с пълни гърла неприлична песен. След половин час зърнаха селото.

Ма Жун тръгна напред и влезе в кръчмата на малкото пазарно площадче. Той се отпусна тежко на една дървена пейка и се провикна да му донесат вино. Цяо Тай влезе след него. Докато се настаняваше срещу приятеля си, рече:

— Огледах наоколо, братко. Всичко е спокойно!

Четиримата стари селяни, седнали на съседната маса, хвърлиха към новодошлите изпълнен със страх поглед. Един от тях вдигна ръката си с подвит показалец и кутре — предупреждение за разбойници. Приятелите му мъдро кимнаха с глави.

Дотича кръчмарят с две кани вино. Цяо Тай го сграбчи за ръкава и изсъска:

— Какво искаш да кажеш с тия две мизерни кани, песоглавецо? Я ги махни и донеси цяла делва!

Кръчмарят се затътри обратно. После се върна със сина си. Двамата носеха помежду си делва с вино, висока три стъпки, и два бамбукови черпака с дълги дръжки.

— Това е друго нещо! — провикна се Ма Жун. — Няма да си играем с чаши и кани!

Те потопиха черпаците в делвата и пиха от виното на големи глътки, защото бяха ожаднели от дългото ходене. Кръчмарят донесе поднос с осолени зеленчуци. Цяо Тай гребна една шепа. Зеленчуците бяха примесени с огромно количество чесън и червен пипер. Той млясна с уста и каза щастливо:

— Братко, това лакомство е по-добро и от ония, които се продават в града!

Ма Жун поклати глава с пълна уста. Когато изпиха половината делва, те изядоха една голяма паница с юфка и изплакнаха устата си с местен чай, който имаше приятно горчив вкус. Станаха и посегнаха към поясите си за пари. Кръчмарят побърза да откаже, като ги увери,

че тяхното посещение е голяма чест за заведението му. Но Ма Жун настоя и прибави щедър бакшиш.

Двамата приятели излязоха. Легнаха на сянка под едно голямо елово дърво и скоро захъркаха гръмогласно.

Ма Жун се събуди от ритник по крака. Той седна, огледа се и смушка Цяо Тай в ребрата. Петима мъже, въоръжени с тояги, се бяха надвесили над тях, а наоколо се беше събрала група зяпачи от селото. Ма Жун и Цяо Тай се изправиха.

— Ние сме стражници от трибунала на Дзянбей! — викна един шишкав мъж. — Кон сте вие и откъде идете?

— Сляп ли си?! — запита високомерно Ма Жун. — Не виждаш ли, че аз съм губернаторът на тази провинция, който пътува преоблечен?

Тълпата прихна да се смее. Началникът на стражниците вдигна застрашително тоягата си. Ма Жун бързо го сграбчи за реверите на куртката, вдигна го на две стъпки от земята и започна да го друса, докато зъбите му затракаха. Стражниците се опитаха да помогнат на предводителя си, но Цяо Тай пхна бамбуковата си тояга между краката на най-високия от тях и го събори на земята. После завъртя тоягата така, че да засвисти само на косъм от главите на останалите. Стражниците се разбягаха, а тълпата започна да им се подиграва. Цяо Тай хукна подире им, като ругаеше на висок глас.

Началникът на стражниците не беше страхливец. Той се бореше юнашки да се освободи от хватката на Ма Жун и на няколко пъти успя да го ритне по краката. Ма Жун го тръшна на земята и бързо взе бамбуковата тояга. Отби с нея тоягата на стражника, насочена към главата му, и на свой ред нанесе страхотен удар в ръката на неприятеля си. Човекът хвърли оръжието и се опита да се вкопчи в Ма Жун, но последният го задържа на разстояние, като размаха тоягата си, която за малко не го улучи по главата. Началникът на стражниците разбра, че няма да устои в тази неравна борба. Той бързо се обърна и побягна.

След малко Цяо Тай се върна.

— Избягаха, мръсниците! — изпъшка той.

— Дадохте им добър урок! — забеляза доволно един стар селянин.

Кръчмарят, който бе наблюдавал събитията от безопасно разстояние, се приближи към Цяо Тай и прошепна бързо:

— Сега е най-добре двамата да изчезват. Тук има войници на съдията. Скоро ще дойдат да ви арестуват!

Цяо Тай се почеса по главата:

— Не знаех това! — мрачно каза той.

— Не се безпокойте! — продължи да шепне кръчмарят. — Синът ми ще ви преведе през оризищата до Голямата река. Там има лодка. За час-два ще стигнете до Острова на трите дъба. Хората там ще ви помогнат. Кажете им само, че ви праща старият Шао!

Двамата приятели му поблагодариха набързо и малко след това вече се прокрадваха през оризището, водени от младежа. След продължителен преход през калните поля младият човек спря. Посочи към един ред дървета пред тях и каза:

— Там ще намерите лодка, скрита в заливчето. Не се тревожете, течението, ще ви отнесе точно където трябва. Само се пазете от водовъртежите!

Ма Жун и Цяо Тай лесно откриха лодката, потулена между храстите. Влязоха в нея и Ма Жун я избута изпод ниско надвисналите клони. Изведнъж пред тях се широка реката.

Ма Жун остави тоягата и взе веслото. Заплуваха надолу по течението на тинесто-кафявата река. Скоро брегът остана далеч назад.

— Тая лодка не е ли твърде малка за такава голяма река? — запита неспокойно Цяо Тай, като се държеше здраво за борда.

— Не се безпокой, братко! — отвърна през смях Ма Жун. — Не забравяй, че аз съм родом от Дзянсу. Отраснал съм на лодка.

Той започна трескаво да гребе с веслото, за да избегне един водовъртеж. Бяха стигнали до средата на реката. Обраслите с тръстика брегове се виждаха като тънки ленти в далечината. После изчезнаха напълно. Наоколо не се виждаше нищо освен кафявата водна шир.

— Като гледам толкова много вода, ми се доспива! — каза унило Цяо Тай и легна по гръб. Не проговориха повече от час. Цяо Тай спеше, а Ма Жун трябваше да съсредоточи цялото си внимание в управлението на лодката. Изведнъж той извика:

— Гледай, там нещо се зеленее!

Цяо Тай седна. Той видя множество малки зелени островчета, издигащи се на не повече от няколко стъпки над нивото на водата, обрасли с трева. След половин час стигнаха до по-големи острови,

покрита с храсти. Наоколо падаше мрак и се чуваха зловеците писъци на водните птици. Цяо Тай се послушваше напрегнато. Изведнъж каза:

— Това не са обикновени птичи писъци! Това са тайните сигнали, които се използват от военните разузнавачи!

Ма Жун измърмори нещо. Той с мъка управляваше лодката през един криволичещ пролив. Изведнъж веслото бе изтръгнато от ръцете му. Лодката силно се разклати. От водата, близо до кърмата, се показа една мокра глава. Други две се мярнаха зад нея.

— Стойте мирно или ще обърнем лодката! — изръмжа един глас. — Кой сте вие?

Този, който говореше, се хвана за борда на лодката. Със стичащата се по него кална вода той приличаше на злокобен воден дух.

— Старият Шао от селото нагоре по реката ни каза да дойдем тук — рече Ма Жун. — Имахме си малки неприятности с тамошните стражници.

— Ще разкажете всичко на капитана! — рече мъжът. После върна греблото на Ма Жун и добави: — Гребете право напред към оная светлина!

Шестима въоръжени мъже ги чакаха на грубо скования пристан. На светлината на фенера, който държеше техният водач, Цяо Тай видя, че те носят военни униформи, но без каквито и да било отличителни знаци.

Поведоха двамата приятели през гъста гора. Скоро се видяха светлини, проблясващи между дърветата. Излязоха на една широка поляна. Близо стотина мъже бяха насядали в кръг около огънове и варяха оризена каша в железни котли. Всички бяха въоръжени до зъби.

Отведоха Ма Жун и Цяо Тай в далечния край на поляната, където група от четирима мъже седяха на столчета под три вековни дъба.

— Ето ги двамата, за които докладвах нашите часовои, капитане! — рапортува почтително водачът на ескорта.

Човекът, когото нарекоха „капитан“, беше широкоплещест мъжага с тясна военна куртка и торбести панталони от черна кожа. Косата му беше вързана с червена кърпа. Той изгледа двамата мъже от главата до петите с малките си, зли очи и викна:

— Казвайте, мошеници! Име? Откъде? Защо? Цялата история!

Той говореше с отсечените нотки на военен офицер. Цяо Тай си помисли, че най-вероятно е дезертьор.

— Казвам се Юн Бао, капитане — отговори Ма Жун с предразполагаща усмивка. — Аз и приятелят ми сме просто братя от зелените гори.

Той разказа как бяха влезли в схватка със стражниците и как кръчмарят ги бе изпратил на Острова на трите дъба. Добави, че ако капитанът ги вземе на служба при себе си, ще сметнат това за най-голяма чест.

— Първо е проверим разказа ви! — каза капитанът. После добави към пазача им: — Отведи ги в ограденото място при другите!

Дадоха им по една дървена купичка с оризена каша. После ги отведоха през гората на друга, много по-малка поляна. На светлината на фенера видяха дървена колиба. В тревата пред нея беше клекнал някакъв мъж и ядеше ориза си, а в края на ограденото място едно момиче, облечено в син жакет и панталони на селянка, бе коленичило под едно дърво, също заето с пръчиците за ядене.

— Няма да напускате това място! — предупреди ги пазачът им и се отдалечи.

Ма Жун и Цяо Тай седнаха с кръстосани крака срещу клекналия мъж, който ги изгледа с мрачен поглед.

— Казвам се Юн Бао — приятелски се обърна към него Ма Жун. — А ти как се казваш?

— Мао Лу — отговори другият с кисел глас. Той хвърли празната си купичка към момичето и изръмжа: — Измий я!

Момичето се изправи, без да каже дума, и вдигна купичката. Изчака Ма Жун и Цяо Тай да се нахранят и взе и техните празни купички. Ма Жун го изгледа одобрително. То изглеждаше тъжно и ходеше с мъка, но не беше трудно да се забележи, че беше много хубаво момиче. Мао Лу проследи погледа на Ма Жун и се намръщи ядосано. После каза грубо:

— Не се надявай на нищо! Това е жена ми!

— Хубава невеста! — забеляза с безразличие Ма Жун. — Слушай, защо ни държат тук отделени? Човек би помислил, че сме престъпници!

Мао Лу се изплю на земята. Огледа бързо сенките наоколо и каза с тих глас:

— Те съвсем не се държат приятелски, братко! Дойдох тук оня ден с един мой другар, добро момче. Казахме им, че искаме да се

присъединим към тях. Капитанът ни зададе какви ли не въпроси. Приятелят ми се ядоса и им рече няколко дръзки думи. И знаете ли какво се случи?

Ма Жун и Цяо Тай поклатиха отрицателно глави. Мао Лу прекара показалец през гърлото си:

— Ей това се случи! — горчиво каза той. — А мене ме затвориха тук като в пандиза. Снощи пропълъзяха насам двама, за да отмъкнат жена ми. Бях принуден да се бия с тях, докато дойдат пазачите да ги обуздаят. Трябва да призная, че са дисциплинирани, но иначе са мръсна паплач. Вече съжалявам, че дойдох!

— Какво се канят да правят? — запита Цяо Тай. — Мислех, че са порядъчни разбойници, които ще се зарадват на хора като нас!

— Иди ги питай! — отвърна Мао Лу с подигравателна усмивка.

Девојката се върна и постави купичките за ориз под едно дърво. Мао Лу изръмжа към нея:

— Защо не ми говориш?

— Забавлявай се сам! — отвърна спокойно тя и влезе в колибата.

Мао Лу почервения от яд, но не я последва. Изруга и каза:

— Аз спасих живота на тая мръсница! И какво получавам в замяна? Нищо освен кисели физиономии. Тя изяде хубав пардах с парче въже, но хич не я е грижа!

— На жената ѝ трябва да скъсаш не едно парче, а цяла връзка въжета през задника ѝ, та да се вразуми! — философски отбеляза Ма Жун.

Мао Лу се надигна и тръгна към едно голямо дърво. Спря в подножието му, събра с крак купчинка от листа и легна върху нея. Ма Жун и Цяо Тай намериха място за нощуване върху сухите листа в другия край на ограденото място. Не след дълго те вече спяха дълбоко.

Цяо Тай се събуди, защото някой духаше в лицето му. Беше Ма Жун, който прошепна в ухото му:

— Ходих на разузнаване, братко! В главния залив са закотвени две големи джонки, готови да отплуват утре сутрин. Пазачи не се виждат. Бихме могли да тупнем нашия приятел Мао Лу по главата и да качим него и момичето на една от джонките. Но ти и аз сами едва ли ще успеем да избутаме джонката от залива на реката. Да не говорим, че за да избягаме, трябва да познаваме пътя.

— Хайде да се скрием в трюма! — прошепна Цяо Тай. — Утре, когато мръсниците изкарат джонката в реката, ще излезем и ще я превземем с изненада.

— Великолепно! — доволно каза Ма Жун. — Или ние тях, или те нас! Ей такива прости планове ми харесват. Е, добре... Обикновено те не тръгват на път преди зазоряване. Все още имаме време хубаво да се наспим.

Скоро двамата захъркаха отново.

Ма Жун стана един час преди изгрев слънце. Той хвана Мао Лу за рамото и го разтърси. Щом Мао се надигна и седна, Ма Жун го повали в безсъзнание с тежък удар по слепоочието. Върза здраво ръцете и краката му с тънкото въженце, което носеше омотано на кръста си, и му затъкна устата с парче плат, което откъсна от жакета си. После събуди Цяо Тай и двамата влязоха в колибата.

Цяо Тай извади огниво си и светна, за да даде възможност на Ма Жун да събуди момичето.

— Аз и приятелят ми сме стражници от трибунала в Ханюан, госпожо Джан — каза той. — Имам заповед да ви върнем обратно в града.

Лунна фея ги изгледа подозрително от горе до долу на слабата светлина. После каза остро:

— Разправяйте тези неща на някой друг. Само ако ме докоснете, и ще викам!

Ма Жун въздъхна и извади писмото на съдията Ди, скрито в една от гънките на кърпата, с която бе вързал косите си. Тя го прочете, кимна с глава и бързо попита:

— А как ще избягаме оттук?

Когато Ма Жун ѝ разказа плана за бягството, тя отбеляза:

— Пазачите ще дойдат да ни донесат ориз малко след развиделяване и като видят, че ни няма, ще вдигнат тревога.

— Тази нощ загубих цял час да прокарам лъжливи следи през гората в обратна посока — отвърна Ма Жун. — Можеш да бъдеш сигурна, че ние си разбираме от работата, миличка!

— Дръж си езика и внимавай как ми говориш! — рязко каза девойката.

— Бива си го момичето! — рече ухилен Ма Жун на Цяо Тай.

Излязоха от колибата. Ма Жун метна Мао Лу на раменете си. Той беше ненадминат в горското ориентиране: преведе безпогрешно Цяо Тай и момичето през гората до залива. Пред тях изплуваха черните силуети на две големи джонки.

Щом се покачиха на борда на по-близката джонка, отидоха направо при капака в задната част на палубата.

Ма Жун го отвори и остави Мао Лу да се плъзне по стръмната стълба, после сам скочи след него. Цяо Тай и Лунна фея ги последваха. Озоваха се в малка кухня. Напред трюмът бе пълен до тавана с дървени сандъци, превързани с дебели сламени въжета.

— Покатери се, Цяо Тай — каза Ма Жун, — и се опитай да избуташ малко встрани горните сандъци на втория ред. Ще стане хубаво скривалище. Аз ще се върна след малко. — Той грабна кутията с инструменти, оставена в един ъгъл, и се изкачи по стълбата.

Докато момичето разглеждаше кухнята, Цяо Тай се покатери върху сандъците и пропъзля в тясното пространство между тях и тавана. Залови се да размества най-горните, като мърмореше: „Какви тежки сандъци! Като че ли са ги натъпкали с камъни!“

Тъкмо бе разчистил достатъчно място за четиримата, чу, че Ма Жун се връща.

— Пробих две дупчици на другата джонка — съобщи доволно той. — Когато забележат, че трюмът им е пълен с вода, няма да им е лесно да ги намерят!

Той помогна на Цяо Тай да покачи Мао Лу върху сандъците. Мао бе дошъл на себе си и трескаво въртеше очи.

— Ако обичаш, не се задушавай! — рече му Цяо Тай. — И не забравяй, че преди да умреш, съдията иска да те поразпита!

Когато настаниха Мао Лу между сандъците, Ма Жун легна по корем на първия ред и протегна ръце.

— Качвай се горе! — каза той на Лунна фея. — Ще ти помогна!

Девојката не отговори. Тя размисляше, хапейки устни, после изведнъж попита:

— От колко души се състои екипажът на такава лодка?

— Шест или седем — отвърна нетърпеливо Ма Жун. — Хайде, по-живо!

— Ще остана, където съм! — заяви момичето. После сбърчи нос и добави: — Не възнамерявам да лазя по тези мръсни сандъци!

Ма Жун изруга, без да се стеснява.

— Ако не... — започна той.

Внезапно на палубата отекнаха тежки стъпки. Чуха се команди. Лунна фея отвори люка на кърмата и погледна навън. После се върна при купа от сандъци и прошепна:

— Около четиридесет въоръжени мъже се качват на джонката зад нас!

— Идвай веднага, ти казвам! — изсъска Ма Жун.

Тя се изсмя подигравателно. Съблече се до кръста и започна да мие съдовете.

— Великолепна фигура! — пошепна Ма Жун на Цяо Тай. — Но какво, за бога, си мисли, че прави тая фуста?!

Върху палубата се строполиха тежки въжета. Джонката потегли. Моряците, които я избутваха с прътове, запяха монотонна песен.

Изведнъж стълбата изскърца. Един набит мъж се спря по средата ѝ и се вторачи с отворена уста в полуголата девойка. Тя го изгледа дръзко и попита с нехаен тон:

— Да ми помогнеш ли идваш?

— Аз... такава... трябва да прегледам товара — заекна мъжът, впил поглед в кръглите гърди на момичето.

— Е — вирна глава Лунна фея, — щом предпочиташ компанията на мръсните сандъци, гледай си работата. Ще се оправя и сама!

— Дума да не става! — възкликна мъжът. Той бързо слезе по стълбата и приближи до момичето. — Ама че красавица! — каза той, широко ухилен.

— Струва ми се, че и тебе те бива! — каза Лунна фея. Тя му позволи няколко ласки, после го отблъсна и рече: — Първо работата, после удоволствията! Подай ми едно ведро вода!

— Къде си, Лиу? — дочу се дрезгав глас откъм отвора на палубата.

— Имам работа, преглеждам товара! — отвърна му мъжът. — Ей сега ще се кача! Ти виж дали е готово платното!

— За колко души да сготвя ориз? — попита девойката. — Имаме ли войници на борда?

— Не, те са на джонката зад нас — отговори мъжът, наречен Лиу, докато ѝ подаваше ведрото с вода. — Ти сготви нещо вкусно само за

мене, миличка! Тук аз коля и беся, разбра ли? Кормчията и четиримата моряци могат да минат с каквото е останало.

Откъм палубата се дочу дрънчене на оръжия.

— Нали каза, че нямаме войници на борда? — запита Лунна Фея.

— Това е стражата от последния ни охранителен пост — отвърна Лиу. — Дошли са да претърсят джонката, преди да отплуваме по реката.

— Войниците ми харесват! — каза момичето. — Повикай ги тук!

Мъжът бързо се качи обратно по стълбата. Провря главата си през отвора на палубата и извика:

— Току-що претърсих целия трюм, братлета! Долу е горещо като в ада!

Горе нещо се запрепираха. После Лиу слезе сам, доволно ухилен.

— Отървах се от тях! — рече той. — Аз също съм бил войник, миличка. Ще се постарая да останеш доволна! — После обви талията ѝ с ръка и започна да опипва въженцето, с което бяха вързани панталоните ѝ.

— Не тук! — каза Лунна фея. — Аз съм порядъчна жена. Иди да надникнеш ей там, върху ония сандъци. Може би ще се намери едно малко, уютно ъгълче за нас.

Лиу нетърпеливо се запъти към купа сандъци и започна да се катери. Ма Жун го сграбчи за гърлото, издърпа го горе и стегна хватката си. Мъжът изгуби съзнание. Ма Жун скочи долу в кухнята. Лунна фея бързо затвори люка и облече жакета си.

— Свърши чудесна работа, моето момиче! — оживено прошепна той. После изведнъж се скри зад стълбата. През отвора на палубата се показаха два тежки ботуша и заслизаха надолу.

— По дяволите, Лиу, къде се губиш? — запита ядосан глас.

Ма Жун дръпна встрани краката на новодошлия и той падна от стълбата. Главата му се удари о пода с тъп звук. Мъжът не помръдна. Цяо Тай протегна ръце отгоре и с общи усилия качиха припадналия върху сандъците.

— Вържи го и слез долу, братко Цяо! — прошепна Ма Жун. — Аз ще изляза през люка и ще се покатеря на палубата. Бъди готов да посрещнеш другите мръсници, които ще ти изпратя.

Той се провря през люка, хвана се за въжето на котвата и се заизкачва по външната страна на борда, докато стъпи безшумно на палубата. След като се увери, че никой не го е забелязал, тръгна бавно към кормчията, който държеше с две ръце тежката дръжка на руля, и каза:

— Стана ми много горещо долу в трюма!

Ма Жун забеляза, че вече плуват по средата на реката. Втората джонка ги следваше. Той се опъна по гръб на палубата.

Кормчията го изгледа стреснато, после свирна с уста. Трима яки моряци дотичаха на кърмата.

— Кой си ти, по дяволите? — запита първият.

Ма Жун сгъна ръце под главата си. Прозя се продължително и каза:

— Аз съм пазачът, който отговаря за товара. Току-що свършихме преброяването на сандъците с Лиу.

— Шефът не ни казва никога нищо! — недоволно измърмори морякът. — Мисли се за бог знае кой! Ще ида да го попитам колко платна иска да вдигнем! — Той се запъти към входа на трюма. Ма Жун се изправи и го последва заедно с другите двама.

Щом мъжът се надвеси над квадратния отвор на палубата, Ма Жун внезапно го ритна и той се строполи надолу по стълбата. После, бърз като светкавица, Ма Жун се обърна и нанесе на връхлитащия върху него втори моряк такъв удар под брадата, че оня политна назад към перилата, вторият удар на Ма Жун, стоварен в сърдечната му област, го прехвърли през перилата в реката.

Третият моряк се хвърли към Ма Жун с дълъг нож. Ма Жун бързо се наведе и заби глава в диафрагмата на нападаателя си, а ножът прелетя над него. Морякът падна върху гърба му със стон. Ма Жун се изправи и го хвърли през перилата.

— Добра храна за рибите! — провикна се той към кормчията. — Гледай си управлението на кораба, приятелю, ако не искаш да отидеш при тях!

Ма Жун погледна към втората джонка. Тя бе останала далеч назад и силно се бе килнала надясно. Струпаните на нея хора объркано сновяха по наклонената палуба.

— И тия няма да останат сухи! — весело забеляза Ма Жун. После отиде да нагласи голямото платно, изплетено от тръстика.

Цяо Тай провря главата си през изхода на трюма.

— Защо ми изпрати само един? — попита той. — Къде са другите?

Ма Жун посочи към водата. Той бе погълнат от усилията си да вдигне платното. Цяо Тай се качи на палубата и каза:

— Госпожа Джан ни готви ориз за обяд.

Духаше силен вятър. Джонката плуваше с добра скорост. Цяо Тай огледа внимателно двата далечни бряга и запита кормчията:

— Кога ще стигнем до военния пост?

— След два часа — отговори оня с мрачно лице.

— За къде бяхте тръгнали, мръсноко? — продължи да го разпитва Цяо Тай.

— За Лиуцян, на четири часа път надолу по течението. Там едни наши приятели се канят да пострелят малко.

— Ти си късметлия! — отбеляза Цяо Тай. — Ще си спестиш тупурдията.

Докато седяха на сянка под платното и ядяха обедния си ориз, Ма Жун разказа на госпожа Джан приключенията на съпруга ѝ. Когато свърши разказа си, очите ѝ се бяха напълнили със сълзи.

— Горкото, горкото момче! — тихо каза тя.

Ма Жун размени бърз поглед с Цяо Тай и му пошепна:

— Можеш ли проумя какво вижда тази чудесна девойка в оня хилав хлапак с жълто на устата?

Но Цяо Тай като че ли не го чу. Той напрегнато се вглеждаше напред. Изведнъж извика:

— Виждаш ли онези знамена, братко? Това ще да е военният пост.

Ма Жун скочи на крака и кресна една команда на кормчията. После отиде при платното и го приспусна. След половин час джонката бе закотвена на кея.

Ма Жун връчи на дежурния ефрейтор писмото на съдията Ди. Докладва, че води четирима пленени разбойници от Острова на трите дъба и една от джонките им.

— Не зная какъв е товарът — добави той, — но е много тежък.

Отидоха да огледат сандъците заедно с четирима войници. Ефрейторът, както и войниците му, бяха пристегнали здраво шлемовете. На раменете и мишниците си, върху ризниците, имаха

железни предпазители, а на поясите им наред с мечовете висяха тежки бойни брадви.

— Защо мъкнете цялата тая железария, момчета? — поинтересува се учудено Ма Жун.

Ефрейторът го изглежда тревожно и отговори кратко:

— Носят се слухове, че надолу по реката имало стълкновения с въоръжени банди. Мене са ме оставили тук само с тези четирима войници. Останалите заминаха с капитана ни към Лиуцян.

Междувременно войниците бяха разбили един от сандъците. Той бе натъпкан с железни шлемове, кожени куртки, мечове, арбалети, стрели и други боеприпаси. Отпред шлемовете бяха белязани с малък бял лотос. Имаше и цяла торба, пълна със също такива малки сребърни емблеми. Цяо Тай загреба една шепа от тях и ги пусна в ръкава си. После каза на ефрейтора:

— Тази джонка беше тръгнала за Лиуцян, както и една друга, на която имаше четиридесет въоръжени разбойници. Но втората потъна нагоре по реката.

— Това е добра новина! — възкликна ефрейторът. — Иначе моят капитан е щял да се окаже в трудно положение в Лиуцян. Той има само тридесет човека със себе си. Е, какво мога да направя за вас? На отсрещния бряг има военен пост, който охранява южната граница на вашата околия Ханюан.

— Прехвърлете ни там по-бързо! — каза Ма Жун.

Стъпил на собствена територия, той се разпореди да доведат четири коня. Дежурният сержант им каза, че ако заобиколят езерото, ще могат да стигнат до града за два-три часа.

Цяо Тай развърза устата на Мао Лу. Мао се опита да изругае, но езикът му беше надебелял и той успя да издаде само няколко дрезгави звука. Ма Жун върза краката му към седлото и запита госпожа Джан:

— Умее ли да яздите?

— Ще се оправя! — каза тя. — Но не се чувствавам много добре. Заемете ми жакета си!

Тя постави сгънатия жакет върху седлото и се метна на коня.

Кавалкадата пое по пътя към града.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

ГОСПОЖА ДЖАН РАЗКАЗВА ЗА УБИЙСТВОТО В ХРАМА; СЪДИЯТА РАЗГАДАВА ТАЙНАТА НА СТАРАТА
ШАХМАТНА ЗАДАЧА

Докато Ма Жун, Цяо Тай, госпожа Джан и пленникът им яздеха по пътя към Ханюан, съдията Ди ръководеше следобедното заседание на трибунала.

Беше много горещо и съдията се чувствуваше неудобно в дебелата си брокатена мантия. Той бе уморен и раздразнен. През изтеклата нощ и цялата сутрин, заедно с Хун и Тао Ган, бе проучвал миналото и настоящето на всеки служител на трибунала поотделно, без да попадне на някаква следа. Никой от стражниците и чиновниците не харчеше повече пари, отколкото позволяваше заплатата му. Никой от тях не отсъствуваше често, нито пък бе дал основание да бъде заподозрян по какъвто и да е друг повод. Съдията нареди да бъде официално съобщено, че смъртта на Ван Ифан е резултат на самоубийство. Тялото бе поставено във временен ковчег и заключено в една от килиите на затвора в очакване на аутопсията.

Заседанието бе скучно. Трябваше да се разгледат цял куп текущи въпроси. Никой не беше от особена важност и все пак, оставен нерешен, би предизвикал спънки в управлението на околията. Само инспекторът Хун помагаше на съдията. Тао Ган бе получил заповед след обяд да слезе до града и да огледа положението там.

Когато заседанието приключи, Ди въздъхна с облекчение. Отиде в личния си кабинет и, подпомаган от Хун, започна да се преоблича. Точно тогава се върна Тао Ган, който каза разтревожено:

— Нещо се мъти в града, Ваша Милост. Пообиколих чайните. Хората очакват някаква беда, но и те не знаят точно каква. Носят се неясни слухове за разбойнически банди, които се събират в съседната околия Дзянбей. Шушукат, че въоръжени разбойници възнамеряват да пресекат реката и да дойдат тук, в Ханюан. Когато се връщам, търговците вече спускаха кепенците си. Такова ранно затваряне на магазините винаги е било лошо знамение.

Съдията подръпна мустаците си и каза бавно на двамата си помощници:

— Всичко това започна преди няколко седмици. Почувствувах го веднага след пристигането си тук, но сега нещата стават все по-определени.

— Забелязах, че ме следят — продължи Тао Ган. — Но това трябваше да се очаква. Аз имам много познати из града и мълвата, че съм замесен в арестуването на монаха, разбира се, бързо се е разпространила.

— Позна ли човека, който те следеше? — запита съдията.

— Не, Ваша Милост. Беше висок, снажен, с червено лице и кръгла брада.

— Накара ли стражите да го арестуват, когато стигна до портата на трибунала? — попита напрегнато съдията.

— Не, Ваша Милост — тъжно отвърна Тао Ган, — не успях. Когато минавах по една странична уличка близо до храма, към брадатия се присъедини друг мъж и двамата ме приближиха. Спрях пред един магазин за растително масло до голяма бъчва, оставена на тротоара. Високият тръгна срещу мене, но аз му подложих крак. Той се препъна, падна и събори бъчвата, която се изля върху него. Маслото заля цялата улица. От магазина изскочиха четирима здравеняци. Разбойникът каза, че съм виновен аз, защото съм го нападнал. Но като ни огледаха, търговците решиха, че той иска да ги измами, и го подгониха. Последното, което видях — заключи злорадо Тао Ган, — беше как счупиха една каменна делва о главата на високия, докато другият обесник бягаше като див заек.

Съдията гледаше с интерес мършавия човек. Той си спомни разказа на Ма Жун за това, как Тао Ган бе подмамил монаха в кръчмата, и реши, че този малко комичен и безобиден на вид мъж може да бъде опасен противник.

Изведнъж вратата се отвори и влязоха Ма Жун и Цяо Тай с госпожа Джан помежду им.

— Мао Лу е в затвора. Ваша Милост! — победоносно обяви Ма Жун. — А това момиче е изчезналата младоженка!

— Това се казва добре свършена работа! — каза съдията с широка усмивка. Той направи знак с ръка на девойката да седне и любезно я заговори: — Не се съмнявам, че горите от нетърпение да се

върнете у дома, госпожо. Когато му дойде времето, ще дадете показанията си в този трибунал. Сега бих искал само да ми разкажете какво се случи, след като ви оставиха в будисткия храм, За да мога да разнищя убийството, извършено там. Злощастните обстоятелства, довели ви до това незавидно положение, вече са ми известни.

Страните на Лунна фея пламнаха. След известно време тя се овладя и започна:

— За момент ме обзе ужасната мисъл, че ковчегът вече е заровен. После усетих лек полъх на свеж въздух откъм процепите между дъските. Опитах с всички сили да избутам капака, но той не поддаде. Започнах да викам за помощ, да ритам и да удрям дъските, докато ръцете и краката ми се разкървавиха. Въздухът стана много тежък и се уплаших, че ще се задуша. Не зная колко време съм била в това мъчително състояние... После изведнъж чух някой да се смее. Отново започнах да крещя с все сила и да ритам дъските. Смехът изведнъж секна. Един дрезгав глас възкликна: „Вътре има някой! Сигурно е дух, хайде да бягаме!“ Обезумяла, закрещях: „Не съм дух! Погребана съм жива, помогнете ми!“ Скоро по ковчега отекнаха удари на чук. Капакът се отмести и най-после можах да поема отново глътка чист въздух... Видях двама мъже, които приличаха на работници. По-възрастният имаше добро набръчкано лице. Другият изглеждаше зъл. По зачервените им бузи личеше, че и двамата добре са си пийнали. Но неочакваното откритие ги отрезви. Помогнаха ми да изляза от ковчега, изведоха ме в градината на храма и ме сложиха да седна на каменната пейка край езерото с лотосите. По-възрастният гребна вода от езерото и навлажни лицето ми. По-младият ми даде да пийна някаква силна напитка от кратунката, която носеше. Когато се почувствувах малко по-добре, им казах коя съм и какво ми се бе случило. По-възрастният каза, че е дърводелецът Мао Юан и че бил работил в къщата на доктор Джан същия следобед. Бил срещнал братовчед си в града. Хапнали заедно и тъй като доста закъснели, решили да прекарат нощта в изоставения храм. „Сега ще ви отведе у дома — каза дърводелецът. — Тогава доктор Джан ще ви разкаже всичко.“

Лунна фея се поколеба за момент. После продължи с твърд глас:

— През цялото това време братовчед му ме гледаше мълчаливо. После каза: „Да не прибързваме, братовчедо! Съдбата е пожелала тази жена да бъде сметната за умряла. Кой сме ние, та да се бъркаме в

божиите работи?“ Разбрах, че мъжът ме желае, и страхът ме скова отново. Замолих се на по-възрастния да ме защити и да ме отведе у дома. Дърводелецът сгълча строго братовчед си, но оня се разяри ужасно и между двамата избухна ожесточена разпра. Внезапно братовчедът вдигна брадвата си и нанесе страхотен удар по главата на дърводелеца...

Лицето на девойката пребледня. Съдията даде знак на Хун, който веднага ѝ предложи чаша горещ чай. Когато го изпи, Лунна фея изплака:

— Не можах да понеса страшната гледка! Припаднала съм. Когато се свестих, Мао Лу се беше надвесил над мене, а по жестокото му лице се бе разляла зла усмивка. „Ще дойдеш с мене! — изръмжа той. — И си затваряй устата! Един звук — и ще те убия!“ Излязохме от градината през задната врата. Той ме върза за един бор в горичката зад храма. Отиде някъде, а когато се върна, брадвата и кутията с инструментите вече не бяха у него. Преведе ме по една тъмна улица до някаква къща, прилична на долнопробна кръчма. Там ни посрещна отвратителна жена, която ни настани в малка, мръсна стая на втория етаж. „Тук ще прекараме брачната си нощ!“ — рече Мао Лу. Обърнах се към жената и я помолих да не ме оставя сама. Тя като че ли започна да разбира положението. „Остави на мира гълъбчето! — рязко каза жената на Мао Лу. — Ще се погрижа утре да те посрещне както трябва!“ Мао Лу си отиде, без да каже дума повече. Жената ми даде една стара рокля и аз захвърлих оня ужасен покров. Донесе ми купичка каша и след като я изядох, съм спала чак до пладне на следващия ден... Тогава се почувствувах по-добре и поисках да напусна това място, колкото е възможно по-скоро. Но вратата беше заключена. Започнах да я ритам и да крещя, докато се появи жената. Казах ѝ коя съм, че Мао Лу ме е отвлякъл и че тя трябва да ме пусне да си вървя. Но онази само се изсмя и извика: „Всички казват така! Не, гълъбче, тази нощ ти ще станеш жена на Мао Лу!“ Аз се разгневих, наругах я и казах, че ще съобщя за нея и Мао Лу в трибунала. Жената ме нарече с една отвратителна дума. Скъса роклята ми и ме съблече гола. Аз съм достатъчно силна и като видях, че тя изважда от ръкава си намотано въже, за да ме върже, я блъснах и се опитах да мина край нея към вратата. Но не можех да се сравнявам с тая жена. Тя внезапно ми нанесе силен удар в корема. Препънах се на две, дъхът ми спря, а тя

сграбчи ръцете ми и за миг ги върза на гърба. Хвана ме за косите и насила ме смъкна на колене с глава, превита до пода.

Лунна фея преглътна, после продължи със зачервени от гняв страни:

— Шибна ме жестоко през хълбоците със свободните краища на въжето. Заплаках от болка и яд. Искях да се отскубна, но ужасната жена постави костеливото си коляно на гърба ми, дръпна нагоре главата ми с лявата си ръка и като размахваше въжето в другата, започна да ме бие безжалостно. Отчаяно я молах за милост, но трябваше да изтърпя това унижително наказание, докато по бедрата ми започна да се стича кръв — чак тогава жената спря да ме бие. Като пъхтеше, тя ме изправи на крака и ме накара да заста на до украсения с орнаменти стълбец на леглото. Отвратителното създание ме върза за стълбеца и излезе от стаята, като заключи вратата зад себе си. Останах там вързана до стена от болка, струва ми се, цяла вечност. Най-после дойде Мао Лу, следван от жената. Изглежда, че му стана жал за мене. Като мърмореше нещо под носа си, той срязва въжетата. Отеклите ми крака не ме държаха. Той трябваше да ми помогне да легна в леглото. Даде ми влажна кърпа, а после метна върху мен скъсаната рокля. „Спи — каза той, — утре ще пътуваме!“ Наскоро след като си отидоха, съм заспала, напълно изтощена... Когато се събудих на следващата сутрин, открих, че всяко движение ми причинява пареща болка. За мой ужас жената дойде отново. Но този път тя беше приятелски настроена. „Трябва да си призная, че паричките, които ми плати Мао Лу, са добри като за мошеник!“ — отбеляза тя. Донесе ми чаша чай и намаза раните ми с мехлем. Тогава дойде Мао Лу и ми даде да облека жакет и панталони. Долу ни чакаше някакъв едноок човек. Изведоха ме навън. При всяка стъпка изпитвах непоносими болки, но двамата мъже съскаха ужасни заплахи и не ме оставяха да си почина. Не смеех да заговоря хората по улицата. Излязохме от града. След изнурителен преход през равнината със селска каруца се качихме в една лодка и така стигнахме до острова. Мао Лу поиска да ме обладае още първата нощ, но аз се престорих на болна. После двама от разбойниците на острова се опитаха да ме отвлекат, но Мао Лу се би с тях, докато дойдоха стражите и ги отведоха. На следния ден дойдоха тези двама...

— Това е достатъчно, госпожо! — каза съдията. — Останалото ще науча от двамата си помощници. — Той направи знак на Хун да ѝ

налее още една чаша, след това бавно продължи: — Вие сте проявили изключителна твърдост в най-трудни обстоятелства, госпожо Джан! Само за няколко дни двамата със съпруга си сте преживели ужасни душевни и физически терзания. Но и двамата сте показали несломим дух. Сега е настъпил край на страданията ви. Тъй като сте издържали това жестоко изпитание, аз съм сигурен, че ви очаква щастлив и дълъг съвместен живот... Трябва да ви уведомя, че баща ви, Лиу Фейпо, замина внезапно при съмнителни обстоятелства. Имате ли представа какви биха могли да бъдат причините за неочакваното му заминаване?

Изречението на Лунна фея стана тревожно. Тя каза бавно:

— Татко никога не ми е говорил за своите работи, Ваша Милост. Винаги съм смятала, че преуспява в търговията. Никога не сме имали парични затруднения. Той е доста горд и своенравен човек, Ваша Милост, и не е лесно да се общува с него. Зная, че майка ми и другите жени на баща ми не са много щастливи. Изглежда, че... Но с мене винаги е бил много мил. Наистина не мога да разбера...

— Добре — прекъсна я съдията, — скоро ще разберем всичко. — После се обърна към Хун: — Заведи госпожа Джан при вратарската къщичка и поръчай да приготвят за нея закрит паланкин. Началникът на стражниците да отиде на кон в къщата на професора и да съобщи на него и студента Джан за предстоящото ѝ връщане вкъщи.

Лунна фея коленичи и поблагодари на съдията. После Хун я отведе.

Ди се облегна в стола си и нареди на Ма Жун и Цяо Тай да докладват.

Ма Жун подробно описа приключенията им, като подчерта смелостта и съобразителността, проявени от госпожа Джан. Когато съобщи за втората джонка с въоръжените разбойници и товара с боеприпасите, съдията се изправи в креслото си. После Ма Жун предаде думите на ефрейтора за размириците в Лиуцян. Не спомена за емблемите с форма на лотосов цвят върху шлемовете по простата причина, че не знаеше тяхното значение. Но щом свърши, Цяо Тай — изсипа на масата няколко сребърни емблеми и каза тревожно:

— Шлемовете, които намерихме, носеха същите, емблеми, Ваша Милост. Чувал съм, че преди много години е имало опасен метеж, организиран от тайно политическо общество, наречено „Белият

лотос“. Изглежда, че сега разбойниците от Дзянбей използват същия стар, вдъхващ ужас символ, за да сплашат населението.

Съдията хвърли поглед към сребърните емблеми. После скочи и започна да крачи из кабинета, като мърмореше гневно. Помощниците му си размениха тревожни погледи. Те никога не бяха виждали началника си в такова състояние. Изведнъж Ди се овладя. Застана неподвижно пред тях и каза с тъжна усмивка:

— Имам проблем, който трябва да обмисля на спокойствие. Вие си вървете и се поразвлечете малко. Всички имате нужда от почивка.

Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган тихо тръгнаха към вратата. Хун се поколеба, но като видя мрачното лице на господаря си, също тръгна след другите. Цялата им щастлива възбуда от успешната мисия в Дзянбей се изпари. Те разбраха, че ги очакват нови и много по-сериозни изпитания.

Когато всички излязоха, съдията бавно седна обратно на стола. Скръсти ръце и отпусна брадичка върху гърдите си. Значи, най-лошите му опасения се бяха оказали основателни! Организацията „Белият лотос“ се беше възродила и се готвеше да пристъпи към действия. И един от центровете ѝ бе разположен в Ханюан, неговата собствена околия, където го бе назначил на служба самият император! А той не беше успял да разкрие заговора! Всеки момент щеше да избухне кървава гражданска война. Щяха да бъдат избити невинни хора, цъфтящи градове щяха да бъдат разрушени. Разбира се, той не бе в състояние да предотврати бедствието, надвиснало над цялата империя. Сигурно организацията имаше клонове навсякъде из страната и Ханюан беше само един от многото ѝ центрове. Но Ханюан беше близо до столицата, пък и всеки разгром на бунтовниците, на което и да е място, би бил ценна помощ за императорската армия. А той дори не бе предупредил правителството какво става в Ханюан! Беше се провалил точно когато трябваше да се справи с най-важната задача в цялата си кариера! Ди закри лицето си с ръце в пълно отчаяние. Но скоро се овладя. Може би все още не беше късно... Може би стълкновенията в Лиуцян бяха първите прояви на бунтовниците, имащи за цел да проверят готовността на императорските войски. Благодарение на чудесно свършената работа на Ма Жун и Цяо Тай подкрепленията за бунтовниците в Лиуцян не бяха пристигнали. Може би щяха да изминат един или два дни, преди конспираторите да

организируют нова разузнавателна атака на друго място. Местният военачалник в Лиуцян ще уведоми по-висшите власти, те ще организируют разследване. Но всичко това ще отнеме много време! Беше дълг на него — съдията-управител на Ханюан да предупреди правителството, че размириците в Лиуцян са нещо повече от местен бунт, че те са част от едно по-широко начинание: метеж, насочен срещу цялата империя, организиран от възродилата се организация „Белият лотос“. Той трябваше да докаже това, да го докаже още тази нощ, като представи неоспорими доказателства. Но доказателства нямаше!... Лиу Фейпо беше изчезнал, ала Хан Юнхан все още можеше да бъде заловен. Трябваше бързо да го арестуват и да го разпитат с изтезания. Наистина, уликите срещу него не бяха достатъчни, за да се прибегне до такава крайна мярка при други обстоятелства, но в дадения случай ставаше въпрос за сигурността на държавата. Шахматната задача даваше основания да бъде заподозрян именно Хан. Без съмнение неговият предшественик, Отшелникът Хан, бе направил навремето някакво важно откритие. Може би бе измислил нещо и зашифровал ключа към него в шахматната задача. И може би сега престъпният му потомък използваше измисленото от него творение за постигане на собствените си пъклени цели? Но какво можеше да бъде това творение? Освен философ и майстор на шахматната игра Отшелникът Хан е бил още и добър архитект. Будисткият параклис е бил построен под негово лично ръководство. А е бил и извънредно сръчен. Бе гравирал собственоръчно надписа върху нефритените плочки в олтара на параклиса...

Изведнъж съдията се изправи в стола и сграбчи с две ръце ръба на писалището. Като притвори очи, той си представи среднощния разговор в будисткия параклис. Пред погледа му изплува красивото момиче, което стоеше пред него и сочеше с изящната си ръка надписа на олтара. Надписът имаше идеално квадратна форма — това Ди си спомняше ясно. Върбов пух му бе казала, че всяка дума е гавирана на отделна нефритена плочка. По този начин надписът представляваше един голям квадрат, разделен на по-малки квадрати. Другият спомен от Отшелника Хан — шахматната задача — също представляваше квадрат, разделен на квадрати...

Съдията издърпа едно от чекмеджетата. Започна да изхвърля книгата направо на пода и трескаво да търси рисуваното копие на

надписа, което му бе дала Върбов пух. Намери го навито на руло в дъното на чекмеджето. Разви го бързо върху писалището и затисна краищата му. После взе печатния лист с шахматната задача, постави го до текста и внимателно започна да ги сравнява.

Текстът се състоеше точно от шестдесет и четири думи, подредени по осем в осем колони. Представляваше наистина идеален квадрат. Съдията сбърчи гъстите си вежди. Задачата също имаше квадратна форма, но в хоризонтална и вертикална посока бе разделена на по осемнадесет по-малки квадрата. Дори и да се допуснеше, че в сходството на формите се крие някакъв особен смисъл, каква можеше да бъде връзката между един будистки текст и една шахматна задача?

Ди направи усилие да разсъждава спокойно. Текстът беше буквален цитат от една известна, стара будистка книга. Трудно би могъл да бъде използван за вплитане на скрит подтекст, без да се промени някоя от думите. Следователно, ако имаше ключ, който да разкрива връзката между двата документа, явно беше, че той трябва да се търси в шахматната задача...

Съдията бавно гладеше бакенбардите си. Специалистите бяха доказали без всякакво съмнение, че задачата всъщност е лишена от смисъл. Цяо Тай бе забелязал, че белите и черните пионки са подредени безразборно. Особено черните — в тяхното разположение нямаше никаква логика. Съдията присви очи. Ами ако тайната бе скрита само в разположението на черните фигури, а белите са били добавени безредно, само за маскировка? Той бързо преброи черните пионки. Те бяха седемнадесет, събрани в един участък от осем вертикални и осем хоризонтални квадрата. Шестдесет и четирите думи от будисткия текст бяха разположени върху също такова поле!

Ди грабна четката. Като поглеждаше в задачата, той ограда с кръгчета седемнадесет думи от текста, чиито места съответствуваха на местата на черните пионки. После въздъхна дълбоко. Седемнадесетте думи, прочетени последователно, образуваха недвусмислено изречение. Загадката бе разкрита!

Ди хвърли четката и избърса потта от челото си. Сега той знаеше къде се намира главната квартира на водачите на „Белият лотос“! Стана и бързо тръгна към вратата.

Четиримата му помощници го чакаха отвън в коридора, скупчени в един ъгъл, и с унил шепот разискваха вероятните причини за лошото

настроение на съдията. Ди им направи знак да влязат. Те веднага забелязаха, че кризата е преминала. Съдията стоеше твърдо изправен пред писалището си, със сгънати в широките ръкави ръце. Той и изгледа със светнали очи и каза:

— Тази вечер ще приключи случая с убитата куртизанка. Най-сетне разгадах смисъла на последните й думи!

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

ЧАСТ ОТ ЕДНА ГОСПОДАРСКА КЪЩА ИЗГАРЯ ПРИ СТРАННИ ОБСТОЯТЕЛСТВА; НАЙ-СЕТНЕ СЪДИЯТА
ДИ ОТКРИВА ЗАГАДЪЧНАТА СТАЯ

Съдията събра четиримата си помощница и със забързан шепот им разказа своя план:

— Бъдете много внимателни! — заключи той. — Тук в трибунала се спотайват предатели.

И стените имат уши! Ма Жун и Цял Тай се втурнаха навън, а съдията каза на Хун:

— Иди във вратарката къщичка, Хун, и дръж под око пазачите и стражниците. Ако забележиш, че външен човек се опитва да се приближи до някой от тях, незабавно заповядай да арестуват и двамата!

После съдията напусна кабинета си и заедно с Тао Ган се заизкачва по стълбите към втория етаж на трибунала. Излязоха на мраморната тераса. Съдията отправи неспокоен поглед към небето. Въздухът беше горещ и неподвижен. Над главите им блестеше пълна луна. Той вдигна ръка — не се усещаше и най-слаб полъх. Ди седна край перилата с въздишка на облекчение. Облегна брадичка в шепите си и се загледа към тъмния град. Беше минал часът на първата стража. Хората започваха да палят фенерите си. Тао Ган остана прав зад стола на съдията. Като си играеше с дългите косми на бузата си, той също се загледа в далечината. Дълго време двамата останаха, без да проговорят. Откъм улицата под тях долетяха звуците на дървени хлопки — нощната стража правеше своята обиколка. Внезапно съдията се изправи.

— Става късно! — каза той.

— Задачата ни не е лесна, Ваша Милост! — загрижено каза Тао Ган. — Може да ни отнеме повече време, отколкото предполагаме!

Неочаквано съдията дръпна ръкава на Тао Ган:

— Гледай! — възкликна той. — Започва се!

Над покривите на къщите в източната част на града се издигаше стълб от сив дим. Проблесна слаба светлина.

— Да тръгваме! — извика съдията и се втурна надолу по стълбите. Когато стигнаха в двора, отекна бронзовият глас на големия гонг при портата на трибунала. Двама яки пазачи удряха по него с тежки дървени сопи. Бяха забелязали огъня. Стражниците и пазачите тичешком заизлизаха от помещенията си, затягайки подбрадниците на шлемовете си.

— Всички към огъня — заповяда съдията. — При портата да останат само двама пазачи.

После изтича на улицата, последван от Тао Ган. Когато стигнаха до къщата на Хан, те намериха голямата порта широко отворена. Събрали вещите си в набързо приготвени вързопи, последните слуги тичаха към улицата. Пламъците ближеха стряхата на килера в задната част на къщата. На улицата се бе събрала тълпа от граждани. Ръководени от пазача на квартала и подредени във верига, те подаваха ведра с вода на стражниците, покачили се върху оградата. Съдията се изправи пред портата и извика гръмогласно:

— Двама стражници да застанат тук на пост. Не позволявайте на крадци или мародери да се промъкнат в къщата! Аз ще ида да проверя дали някой не е останал вътре.

Заедно с Тао Ган той се втурна в опустелия двор. Отидоха право при будисткия параклис.

Застанал пред олтара, съдията извади от ръкава си хартията с рисуваното копие на будисткия текст и бързо посочи седемнадесет думи, обградени с кръгчета.

— Погледни! — каза той. — Това изречение е ключът, с помощта на който ще можем да проникнем зад нефритената плоча: „АКО РАЗГАДАЕТЕ ПОСЛАНИЕТО МИ И НАТИСНЕТЕ ТЕЗИ ДУМИ, ЩЕ ПРОНИКНЕТЕ ПРЕЗ ТАЗИ ВРАТА И ЩЕ НАМЕРИТЕ ПОКОЙ“. Това може да означава само едно нещо — че нефритената плоча е врата, която води към тайна стая. Дръж хартията!

Съдията натисна с показалец нефритената плочка с думата „АКО“ в първата колона. Плочката леко се отмести навътре. Той я натисна по-силно с двата си палеца. Плочката се отмести на половин инч и не поддаде повече. После съдията натисна плочката с думата „РАЗГАДАЕТЕ“ в следващата колона. И тази плочка хлътна навътре.

Когато натисна думата „ПОКОЙ“ в последната колона, внезапно се чу слабо щракване. Тогава съдията бутна цялата плоча, тя бавно се завъртя навътре и откри тъмен отвор, широк четири стъпки. Ди взе фенера от Тао Ган и пропълзя вътре. Когато самият Тао Ган последва неговия пример, той забеляза, че вратата бавно се затвори след тях. Сграбчи бързо дръжката и я завъртя. За негово голямо облекчение вратата отново се отвори. Съдията бе отишъл напред в ниския тунел. След около десет крачки проходът ставаше по-висок и той се изправи. Светлината на фенера падна върху стръмни стъпала, които се спускаха в мрака надолу. Съдията заслиза и преброи двадесет стъпала, които го доведоха до една площадка от петнадесет квадратни стъпки, изсечена в твърда скала. Край стената вдясно бяха наредени дузина глинени делви. Гърлата им бяха вързани с дебел пергамент. Върху една от делвите пергаментът беше скъсан. Съдията бръкна през дупката и извади шепа сушен ориз. Вляво се виждаше желязна врата. Пред тях тъмнееше свод, който водеше към друг тунел. Ди натисна дръжката на желязната врата, която се завъртя безшумно на добре смазаните си панти. Той се закова на мястото си. Пред него се скри малка шестоъгълна стая, осветена от една единствена свещ, прикрепена към стената. Край квадратна маса в средата на стаята седеше едър мъж и четеше някакъв свитък. Ди виждаше само широкия гръб и превитите му рамене. Следван от Тао Ган, съдията влезе на пръсти в стаята. В този момент мъжът се обърна. Това беше майстор Ван. Той скочи и блъсна меч си назад в краката на съдията. Когато Ди успя да се изправи, Ван вече беше застанал от другата страна на масата и държеше в ръката си дълъг меч. Лицето му бе разкривено от гняв. Изведнъж нещо изсвистя над рамото на съдията. Ван успя да се наведе с изненадваща за едрия му ръст бързина и една кама се заби с тъп звук във вратичката на шкафа край срещната стена. Съдията грабна от масата тежкото мраморно блокче за затискане на хартия и като се обърна леко встрани, за да избегне удара на меч, насочен от Ван към гърдите му, с мощен тласък преобърна масата. Ван бързо отстъпи една крачка, но ръбът на масата го удари по коленете. Той падна напред с меч, все още насочен към съдията, но тънкото острие прониза само ръкава му. В същия момент Ди стовари мраморното блокче върху тила на Ван, който се строполи върху килнатата маса и от смазания му череп бликна кръв.

— За малко щях да го улуча — разочаровано каза Тао Ган.
— Штт! — изсъска съдията. — Наблизо може да има други!
Той се наведе и огледа главата на Ван.

— Това мраморно блокче се оказа по-тежко, отколкото предполагам — отбеляза Ди. — Той е мъртъв!

Когато съдията се изправи, погледът му падна върху две високи купчини от черни кожени кутии, струпани от двете страни на вратата. Бяха повече от две дузини, всяка една препасана с каиш и заключена с меден катинар.

— В такива кутии едно време са съхранявали златни слитъци! — каза учуден съдията. — Но тези изглеждат празни. — Той огледа набързо стаята и продължи: — Хан Юнхан знае, че най-добрата лъжа е онази, която е примесена с възможно най-много истина. Когато ми разказваше историята за своето мнимо отвличане, Хан ми е описал тайното свърталище на „Белият лотос“ под собствената си къща! Сигурно той е ръководителят на организацията. Вероятно е изпратил Лиу Фейпо с последни наставления до водачите на местните подразделения на организацията. Навярно Ван е заемал твърде високо положение в тази организация. Главата му кърви много, Тао Ган! Избърши кръвта с шалчето си, после превържи с него главата. Засега ще скрием трупа. Не трябва да оставяме никакви следи от посещението си тук!

Съдията взе свитъка, в чието съдържание се бе задълбочил Ван при тяхното влизане, и го поднесе към свещта. Хартията бе изписана с дребен четлив почерк.

Тао Ган обърса кръвта от масата и мраморното блокче, после превърза главата на мъртвия и постави тялото на пода. Съдията изправи масата и каза възбудено:

— Това е подробен план за възобновяване на „Белият лотос“! Но за нещастие всички имена на хора и места са зашифровани! Някъде трябва да има ключ за този шифър. Я погледни в шкафа при стената в дъното!

Тао Ган измъкна камата си от вратичката и разгледа шкафа. Върху долната полица бяха наредени големи каменни печати с девизи на „Белият лотос“. От горната полица той свали една малка каса, направена от гравирано сандалово дърво, и я подаде на съдията. Касата беше празна, но в нея имаше място за два малки свитъка.

Съдията огледа свитъка, който четеше. Външната му страна бе облепена с пурпурен бродат. Размерите му бяха същите като тези на касата, но в нея имаше място за още един такъв свитък.

— Трябва да намерим втория свитък! — възбудено каза съдията. — Шифърът сигурно е в него! Виж дали има тайна каса в стените!

Докато Тао Ган разкъсваше полуизгнилите тапети и изследваше стените, Ди повдигна килима и започна да разглежда каменния под.

— Няма нищо, само камък! — докладва Тао Ган. — Но там горе има няколко отверстия. Усещам свежия въздух, който минава през тях.

— Това са отверстия за проветряване — каза нетърпеливо съдията. — Сигурно водят някъде към покрива на къщата. Я да разгледаме кожените кутии!

Разтърсиха всички кутии, но те бяха празни.

— Сега да тръгнем по другия тунел! — каза съдията. Тао Ган взе фенера си и двамата се върнаха обратно на площадката. Като посочи към квадратната дупка на пода встрани от тъмния свод, Тао Ган отбеляза:

— Това трябва да е кладенец!

Съдията не се изненада. Той кимна и каза:

— Да, Отшелникът Хан е помислил за всичко! Това подземие, без съмнение, е трябвало да послужи за скривалище на семейството му в смутни времена. Тук е било струпано цялото му златно съкровище, има запаси от ориз и питейна вода. Я ми светни!

Тао Ган вдигна фенера си така, че да освети пода.

— Този втори тунел трябва да е прокопан много по-късно, Ваша Милост! — отбеляза той. — Тук скалата свършва. Проходът е прокопан в земя и дървените подпори изглеждат съвсем нови!

Съдията пое фенера от ръката на Тао Ган и насочи светлината му към един продълговат, тесен сандък, поставен на пода, близо до стената.

— Отвори този сандък! — заповяда той. Тао Ган коленичи и заби камата си под капака на сандъка. Изправи се бързо и отвърна лице. От сандъка лъхна отвратителна миризма. Съдията закри устата и носа си с шалчето. Той видя в сандъка разложен човешки труп. От главата бе останал само един ухилен череп. Подплашени насекоми лазеха върху полуразпадналия се халат, прилепнал към гниеция труп.

— Затвори капака! — каза бързо съдията. — Когато му дойде времето, ще изследваме трупа. Сега нямаме време за това.

Ди продължи надолу по стълбите. След около двадесет ярда на пътя му се изпречи висока и тясна желязна врата. Той натисна дръжката и вратата се отвори. Пред погледа му се откри огряна от лунната светлина градина. Точно насреща се виждаше обрасла в бръшлян беседка.

— Това е градината на Лиу Фейпо! — прошепна зад гърба му Тао Ган. Той също надникна навън и продължи: — Външната страна на тази врата е покрита със замазка от каменни парчета. Тя е част от изкуствен алпинеум. В беседката отсреща Лиу се е усамотявал, уж за следобедна дрямка.

— Тази тайна врата обяснява фокусите с „изчезването“ на Лиу — отбеляза съдията. — Да се връщаме!

Но на Тао Ган не му се тръгваше. Той гледаше вратата с нескрито възхищение. В далечината се чуваха виковете на хората, които се мъчеха да загасят пожара в къщата на Хан.

— Затвори тази врата! — пошепна съдията.

— Великолепна изработка! — със съжаление каза Тао Ган, докато дърпаше вратата, за да я затвори. Когато тръгна след съдията обратно по тунела, светлината на фенера му падна върху една ниша в стената. Тао дръпна Ди за ръкава и мълчешком му посочи сухите кости в нишата. Имаше четири черепа. Съдията ги огледа и каза:

— Очевидно, „Белият лотос“ е избивал жертвите си в тази крипта. Костите са лежали тук дълго време. Тялото в сандъка е най-скорошната им жертва. — Той се из качи бързо по стъпалата, влезе в шестоъгълната стая и рече: — Помогни ми да отнесем тялото на Ван до кладенеца!

Отнесоха безжизненото тяло до каменната площадка и го хвърлиха в тъмната дупка. Някъде далеч долу се чу силен плисък. Съдията отново влезе в стаята, духна свещта и на излизане затвори вратата след себе си. После прекосиха площадката и се из качиха по стръмните стъпала на тунела, който водеше към олтара. Когато се върнаха обратно в параклиса, нефритената плоча се затвори безшумно. Тао Ган застана пред нея и натисна напосоки няколко думи от надписа. Плочката е първата дума хлътна навътре, но веднага щом натисна

втората, първата се върна обратно на мястото си и се изравни с останалите.

— Какъв изкусен майстор е бил този прекрасен Хан! — въздъхна Тао Ган. — Ако човек не знае тайната на надписа, може да натиска тези плочки, докато му посивеят косите!

— Ще ги разглеждаш по-късно! — тихо каза съдията и повлече Тао Ган за ръкава към изхода на параклиса. В двора видяха група слуги, които се връщаха от града.

— Угасиха огъня! — извикаха те.

На улицата срещнаха Хан Юнхан, облечен в домашен халат. Той каза на съдията:

— Благодарение на навременната намеса на вашите хора пожарът не успя да причини големи щети, Ваша Милост! По-голямата част от покрива на килера е изгоряла и запасите ми от ориз са мокри. Но това е всичко! Мисля, че сеното под покрива се е нагрело, запалило се е и е причинило пожара. Двама от вашите служители се изкачиха на покрива със забележителна бързина и успяха да попречат на огъня да се разпространи. Цяло щастие е, че не задуха вятър, от това се страхувах най-много!

— Също и аз! — чистосърдечно каза съдията. Размениха си по още няколко любезни изречения, след което съдията и Тао Ган се върнаха в трибунала. Две странни фигури очакваха Ди в личния му кабинет. Халатите им бяха изпокъсани, а лицата — изпоцапани със сажди.

— Най-лошото е — рече навъсено Ма Жун, — че носът и гърлото ми се опърлиха от този проклет пушек! Сега вече знаем от опит, че да се запали пожар е много по-лесно, отколкото да се угаси!

Съдията се усмихна мрачно. Като седна зад писалището, той каза на двамата си помощници:

— Вие отново свършихте чудесна работа! Съжалявам, че и сега не мога да ви дам напълно заслужената от вас почивка! Но най-трудната ви задача все още предстои!

— Тя ще бъде едно развлечение за нас! — бодро каза Ма Жун.

— Сега най-добре идете с Цяо Тай да се умиете — продължи съдията — и да хапнете набързо. После сложете ризниците и шлемовете си и се върнете тук! — Към Тао Ган добави: — Повикай инспектора Хун!

Когато остана сам, Ди намокри четката си и избра един дълъг свитък хартия. После извади от ръкава си документа, намерен в криптата, и започна да го чете. При влизането на Хун и Тао Ган съдията вдигна глава и каза:

— Донесете и поставете тук на писалището всички документи, отнасящи се до убитата танцьорка, тъй че да можете да ми прочетете пасажите, които ме интересуват!

Двамата мъже се заловиха за работа, а съдията започна да пише. Той покри свитъка с бързописен почерк, който владееше майсторски. Четката сякаш летеше по хартията. Ди спираше да пише само от време на време, за да помоли помощниците си да му прочетат на глас някой пасаж от документите, който той трябваше да цитира дословно в доклада си. Най-сетне, с дълбока въздишка, съдията остави четката. Нави на стегнато руло доклада заедно с документа, намерен в криптата, опакова ги в восъчна хартия и каза на Хун да подпечата свитъка с големия печат на трибунала. Влязоха Ма Жун и Цяо Тай. Облечени в тежките си ризници с железни предпазители на раменете и със заострени шлемове на главите, те изглеждаха още по-огромни. Съдията даде на всеки от тях по тридесет сребърника. После, като ги гледаше напрегнато, каза:

— Вие двамата веднага ще заминете с коне за столицата. Сменяйте конете често. Ако на пощенските станции не намерите коне, вземете под наем. Това сребро ще бъде достатъчно. Ако по пътя ви не възникнат неочаквани препятствия, ще стигнете преди изгрев слънце. Идете право в двореца на Върховния столичен съдия. Там, пред входа, виси сребърен гонг. Всеки гражданин на империята има право да удари този гонг до един час след зазоряване и да представи жалбата си пред Върховния съдия. Ударете гонга. Кажете на управителя на двореца, че идете от далеч, за да се оплачете от ужасна несправедливост, извършена спрямо вас. Когато коленичите пред Върховния съдия, дайте му този свитък! Никакви други обяснения не са необходими.

Поемайки запечатания свитък, Ма Жун каза с усмивка:

— Нищо и никаква работа! Нямаше ли да е по-добре да облечем леки ловни костюми? Тази железария ще убива на конете!

Съдията изгледа сериозно двамата си помощници и бавно каза:

— Задачата ви може да се окаже както лесна, така и много трудна. Не е изключено да ви устроят засада по пътя. Така че е по-

добре да тръгнете в този вид. Не прибъгвайте до помощта на местните власти. Трябва да се справяте сами. Ако някой се опита да ви спре, съсечете го. Ако единият от вас бъде убит или ранен, другият трябва да продължи и да занесе свитъка в столицата. Ще го дадете само на Върховния съдия и на никой друг!

Цяо Тай притегна колана, на който висеше мечът му, и каза спокойно:

— Това навярно е много важен документ, Ваша Милост!

Съдията скръсти ръце в ръкавите си и отговори с напрежение в гласа:

— Отнася се за съдбата на Упълномощения от Небето!

Цяо Тай разбра. Той изпъна рамене и каза на висок глас:

— Нека Дворецът пребъде десет хиляди години!

Ма Жун погледна озадачено приятеля си, но машинално довърши вековната благословия:

— И да живее императорът!

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА

ПРИ СЪДИЯТА ПРИСТИГА ЧОВЕКЪТ СТРАШИЛИЩЕ ЗА ЦЯЛАТА ИМПЕРИЯ; ЕДИН ОПАСЕН
ПРЕСТЪПНИК НАЙ-СЕТНЕ Е ЗАЛОВЕН

Настъпилото утро оправда надеждите за един изключително приятен летен ден. През нощта откъм планините се бе смъкнала прохладна мъглица, която изпълваше със свежест светлия утринен въздух.

Хун очакваше да намери Ди във на терасата, но точно когато се канеше да се изкачи по стълбите към втория етаж, срещна един чиновник, който му каза, че съдията е в личния си кабинет.

Като го видя, Хун се стъписа. Ди седеше приведен над писалището, загледан пред себе си. Около очите му личаха тъмни кръгове. Застояният въздух в стаята и изпомачканият халат показваха, че изобщо не си е лягал, а е прекарал цялата нощ зад писалището. Като забеляза обърканото изражение на Хун, съдията каза с измъчена усмивка:

— Снощи, след като изпратих нашите двама смелчаци в столицата, почувствах, че няма да мога да заспя. Затова останах тук в кабинета си и още веднъж премислих подробно положението, в което се намираме сега. Откриването на скривалището в къщата на Хан Юнхан и подземната му връзка с градината на Лиу Фейпо доказват, че както Хан, така и Лиу играят важна роля в престъпен заговор. Сега мога да ти кажа, Хун, че този заговор насочен срещу самия императорски двор и мрежата му покрива цялата империя. Положението е сериозно, но имам основание да се надявам, че все още не е непоправимо. Предполагам, че докладът ми е вече в ръцете на Върховния столичен съдия и правителството без съмнение ще вземе незабавно всички необходими мерки.

Съдията отпи от чая си и продължи:

— До снощи едно звено във веригата все още липсваше. Като премислях всичко отново, смътно си спомних, че през последните дни бях забелязал едно малко несъответствие. То ми бе направило

впечатление за миг, ала после съм го забравил. Беше някаква дреболия, но снощи изведнъж почувствувах, че тя е от особена важност и че ако си я спомня, липсващото звено ще се намери.

— И успя ли Ваша Милост да си спомни тази дреболия? — попита оживено Хун.

— Да — отвърна съдията, — спомних си я! Тази сутрин, точно преди зазоряване, тя внезапно изплува в съзнанието ми — но чак когато пропяха петлите! Замислял ли си се, Хун, че петлите пеят още преди да се покажат първите лъчи на зората? Животните имат остри сетива, Хун! Е, отвори прозореца и кажи на слугата да ми донесе купичка ориз със солена риба и малко туршия от зелени чушки! Яде ми се нещо апетитно. Пригответи ми и голям чайник със силен чай!

— Тази сутрин ще има ли съдебно заседание, Ваша Милост? — попита Хун.

— Не — отговори съдията. — Щом се върнат Ма Жун и Цяо Тай, ще направим посещения на Хан Юнхан и съветника Лян. Бих искал да тръгна още сега, защото нямаме много време. Но тъй като убийството на куртизанката се оказа част от едно начинание, което застрашава сигурността на цялата държава, аз, простият околийски съдия, чувствавам, че това дело надхвърля границите на моята компетенция. Не мога да предприема никакви по-нататъшни действия без указания от столицата. Мога само да се надявам, че Ма Жун и Цяо Тай ще се върнат скоро!

След като привърши закуската си, съдията изпрати Хун в канцеларията на трибунала да хвърли поглед, заедно с Тао Ган, върху ежедневната работа на чиновниците, а самият той се изкачи на терасата.

Ди постоя известно време край мраморните перила, наблюдавайки мирния живот, който кипеше там, долу. Безчет малки риболовни лодки се плъзгаха покрай кея, а по пътя край оловносивото езеро пъплеха селяни, които носеха месо и зеленчуци към града. Както винаги, трудолюбивите селски люде вършеха тихо и кротко ежедневната си работа. Те от сутрин до вечер се трудеха за своята купичка ориз и дори не подозираха, че се готви кървав метеж.

Съдията придърпа кресло в един сенчест ъгъл на терасата и седна. Скоро умората от прекараната безсънна нощ си каза думата — той задряма.

Събуди се чак когато дойде Хун, за да донесе подноса с храната му за обяд. Ди стана, приближи се до перилата и се загледа в далечината, като засенчи очи с ветрилото си. Ма Жун и Цяо Тай все още не се виждаха. Разочарован, той каза:

— Двамата трябваше да са се върнали вече, Хун!

— Може би там, в двореца, са искали да ги разпитат, Ваша Милост — успокоително каза Хун.

Съдията поклати глава. Личеше, че е разтревожен. Той бързо изяде ориза, после слезе в личния си кабинет. Хун и Тао Ган седнаха срещу него и всички заедно се заеха да преглеждат книгата, постъпили в трибунала тази сутрин. Бяха се занимавали с тях около половин час, когато в коридора отекнаха тежки стъпки. Влязоха Ма Жун и Цяо Тай, уморени и навъсени.

— Благодаря на бога, че се върнахте! — възкликна съдията. — Видяхте ли Върховния съдия?

— Видяхме го, Ваша милост — дрезгаво избоботи Ма Жун. — Връчихме му свитъка и той го прегледа в наше присъствие.

— И какво каза? — нетърпеливо запита съдията. Ма Жун сви рамене и отвърна:

— Просто навиги документите обратно, сложи ги в ръкава си и ни нареди да кажем на Ваша Милост, че ще ги проучи, когато му остане време.

Лицето на съдията помръкна. Това беше лоша новина. Разбира се, той не бе очаквал, че Върховният съдия ще разисква въпроса с неговите помощници, но тази пренебрежителна реакция го изненада. След известно размишление каза:

— Е, доволен съм, че поне с вас двамата не се е случило нищо лошо.

Ма Жун килна назад тежкия железен шлем, за да открие потното си чело, и каза унило:

— Не, нищо не ни се случи, но аз все си мисля, че нещата не отиват на добре, Ваша Милост! Тази сутрин, след като излязохме през западната порта на столицата, ни настигнаха двама конници, и двамата възрастни мъже. Те казаха, че са търговци на чай, тръгнали за западните провинции, и ни попитаха дали могат да яздят с нас до Ханюан. Говореха като образовани хора и не бяха въоръжени, така че какво можехме да кажем освен „Да“? Но по — възрастният от тях

изглеждаше толкова жесток, че всеки път, когато срещнех погледа му, по гърба ми полазваха тръпки! Тъй или иначе, не ни създадоха никакви неприятности, само дето мълчаха из целия път.

— Били сте уморени — отбеляза съдията — и може би подозрителността ви е била прекалено изострена.

— Това не беше всичко, Ваша Милост! — обади се Цяо Тай. — Половин час по — късно група от около тридесет конници изникна от един страничен път. Техният водач каза, че и те са търговци и също отиват към западните провинции! А пък аз ви казвам, че ако това бяха търговци, аз съм кърмачка! Рядко съм виждал такава отбрана банда главорези и съм сигурен, че носеха мечове, скрити под халатите. Тъй като обаче поеха водачеството и тръгнаха с конете си пред нас, положението не изглеждаше толкова лошо. Но когато след около още половин час към нас се присъединиха други тридесет самозвани търговци и се наредиха на опашката на кавалкадата, брат Ма и аз си помислихме, че ни очакват неприятности.

Съдията се бе изправил в стола си и втренчено гледаше Цяо Тай, който продължи:

— Понеже вече бяхме предали свитъка, не се разтревожихме много. Дадохме си сметка, че ако се започне веселба, поне единият от нас ще успее да си проправи път, да поеме през полето и да доведе помощ от някой военен пост. Но никой не ни обърна внимание и това ни накара да мислим, че положението наистина е сериозно. Те бяха напълно уверени в себе си. И не бяха тръгнали да убиват двама пратеници — мисията им, очевидно, бе много по-важна! Внимавахме само да не вдигнем тревога. Но и да искахме, не бихме могли да вдигнем никаква тревога, защото всички стражеви постове, край които минахме, бяха изоставени. През целия път не видяхме нито един войник! Когато обхождахме езерото, мъжете започнаха да се разпръсват на групи от петима или шестима и при влизането ни в града с нас бяха останали само първите двама спътници. Заявихме им, че са арестувани, и ги доведохме тук, в трибунала. Но на тях това въобще не им направи впечатление — нахалните разбойници казаха, че биха желали да говорят с Ваша Милост!

— Тези шестдесет негодници, които яздиха с нас, не бяха нищо друго освен чета бунтовници, Ваша Милост! — добави Ма Жун. — Когато приближихме града, видях в далечината две дълги колони от

конници, спускащи се от планината към града. Сигурно си мислят, че ще могат да завземат властта с изненада! Но сградата на трибунала ни е яка и има стратегическо разположение. Лесно ще успеем да се защитим!

Съдията стовари юмрука си върху писалището:

— Бог знае защо правителството не е взело никакви мерки след моя доклад! — възкликна гневно той. — Но каквото и да се случи, тези окаяни негодници няма да завладеят града ни тъй лесно! Те нямат стенобойни машини, а ние разполагаме с около тридесет боеспособни мъже. Как сме с оръжието, Цяо Тай?

— В оръжейния склад има много стрели, Ваша Милост! — ентусиазирано каза Цяо Тай. — Мисля, че ще можем да ги отблъскваме поне един-два дни и да им дадем добър урок!

— Доведи тук онези двама нещастни предатели! — заповяда съдията на Ма Жун. — Те си мислят, че ще могат да се споразумеят с мен! В Ханюан е главната им квартира. Надяват се, че ще им предам града без бой. Ще им дам да разберат колко много се лъжат! Но първо ще накараме тези негодници да ни кажат с колко хора разполагат бунтовниците и къде са се укрепили! Доведи ги тук!

Ма Жун излезе от стаята, щастливо ухилен. Върна се с двама господата в дълги сини халати и черни прилепнали шапки. Повъзрастният беше висок. Имаше студено, безизразно лице с тънка, разрошена кръгла брада. Тежките клепащи почти скриваха очите му.

Другият беше набит мъж с жестоко, язвително лице. Имаше катраненочерни мустаци и твърда, къса брада. Той впери наблюдателните си, много светли очи в съдията и четиримата му помощници. Но Ди, слисан и безмълвен, не откъсваше поглед от повъзрастния мъж. Преди няколко години, когато бе служил в архивния отдел в столицата, бе виждал тази всяваща ужас личност — само веднъж, от разстояние. Тогава някой уплашено бе прошепнал името му.

Високият мъж вдигна глава и проницателните му тъмносиви очи за известно време останаха впити в съдията. После той направи движение с глава към помощниците му. Ди даде знак на четиримата мъже да ги оставят сами.

Ма Жун и Цяо Тай изгледаха слисано съдията, но той нетърпеливо им кимна още веднъж и те се затътриха към вратата, следвани от Хун и Тао Ган.

Двамата новодошли седнаха в креслата с високи облегалки, поставени край страничната стена и предназначени за високопоставени посетители. Съдията коленичи пред тях и докосна челото си три пъти до пода.

По-възрастният мъж извади от ръкава си ветрило и като си вееше, бавно каза с ехиден, глух глас на своя спътник:

— Това е съдията Ди. Бяха му необходими два месеца, за да разбере, че тук, в Ханюан, в неговата собствена околия, в неговия собствен град, се намира главната квартира на предателите. Очевидно, на него не му е известно, че един съдия е длъжен да знае какво става в неговата околия.

— Той не знае дори какво става в собствения му трибунал, господине! — каза другият. — Заявява най-безгрижно в доклада си, че бунтовниците имат шпиони сред неговите собствени служители. Престъпна небрежност, господине!

Възрастният мъж въздъхна примирено:

— Веднага след като тези млади чиновници бъдат назначени на работа извън столицата — отбеляза сухо той, — започват да проявяват небрежност. Предполагам, че това е резултат от липсата на контрол от страна на техните непосредствени началници. Напомни ми да повикам в столицата префекта на тази област. Ще трябва да поговоря с него за този позорен случай.

Настъпи тишина. Съдията не каза нищо. Високият гост беше този, който имаше право да обвинява и да търси отговорност. Съдията можеше да говори само ако го запитат. Защото възрастният мъж, макар и да носеше официално ранга Императорски цензор, беше всъщност Великият инквизитор, забележителният началник на Службата за сигурност на императора. Казваше се Мън Ци. Име, което караше и най-висшите столични чиновници да треперят в златно-везаните си халати. Безмерно предан, свършено неподкупен, справедлив, но жесток до безчовечност, този мъж беше упълномощен с практически неограничена власт. Неговата особа представляваше най-високата инстанция, упражняваща контрол върху огромния апарат от граждански и военни служби в империята.

— За щастие, както винаги, вие бяхте на поста си, господине! — каза брадатият. — Когато преди десет дни нашите агенти докладваха за слуховете, че „Белият лотос“ се възражда в провинциите,

главнокомандващият бе уведомен навреме и незабавно взе всички необходими мерки. И когато този съдия, събудил се най-после от своя сладък сън, съобщи, че главната квартира на заговорниците се намира тук, в Ханюан, гвардията на императора вече беше заела позиции в планината и около езерото. Вие никога не сте закъснявали да се намесите, господине!

— Правим малкото, което можем! — каза цензорът. — Слабото звено в нашата администрация са именно тези местни управници. Бунтовниците ще бъдат смазани, но с цената на големи кръвопролития. Ако този човек, съдията Ди, беше изпълнил задълженията си по-съвестно, щяхме да успеем незабавно да арестуваме водачите и да потушим бунта в самия му зародиш.

Изведнъж той се обърна право към съдията и гласът му доби металически тембър:

— Направили сте поне четири непростими грешки, Ди! Първо, позволили сте на Лиу Фейпо да избяга, макар че, както сам казвате, сте го подозирали. Второ, допуснали сте един от хората на бунтовниците да бъде убит в собствения ви затвор, преди да го заставите да говори. Трето, убили сте Ван, вместо да го заловите жив и да го разпитате. И, четвърто, докладът ви, изпратен в столицата, не е пълен. Липсва ключът към шифъра. Говорете, Ди, къде е този ключ?

— Вашият покорен слуга признава вината си, господине! — каза съдията Ди. — Той не разполага с този документ, но смята, че...

— Спестете ми теориите си, Ди! — прекъсна го цензорът. — Повтарям, къде е ключът?

— В къщата на съветника Лян, Ваше Превъзходителство! — отговори съдията.

Цензорът скочи:

— Полудели ли сте, Ди?! — попита гневно той. — Не хвърляйте съмнение върху почтеността на съветника Лян!

— Вашият покорен слуга признава вината си! — повтори съдията според изискванията на етикета. — Съветникът не е имал представа какво се върши в къщата му.

— Той се опитва да печели време, господине! — каза навъсено брадатият. — Да го арестуваме и да го хвърлим в собствения му затвор!

Великият инквизитор не отговори. Той започна да се разхожда из кабинета, размахвайки гневно дългите си ръкави. После спря пред коленичилиия съдия и го попита строго:

— Как е попаднал този документ в къщата на съветника?

— Бил е преместен там за по — голяма сигурност от водача на „Белият лотос“, Ваше Превъзходителство — отговори съдията. — Вашият покорен слуга почтително предлага на Ваше Превъзходителство хората ви да обградят резиденцията на съветника и да арестуват всеки, който бъде намерен там, без самият съветник или друг външен човек да разберат. След това аз бих могъл да изпратя вестonosци при Хан Юнхан и Кан Чун, които да им кажат, че уж идват от името на съветника, който иска да ги види незабавно по неотложна работа. Предлагам Ваше Превъзходителство също да отиде там и да ми позволи да действам като негов слуга.

— И защо са необходими всички тези глупости, Ди? — запита цензорът. — Градът е в ръцете на моите хора. Нищо не ми пречи да арестувам Хан Юнхан и Кан Чун веднага. Тогава можем да отидем заедно в имението на съветника. Аз ще му обясня положението, а вие ще ни покажете къде се намира документът!

— Вашият покорен слуга иска да се увери — каза съдията, — че водачът на „Белият лотос“ още не се е измъкнал. Подозирам Хан Юнхан, Лиу Фейпо и Кан Чун, но не зная каква роля играе всеки от тях в заговора. Възможно е водачът да е личност, която още не ни е известна. Арестуването на другите може да го подплаши и той да избяга.

Цензорът помисли малко, като подръпваше бавно тънките кичурчета около брадичката си. После се обърна към останалите:

— Добре, нека хората ни доведат Хан и Кан в къщата на съветника. Гледайте всичко да стане в пълна тайна!

Брадятият се намръщи. Изглеждаше, че не е съгласен. Но след като цензорът му направи нетърпелив знак, той бързо стана и излезе от стаята, без да каже дума.

— Можете да станете, Ди! — каза цензорът. Самият той се върна в креслото, извади от ръкава си свитък документи и започна да ги чете.

Съдията посочи масата и каза стеснително:

— Ще окажете ли на вашия покорен слуга честта да приемете чаша чай?

Цензорът с раздразнение вдигна очи от книгата и каза високомерно:

— Не! Аз ям и пия само онова, което е приготвено от моите хора! — И отново се зае с четенето на документите.

Съдията остана прав, с ръце, изпънати отстрани край тялото, както повеляваха дворцовите правила. Нямахше представа колко време е прекарал в това положение. Първоначалното му облекчение от съобщението, че имперските служби за управление са взели незабавно мерки против бунтовниците, сега отстъпваше място на опасенията, че теориите му може да се окажат неправилни. Той трескаво се опитваше отново да премисли всички възможности, да намери решение, което дотогава не му беше хрумвало, да направи някакъв окончателен извод.

Мислите му бяха прекъснати от сухо покашляне. Цензорът постави документите обратно в ръкава си, стана и каза:

— Време е, Ди. Далече ли е оттук до къщата на съветника?

— Съвсем близо е, Ваше Превъзходителство.

— Тогава ще отидем пеша, за да не привличаме вниманието върху себе си — реши цензорът.

Вън в коридора Ма Жун и Цяо Тай изгледаха съдията със съчувствие. Той им се усмихна успокоително и бързо каза:

— Аз излизам. Вие двамата охранявайте предната врата, а Хун и Тао Ган да наглеждат задната. Не разрешавайте на никого да влиза и излиза, докато се върна.

На улицата, както обикновено, сновеше тълпа от хора, заети със собствените си грижи. Съдията не се учуди — беше му известна невероятната експедитивност, с която действуваше тайната служба на императора. Никой не бе забелязал, че градът е в ръцете на хората й. Ди вървеше бързо, а цензорът го следваше отблизо. Никой не обърна внимание на двамата мъже, облечени в прости халати.

Портата на Лян им бе отворена от слаб човек с неподвижно лице. Съдията не го беше виждал преди. Очевидно, хората на цензора бяха заели къщата. Слабият мъж се обърна към него и каза почитателно:

— Всички членове на домакинството са арестувани. Пристигнаха двама гости, които сега са със съветника в библиотеката му. — После безмълвно ги поведе по полутъмните коридори.

Когато съдията влезе в мрачната библиотека, завари стария съветник седнал в креслото зад червеното лакирано писалище до

прозореца. В креслата до отсрещната стена, с изправени гърбове, седяха Хан Юнхан и Кан Чун.

Старият съветник вдигна натежалата си глава. Като побутна нагоре козирката на шапката си, той погледна по посока на вратата.

— Още посетители! — измърмори съветникът.

Ди пристъпи към креслото и направи дълбок поклон. Цензорът остана край вратата.

— Аз съм съдията, Ваше Превъзходителство — каза Ди. — Простете ми за неочакваното посещение. Исках само...

— Бъдете кратък, Ди! — уморено каза старецът. — Време е да се оттегля, за да си взема лекарствата.

Натежалата му глава кљумна напред.

В това време съдията бе бръкнал в аквариума със златите рибки. Под водата той бързо напипа пиедестала с малката статуетка. Златните рибки кръжаха възбудено наоколо и хладните им, дребни телца се плъзгаха по ръката му. Почувствува, че горната част на пиедестала може да се завърти. Тя служеше за капак. Статуетката на Феята на цветята беше дръжката на капака. Съдията го отхлупи. Изплува меден цилиндър — ръбът му се показва малко над водата. Съдията бръкна в цилиндъра и измъкна оттам малък свитък с документи, увити в пурпурен брокат.

Съветникът, Хан и Кан Чун стояха на местата си като вкаменени.

— Седни! — внезапно изкряска говорещата птица от сребърния си кафез.

Съдията се отправи към вратата и подаде свитъка на цензора, като пошепна:

— В този документ ще намерите ключа!

Великият инквизитор разви свитъка и бързо го зачете от самото начало. Ди се обърна и огледа стаята. Старият съветник седеше неподвижен като мумия, вперил очи в аквариума със златните рибки. Хан и Кан се бяха вторачили във високия мъж до вратата.

Цензорът направи знак с ръка. Изведнъж коридорът се изпълни с гвардейци на императора. Златното им снаряжение блестеше. Цензорът посочи към Хан Юнхан и Кан Чун, като каза:

— Хванете тези хора!

Войниците нахлуха в стаята, а цензорът се обърна към съдията:

— В този списък Хан Юнхан липсва, но, така или иначе, ще арестуваме и него. Последвайте ме. Ще поднеса извиненията ни на негово превъзходителство.

Съдията обаче го задържа. После бързо се приближи към писалището. Като се наведе над него, той дръпна козирката от челото на съветника. После каза строго:

— Станете, Лиу Фейпо! Обвинявам ви, че подло сте убили императорския съветник Лян Мънкуан!

Мъжът зад писалището бавно се изправи и изпъчи широките си гърди. Въпреки мазилата, изкуствените бакенбарди и брада не беше трудно да се разпознае деспотичното лице на Лиу Фейпо. Той не гледаше обвинителя си. Пламтящият му поглед бе впит в Хан Юнхан, когото войниците оковаваха във вериги.

— Аз убих твоята възлюбена, Хан! — викна му той с подигравателен глас. После с презрителен жест свали брадата с лявата си ръка.

— Арестувайте го! — кресна цензорът на войниците. Съдията се отдръпна встрани, за да стори място на четиримата войници, които се приближаваха към писалището. Един от тях носеше въже. Лиу пристъпи към тях със скръстени ръце.

Внезапно в дясната му ръка, скрита допреди малко в ръкава, блесна кама. От гърлото му бликна кръв. Той се олюля. После високата му фигура се строполи на пода.

Водачът на „Белият лотос“, претендентът за трона, сам бе сложил край на живота си.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА

СЪДИЯТА ОТИВА НА РИБОЛОВ С ПОМОЩНИЦИТЕ СИ; ТОЙ РАЗКРИВА ТАЙНАТА НА ЕЗЕРОТО, КОЕТО НЕ ВРЪЩА УДАВНИЦИТЕ

През следващите дни тежката ръка на императора смаза бунтовниците от „Белият лотос“. Много висши и нисши чиновници в столицата и провинцията бяха заловени, разпитани и поголовно екзекутирани. С внезапното обезвреждане на централното и местното ръководство гръбнакът на метежа бе прекършен. Никъде из империята не бе направен организиран опит за по-сериозен бунт. В някои по-отдалечени околии възникнаха известни размирици, но те бяха бързо потушени от местните военни подразделения с незначителни загуби.

В Ханюан хората на Великия инквизитор временно бяха иззели цялото ръководство от ръцете на съдията Ди. Самият цензор незабавно се върна в столицата, веднага след самоубийството на Лиу Фейпо. Заместваше го брадатият мъж с язвителната физиономия. Той използваше съдията като общ съветник и човек за всичко. Околията бързо и щателно бе прочистена от всякакви подозрителни елементи. Кан Чун направи признания и посочи чиновника, вербуван от „Белият лотос“ за шпионин в трибунала. Освен него имаше още около дузина главорези, които Лиу Фейпо бе използвал да му вършат черната работа. Замесени бяха и някои от хората на майстор Ван. Всички тези престъпници бяха откарани в столицата.

Тъй като съдията временно бе освободен от длъжността си, за негово облекчение той не беше длъжен да присъства на екзекуцията на Мао Лу. Отначало по-високите власти бяха решили, че Мао Лу трябва да бъде пребит с пръчки, но съдията успя да намали наказанието му на обикновено обезглавяване, като изтъкна, че престъпникът не беше изнасилвал госпожа Джан и дори се беше бил заради нея, когато разбойниците от Острова на трите дъба се бяха опитали да я отвлекат насила. Монахът бе осъден на десет години каторжен труд край северната граница.

На сутринта, когато обезглавиха Мао Лу, се изля проливен дъжд. Гражданите на Ханюан казваха, че техният бог-покровител иска да измие кръвта, пролята в техните владения. Дъждът спря така внезапно, както бе започнал. Следобедът бе прохладен и слънчев. Същата вечер всички пълномощия щяха да бъдат официално върнати на съдията, така че това бе последният му свободен следобед. Той реши да отиде за риба в езерото.

Ма Жун и Цяо Тай слязоха до кея и наеха малка плоскодънна лодка. Тъкмо я довякоха на пристана, пристигна съдията пеша, с голяма кръгла шапка за слънце. Придружаваха го Хун и Тао Ган. Последният носеше рибарски принадлежности.

Когато всички се качиха в лодката, Ма Жун се настани на кърмата и взе греблото. Лодката бавно се понесе над вълните. Известно време всички мълчаха, наслаждавайки се на свежия вятър, който димпеше повърхността на водата.

Внезапно съдията каза:

— През последната седмица имах възможност да наблюдавам с интерес как работят хората от нашата тайна служба. Онзи мъж с късата брада — така и не разбрах кой и какъв беше той всъщност! — отначало бе доста въздържан, но после се поотпусна малко и ми разреши да прегледам по-важните документи. Той е превъзходен следовател, пипа внимателно и не пропуска нищо. Научих от него много неща. Но ме отрупваше с толкова работа, че чак сега ми остана време да си побъбря с вас на спокойствие!

Съдията потопа ръката си в хладната вода, остави я така и продължи:

— Вчера отидох да видя Хан Юнхан. Той все още не се беше съвзел от тежкия разпит, на който го бяха подложили, а фактът, че Ханюан, неговият роден град, се бе оказал център на предателски заговор, го беше объркал съвсем! Заявил, че не е знаел нищо за криптата, построена от неговия предшественик под къщата, но приятелят ми с брадата не му повярвал. Разпитвал го два дни последователно и много се ожесточил. В края на краищата пуснаха Хан, защото аз изтъкнах, че той ми бе съобщил незабавно за отвличането си от хората на „Белият лотос“ въпреки техните страшни заплахи. Хан ми беше много благодарен. Използувах случая да му съобщя, че Лян Фън и дъщеря му са влюбени един в друг. Отначало

Хан заяви възмутено, че Лян не заслужава дъщеря му, но после отстъпи и каза, че няма да пречи на техния годеж. Лян Фън е честен, сериозен младеж, а Върбов Пух е очарователна девойка. Мисля, че бракът им ще бъде щастлив.

— Но Хан не е ли имал любовна връзка с куртизанката Бадемов цвят? — попита Хун.

Съдията се усмихна тъжно.

— Трябва откровенно да призная — каза той, — че през цялото време съм грешил по отношение на Хан. Той е много старомоден и доста ограничен човек. А е и малко фанатик. Има добро сърце, но не е кой знае колко умен. Общо взето, не е особено забележителна личност и никога не е имал любовна връзка с убитата танцьорка. Тя обаче е била изключителна личност. Силна в любовта, силна и в омразата. Погледнете ей там в далечината, между зелените дървета в Квартала на върбите, сами можете да видите белите мраморни колони на паметната арка, която се строи по августейшата заповед на Негово Величество. На нея ще има надпис: „ПРИМЕР ЗА ВЯРНОСТ КЪМ ДЪРЖАВАТА И СЕМЕЙСТВОТО“.

Вече бяха навлезли доста навътре в езерото. Съдията хвърли въдицата си. Дръпна я почти веднага. Ма Жун изруга. Той също бе видял голямата, тъмна сянка, преминала през зелената вода, точно под лодката. Светнаха пламъчетата на две малки, блестящи очи.

— Тук няма да хванем нищо! — раздразнено каза съдията. — Тези зверове сигурно са прогонили всичката риба! Вижте, идва още една!

Като забеляза уплашените погледи на четиримата си спътници, той продължи:

— През цялото време подозирах, че именно тези огромни костенурки са причина за изчезването на телата на нещастниците, удавили се в това езеро. Тези животни, щом веднъж вкусят човешко месо... Но не се бойте, те никога не нападат живи хора. Да плуваме понататък, Ма Жун, там ще ни провърви повече.

Ма Жун се зае да гребе с всички сили. Съдията скръсти ръце в ръкавите си и замислено се загледа към града, кацнал на далечния бряг.

— Кога Ваша Милост откри, че Лиу Фейпо е убил стария съветник и е заел мястото му? — запита Хун.

— Чак в последния момент — отвърна съдията. — Имам предвид онази нощ, която прекарах на писалището си, без да мигна, след като бях изпратил Ма Жун и Цяо Тай в столицата. Но случаят с разточителния съветник беше само страничен въпрос. В центъра на нещата стоеше случаят с убитата танцьорка. Тази история е започнала преди няколко години с неосъществените амбиции на Лиу Фейпо. Но по време на последните събития, на които и ние станахме свидетели тук, в Ханюан, политическите интереси на Лиу са отстъпили място на дълбока привързаност към две жени: дъщеря му Лунна фея и неговата възлюбена Бадемов цвят. Тази любов е в основата на целия случай. Когато проумях това, всичко останало ми стана кристално ясно... Лиу Фейпо е извънредно надарен човек: храбър, енергичен, съобразителен, с една дума — роден водач. Но провалът на писмения изпит е наранил гордостта му и дори последвалият голям успех в деловия свят не е могъл да излекува получената рана. Тя загnojа и постепенно се превърнала в дълбоко озлобление срещу правителството. Амбициите му да възкреси „Белият лотос“, да свали императорския двор и да основе нова, своя династия се зародили след една случайна находка. Веднъж, в едно антикварно магазинче в столицата, той открил и купил стар ръкопис на Отшелника Хан. Ръкописът съдържа план на тайното подземие. Великият инквизитор открил този документ между книгата на Лиу, в неговата столична резиденция. В документа Отшелникът Хан пише, че възнамерява да построи подземно убежище за потомците си, което да им послужи в размирни времена. Споменава, че е решил да укрие там цялото си съкровище — двадесет сандъка със златни кюлчета, — да изкопае кладенец и да складира сушени хранителни продукти. Ръкописът завършва с чертеж на плочата с надписа, закриваща входа към криптата при олтара на будисткия параклис. Отшелникът Хан е добавил и забележка, в която изрично повелява тайната да се предава само между членовете на семейството Хан от баща на най-възрастен син.

Като е прочел всичко това, Лиу вероятно в началото е помислил, че то е само плод на старчески приумици. Но е решил, че може би си струва да посети къщата на Хан Юнхан, за да провери дали Отшелникът Хан наистина е изпълнил намеренията си. Лиу уредил нещата така, че Хан Юнхан да го покани на гости за няколко седмици. През това време разбрал, че Хан не знае нищо за намеренията, които е

имал дядо му. Известна му е била само повелята на Отшелника Хан вратата на будисткия параклис да бъде винаги отворена и лампата в него винаги да свети. Хан приемал това като израз на преклонение от страна на своя прародител, но истинската цел на Отшелника, разбира се, е била неговите потомци да имат достъп до тайния вход по всяко време на деня и нощта, за да могат бързо да се укрият в случай на внезапно бедствие. Сигурно някоя нощ Лиу тайно е отишъл в параклиса. Тогава е открил, че криптата и всичко останало наистина съществува, точно според описанията на Отшелника. Лиу е разбрал, че внезапната кончина на стария Отшелник му е попречила да предаде тайната на най-възрастния си син, бащата на Хан Юнхан. Но печатарят е издал ръководството за шах точно както го е бил написал Отшелникът Хан, като е включил и последната страница със загадъчната шахматна задача. Само Лиу Фейпо и вероятно мъртвата танцьорка са знаели, че задачата не е нищо друго освен ключ към надписа в будисткия параклис.

— Отшелникът е бил изключително умен човек! — възкликна Тао Ган. — Издаването на шахматната задача в печатно ръководство е било гаранция, че ключът никога няма да се изгуби. От друга страна, човек, непосветен в тайната, не би могъл никога да разбере истинското значение на задачата!

— Действително — каза съдията, — Отшелникът Хан е бил умен и високообразован човек — човек, когото бих желал да познавам! Но нека продължа. Сега вече Лиу Фейпо е разполагал със съкровището на Хан — огромно състояние, с което е могъл да организира широк заговор срещу империята. В същото време се е сдобил с отлично място, което да служи като тайна главна квартира и заседателна зала на ръководството на движението. Построил си е вила на празното парче земя между къщата на Хан и резиденцията на съветника Лян и е наел четирима работници за прокопаването на подземния тунел, свързващ криптата със собствената му градина. Предполагам, че след това Лиу сам е убил четиримата нещастни работници. Помнете, че в тайния проход намерихме костите на четирима души. Обаче с разрастването на заговора нараснали и разноските на Лиу. Налагало се е да дава значителни подкупи на продажни чиновници. Трябвало е да плаща на водачите на бандитите и да снабдява тях и хората им с оръжие. Неговите собствени богатства и съкровището на Отшелника са се

изчерпали и той е трябвало да търси други източници на приходи. Тогава е решил да присвои богатството на съветника Лян. Тъй като Лиу често се е разхождал със стареца в градината му, никак не е било трудно да опознае отблизо навиците на самия съветник и членовете на неговото малко домакинство. Преди около половин година е примамил някак стареца в тайния проход и го е убил. Поставил е тялото в сандъка, който намерихме с Тао Ган. Оттогава съветникът се разболява, зрението му се влошава, паметта започва да му изневерява и той прекарва повечето време в спалнята си. Цялата тази инсценировка е била за цел да даде възможност на Лиу да играе двойната си роля. Преобразявал се е в криптата, след това е минавал от своята градина в къщата на съветника. Стаите, заемани от секретаря Лян Фън, са били разположени в другия край на резиденцията, а двамата старци, които са му слугували, са били вече съвсем оглупели. По този начин са били налице всички необходими условия за превъплъщенията на Лиу. Понякога обаче непредвидени обстоятелства са го заставяли да играе ролята на съветника по-дълго, отколкото е възнамерявал. Това, както и необходимостта да присъствува на съвещанията с ръководителите на „Белият лотос“ в криптата, обяснява фокусите с „изчезването“, които са започнали да привличат вниманието на членовете на домакинството му. Спомнете си какво е разказал на Хун един от носачите на паланкина му. Заедно със своя доверен помощник Ван Ифан Лиу е направил внимателен оглед на владенията на съветника, след което двамата са започнали да продават имененията му. По такъв начин Лиу се е сдобивал със средствата, необходими за довършване на приготовленията за метежа. Всичко е вървяло добре. Той е започнал да обсъжда със своите сподвижници времето, подходящо за пристъпване към действия. Но точно тогава се появило усложнение. То засягало личния живот на Лиу. И тук стигаме до куртизанката Бадемов цвят, или да я наречем с нейното истинско име — госпожица Фан Хъи.

Лодката бе спряла да се движи. Ма Жун беше седнал на кърмата с кръстосани крака. Той и другите трима напрегнато слушаха разказа на съдията. Ди килна шапката си назад и продължи:

— Заговорът обхванал и провинция Шанси. Един земевладелец в Пинян, наречен Фан, също се включил в него. По-късно обаче той размислил и решил да издаде заговорниците на властите. Водачите на „Белият лотос“ Разбрали за намеренията му и след като го накарали да

подпише подправен документ, в който признавал, че е извършил престъпление срещу държавата, го принудили да се самоубие. Цялото му имущество преминало в ръцете на „Белият лотос“. Вдовицата му, невръстният ѝ син и дъщеря ѝ Хъи били докарани до просешка тояга. Дъщерята се продала като куртизанка. С припечелените пари майка ѝ успяла да купи малък чифлик в Пинян. И след това Бадемов цвят пращала редовно въщи по-голямата част от спечелените пари, за да може по-малкият ѝ брат да ходи на училище. Намерих тези данни в доклада на тайните агенти, изпратен вчера от Пинян след залавянето на местните ръководители на „Белият лотос“. Остатъкът от историята лесно може да бъде възстановен. Преди да умре, бащата на госпожица Хъи вероятно е успял да ѝ каже нещо за заговора, включително и това, че главната квартира се намира в Ханюан и че главният ръководител е Лиу Фейпо. Тогава храброто и предано момиче е решило да отмъсти за баща си и да разкрие заговора. Сигурно това е била причината, поради която Бадемов цвят е настоявала да бъде продадена именно в Ханюан и се е съгласила да стане любовница на Лиу Фейпо. Целта ѝ е била да изкопчи от него тайните на „Белият лотос“, а след това да предаде него и сподвижниците му на властите. Тя беше жена с особена, завладяваща красота и имаше изключително силен характер. Мисля, че нейното семейство е едно от онези, на които се дължи славата на Пинян — семейство, в което от майка на дъщеря се предават тайнствени способности за общуване със силите на отвъдното. И все пак съмнявам се, че тя би успяла да завърти главата на такъв амбициозен и крайно себелюбив човек като Лиу Фейпо, ако не беше поразяващата ѝ прилика с Лунна фея, неговата собствена дъщеря. Не се осмелявам да твърдя, че съм в състояние да разгадая и разбера тъмните пориви на човешките страсти. Струва ми се, че любовта на Лиу към дъщеря му е прераснала в едно чувство, което съгласно нашите свещени обществени закони даден мъж може да питае само към жена, с която няма кръвна връзка. Страстната любов на Лиу към дъщеря му е била единственото уязвимо място в неговата жестока, студена душа. Сигурно се е борил отчаяно с грешната си страст. Дъщеря му никога не е разбрала за нея. Не зная до каква степен тази страст се е отразила на отношенията му с неговите жени, но не се изненадвам, че домашният му живот е бил безрадостен и мъчителен. Както и да е, връзката му с куртизанката е била за Лиу отдушник на неговите душевни терзания и

това е придавало на любовната му страст такава дълбочина, която той вероятно не би могъл да постигне с никоя друга жена. По време на тайните им срещи — сега се изясни, че те са ставали в един павилион в градината на майстор Ван — Бадемов цвят е научила от любовника си някои неща за „Белият лотос“, включително и тайния смисъл на шахматната задача. Лиу ѝ е писал любовни писма. Имал е нужда да даде простор на завладялата го страст дори и на хартия, но е бил достатъчно хитър, за да не пише писмата със собствения си почерк. Имитирал е почерка на Лян Фън, секретаря на съветника, който е успял да изучи, когато е преглеждал счетоводните книги на стареца. Бог знае какъв странен каприз го е накарал да подписва писмата с псевдонима на студента Джан, любимия на дъщеря му. Повтарям, тези странни пориви на човешката душа не винаги могат да се проумеят от здравия разум. Лиу не е възнамерявал да омъжва дъщеря си. Не е бил в състояние да понесе мисълта, че тя би го напуснала, за да стане притежание на друг мъж. Когато Лунна фея се е влюбила в студента Джан, Лиу по всякакъв начин се е мъчил да се противопостави на връзката им и е наредил на своя помощник Ван Ифан да оклевети доктор Джан, което е предоставило на него самия основателен повод да не даде съгласието си. Но тогава Лунна фея заляняла. Лиу не е можел да гледа душевните ѝ терзания, ето защо, вероятно с върховно усилие, се е съгласил. Без да се страхуваме, че ще сбъркаме, можем да приемем, че предстоящата раздяла на Лиу с дъщеря му го е разтърсила дълбоко. Още повече любовните му писма до танцьорката по това време показват, че той е започнал да подозира истинските ѝ намерения, вероятно поради нейната настойчивост да научи повече за „Белият лотос“. Лиу е решил да скъса връзките си с нея. По този начин му е предстояло да се раздели едновременно с двете жени, които е обичал, и ние лесно можем да си обясним хаоса, настъпил в душата му. На всичко отгоре с всеки изминал ден се влошавало и финансовото му състояние. Превъплътен като съветника Лян, той вече бил продал по-голямата част от имуществото му, а приближавал денят, определен за избухването на бунта. Били са му нужни пари, много пари, и при това — бързо. По тази причина той използвал състоянието на сподвижника си, майстор Ван, и наредил на Кан Чун да склони най-възрастния си брат да вземе значителна сума на Ван Ифан... Мисля, че

така може да се обобщи положението на нещата преди два месеца, малко след пристигането ни тук, в Ханюан.

За момент съдията млъкна. Тао Ган запитва:

— Как Ваша Милост откри, че Кан Чун е член на „Белият лотос“?

— По огромния труд, който си е направил, за да осигури заема — отговори съдията. — Веднага ми се видя странно това, че опитен търговец като Кан Чун е посъветвал брат си да отпусне крупен заем на такъв съмнителен дребен предприемач като Ван Ифан. Веднага щом разбрах, че Ван Ифан е член на заговора, съобразих, че Кан Чун също трябва да е замесен в него. Последният, отчаян опит на Лиу Фейпо да се сдобие с пари в брой ме наведе на важна следа, която заедно с „изчезванията“ на Лиу и внезапно влошилото се здраве на съветника Лян ме доведе до откриването на превъплъщенията. Свързах странната жажда за злато на стария съветник с неочакваните финансови затруднения, в които бе изпаднал заговорникът от „Белият лотос“ майстор Ван. Тъй като съветникът поначало, а и поради напредналата си възраст бе въвн от подозрение, оставаше само едно възможно заключение.

Тао Ган кимна и подръпна бавно трите дълги косъма на лявата си буза. Съдията заключи:

— Сега стигаме до убийството на куртизанката — най-заплетения случай, който ми се изясни чак в последния момент. Лунна фея се бе омъжила за студента Джан, а на следния ден се състоя пиршеството на Кораба на цветята. Тази вечер Лиу не свалеше очи от танцьорката, защото вече я е подозирал. Когато тя, застанала между Хан и мене, спомена за заговора, Лиу е прочел думите по движенията на устните ѝ. Но погрешно е помислил, че те са били предназначени за Хан.

— Но нали решихме, че такава грешка е била невъзможна — тя се е обърнала към вас с „Ваша Милост“! — намеси се Хун.

— Трябваше да се сетя за това по-рано! — каза съдията с мрачна усмивка. — Не забравяйте, че тя не гледаше към мене, а и говореше твърде бързо. По тази причина на Лиу се е сторило, че е казала не „Ваша Милост“, а „Юнхан“ — собственото име на Хан! Това сигурно е вбесил Лиу: неговата държанка не само е имала намерение да го предаде, но и да направи това пред тайния му съперник в любовта —

Хан Юнхан! Защото как иначе би могъл да си обясни, че Бадемов цвят нарича Хан с малкото му име, освен като предположи, че тя е в интимни отношения с него?! Това обяснява и злостния начин, по който на следния ден Лиу се опита да затвори устата на Хан, като го отвлече и го изплаши до смърт. Така можем да си обясним и последните думи на Лиу, малко преди да забие камата в гърлото си: те са били насмешка над неговия предполагаем съперник в любовта. За щастие думите на мъртвата танцьорка във връзка с шахматната задача са убягнали на Лиу, защото в този момент Анемония се връщаше към масата ни и е закрила от погледа му Бадемов цвят. Ако Лиу бе схванал и тази забележка, той без съмнение веднага би изместил главната си квартира от криптата! Понеже танцьорката е искала да го издаде, Лиу е бил принуден веднага да я убие. Ако тогава знаех как стоят нещата, бих могъл да прочета намеренията на Лиу в очите му, когато наблюдаваше танца ѝ. Трябвало е да я убие и той е знаел, че вижда за последен път нейната поразителна красота, от която дъхът замира. В очите му имаше омраза — омразата на измамения любовник, но в същото време там се четеше и дълбокото отчаяние на човек, комуто предстои да загуби жената, която е обичал... Това, че на майстор Пън му прилоша, даде добър повод на Лиу да излезе от трапезния салон. Придружил е Пън до палубата на десния борд. Докато Пън е стоял там край перилата, съвсем замаян, Лиу е отишъл до портала, повикал е Бадемов цвят и я е отвел в кабината. После я е повалил в безсъзнание, поставил е бронзовия тамяник в ръкава ѝ и я е потопил във водата. Върнал се е отново при Пън, комуто вече е било попреминало, и двамата заедно са влезли в трапезния салон. Можете да си представите какво е изпитал, когато е научил, че тялото не е потънало на дъното на езерото и убийството е разкрито! Но на Лиу му е предстояло да преживее и още по-лоши неща. На следващата сутрин той научава, че любимата му дъщеря, Лунна фея, е била намерена мъртва в брачното си ложе. Лиу загубва едновременно двете жени, които са имали власт над чувствата му. Маниакалната му омраза се е насочила не към студента Джан, а към неговия баща. Собствената извратена страст на Лиу го е накарала веднага да помисли, че професорът също е изпитвал плътско влечение към Лунна фея. Това е, доколкото мога да съдя, единственото обяснение за невероятното обвинение на Лиу срещу доктор Джан. Смъртта на Лунна фея е била смазващ удар за него. Когато мъртвото ѝ

тяло неочаквано изчезва, Лиу изцяло загубва присъствие на духа. От този момент нататък е обладан от налудничави мисли и едва ли можем да го съдим за действията, които предприема... Помощникът му Кан Чун твърди в показанията си, че Лиу веднага е наредил на всички свои хора да започнат да търсят трупа на дъщеря му. След това се е държал толкова странно, че Кан Чун, майстор Ван и Ван Ифан започнали да се безпокоят за главатаря си. Те съвсем не одобрявали плана за отвличането на Хан Юнхан. Смятали го за твърде рисковано начинание и твърдели, че убийството на куртизанката е достатъчно предупреждение за Хан да не издава онова, което тя му е казала. Но Лиу не искал да ги слуша — единственото му желание било да уязви своя съперник в любовта. Така Хан бил похитен, поставен в закрит паланкин от подчинените на Лиу, отнесен в градината му и отведен в тайната стая под собствената си къща! Хан точно ми описа шестоъгълната стая и си спомни, че е пренесен по десетте стъпала, които водят от тайния проход към криптата. Човекът с бялата качулка е бил самият Лиу — той с удоволствие се е възползвал от възможността да унижи човека, с когото според него му е изневерила Бадемов цвят, и да му причини болка... Ето че се приближаваме към края на този мрачен разказ. Тялото на Лунна фея не е открито. Лиу има остра нужда от пари, а освен това се страхува, че започвам да го подозирам. Поставен натясно, той решава да изчезне като Лиу Фейпо и да ръководи последната фаза на заговора в ролята си на съветника Лян. Аз арестувах Ван Ифан, преди Лиу да го предупреди, че възнамерява „да изчезне“. Когато му казах, че Лиу е избягал, Ван Ифан помисли, че той е изоставил амбициозните си планове, и реши да ми каже всичко, за да спаси собствената си кожа. Но съдебният чиновник, агентът на Лиу в нашия трибунал, предупреждава Лиу, който го накарва да даде на Ван Ифан питката с отровата. Емблемата с форма на лотос върху питката не е била предназначена за Ван Ифан — помнете, че в килията беше тъмно! — тя е била предназначена за мене, трябвало е да ме изплаши и смути, за да не предприемам нищо в тези последни дни преди избухването на бунта. Същата тази нощ Лиу е накарал да уведомят майстор Ван и Кан Чун, че занапред ще трябва да се срещат с него в резиденцията на съветника. Двамата са се посъветвали помежду си. Съгласили са се, че Лиу вече е с помътен разсъдък и ръководството трябва да бъде поето от майстор Ван. Тогава той отива в криптата, за

да вземе тайния документ с шифъра, което би му дало власт над цялата организация. Но междувременно Лиу е преместил документа в скривалището — аквариума със златните рибки. Тао Ган и аз изненадахме майстор Ван в шестоъгълната стая и той бе убит.

— А как Ваша Милост отгатна, че документът е скрит в аквариума със златните рибки? — живо попита Цяо Тай.

Съдията се усмихна и каза:

— Когато отидох в къщата на така наречения „съветник“ и ме накараха да го почакам в библиотеката му, златните рибки отначало се държаха по съвсем обичаен начин. Но щом ме видяха да се навеждам над аквариума, излязоха на повърхността, очаквайки да им дам храна. Когато протегнах ръка към статуетката, внезапно се възбудиха. Това ме озадачи, но не се сетих да помисля за вероятната причина. Когато стигнах до заключението, че Лиу играе ролята на стария съветник, изведнъж си спомних за този случай. Знаех, че тези рибки са свръхчувствителни, като всички животни от добра порода — те не обичат хората да бъркат с ръце в тяхната вода. Реших, че имат предварителен опит — някой беше бъркал с ръка в аквариума, всявайки смут в техния малък, спокоен свят. Разсъждавайки така, заключих, че пиедесталът вероятно представлява тайно скривалище. И тъй като най-ценното притежание на Лиу беше един малък свитък, реших, че го е скрил именно там. Това е всичко!

Съдията прибра въдицата си и започна да оправя заплетеното влакно.

— Успешното приключване на това важно дело — каза със задоволство Хун — несъмнено ще доведе до бързото повишение на Ваша Милост!

— Повишение ли? — попита слисан съдията. — Боже мой! Не! Аз съм много доволен, че не бях напълно и завинаги отстранен от длъжност! Великият инквизитор строго ме смъмри, че съм разкрил заговора със закъснение, и служебният документ, с който отново ми връщат съдийския пост, потвърждава това черно на бяло, без никакви двусмислици! Към документа е прибавена забележка, според която властите са проявили милост към мене само защото в последния момент съм успял да намеря документа с шифъра на заговорниците. Съдията, приятели, трябва да знае какво се върши в неговата околия!

— Е — поде Хун, — тъй или иначе, това е краят на случая с убитата куртизанка.

Съдията не отрони дума. Той остави въдицата си и плъзна замислен поглед над водите на езерото. После бавно поклати глава и каза:

— Не, чувствавам, че този случай още не е приключен, Хун. Или поне не напълно. Куртизанката е изпитвала такава дива омраза, че ме е страх, че самоубийството на Лиу не е успокоило духа ѝ. Съществуват страсти с такава сила, с такава нечовешка мощ, че те сякаш остават да витаят около нас и запазват съкрушителната си сила дълго след смъртта на онези, в чиито гърди са бушували. Дори се говори, че понякога тези тъмни сили се вселяват в труповете на умрели хора и ги използват за злодейските си цели.

Като забеляза обърканите изражения по лицата на четиримата си придружители, съдията добави:

— Във всеки случай, колкото и да са властни, тези призрачни сили могат да навредят само на човек, който ги предизвиква чрез собствените си злодеяния.

Съдията се надвеси над борда на лодката и се загледа във водата. Дали там, в дълбоките бездни, не видя отново онова застинало лице, втренчило в него неவிждащите си очи, както в онази ужасна нощ на Кораба на цветята? Той потръпна. Вдигна глава и заговори като че ли сам на себе си:

— Мисля, че е по-добре човек, на чиято душа тежат грехове, да не скита нощем самотен по бреговете на това езеро...

СКЕЛЕТ ПОД КАМБАНАТА

(img:Image20.gif)

КАРТА НА ПУЯН

1. Трибунал: А — Съдебна зала В — Лична резиденция на съдията С — Приемна зала
2. Военен гарнизон
3. Храм на бога на града
4. Храм на Конфуцин
5. Храм на бога на войната
6. Кула на барабана
7. Кула на камбаната
8. Затвор
9. Площадка за екзекуции
10. Улица на полумесеца
11. Къща на госпожа Лян
12. Храм на всеобятното милосърдие
13. Чифлик на Лин Фан
14. Храм на отвъдното проникновение
15. Къща на Лин Фан
16. Канал
17. Къща на генерал Бао
18. Къща на съдията Ван
19. Къща на водача на гилдия Лин
20. Къща на водача на гилдия Хуан
21. Ресторант „Павилион на морския жерав“
22. Рибен пазар

ГЛАВА ПЪРВА

СТРАННИТЕ ПРЕЖИВЯВАНИЯ НА ЕДИН КОЛЕКЦИОНЕР В АНТИКВАРЕН МАГАЗИН; СЪДИЯТА ДИ ПОЕМА УПРАВЛЕНИЕТО НА ПУЯН

Съдията е длъжен да бъде майка и баща на хората, да насърчава честните и добрите, болните и старите да подпомага.

Макар и да отсъжда строги наказания, не да поправя — да предотвратява, е дългът му.

Изминаха шест години, откак се оттеглих от преуспяващата фирма за търговия на чай, останала наследство от баща ми, и се уединих на спокойствие във вилата си отвъд източната градска порта. Тук най-сетне намерих време да се отдам изцяло на любимите си занимание — колекционирание на предмети, свързани с извършването и разкриването на различни престъпления.

Тъй като славната ни династия Мин беше въдворила ред и спокойствие в империята, насилията и престъпленията в наши дни бяха станали рядкост и аз бързо стигнах до извода, че ако искам да се сдобия със сведения за разни тайнствени злодеяния и остроумното им разгадаване от прозорливи управители-съдии, трябва да се обърна към миналото. Увлечен от интересните си проучвания, с течение на годините неусетно събрах забележителна колекция от автентични документи, отнасящи се до прочути криминални дела, оръжия, използвани за жестоки убийства, стари инструменти за извършване на обири и многобройни други реликви, свързани с историята на престъпността.

Една от най-скъпоценните ми придобивки беше съдийско чукче^[1] — продълговато парче от черно сандалово дърво, —

принадлежало преди много столетия на съдията Ди, нашия прославен майстор на съдебните разкрития. Върху чукчето бяха гравирани стиховете, цитирани по-горе. Според запазените писмени документи съдията Ди винаги го е използвал, когато е оглавявал заседанията на трибунала, за да му напомня то за неговите свещени задължения към държавата и народа.

Цитирам стиховете по памет, защото вече не разполагам с това чукче. Ужасното премеждие, което преживях това лято преди около два месеца, ме накара да изоставя завинаги криминологичните си проучвания и да се разделя с цялата си колекция от реликви, свързани с кървави злодеяния от миналото. Сега съм се захванал да колекционирам предмети от сиво-зелен порцелан и намирам това спокойно занимание във висша степен подходящо за моята поначало миролюбива- природа.

Има обаче още нещо, което трябва да сторя, преди действително да заживея спокойно: да се отърва от всички натрапчиви спомени, които и до днес смущават съня ми. За да се освободя от постоянните кошмари, ми е необходимо да споделя странните загадки, разбудени пред мене по един тъй тайнствен начин. Тогава — и само тогава — ще мога да забравя завинаги страшната преживелица, която ме разтърси жестоко и ме доведе до ръба на безумието.

Днес, в тази изключително хубава есенна утрин, седях в изисканата си градинска беседка и се любувах на грацията на моите две любими наложници, които подреждаха хризантеми с нежните си ръце. Сред тази ведро и спокойна обстановка се осмелих най-сетне да върна мислите си назад към оня съдбовен ден.

Деветият ден от осмата луна ще остане завинаги запечатан в паметта ми. Беше късно следобед. Още по пладне приличаше жестоко, а по-късно зноят дори се усили. През целия ден се усещах угнетен и неспокоен и най-последно реших да се поразходя с паланкина си. Когато носачите ме запитаха къде искам да отида, без да се замисля, им казах да ме отнесат в антикварния магазин на Лиу.

Този магазин носи гръмкото название „Златният дракон“ и се намира срещу храма на Конфуций. Собственикът Лиу е алчен мошеник, но с положителност си разбира от работата и често ми намира интересни антикварни рядкости, свързани с извършването и

разкриването из различни престъпления. Прекарвал съм много щастливи часове в този пълен с любопитни вещи магазин.

Когато влязох, заварих само помощника на Лиу. Тон ми каза, че господарят му не се чувствувал добре — бил на горния етаж в стаята, където държеше най-ценните си предмети. Намерих го там в кисело настроение. Оплакваше се от главоболие. Беше затворил кепенците на прозорците с надеждата да се спаси от задушаващата жегата. В полумрака познатата стая ми се стори чужда и враждебна и понечих да си тръгна на часа. Но като си помислих за горещината навън, реших да поостана и да помоля Лиу да ми покаже някои неща. И така, седнах в широкото кресло и енергично размахвах пред лицето си ветрилото от щъркелови пера.

Лиу измърмори нещо в смисъл, че няма интересни неща за показване. След като лениво се поогледа наоколо, измъкна от един ъгъл огледало, прикрепено към лакирана с червен лак подставка, и го сложи на масата пред мене.

Когато забърса прахта, видях, че това е най-обикновено огледало от полирано сребро, монтирано върху квадратна кутия. Такива огледала използват висшите чиновници, за да нагласяват на главите си служебните копринени шапки. Ако се съдеше по ситните пукнатини, които покриваха лакираната рамка, предметът беше доста стар. Но, общо взето, беше съвсем обикновен и нямаше стойност за един колекционер.

Внезапно обаче погледът ми се спря на една редица от дребни йероглифи, инкрустирани със сребро по продължение на рамката. Наведох се напред и прочетох:

„Собственост на служебната резиденция на Ди, Пуян“

Едва успях да потисна възклицанието на изненада и радост. Защото това огледало е могло да бъде притежание само на славния съдия Ди и на никой друг! Спомних си, че според запазените древни писмена по време на службата си в Пуян съдията Ди е разнищил с необикновена вещина най-малко три тайнствени престъпления. Само че за жалост подробностите около тези негови подвизи не бяха стигнали до наши дни. Тъй като фамилията Ди не се среща често, беше сигурно, че това огледало е принадлежало именно на съдията Ди.

Изведнъж се оживих. Вътрешно благослових невежеството на Лиу, което му беше попречило да разпознае тази безценна реликва,

спомен за един от най-великите детективи, живели някога в Китай.

Придадох си равнодушен вид, настаних се обратно в креслото и помолих Лиу да ми донесе чаша чай. Щом той слезе долу, скочих и наведен над огледалото, започнах нетърпеливо да го изучавам. Като дръпнах чекмеджето на кутията, видях в него сдиплена съдийска шапка от черна коприна.

Разгънах внимателно прогнилия плат. От диплите му се посипа ситен прах. Тук-там шапката бе проядена от молците, но още не се беше разпаднала. С благоговение я поех в треперещите си ръце. С тази именно шапка великият съдия Ди беше ръководил заседанията на трибунала!

Само великото Небе знае какъв греховен порив ме накара да вдигна тази скъпоценна реликва и да я поставя на собствената си недостойна глава. Погледнах се в огледалото, за да видя как ми стои. Тъй като с годилите полираната повърхност на огледалото беше потъмняла, тя отрази само една мрачна сянка. Но изведнъж сянката придоби определена форма. Видях съвсем непознато, изпито лице, което ме гледаше с пламтящи очи.

В същия миг в ушите ми отекна оглушителен гръм, всичко потъмня, стори ми се, че пропадам в бездънна пропаст. Загубих представа за време и място.

По едно време осъзнах, че плувам през гъсти облаци, които постепенно придобиваха човешки очертания. Съзрях смътния силует на голо момиче. Някакъв мъж, чието лице не можех да видя, грубо се опитваше да го насили. Исках да се притека на помощ, но не можех да помръдна. Исках да извикам, но от устата ми не излизаше никакъв звук. И тогава преминах през безкраен низ от преживявания, които караха косата ми да настръхва. Бях ту безпомощен наблюдател, гу изтезавана жертва.

Когато започнах бавно да потъвам в мъртвата, зловонна вода на някакво блато, на помощ ми се притекоха две миловидни девойки, които смътно ми напомниха за моите две любими наложници. Но точно когато се готвех да се вкопча в протегнатите им ръце, мощна вълна ме отхвърли встрани. Люшна ме разпенен водовъртеж. Попаднах в средата му и той започна бавно да ме всмуква надолу. Озовах се в някакво тъмно и тясно пространство, където една смазваща тежест ме притисна с безпощадна сила. Правех отчаяни

усилия да се измъкна изпод нея. но околоръст пръстите ми напипваха само гладка желязна стена.

Тъкмо когато бях вече на път да се задуша, тежестта освободи гърдите ми и аз жадно ги напълних със свеж въздух. Но когато се опитах да помръдна, ужасен разбрах, че съм прикован към пода с вързани ръце и крака. Китките и глезените ми бяха впримчени в дебели въжета, чиито краища се губеха в сивата мъгла наоколо. Почувствувах, че въжетата се изопват. Мъчителна болка прониза четирите ми крайника. Сърцето ми се сви от неописуем ужас. Усещах, че тялото ми бавно се разкъсва на парчета. Започнах да крещя. Агонирах.

(img:Image21.gif)

СТРАННА ПРЕЖИВЕЛИЦА В АНТИКВАРНИЯ МАГАЗИН

И тогава се събудих.

Лежах на пода в стаята на Лиу, облян в студена пот. Лиу беше коленичил край мене и ме викаше по име с уплашен глас. Старата съдийска шапка бе паднала от главата ми и лежеше на пода между отломките на счупеното огледало.

Подпомогнат от Лиу, аз се надигнах и се отпуснах в креслото. Тресеше ме. Лиу бързо поднесе към устните ми чаша чай. Каза, че щом слязъл Долю да вземе чайника, се чула гръмотевица и завалял пороен дъжд. Тон се втурнал нагоре да притегне кепенците и ме намерил проснат на пода.

Дълго време не отроних дума и само бавно сърбах ароматичния чай. После излъгах Лиу, че понякога получавам внезапни припадъци, и го помолих да се разпоредя да приготвят паланкина ми. Отнесоха ме до дома в проливния дъжд. Въпреки че носачите бяха покрили паланкина с импрегниран плат, когато пристигнахме, бях мокър до кости.

Легнах си веднага. Чувствувах се напълно изтощен. Глацага ми щеше да се пръсне от болка. Силно обезпокоена, Първата ми жена повикала домашния лекар. Когато дошъл, той ме заварил да бълнувам.

Лежах тежко болен в продължение на шест седмици. Първата ми жена твърди, че окончателното ми оздравяване се дължи изцяло на нейните горещи молитви и ежедневно кадене на благовонни в храма на бога на медицината. Но аз го отдавам по-скоро на безпределната

преданост на двете ми наложници, които се редуваха да бдят кран леглото ми и да ми дават от лекарствата, предписани от учения доктор.

Когато се пооправих достатъчно, за да мога да седя, Докторът ме попита какво се е случило в магазина на Лиу. Тъй като няхах желание да си спомням за страшните си преживелици, казах му само, че внезапно ми е прилошало. Той ме изгледа недоверчиво, но се въздържа от повече въпроси. Преди да си тръгне, подхвърли, че такива пристъпи на злокачествено мозъчно възпаление често се причиняват от съприкосновение със стари предмети, свързани с насилствена смърт. Те излъчвали пагубна сила, която можела опасно да увреди разсъдъка на влезлия в твърде близък контакт с тях.

Щом проникателният лекар си отиде, наредих незабавно да повикат иконома ми. Казах му да опакова цялата ми колекция в четири големи сандъка и да я приготви за изпращане на чичото на Първата ми жена, който се казваше Хуан. Въпреки че Първата ми жена никога не се уморяваше да го превъзнася, този чичо Хуан всъщност беше един подъл, противен човек, който много обичаше да забърква свади. Съчиних едно любезно писмо, в което то уверявах, че искам да му подаря цялата си криминалогична колекция като скромнен израз на дълбокото си уважение към широките му познания по всички въпроси, свързани с гражданското и наказателното право. Тук му е мястото да добавя, че питаех дълбока омраза към чичо Хуан още от времето, когато той, хващайки се за буквата на закона, успя да ми отмъкне един много ценен парцел земя. От сърце се надявам, че като разглежда колекцията ми, един ден и той ще влезе в твърде близък досег с някоя от тези ужасни реликви и ще бъде подхвърлен на същите потресаващи преживявания, които сполетяха и мене в антикварния магазин на Лиу.

Ще се опитам да разкажа в логична последователност цялата история, преживяна от мен по време на кратките мигове, докато шапката на съдията Ди е била на главата ми. Ще оставя на снизходителния читател сам да реши доколко трите стари престъпления са били извършени действително така, както ми се представиха по време на необичайния ми припадък, и доколко подробностите са плод на моето измъчено от треска въображение. Не съм си правил труда да сравнявам виденията си с историческите документи. Защото, както споменах по-горе, вече съм изоставил напълно проучванията си върху историята на престъпността. Тази

злокобна тема сега не представлява никакъв интерес за мене. Чувствувам се щастлив с новото си увлечение — да колекционирам изящни изделия от сиво-зелен порцелан от времето на династията Сун.

Късно вечерта на първия ден от службата си в Пуян — неговото ново местоназначение — съдията Ди все още седеше в личния си кабинет до съдебната зала на трибунала, увлечен в проучването на околийската архива. Два големи бронзови свещника горяха на писалището, отрупано със счетоводни книги и документи. Трепкащата светлина играеше върху диплите на мантията от зелен брокат и лъскавата черна копринена шапка на съдията. От време на време той подръпваше разкошната си черна брада или поглаждаше дългите бакенбарди, които висяха от бузите му, но почти не отклоняваше поглед от книгата пред себе си.

Срещу него на по-малко писалище седеше Хун Лян — неразделен спътник на съдията — и подреждаше папки със съдебни дела. Той беше мършав, застаряващ мъж с бели мустаци и тънка козя брадичка, облечен в избелял кафяв халат и с кръгла шапчица, прилепнала към главата. Хун си мислеше, че наближава полунощ. От време на време поглеждаше крадешком към високата, широкоплещеста фигура зад другото писалище. Самият той си беше подремнал добре следобед, но съдията не бе подгънал крак през целия ден. Въпреки че познаваше железния организъм на господаря си, Хун започваше да се безпокои.

Навремето, когато беше слуга при бащата на съдията, Хун често бе носил малкия Ди на ръце. После, когато младежът замина за столицата, за да завърши образованието си, Хун отиде с него. Придружи го и в провинцията, където изпратиха младия му господар на работа. Пуян беше третото място, където Ди бе назначен на служба като околийски управител и съдия. През цялото това време в лицето на Хун той бе имал доверен приятел и съветник. С него съдията бе свикнал да обсъжда открито всички служебни и лични въпроси и често получаваше полезни съвети. За да му даде официален ранг, той го бе назначил за инспектор в трибунала, поради което всички неизменно го наричаха „инспектора Хун“.

Като огледа купчината документи, Хун си помисли за напрегнатия ден, прекаран от съдията. Сутринта, когато пристигна в Пуян със свитата си — жените, децата и слугите, — Ди незабавно

отиде в приемната зала в двора на трибунала, докато останалите се отпразвиха към служебната резиденция в северната част на двора. Там с помощта на иконома Първата жена на съдията бе уредила разтоварването на каруците с багажа и бе започнала подреждането на новото им жилище. Съдията не можа да отдели време да разгледа къщата. Той трябваше да приеме печатите на трибунала от съдията Фън, неговия предшественик. Когато тази церемония свърши, Ди събра постоянните служители на трибунала — от старши писаря и началника на стражниците до началника и пазачите на затвора. На обяд оглави пищната трапеза в чест на заминаващия си предшественик и след това придружи съдията фън и свитата му до излизането им от градската порта, както беше обичаят. Когато се върна в трибунала, трябваше да приеме най-видните граждани на Пуян, които го очакваха, за да го поздравят с „добре дошъл“ в града.

След като вечеря набързо в личния си кабинет, съдията се настани там с книгата на трибунала, а нисшите чиновници се заеха да носят кожени кутии с документи от архивата. След час-два той ги освободи, но по нищо не личеше сам да се готви за почивка.

Най-после обаче съдията бутна настрана счетоводната книга, която прелистваше, и се отпусна върху облегалката на стола си. Като погледна към Хун изпод гъстите си вежди, той каза с усмивка:

— Е, инспекторе, какво ще кажеш за чаша горещ чай?

Хун бързо се надигна и донесе чайника от страничната маса. Докато наливаше чая, съдията каза:

— Бог е достоин с благословията си околията на Пуян. От документите се вижда, че земята е плодородна, не е имало наводнения, нито засухи и стопаните преуспяват. Тъй като градът е разположен край бреговете на Големия канал, който пресича империята от северна юг, Пуян извлича голяма полза от оживеното движение по него. Държавни и частни кораби постоянно спират в чудесното пристанище отгатък западната градска порта, постоянно пристигат и заминават пътници, така че големите магазини въртят добра търговия. Каналът и реката, която се влива в него, изобилствуват от риба, която осигурява препитание на бедняците, а тук е разположен и доста голям гарнизон, така че малките ресторанти и магазинчета имат добра клиентела. Благодарение на всичко това населението на тази околия е богато и доволно, а данъците се събират навреме. И най-сетне,

предшественикът ми, съдията Фън, който очевидно е усърден и способен човек, се е погрижил всички събития до момента да бъдат записани в регистрите да бъдат в пълен ред. Лицето на инспектора светна. Той каза:

— Това, Ваша Милост, е твърде благоприятно. Предишната ви служба като съдия в Ханюан беше толкова тежка, че аз често се тревожех за здравето ви!

Подръпвайки козята си брадичка, Хун продължи:

— Прегледах дневниците на съда и установих, че престъпленията в Пуян са голяма рядкост. А и малкото извършени престъпления бързо са били разкрити. В трибунала има само още едно неприключено дело за разглеждане. Става въпрос за едно доста вулгарно изнасилване с убийство, което негово превъзходителство Фън е разкрил за няколко дни. Утре, когато Ваша Милост разгледа свързаните с престъплението документи, ще види, че остава да бъдат уточнени само някои подробности.

Ди вдигна вежди:

— Понякога, инспекторе, тези подробности се оказват костелив орех. Разкажи ми за този случай!

Хун вдигна рамене и започна:

— Това наистина е съвършено ясен случай. Дъщерята на един дребен търговец на месо, който се казва Сяо, е била намерена изнасилена и убита в стаята си. Оказало се, че тя е имала любовник — изпаднал студент, наречен Ван. Месарят Сяо подал жалба срещу него. След като съдията Фън се запознал с доказателствата и изслушал свидетелите, се установило, че убиецът наистина е Ван, но той отказал да признае. Съдията го подложил на изтезания, но студентът изгубил съзнание, преди да се признае за виновен. Поради предстоящото си заминаване Фън бил принуден да прекрати разследването. Но тъй като убиецът бил разкрит и срещу него били събрани достатъчно улики, които давали основание да бъдат приложени изтезания при разпита, случаят практически е приключен.

Съдията помълча известно време, като замислено подръпваше брадата си. После каза:

— Бих искал да се запозная със случая подробно, инспекторе.

Лицето на Хун помръкна.

— Наближава полунощ. Ваша Милост — каза той колебливо, — не е ли по-добре вече да се оттеглите за почивка? Утре ще имаме достатъчно време да преразгледаме това дело.

Съдията поклати глава.

— Даже беглото описание на случая създава впечатление за известни противоречия. След като изчетох всички тези административни документи, един криминален случай ще е добре дошъл, за да разведри ума ми. Налей си чай, инспекторе, настани се удобно и ми опиши фактите с подробности.

Хун познаваше началника си. Той се върна при писалището с примирение и прелисти някои книжа. След това започна:

— Точно преди десет дни, на седемнадесетия ден от настоящия месец, месарят Сяо Фухан, който държи малък магазин на Улицата на полумесеца в югозападния край на града, дошъл облян в сълзи на обедното заседание на трибунала. Придружавали го трима свидетели — Гао, пазачът на южния квартал, Лун, шивач, който живее срещу магазинчето на Сяо, и водачът на гилдията на месарите. Сяо представил писмена жалба срещу Ван Сиенджун — кандидат за изпитите по литература^[2]. Студентът Ван е бедняк, който също живее близо до магазина на месаря. Сяо твърдял, че Ван е удушил единствената му дъщеря Чист нефрит в спалнята ѝ, след което офейкал, като задигнал чифт златни игли за коса. Месарят споменал, че студентът Ван е имал незаконна любовна връзка с дъщеря му от шест месеца. Убийството било открито чак на сутринта, когато девойката не се появила, за да се заеме с обичайните си домакински задължения.

— Този месар Сяо — намеси се съдията — трябва да е или пълен глупак, или алчен измамник! Как е могъл да допусне младата му дъщеря да върти любов под собствения му покрив и да превръща къщата в бордей? Не е чудно, че там е станало насилие и убийство.

Хун поклати глава.

— Не, Ваша Милост — каза той, — обясненията на месаря Сяо представят престъплението в съвсем друга светлина.

[1] В случая става дума за предмет, който няма формата на обикновено съдийско чукче. Той представлява продълговато парче от

твърдо дърво с дължина около 30 см. В Китай го наричат „дзинганму“, означаващо в превод „дърво, което сплашва залата“. — Б. пр. ↑

[2] Набирането на чиновници за държавния апарат на феодален Китай ставало чрез система от изпити, на които кандидатите трябвало да покажат владеене на класическата литература, като съчинят стихотворение и напишат есе върху зададена тема. До вземането на изпитите от двата кръга кандидатите имали статут на студенти, макар често да се подготвяли самостоятелно, а успешно издържалите всички изпити получавали съответен ранг. — Б. к. р. ↑

ГЛАВА ВТОРА
СЪДИЯТА ДИ ПРЕРАЗГЛЕЖДА ДЕЛОТО ПО
УБИЙСТВОТО НА УЛИЦАТА НА
ПОЛУМЕСЕЦА;
ТОЙ ОЗАДАЧАВА ХУН С ЕДНО
НЕОЧАКВАНО ТВЪРДЕНИЕ

Ди скръсти ръце в широките си ръкави.

— Продължавай! — оживено каза той.

— До онази сутрин — продължи Хун — месарят Сяо изобщо не е знаел, че Чист нефрит е имала любовник. Тя спяла в таванската стая, която служи едновременно за пералня и шивалня и се намира над склада до магазина. В семейството нямало слуги, цялата къщна работа се вършела от жената и дъщерята на месаря. Проверките, направени по нареждане на съдията Фън, показали, че дори някой да викне в стаята на момичето, викът не се чува нито в спалнята на месаря, нито у съседите. Що се отнася до студента Ван, той произхожда от виден столичен род. Но двамата му родители са починали и поради пререкания с роднините си останал без пукната пара. Сега се готви за изпита по литература от втория кръг и едва свързва двата края, като дава уроци на децата на дребните търговци от Улицата на полумесеца. Живее под наем в малка мансарда над шивачницата на стария Лун — точно срещу месарницата на Сяо.

— Кога е започнала любовната връзка? — попита съдията.

— Преди около половин година — отговори Хун — студентът Ван се влюбил в Чист нефрит и двамата започнали да си уреждат тайни срещи в стаята на момичето. Ван отивал там към полунощ, вмъквал се през прозореца и се прокрадвал обратно в квартирата си преди зазоряване. Шивачът Лун даде показания, че открил тайната на

Ван няколко седмици след началото на връзката и строго го порицал, като добавил, че ще каже на Сяо за безсрамната история.

Ди кимна одобрително.

— Шивачът е бил съвършено прав!

Хун погледна в навития на руло документ пред себе си, след което рече:

— Ван очевидно е хитър мошеник. Той паднал на колене и започнал да уверява шивача, че Чист нефрит и той са лудо влюбени един в друг. Заклел се, че ще се ожени за нея веднага щом вземе вторите си изпити. Тогава щял да бъде в състояние да предложи на месаря подходящ сватбен подарък и да осигури на невестата си добро жилище. Ван добавил, че ако тайната му се разчуе, няма да бъде допуснат до изпитите и тогава историята ще завърши неблагоприятно за всички, замесени в нея.

Шивачът Лун познавал Ван като ученолюбив младеж и бил сигурен, че той ще издържи с успех изпита тази есен. А освен това скрито се гордеел, че потомък на благородни родители, който скоро щял да заеме почетна служба, е избрал дъщерята на съседа му за своя бъдеща съпруга. В края на краищата обещал да не издава тайната, като успокоил съвестта си с мисълта, че само след няколко седмици цялата история ще завърши благопристойно със сватбата на двамата млади. Но за да се увери, че Чист нефрит не е момиче с леко поведение, от този момент той започнал да държи под око магазина на месаря. Установил, че Ван е единственият мъж, който дружи с момичето, и че никой друг дори не се доближава до нейната стая.

Съдията отпи от чая си и каза мрачно:

— Както и да е, остава фактът, че поведението и на тримата — Чист нефрит, студента Ван и шивача Лун, е крайно осъдително!

— Във връзка с това — отбеляза Хун — съдията фън остро е порицал шивача за неговото мълчаливо съучастие и месаря Сяо за липсата на строг надзор в собственото му домакинство. Когато на седемнадесети сутринта шивачът научил за убийството на Чист нефрит, обичта му към Ван се превърнала в свирепа омраза. Той изтичал при месаря и му разказал всичко за връзката на дъщеря му с Ван. Цитирам точните му дими: „Аз, жалкият подлец, държах в тайна мръсната история, а в това време кучият син Ван използваше Чист нефрит, за да задоволява низките си страсти. Когато тя е настояла да се

венчаят, той я е убил и е откраднал златните ѝ игли за коса, за да си купи с тях богатата жена!“ Обезумял от гняв и скръб, месарят Сяо накарал да повикат пазача Гао и водача на гилдията. След като обсъдили случая, те решили единодушно, че убиецът е Ван. Водачът на гилдията съчинил писмена жалба и тримата отишли в трибунала, за да обвинят студента в извършването на това гнусно престъпление.

— Къде е бил студентът Ван по това време? — попита съдията.
— Избягал ли е от града?

— Не — отвърна Хун, — хванали са го веднага. След като съдията Фън изслушал месаря Сяо, изпратил стражниците си да арестуват Ван. Те го намерили в мансардата над шивачницата дълбоко заспал, въпреки че отдавна преваляло пладне. Довлекли го в трибунала. Там съдията Фън му прочел обвинението на месаря Сяо.

Съдията се изправи. Наведе се напред, постави лактите си на писалището и нетърпеливо каза:

— А сега съм много любопитен да чуя как се е защитил студентът.

Хун отбра няколко документа, прегледа ги и рече:

— Този мошеник е намерил обяснение за всичко. Главният му аргумент е бил... Съдията вдигна ръка.

— Предпочитам — каза той — да чуя точните думи на Ван. Прочети ми протокола.

Хун се стъписа. Понечи да направи някаква забележка, но се отказа. Приведен над книгата пред себе си, той започна да чете с монотонен глас протокола от показанията на студента:

„Невежият студент, коленичил пред подиума на Ваша Милост, е потънал в срам и унижение. Той се признава за виновен в най-осъдителното престъпление — прелъстяване на девойка с неопетнено име. Случи се така, че мансардата, в която всеки ден изучавам класическите произведения на нашата литература, е точно срещу стаята на Чист нефрит. Това е на ъгъла на глухата уличка, от другата страна на Улицата на полумесеца. Често я виждах да вчесва косите си на прозореца и реших, че само тя ще стане моя бъдеща жена. Всичко щеше да завърши щастливо, ако се бях задоволил с това решение, без да предприемам други действия до завършването на изпитите си. Тогава бих могъл да си намеря посредник и с подходящ годежен подарък да поискам ръката на Чист нефрит от баща ѝ по обичайния

благоприличен начин. Един ден обаче срещнах Чист нефрит самичка на улицата. Не можах да се въздържа и я заговорих. Когато тя ми даде да разбере, че любовта ми е споделена, аз, вместо да взема невинното момиче под своя закрила, се възползувах от чувствата му и започнах да уреждам нови срещи на уличката. Скоро я склоних да ми разреши да я посетя в стаята ѝ поне веднъж. Късно през определената нощ поставих под прозореца и стълба и тя ме пусна да вляза. Така вкусих удоволствието, което е забранено от Небесното величие, ако предварително не е тържествено благословено с брачен съюз. И както огънят се разгаря по-буйно, когато му налят масло, така и греховната ми страст ме накара да настоявам за по-чести срещи. Понеже се страхувах, че стълбата може да бъде забелязана от нощната стража или от някой закъснял минувач, накарах Чист нефрит да спусне дълга лента бяло платно от прозореца си, като завърже вътрешния ѝ край за крака на леглото. Уговорихме се, щом дръпна лентата отдолу, тя да отваря прозореца и да ми помага да се изкача, като тегли платното навътре. Ако някой случайно забележеше бялата лента, щеше да помисли, че това е пране, което хората са забравили да приберат вечерта.“

(img:Image22.gif)

СЪДИЯТА ДИ ОБСЪЖДА СЪДЕБЕН СЛУЧАЙ С ИНСПЕКТОР ХУН

На това място съдията прекъсна четенето на Хун, като удари с юмрук по писалището.

— Ловък мошеник! — възкликна гневно той. — Ама че работа — кандидат за изпитите по литература да си служи с хитрините на крадците!

— Както отбелязах вече, Ваша Милост — каза Хун, — този Ван е един подъл престъпник. Но да продължа с показанията му:

„Един ден обаче шивачът Лун разкри тайната ми и като честен човек ме заплаши, че ще каже на месаря Сяо. Но аз, заслепеният глупец, пренебрегнах това предупреждение, пратено ми несъмнено от милостивото Небе, и започнах да увещавам шивача. Най-накрая той се съгласи да запази тайната... Така историята продължи близо половин година. Великото Небе не можа да изтърпи това поругаване на свещените му нелепия и с един ужасен удар порази и невинната Чист

нефрит, и мене — жалкия грешник. Бяхме се уговорили да ида при нея пак на шестнадесети вечерта. В същия ден следобед обаче ми дойде на гости моят състудент и приятел Ян Пу. Той ми каза, че баща му е изпратил от столицата пет сребърника за рождения му ден. Покани ме да отпразнуваме случая в кръчмата «Петте вкуса» в северната част на града. На гощавката изпих повече вино, отколкото мога да нося. Когато оставих Ям Пу и излязох в хладната нощ, разбрах, че съм напълно пиян. Имах намерение да се върна у дома и да полегна за едни-два часа. Надявах се сънят да прогони опиянението, преди да се срещна с Чист нефрит. Но съм сбъркал пътя. Рано тази сутрин, течно преди зазоряване, умът ми се избистри и се видях да лежа в трънливите храсти сред развалините на някаква стара постройка. Изправих се с мъка. Главата ми тежеше. Тръгнах, залитайки, без много-много да се оглеждам наоколо, и някак си стигнах до главната улица. Добрах се до дома и се качих право в стаята си. Легнах на кревата и съм заспал незабавно. Чак когато стражниците на Ваша Милост дойдоха да ме отведат, научих за злата участ, сполетяла бъдещата ми невеста.“

Хун спря четенето, погледна съдията и каза саркастично:

— А сега следва заключението на подлия лицемер:

„Ако Ваша Милост реши, че трябва да изтърпя най-сурово наказание заради непростимото си поведение към нещастното момиче или за това, че косвено съм допринесъл за смъртта му, ще приема присъдата с готовност. Това ще ме избави от непоносимото бреме на живота, отровен завинаги от загубата на моята любима. Но за да може смъртта ѝ да бъде отмъстена и заради честта на моя род съм принуден да отрека най-категорично обвинението в изнасилване и убийство, отправено срещу мене.“

Хун остави хартията на писалището си. Потупа я с показалец и каза:

— Стремезът на Ван да избегне справедливото наказание за мръсното си престъпление е очевиден. Той набляга на вината си за съблазняването на девойката, но твърдо отрича, че я е убил. Студентът знае много добре, че наказанието за прелъстяване на неомъжено момиче, като при това неговото съгласие е тъй ясно установено, е петдесет удара с бамбукова пръчка, докато наказанието за убийство е позорна смърт на площадката за екзекуции.

Хун погледна в очакване господаря си, но Ди не каза нищо. Той бавно изпи още една чаша чай и чак тогава попита:

— Как е приел съдията Фън показанията на Ван? Хун прочете нещо в един свитък и след това рече:

— По това време на това заседание съдията Фън не е разпитвал повече студента. Без да губи време, той е започнал обичайното разследване.

— Умно е постъпил! — каза одобрително Ди. — Можеш ли да ми намериш записките от неговото посещение на мястото на престъплението и заключението на следователя?

Хун разви още хартиения свитък.

— Да, Ваша Милост, тук всичко е записано с подробности. Съдията Фън тръгнал за Улицата на полумесеца, придружен от помощниците си. В таванската стаичка, върху леглото, те намерили голото тяло на здраво, добре развито момиче на около деветнадесет години. Лицето му било сгърчено, а косите — разрешени. Дюшекът бил изкривен, а възглавницата лежала на пода. Шкафът, в който Чист нефрит държала малкото си дрехи, бил отворен. До стената срещу леглото имало голямо корито за пране, а в един от ъглите — разнебитена масичка със счупено огледало. Единствената друга мебел била ниска дървена табуретка за крака, която лежала преобърната край леглото.

— Намерени ли са улики, които да водят към убиеца? — прекъсна го съдията.

— Не, Ваша Милост — отговори Хун. — И най-щателното претърсване не е довело до намиране на улики. Открита е само връзка с любовни стихотворения, адресирани до Чист нефрит, които тя е пазела грижливо увити в едно чекмедже на тоалетната масичка, макар че, разбира се, не е можела да ги чете. Стихотворенията са подписани от студента Ван. Колкото до аутопсията, следователят е констатирал, че смъртта е настъпила в резултат на удушаване. Върху шията на жертвата, там, където са я стискали ръцете на убиеца, е имало две големи драскотини. Описани са също многобройни синини и подутини по гърдите и ръцете, които доказват, че момичето се е борило с всички сили. Най-последователят отбелязва някои признаци, които показват, че преди или по време на удушаването момичето е било изнасилено.

Хун бегло проследи редовете до края на свитъка и продължи:

— През следващите дни съдията Фън е проверил най-внимателно всички представени доказателства. Той е изпратил...

— Можеш да прескочиш подробностите — намеси се съдията. — Убеден съм, че Фън е изпълнил задълженията си най-съвестно. Кажете ми само главните неща. Бих искал да зная например какво е разказал Ян Пу за гощавката в оная кръчма.

— Ян Пу, приятелят на Ван — отговори Хун, — е потвърдил историята с всичките ѝ подробности, с изключение на това, че не е забелязал Ван да е бил чак толкова пиян, когато са се разделили. Ян Пу е употребил думите „леко замаян“. Мога да добавя, че Ван не е успял да разпознае мястото, на което уж се събудил от пиянския си сън. Съдията Фън направил каквото можал, наредил Не. стражниците си да разведат студента из развалините на всички стари постройки в града и се опитал да му припомни мястото по описанието на някои характерни подробности. Но всичко било напразно. По тялото на Ван имало дълбоки драскотини, а дрехите му явно наскоро били изподрани. Той обяснил всичко това като резултат от лутането из трънливите храсти. После съдията Фън прекарал цели два дни в най-щателно претърсване на квартирата на студента и някои други вероятни скривалища, без да намери двете откраднати златни игли за коса. Месарят Сяо ги нарисувал по памет. Рисунката е приложена към протокола.

Съдията направи знак с ръка, Хун отдели лист тънка хартия от свитъка и го постави на писалището му.

— Хубава стара ръчна изработка — отбеляза Ди. — Тези закопчалки във форма на чифт летящи лястовици са изящно моделирани.

— Според думите на месаря Сяо — каза Хун — тези игли са се предавали в рода по наследство. Жена му ги е държала винаги заключени, защото в семейството вярвали, че те причиняват нещастие на онзи, който ги носи. Преди няколко месеца обаче Чист нефрит настоятелно помолила да ѝ разрешат да ги използва и нейната майка ѝ ги дала, защото не можела да си позволи да купи каквото и да било друго украшение за момичето.

Съдията тъжно поклати глава.

— Горката девойка! — каза той, а след малко запита: — И какво е било окончателното становище на съдията Фън?

— Оня ден — отговори Хун — съдията Фън обобщил събраните сведения. Започнал с факта, че липсващите игли не са били намерени. Но не посочил това обстоятелство като благоприятно за Вай, защото студентът е имал достатъчно време да ги скрие на някое сигурно място. Съдията признал, че защитата на обвиняемия е добре нагласена, но добавил, че е естествено да се очаква, от един образован човек да съчини правдоподобна история. Предположението, че престъплението би могло да бъде Дело на някой скитащ крадец, той отхвърлил като крайно невероятно. Било добре известно, че на Улицата на полумесеца живеят само бедни търговци. И ако все пак някой крадец би отишъл там да търси плячка, той с положителност би се опитал да проникне в магазина на месаря или в склада, а не би избрал стаичката под стряхата. Показанията на всички свидетели и на самия Ван доказвали, че за тайните срещи са знаели само двамата любовници и шивачът Лун.

Като вдигна поглед от свитъка с документите, Хун каза с лека усмивка:

— Този шивач Лун, Ваша Милост, приближава седемдесетте и е толкова изнемощял от възрастта, че веднага бил изключен от подозрение.

Съдията кимна и запита:

— Как е формулирано обвинението на съдията Фън? Ако е възможно, бих желал да го чуя дума по дума. Хун отново се наведе над свитъка и зачете:

— „Когато обвиняемият отново заявил, че е невинен, негово превъзходителство ударил с юмрук по масата и викнал: «Кучи сине, аз, твоят съдия, зная истината! След като си напуснал кръчмата, ти си отишъл право в къщата на Чист нефрит. Виното, страхливецо, ти е дало необходимата смелост я си й казал онова, което отдавна си се канел да п кажеш, а именно че тя вече ти е омръзнала и искаш да скъсаш връзката си с нея. Станало е спречкване и Чист нефрит е изтичала към вратата, за да повика родителите си. Ти си се опитал да я задържиш. Последвалото сборичкване е възбудило долните ти инстинкти, обладал си я против волята й и после си я удушил. След като си извършил това гнусно деяние, си претърсил шкафа с дрехите й и си офейкал със златните игли, за да се създаде впечатление, че престъплението е дело на някой крадец. Сега признай вината си!»“

След като прочете този цитат от записа, Хун вдигна глава и продължи:

— „Тъй като студентът Ван продължавал да твърди, че е невинен, съдията Фън наредил да му нанесат петдесет удара с тежкия бич. След тридесетия удар обаче Ван припаднал. Свестили го, като изгорили малко оцет под носа му, но той бил толкова объркан, че съдията прекратил разпита. Същата вечер пристигнала заповедта за преместването на съдията Фън и така той не можал да доведе случая до неговия неизбежен завършек. Обаче е вписал кратка бележка в протокола на това последно заседание, изразяваща мнението му.“

— Дай ми да видя тази бележка, инспекторе! — каза Ди.

Хун разви свитъка докрай и го постави пред съдията, който го поднесе по-близо до очите си, и прочете:

— „Моето мнение е, че вината на студента Ван Сиен-джун е доказана и е извън всякакво съмнение. Препоръчвам, след като той направи признание по съответния ред, за престъпника да бъде предложено смъртно наказание в една от най-тежките му форми. Подписан: Фън И, съдия на Пуян.“

Ди бавно нави свитъка. Той взе блокчето нефрит, с което се затискаха книжата, и започна да го върти в ръцете си. Хун остана прав пред писалището, като гледаше в очакване господаря си.

Внезапно съдията остави блокчето на мястото му. Стана от стола и втренчено се вгледа в помощника си.

— Съдията Фън — каза той — е способен и добросъвестен служител. Отдавам прибързаното му заключение на напрежението, предизвикано от предстоящото му отпътуване. Ако е имал време да разследва случая на спокойствие, той без съмнение би стигнал до съвсем различно становище. — Като забеляза смутеното изражение на Хун, Ди се усмихна едва забележимо и бързо продължи: — Съгласен съм, че студентът Ван е безхарактерен и крайно безотговорен младеж, който напълно заслужава строгия урок. Но той не е убил Чист нефрит!

Хун отвори уста да каже нещо, но съдията вдигна ръка.

— Няма да говоря повече — каза той, — докато не видя въпросните хора и не проуча лично мястото на престъплението. Утре ще преразгледам случая на следобедното заседание на трибунала. Тогава ще разбереш как съм стигнал до това заключение. Е, кое време стана вече, инспекторе?

— Отдавна минава полунощ, Ваша Милост — отвърна Хун и с израз на дълбоко съмнение продължи: — Трябва да призная, че не виждам никаква грешка в делото срещу Ван. Утре, като си отпочина добре, ще прочета още веднъж целия протокол.

Като поклащаше бавно глава, той взе един от свещниците, за да освети пътя на съдията през тъмния коридор, водещ до личната му резиденция в северната част на двора. Но Ди сложи ръка на рамото му.

— Не си прави труда, инспекторе — каза той, — не възнамерявам да тревожа хората си толкова късно през нощта. Денят беше тежък за всички, също и за тебе. можеш да се прибереш в спалнята си. Аз ще си почина тук, на кушетката в кабинета. И така — хайде да се наспим!

ГЛАВА ТРЕТА

СЪДИЯТА ДИ ОТКРИВА ПЪРВОТО ЗАСЕДАНИЕ НА ТРИБУНАЛА; ТАО ГАН РАЗКАЗВА ИСТОРИЯТА НА БУДИСТКИЯ ХРАМ

Призори на следното утро, когато внесе в кабинета подноса със закуската на съдията, Хун видя, че той беше вече измит и облечен. Ди изяде две купички с димяща оризова каша, порция осолени зеленчуци и изпи чашата горещ чай, която инспекторът му наля. Когато първите слънчеви лъчи обагриха в червено хартията на прозорците, Хун духна свещите и помогна на съдията да наметне дългата официална мантия от тежък зелен брокат. Ди забеляза със задоволство, че слугите бяха поставили огледалото му на страничната масичка. Той издърпа чекмеджето на подставката под огледалото, извади оттам черна съдийска шапка с крила от колосана коприна и внимателно я нагласи на главата си.

Междувременно стражниците бяха отворили масивната, обкована с медни гвоздеи порта на двора на трибунала. Въпреки ранния час отвън на улицата се беше събрала вече тълпа зяпачи. Изнасилването и убийството на Дъщерята на месаря бяха предизвикали силна възбуда сред населението на спокойния градец Пуян и сега жителите му чакаха с нетърпение да видят как новият съдия ще приключи разследването.

Веднага щом плещестият пазач удари големия бронзов гонг до входа, тълпата се втурна в двора и оттам — в просторната съдебна зала. Всички погледи бяха приковани към подиума, издигнат в дъното на залата, и високата маса, покрита с червен брокат. Там след малко щеше да се появи новият съдия.

Старши писарят подреди върху масата работните принадлежности на съдията: вдясно — печата на трибунала, голям два

квадратни инча, и тампона с туш; в средата — плоча с две гнезда за размиване на червен и черен туш, с отделни четчици за всеки цвят; вляво — бели листове хартия и формуляри за писаря, водещ протокола.

Шестима стражници, наредени в две редици по трима, стояха пред масата, обърнати с лице едни към други. Те държаха бичове, вериги, белезници и други вдъхващи ужас атрибути на занаята си. Началникът им стоеше малко настрана, по-близо до масата.

Най-после параванът зад масата бе дръпнат встрани и се появи съдията Ди. Той се настани във високото кресло. Хун остана прав до него.

Съдията огледа претъпканата съдебна зала, като бавно поглаждаше брадата си. После удари с чукчето по масата и провъзгласи:

— Откривам сутрешното заседание на трибунала! За разочарование на зрителите съдията не посегна към четката за червен туш. Това означаваше, че няма намерение да напише заповед за довеждане на обвиняемия пред съда. Той нареди на старши писаря да му подаде някои книжа, свързани с ежедневната дейност на местната управа, псе зае да ги проучва с безгрижен вид. После повика при себе си началника на стражниците и двамата прегледаха описа на парите, изразходвани за заплащане на служителите на трибунала.

Съдията изгледа навъсено изпод гъстите си вежди началника на стражниците и каза строго:

— Липсва една връзка медни монети. Обясни ми къде са отишли тези пари!

Началникът мънкаше и мърмореше, но не можа да даде никакво приемливо обяснение за разликата.

— Тази сума ще бъде удържана от заплатата ти! — отсече съдията.

Той се облегна в креслото. Започна да сърба чая, който му бе поднесъл Хун, и зачака да види дали някой от присъстващите иска да представи жалба.

Никой не пристъпи напред. Съдията вдигна чукчето си и закри заседанието. Когато напусна подиума и се прибра в личния си кабинет, тълпата започна шумно да изразява разочарованието си.

— Хайде, вървете си! — развикаха се стражниците. — Видяхте, каквото бяхте дошли да видите, сега побързайте и ни оставете да си

гледаме работата!

Щом съдебната зала се опразни, началникът на стражниците се изплю на пода и тъжно поклати глава. Той каза на един по-млад стражник, застанал наблизо:

— Вие младите ще направите по-добре да си потърсите друга работа. В тоя проклет трибунал на Пуян никога няма да припечелите добри пари. Ето, през последните три години служихме на негово превъзходителство Фън, Който ни търсеше сметка за всеки липсващ сребърник. Вече си мислех, че съм работил при добросъвестен съдия повече, отколкото ми се полага. Сега пък негово превъзходителство Ди, който го замести — дано великият бог ни опази! — се чумери за една връзка медни монети. Какво ужасно положение за нас — стражниците! Ха кажи ми, защо немарливите и подкупни съдии винаги отбягват Пуян?!

Докато стражниците мърмореха, съдията Ди се преоблече в удобен всекидневен халат. Помагаше му слаб мъж, който носеше проста синя дреха, препасана с широк пояс от кафяв плат. Той имаше продълговато, навъсено лице. На лявата му буза личеше бенка, голяма колкото медна пара. От бенката висяха три черни косъма, дълги по няколко инча. Това беше Тао Ган, един от доверените помощници на съдията. Допреди няколко години той беше изкарвал прехраната си като комарджия-мошеник и бе станал майстор в играта с фалшиви зарове, в нечестните сделки, подправянето на печати и подписи, отключва-нето на ключалки и всички други номера на уличните Джебчии. Един ден съдията Ди го бе отървал от много опасно положение и оттогава Тао Ган се беше преобразил. Той служеше на съдията с непоколебима вяност. Неговата бистра мисъл и способността му да подушва интригите и беззаконията се бяха оказали извънредно полезни за разкриването на не едно престъпление.

Когато Ди се настани зад писалището си, влязоха двама едри мъжаги и почтително го поздравиха. И двамата бяха облечени в дълги кафяви халати, препасани с черни платнени пояси. Носеха малки черни островърхи шапки. Това бяха Ма Жун и Цяо Тай — другите двама помощници на съдията.

Ма Жун беше висок повече от шест стъпки и имаше рамене „като на истинска мечка“. Широкото му лице с яки челюсти бе гладко избръснато с изключение на късите мустачки. Но въпреки огромните

си размери той се движеше с ловкостта и бързината на опитен боксьор. На младини бе служил като телохранител на един продажен чиновник. Веднъж, когато господарят му беше ограбил парите на някаква вдовица, Ма Жун се бе спречкал с него и едва не го беше убил. Естествено, трябваше да спасява живота си с бягство и така се присъедини към „братята от зелените гори“ или, по-точно казано — стана разбойник. Един ден нападна съдията и свитата му на пътя извън столицата, но личността на Ди му направи такова силно впечатление, че той заряза занаята си и без да се замисли, му стана предан слуга. Голямата смелост на Ма Жун и забележителната му сила караха съдията да товари винаги него с арестуването на опасни престъпници и други рисковани начинания.

Цяо Тай беше „колега“ на Ма Жун от времето в „зелените гори“. Макар и не такъв чудесен боксьор като Ма Жун, той бе опитен стрелец с лък и ловък фехтовач, а освен това притежаваше удивително търпение, което е така необходимо при разследването на престъпления.

— Е, юнаци — каза съдията, — предполагам, че сте поразгледали града и имате впечатления как вървят нещата тук.

— Ваша Милост — отговори Ма Жун, — негово превъзходителство Фън трябва да е бил добър съдия. Хората тук са богати и доволни. Кръчмите предлагат вкусна храна на приемливи цени и виното е чудесно. Изглежда, че добре ще прекараме времето си в този град!

Цяо Тай очевидно беше на същото мнение, но продълговатото лице на Тао Ган изразяваше съмнение. Той не каза нищо, само прекара през пръстите си дългите косми, които висяха от лявата му буза. Съдията го изглежда.

— Другояче ли мислиш, Тао Ган? — попита го той.

— Истината е. Ваша Милост — започна Тао Ган, — че се натъкнах на нещо, което ще трябва внимателно да се проучи. Докато обикалях по-големите чайни в града, по силата на навика се опитах да подразбера откъде извира богатството на тази околия. Скоро открих, че макар и да има около дузина много богати търговии, които държат в ръцете си движението по канала, и четири или пет едри земевладелци, техните богатства са просто дреболия в сравнение с богатството на Добродетелния духовник, игумена на Храма на всеобятното

милосърдие в северното предградие. Той оглавява този новопостроен храм с просторен двор, в който служат около шестдесет монаси с бръснати глави. Но вместо да постят и да се молят, тези плешивци прекарват времето си в пиене на вино и ядене на месо и изобщо си живеят охолно...

— Лично аз — прекъсна го съдията — нямам намерение да се меся в работите на будистите. Чувствувам се напълно удовлетворен от мъдрото учение на нашия несравним мъдрец Конфуций и неговите почтени ученици. Не ме засяга вярата, донесена от черноризите индийски чужденци. Императорският двор обаче във височайшата си мъдрост е приел, че будисткото вероучение е полезно, доколкото издига нравствеността на простолюдието, и по тази причина е прострял милостивото си покровителство над будисткото духовенство и неговите храмове. Ако те преуспяват, това е в съответствие с императорската воля и ние грижливо трябва да се въздържаме да ги укоряваме.

Тао Ган изслуша поучението на съдията, но продължи да настоява на своето:

— Като казвам, че игуменът е богат, Ваша Милост, искам да кажа, че е богат като самия бог на богатството. Казват, че жилищата на монасите са подредени разкошно като дворци. Жертвените съдове върху олтара в главната зала са все от чисто, масивно злато и...

— Не ме занимавай с тези подробности, които и без това са плод на хорските приказки! — прекъсна помощника си съдията. — Кажи ми главното!

Тао Ган продължи:

— Може и да се лъжа, Ваша Милост, но имам сериозни основания да подозирам, че богатството на този храм се трупа по особено гнусен начин.

— Сега вече — забеляза съдията — разговорът започва да става интересен. Продължавай, но бъди кратък!

— Всички знаят — продължи Тао Ган, — че главният извор на приходи за Храма на всеобятното милосърдие е голямата статуя на богинята Гуан Ин^[1], разположена в главната зала. Изработена е от сандалово дърво и е стара повече от един век. Допреди няколко години статуята била в една порутена зала, заобиколена от запустяла градина. Храма стопанисвали трима монаси, които живеели в една близка

колиба. Много малко хора идвали в храма да се молят и парите, които оставяли, не били достатъчни да осигурят на монасите дори дневната им порция разводнен ориз. Така че те всеки ден обикаляли из уличките с панички и просели милостиня, за да допълнят оскъдния си приход. Преди пет години в храма се заселил един странствуващ монах. Макар и облечен в дрипи, той бил висок, красив мъж с величава осанка. Представял се под името „Добродетелния духовник“. Около една година по-късно се понесла мътва, че сандаловата статуя на богинята има чудотворна сила и неизменно помага на бездетните двойки, дошли да се помолят в храма, за да се сдобият с поколение. Добродетелния духовник, който междувременно се бил провъзгласил за игумен на храма, винаги настоявал жената, желаеща дете, да прекара една нощ на религиозно съзерцание в главната зала, върху ложето, поставено точно срещу статуята.

Тао Ган хвърли бърз поглед към слушателите си и продължи:

— За да предотврати злостните подмятания, след като жената влезела в залата, игуменът лично залепвал на вратата хартиени ленти и карал съпруга да постави печата си върху тях. Нещо повече, канели съпруга да прекара нощта също там, в помещенията на монасите. На следващата сутрин го помолвали да счупи лично печата. Резултатите от посещенията в храма били толкова успешни, че славата му се разнесла и скоро бездетни двойки от цялата околия започнали да идват, за да се помолят на чудотворната статуя. Поклонниците пращали богати дарове и големи суми пари, щом желанието им се сбъднело. Тогава игуменът престроил главната зала във великолепен стил и добавил просторни жилища за монасите, чийто брой скоро надхвърлил шестдесет. Градината била преобразена в красив парк с изкуствени скали и езерца, в които плували златни рибки. Миналата година игуменът построил и няколко елегантни павилиона за жените, прекарващи нощта в храма. Обградил целия двор с висока стена и вдигнал блестяща трикрила порта, на която се любувах само преди час.

Тук Тао Ган се спря, за да чуе забележките на съдията. Но Ди не каза нищо. Тогава Тао Ган продължи:

— Не зная какво мисли Ваша Милост за това. Но ако случайно мислите ни съвпадат, очевидно е, че това положение на нещата не може да остане непроменено.

Съдията поглади брадата си и каза замислено:

— На този свят има много явления, които простосмъртните не могат да си обяснят. Далеч съм от мисълта да отрека веднага, че статуята на богинята Гуан Ин притежава чудотворна сила. Но тъй като нямам спешна работа за тебе, Тао Ган, опитай се да събереш малко по-подробни сведения за храма и ми докладвай своевременно.

После съдията се наведе и избра един свитък от купа Документи на писалището си.

— Това — продължи той — е пълното описание на случая с изнасилването и убийството на Улицата на полумесеца, който трябва да приключим. Снощи обсъждах подробностите с инспектора. Препоръчвам на всички ви да прочетете свитъка до обяд. На обедното заседание искам да разгледаме този интересен случай. Ще забележите, че...

Тук съдията бе прекъснат от влизането на един мъж в напреднала възраст — домашния му иконом. Старецът се поклони дълбоко три пъти и каза:

— Първата жена на Ваша Милост ми нареди да запитам дали по някое време тази сутрин бихте могли да отделите няколко минути, за да разгледате подредбата на резиденцията.

Съдията се усмихна тъжно към Хун:

— Вярно е, че откакто съм пристигнал в Пуян, не съм прекрачил прага на собствения си дом. Нищо чудно, че жените ми са започнали да се тревожат.

Той стана, пхна ръце в дългите си ръкави и каза на помощниците си:

— По време на обедното заседание ще забележите, че в обвинението срещу студента Ван има слаби места.

После се отправи към коридора.

[1] Буквално: „Дочуваща гласовете“ — богиня на милосърдието в китайския будистки пантеон, към която най-често се отправят молитвите за продължение на рода. — Б. к. р. ↑

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

КАНДИДАТЪТ ЗА ИЗПИТИТЕ ПО ЛИТЕРАТУРА ДАВА ПОКАЗАНИЯ ПРЕД ТРИБУНАЛА; СЪДИЯТА ДИ ОТИВА ДА ПРОУЧИ МЯСТОТО НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО

Доста преди гонгът да възвести началото на обедното заседание, съдията се върна в личния си кабинет. Хун и останалите му трима помощници го очакваха. Ди наметна съдийската си мантия, постави на главата си черната шапка и се отправи към подиума в съдебната зала. Той забеляза, че краткото сутрешно заседание очевидно не беше обезкуражило гражданите на Пуян. Съдебната зала беше претъпкана със зрители до последното място.

След като се настани зад масата, съдията заповяда на началника на стражниците да доведе месаря Сяо. Докато месарят пристъпваше към подиума, Ди го огледа. Реши, че това е простоват, дребен търговец, честен, но не особено умен. Когато Сяо коленичи, съдията му каза:

— Аз, съдията, споделям скръбта ви, причинена от тежката загуба. Моят изтъкнат предшественик, съдията Фън, вече ви е порицал за небрежността, която сте проявили по отношение на собственото си домакинство. Няма да се спирам повече на този въпрос. Има обаче някои неща в показанията, които искам да уточня. Трябва да ви предупредя, че ще ми е необходимо известно време, за да приключа този случай. Но ви уверявам, че правосъдието ще възтържествува и за убийството на дъщеря ви Чист нефрит ще бъде отмъстено!

Месарят Сяо промърмори няколко благодарствени думи и по знак на съдията бе отведен встрани. Ди погледна в документа пред себе си и рече:

— Да излезе напред следователят! Съдията бързо го прецени с поглед — имаше вид на проникателен младеж. Ди заговори:

— Докато споменът ви е още пресен, желая да уточня някои подробности от аутопсията. На първо място искам да направите общо описание на физическите особености на жертвата.

— Почтително уведомявам Ваша Милост — отговори следователят, — че момичето беше високо за възрастта си и със здраво телосложение. Предполагам, че от сутрин до вечер е работило в домакинството, като е помагало и в магазина. Нямаше физически недъзи и имаше вид на здраво момиче, свикнало на тежък труд.

— Обърнахте ли необходимото внимание на ръцете му? — попита съдията.

— Разбира се, Ваша Милост. Негово превъзходителство Фън специално държеше на това, защото се надяваше да намери късче плат или нещо друго под ноктите, което да подсказе какви са били дрехите на убиеца. В действителност жертвата имаше късо подрязани нокти като всички работни момичета от нейното съсловие и не бе открита никаква улика.

Съдията кимна и продължи:

— В описанието си споменавате синините, оставени от ръцете на убиеца върху шията на девойката. Констатирали сте и белези от нокти. Опишете тези белези по-подробно!

Следователят помисли известно време и поясни:

— Следите от нокти имаха обичайната форма на полумесец. Те не бяха дълбоки, но на някои места кожата все пак бе разкъсана.

— Тази допълнителна подробност — каза съдията — да се запише!

Той освободи следователя и нареди да доведат при него студента Ван. Когато стражниците го доведоха пред подиума, Ди го изгледа остро. Видя младеж със среден ръст, облечен в дълъг син халат, каквито носеха кандидатите за изпита по литература. Той вървеше изправен, но имаше тесните гърди и щръкналите рамене на човек, чужд на физическите упражнения. Очевидно прекарваше по-голяма част от времето над книгите си. Имаше приятно и умно лице с широко чело, но устните му издаваха слабост. На лявата му буза се виждаха няколко грозни, още незараснали драскотини. Когато падна на колене пред съдията, Ди се обърна към него с гневните думи:

— Ти си измамникът Ван, човекът, които опетни честта на литераторите! Като си се сдобил с привилегията да изучаваш класическите произведения на нашата литература, ти си предпочел, вместо да усвояваш възвишените поуки, да използваш интелигентността си за постигането на една подла цел — да съблазниш това невинно, неграмотно момиче, лека плячка за долните ти страсти. И като че ли това не стига, та си я изнасил и после си я убил! Няма нито едно обстоятелство, което да смекчава вината ти и законът ще бъде приложен с цялата му строгост. Не искам да слушам оправданията ти. Четох ги в протокола на делото и ги намирам отвратителни. Ще ти задам няколко допълнителни въпроса и ти ще ми кажеш цялата истина!

Съдията се наведе напред, прегледа някакъв лист хартия и каза:

— В показанията си твърдиш, че сутринта на седемнадесети си се събудил между развалините на някакви стара постройка. Опиши точно онова, което си видял там!

— Ваша Милост — каза Ван с треперещ глас, — за голямо съжаление този студент не е в състояние да изпълни заповедта ви. Слънцето още не беше изгряло. В плахата светлина, която предшества зората, забелязах само няколко купчини тухли, които приличаха на срутена стена, обрасла с гъсти, трънливи храсти. Тухлите и храстите си спомням ясно. Когато с мъка се изправих ни крака, главата ми още тежеше, очите ми не виждаха добре и се препънах в тухлите. Тръните скъсаха халата ми и изподраха лицето и тялото ми. Тогава мислех единствено как по-бързо да се махна от това мрачно място. Спомням си смътно, че вървах напосоки през разни улички. Ходех с наведена глава, като се опитвах да разведря ума си, и се безпокоях за Чист нефрит, която напразно ме бе чакала предишната вечер...

Съдията даде знак на началника на стражниците и той незабавно удари Ван през устата.

— Спри да лъжеш! — кресна съдията. — Внимавай да отговаряш точно на въпросите ми! — После се обърна към стражниците: — Покажете драскотините по тялото на този човек!

Началникът на стражниците сграбчи студента за яката на халата и го вдигна на крака. Двама стражници грубо разкъсаха дрехите му.

Ван извика от болка, защото раните по гърба му от получените преди три дни удари с пръчка бяха още пресни.

Съдията видя няколко дълбоки драскотини и синини по гърдите, ръцете и раменете на студента. Ди кимна на началника на стражниците. Смъкнаха Ван отново на колене, без да си правят труд да покриват раменете му с халата. Съдията поднови разпита:

— Заявил си, че никой освен тебе, жертвата и шивача Лун не е знаел за тайните ти посещения. Това очевидно не е толкова сигурно. Как можеш да бъдеш уверен, че някой минувач не те е видял да влизаш през прозореца, без ти да го забележиш?

— Преди да изляза от шивачницата, Ваша Милост — отговори студентът, — аз винаги внимателно оглеждах улицата в двете посоки, ослуствах се за шум от стъпки. Понякога се приближаваше нощната стража и аз я изчаках да отmine. Тогава бързо пресичах улицата и се шмугвах в тъмната пресечка до магазина на Сяо. Веднъж стигнал дотам, бях в безопасност, защото дори и някой да минеше по Улицата на полумесеца, можех да се сгуша в тъмнината и да остана незабелязан. Опасен беше само моментът на изкачването ми, но тогава Чист нефрит наблюдаваше от прозореца и би ме предупредила, ако видеше някой да се приближава.

— Кандидат за изпитите по литература да се промъква през нощта като най-обикновен крадец! — каза съдията с презрителна усмивка. — Каква поучителна гледка! Тъй или иначе, напрегни ума си и се опитай да си спомниш дали не се е случило нещо, което да е породило у тебе съмнение.

Студентът размисли известно време, после каза бавно:

— Спомням си. Ваша Милост, че преди около две седмици доста се поуплаших. Докато надничах от вратата на шивачницата, преди да пресека улицата, видях да се приближава нощната стража. Началникът на стражата тракаше с дървената си хлопка. Изчаках ги да стигнат другия край на Улицата на полумесеца. Виждах ги ясно, докато завиха зад ъгъла, където пред приемния кабинет на доктор Фан виси запален фенер. Въпреки това, точно когато се вмъкнах в глухата пресечка насреща, изведнъж чух дървената хлопка отново, при това съвсем наблизко. Притиснах се към стената и стоях в тъмнината много уплашен. Шумът от хлопката спря и аз очаквах стражата да вдигне тревога, вземайки ме за крадец. Но не се случи нито. Всичко тънеше в

дълбока тишина. Накрая реших, че въображението ми или пък ехото са ме заблудили. Напуснах тъмното място и дръпнах платнената лента, която висеше от прозореца на Чист нефрит, за да ѝ покажа, че съм дошъл.

(img:Image23.gif)

СЪДИЯТА ДИ РАЗПИТВА СТУДЕНТА ВАН

Съдията обърна глава към Хун, който стоеше край него:

— Това е нов факт. Отбележи го! — После каза намръщено на Ван: — Губиш времето на съда! Как за толкова кратко време нощната стража ще може да се върне обратно?

— Ди се обърна към старши писаря и нареди: — Прочети какво е казал обвиняемият Вай на това заседание! Нека го чуе и постави отпечатъка от палеца си!

Старши писарят прочете на глас каквото беше записал и студентът потвърди, че то отговаря точно на казаното от него.

— Дайте му да постави отпечатъка от палеца си! — нареди съдията на стражниците.

Те отново грубо изправиха Ван на крака, потопиха палеца му във влажното гнездо на плочката за туш и му казаха да остави отпечатъка си върху хартията, която съдията бе побутнал към ръба на масата.

Разтреперан, студентът се подчини. Съдията забеляза, че той има нежни, добре поддържани ръце на учен о дълги нокти, характерни за хората от това съсловие.

— Отведете обвиняемия обратно в килията! — извика съдията. После стана и като развяваше гневно дългите си ръкави, напусна подиума. Когато влизаше в личния си кабинет, чу зад себе си мърморенето на тълпата в ралата.

— Напуснете съда, напуснете съда! — викаше началникът на стражниците. — Това не е театър, където можете да се мотаєте след представлението. Хайде, излизайте! Да не очаквате стражниците да ви поднесат чай и сладкиши?!

Когато и последният зрител бе изтласкан от залата, началникът на стражниците изгледа подчинените си мрачно.

— Какви времена ни очакват! — възкликна той. — Глупав и мързелив съдия — за такъв сме се молили от години. Но да ме пази бог

да служи на съдия, който е глупав и работлив, а на всичко отгоре и скръндза! Какво нещастие!

— Защо негово превъзходителство не приложи изтезания при разпита? — попита един млад стражник. — Този хилав книжен червей щеше да си признае още при първия удар с камшик, да не говорим за другите мъчения, като стягане на ръцете и глезените в скрипците! Делото щеше да приключи на бърза ръка!

Друг стражник добави:

— Каква е ползата от това протакане? Студентът е беден като църковна мишка. Няма надежда да се изкопчи подкуп от него.

— Муден му е умът, това е! — каза с пренебрежение началникът. — Вината на Ван е ясна като бял ден, а негово превъзходителство още иска да „уточнява някои неща“. Е, хайде да отидем в кухнята и да напълним купичките си с ориз, докато ония лакоми пазачи не са изяли всичко!

Междувременно съдията се преоблече в прост кафяв халат и се настани в голямото кресло зад писалището в личния си кабинет. Тао Ган му наля чай и той го засърба с доволна усмивка.

Влезе Хун.

— Защо си така посърнал, инспекторе? — попита го съдията.

Хун поклати глава.

— Преди малко се бях мушнал в тълпата пред трибунала и слушах какво се говори. Ще ви кажа откровено, Ваша Милост, че впечатлението от първото разглеждане на делото не е благоприятно. Хората не могат да разберат смисъла на разпита. Смятат, че Ваша Милост не сте успели да стигнете до главното — да накарате Ван да признае вината си.

— Инспекторе — каза съдията, — ако не ми беше много добре известно, че забележките ти са породени само от загрижеността ти за моя успех като съдия, щях строго да те смъмря. Нашият височайши повелител ме е натоварил да раздавам правосъдие, а не да правя удоволствие на тълпата.

После съдията се обърна към Цяо Тай и нареди:

— Кажи на пазача Гао да дойде!

Когато Цяо Тай излезе, Хун попита:

— Защо Ваша Милост отдава толкова голямо значение на приказките на Ван за нощната стража? Смятате ли, че тези хора имат

нещо общо с престъплението?

Съдията поклати глава.

— Не — каза той, — не е там работата. Макар да не е знаел подробностите, които студентът разказа днес, колегата ми фън старателно е разпитал нощната стража — както се разпитват всички, оказали се близо до мястото на някое престъпление. Началникът им е успял да докаже, че нито той, нито двамата му придружители имат нещо общо със случая.

Цяо Тай се върна с пазача Гао, който направи дълбок поклон пред съдията. Ди го погледна строго и каза:

— Ти си пазачът, в чийто квартал се е случила тази позорна история. Не знаеш ли, че си отговорен за всички нередности, които стават там? Изпълнявай задълженията си по-старателно! Обикаляй района си ден и нощ и не пилей служебното си време в кръчмите и игралните домове!

Пазачът моментално падна на колене и удари главата си три пъти о пода. Съдията продължи:

— Сега ще ни заведеш на Улицата на полумесеца, за да видим мястото на престъплението. Искам да добия общи впечатления. Освен тебе ще ми трябват само Цяо Тай и четирима стражници. Инспекторът Хун ще действа като командир на групата, а аз ще участвувам инкогнито.

Съдията си сложи малка черна шапка и всички напуснаха трибунала през вратата на задната му страна — Цяо Тай и пазачът Гао отпред, за да показват пътя, а четиримата стражници — отзад.

Първо тръгнаха по главната улица в южна посока, докато стигнаха зад храма на бога на града. Там завиха на запад и скоро вдясно се откриха лъскавите зелени керемиди на храма на Конфуций. Минаха по моста над реката, която пресичаше западната част на града от север на юг. Тук каменната настилка свърши, озоваха се в бедняшкия квартал. Пазачът свърна наляво в една уличка с малки магазинчета и порутени къщи от двете страни, след това навлезе в тясна, извита алея. Тя се оказа Улицата на полумесеца. Гао посочи магазина на месаря Сяо.

Докато стояха пред магазина, събра се тълпа зяпачи. Пазачът извика:

— Това са служебни лица, които по заповед на негово превъзходителство са дошли да проучат мястото на престъплението. Хайде, вървете си! Не пречете на служебните лица да изпълнят дълга си!

Ди забеляза, че магазинът се намира на пресечния ъгъл между тясната уличка и страничната алея, наречена „Улица на полумесеца“, и има прозорци само на фасадата. Складът беше разположен на десетина стъпки отзад. Прозорецът на таванската стаичка, в която бе живяло момичето, се виждаше на няколко стъпки над стената, съединяваща магазина със склада. От другата страна на алеята се издигаше страничната, лишена от прозорци стена на отсрещната ъглова къща. Като зави зад ъгъла и погледна към улицата, съдията видя, че шивачницата на Лун е разположена точно срещу входа на алеята. От мансардата на шивачницата можеше да се хвърли кос поглед през алеята към прозореца на момичето.

Докато Хун задаваше на пазача Гао обичайните за такива случаи въпроси, съдията каза на Цяо Тай:

— Я опитай да се изкачиш до този прозорец!

Цяо Тай се усмихна, напъха полите на халата в пояса си и със скок се хвана за горния край на стената. Изтегли се нагоре и намери опора за десния си крак в една дупка, останала на мястото на няколко паднали тухли. После продължи да се издига бавно, притиснал тялото си плътно до стената, докато ръката му достигна перваза на прозореца. Изтегли се отново, прехвърли крак през перваза и влезе в стаята.

Съдията му кимна отдолу. Цяо Тай се прехвърли обратно през перваза. Увисна за момент на ръцете си, после се пусна и от около пет стъпки височина се приземи почти безшумно чрез скока, известен в бойното изкуство^[1] като „кацане на пеперуда върху цвете“.

Пазачът Гао искаше да им покаже и стаята на жертвата, но съдията направи знак с глава към Хун, който рече кратко:

— Видяхме каквото трябваше. Да се връщаме! Поеха обратно към трибунала с бавни крачки. След като пазачът отдаде необходимите почести и си отиде, съдията каза на Хун:

— Това, което току-що видях, потвърди подозренията ми. Да извикат при мене Ма Жун!

Малко след това Ма Жун влезе и се поклони пред съдията.

— Ма Жун — каза Ди, — трябва да те натоваря с трудна и вероятно опасна задача.

Лицето на помощника светна и той каза нетърпеливо:

— На ваше разположение съм, Ваша Милост!

— Искам — каза съдията — да се преоблечеш като най-изпаднал скитник и побойник. Ще обикаляш свърталищата на градската измет и ще търсиш будистки или даоистки монах-отстъпник, който се прехранва с просия, или пък главорез, предрешен като такъв. Човекът е висок, със здрави мускули, но не от ония доблестни храбреци, с които се беше съюзил ти, когато живееше в „зелените гори“. Това е пропаднал звяр, у когото един живот, изпълнен с насилие и гнусен разврат, е унищожил всичко човешко. Има изключително силни ръце с къси, изпочупени нокти. Не знам как ще бъде облечен, когато го срещнеш, но вероятно ще носи парцалив халат. Сигурен съм, че като всички просяци-монаси ще има у себе си „дървена риба“ — малко дървено клепало с форма на череп, което служи на тия хора, за да привличат вниманието на минувачите. Последното нещо, по което ще го познаеш, е това, че у него има — или до съвсем неотдавна е имало — чифт игли за коса от масивно злато с изящна изработка. Ето ти рисунка на иглите, която трябва да запомниш.

— Описанието е доста подробно — каза Ма Жун, — но кой е този човек и какво престъпление е извършил?

— Тъй като никога не съм го срещал — усмихна се съдията, — не мога да ти кажа името му. Но що се отнася до извършеното от него престъпление — той е отвратителният главорез, който е изнасилвил и убил дъщерята на месаря Сяо!

— С удоволствие ще свърша тази работа! — ентузиазирано възкликна Ма Жун и тръгна незабавно.

Хун бе изслушал наставленията на съдията с нарастващо недоумение. Накрая се обади:

— Ваша Милост, аз съм напълно смаян!

Съдията само се усмихна и рече:

— Ти видя и чу същото, каквото видях и чух аз. Направи си собствени изводи!

[1] Става дума за традиционната форма на китайския ръкопашен бой, възникнал като средство за самозащита на будистките монаси, от

която по-късно се развиват популярните днес „джудо“, „карате“, „кунфу“. — Б. к. р. ↑

ГЛАВА ПЕТА

ТАО ГАН СЕ МОЛИ В БУДИСТКИЯ ХРАМ; ХИТРЕЦЪТ ИЗИГРАВА ТРИМА МОНАСИ

Сутринта на същия ден, щом напусна личния кабинет на съдията, Тао Ган се облече в скромна, но изискана връхна дреха, сложи на главата си черна копринена шапка и си придаде вид на безгрижен богаташ. В тази премяна той мина през северната градска порта и се поразходи из предградието. Натъкна се на едно малко ресторантче и си поръча скромна закуска. Седна до прозореца на втория етаж, откъдето през решетката можеше да види извитата стряха на Храма на всеобятното милосърдие. Като плащаше сметката на слугата, рече:

— Какъв прекрасен храм! Сигурно монасите са много благочестиви, щом Буда ги е благословил така щедро! Слугата измърмори:

— Тия плешивци може и да са благочестиви, но в околията има доста честни стопани, които с удоволствие биха прерязали гърлата им.

— Дръж си езика, човече! — каза Тао Ган с престорено възмущение. — Разговаряш с благочестив поклонник на трите съкровища^[1]!

Слугата го изгледа навъсено и се отдалечи, без да вземе бакшиша, оставен на масата. Тао Ган доволно прибра мокетите в ръкава си и напусна ресторантчето.

След като повървя известно време, Тао Ган стигна до трикрилата порта на храма. Изкачи се по каменните стъпала и влезе. С крайчеца на окото си забеляза трима монаси, които седяха в стаичката на пазачите. Те го оглеждаха внимателно. Тао Ган мина бавно през портата, после внезапно се спря, затършува из ръкавите си и се заоглежда наляво и надясно, като че ли не знаеше какво да прави. Един от пазачите, възрастен монах, се приближи и го запита любезно:

— Мога ли да помогна с нещо на господина?

— Много мило от ваша страна, отче — каза Тао Ган. — Аз, благочестивият последовател на Правия път, дойдох тук специално, за да предложа скромния си обречен дар на нашата милостива господарка Гуан Ин. За нещастие забравил съм у дома дребните си пари и не мога да купя благовония. Страх ме е, че Ще трябва да се върна и да дойда някой друг ден.

Докато говореше, Тао Ган измъкна от ръкава си красиво сребърно кюлче и го постави на дланта си. Монахът погледна с възхищение среброто и каза бързо:

— Позволете ми, господарю, да ви заема пари за благовонията!

Като каза така, монахът бързо влезе в стаичката и се появи отново с две връзки по петдесет медни монети, които Тао Ган прие с тържествена благодарност.

Когато пресичаше първия вътрешен двор, Тао Ган забеляза, че той е постлан с полирани каменни плочи. Стаите за посетители от двете страни бяха изискано подредени. Отпред бяха поставени два паланкина и наоколо сновяха монаси и прислужници. Тао Ган прекоси още два двора и видя точно пред себе си главната зала на храма. Тя беше обградена от трите си страни с мраморна тераса, а пред нея имаше обширен двор, покрит с гравирани мраморни плочи. Тао Ган изкачи широките стъпала, прекоси терасата и прекрачи високия праг на полумрачната зала. Статуята на богинята, издялана от сандалово дърво, беше висока повече от шест стъпки и стоеше върху позлатен пиедестал. Светлините на две огромни свещи хвърляха игриви отблясъци по златните кадилници за благовония и другите жертвени съдове на олтара.

Тао Ган направи три дълбоки поклона. После, заради монасите, които стояха наоколо, се престори, че с дясната си ръка пуска монети в голямата дървена кутия за дарения. В същото време залюля левия си ръкав, където бе поставил двете връзки пари. Монетите се удариха о кутията с убедителен звън. Той постоя известно време със скръстени ръце, после се поклони още три пъти и излезе от залата. Заобиколи я отдясно и на пътя му се изпречи затворена врата. Докато се двоумеше дали да се опита да я отвори, излезе един монах и попита:

— Желаете ли господинът да види негово преподобие игумена?

Тао Ган се извини и се върна обратно. Прекоси отново залата и се насочи към левия ъгъл. Щом зави, се натъкна на широк покрит

коридор, който го доведе до тесни, спускащи се надолу стъпала. Те свършваха при една малка врата, на която висеше надпис:

„Любезно се умоляват всички, освен служителите на храма, да спрат дотук“.

Пренебрегвайки любезния надпис, Тао Ган бързо бутна вратата и се намери в красиво подредена градина. Една извита пътека лъкатушеше край цъфвали храсти и алпинеуми. В далечината през зелените корони на дърветата се виждаха покритите с лъскави сини керемиди стрехи и червените лакирани покриви на малки павилион чета.

Тао Ган се досети, че на това място прекарваха нощта жените, дошли на посещение в храма. Той бързо се мушна между два големи храста, съблече връхната си дреха, обърна я с вътрешната страна навън и я облече отново. Тази дреха беше специално приготвена. Подплатата ѝ бе от груба конопена материя, каквато носят работниците, и по нея имаше няколко нескопосни кръпки. Смъкна копринената си шапка и я мушна в ръкава си. Нави парче мръсен плат около главата си и повдигна полите на дрехата тъй, че да му се видят гамашите. Най-накрая извади от ръкава си тънко топче син плат. Това беше едно от многото хитроумни изобретения на Тао Ган. Разгънато, топчето се превръщаше в грубо съшита торба от син плат, какъвто хората използваша да си правят вързопи за носене. Торбата имаше квадратна форма, с множество странни гънки и допълнителни ъгълчета, съшити по нея. Като сглобяваше в различни комбинации дюзина тънки бамбукови пръчки, мушнати в нея, Тао Ган можеше да придаде на торбата всякаква форма. По такъв начин тя можеше да заприлича както на квадратен денк с пране, така и на продълговат пакет, пълен с книги. Това приспособление често се бе оказвало крайно полезно. Сега Тао Ган нагласи бамбуковите пръчки по такъв начин, че торбата изглеждаше пълна с дърводелски инструменти. Бяха му необходими само няколко мига, за да се преобрази, и скоро той пое надолу по пътеката с леко приведени рамене, като че ли торбата, която носеше под мишница, беше доста тежка.

Пътеката го доведе до малък, елегантен павилион, разположен в сянката на стар чепат бор. Червената лакирана двукрила врата, обкована с медни гвоздеи, беше отворена и двама послушници метяха пода. Тао Ган прекрачи високия праг и без да каже дума, се отправи

към широкото ложе в дъното на помещението. Клекна с пъшкане, извади дърводелски канап и започна да го мери.

Един от младите монаси рече:

— Какво, пак ли ще сменят мебелите?

— Гледай си работата! — грубо каза Тао Ган. — Да не би да завиждате на бедния дърводелец, че ще изкара някоя и друга медна монета?

Двамата послушници се изсмяха и излязоха от павилиона. Щом остана сам, Тао Ган се изправи и се огледа. Стаята нямаше прозорци, ако не се смятате кръглият отвор високо на стената в дъното, който беше толкова малък, че дори и дете не би могло да се провре през него. Ложето, което се бе престорил, че иска да измери, беше от солидно абаносово дърво, изкусно гравирано и инкрустирало със седеф. Покривките и възглавниците бяха от тежък брокат. Встрани имаше масичка от гравирано на-лисандрово дърво с чайник и сервиз за чай от фин порцелан. Една от страничните стени беше изцяло покрита от копринен свитък, върху който бе нарисувано великолепно цветно изображение на богинята Гуан Ин. До отсрещната стена бе поставена изящна тоалетна масичка от палисандрово дърво. На нея имаше съд за горене на благовония и две големи свещи. Мебелировката се допълваше от една ниска табуретка за крака. Макар че послушниците току-що бяха помели и проветрили стаята, все още се долавяше ароматът на някакво силно благовонно.

„Сега — каза си Тао Ган — трябва да намерим тайния вход.“

Отначало той провери най-вероятното място — стената зад картината. Почукваше по нея и се опитваше да открие процеп или друг признак на таен вход, но напразно. После провери останалите стени педя по педя. Отдръпна ложето от стената и я огледа отблизо. Качи се на тоалетната масичка и опипа стената около малкото прозорче, за да провери дали няма скрита рамка, която да го прави по-голямо, отколкото изглежда. Но и този път усилията му останаха безплодни.

Тоза доста обърка Тао Ган, който с гордост се смятате за ненадминат познавач на тайните изобретения.

„В старите къщи — помисли си той — може да се открият врати-капащи на пода. Тези павилиони обаче са построени едва миналата година. Мога да допусна, че монасите са направили скрит вход в стената, но те никога не биха успели да свършат такава тежка работа,

като прокопаването на подземни тунели, без да привлекат вниманието на външни хора. И все пак, това е единствената оставаща възможност.“

Тогава той нави дебелия килим, който покриваше пода пред ложето, и застана на колене и длани. Започна да изучава каменните плочи една по една, като пъхаше ножа си в цепнатините между тях. Но трудът му отново не бе възнаграден.

Тъй като не смееше да остане твърде дълго в павилиона, трябваше да се откаже. На излизане бързо огледа пантите на тежката двукрила врата, за да види дали в тях няма скрита някаква хитрост. Но и те бяха съвсем обикновени. Тао Ган въздъхна и затвори вратата зад себе си, като отдели няколко мига, за да разгледа солидно изработената ключалка. Пое надолу по градинската пътека и тримата монаси, които срещна по пътя си, видяха само един навъсен стар дърводелец с торба инструменти под мишница.

В храстите близо до входната врата Тао Ган се предреша както на влизане и се върна да разгледа по-подробно дворовете и жилищата на монасите, както и гостните стаи за съпрузите на жените, които идваха на посещение в храма.

Когато отново стигна до главната порта, Тао Ган влезе в стаичката на пазачите и намери там същите трима монаси, които бе срещнал на влизане.

— Приемете горещите ми благодарности за заетите пари! — любезно каза той на възрастния монах, без обаче да посегна към връзките медни монети, скрити в ръкава му.

Тъй като бе неудобно да го държат прав, възрастният монах го покани да седне и му предложи чаша чай. Тао Ган прие с важен вид. Скоро четиримата седяха около квадратната маса и пиеха горчивия чай, който се поднася в будистките манастири.

— На вас, хора — каза Тао Ган с безгрижен тон, — май не ви се харчат медните пари. Не можах да използвам двете връзки, които ми заехте, защото, когато реших да извадя няколко монети, за да купя благовония, се оказа, че връвта няма възел^[2]. Как бих могъл да я развържа?

— Странно е това, което казваш, чужденецо — рече един от помладите монаси. — Я ми покажи тази връв.

Тао Ган извади връзката от ръкава си и я подаде на монаха, който бързо я прокара през пръстите си.

— Ето — каза той тържествуващо, — ако това не е възел, тогава аз въобще не зная какво значи възел!

Тао Ган пое обратно връзката, без дори да я погледне, и каза на по-възрастния монах:

— Това трябва да е черна магия! Искате ли да се обзаложим на петдесет медни монети, че на тази връв няма възел?

— Дадено! — извика възбудено по-младият монах.

Тао Ган вдигна връвта и започна да я върти на пръста си във въздуха. После я върна на монаха и каза:

— Ха сега, покажи ми възела!

Тримата монаси трескаво прекараха връвта през пръстите си, но колкото и да се мъчеха, не можаха да намерят възел между монетите.

Тао Ган спокойно постави връзката обратно в ръкава си. Хвърли една монета на масата и каза:

— Ще ви дам възможност да си върнете парите. Хвърлете тази монета във въздуха. Обзалагам се на една връзка пари, че ще се падне „тура“.

— Дадено! — рече възрастният монах и хвърли монетата. Падна се „тура“.

— С това изплащам дълга си — каза Тао Ган, — но за да възстановя загубата ви, искам да ви продам сребърното кюлче за петдесет медни монети. — И той отново постави кюлчето на дланта си.

Монасите бяха вече напълно объркани. По-възрастният си помисли, че Тао Ган е малко смахнат, но не искаше да изпусне сребърното кюлче при положение, че можеше да го има само срещу нищожна част от действителната му цена. Затова той извади друга връзка от петдесет монети и я сложи на масата.

— Правите добра сделка — отбеляза Тао Ган, — това е хубаво кюлче, а е и много леко за носене.

Той духна срещу кюлчето. То полетя и падна на масата. В действителност това беше много сполучлива имитация, направена от станиол.

Тао Ган пхна и тази връзка в ръкава си, а на нейно място измъкна друга. Показа на монасите, че връвта бе вързана чрез особен възел. Стиснат между върховете на пръстите, този възел можеше да се плъзне по връвта и да се помести точно в квадратната дупка на някои

от медните монети. Ако човек се опиташе да прекара една по една монетите през пръстите си, възелът оставате невидим, скрит в някоя дупка, псе плъзгаше по връвта заедно с нея.

(img:Image24.gif)

ТАО ГАН ПРАВИ ФОКУСИ В БУДИСТКИЯ ХРАМ

После Тао Ган обърна монетата, която старият монах бе подхвърлил преди малко. Тя бе еднаква от двете страни.

Монасите избухнаха в смях. Сега те разбраха, че Тао Ган е професионален мошеник, а той отбеляза спокойно:

— Урокът, който ви дадох, си струваше сто и петдесет медни монети. А сега позволете ми да ви кажа за какво съм дошъл. Чух хората да говорят за богатството, което се трупа в този храм, и реших да се поразтъпча наоколо, за да видя как вървят нещата тук. Разбрах, че имате много отбрани посетители. Между другото аз съм сладкодумен и добре познавам хората. Помислих си, че мога да ви бъда полезен, като ви намирам надеждни — нека да ги наречем — „клиенти“ и като убеждавам мъжете, които се колебаят, да позволят на жените си да прекарат една нощ при вас.

Възрастният монах поклати глава, но Тао Ган бързо продължи:

— Вижте какво, няма нужда да ми плащате много. Да речем, например, само десет процента от жертвените пари на онези посетители, които аз съм ви изпратил.

— Приятелю — каза хладно възрастният монах, — чул си да се приказват глупости. Зная, че има ревниви хора, които при удобен случай пускат зловредни слухове за храма, но това са само празни приказки. Мога да си представя какви мисли минават през главата на хитрец като тебе, но в дадения случай дълбоко грешиш. Всичките ни богатства идат от нашата милостива господарка Гуан Ин, амин!

— Не исках да ви обидя — каза живо Тао Ган. — Хората с моята професия са поначало малко подозрителни. Предполагам, че вземате необходимите мерки, за да запазите честта на посетителките.

— Разбира се! — отвърна възрастният монах. — Преди всичко нашият игумен, негово преподобие Добродетелния духовник, подбира крайно внимателно хората, които приемаме. Той разговаря с новодошлите в приемната зала и при най-малкото съмнение относно тяхната вяра в нашия повелител Буда или начина, по който са

достигнали финансовото си и обществено благополучие, отказва да ги приеме. След като двойката се помоли в главната зала, прието е съпругът да даде угощение на игумена и приближените му. Обикновено това е малко скъпичко, но кухнята ни е превъзходна, без да искам да бъда нескромен. Накрая игуменът придружава двойката до един от павилионите ни за гости в задната градина. Ти не си ги видял, но можеш да ми вярваш, че са подредени с най-изискан вкус. Имаме шест такива павилиона. Във всеки от тях на една от стените е нарисувано в естествена големина копие на чудотворната статуя от сандалово дърво, която си видял в главната зала. Така всяка жена може да прекара нощта в съзерцание на добродетелите на милостивата ни господарка Гуан Ин, амин! Щом жената влезе в павилиона, съпругът заключва вратата и взема ключа със себе си. Нещо повече, игуменът винаги настоява върху вратата да бъде залепена хартиена лента и мъжът да постави печата си върху двата ѝ края. Тези печати могат да бъдат разкъсани единствено от съпруга, който ги е поставил. Само той може да отключи вратата на следващата сутрин. Сега разбра ли, че няма и най-малък повод за тъмни подозрения?

Тао Ган тъжно поклати глава и каза:

— Много жалко, но си напълно прав! А какво става, ако молитвите и нощуването в храма не дадат желания резултат?

— Това — каза самодоволно монахът — може да се случи само ако жената има нечисти помисли или не вярва истински в нашия повелител Буда. Някои жени идват втори път, други никога не виждаме отново.

Тао Ган подръпна дългите косми на бузата си и попита:

— Сигурно, когато след необходимото време бездетната двойка се сдобие с желаното поколение, тя не забравя Храма на всеобятното милосърдие?

— Наистина не — ухилен отвърна монахът. — Понякога е нужен специален паланкин, за да се превозят подаръците им дотук. Ако случайно този малък жест на внимание не бъде оказан, пратеник на игумена посещава въпросната жена, за да ѝ напомни само, че е забравила да се отблагодари на храма ни.

Тао Ган продължи да разговаря още известно време с монасите, без да успее да измъкне други полезни сведения. После си тръгна и по обикновен път се върна в трибунала.

[1] Тао Ган има предвид „трите съкровища“ на будизма: Буда, неговите духовни закони и будистката общност- — Б. пр. ↑

[2] До двадесетте години на това столетие за дребна разменна единица в Китай са служили медни монети, продупчени по средата и нанизани на връв. С такава връзка пари Тао Ган прави своя фокус пред монасите. — Б. пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТА

СТАРИЦА ОТ КАНТОН РАЗКАЗВА ЗА УЖАСНО ЗЛОДЕЯНИЕ; СЪДИЯТА ДИ СЪОБЩАВА НА ХУН ТРЕВОЖНИ НОВИНИ

Тао Ган завари съдията в личния му кабинет. Обсъждаше едно дело за спорно парче земя заедно със старши писаря и началника на архивата. Като го видя да влиза, Ди освободи другите двама и му нареди да повика Хун.

Тао Ган разказа подробно за посещението си в храма, без да изпусне нито една подробност, с изключение на фокусите си с фалшивото сребърно кюлче и медните монети. Когато свърши, съдията каза:

— Е, това решава задачата ни. Щом не си намерил таен вход към павилиона, трябва да вярваме на монасите. Статуята на богинята Гуан Ин наистина притежава чудотворна сила и ще дарява деца на онези благочестиви жени, които искрено ѝ се молят.

Хи и Тао Ган останаха крайно озадачени от думите на съдията.

— Из целия град — каза Тао Ган — са плъзнали слухове за срамните неща, които стават в този храм! Настоятелно умолявам Ваша Милост да ми позволи да отида отново или да изпрати Хун за пощателно проучване.

Но съдията поклати глава.

— Обикновено нещо е, за жалост, богатството и успехът да предизвикват завист — каза той. — Разследването на Храма на всеобятното милосърдие е приключено!

Хун се канеше да опита още веднъж да склони съдията, ни като видя добре познатия израз на лицето му, се отказа.

— Освен това — добави съдията, — ако Ма Жун има нужда от помощ за намирането на убиеца от Улицата на полумесеца, Тао Ган ще

трябва да е готов веднага да се включи в издирването.

Тао Ган изглеждаше разочарован и би казал още нещо, но точно в този момент звукът на големия гонг прокънтя из трибунала и Ди стана, за да наметне съдийската си мантия за следобедното заседание.

В съдебната зала отново се беше събрала огромна тълпа зрители, защото всички очакваха, че съдията ще продължи разглеждането на прекъснатото по обяд дело срещу студента Ван.

Веднага щом му поднесоха свитъка с документите, съдията огледа тълпата, изпълнила залата, и заговори:

— Тъй като гражданите на Пуян проявяват такъв интерес към работата на трибунала, възползувам се от случая, за да отправя общо предупреждение. Беше ми съобщено, че някои лоши хора в тази околия разпространяват зловредни слухове за Храма на всеобятното милосърдие. Аз, съдията, напомням на всички ви, че законът предвижда строги мерки срещу разпространителите на клевети и безпочвени обвинения. Тези, които нарушават закона, ще бъдат наказвани според закона!

После съдията нареди да доведат хората, които спореха за парчето земя, и отдели известно време за решаването на техния въпрос. Никой, свързан с убийството на Улицата на полумесеца, не бе повикан.

Към края на заседанието около входа на съдебната за—да настъпи вълнение. Съдията вдигна поглед от книгата, които разглеждаше, и видя една старица, която се опитваше да си проправи път през тълпата. Той даде знак на началника на стражниците, който тръгна с двама от хората си да доведе жената пред подиума. Старши писарят се наведе към ухото на съдията и прошепна:

— Ваша Милост, това е една побъркана старица, която през последните месеци безпокоеше негово превъзходителство Фън с измислените си оплаквания. Покорно ви съветвам да я отстраните от залата.

Ди не отвърна нищо на това, а изгледа изпитателно жената, която се приближаваше към подиума. Тя изглеждаше доста над средна възраст и се движеше с мъка, като се подпираше на дълга тояга. Дрехите ѝ бяха износени, но грижливо закърпени и чисти. Чертите на лицето ѝ бяха доста изтънчени. Когато се канеше да падне на колене, съдията направи знак на стражниците.

— Старите и болните хора няма да коленичат в моя трибунал! Останете права, госпожо, и кажете името и жалбата си!

Старицата направи дълбок поклон и заговори със слаб глас:

— Вашата покорна слугиня се нарича Лян, по баща Оуян. Аз съм вдовицата на Лян Ифън, приживе търговец в град Кантон.

Тук гласът ѝ се задави, по бузите ѝ потекоха едри сълзи и крехкото ѝ тяло се разтресе от ридания. Съдията бе забелязал, че тя говори на кантонски диалект, който той не разбираше добре. А освен това жената очевидно не беше в състояние да изложи случая си, ето защо той ѝ каза:

— Госпожо, не мога да ви държа тук права толкова дълго. Ще ви изслушам в личния си кабинет. — И като се обърна към Хун, застанал зад стола му, рече: — Заведи жената в малката гостна стая и кажи да ѝ поднесат чай.

Когато отведеха старицата, съдията се занима с някои текущи въпроси и закри заседанието.

Хун го очакваше в личния му кабинет.

— Ваша Милост — каза той, — жената изглежда умствено разстроена. След като изпи чаша чай, разсъдъкът ѝ за момент се проясни. Разказва, че тя и семейството ѝ са станали жертва на някакво ужасно злодеяние. После отново започна да плаче и речта ѝ стана несвързана. Позволих си да накарам да повикат една от старите ви слугини, която да я успокои,

— Добре си сторил, Хун — каза съдията. — Ще изчакаме да се съвземе напълно и тогава ще се опитаме да я изслушаме. В повечето случаи злодеянията, за които приказват такива хора, съществуват само в обърканото им въображение. Въпреки това никой, който потърси справедливост в този трибунал, няма да бъде отпратен, преди да добия ясна представа за случая!

Съдията стана от стола си и започна да се разхожда с ръце на гърба. Тъкмо когато инспекторът се канеше да го запита какво го тревожи, той се спря и каза:

— Тъй като сега сме сами, искам да ти съобщя като на мой верен приятел и съветник последното си становище относно Храма на всеобятното милосърдие. Застани тук, близо до мене, за да не ни чуе никой. — С тих глас съдията продължи: — Сам ще разбереш, че няма смисъл да продължаваме разследването. Най-напред почти

невъзможно е да се сдобием с неоспорими доказателства. Тао Ган, в чиито способности съм дълбоко убеден, не успя да открие таен вход. А и ако по някакъв незнаен начин монасите наистина са вършили гнусни дела, няма смисъл да се надяваме, че жертвите им ще свидетелствуват открито против тях, защото така ще изложат себе си и своите съпрузи на присмех и презрение и ще хвърлят съмнение върху произхода на децата си. Наред с това има и една друга, още по-основателна причина, която ще открия единствено пред тебе, п то строго поверително. — Съдията снижи гласа си още и прошепна в самото ухо на Хун: — Неотдавна получих тревожни новини от столицата. Изглежда, че будистката църква, чиято сила непрекъснато расте, вече си е пробила път до императорския двор. Започнало се е с няколко дворцови дами, които обърнали вратата си, и сега вече черноризите бандити са успели да привлекат вниманието на нашия височайши владетел. Негово императорско величество им е позволил свободно да разпространяват лъжовното си учение. Главният игумен на манастира „Белият кон“ в столицата е бил приет за член на Великия съвет и сега той и кликата му се месят във вътрешните и външни работи на империята ни. Техните шпиони и агенти са навсякъде. Честните служители на трона са сериозно разтревожени. — Съдията сви вежди и добави с още потих глас: — При това положение сам разбираш какво може да се случи, ако заведе дело срещу Храма на всеобятното милосърдие. Не сме изправени срещу обикновени престъпници, а срещу мощна национална организация. Будистката клика веднага ще застане зад игумена и ще му окаже пълна подкрепа. Ще се започне кампания в Двора. Ще прехвърлят сили в провинцията ни, богати подаръци ще бъдат раздадени на когото е нужно. Дори и да намеря неоспорими доказателства, ще се окажа прехвърлен на някоя далечна служба край границата много преди да успея да приключа делото. Възможно е дори да ме изпратят окован в столицата с някое скалъпено обвинение.

— Значи ли това. Ваша Милост — каза възмутено Хун, — че сме напълно безсилни?

Съдията тъжно поклати глава. Размисли малко и рече с въздишка:

— Само ако можеше такава дело да започне, да се реши и престъпниците да бъдат осъдени и екзекутирани за един ден! Обаче ти знаеш, че законът изключва такава своеволна процедура. Дори да се

сдобием с пълни признания, смъртното наказание трябва да бъде потвърдено от Столичния съд, а ще са необходими седмици, докато докладът ми пристигне там през префектурата и провинциалните власти. Това ще даде достатъчно време на будистката клика да потули доклада ми, да спре делото и да ме отстрани от служба. Ще изпадна в немилост. С готовност бих рискувал кариерата и дори живота си, ако съзирах и най-малка възможност да успея да изрежа този злокачествен тумор от обществото ни. Такава възможност обаче може никога да не се яви! Между другото, инспекторе, заклевам те, нито дума от това, което току-що чу, не трябва да излезе от устата ти и забранявам дори да повдигаш отново този въпрос. Убеден съм, че игуменът има шпиони даже и между служителите на трибунала. Всяка дума, казана за Храма на всеобятното милосърдие, е дума в повече. А сега иди виж дали старицата може да бъде разпитана.

Когато Хун се върна със старата жена, съдията я настани да седне удобно в стола срещу писалището му. После каза любезно:

— Много съм огорчен, госпожо, че ви виждам толкова разстроена. Вие ми казахте, че името на мъжа ви е Лян, но още не съм чул подробностите около неговата смърт и нещастията, което ви е сполетяло.

С треперещи ръце старицата бръкна в ръкава си и извади навит на руло ръкопис, загърнат в парче избелял брукат. Тя почтително го поднесе на съдията с две ръце и заговори с несигурен глас:

— Дано Ваша Милост благоволи да разгледа тези документи. Напоследък старата ми глава е толкова объркана, че не мога да мисля ясно повече от няколко минути. Никога не ще мога да опиша свързано ужасната участ, която сполетя мене и семейството ми! Ваша Милост ще намери всичко в тези документи.

Тя се облегна в стола си и се заплака отново. Съдията нареди на Хун да ѝ даде чаша силен чай и после разопакова свитъка. Той съдържаше дебело руло документи, пожълтели от времето и дългата употреба. Като разгъна първия, Ди видя, че той представлява дълго обвинение, написано очевидно от високообразован човек с изящен почерк и красиво оформено. Съдържаше подробно описание на кървавата наследствена вражда между две заможни семейства търговци от Кантон, наречени съответно Лян и Лин. Всичко бе започнало, когато Лин прельстил жената на Лян. Оттогава насам Лин

безжалостно преследвал семейството Лян, като ограбвал всичките му владения. Когато съдията стигна до края на документа и видя датата, вдигна изненадано очи и каза:

— Госпожо, но този документ е отпреди повече от двадесет години!

— Жестоките престъпления — отговори старицата с тих глас — не се заличават от изминалото време.

Съдията прегледа другите документи и видя, че всички те се отнасят до различни по-късни моменти на същия случай. Най-новият беше отпреди две години. В края на всеки документ обаче — по-нов или по-стар — имаше изписано с яркочервен туш съдийско заключение: „Делото преустановено поради липса на достатъчно доказателства.“

— Забелязах — каза съдията, — че всичко това се е случило в град Кантон. Защо сте напуснали стария си семеен дом?

— Дойдох в Пуян — отговори старицата, — защото главният престъпник, Лин фан, се пресели в тази околия.

Ди не си спомняше да е чувал това име. Като навиг отново документите, той каза любезно:

— Ще проуча тези записи много внимателно, госпожо. Веднага щом стигна до заключение, ще ви помоля да дойдете тук отново за допълнителна справка.

Старата жена стана бавно и като се поклони дълбоко, рече:

— От дълги години чакам съдия, който да намери начин да поправи тази ужасна неправда. Дано с благословията на великото Небе денят най-после да е настъпил!

Хун я отведе. Когато се върна, съдията му каза:

— На пръв поглед изглежда, че това е един от ония спорни случаи, при които хитър и добре образован мошеник се обогатява, като разорява други хора, и винаги успява да избегне справедливото наказание. Явно е, че скръбта и безсилието са помрачили разума на старицата, Най-малкото, което мога да направя за нея, е да проуча внимателно случая, макар че е много съмнително дали ще успее да намери слабо място в защитата на обвиняемия. Забелязах, че делото е минало дори през ръцете на един съдия, който е известен като много способен юрист и сега е на служба в Столичния съд.

После съдията накара да извикат Тао Ган. Като видя помръкналото лице на помощника си, той каза с усмивка:

— Горе главата, Тао Ган, имам за тебе по-добра работа от това да се мотаеш сред будистката паплач! Иди там, където живее старата госпожа Лян. Събери колкото е възможно повече сведения за нея и семейството ѝ. После искам да откриеш богатия търговец на име Лин Фан, който трябва да живее някъде в този град. Ще ми докладваш и за него. Сигурно те ти е от полза да знаеш, че и двете лица са от Кантон и са се преселили тук преди няколко години.

Съдията освободи Хун и Тао Ган и накара старши писаря да му донесе някакви документи, свързани с текущата дейност на околийската управа.

ГЛАВА СЕДМА

МА ЖУН НАМИРА ИЗОСТАВЕН ДАОИСТКИ ХРАМ; ЖЕСТОКО СВИВАНЕ В ДВОРА НА ХРАМА

Същия следобед, когато напусна личния кабинет на съдията, Ма Жун отиде в стаите си и се преобрази чрез няколко прости промени. Свали шапката, освободи косата си и я завърза с мръсна кърпа. Обу торбести панталони и върза крачолите им около глезените си със сламени върви. После наметна къс, покрит с крѳпки жакет и накрая смени плъстените обувки със сламени сандали. В тази невзрачна премяна той се измъкна от трибунала през страничния изход и се смеси с тълпата на улицата. Откри със задоволство, че след като го видеха, хората бързаха да му сторят път. Щом го забележеха да се приближава, уличните продавачи инстинктивно стискаха стоката си под мишница. Ма Жун се мръщеше свирепо и известно време се позабавлява по този начин. Не след дълго обаче откри, че задачата му не е толкова лесна, колкото си бе мислил. Поръча си отвратително ядене в една барака, посещавана от скитници, пи винена утайка в един коптор, все още просмукан с вонята на отпадъците, върху които беше построен, чу безброй разкази за хорските неволи и молби за няколко медни монети назаем. Но всички тези хора бяха повече или по-малко безобидна паплач, която се скиташе из страничните улички на всеки град — джебчии и крадци на дребно. Той чувствуваше, че все още не е срещнал нито един от истинските местни бандити, а те бяха добре организирани и знаеха какво точно става из подземния свят.

Чак привечер Ма Жун попадна на следа. Седнал в един от уличните коптори, той се насилваше да прокара през гърлото си още глътка от ужасната течност, когато дочу част от разговора между двама просяци, които също се хранеха там. Единият питаше къде има добро

място за крадене на дрехи. Другият му отговори: „Хората при Червения храм трябва да знаят.“

На Ма Жун му беше известно, че долнопробните престъпници често се събират край някой полусрутен храм. Но тъй като повечето храмове имаха боядисани в червено колони и врати, той не знаеше как да намери именно този Червен храм в един град, където бе пристигнал само преди няколко дни. Накрая реши да рискува напосоки. Запътен към пазарния площад, близо до северната порта на града, той сграбчи за шията малък дрипльо и грубо му каза да го заведе до Червения храм. Без да пита нищо, парцаливият хлапак го преведе през лабиринт от тесни и извити улички и двамата стигнаха до един мрачен площад. Там момчето се отскубна и побягна колкото му държаха краката.

Точно пред себе си на фона на вечерното небе Ма Жун видя широката червена врата на един даоистки храм. От двете ѝ страни се издигаха оградите на някогашни богаташки къщи, а пред тях имаше дълга редица от дървени колиби с разкривени във всички посоки стени. Очевидно, когато храмът е бил в разцвет, тези колиби бяха служили на сергии на продавачите, търгуващи с тълпите поклонници, а сега бяха обсебени от градските разбойници.

Целият двор на храма беше осеян с мръсотии и отпадъци. Миризмата му се смесваше с отвратителната смрад на евтината мазнина, в която един парцалив старец пържеше мекици на дървени въглища. В една цепнатина на стената беше втъкната димяща факла и на несигурната ѝ светлина Ма Жун различи група мъже, клекнали в кръг и увлечени в игра на комар. Той се насочи към групата. Един дебел мъжага, гол до кръста и с огромно шкембе, седеше с гръб към стената върху обърната наопаки делва за вино, Дългите му коси и рошавата брада бяха сплъстени от мазнина и мръсотия. Той следеше играта с натежали клепачи, а с лявата ръка чешеше корема си. Дясната му ръка, дебела като мачта, се подпираше върху дръжката на дървен боздуган, Трима стройни мъже се бяха надвесили над дъската за зарове, а останалите бяха наклеявали по-встрани, в сянката.

Ма Жун постоя известно време, като следеше търкалящите се зарове. Привидно никой не му обръщаше и най-малко внимание. Тъкмо се чудеше как да завърже разговор, когато исполинът върху винената делва каза внезапно, без да поглежда нагоре:

— Бих могъл да използвам жакета ти, братко!

Изведнъж Ма Жун се оказа в центъра на вниманието. Един от комарджиите прибра заровете и се изправи. Не беше толкова висок, колкото Ма Жун, но голите му ръце издаваха желязна сила, а от пояса му стърчеше дръжката на кама. Като се хилеше, той застана от дясната страна на Ма Жун и се хвана за камата. Дебелият стана от делвата, дръпна нагоре панталоните си, изплю се самодоволно и като стисна здраво боздугана, застана точно пред Ма Жун. Усмихна се злобно и каза:

(img:Image25.gif)

ПЪРВАТА СРЕЩА НА МА ЖУН С ШЪН НА

— Добре дошъл в Храма на отвъдното проникновение, братко! Лъжа ля се, като мисля, че благочестивият ти дух те е подтикнал да посетиш това свято място, за да оставиш жертвен подарък? Уверявам те, братко, че жакетът ти ще бъде приет с благодарност!

Докато говореше, той се приготви да нанесе удар.

С бърз поглед Ма Жун прецени обстановката. Пряката опасност идеше от грозния топуз в дясната ръка на дебелака и извадената кама на мъжа отдясно.

Дебелият още не беше довършил думите си, когато лявата ръка на Ма Жун го сграбчи за дясното рамо и палецът му се впи в уязвимото място, като парализира за известно време ръката, която държеше боздугана. Дебелакът бързо хвана лявата китка на Ма Жун с лявата си ръка, като възнамеряваше да го дръпне напред и да го ритне с коляно в слабините. В същото време обаче Ма Жун бе вдигнал дясната си ръка със свит лакът. Той за-махна назад с всичка сила и лакътят му се стовари право в лицето на човека с камата, който падна с дрезгав вик. После, сякаш отгласната от удара, дясната ръка на Ма Жун тръгна отново напред и със страшна сила се стовари върху незащитената диафрагма на дебелия. Той изпусна лявата китка на Ма Жун и със стон се преви на земята.

Тъкмо когато се канеше да се обърне, за да види дали мъжът с камата има нужда от допълнителна обработка, Ма Жун усети, че върху гърба му се сгромоляса смазваща тежест. Една мускулеста ръка се провря изотзад и стегна гърлото му като менгеме. Ма Жун наведе силния си врат, заби брадичка в ръката на неприятеля и същевременно изнесе двете си ръце зад гърба. С лявата успя само да откъсне парче от

дрехата на нападателя, но с дясната го хвана за крака. Дръпна го с всички сили, като едновременно с това политна напред и надясно. Двамата се строполиха на земята, но Ма Жун остана отгоре. Бедрото му, поело тежестта на почти цялото му тяло, едва не смаза таза на съперника. Менгемето се отпусна. Ма Жун се изправи със скок — тъкмо навреме, за да избегне камата, хвърлена от жилавия мъж, който междувременно се беше окопитил. Ма Жун светкавично го хвана за китката на все още протегнатата напред ръка и като я изви, я изтегли над рамото си. После приклепна и хвърли другия във въздуха. Той описа широка дъга, удари се в стената, падна върху празната делва, която се пръсна на парчета, и повече не мръдна. Ма Жун вдигна камата и я хвърли през оградата. После се обърна и каза на отстъпилите в сянката фигури:

— Може да ви се струвам малко грубичък, братя, но не понасям хора, които си служат с ками. В отговор се чу недружелюбно сумтене. Дебелакът още лежеше на земята, повръщаше обилно, пъшкеше и от време на време псуваше. Ма Жун го хвана за брадата, повдигна го и го хвърли така, че гърбът му се удари в стената. Чу се тъп звук и оня клекна, като пулеше очи към Ма Жун. Все още не можеше да си поеме дъх. Мина доста време, докато се съвземе малко. Тогава изграчи с дрезгав глас:

— След като, така да се каже, си разменихме необходимите любезности, ще благоволи ли почитаемият ни брат да ни осведоми за името и професията си?

— Името ми — отвърна небрежно Ма Жун — е Жун Бао и съм честен продавач. Предлагам стоката си по пътищата. Рано тази сутрин, точно по изгрев слънце, срещнах един богат търговец. Той толкова хареса стоката ми, че я купи всичката и ми плати тридесет сребърника. Затова побързах насам — исках да изгоря благовония в знак на благодарност към божествата.

Бандата се изкикоти и човекът, който се бе опитал да удуши Ма Жун, го запита дали е вечерял. Когато той отговори, че не е, дебелият мъж се провикна към продавача на мекици и скоро всички наобиколиха огнището с дървени въглища, за да похапнат мекици с много чесън.

Оказа се, че дебелият мъж се казва Шън Па. Той гордо се представи като избран главатар на всички скитащи разбойници в града

и едновременно с това — съветник в гилдията на просяците. Той и хората му се установили в двора на храма преди около две години. Мястото било благодатно, но се случило нещо непредвидено — монасите си отишли и властите запечатали вратите на храма. Шън Па и хората му останали, защото това било все пак хубаво и спокойно кътче, при това не много отдалечено от центъра на града.

Ма Жун довери на Шън Па, че се намира в малко неудобно положение. Бил скрил тридесетте сребърника на сигурно място, но искал да напусне града колкото е възможно по-бързо, защото търговецът, когото всъщност бил ограбил, можел да се оплаче в трибунала. Не му се искало да ходи по улиците с тежкия вързоп сребро в ръкава си. Смятал да смени среброто за някоя дребна скъпоценност, която да скрие лесно у себе си. Даже бил готов да направи отстъпка при сделката. Шън Па кимна важно и каза:

— Това, братко, е разумна предпазна мярка. — среброто е твърде рядка стока. Ние търгуваме изключително с медни пари. Ако някой иска да размени сребро за нещо със същата стойност, но с по-малък обем... ами... не остава нищо друго освен злато! А да ти кажа истината, братко, у нашите хора този благороден жълт метал се явява най-много веднъж в живота!

Ма Жун се съгласи, че златото е рядко съкровище, но добави, че все може да се случи някой просяк да намери на пътя малко златно украшение, паднало от паланкина на някоя знатна дама.

— Новината за такава щастлива находка — продължи той — се разпространява бързо и ти, като съветник в гилдията на просяците, скоро би я научил.

Шън Па бавно се почеса по корема и се съгласи, че не е изключено да се случи такава нещо. Ма Жун не забеляза у него и следа от ентузиазъм. Той бръкна в ръкава си и извади една сребърна монета. Опита тежестта ѝ на дланта си и я остави да блесне на светлината на факлата.

— Като скрих тридесетте сребърника — каза той, — взех един със себе си за късмет. Мисля си дали не би го приел като предплата за дела, който ти се пада заради посредничеството при сделката, която ти предлагам.

Шън Па сграбчи монетата от ръката на Ма Жун с удивителна ловкост. Усмихна се широко и рече:

— Братко, ще видя какво мога да сторя за тебе. Ела пак утре вечер!

Ма Жун му благодари и като каза няколко любезни думи, се раздели с новите си приятели.

ГЛАВА ОСМА

СЪДИЯТА ДИ РЕШАВА ДА ПОСЕТИ КОЛЕГИТЕ СИ; ТОЙ ОБЯСНЯВА КАК Е СТАНАЛО ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО НА УЛИЦАТА НА ПОЛУМЕСЕЦА

Щом се върна в трибунала, Ма Жун бързо се преоблече и отиде в главния двор. Оттам видя, че в личния кабинет на съдията още свети. Завари го да се съвещава с Хун. Като го видя, съдията прекъсна разговора и попита:

— Е, приятелю, какви са новините? Ма Жун докладва накратко за срещата си с Шън Па и разказа за неговото обещание. Ди остана доволен.

— Щеше да бъде невероятен късмет — забеляза той, — ако беше намерил престъпника още първия ден. Започваш чудесно. Новините се разпространяват много бързо по разни канали из подземния свят и смятам, че си установил връзка с точно такъв човек, какъвто ни е необходим. Не се съмнявам, че в най-скоро време приятелят ти Шън Па ще ти даде сведения за изчезналите игли, а това ще те доведе до убиеца. Ние пък, преди да дойдеш, решихме, че няма да е зле утре да се приготвя за посещение на добра воля при колегите си от съседните околии. Рано или късно трябва да изпълня обичая и мисля, че сега моментът е подходящ. Ще отсъствам от Пуян два или три дни. В това време ти ще продължиш да действуваш за арестуването на убиеца от Улицата на полумесеца. Ако смяташ, че е необходимо, ще наредя на Тао Ган да ти помага в издирването.

Ма Жун реши, че ще е по-добре да продължи сам, защото двама души, разпитващи за едно и също лице, можеха да възбудят подозрения. Съдията се съгласи и Ма Жун си отиде.

— Ще бъде много добре — започна да разсъждава на глас Хун, — ако Ваша Милост отсъства ден-два и трибуналетът бъде затворен. Тогава ще има основателна причина за временно прекратяване на делото срещу студента Ван. Носят се слухове, че Ваша Милост покровителствува студента, защото принадлежи към образованата класа, докато жертвата му е била само дъщеря на беден търговец.

Съдията вдигна рамене и каза:

— Така или иначе, утре сутринта заминавам за У. На следващия ден продължавам направо за Цинхуа и се връщам тук на третия ден. Тъй като е възможно по време на отсъствието ми Ма Жун и Тао Ган да имат нужда от напътствия, по-добре е да не ме придружаваш. Стой тук и пази печатите на трибунала. Сега дай необходимите наставления и виж да приготвят подходящи подаръци за колегата ми Пан в У и съдията Луо от Цинхуа. Багажът ми да бъде натоварен и утре рано сутринта пътният ми паланкин да чака готов в главния двор!

Хун увери съдията, че нарежданията му ще бъдат точно изпълнени. Ди се наведе над писалището си, за да разгледа някои документи, оставени за проверка от старши писаря.

На Хун като че ли не му се тръгваше и той остана прав пред писалището. След известно време съдията вдигна поглед и го запита:

— Какво има, инспекторе?

— Ваша Милост, все си мисля за това убийство. Четох и препрочитах записите. Но колкото и да се опитвах, не можах да разбера съображенията ви. Късно е, но ако благоволите преди заминаването си да ми разясните още някои неща, поне ще мога да спя спокойно през двете нощи, докато ви няма тук.

Съдията се усмихна и затисна документа на писалището си с нефритеното блокче. После се облегна в креслото си.

— Инспекторе — каза той, — нареди на слугите да донесат пресен чай и седни тук на табуретката. Ще ти обясня какво всъщност, според мен, се е случило през съдбоносната нощ на шестнадесети.

След като изпи чаша силен чай, съдията започна:

— Още когато чух от тебе главните факти по това дело, изключих студента Ван като вероятен убиец на Чист иефрит. Вярно е, че жената понякога може да възбуди у мъжа странни и жестоки мисли. Не случайно в своя „Летопис на пролетите и есените“ учителят ни Конфуций нарича жената „това нечестиво създание“. Има обаче само

две категории хора, които превръщат такива черни мисли в дела. Първо, напълно покварените, закоравели престъпници от низшето съсловие. Второ, богатите развратници, които с течение на годините, прекарани в безделие и разкош, са станали роби на извратените си инстинкти. Макар и трудно, мога да допусна, че дори и такъв ученолюбив младеж с трезви навици като студента Ван, обезумял от страх, би могъл да удуши момичето. Но да я изнасили — нея, с която е имал интимни връзки повече от шест месеца, — това ми се струва напълно изключено. Така че истинският престъпник трябва да се търси между представителите на двете категории, за които споменах преди малко. Вероятността убиецът да е развратен богаташ отхвърлих веднага. Такива хора посещават тайни свърталища, където могат да се отдадат на всякакви пороци и извратености, ако са готови да платят в злато. Един богаташ може би изобщо няма да знае за съществуването на такова място като Улицата на полумесеца, населено с бедни дребни търговци. Съвсем невероятно е да е научил случайно за посещенията на студента, а че би бил способен да изпълнява гимнастически упражнения, увиснал на платнена лента — за това да не говорим! Така остава единствената възможност убиецът да е закоравял престъпник от низшето съсловие!

Тук съдията спря за миг. После продължи с горчивина в гласа:

— Тези отвратителни главорези бродят из целия град като гладни псета. Ако им се случи в някоя тъмна уличка да срещнат беззащитен старец, убиват го и задигат няколкото връзки медни пари, които има. Ако видят жена, която върви сама, бият я, докато изпадне в несвяст, изнасилват я, откъсват обещите от ушите ѝ и я оставят да лежи в канавката. Ако открият незалостена врата или отворен прозорец, докато се прокрадват между бедняшките къщи, те се вмъкват вътре и после офейкват с единственото медно котле или с последния кат кърпени дрехи. Не е ли естествено да се допусне, че някой такъв човек, като е минавал по Улицата на полумесеца, е открил случайно тайните посещения на Ван при Чист нефрит? Такъв главорез незабавно би се възползувал от възможността да обладае жена, която не би могла да му попречи да заеме мястото на тайния ѝ любовник. Чист нефрит обаче се е бранила. Вероятно се е опитала да крещи или да стигне до вратата, за да разбуди родителите си. Тогава той я е удушил. След като е свършил гнусното си дело, спокойно е

претършувал стаята на жертвата за ценности и е офейкал с единствените накити, които момичето е имало.

Съдията отново спря, за да изпие още една чаша чай.

Хун бавно поклати глава и каза:

— Ваша Милост изясни, че студентът Ван наистина не е извършил това двойно престъпление. И все пак не виждам никакво определено доказателство, което да ни послужи пред съда.

— Ако искаш вещественно доказателство — отговори съдията, — ще го имаш! На първо място ти чу показанията на следователя. Ако студентът бе удушил Чист нефрит, дългите му нокти биха оставили дълбоки следи по шията на момичето. А следователят е намерил само плитки драскотини от нокти, въпреки че тук-там кожата е била разкъсана. Значи става въпрос за къси, неравни нокти на скитащ се разбойник. Второ, когато са я изнасилвали, Чист нефрит се е бранила с всички сили. Въпреки това нейните ниско изрязани нокти никога не биха оставили дълбоките, грозни следи по гърдите и ръцете на Ван. Между другото те не са причинени и от тръните, както мисли студентът. Но това е подробност, към която ще се върна, когато му дойде времето. Колкото до възможността Ван да е удушил Чист нефрит, ще добавя, че след като видях телосложението на студента и чух описанието на следователя за момичето, се убедих, че дори и да се е опитал да я удуши, Ван скоро е щял да се намери изхвърлен през прозореца. Но както вече ти казах, това противоречи на здравия разум. Трето, когато на седемнадесети сутринта престъплението е било открито, ивицата плат, по която Ван се е изкачвал до прозореца, е лежала скупчена на пода в стаята на момичето. Ако студентът е извършил престъплението или въобще е бил в стаята, как я е напуснал без „въжето“? Той не е атлет, нуждаел се е от помощта на момичето, за да достигне прозореца. Но мускулест мъжага, свикнал да тършува из чуждите къщи, никога не би си правил труда да търси такава лента, ако е принуден бързо да избяга. Той би направил точно това, което видяхме да прави Цяо Тай: би увиснал на ръце от перваза на прозореца и би се пуснал. Ето, това са разсъжденията, чрез които си създадох представа за вида на престъпника.

Хун кимна с доволна усмивка.

— Сега ми е съвсем ясно — каза той, — че съображенията на Ваша Милост се основават на солидни доводи. Щом престъпникът

бъде хванат, ще има достатъчно улики срещу него, за да го принудим да признае вината си, а при нужда да приложим и изтезания. Без съмнение той е още в града, защото няма причини да се тревожи и да избяга в някое отдалечено място. Целият град знае, че съдията Фън е бил убеден във вината на студента Ван и че Ваша Милост се съгласи с неговото заключение.

Съдията поглади бакенбардите си, кимна бавно и каза:

— Този главорез ще се опита да се отърве от златните игли и с това ще се издаде. Ма Жун е установил връзка с човек, който ще разбере кога иглите ще бъдат предложени за Продан на тайния пазар на крадците. Знаеш, че един престъпник никога няма да посмее да ги предложи на златар или в заложна къща, тъй като там по правило има изпратено от трибунала описание на откраднатите вещи. Той ще трябва да си опита късмета с някой събрат престъпник и тогава юначагата Шън Па бързо ще научи за това. По този начин, с малко повече щастие, Ма Жун ще се добере до нашия човек.

Съдията отново сръбна от чая си, после взе четката за ярко червен туш и се наведе над документа пред себе си.

Хун стана. Подръпна замислено мустака си и след малко заговори:

— Има още две неща, които Ваша Милост не обясни. Откъде знаете, че престъпникът носи дрехи на монах скитник? И какво значение има случката с нощната стража?

Съдията помълча известно време. Беше се съсредоточил над документа, който проучваше. Написа някаква забележка в ъгъла, остави четката и нави хартията. После погледна инспектора изпод гъстите си черни вежди и каза:

— Странната случка с нощната стража, която студентът разказа тази сутрин, добави последния щрих към портрета на престъпника, който си бях изградил. Знаеш, че долнопробните престъпници често се предрешават като просеци будистки или даоистки монаси. Това е чудесно прикритие при техните скитания из града по всяко време на деня и нощта. Така че втория път Ван е чул не хлопката на нощната стража, а...

— Дървеното клепало на монаха просяк! — възкликна Хун.

ГЛАВА ДЕВЕТА

ДВАМА МОНАСИ ОТИВАТ ПРИ СЪДИЯТА С ВАЖНО ПОСЛАНИЕ; ТОЙ РЕЦИТИРА ДРЕВНА БАЛАДА НА ВЕЧЕРЯТА У СЪДИЯТА ЛУО

На следното утро, когато съдията обличаше дрехите си за пътуване, при него влезе старши писарят и съобща, че двама монаси от Храма на всеобятното милосърдие са дошли в трибунала с послание от игумена.

Ди се премени в съдийската си мантия и се настани зад писалището. Възрастен монах и по-младият му придружител бяха въведени при него. Докато коленичеха и докосваха трикратно пода с главите си, съдията забеляза, че жълтите им халати бяха от най-скъпа дамаска, подплатена с пурпурна коприна. Те носеха молитвени броеници от кехлибарени зърна.

— Негово преподобие Добродетелния духовник, игуменът на Храма на всеобятното милосърдие — пропя по-възрастният монах, — възложи на нас, простите монаси, да предадем на Ваше Превъзходителство неговите почитания и да ви поздравим от негово име. Негово преподобие напълно разбира колко е тежко бремето на служебните ви задължения, особено в първите дни. Поради това той не се осмелява да ви посети сам и да отнеме част от скъпоценното ви време. В по-подходящ момент обаче негово преподобие ще се възползува от привилегията лично да се яви пред Ваше Превъзходителство, за да получи ценните ви напътствия. Междувременно, за да не се породи и капка съмнение в добрите чувства на негово преподобие, той ви моли да приемете един малък подарък с надеждата, че ще го оцените като знак на дълбоко уважение, независимо от нищожната му стойност.

След тези думи той подкани с жест по-младия монах, който се изправи и постави да писалището пред съдията малко пакетче, увито в скъп брокат.

Хун очакваше съдията да откаже подаръка. Но за негово най-голямо изумление Ди само измърмори няколко обичайни за такива случаи любезни думи, после добави, че не заслужава такава голяма чест, но щом монахът настоя, той не направи опит да върне подаръка. Стана от стола си, поклони се важно и каза:

— Моля, уведомете негово преподобие, че съм крайно поласкан от неговото внимание, и му предайте благодарностите ми за любезния подарък, за който на свои ред ще му се отплатя. Уверете го, че макар ч да не съм последовател на Шакиямуни^[1], будистката вяра дълбоко ме интересува я много ще се радвам на възможността да бъда по-подробно посветен в нейния дълбок смисъл от такъв изтъкнат неин поклонник като негово преподобие Добродетелния духовник.

— Най-покорно ще изпълним наставленията на Ваше Превъзходителство. Същевременно негово преподобие пожела да обърнем вниманието ви върху нещо, което, макар и дребно само по себе си, заслужава да бъде съобщено в трибунала, още повече, след като вчера на следобедното заседание на трибунала Ваше Превъзходителство бе така добър ясно да заяви, че бедният ни храм може да разчита на вашето покровителство в същата степен, както и всеки честен гражданин на тази околия. Напоследък храмът се посещава от мошеници, които се опитват да отвлекат от невежите монаси по няколко връзки пари, по право принадлежащи на храма, и правят нагли проучвания. Негово преподобие изразява надеждата си, че Ваше Превъзходителство ще даде необходимите нареждания да бъдат обуздани действията на тези натрапчиви измамници.

Съдията се поклони и двамата монаси си отидоха.

Ди бе много ядосан. Беше разбрал, че Тао Ган отново е прибягнал до старите си фокуси. Освен това бяха го проследили до трибунала, което беше още по-неприятно. Съдията въздъхна и нареди на Хун да развие подаръка.

Като разгъна изящно увитото пакетче, инспекторът видя три блестящи кюлчета от масивно злато и още толкова от тежко сребро. Съдията ги уви отново и ги сложи в ръкава си. За първи път Хун виждаше Ди да приема явен подкуп и беше много огорчен. Той

помнеше предупреждението, което съдията му бе направил по-рано и не посмя да отвори разговор за посещението на монасите, а само му помогна мълчаливо да облече отново дрехите си за път.

Съдията се отправи бавно към главния двор срещу голямата приемна зала и видя, че служебната му свита е готова. Пътният му паланкин го чакаше в подножието на стълбите с шест стражника отпред и шест отзад. Предната група носеше прикрепен на дълъг прът надпис: „Съдия-управител на Пуян“. Шест яки носачи стояха готови при дръжките на паланкина, а багажът бе натоварен на дванадесет коня.

Като намери всичко в ред, съдията се качи на паланкина, носачите вдигнаха дръжките върху мазолестите си рамене, шествието прекоси двора и мина през двукрилата порта.

Когато кортежът стигна до фасадата на трибунала, Цяо Тай, въоръжен с лък и меч, застана с коня си от дясната страна на паланкина, а началникът на стражници-те, също на кон, зае мястото си от лявата страна. Шествието пое по улиците на Пуян. Двама бързоходци се втурнаха отпред, удряха медните си гонгове и викаха:

— Сторете път! Сторете път! Идва негово превъзходителство околийският управител!

Ди забеляза, че тълпата не откликва с обичайните поздравителни възгласи. През решетката на прозорчето той видя много минувачи да хвърлят навъсени погледи към процесията. Облегна се на възглавниците с въздишка, извади от ръкава си документите на госпожа Лян и започна да ги чете. След като напусна Пуян, шествието тръгна по главния път и в продължение на няколко часа наоколо се виждаха само равни оризови полета.

Изведнъж съдията остави свитъка да падне на скута му. Той огледа еднообразния пейзаж навън с празен поглед. Опита се да си представи последствията от това, което бе замолил да извърши, но не успя. Най-сетне полюшването на паланкина го унесе и той заспа. Събуди се чак когато беше започнало да се смрачава и шествието навлизаше в град Уи.

Колегата му Пан, съдията управител на околията, го посрещна в голямата приемна зала на трибунала и го покани на вечеря заедно с местните първенци. Съдията Пан беше с няколко години по-възрастен, но тъй като бе пропаднал на два писмени изпита, не беше получил

повишение. Той имаше сурова външност, добро образование и независим дух. Ди скоро схвана, че не е взел изпитите си до-скоро от нежелание да следва литературната мода, отколкото поради липса на познания.

Храната беше проста, главната прелест на вечерята бе великолепият начин, по който домакинът водеше разговора. Съдията Ди научи много за административния живот на провинцията. Гостите се разотидоха рано и Ди се оттегли в определените за него покои. Рано на другата сутрин той си тръгна и продължи със свитата си за Цин-хуа.

Пътят минаваше през хълмиста местност, покрита с полюляващи се бамбукови горички и борови дървета по височините. Беше хубав есенен ден и завеските на паланкина бяха навити нагоре, за да може съдията да се любува на очарователната гледка. Но красивият изглед не можа да разсее тревогите, които го гнетяха. Обмислянето на правните подробности по делото на госпожа Лян го умори и след известно време той сложи свитъка с документите обратно в ръкава си.

Едва бе успял да пропъди теза тревожни мисли от съзнанието си, когато започна да се безпокои дали Ма Жун ще успее навреме да издири убиеца от Улицата на полумесеца. Сега съжали, че не беше оставил Цяо Тай в Пуян, за да се заеме с търсенето и.а убиеца, независимо от Ма Жун. Из-мъчен от съмнения и лоши предчувствия, съдията беше съвсем посърнал, когато процесията наближи Цинхуа. Като връх на всичко изпуснаха сала, който сновеше през реката отсам града. Това ги забави с повече от час. Когато най-сетне влязоха в Цинхуа, отдавна бе паднал мрак.

Пред главната приемна зала бяха посрещнати от стражници, които излязоха със запалени фенери, за да помогнат на съдията да слезе от паланкина. Колегата му Луо го поздрави церемониално и го въведе в просторния, пищно обзаведен салон. Ди си помисли, че Луо е пълна противоположност на съдията управител Пан. Той беше нисък, пълен, добродушен младеж. Нямаше бакенбарди, но си беше пуснал мустачки — тънки и заострени — и къса брадичка, каквито по онова време бяха на мода в столицата.

Докато си разменяха обичайните любезности, откъм съседния двор долетяха звуците на тиха музика. Луо се извини многословно и обясни, че е поканил приятели, за да посрещнат заедно госта. Чакали го, но тъй като той не се появил дълго след уречения час, решили, че е

останал в Уи, и започнали вечерята. Луо предложи двамата да вечерят в една странична стая и да си поприказват на спокойствие за служебните неща, които представляваха взаимен интерес.

Въпреки любезното предложение не беше трудно да се отгатне, че спокойният разговор не беше точната представа на съдията Луо за една приятна вечер. Самият Ди също нямаше настроение за още една сериозна среща, затова рече:

— Да ви кажа право, малко съм уморен и без да искам да се покажа лекомислен, признавам, че бих предпочел да се присъединя към общата вечеря, която вече е напреднала, и да използвам случая да се запозная с приятелите ви.

Съдията Луо изглеждаше приятно изненадан и незабавно поведе госта към трапезната зала във втория двор. Там завариха трима господа, събрани около празнична трапеза, щастливо да се черпят с вино. Те станаха да се поклонят и съдията Луо представи колегата си. Най-възрастният господин, Луо Пинван, беше известен поет и далечен родственик на домакина. Вторият беше художник, чиито творби бяха много модни в столицата, а третият — току-що издържал първия кръг на държавните изпити студент, който обикаляше провинциите, за да разшири кръгозора си. Очевидно, тримата бяха весели другари на съдията.

При влизането на новия гост компанията се поотрезви. След като си размениха обичайните любезности, разговорът секна. Ди се огледа наоколо п три пъти последователно поръча вино за всички. Подгрятото вино подобри и собственото му настроение. Той изрецитира напевно една древна балада, която много се хареса на компанията. Луо Пинван изпя няколко от собствените си лирически стихотворения и след като обърнаха по още една чаша вино, съдията Ди издекламира някои свои любителски стихове. Съдията Луо беше очарован и запляска с ръце.

При този знак четири изискано облечени момичета се появиха иззад завесата в дъното на залата, където дискретно се бяха оттеглили при влизането на съдията Луо и новия му гост. Две от тях се заеха да пълнят чашите с вино, една засвири на сребърна флейта, а четвъртата изпълни грациозен танц, по време на който дългите ѝ ръкави се развяваха из въздуха.

Съдията Луо се усмихна щастливо и каза на приятелите си:

— Вижте, братя, какво лъжливо нещо е мълвата! Представете си, в столицата нашият съдия Ди е известен като тиранин. А сега сами можете да се укорите какъв весел момък е всъщност.

После тон представи четирите момичета. Те се оказаха колкото очарователни, толкова и добре възпитани и съдията Ди беше смаян от изкуството им да допълват започнатите от него стихове и да създават нови текстове към известни мелодии.

Времето мина неусетно и нощта беше доста напреднала, когато гостите се разотидоха на весели групички. Оказа се, че двете момичета, които бяха наливали виното, са приятелки на Луо Пинван п художника и си тръгнаха с тях. Новоиздържалият изпитите студент беше обещал да вземе музикантката п танцьорката със себе си, за да ги заведе на гости при друга компания. Така съдията Ди и управителят Луо останаха сами на трапезата.

Луо заяви, че Ди е най-близкият му приятел, и размекнат, настоя да изоставят празните официалности я да се наричат един друг „братко“. Двамата станаха от масата и излязоха на терасата, за да се насладят на прохладния ветрец и да се полюбуват на пълната есенна луна. Седнаха на малки табуретки край перилата от бял мрамор. Оттук се откриваше красив изглед към градината под тях.

След като побъбриха оживено за прелестите на момичетата, които току-що си бяха отишли, Ди каза:

— Макар че днес се срещнахме за пръв път, братко, имам чувството, че съм те познавал цял живот! Щом е така, позволи ми да те помоля за съвет във връзка с един много поверителен въпрос.

— Ще бъда поласкан — отвърна важно другият, — макар че моят скромнен съвет едва ли ще бъде от полза за човек с твоята къде-къде незряла мъдрост.

— Да ти кажа право — рече Ди с тих поверителен глас, — аз много обичам виното и жените. В същото време обичам и разнообразието.

— Чудесно, чудесно! — възкликна съдията Луо. — Напълно съм съгласен с това, което казваш! Даже и най-отбраното лакомство ще ти втръсне, ако ти го поднасят всеки ден!

— За беда — продължи Ди, — сегашното ми положение не ми позволява да посещавам павилионите на цветята и върбите в моята околия, за да си избирам от време на време по някой нежен цветен,

който да подслади свободните ми часове. Знаеш какви слухове ще се пръснат из града. Не бих искал да уронвам престижа на лоста си.

— Ето това — въздъхна другият, — наред с робския труд в трибунала, е едно голямо неудобство, присъщо на високия ни пост.

Съдията Ди се наведе напред и каза с тих глас:

— Да речем, че ми се удаде да открия някое и друго рядко цвете, цъфнало тук, в твоята добре управлявана околия. Ще бъде ли прекалена злоупотреба с твоето приятелство, ако те помоля да уредиш, с необходимата дискретност, прехвърлянето на крехките цветенца в моята скромна градина?

Съдията Луо изведнъж се ентусиазира. Стана от мястото си и като се поклони дълбоко пред Ди, каза любезно:

— Бъди уверен, по-стари братко, че съм във висша степен поласкан от голямата чест, която оказваш на околията ми. Благоволи да останеш няколко дни в скромното ми жилище, та да можем заедно да обсъдим този важен въпрос от всички страни, без да бързаме.

— Там е работата — отговори Ди, — че важни служебни дела изискват да бъда в Пуян утре. Обаче нощта все още е пред нас и ако ме удостоиш с помощта и съветите си, от сега до зазоряване може да се направи много.

Луо плесна с ръце и възкликна — Този плам доказва романтичната ти природа! От твоята галантност ще зависи да направиш завоевание в такъв кратък срок. Повечето от момичетата са си създали вече връзки тук, така че няма да е лесно да ги пратим далече. Но ти имаш внушителна осанка, макар че, ако мога да бъда откровен, миналата пролет тези дълги бакенбарди излязоха от мода в столицата. Така че опитай се да направиш всичко, на каквото си способен. От своя страна, аз ще се постарая тук да се представят най-хубавите от хубавите.

Той се обърна по посока на залата и викна на слугите:

— Повикайте иконома!

Скоро се появи мъж на средна възраст с хитровато лице. Той направи дълбок поклон пред съдията Ди и господаря си.

— Нарещдам ти — каза съдията Луо — незабавно да излезеш с паланкин и да поканиш четири или пет госпожици, които да ни правят компания, докато пеем оди на есенната луна.

Икономът, очевидно свикнал с такива заповеди, се поклони още по-дълбоко.

— Сега — каза Луо — бих искал да опозная изтънчения ти вкус. Коч качества предпочиташ — красотата на формите, страстния характер, съвършенството на обноските? Или имаш склонност към духовитите разговори? Вече е късно, така че повечето момичета са се прибрали и ще имаме голям избор. Кажи предпочитанията си, по-стари братко, ц икономът ми ще се съобрази с тях.

— Между мене и тебе няма да има тайни, по-млади братко — каза Ди. — Позволи ми да ти призная, че докато бях в столицата, ми омръзна компанията на онези превзети актриси с техните изтънчени обноси. Сега ме тегли — малко ми е неудобно да си кажа — в друга, по-простовата посока. Признавам си, че ме привличат повече цветята, цъфнали в онези квартали, които хората от нашата класа обикновено избягват.

— Ха — възкликна Луо, — не твърди ли нашата философия, че в последна сметка крайно положителното граничи с крайно отрицателното? Ти, по-стари братко, си достигнал до онази степен на върховно прозрение, която ти позволява да откриеш красотата там, където по-малко надарените люде виждат само вулгарност. По-старият брат заповядва, по-младият се подчинява!

След това той накара иконома да се приближи и прошепна няколко думи в ухото му. Икономът повдигна изненадано едната си вежда, направи още един дълбок поклон и излезе.

Луо въведе Ди обратно в залата, заповяда на слугите да донесат нови блюда и вдигна тост в чест на госта си.

— По-стари братко — каза той, — ти ме въодушевяваш. Чакам с нетърпение нови приключения.

Не се наложи да чакат дълго. Кристалните топчета на завесата при вратата звъннаха и в залата влязоха четири момичета. Те бяха силно гримирани, с натруфени дрехи. Двете бяха още съвсем млади и не изглеждаха зле въпреки нескопосния си грим. Лицата на другите две, които бяха малко по-възрастни, показваха ясно опустошенията на злощастната им професия.

Ди изглеждаше много доволен. Като видя, че момичетата, почувствували неудобство в такава разкошна обстановка, се колебаят, той стана от мястото си и любезно ги запита как се казват. По-младите

се казваха Праскова и Син нефрит, а другите — Паун и Божур. Ди ги доведе До масата, но те останаха прави, със сведени очи и не знаеха какво да кажат или направят.

Домакините ги склониха да опитат различните ястия и им показаха как да наливат вино. Скоро момичетата се отпуснаха и започнаха да разглеждат с възхищение необичайното за тях обкръжение.

Разбира се, всички бяха неграмотни и не знаеха нито да пеят, нито да танцуват. Но съдията Луо започна да ги забавлява, като натопи клечките за ядене в соса на печеното месо и изписа с йероглифи имената им върху покривката.

Когато момичетата изпиха по чаша вино и изядоха по няколко отбрани парчета месо, съдията Ди прошепна нещо в ухото на приятеля си. Луо кимна, накара да повикат икономата и му даде някакви нареждания. Скоро икономът се върна и съобщи, че Паун и Божур трябва да се приберат, защото ги очакват. Съдията им даде по един сребърник и те си отидоха.

Сега Ди накара Праскова и Син нефрит да седнат на табуретките от двете му страни, научи ги да вдигат тост и поведе разговор с тях за общи неща. Луо се забавляваше, като наблюдаваше отстрани как Ди се насилва да опразва чаша подир чаша. След умело зададените въпроси Праскова се разбъбра. Оказа се, че тя и Син нефрит, която ѝ беше сестра, са прости селски момичета от провинция Хунан. Преди десет години опустошителни наводнения докарали селяните до ръба на гладната смърт и родителите им се принудили да ги продадат на един столичен сводник. Той отначало ги използвал за слугинчета, а като поотраснали, ги продал на свой роднина в Цинхуа. Съдията установи, че тежката им професия още пе бе накърнила вродената им честност, и си помисли, че с малко повече нежност и подходящи напътствия те биха могли да бъдат възпитани като най-приятни компаньонки.

С приближаването на полунощ възможностите на съдията Луо се изчерпаха. Той с мъка се задържаше на стола си и речта му стана много обърквана. Като видя това, Ди изрази желание да се оттегли. Двама от слугите помогнаха на Луо да стане от стола. Той смутолеви „лека нощ“ на госта си и предупреди икономата:

— Считай заповедите на негово превъзходителство за мои!

Когато отведоха добродушния домакин, съдията Ди повика икономата при себе си и му каза тихо:

— Искам да купя тези две момичета — Праскова и Син нефрит. Бъди така любезен да уредиш подробностите със сегашния им собственик, като запазиш всичко в тайна. В никои случаи не трябва да се разбере, че действувате от мое име.

(img:Image26.gif)

СЪДИЯТА ДИ СЕ ЗАПОЗНАВА С ДВЕ МОМИЧЕ ТА НА ВЕЧЕРЯТА У СЪДИЯТА

Икономът кимна с разбираща усмивка. Ди извади две златни кюлчета от ръкава си и му ги подаде.

— Това злато ще бъде повече от достатъчно за сключване на сделката. Остатъка използван за прехвърлянето на двете момичета в моята резиденция в Пуян.

После съдията добави още едно сребърно кюлче с думите:

— Моля, приеми този малък подарък като награда за посредничеството.

След като няколко пъти отказа според правилата на благоприличието, икономът прие среброто. Той увери съдията, че всичко ще бъде уредено според неговите указания, и добави, че жена му лично ще придружи момичетата в пътуването им до Пуян. В заключение каза:

— Сега ще наредя да настанят момичетата в покоите на Ваше Превъзходителство.

Съдията обаче заяви, че е уморен и иска добре да си почине през нощта, преди да тръгне обратно на другата сутрин.

Праскова и Син нефрит си отидоха, а съдията бе отведен в определените за него покои.

[1] Буквално: „Мъдрецът от рода Шакия“ — име на основателя на будисткото вероучение, живял според легендата в Индия през VII в. пр. и. е. и известен с почетното звание Буда (пробуден), дадено му от неговите последователи. — Б. к. р. ↑

ГЛАВА ДЕСЕТА

ТАО ГАН РАЗПИТВА ПАЗАЧА ГАО ЗА МИНАЛИ СЪБИТИЯ; ПОСЛЕ ПРЕЖИВЯВА ТЕЖКО ПРЕМЕЖДИЕ В МРАЧНИТЕ РАЗВАЛИНИ

Между временно Тао Ган се зае да научи повече подробности за госпожа Лян, както му беше наредил съдията. Тя живееше недалеч от Улицата на полумесеца и той реши най-напред да посети пазача Гао. Разчете времето си така, че да пристигне точно по обяд.

Тао Ган поздрави пазача най-сърдечно. Гао си помисли, че ще е най-разумно да запази добрите си отношения с помощниците на новия съдия, още повече след като беше смъмрен от него, и покани Тао Ган да сподели скромната му трапеза. Последният бързо се съгласи.

След като гостът се нахрани с охота, пазачът донесе дневника си и му показа, че госпожа Лян е пристигнала в Пуян преди две години, придружена от внука си Лян Къфа. Тогава госпожа Лян заявила, че тя е на шестдесет и осем години, а внукът и — на тридесет. Гао отбеляза, че Лян Къфа му се видял доста по-млад и изглеждал на около двадесет. Но в действителност навярно имал поне тридесет, защото госпожа Лян твърдяла, че е взел вече втория изпит по литература. Той бил приятен младеж, който прекарвал по-голямата част от времето си в разходки из града. Изглеждало, че особено го привлича северозападният квартал, където често го виждали да се навърта кран канала, близо до шлюза.

Няколко седмици след пристигането си госпожа Лян съобщила на пазача, че внукът ѝ не се е прибирал от три дни и тя се страхувала, че му се е случило нещо лошо. Пазачът разпоредил да бъдат предприети обичайните издирвания, но от Лян Къфа не била открита никаква следа. Тогава госпожа Лян отишла в трибунала и подала жалба до съдията Фън, в която твърдяла, че Лин Фан, богаташ от Кантон, заселил се в Пуян, е похитил внука ѝ. В същото време тя представила и

цял куп по-стари документи. От тях личало, че между семействата Лян и Лин съществува дългогодишна вражда. Но тъй като госпожа Лян не можела да представи никакво сериозно доказателство, че Лин Фан има нещо общо с изчезването на внука и, съдията Фън не дал ход на делото.

Госпожа Лян продължавала да живее сама с една стара прислужница в малката си къща. Напредналата възраст на госпожата и непрекъснатите размишления за сполетелите я нещастия помрачили разсъдъка и. Що се отнася до изчезването на Лян Къфа, пазачът не знаел нищо определено. Предполагало се, че е паднал в канала и се е удавил.

Като научи всичко това, Тао Ган поблагодари сърдечно на домакиня за гостоприемството му и отиде да види къщата на госпожа Лян. Откри я в безлюдна, тясна уличка, недалеч от южния шлюз. Беше една от редицата малки едноетажни къщички и по негова преценка едва ли имаше повече от три стаи.

Тао Ган почука на черната, неукрасена предна врата. След дълго чакане чу тътрещи се стъпки и шпионката на вратата се отвори. Видя сбръчканото лице на много стара жена, която попита с писклив, враждебен глас:

— Какво искаш?

— Дали госпожа Лян си е у дома? — учтиво се осведоми Тао Ган.

Старицата го огледа подозрително.

— Болна е и не може да приеме никого! — изграчи тя. Шпионката щракна и се затвори.

Тао Ган вдигна рамене. Обърна се и се огледа наоколо. Беше много спокойно, не се виждаше никой, нямаше дори уличен продавач или просяк. Помисли си дали съдията не беше сбръкал, като бе повярвал на думите на госпожа Лян. Дали тя и внукът ѝ не бяха хитри артисти, измислили тъжната история, за да прикрият някакъв престъпен план — може би в съюз с този Лин Фан? Това безлюдно място би представлявало чудесно убежище за съзаклятниците.

Тао Ган забеляза, че къщата, разположена точно срещу дома на госпожа Лян, беше но-голяма от другите. Тя бе изградена от масивни тухли и имаше втори етаж. Полуизтрита от времето табелка

показваше, че някога е била магазин за коприна. Но сега всички прозорци бяха с пуснати кепенци и къщата изглеждаше, безлюдна.

— Тук не ми провървя! — измърмори Тао Ган. — По-добре ще е да се опитам да науча нещо повече за Лин Фан и неговата къща.

И той пое дългия път към северозападния квартал.

Беше намерил адреса на Лин Фан в документацията на трибунала, но откриването на къщата се оказа невероятно трудно. Тя се намираше в една от най-старите части на града. Преди много години на това място бяха живели местните първенци, които по-сетне се бяха преселили в по-модерния източен квартал. Някогашните величествени резиденции сега бяха оплетени от гъста мрежа тесни и криволичещи улички.

След продължително лутане Тао Ган намери къщата —голяма постройка със солидна двукрила порта, тежко обкована с мед и лакирана в червено. Високите огради и зидове от двете страни бяха поддържани в отлично състояние. От всяка страна на портата имаше по един каменен лъв. Мястото изглеждаше мрачно и неприветливо.

Отначало Тао Ган реши да обходи външния зид, за да намери входа към кухнята и същевременно да добие представа за големината на къщата. Но видя, че това беше невъзможно. Отдясно на пътя му се изпречваше стената на долепената съседна постройка, а отляво имаше куп развалини. Той се върна обратно, сви зад ъгъла и стигна до малък магазин за зеленчуци. Купи си малко туршия и докато плащаше, запита с нехаен глас как върви търговията. Зарзаватчията обърса ръцете си в престилката и каза:

— Това не е място, дето може да се спечели много. Но не се оплаквам. Аз и всички в семейството ми сме силни и здрави, та можем да работим от тъмно до тъмно. Осигуряваме си всеки ден по купичка оризена каша и малко зеленчук от магазина, а веднъж седмично — и парче свинско месо. Какво повече може да иска човек от живота?

— Като види, че магазинът ти е толкова близо до онази голяма къща зад ъгъла — подхвърли Тао Ган, — човек може да си помисли, че там имаш чудесен клиент.

Зарзаватчията вдигна рамене.

— За моя беда от двете големи къщи в този квартал едната е изоставена от години, а в другата живеят чужденци. Те са дошли от Кантон и говорят на такъв език, че сами трудно се разбират. Господин

Лин има парцел земя в северозападното предградие край канала и всяка седмица градинарят му докарва пълна каруца със зеленчуци. Не харчат пукната пара в моя магазин!

— Аз съм живял известно време в Кантон — забеляза Тао Ган — и зная, че тамошните жители са твърде общителни. Предполагам, че слугите на господин Лин идват при тебе от време на време да си побъбрите?

— Не познавам никого от тях — отвърна кисело зарзаватчията. — Те живеят по свой начин и, изглежда, се смятат за по-добри от нас — северняците. Но какво те засяга всичко това?

— Да ти кажа право — отговори Тао Ган, — аз съм изкусен майстор, който подлепва картини върху коприна, г си мислех дали в такава голяма къща, доста отдалечена от улицата на реставраторите, няма да имат някои картини за поправка.

— Нямах късмет, братко — каза зарзаватчията. — Пътуващи търговци и работници никога не прекрачват прага на къщата им.

Но Тао Ган не се обезкуражавате лесно. Когато отново сви зад ъгъла, той извади от ръкава си своята магическа торба и нагласи бамбуковите пръчки в нея така, щото да изглежда, че вътре има буркани с лепила и четки на майстор, занимаващ се с подлепване на картини. После изкачи стъпалата пред портата и почука силно. Не след дълго малката шпионка се отвори и едно намусено лице го погледна през дупката.

На младини Тао Ган бе пребродил цялата империя и говореше на много местни диалекти. Така че той се обърна към пазача на чисто кантонско наречие:

— Аз съм майстор по подлепването на картини и съм учил занаят в Кантон. Нямате ли нещо, което да поправя?

Когато пазачът чу родния си език, лицето му просветна. Той отвори тежката двукрила врата.

— Ще трябва да проверя, приятелю! А тъй като говориш на приличен език и си живял в нашия чудесен Град на петте овена^[1], можеш да влезеш за малко и да поседиш е стаята ми.

Тао Ган видя добре поддържан преден двор, заобиколен от редица ниски постройки. Докато чакаше в стаята на пазача, порази го дълбоката тишина, която цареше в къщата. Не се чуваха викове на слуги или шум от човешка суетня.

Когато се върна, пазачът беше още по-намусен. По петите го следваше набит, широкоплещест мъж, облечен в дрехи от черна дамаска, която жителите на Кантон много харесват. Лицето му беше широко и грозно, с тънки, но рошави мустачки. По важния му вид можеше да се отгатне, че тон е икономът на къщата.

— Какво си въобразяваш, мошенико? — излая той към Тао Ган. — Да се пазариш ли си дошъл? Ако ни трябва майстор за подлепване на картини, ще си повикаме. Хайде, махай се!

На Тао Ган не му оставаше нищо друго, освен да измънка някакво извинение и да си отиде. Тежката порта с трясък се затвори зад него. Отдалечавайки се бавно, той прецени, че няма смисъл да прави втори опит, докато е светло. Беше свеж есенен ден и Тао Ган реши да излезе извън града, за да разгледа чифлика на Лии в северозападното предградие. Напусна града през северната порта. След като повървя половин час, стигна до канала. В Пуян рядко се срещаха хора от Кантон. Достатъчно беше да разпита няколко селяни, за да намери чифлика. Той се оказа доста голям парцел плодородна земя, простиращ се на повече от половин миля разстояние край брега на канала. По средата му се издигаше грижливо намазана къща с два големи склада отзад. Една пътечка свързваше къщата с брега на канала, където Тао Ган видя малък пристан, а край него — закотвена джонка. Трима души бяха заети да товарят джонката с бали, увити е сламени рогозки. Освен тях наоколо нямаше жива душа.

Като се убеди, че в тази мирна селска обстановка няма нищо, което да предизвиква подозрение, Тао Ган се върна обратно и влезе в града пак през северната порта. Намери малка кръчма и си поръча скромно ястие с ориз и купичка супа с месо, като придума слугата да му даде безплатно в малка чинийка с пресен чесън. Разходката беше изострила апетита му. Той внимателно обра и последното зърно ориз и пресуши купичката със супа до последната капка. После постави глава на масата, подложи сгънатите си ръце за възглавница и скоро захърка.

Когато се събуди, беше тъмно. Поблагодари и излезе, като остави такъв малък бакшиш, че възмутеният слуги едва не го повика да се върне.

Тао Ган се запъти към къщата на Лин. За щастие, на небето блестеше светла есенна луна и тон намери пътя без всякакви

затруднения. Зарзаватчията беше затворил магазина си и цялата околност бе съвсем пуста.

Тао Ган се насочи към развалините вляво от портата. Промъкна се внимателно между храсталаците и изпопадалите тухли и успя да намери старата врата на втория двор. Изкачи се върху купчината смет, задръстила отвора на вратата, и видя, че част от зида на двора беше още запазена. Помисли си, че ако се покатери върху него, ще може да хвърли поглед над външната стена на къщата. След няколко несполучливи опита той успя най-сетне да намери спора за крака си между тухлите и се изкачи върху зида. Опъна се по корем и установи, че от тази опасна позиция се открива чудесен изглед към къщата. Тя имаше три двора, заобиколени от внушителни постройките и съединени с декоративни порти. Цялото имение обаче изглеждаше запустяло. Освен прозорчето на пазача светеха само още два прозореца в задния двор. Това се стори много странно на Тао Ган, защото толкова рано вечерта големите къщи обикновено бяха твърде оживени. Той остана да лежи върху стената повече от час, но долу в дворовете нищо не се раздвижи. По едно време му се стори, че нещо се прокрадна между сенките в предния двор, но реши, че очите му са то излъгали, защото не можа да долови и най-слаб шум.

Най-после Тао Ган реши да напусне наблюдателния си пост. Докато се спускаше, една разхлабена тухла, на която беше стъпил, се изкърти от мястото си. Тао Ган падна в храстите върху купчина тухли, която се срути с грохот. Изруга ядно, защото си беше ожулил коляното и халатът му се бе разпрал. Изправи се и тръгна да си върви. Но никое зло не идва само — точно в този момент облак закри луната и стана тъмно като в рог.

Тао Ган си даваше сметка, че една погрешна стъпка може да означава счупен крак или ръка. Затова той просто клекна и зачака луната да се покаже отново. Не беше чакал дълго, когато изведнъж го обзе чувството, че вече не е сам. През изпълнения с рискове живот, който бе водил преди, Тао Ган се беше научил да подушва опасностите отдалече. И сега беше сигурен, че някъде из развалините се спотайва някой, който го наблюдава. Остана неподвижен, напрягайки слуха си, но не можеше да чуе нищо освен редките прошумолявания в храстите, причинени вероятно от дребни животинки. Все пак, когато лупата се показа отново, той предпазливо остана неподвижен още известно

време и внимателно се огледа наоколо, но не можа да забележи нищо особено. Понадигна се бавно и приведен, с мъка успя да намери обратния път. Като се движеше много внимателно и се придържаше към най-тъмните места, той се измъкна от развалините. Когато излезе обратно на уличката, въздъхна с облекчение. Стигна до магазина на зарзаватчията и ускори крачка, защото това тихо и безлюдно място караше сърцето му да се свива от страх.

По едно време Тао Ган с ужас откри, че е сбъркал пътя. Беше се озовал в тясна уличка, която му беше съвсем непозната. Докато се озърташе наоколо, за да се ориентира, видя две фигури с маски да се измъкват от сенките и да се насочват към него. Той побягна колкото му държаха краката. Движеше се на зигзаг из уличките с надеждата да се изплъзне от преследвачите си или пък да се добере до някоя поживена улица, където те не биха посмели да го нападнат. За беда, много преди да стигне до главната улица, попадна в тясна, задънена алея. Когато се обърна, за да се върне, преследвачите вече влизаха в алеята. Беше се оказал в капан.

— Почакайте, момчета! — извика Тао Ган. — Всяко нещо може да се уреди по приятелски!

Двамата маскирани мъже не обърнаха никакво внимание на тези думи. Като се приближиха достатъчно, единият насочи тежкия си юмрук към главата му.

Общо взето, в критични моменти Тао Ган разчиташе повече на езика, отколкото на юмруците си. Неговият опит в боя се изчерпваше с няколкото приятелски схватки с Ма Жун и Цяо Тай. Но той в никакъв случай не беше страхливец — факт, който не един разбойник, подлъган от кроткия му вид, щеше да помни.

Сега Тао Ган се наведе бързо, избягна удара и като се плъзна покрай първия си нападател, се опита да спъне втория. Но загуби опора и докато се мъчеше да възстанови равновесие, мъжът отзад го хвана за ръцете. Той видя злия огън в очите на нападателите си и разбра, че не са го преследвали заради парите му. Те искаха да го убият.

Тао Ган започна да вика за помощ с пяло гърло. Мъжът отзад го завъртя и изви ръцете му на гърба, стискайки ги като в менгеме. Другият извади ножа си. Тао Ган си помисли, че това е краят на

службата му при съдията Ди. Той риташе назад с всички сили и се опитваше да освободи ръцете си, но напразно.

Точно в този момент в алеята дотича трети разбойник — грамаден на ръст и с разчорлени коси.

[1] Друго име на град Кантон. — Б. пр. ↑

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА НОВОДОШЛИЯТ НЕОЧАКВАНО СЕ НАМЕСВА В БОЯ; ПОМОЩНИЦИТЕ НА СЪДИЯТА СЕ СЪВЕЩАВАТ

Изведнъж Тао Ган усети, че ръцете му са свободни. Мъжът зад него се плъзна край новодошлия и хукна към изхода на алеята. А пришълецът насочи яростен удар към главата на разбойника, който бе извадил ножа, но той приклепна и се спаси от юмрука. После побягна, а новодошлият го последва по петите.

Тао Ган въздъхна дълбоко, избърса потта от челото си и пооправи халата си. Високият мъж се върна и каза недоволно:

— Пак си се опитал да пробутат старите си номера!

— Винаги съм ценял компанията ти. Ма Жун — каза Тао Ган, — но рядко съм ти се радвал толкова много, колкото преди няколко минути. А какво правиш тук в тази странна премяна?

Ма Жун отговори навъсено:

— Връщах се у дома след разговор с приятеля си Шън Па при храма на даоистите. Изгубих се из тоя проклет лабиринт от улички. Като минавах край тази алея, чух, че някой вика за помощ. Дотичах тук да окажа съдействието, от което някой явно се нуждаете спешно. Ако знаех, че това си ти, щях да почакам малко, докато си отнесеш пердаха, който напълно заслужаваш, задето все се опитваш да мамиш хората!

— Ако беше почакал още малко — възкликна възмутено Тао Ган, — щял си да почакаш съвсем малко в повече! — После се наведе, вдигна ножа, изпуснат от втория нападател и го подаде на Ма Жун.

Ма Жун претегли оръжието в ръката си, като оглеждаше дългото, зловещо острие, блеснало на лунната светлина.

— Това, братко — каза възхитено той, — е щяло да премине през корема ти като коса през трева! Много съжалявам, че не можах да

хвана тези мръсници. Те изглежда добре познават това проклето място. Успяха ла ми се изплъзнат в една тъмна пресечка и докато, разбира какво става, изчезнаха безследно. Защо си избрал това ужасно място, за да се караш с хората?

— Не съм се карал с тях — отвърна кисело Тао Ган. — По нареждане на негово превъзходителство проучвах къщата на оня песоглавец от Кантон — Лин Фан. Когато се връщах, внезапно бях нападнат от тези двама главорези.

Ма Жун отново погледна към ножа в ръката си.

— Занапред, приятелю, ще е по-добре да оставиш на мене и Цяо Тай проучването на опасни хора. Очевидно са те забелязали, докато си се навъртал край къщата, и това не се е харесало на господин Лин. Нека ти кажа, че именно тон е изпратил двамата юнаци след тебе, за да те очистят. Това тук е особен вид нож, който главорезите от Кантон винаги носят със себе си.

— Сега, след като ми каза това — възкликна Тао Ган, — си спомням, че единият от песоглавците ми се стори познат. Те бяха покрили с шалове долните половици на лицата си, но фигурата и походката на единия ми напомниха за начумерения иконом в къщата на Лин.

— Щом е така — каза Ма Жун, — тези хора се занимават с нещо престъпно, иначе нямаше да се тревожат толкова, че някой се е опитал да разбере какво, вършат. Е, хайде сега да се прибираме у дома!

Двамата прекосиха отново плетеницата от криви улички и след като най-сетне стигнаха до главната улица, тръгнаха към трибунала. Там завариха Хун да седи съвсем сам в кабинета на старши писаря, замислен над шахматната дъска.

Инспекторът ги покани да седнат и да изпият но чаша чай, след което Тао Ган разказа подробно за отиването си до къщата на Лин и за навременната намеса на Ма Жун.

— Още съжалявам — заключи той, — че негово превъзходителство нареди да се преустанови проучването на Храма на всеобятното милосърдие. Бих предпочел да си имам работа с онези тъпоглави плешивци вместо с главорезите от Кантон. А и в храма поне припечелих малко пари!

Хун отбеляза:

— Ако негово превъзходителство иска да бъде заведено дело по повод жалбата на госпожа Лян, това трябва да стане колкото е възможно по-скоро.

— Защо да се бърза? — попита Тао Ган.

— Ако не беше така объркан от преживелиците си тази вечер — отговори Хун, — не се съмнявам, че сам щеше да разбереш. Видял си, че макар да е голяма и добре поддържана, къщата на Лин в действителност е почти изоставена. Това може да означава само едно нещо — че той и хората му се канят да напуснат града. Жените и повечето от слугите сигурно вече са отпратени. Малкото светли прозорци показват, че освен пазача, са останали само Лин Фан и двама от доверените му помощници. Няма да се изненадам, ако джонката, която си видял близо до чифлика на Лин, е вече готова да отплава на юг.

Тао Ган стовари юмука си върху масата и възкликна:

— Разбира се, че си прав, инспекторе! Това обяснява всичко! Е, негово превъзходителство ще трябва да вземе решение в най-близко бъдеще, а ние можем да връчим съобщение на приятеля ми Лин Фан, че срещу него е заведено дело и трябва да остане там, където е. И не бих искал аз да съм този, дето ще му връчи съобщението! Но все пак признавам, че нямам никаква представа какво общо има между неговото тайнствено поведение и старата госпожа Лян.

— Негово превъзходителство — обясни Хун — взе документите, представени от госпожа Лян, със себе си, когато замина. Аз още не съм ги видял, но от думите му разбрах, че за момента няма каквото и да било пряко доказателство срещу господин Лин. Но междуременно негово превъзходителство сигурно ще измисли някои умен план за действие.

— Трябва ли да отида утре пак при къщата на Лин? — запита Тао Ган.

— Смятам — отговори Хун, — че засега трябва да оставиш на мира Лин Фан и къщата му. Почакай, докато негово превъзходителство чуе доклада ти.

Тао Ган се съгласи и попита Ма Жун какво се е случило при Храма на отвъдното проникновение.

— Тази вечер — каза Ма Жун — новините са добри. Юначагата Шън Па ме попита дали случайно не бих проявил интерес към една

хубава златна игла за коса. Отначало се престорих на безразличен и казах, че иглите за коса вървят обикновено по две и че бих предпочел златна гривна или нещо такова, което да мога да нося под ръкава си. Шън Па настоя, че златната игла може лесно да се преправи на тънка гривна, и най-накрая се оставих да ме убеди. Утре вечер тон ще ми уреди среща с продавачите. А където е едната игла, там ще намерим и другата. И ако утре вечер не се срещна със самия убиец, то поне ще видя някой, който знае къде е той и как бих могъл да го намеря.

Хун изглеждаше доволен.

— Не си постъпил зле, Ма Жун! И какво стана после?

— Не си тръгнах веднага — отговори Ма Жун. — Постоях да изиграем като приятели една игра на комар и ги оставих да спечелят към петдесет медни монети. Забелязах, че Шън Па и приятелите му използват няколко хитрини, които са ми познати от любезните уроци на приятеля си Тао Ган. Но понеже не исках да развалям приятелството си с тях, престорих се, че не съм видял нищо. После се впуснахме в приказки и те ми разказаха какви ли не ужасни истории за Храма на отвъдното проникновение. Между другото запитах Шън Па защо той и приятелите му живеят в тези мизерни колиби отпред, вместо тайно да разбият страничната врата на храма и да намерят удобно прикритие срещу вятъра и дъжда в изоставените от монасите килии.

— И аз се чудех за същото — забеляза Тао Ган.

— Тогава — продължи Ма Жун — Шън Па ми каза, че те сигурно биха постъпили точно така, ако храмът не бил населен с духове. Късно нощем зад запечатаните врати се чували степенания и дрънчене на вериги. Веднъж един негов приятел видял да се отваря прозорец и оттам а му се зъби дявол със зелени коси и червени очи. Щом ви казвам, че Шън Па и бандитите му са корав народ, можете да ми вярвате, Но и те не биха искали да си имат работа с духове и таласъми!

— Зловеща история! — каза Тао Ган. — А защо монасите са напуснали храма? Обикновено не е лесно да накараш тая мързелива паплач да напусне мястото, където удобно се е настанила. Мислиш ли, че са били прогонени от дяволи или зли духове лисици^[1]?

— Това не знам — каза Ма Жун. — Знам само, че монасите просто са изоставили храма и са отишли само Небесата знаят къде.

По този повод Хун разказа страховитата история за един мъж, който се оженил за хубаво младо момиче. По-късно се оказало, че момичето е дух-лисица и прегризало гърлото на мъжа си.

Когато инспекторът свърши, Ма Жун отбеляза:

— Всички тези приказки за духове ме изпълват с желание да пийна нещо по-добро от чая!

— А — каза Тао Ган, — това ми напомни, че близо до къщата на Лин фан купих малко туршия и осолени зеленчуци, за да завържа разговор със зарзаватчицата. Смяя да кажа, че те ще бъдат добро мезе за чаша вино!

— Ето че Небето ти изпраща възможност — заявя Ма Жун — да се отървеш от парите, които си завлякъл от Храма на всеобятното милосърдие. Сам знаеш, че пари, откраднати от храм, носят нещастие, ако не ги похарчиш навреме!

Този път Тао Ган не възрази. Той изпрати един сънлив слуга да купи гърне хубаво местно вино. Подгряха го в чайника и започнаха да пият. Не се прибраха да почиват, докато не мина полунощ.

Рано на другата сутрин тримата приятели се срещнаха отново в канцеларията на трибунала. Хун отиде да направи оглед на затвора. Тао Ган се зарови в архивата, за да търси документи, свързани с Лин Фан и неговата дейност в Пуян. Ма Жун отиде в помещението на охраната, като видя, че стражниците се шляят безцелно, а пазачите и бързоходците играят на комар, нареди на всички да се съберат в главния двор. За техен голям ужас той ги подложи на два часа тежко военно обучение.

После тримата приятели обядваха заедно и се разотидоха по стаите си за сладка следобедна дрямка. Вечерта сигурно щеше да бъде доста напрегната.

[1] Според народното поверие в лисиците можело да се вселят зли духове, които притежавали свръхестествени способности, превръщали се често в красиви жени и прелъстявали жертвите си. — Б. к. р. ↑

ГЛАВА ДВНАДЕСЕТА ДВАМА ДАОИСТИ ОБСЪЖДАТ НЕЯСНО ВЕРОУЧЕНИЕ В ЕДНА ЧАЙНА: СЛЕД ЯРОСТНА БИТКА МА ЖУН НАЙ- СЕТНЕ ЗАЛАВЯ СВОЯ ЧОВЕК

Когато падна нощта, Ма Жун отново се предреша в странните си дрехи. Хун бе упълномощил ковчезника да му даде тридесет сребърника от касата на трибунала. Ма Жун ги уви в парче плат и го постави в ръкава си. После се запъти пак към Храма на отвъдното проникновение. Завари Шън Па на обичайното му място, седнал с гръб към стената, да почесва голите си гърди. Изглеждаше напълно погълнат от играта. Но като видя Ма Жун, той го поздрави сърдечно и го покани да седне край него. Ма Жун приклекна и заговори:

— Мислех, братко, че вече си похарчил медните пари, които онази вечер спечели от мене, за да си купиш топла дреха. Какво ще правиш, като дойде зимата и се окажеш незащитен от студа?

Шън Па го погледна обидено.

— Братко — рече той, — думите ти ме оскърбяват! Не ти ли казах, че съм съветник на гилдията на просяците? И през ум не може да ми мине, мисълта да се сдобия с някаква дреха по такъв презрян от мене начин — като я купя. Както и да е, давай да вършим работа!

Шън Па наведе глава към ухото на Ма Жун и продължи с дрезгав шепот:

— Всичко е уредено! Довечера ще можеш да напуснеш града. Човекът, който иска да продаде златната игла за тридесет сребърника, е скитащ даоистки монах. Той ще те чака тази вечер в чайната на Ван Лу, зад Кулата на барабана. Ще го разпознаеш лесно — каза, че ще седи сам на ъглова маса. Под чучура на чайника пред него ще има две празни чаши. За да те разпознае, ще трябва да го заговориш пеци за празните чаши. По-нататък се оправяй сам.

Ма Жун му благодари горещо, обеща, че когато дойде пак в Пуян, непременно ще се отбие да го почете, и побърза да си тръгне.

До храма на бога на войната стигна бързо. Видя силуета на Кулата на барабана, очертан на вечерното небе. Един уличен хлапак го заведе до малък, но оживен пазар зад самата кула. Ма Жун хвърли поглед надолу по гъмжащата от хора улица и без затруднение откри сърмата над вратата на въпросната чайна.

Като стигна пред входа, Ма Жун дръпна встрани мръсната завеса. Дванадесетина души бяха насядали около разнебитените маси за чай. Повечето бяха облечени в дрипи и цялото място вонеше. Забеляза, че на най-отдалечената от вратата маса седи самотен монах. Докато се приближавате към него, Ма Жун бе обзет от внезапни съмнения. Чакащият наистина бе наметнат с парцалив даоистки плащ с качулка, на главата си носеше мазна, черна даоистка шапка и от пояса му висеше дървено клепало. Но той съвсем не беше висок и мускулист, а, напротив — нисък и дебел. И въпреки доста непочтения си вид и мръсното, повяхнало лице, в никакъв случай не приличаше на опасния разбойник, описан от съдията. Все пак нямаше съмнение, че това е човекът, който го очаква.

Ма Жун се провря до масата и каза с равнодушен тон:

— Братко, тъй като тук виждам две празни чаши, питам се не бих ли могъл да седна при тебе и да намокря пресъхналото си гърло.

— Аха! — изсумтя човекът. — Ето те и тебе, последователю мой! Седни и изпий чаша чай. Донесе ли свещената книга?

Преди да седне, Ма Жун протегна лявата си ръка и даде възможност на монаха да усети вързопчето с парите в ръкава му. Чевръстите пръсти на странника бързо разпознаха кръглите сребърници. Той кимна и наля на Ма Жун чаша чай.

След като отпиха по няколко глътки, дебелият каза:

— Сега ще ти покажа редовете, в които учението за Върховната пустота е най-добре обяснено.

Докато казваше това, монахът извади от пазвата си една мръсна, дебела книга с подбити ъгълчета на страниците. Ма Жун я пое и видя, че това е известната класическа даоистка книга със заглавие „Тайното предание на Нефритения император“. Той я прелисти, но не можа да види нищо по-особено.

— Искам да прочетеш десета глава — каза монахът с хитра усмивка.

Ма Жун намери мястото и вдигна книгата по-близо до очите си, за да вижда по-добре. В средата ѝ бе забодена дълга златна игла за коса. Главичката на иглата имаше форма на летяща лястовица — точно както на рисунката, която му бе показал съдията. Направи му впечатление изящната изработка. Той бързо затвори книгата и я сложи в ръкава си.

— Тази книга — каза той — ще хвърли обилна светлина в съзнанието ми. Нека сега ти върна трактата, който така любезно ми зае оня ден.

Като каза това, Ма Жун извади увитите пари и ги подаде на дебелака, който бързо ги мушна в пазвата на плаща си.

— Сега трябва да си вървя — каза Ма Жун, — но утре вечер ще се срещнем тук отново, за да продължим разговора ся.

Шишкото измърмори няколко любезни думи, а Ма Жун стана и напусна чайната.

Като огледа улицата в двете посоки. Ма Жун забеляза, че около един странствуващ гадател се е събрала любопитна тълпа. Той се присъедини към зяпачите, но зае такава позиция, че да може да държи под око чайната на Вай Лу. Не след дълго niskият и дебел монах се появи на вратата и бързо пое надолу по тясната улица. Ма Жуи тръгна на известно разстояние след него, като избягваше кръговете светлина около фенерите на уличните продавачи. Човекът отпред бързаше толкова, колкото позволяваха късите му крака. Движеше се в посока на северната градска порта. Внезапно той свърна в една тясна странична алея. Ма Жун надникна иззад ъгъла. Наоколо нямаше жива душа. Само niskият монах се бе спрял пред една малка къща и се канеше да почука на вратата. Ма Жун безшумно изтича зад него. Постави ръце на раменете му, завъртя го, сграбчи го за шията и изръмжа:

— Едни звук — и с тебе е свършено!

После го завлече по-навътре в алеята, намери достатъчно тъмно място и го притисна до стената. Шишкото цял се разтрепера и започна да хленчи:

— Ще ти върна среброто! Моля ти се, не ме убивай!

Ма Жун взе парите и ги сложи в ръкава си. После грубо разтърси монаха.

— Казвай, откъде си взел иглата? — попита го той. Другият започна с треперещ глас:

— Намерих я в канала. Сигурно някоя дама...

Ма Жун отново го сграбчи за гърлото и блъсна главата му в стената. Тя се удари о камъните с глух шум.

— Казвай истината, песоглавецо, за да спасиш ценния си живот!
— изсъска Ма Жун.

— Дай ми възможност да говоря — примоли се полузадушеният монах.

Ма Жун отпусна гърлото му и се надвеси застрашително над него.

— Аз — каза шишкото — съм член на малка банда, която се състои от шестима скитници, маскирани като странстващи даоистки монаси. Ние живеем с източната част на града, под самата стена, в една запустяла пазаческа къщурка. Главатарят ни е опасен разбойник, казва се Хуан Сан. Един следобед миналата седмица, когато бяхме легнали да поспим, аз случайно отворих очи и видях как Хуан Сан извади две златни игли за коса от една гънка на халата си, за да ги разгледа. Затворих отново очи и се престорих на заспал. От известно време бях намислил да напусна бандата — те всички бяха твърде свирепи за моя вкус. Реших, че това е щастливият случай ла се сдобия с необходимите средства. И така, преди, два дни, когато Хуан Сан се прибра мъртво пиян, аз го изчаках да захърка, претърсих гънките на халата му и намерих едната златна игла. Той се размърда, аз не посмях да търся другата и офейках.

Ма Жун усети голямо вътрешно задоволство от получените сведения, но не промени свирепото си изражение.

— Заведи ме при този човек! — кресна той.

Дебелакът отново цял се разтрепера и се разхленчи:

— Моля ти се, не ме давай на Хуан Сан! Той ще ме бие, докато пукна!

— Единственият, от когото трябва да се страхуващ, съм аз! — каза натъртено Ма Жун. — При първия опит да ме измамиш ще те завлека в някое тихо ъгълче и ще ти прережа мръсното гърло. Хайде, тръгвай!

Шишкото го заведе обратно на главната улица. Повървяха известно време и стигнаха до лабиринт от малки улички. Когато

минаха и през тях, се озоваха на тъмно и пусто място край градската стена. Ма Жун смътно различи очертанията на порутена къща, долепена до стената.

— Тук е — проплака дебелият и се обърна да бяга.

Но Ма Жун го хвана за яката и го повлече със себе си, докато стигнаха къщата. Ритна вратата и извика:

— Хуан Сан, донесъл съм ти златната игла!

(img:Image27.gif)

МА ЖУН СЕ БИЕ КРАЙ ГРАДСКАТА СТЕНА

Отвътре се чу шум от препъване, прозорецът светна и скоро на вратата се появи едър, костелив мъж. Беше висок колкото Ма Жун, но не толкова снажен. Като вдигна високо лампата, която държеше, той огледа посетителите с малките си, подли очички. После изруга грубо и се обърна към Ма Жун:

— Значи тоя жалък плъх е откраднал иглата ми! А ти какво общо имаш с това?

— Искам да купя чифт такива игли. Когато тоя мръсник ми предложи само една, разбрах, че знае къде е втората, и любезно го предумах да ми каже как да я намеря.

Другият се изкикоти. Имаше неравни, жълти зъби.

— Ще направим сделката, братко — каза той. — Но първо ме остави да сритам в ребрата тон тлъст джебчия, за да му покажа как трябва да се държи с по-достоините.

Главатарят остави лампата, за да изпълни закана си, но дебелият внезапно я ритна с изненадваща ловкост. Ма Жун пусна яката му и обезумелият от страх краден побягна с бързината на изстреляна от лък стрела.

Хуан Сан изкрещя някакво проклетие и понечи да хукне след него, но Ма Жун го хвана за ръката и каза бързо:

— Остави сега тоя нещастник! Ще си разчистите сметките по-късно. Имам неотложна работа с тебе.

— Добре — изръмжа Хуан Сан, — ако имаш парите в брой, може да се споразумеем. Цял живот ме преследва зла орис и сега чувствавам, че ако не ги продам бързо, тия проклети игли ще ми донесат нещастие. Вече си видял едната, другата е съвсем същата. Колко даваш?

Ма Жун се огледа внимателно. Луната беше изгряла и той видя, че мястото е съвсем безлюдно.

— Къде са другите момчета? — попита той. — Не обичам да правя сделки пред свидетели.

— Не се безпокой — успокой го Хуан Сан, — всички са далече, обикалят пазарите.

— В такъв случай — каза хладно Ма Жун — можеш да си задържиш иглата, злощастен убиецо! Хуан Сан бързо отскочи назад.

— Кой си ти, мръсник такъв? — изкрещя разярено той.

— Аз съм помощник на негово превъзходителство съдията Ди — отговори Ма Жун — и ще те отведа в трибунала като убиец на Чист нефрит. Е, ще тръгваш ли доброволно, или искаш първо да те смажа от бой?

— Никога не съм чувал това име — излая Хуан Сан, — го добре познавам вас, мръсните стражари, както и продажните съдии, дето ви използват като ловни кучета! Откараш ли ме веднъж в трибунала, ще ми припишете някое неразкрито престъпление и после ще ме изтезавате, докато призная. Предпочитам да се преборя с тебе!

Докато изричаше последните си думи, той отправи силен удар към корема на Ма Жун. Ма Жун го отби и посегна към главата на противника си. Последният обаче избягна удара по всички правила и на свой ред бързо блъсна Ма Жун в сърцето. Двамата си размиеха хватка след хватка, без нито единият, нито другият да успее да нанесе решителен удар.

Ма Жун разбра, че си беше намерил достоен съперник в бойното изкуство. Хуан Сан беше строен, но костите му бяха необичайно дебели, така че двамата, изглежда, бяха еднакво тежки. Колкото до начина, по който се биеше, той бе толкова изкусен, че Ма Жун го оцени като боец от осма степен. Самият Ма Жун имаше девета степен, но това негово предимство се неутрализираше от обстоятелството, че съперникът му познаваше добре обстановката и непрекъснато го избутваше към неравните и хлъзгави места.

След ожесточена борба Ма Жун успя да нанесе удар с лакът по лявото око на Хуан Сан. Той пък му отвърна с ритник в бедрото, от което кракът на Ма Жун изтръпна. После Хуан Сан внезапно насочи втори ритник към слабините на Ма Жун, но той отскочи назад и успя да хване с дясната си ръка крака на противника. Опита се да натисне

надолу коляното му с лявата ръка, като държеше крака прав, за да попречи на противника си да се приближи, и в същото време се стараеше да ритне другия му крак. Но се подхлъзна и не успя. Хуан Сан бързо сви коляното си и нанесе страхотен страничен удар по шията на Ма Жун. Този удар беше един от деветте смъртоносни удара в китайския бой. Ако Ма Жун случайно не беше обърнал главата си встрани, тъй че челюстта му да поеме половината от силата на удара, той щеше да бъде умъртвен начаса. При това положение Ма Жун изпусна крака на Хуан Сан и отстъпи. В резултат на нарушеното кръвообращение пред очите му притъмня. В този миг съдбата му беше изцяло в ръцете на противника. Но както е казал един велик майстор на бойното изкуство от древността, „битката между двама души с еднаква сила, тежест и умение се решава от духа“. Въпреки че от физическа гледна точка Хуан Сан беше майстор на бойното изкуство, той имаше ниска, животинска душа. Тъй като Ма Жун беше беззащитен, противникът му би могъл да приложи който и да е от деветте чисти смъртоносни удара, но долният му инстинкт го накара да насочи подъл ритник в слабините на жертвата си. Ала да използваш един и същи удар два пъти е основна грешка в бокса. Кръвообращението на Ма Жун бе тъй силно нарушено, че той не беше в състояние да изпълни каквото и да е но-сложно движение. Направи единственото, което можеше при дадените обстоятелства — сграбчи подбедрината на Хуан Сан с две ръце и я изви с всичка сила. Хуан Сан нададе дрезгав вик — коляното му се бе изкълчило. В същото време Ма Жун изнесе тялото си напред, падна върху Хуан Сан и затисна корема му с коленете си. После усети, че силите му го напускат. Започна да се търкаля встрани, докато се отдалечи достатъчно от разперените ръце на Хуан Сан. Легна по гръб, съсредоточи се в изпълнението на тайните дихателни упражнения, които връщаха нормалните пулсации на кръвта. Когато почувствува, че съзнанието му се избистря и нервната му система работи нормално, Ма Жун се изправи и се надвеси над Хуан Сан. Противникът правеше отчаяни опити да стане. Ма Жун се прицели добре и го ритна в брадата. Главата на разбойника се отметна назад и се удари в земята. После Ма Жун отви от кръста си дългата, тънка верига, предназначена за връзване на престъпници, п с нея стегна ръцете на Хуан Сан зад гърба му. След това ги изтегли колкото беше възможно по-високо към врата

му и завърза там Другия край на веригата в плъзгаща се примка. Ако разбойникът направеше и най-слаб опит да освободи ръцете си, тънката верига щеше да се впие в гърлото му. Ма Жун клекна до него.

— За малко да ми видиш сметката, мошенико — каза той. — Сега спести на негово превъзходителство и на мене излишните грижи и признай престъплението си!

— Ако проклетата ми зла участ не беше ме подвела отново — изхърка Хуан Сан, — сега щеше да си мъртъв, кучи стражарю! А колкото до моите признания, остави това на продажния си господар!

— Както искаш! — каза хладно Ма Жун. Той отиде до най-близката уличка и започна да чука на вратата на една къща, докато се появи сънен мъж. Ма Жун се представи, после нареди на човека да намеря кварталния пазач и да му предаде, че трябва да вземе със себе си четирима души и две бамбукови пръчки и да дойде незабавно. След това се върна да охранява пленника си, който бълваше поток от най-гнусни ругатни.

Когато пазачът и хората му дойдоха, направиха носилка от бамбукови пръчки и поставиха Хуан Сан на нея. Ма Жуи го покри с един стар халат, който намери в къщата, и всички тръгнаха към трибунала.

Хуан Сан бе предаден на началника на затвора. Ма Жун заповяда да повикат знахар, за да намести изкълченото коляно на арестувания.

Хун и Тао Ган бяха седнали в канцеларията, за да чакат връщането на Ма Жун. Те се зарадваха много на новината за залавянето на престъпника.

Хун каза с широка усмивка:

— Събитието си заслужава да закусим и пийнем по някоя и друга чашка вино!

Тримата се запътиха към главната улица и влязоха в една пищна гостилница.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА СЪДИЯТА ДИ РАЗГАДАВА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО НА УЛИЦАТА НА ПОЛУМЕСЕЦА; КАНДИДАТЪТ ЗА ИЗПИТИТЕ ПО ЛИТЕРАТУРА ОПЛАКВА ЗЛАТА СИ СЪДБА

Съдията Ди се върна в Пуян късно следобед на следващия ден. Докато похапваше набързо в личния си кабинет, Хун му разказа накратко за последните събития. После съдията поиска да извикат при него Ма Жун и Тао Ган, за да чуе разказите им.

— Е, юнак, чух, че си намерил нашия човек — каза тон на Ма Жун. — Разкажи ми по-подробно всичко!

Ма Жун разказа приключенията си от последните две нощи и в заключение рече:

— Този Хуан Сан по всичко отговаря на описанието, което Вата Милост ми беше дал. А пък и двете златни игли са съвсем същите като тези от рисунката на месаря.

Съдията кимна със задоволство.

— Ако не съм си направил криво сметката, ще бъдем в състояние да приключим това дело утре. Ти, инспекторе, се погрижи всички лица, свързани с изнасилването и убийството на Улицата на полумесеца, да присъствуват на сутрешното съдебно заседание. А ти, Тао Ган, ни кажи какво си научил за госпожа Лян и господин Лин Фан.

Тао Ган даде подробен отчет за действията си, като не пропусна да разкаже как се бяха опитали да го убият и как Ма Жун го бе спасил тъкмо навреме,

Съдията одобри решението на Тао Ган да прекрати проучването на къщата на Лян до неговото завръщане. После рече:

— Утре всички ще се съберем тук във връзка с делото „Лян срещу Лин“. Тогава ще ви кажа до какви заключения съм стигнал след проучването на документите я ще ви обясня какви действия предлагам да се предприемат.

След това Ди освободи помощниците си и нареди на старши писаря да му донесе служебната кореспонденция, натрупала се по време на отсъствието му.

Новината за залавянето на престъпника от Улицата на полумесеца се разпространи из Пуян като мълния. Рано на другата сутрин, много преди определения час, пред трибунала се събра огромна тълпа.

Като седна зад масата, съдията Ди взе четката за яркочервен туш и написа кратка бележка до началника на затвора. Стражниците довякоха Хуан Сан и го накараха да коленичи пред подиума. Той изхока от болка при сгъването на пострадалото си коляно, а началникът на стражниците му кресна:

— Затваряй си устата и слушай негово превъзходителство!

— Как ти е името — запита съдията — и за какво престъпление си арестуван?

— Казвам се... — започна Хуан Сан, но началникът на стражниците го удари с бича си по главата и извика:

— Куче такова, говори почтително, когато се намираш пред съдията!

— Нищожният човек пред вас — каза кисело Хуан Сан — носи фамилията Хуан^[1], а малкото му име е Сан. Аз съм честен монах, който се прехранва с просия, и съм се оттеглил от светския живот. Снощи бях нападнат от един от вашите хора и довлечен в затвора, без да зная защо.

— Песоглавец такъв! — кресна съдията. — А какво ще кажеш за това, че си убил Чист нефрит?

— Не зная дали се е казвала Чист или Нечист нефрит — рече начумерено Хуан Сан. — Но позволете да ви кажа, че няма да успеете да ме изкарате виновен за смъртта на оная блудница от вертепа на Мама Бао! Тя сама се е обесила и аз не съм бил наблизо по това време. Няколко свидетели могат да го потвърдят.

— Спести ми отвратителните си измислици! — грубо го прекъсна съдията. — Аз ти казвам, че през нощта на шестнадесети си

убил по най-гнусен начин Чист нефрит, единствената дъщеря на месаря Сяо Фухан!

— Ваша Милост — отвърна Хуан Сан, — аз не си водя дневник и нямам никаква представа какво съм правил и какво не съм точно на тази дата. А и имената, които споменахте, са ми съвсем непознати.

Съдията се облегна назад и поглади замислено брадата си. Хуан Сан отговаряше точно на представата му за убиеца, а на всичко отгоре и иглите бяха намерени у него. И все пак явно беше, че това, което казва, е истина. Изведнъж една мисъл осени съдията. Той се наведе напред и рече:

— Погледни ме и слушай внимателно — ще ти помогна да си спомниш. В югозападния край на града, зад канала, има една уличка, на която живеят дребни търговци. Нарича се Улицата на полумесеца. На ъгъла между тази улица и една тясна алея има месарница. Дъщерята на месаря е живяла в таванската стаичка над склада зад магазина. Е, не си ли влязъл в стаята на девойката с помощта на ивица плат, висяща от прозореца И не си ли я изнасилил и удущил, след което си офейкал със златните игли за коса?

Съдията забеляза, че в хитрото око на Хуан Сан, което той все още можеше да държи отворено, проблесна лукава искра. Ди вече не се съмняваше — това беше човекът, когото търсеха.

— Признай престъплението си — му кресна съдията — или искаш да приложим изтезания при разбита?

Хуан Сан измърмори нещо, после каза с висок, ясен глас:

— Можеш да ме обвиняваш в каквито си искаш престъпления, кучи чиновнико, но дълго ще има да чакаш, додето се призная виновен за престъпление, което не съм извършил!

— Ударете на тая отрепка петдесет камшика с тежкия бич! — заповяда съдията.

Стражниците разкъсаха халата на Хуан Сан и оголиха мускулестото му тяло. Тежкия бич изсвистя във въздуха и изплющя върху гърба му. Скоро мястото, където попадаха ударите, заприлича на мляно месо и плочите се обагриха с кръв. Но Хуан Сан не викаше — от гърдите му се изтръгваха само сподавени степенания. След петдесетия удар той изгуби съзнание и падна по лице на каменния под. Началникът на стражниците го свести, като изгори малко оцет под

носа му, и му предложи чаша силен чай, която Хуан Сан презрително отказа.

— Това — забеляза съдията — е само началото. Ако не признаеш, ще те подложат на истински мъчения. Тялото ти е здраво и имаме цял ден на разположение.

— Ако призная — дрезгаво каза Хуан Сан, — ще ми отсечете главата. Ако не призная, ще ме умъртвите чрез мъчения. Предпочитам второто! С готовност ще изтърпя болките заради удоволствието да те вкарам в бяла, кучи чиновнико!

При тия думи началникът на стражниците го удари с дръжката на бича през устата. Готвеше се да повтори удара, когато съдията вдигна ръка. Хуан Сан изплю няколко зъба на пода и изруга ужасно.

— Я да погледна по-отблизо това безочливо псе — каза съдията.

Стражниците вдигнаха Хуан Сан на крака и Ди погледна жестокото му отворено око. Другото представляваше буца подута плът — резултат от удара на Ма Жун по време на сбиването им.

Съдията прецени, че Хуан Сан е изпаднал, закоравял престъпник, който по всяка вероятност ще изпълни заканата си и ще предпочете по-скоро да умре по време на мъченията, отколкото да признае вината си. Спомни си какво му бе казал Ма Жун за разговора и схватката си с Хуан Сан миналата нощ и заповяда:

— Сложете пак престъпника на колене!

После взе златните игли, които лежаха пред него, и ги хвърли през ръба на масата. Те звъннаха на пода, точно пред Хуан Сан, които изгледа мрачно бляскавото злато.

Съдията нареди да доведат месаря Сяо. Когато той застана на колене до Хуан Сан, Ди му каза:

— Зная, че тези игли са свързани с много нещастия, но не съм чул всичко, което можеш да ми кажеш за тях.

— Ваша Милост — започна месарят, — едно време, когато семейството ми беше все още доста заможно, баба ми купи тези игли от една заложна къща. Оттогава над дома ни надвисна страшно проклятие. Защото, свързани с кой знае какво ужасно престъпление в миналото, тези игли са носители на големи нещастия. Няколко дни след покупката двама разбойници проникнали в стаята на баба ми, убили я и откраднали иглите. Хванаха ги, когато се опитвали да продадат плячката, и ги обезглавиха на площадката за екзекуции. Поне

баща ми да беше унищожил тези предвестници на злото! Той обаче беше благочестив човек и остави синовните му чувства да надделеят над благоразумието. На следващата година майка ми легна болна, оплакваше се от необяснимо главоболие и след дълго боледуване умря. Скоро подир това умря и баща ми, загубил и малкото пари, които му бяха останали. Аз исках да продам иглите, но глупавата ми жена настоя да ги запазим за черни дни. И вместо да ги държи заключени на безопасно място, тя позволи на единствената ни дъщеря да ги носи. И вижте сега каква ужасна съдба сполетя горкото момиче!

Хуан Сан слушаше напрегнато историята, разказана на прост, разбираем за него език.

— Проклети да бъдат небето и адът! — избухна той. — И точно аз ли трябваше да открадна тези игли?! Тълпата от зрители зашумя,
— Тишина! — викна съдията.

Тон освободи месаря и се обърна към Хуан Сан със спокоен тон:

— Никой не може да се противопостави на волята на съдбата. Няма значение дали ще признаеш, или не, Хуан Сан. Ръката на Небето се е вдигнала срещу тебе и ти няма да я избегнеш — нито тук, нито на оня свят!

— В края на краищата да става каквото ще! — отговори Хуан Сан. После се обърна към началника на стражниците с думите: — Хайде, дай ми чаша от гнусния си чай, мръсно!

Началникът на стражниците беше крайно възмутен, но като видя повелителния жест на съдията, поднесе на Хуан Сан чаша чай.

Подсъдимият го изпи, плю на пода и каза:

— Не ме интересува вярвате ли ми, или не, но ако има човек, който през целия си живот е бил преследван от зла орис, това съм аз. Такъв здравеняк като мене би трябвало да свърши дните си поне като главатар на голяма разбойническа банда. А какво стана? Аз съм един от най-добрите майстори на ръкопашния бой в империята, учителят ми знаеше всички хватки. Но за беда той имаше красива дъщеря. Аз я харесвах, а тя мене — не. Не търпя жените да ми отказват, затова я изнасих, глупачката, и после трябваше да бягам, за да спася живота си. След това срещнах на пътя един търговец. Ударих го само веднъж, колкото да го направя по-сговорчив. Разбира се, слаботелесният нещастник взе, че умря на място! И какво намерих в пояса му? Само няколко безполезни разписки. И винаги ставаше така...

Хуан Сан избърса струйката кръв, която се стичаше от ъгъла на устата му, и продължи:

— Преди около седмица се скитах из малките улички на югозападния квартал и се оглеждах за някой закъснял минувач, та да го помоля за милостиня. Изведнъж видях как един младеж се стрелна през улицата и изчезна в тясната алея. Помислих го за крадец и тръгнах след него, за да си разделим плячката. Но когато стигнах до алеята, всичко беше тъмно и тихо, а от младежа нямаше и следа. Няколко дни по-късно — щом вие твърдите, че това е било на шестнадесети, значи е било тогава — се озовах пак в същата махала. Помислих си, че няма да е лошо да надникна в оная алея. Тя беше съвсем пуста, но видях, че от един прозорец на втория етаж виси лента от хубав плат. Помислих, че е пране, което хората са забравили да приберат вечерта. Приблжих се, за да го задигна — не исках трудът, който си бях направил, да отиде напразно. Застанах близо до стената и подръпнах леко плата, за да го смъкна. Внезапно прозорецът горе се отвори, чух нежен женски глас и забелязах, че платнената лента бавно се прибира. Веднага разбрах, че жената има среща с таен любовник, и си помислих, че това е добър случай да открадна каквото си харесам — тя нямаше да посмее да вдигне тревога. И така, хванах лентата и се изтеглих до перваза на прозореца. Влязох в стаята, а жената продължи да прибира лентата. Хуан Сан се ухили и продължи:

— Тя се оказа много хубава девойка, което не беше трудно да се забележи, защото беше, така да се каже, съвсем съблечена за срещата. Е, аз не съм мъж, който ще изпусне такъв случай, така че сложих ръка на устата ѝ и прошепнах: „Не вдигай шум! Затвори си очите и си представи, че аз съм този, когото очакваше!“ Но девойката започна да се бори като тигрица и не беше лесно да я надвия. Даже когато си свърших работата, тя не миряса. Хукна към вратата и започна да крещи. Наложих се веднага да я удуша. После прибрах в стаята цялата лента, за да не се изкачи по нея възлюбеният ѝ, и започнах да тършувам за пари. Но с моя лош късмет... Не намерих пукната пара, само тия проклети игли... Хайде сега, дайте да поставя отпечатъка от палеца си под това парче хартия, дето го изфабрикува вашият драскач! Не искам да ми го четете! Името на момичето не ме интересува. Оставете ме да се върна в затвора. Боли ме гърбът.

— Законът повелява — каза хладно съдията — престъпникът да чуе записа на признанията си, преди да постави палеца си под него. — И заповяда на старши писаря да прочете на глас признанията на Хуан Сан, както ги бе записал.

Обвиняемият навъсено се съгласи, че всичко е вярно. Поставиха хартията пред него и той сложи отпечатъка от палеца си върху нея.

Съдията каза с тържествен глас:

— Хуан Сан, обвинявам те в двойно престъпление — изнасилване и убийство. Няма никакви смекчаващи вината обстоятелства — напротив, убийството е било особено жестоко. Мой дълг е да те предупредя, че по-висшите власти сигурно ще ти отредят смъртно наказание в една от и ай-мъчителните му форми.

Ди направи знак на стражниците да отведат обвиняемия обратно в килията му. После заповяда отново да доведат при него месаря Сяо.

— Преди няколко дни ти обещах — му каза той, — че скоро ще изправа на съд убиеца на дъщеря ти. Ти чу признанията му. Проклятието, с което великото Небе е белязало тези златни игли, е наистина ужасно. Горката ти дъщеря е била изнасилена и убита от подъл главорез, който дори не е знаел името ѝ, а и не си е дал труда да го научи. Можеш да оставиш иглите тук. Ще накарам златарят да ги претегли и стойността им ще ти се изплати в сребро. Тъй като този жалък престъпник не притежава нищо, няма да получиш кръвен откуп. Но скоро ще разбереш какво обезщетение ще уредя за претърпяната от тебе загуба.

Месарят започна да изразява горещите си благодарности, но съдията го прекъсна и му каза да отстъпи назад. После заповяда да доведат студента Ван.

Ди огледа внимателно студента и забеляза, че снемането на двойното обвинение в изнасилване и убийство съвсем не беше облекчило скръбта му. Напротив, признанието на Хуан Сан го беше потресло дълбоко и по бузите му се стичаха сълзи.

— Слушай, Ван — каза съдията, — бих могъл да те накажа жестоко, задето си прелъстил дъщерята на месаря Сяо. Но ти вече получи тридесет тояги, а тъй като ти вярвам, че истински си обичал жертвата, приемам, че споменът за случилото се нещастие ще бъде наказание, по-тежко от всяко друго, което този съд може да ти наложи. Все пак за убийството ще бъде отмъстено, а семейството на жертвата

трябва да получи обезщетение. Затова нареждам да се ожениш за Чист нефрит посмъртно и тя да се счита за твоя Първа жена. Трибуналът ще ти вземе подходящ сватбен подарък и тържеството ще се състои както подобава. Възпоменателна плочка ще стои на мястото на младоженката по време на церемонията. Като вземеш изпитите, ще върнеш дълга си към трибунала на месечни вноски. Освен това всеки месец ще плащаш на месаря Сяо известна сума пари, определена от мене въз основа на заплатата ти, докато се съберат петстотин сребърника. Когато изплатиш и двата дълга, ще ти бъде разрешено да се ожениш повторно. Но никога на никоя друга жена не ще бъде позволено да вземе мястото на Чист нефрит — до края на живота ти тя ще се счита за твоя Първа жена. Месарят е честен човек, ще помагаш на него и жена му и ще ги почиташ като предан зет. Те от своя страна ще ти простят и ще се грижат за тебе както биха се грижили собствените ти родители, ако бяха още живи. Сега отивай да си учиш уроците!

(img:Image28.gif)

НЕОЧАКВАН ПОСЕТИТЕЛ ИЗНЕНАДВА ЧИСТ НЕФРИТ

Студентът почтително допря глава до пода, без да се мъчи да потисне риданията си. Месарят коленичи край него и още веднъж благодари на съдията за грижите му да бъде възстановена честта на неговото семейство.

Когато студентът и месарят се изправиха, Хун се наведе към ухото на съдията и му прошепна нещо. Ди каза с тънка усмивка:

— Ван, преди да си отидеш, трябва да изясним още една подробност. Твоите показания за начина, по който си прекарал нощта на шестнадесети срещу седемнадесети, са съвсем верни, ако не се вземе предвид една неволна грешка, която си допуснал. Още при първото прочитане на записа ми се стори невъзможно трънливите храсти да са оставили такива дълбоки следи по тялото ти. Когато при слабата светлина на зората си видял купчини тухли и някакъв храсталак, ти съвсем естествено си помислил, че си попаднал сред развалините на някоя стара къща. А в действителност си се намирал на място, където се строи нова къща. Зидарите са оставили наоколо купчини тухли за изграждане на външната стена, а са били започнали и приготовленията за издигането на вътрешните стени по обичайния начин — чрез построяване на мрежа от бамбукови пръчки като основа

за мазилката. Ти трябва да си паднал върху остриите краища на бамбуковите пръчки, които биха оставили точно такива следи по тялото ти. Ако имаш желание, можеш да потърсиш подобно място в околностите на кръчмата „Петте вкуса“ — не се съмнявам, че ще откриеш къде си прекарал онази съдбоносна нощ. Сега можеш да си вървиш.

После съдията стана и заедно с помощниците си напусна подиума. Тръгна към личния си кабинет, а над събраните в съдебната зала зрители се понесоха възгласи на възхищение.

[1] У китайците фамилното име стои преди личното. — Б. пр. ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

СЪДИЯТА ДИ РАЗКАЗВА ИСТОРИЯТА НА ЕДНА СТАРА КРЪВНА ВРАЖДА; ТОЙ ЧЕРТАЕ ПЛАН ЗА ЗАЛAVЯНЕТО НА УБИЕЦА

Съдията посвети остатъка от сутринта на доклада си до по-висшите власти, в който излагаше подробно случая с убийството, извършено на Улицата на полумесеца. За престъпника предлагаше най-тежко наказание. Тъй като всички смъртни присъди трябваше да бъдат потвърдени от Трона, щяха да изминат няколко седмици, преди Хуан Сан да бъде екзекутиран.

По време на обедното заседание съдията разгледа някои текущи административни въпроси. После обядва в резиденцията си. Щом се върна в личния си кабинет, накара да повикат при него Хун, Цяо Тай, Тао Ган и Ма Жун. Когато те влязоха и почтително го поздравиха, Ди се обърна към тях с думите:

— Днес ще ви разкажа цялата история на случая „Лян срещу Лин“. Кажете да донесат пресен чай и се настанете удобно. Историята е дълга.

Всички седнаха срещу писалището на съдията. Докато сърбаха чая си, Ди разгъна свитъка с документите, дадени му от госпожа Лян. След като ги разпредели, той ги затисна върху писалището и се облегна на стола си.

— Ще чуете — започна той — една дълга история на отвратителни убийства и безмилостно насилие и сами често ще се чудите как великото Небе е могло да позволи такава жестока несправедливост. Самият аз рядко съм чел по-потресаваща история.

Съдията млъкна и започна бавно да глади брадата си. Помощниците му го гледаха с очакване.

След малко Ди се изправи в стола си.

— За да бъде по-ясен — заговори бързо той, — ще разделя обърканата история на две части. Първата засяга началото и развитието на враждата в Кантон, а втората — това, което се е случило в Пуян след пристигането на Лин Фан и госпожа Лян. По-точно казано, аз не съм в състояние да ви предам с подробности всички факти, отнасящи се до първата част. Делата са били преустановени от местния съд в Кантон, както и от съда в провинцията Гуанду и аз не мога да преразглеждам техните решения. Но въпреки че събитията от тази първа част не ни засягат пряко, не бива да ги пренебрегваме, защото те ще ни дадат възможност по-добре да разберем онова, което е станало тук, в Пуян. И така, ще започна с обобщение на събитията от първата част, без да се спирам на съдебните подробности, имената и другите данни, нямащи пряка връзка с въпроса... Преди около петдесет години в Кантон живеел заможен търговец на име Лян. На същата улица живеел и друг богат търговец, който се казвал Лин. Двамата били най-близки приятели. Отличавали се с честност, трудолюбие и вещина в търговията. Къщите им се пълнели с богатства и корабите им плавали по моретата чак до Персийския залив. Лян имал син — Лян Хун — и дъщеря, която дал за жена на Лин Фан, единствения син на приятеля му Лин. Наскоро след това старият господин Лин умрял. На смъртния си одър той тържествено закле сина си Лин Фан винаги да поддържа приятелските връзки между двете семейства — Лин и Лян.

В следващите години обаче станало ясно, че докато Лян Хун във всяко отношение се е метнал на баща си, Лин Фан е порочен, жесток човек с алчен характер. След като старият господин Лян се оттеглил от търговията, синът му Хун продължил честно да развива и обогатява фирмата. А Лин Фан се забъркал в разни съмнителни сделки с надеждата да извлече бързи и нечестни печалби. В резултат фирмата на Лян продължила да преуспява, а Лин Фан постепенно загубил по-голямата част от значителното състояние, наследено от баща му. Лян Хун правел каквото може, за да помогне на Лин Фан, като винаги му давал добри съвети, защитавал го пред другите търговци, които го обвинявали, че не изпълнява задълженията си към тях, и дори неведнъж му заемал значителни суми пари. На това благородство обаче Лин Фан отвърщал само с презрение и злоба.

Жената на Лян Хун родила двама сина и една дъщеря, а Лин Фан останал без деца. Завистта превърнала злобата на Лин Фан в дълбока

омраза. Той започнал да смята къщата на приятеля си за извор на всички свои несполуки и беди и колкото повече Лян Хун му помагал, толкова по-голяма ставала омразата на Лин Фан към него.

Работите се объркали съвсем, когато веднъж Лин Фан случайно видял жената на Лян Хун и го обзела луда страст по нея. По същото време една рискована сделка на Лин Фан завършила неблагоприятно за него и той затънал в дългове. Тъй като знаел, че госпожа Лян е добродетелна съпруга, която за нищо на света няма да измени на мъжа си, той скроил гнусен план, чрез който едновременно да присвои както жената на Лян Хун, така и богатствата му.

Тъмните сделки на Лин Фан го били сближили с подземния свят на Кантон. И така, когато веднъж научил, че Лян Хун се кани да пътува до един съседен град, за да събере голяма сума злато — една част за себе си, но повечето за три големи търговски фирми в Кантон, — той наел бандити, които пресрещнали Лян Хун на връщане извън града, убили го и задигнали златото...

Съдията огледа замислено помощниците си и бързо продължи:

— В деня, когато бил изпълнен този престъпен план, Лин Фан отишъл в къщата на Лян и заявил, че трябва да види господарката по лична и неотложна работа. Когато тя го приела, той й съобщил, че мъжът ѝ е бил нападен и ограбен по пътя. Казал, че Лян Хун е ранен, но няма опасност за живота му. Слугите му го били настанили временно в един изоставен храм в северното предградие и оттам той изпратил хора да повикат него — Лин Фан, — за да се посъветват тайно. Лян Хун наредил сполетялата го беда да се запази в пълна тайна, докато жена му и баща му продадат част от имуществото си и така успеят да съберат достатъчно пари, за да заплатят откраданото злато, събрано за трите фирми. Защото, ако случката се разчуела, той и трите фирми щели да загубят доверието на клиентите си. Бил пожелал също госпожа Лян незабавно да придружи Лин Фан до храма, та да могат всички заедно да обсъдят положението и да решат какво би могло да се продаде на бърза ръка.

Госпожа Лян повярвала на казаното, защото знаела, че разсъдливият ѝ мъж наистина би постъпил точно така при подобни обстоятелства, и тръгнала с Лин Фан, като напуснала къщата тайно, през задната врата.

Щом стигнали до изоставения храм, Лин Фан заявил открито на госпожа Лян, че разказаната от него история е само отчасти вярна. Казал ѝ, че съпругът ѝ е убит от разбойници, но той, Лин Фан, я обича и ще се грижи за нея. Госпожа Лян изпаднала в дива ярост и искала да избяга, за да разобличи Лин Фан, но той я задържал на сила и същата вечер я обладал против волята ѝ. Рано на другата сутрин госпожа Лян убола пръста си с игла и написала с кръв върху носната си кърпичка писмо до своя свекър. После се обесила с пояса си на една греда под стряхата.

Лин Фан претърсил дрехите ѝ. Намерил кърпичката с прощалното писмо и му хрумнало как да прикрие престъплението си. На кърпичката пишело:

„Тъй като Лин Фан ме примами на това самотно място и ме облада насила, като по този начин опозори къщата ви, вашата слугиня, вече нецеломъдрена вдовица, чувствава, че смъртта е единственото изкупление за престъплението и.“

Лин Фан откъснал десния край на кърпичката, където бил написан първият ред на писмото^[1], и го изгорил. Остатъка от писмото, започващ с „опозори къщата ви и пр.“, той сложил обратно в ръкава на мъртвата жена. После се върнал в къщата на Лян, където заварил старите му родители да скърбят за смъртта на сина си и за откраднатото злато. Един минувач бил открил тялото на убития и съобщил за престъплението. Като се престорил, че споделя скръбта на старците, Лин Фан запитал за вдовицата. Когато му съобщили, че я няма, след дълго престорено колебание той казал, че смята за свой дълг да ги уведоми, че госпожа Лян има любовник, с когото се среща тайно в един изоставен храм. Подхвърлил, че сигурно и сега биха могли да я намерят на мястото на прелюбодеянието. Старият господин Лян бързо отишъл в храма и открил тялото на снаха си да виси на гредата под стряхата. Като прочел последното ѝ писмо, помислил, че когато е научила за убийството на съпруга си, тя е посегнала на живота си във внезапен пристъп на угризения на съвестта. Старецът не могъл да понесе цялата тази мъка и същата вечер се самоубил, като изпил отрова...

Съдията млъкна за момент и направи знак на Хун да налее чай. Отпи няколко глътки и продължи:

— Оттук нататък старата госпожа Лян, която сега живее в Пуян, става централна фигура в този случай. Майката на Лин Фан била умна и много енергична жена, която винаги вземала дейно участие в живота на семейството. Тъй като познавала добродетелния характер на покойната си снаха, тя се усъмнила, че тук има някакво коварство. Дала всички необходими разпореждания за продажба на имуществата на Лян и за покриване на загубите, претърпени от трите фирми. Едновременно с това изпратила верния си иконом в изоставения храм да проучи нещата. Когато пишела последното си писмо, младата госпожа Лан подложила под кърпичката една възглавница. Кръвта се просмукала до калъфката на възглавницата и останалите върху нея слаби следи се оказали достатъчни, за да се възстанови началото на писмото. Когато икономът съобщил това на старата госпожа, тя разбрала, че Лин Фан не само е изнасилвил жената на сина ѝ, но е организиран и убийството му. Как иначе би могъл да съобщи за смъртта на Лян Хун преди тялото му да бъде намерено? Тогава старата госпожа Лян обвинила Лин Фан в това двойно престъпление пред съда в Кантон. По това време обаче той разполагал със значително количество злато, придобито в резултат на подлото му злодеяние. Подкупил един от местните чиновници и си осигурил лъжесвидетели. Дори един покварен младеж се представил за тайния любовник на покойната... И съдът оправдал Лин Фан.

(img:Image29.gif)

РАЗБОЙНИЦИ УБИВАТ ЛЯН ХУН

Ма Жун отвори уста да попита нещо, но съдията вдигна ръка и продължи:

— Приблизително по същото време жената на Лин Фан, сестра на Лян Хун, изчезнала и колкото и да я търсили, не могли да я намерят. Лин Фан се правел на дълбоко покрусен, но всички подозирали, че той тайно я е убил и е укрил тялото ѝ. Лин Фан мразел всички членове на семейството Лян, включително и жена си, която не могла да му роди деца... Това са фактите, отбелязани в първия документ на госпожа Лян. Той е отпреди двадесет години. А сега ще продължа с понататъшното развитие на събитията... От семейството Лян останали само старата госпожа, двамата ѝ внука и внучката. Въпреки че след изплащане на дълговете към трите фирми от капитала на семейството

останала едва около една десета част, доброто име на къщата се запазило и различните клонове на фирмата продължили да търгуват с успех. Благодарение на умелото ръководство на старата госпожа Лян загубите били възстановени и семейството се замогнало отново. Междувременно Лин Фан, който непрестанно се стремил да увеличава нечестните си печалби, организирал широк канал за контрабандна търговия. Местните власти започнали да подозират с какво се занимава, а той знаел, че ако го обвинят в контрабанда, ще бъде изправен да отговаря не пред тях, а пред Провинциалния съд, където нямал никакво влияние. И тогава замислил друг пъклен план, като си правел сметка с един удар да отклони от себе си вниманието на властите и да разори къщата на семейство Лян. Подкупил началника на пристанището и уредил тайно да поставят няколко сандъка с контрабандна стока между товарите на две джонки, собственост на фирмата Лян. После наел човек, който да „разобличи“ старата госпожа Лян. Уличаващите доказателства били намерени по установения ред и цялото имущество на фирмата Лян и нейните клонове било конфискувано от правителството. Госпожа Лян пак обвинила Лин Фан, но той бил оправдан — първо от местния, а после и от Провинциалния съд. Госпожа Лян разбрала, че Лин Фан няма да миряса, докато не съсипе докрай семейството ѝ. Затова се заселила с внуците си в един чифлик извън града, собственост на неин братовчед. Чифликът бил изграден върху останките на стара крепост. Един от каменните редути на крепостта бил още запазен и стопанинът го използвал за хамбар. Госпожа Лян преценила, че този редут ще се превърне в сигурно убежище, ако Лин Фан наеме бандити да ги нападнат, и го приготвила за такъв случай. Няколко месеца по-късно Лин Фан действително изпратил банда разбойници да разрушат чифлика и да избият обитателите му. Госпожа Лян, тримата ѝ внуци, старият иконом и шестимата верни слуги се барикадирани в каменния редут, в който били складирани храна и вода. Убийците се опитали да разбият входа, но солидната желязна врата издържала на пристъпите им. Тогава те насъбрали сухи дърва и започнали да хвърлят запалени пръчки през решетките на прозорците.

Съдията замълча. Ма Жун стискаше в скута едрите си юмруци. Хун гневно подръпваше тънките си мустачки.

— Хората вътре почти се задушили — продължи съдията — и се принудили да излязат. По-малкият внук, внучката, старият иконом и шестимата слуги били насечени на парчета от бандитите. Но по време на всеобщата суматоха самата госпожа Лян успяла да избяга заедно с по-големия си внук, Лян Къфа. Главатарят на разбойниците докладвал на Лин Фан, че всички са избити, и Лин решил, че сега вече цялото семейство на Лян е унищожено. Убийството на девет души едновременно предизвикало голямо възмущение в Кантон и някои търговци, на които била известна старата вражда между двете семейства, се досещали, че виновникът за това зверско престъпление е отново Лин Фан. Но по това време Лин Фан вече бил един от най-богатите търговци в града и никой не смее да го обвини. А той се преструвал на дълбоко потресен от случката и даже обещал значително възнаграждение за оня, който съобщи къде се крият разбойниците. Главатарят им тайно се споразумял с Лин Фан да пожертвува четирима от хората си. Издал ги, те били арестувани, признати за виновни и обезглавели с подobaваща за такива случаи тържественост. Госпожа Лян и внукът ѝ Лян Къфа се укрили при един далечен роднина в Кантон и известно време живели там под фалшиви имена, додето тя успяла да събере доказателства срещу Лин Фан. И един ден — това било преди пет години — напуснала убежището си и обвинила Лин Фан в убийството на девет души. Престъплението било толкова на шумяло, че местният съд се колебаел дали да защити Лин Фан от страх да не обърне срещу себе си общественото мнение. В края на краищата Лин Фан отново успял да потуши работата, но това му излязло доста скъпо. Тогава решил, че ще е най-разумно да изчезне за няколко години, още повече, че междувременно бил назначен нов губернатор на провинцията, известен с неподкупността си. Лин Фан оставил работите на фирмата си в ръцете на един доверен иконом, качил на три речни джонки няколко от слугите и наложниците си и тайно напуснал града. Три години били необходими на госпожа Лян, за да разбере къде е отишъл Лин Фан. Веднага щом научила, че се е установил тук в Пуян, тя решила да го последва и да намери начин да си отмъсти. Внукът ѝ Лян Къфа тръгнал с нея. Защото не е ли казано, че синът не трябва да живее под небето заедно с убиеца на баща си? Бабата и внукът пристигнали тук преди две години.

На това място съдията помълча малко, за да изпие чаша чай. После продължи:

— Сега вече стигнахме до втората част на случая. Тя започва с жалбата на госпожа Лян, подадена в този трибунал преди две години. В този документ — каза той, като потупваше свитъка пред себе си — госпожа Лян обвинява Лин Фан, че е похитил внука ѝ Лян Къфа. Тя твърди, че веднага след пристигането им Лян Къфа започнал да се интересува от дейността на Лин Фан в Пуян и ѝ казал, че се е сдобил с доказателства, достатъчни за завеждане на дело срещу него. За нещастие тогава той не споделил с баба си никакви подробности във връзка с разкритията си. В жалбата си госпожа Лян твърди, че Лин Фан е заловил внука ѝ, когато той е правел проучвания около къщата му. Но като доказателство за обвинението си сочи единствено старата вражда между двете семейства и не е в състояние да представи каквато и да е улика, че Лин Фан има нещо общо с изчезването на Лян Къфа. При това положение не можем да виним предшественика ми, съдията Фън, че не е дал ход на делото. Сега ще ви кажа какво смятам да правя по-нататък. По време на дългите часове, прекарани в паланкина, докато пътувах до У И и Цинхуа, доста мислих по този въпрос. Благодарение на някои факти от доклада на Тао Ган си изградих представа за престъпната дейност на Лин Фан тук, в Пуян. Най-напред си зададох въпроса: „Защо Лин Фан е избрал за укритие малката околия на Пуян?“ Такъв богат и влиятелен човек по-скоро би предпочел някой голям град или даже столицата, където би могъл да живее незабелязано, без да се лишава от удобства и удоволствия. Като имах предвид участието му в контрабандната търговия и крайно алчния му характер, стигнах до заключението, че е дошъл тук, защото разположението на този град е изключително благоприятно за контрабанда на сол.

Лицето на Тао Ган бе озарено от внезапно прозрение. Той замислено поклати глава, а съдията продължи:

— От времето на славната ни династия Хан търговията със сол е била монопол на правителството на императора. Пуян е разположен на брега на канала, недалеч от солниците. Затова мисля, че Лин Фан се е заселил в Пуян, за да увеличи още повече богатството си чрез контрабанда на сол. Това, че е предпочел затънтено, но даващо възможност за печалби място, вместо столицата, която предлага

удобен, но скъп живот, е в пълно съответствие с неговия алчен, подъл характер. Тао Ган потвърди подозренията ми. Лин Фан е избрал онази стара къща в пустата махала недалеч от шлюза, защото разположението ѝ е удобно за пренасянето на солта. Купуването на парцела земя извън градската стена е също част от неговия план. За да се стигне от къщата му до чифлика е необходимо доста време, защото трябва да се направи завой и да се мине през северната градска порта. Но ако погледнете картата на града, ще забележите, че пътят по вода е съвсем кратък. Вярно, тежката решетка на шлюза не позволява на лодките да преминават през него, но неголеми чували могат лесно да се прехвърлят през нея от една лодка в друга. Каналът дава възможност на Лин Фан да пренася с джонки солта, където си поиска. За беда сега той е прекратил контрабандната си дейност и се готви да се върне в родния си град. Съмнявам се, че ще можем да се сдобием с улики против него. Сигурно е заличил всички следи от незаконната си търговия. Тук се намеси Хун:

— Очевидно е. Ваша Милост, че Лян Къфа го е уличил в контрабанда и е имал намерение да използва това срещу него. Не бихме ли могли да организираме още едно щателно издирване на младежа? Може би Лин Фан го държи някъде затворен?

Съдията поклати глава.

— Страхувам се — бавно каза той, — че Лян Къфа вече не е между живите. Лин Фан не знае що е милост, както се е уверил Тао Ган. Оня ден Лин Фан е помислил, че Тао Ган е човек на госпожа Лян, и само по една щастлива случайност той не е бил убит на място. Не, страх ме е, че Лин Фан е убил Лян Къфа.

— В такъв случай надеждата да опипаме Лин Фан е нищожна — каза Хун. — Ще бъде практически невъзможно да се открият доказателства за едно убийство, след като са изминали две години.

— Това — отговори съдията — за нещастие е вярно. Ето защо реших да постъпим по следния начин. Докато Лин Фан е мислел, че госпожа Лян е единственият му враг, той е знаел точно какви мерки да вземе срещу нейните планове и не е направил нито една грешка. Но аз ще му дам да разбере, че отсега нататък ще трябва да се съобразява и с мене. Възнамерявам да го подплаша. Ще го притисна до такава степен, че да прибегне до някоя отчаяна стъпка, която да го направи уязвим. Сега слушайте внимателно указанията ми, Най-напред днес следобед

инспекторът ще отнесе визитната ми картичка на господин Лин и ще му предаде, че утре ще го посетя съвсем неофициално. Ще използвам случая да му подметна, че го подозирам в някакво престъпление, и ще му кажа ясно, че не може да напуска града. После Тао Ган ще раз-учи кой е собственикът на парцела в съседство с къщата на Лин и ще го уведоми, че по нареждане на трибунала развалините трябва да се разчистят, защото служат за убежище на скитници. Половината от разноските ще се поемат от градската управа. Ще наемеш работници, Тао Ган, които да започнат работа утре сутринта. Ти ще ги надзираваш с помощта на двама стражници. На трето място, след посещенията си в къщата на Лин, Хун ще отиде право в щаба на гарнизона и ще връчи на коменданта писмените ми нареждания военните постове при четирите градски порти под един или друг предлог да задържат и разпитват всеки кантонец, който влиза в града или излиза от него. И най-после — и я колко войници ще стоят на денонощна стража при шлюза.

Като потриваше доволно ръце, съдията заключи:

— Това ще накара Лин Фан доста да се замисли. Имате ли други предложения? Цяо Тай каза усмихнато:

— Бихме могли да проучим и този негов чифлик! Какво ще кажете, ако ида утре до държавното парче земя извън града, точно срещу чифлика на Лин Фан? Бих могъл да опъна там една военна палатка я ден-два да довя риба в канала. Ще мога да наблюдавам отблизо и шлюза, и чифлика. Ще го направя така, че ония от чифлика непременно да ме забележат. Несъмнено, те ще докладват на Лин Фан, че ги следя, и това ще засили тревогата му.

— Чудесно! — възкликна съдията. После се обърна към Тао Ган, който замислено подръпваше дългите косми на бузата си, и продължи: — Ти нямаш ли някакво предложение, Тао Ган?

— Лин Фан е опасен човек — отбеляза Тао Ган. — Като усети, че е притиснат, може да реши да убие госпожа Лян. Щом обвинителят му е мъртъв, делото срещу него ще пропадне. Предлагам да я вземем под наша закрила. Когато ходих в нейната къща, забелязах, че магазинът за коприна насреща е пуст. Ваша Милост може би ще се съгласи да остави там на пост Ма Жун я един или двама стражници, които да следят да не се случи нещо лошо на старицата.

Съдията размисля върху това и каза:

— Откакто е в Пуян, Лин Фан не е правил опит да навреди на госпожа Лян. Но ще бъде по-добре да не рискуваме. Ма Жун, иди там още днес! — После добави: — Като крайна мярка ще разпратя писма до всички военни стражеви постове по канала на север и на юг от града с нареждане да спират и претърсват за контрабанда всяка джонка със знака на фирмата Лин. Хун се усмихна и каза:

— Е, след няколко дни, както казва поговорката, Лин Фан ще се почувствува като „мравка наред горещ тиган“.

Съдията кимна с глава.

— Когато Лин Фан — рече той — научи за всички тези мерки, ще се почувствува като в капан. Тук той е далеч от Кантон, където е влиятелен, а пък и вече е отпратил повечето от хората си. На всичко отгоре не знае, че нямам никакви улики срещу него. Ще почне да се пита дали госпожа Лян не ми е казала нещо, за което той не знае, дали не съм открил доказателства за контрабандата му, или пък съм получил допълнителни сведения срещу него от колегите си в Кантон. Надявам се тези съмнения да го разтревожат до такава степен, че да предприеме някоя прибързана стъпка и да ни даде възможност да го опипаме. Признавам, че вероятността да успеем е малка. Но друга възможност нямаме!

[1] По онова време китайците са пишели отгоре надолу и отдясно наляво. — Б. пр. ↑

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

СЪДИЯТА ПОСЕЩАВА ГОСПОДИНА ОТ КАНТОН; ДВЕ МЛАДИ ДАМИ ПРИСТИГАТ НЕОЧАКВАНО В СЪДИЙСКАТА РЕЗИДЕНЦИЯ

На другия ден след обедното заседание на трибунала Дя смени съдийската мантия със син халат и сложи на главата си малка черна шапка. После се запъти към къщата на Лин с паланкина си, придружен само от двама стражници. Когато пристигнаха пред широката порта, съдията повдигна перденцето на паланкина и видя, че дванадесетина работници разчистват руините вляво. Седнал върху куп тухли на такова място, че да могат добре да го виждат през шпионката на портата, Тао Ган надзираваше работата им. Целият му вид излъчваше огромно задоволство.

Стражниците почукаха и двойната порта незабавно се разтвори, за да пропусне паланкина на съдията в главния двор. Ди слезе и видя, че в подножието на стъпалата, които водеха към приемната, го очаква висок, слаб мъж с представителна външност. Освен набития, широкоплещест мъж, който според съдията навярно беше икономът, наоколо не се виждаха никакви други слуги. Високият мъж се поклони дълбоко и каза с нисък, беззвучен глас:

— Пред вас е търговецът Лин, по име Фан. Благоволете, Ваше Превъзходителство, да влезете в скромното ми жилище.

Изкачиха стъпалата и влязоха в просторна зала, подредена просто, но с вкус. Седнаха на столове от резбовано абаносово дърво и икономът им поднесе чай и кантонски сладкиши. Размениха си обичайните любезности. Лин Фан си служеше със северното наречие свободно, но в говора му се чувствуваше ясно забележим кантонски

акцент. Докато разговаряха, Ди наблюдаваше домакина с прикрит интерес.

Лин Фан изглеждаше на около петдесет години. Имаше слабо, продълговато лице с редки мустачки и посивяла козя брадичка. На съдията особено впечатление направиха очите му. Те гледаха хитро и втрещено и като че се движеха заедно с главата му. Ди си помисли, че ако не бяха тези очи, човек трудно би повярвал, че изпълненият с достойнство вежлив господин е отговорен за най-малко дузина гнусни убийства. Домакинът бе облечен в тъмен халат с подчертано проста кройка и жакет от черна дамаска, към която кантончаните имаха слабост. На главата си носеше всекидневна шапка от черна коприна.

— Посещението ми — започна съдията — е съвсем неофициално. Искам само да се посъветвам с вас — и то не служебно — по един въпрос.

Лин Фан направи дълбок поклон и каза с ниския си монотонен глас:

— Покорният ви слуга е невеж дребен търговец, но и такъв, какъвто е, се поставя изцяло в услуга на Ваше Превъзходителство.

— Преди няколко дни — продължи съдията — в трибунала се представи една старица от Кантон на име Лян. Тя разказа дълга, несвързана история за какви ли не престъпления, които според думите ѝ вие сте извършили спрямо нея. Не можах да схвана точно в какво се състои цялата работа. По-късно един от моите помощници ме уведоми, че жената е с помрачен разсъдък. Тя ми остави куп документи, които не съм си правил труд да прочета, защото зная, че съдържат само приумиците на болното ѝ въображение. За нещастие законът не ми дава право да пренебрегна оплакването без поне едно, макар и формално, изслушване на двете страни. Ето защо реших да ви направя това приятелско посещение, за да се посъветвам с вас съвсем неофициално как да реша въпросния случай така, че хем старицата да получи известно удовлетворение, хем да не се пилее излишно време. Разбирате, че от моя страна това е едно отклонение от правилата, но старата госпожа очевидно е съвсем побъркана, а вие сте човек с такава несъмнена честност, че в дадения случай ще бъде оправдано да постъпя така.

Лян Фан стана и се поклони ниско пред съдията, за да изрази благодарността си. Когато седна отново, бавно поклати глава и каза:

— Това е една тъжна, тъжна история. Покойният ми баща беше най-добрият приятел на покойния съпруг на госпожа Лян. Самият аз в продължение на много години усърдно се стараех да продължа и заздравя старите приятелски връзки между нашите две къщи, въпреки че понякога това беше отчайващо трудна задача. Трябва да уведомя Ваше Превъзходителство, че докато моите работя вървяха все по-добре и по-добре, семейство Лян бързо вървеше към разоряване. Това се дължеше отчасти на цял низ от несполуки и нещастия, които не биха могли да бъдат предотвратени, и отчасти на това, че Лян Хун, синът на приятеля на баща ми, не притежаваше търговски усет. Неведнъж им протягах ръка за помощ, но, види се, бог се бе отвърнал от къщата на семейство Лян. Лян Хун бе убит от разбойници и старата госпожа пое управлението на фирмата им. За беда тя направи големи грешки при сделките и понесе тежки загуби. Тогава, притисната от заемащите си, тя не издържа на изкушението и са присъедини към група контрабандисти. Но те бяха разкрити и цялото имущество на семейството — иззето. Старата госпожа отиде да живее извън града. Там чифликът им беше изгорен от банда разбойници, които убиха двама от внуците и няколко слуги. Макар че заради случая с контрабандата трябваше да прекъсна връзките си с това семейство, след сполетялото го нещастие не можех да остана безучастен към хората, с които съм бил толкова близък. Предложих щедро възнаграждение и получих удовлетворението да изправя убийците пред правосъдието. Но междувременно всички тези нещастия бяха помрачили разсъдъка на госпожа Лян и тя си въобрази, че причината за всичко съм аз.

— Какво нелепо хрумване! — намеси се съдията. — Та вие сте били най-добрият ѝ приятел!

Лин Фан поклати бавно глава и въздъхна:

— Да! Ваше Превъзходителство ще разбере, че случаят ми причини голяма болка. Старата дама ме преследваше, клеветеше и се опитваше с всички възможни средства да настрои хората против мене. Мога да доверя на Ваша Милост, че действията на старата госпожа бяха главната причина за решението ми да напусна Кантон преди няколко години. Ваше Превъзходителство ще разбере положението ми. От една страна, не бих си позволил да търся закрилата на закона срещу всички тези лъжливи обвинения на госпожа Лян, която в края на

краищата е глава на семейство, с което съм свързан чрез брака си. От друга страна, ако не отговорех на обвиненията, щях да загубя доверието на хората в Кантон. Мислех, че ще намеря спокойствие тук, в Пуян, но тя ме последва и ме обвини, че съм похитил внука ѝ. Негово превъзходителство Фън прекрати делото незабавно. Предполагам, че сега госпожа Лян се е явила пред вас със същото обвинение.

— Съдията забави отговора си. Отпи няколко глътки от чая и опита сладкишите, предложени от иконома. После каза:

— Много ми е неприятно, че не мога да избягна това досадно дело. И въпреки че ми се иска да ви спестя главоболието, в скоро време ще се наложи да ви призова в трибунала, за да изслушам защитата ви — като чиста формалност, разбира се. Сигурен съм, че тогава ще мога да прекратя делото.

Лин Фан кимна с глава. Любопитните му, неподвижни очи гледаха втренчено съдията.

— Кога Ваше Превъзходителство възнамерява да разгледа случая?

Ди поглади няколко пъти дългите си бакенбарди и отговори:

— Страх ме е, че е трудно да се каже точно. Има много други въпроси за решаване, а и предшественикът ми е поизоставил някои административни задачи. Освен това, за да се спази редът, моят старши чиновник ще трябва да проучи документите на госпожа Лян и да приготви извлечение от тях. Не, не бих искал да се обвързвам с определена дата. Но имайте вяра, че ще свърша всичко по най-бързия възможен начин.

— Вашият покорен слуга ще оцени високо усилията ви — каза Лин Фан, — защото истина е, че няколко много важни сделки налагат присъствието ми в Кантон. Бях запланувал да тръгна утре, като оставя тук иконома си да ме замества. Именно моето предстоящо заминаване е причината за запуснатия вид на скромния ми дом и бедната гощавка, за която много се извинявам. Повечето от слугите ми си заминаха преди една седмица.

— Повтарям — каза съдията, — че ще направя всичко, което е по силите ми, за да уредя въпроса в най-близко бъдеще. Въпреки че, признавам си, много съжалявам, че се налага да ни напуснете. Присъствието на такъв виден представител на нашия прославен южен търговски център е чест за тази околия. Ние можем да ви предложим

толкова малко от разкоша и изтънчеността, към които сте привикнали в Кантон! Дори се учудвам какво е накарало такъв изтъкнат мъж да избере Пуян за място на временното си уединение.

— Това — отвърна Лин Фан — е лесно обяснимо. Покойният ми баща беше необикновено деен човек. Той често пътуваше с джонка по канала, за да провери лично как вървят работите на различните клонове на фирмата ни. Минавайки през Пуян, баща ми се влюбил в очарователната му природа и решил, като се оттегли от работа да построи там вила. Уви, бог го прибра, докато беше още в разцвета на силите си, преди да успее да осъществи този план. Аз счетох за свой синовен дълг да се погрижа семейство Лин да се сдобие с къща в Пуян.

— Много похвална проява на синовна почит! — забеляза съдията.

— Възможно е — продължи Лин Фан — по-късно да реша да превърна тази сграда в паметник, посветен на баща ми. Къщата е стара, но добре построена, а и аз съм направил някои подобрения според ограничените си възможности. Ще ми окаже ли Ваше Превъзходителство честта да разгледа скромното жилище?

Ди се съгласи и домакинът го преведе през втория двор към една обредна зала, която беше дори по-голяма от първата. Съдията забеляза, че подът беше постлан с дебел килим, тъкан явно специално за тази зала. Колоните и гредите бяха покрити със сложна резба и инкрустирани със седеф. Мебелите бяха от ароматично сандалово дърво, а прозорците не бяха облепени с хартия или коприна, а направени от тънки парченца мидени черупки, през които в залата се процеждаше мека, разсеяна светлина. В наредбата на останалите помещения личеше същото изискано великолепие.

Когато стигнаха до задния двор, Лин Фан каза с тънка усмивка:

— Тъй като всички жени вече са напуснали къщата, бих могъл да ви покажа дори и семейните покои.

Ди отказа вежливо, но Лин Фан настоя гостът да види всичко и го преведе и през останалите стаи. Съдията разбра, че целта на Лин Фан беше да му покаже, че в къщата няма нищо, което трябва да бъде укривано.

Когато се върнаха в приемната, Ди изпи още една чаша чай и поговори с домакина за някои общи неща.

Стана ясно, че фирмата на Лин Фан действувa като банкер на някои високопоставени лица в столицата и че има клонове в повечето главни градове на империята.

Най-после съдията си тръгна. Лин Фан церемониално го изпроводи до паланкина. Когато се качваше в него, Ди се обърна и още веднъж увери домакина, че ще направи всичко, което е по силите му, за да уреди колкото е възможно по-бързо случая с госпожа Лян.

Щом се върна в трибунала, съдията отиде в личния си кабинет. Застанал край писалището, тон прегледа разсеяно документите, които писарят бе оставил там в негови отсъствие. Беше му извънредно трудно да откъсне мисли -те си от посещението при Лин Фан. Разбираще, че има насреща си особено опасен противник, който разполага с големи средства. Започна да се съмнява, че Лин Фан ще се хване в капана, приготвен за него.

Разсъжденията на съдията бяха прекъснати от влизането на икономата. Ди вдигна поглед от писалището.

— Какво те води насам, в служебния ми кабинет? — запита той. — Вярвам, че у дома всичко е наред.

Икономът изглеждаше смутен и очевидно не знаеше как да започне.

— Какво има, човече? — каза нетърпеливо съдията. — Хайде, говори!

Тогава икономът отвърна:

— Преди няколко минути. Ваша Милост, в третия двор пристигнаха два закрити паланкина. В първия има една възрастна дама, която ми съобщи, че по ваше нареждане води две момичета. Не ме удостои с никакви други обяснения. В момента Първата ви жена си почива, не посмях да я обезпокоя. Посъветвах се с Втората и Третата ви жена, но те казаха, че никой не им е съобщил нищо във връзка с това пристигане. Затова се осмелих да дойда тук и да уведомя Ваша Милост.

Съдията изглеждаше доволен от новината. Той рече:

— Настани младите дами в четвъртия двор и им прати по едва прислужница. Предай благодарностите ми на жената, която ги е довела, и я освободи. За останалото аз сам ще се погрижа по-късно следобед.

Явно облекчен, икономът се поклони дълбоко и си отиде.

Съдията прекара следобеда със старши писаря и началника на архивата в проучване на едно объркано дело за подялба на някакво наследство. Беше доста късно, когато се прибра в семейните покои. Отиде право в стаята на Първата си жена. Завари я да проверява сметките на домакинството заедно с иконома. Като го видя да влиза, тя бързо се изправи. Ди освободи иконома, настани се до квадратната маса и покани жена си да седне отново. Запита я дали децата напредват с уроците при домашния учител и тя учтиво го осведоми. Но жената държеше погледа си сведен и съдията разбра, че е разтревожена. След известно мълчание той каза:

— Сигурно си чула, че днес следобед тук са пристигнали две млади жени.

— Счетох за свой дълг — отговори жена му с хладен тон — да ида лично в четвъртия двор и да се уверя, че им е осигурено всичко, от което се нуждаят. Дадох им за прислужници Орхидея и Хризантема. Както знаете, господарю, втората е отлична готвачка.

Съдията кимна в знак на съгласие. Подир малко жена му продължи:

— След като посетих четвъртия двор, се замислих, дали господарят ми не би постъпил по-добре, ако предварително ме беше уведомил за намеренията си да разшири семейството ни и беше благоволил да довери правилния избор на покорната си слугиня.

Ди вдигна вежди.

— Опечален съм — рече той, — че не ти харесва изборът ми.

— Никога — каза хладно Първата му жена — не бих се осмелила да оспорвам решенията ви. Просто мисля за единството и сговора в нашия дом. Не можех да не забележа, че новодошлите са някак по-различни от останалите дами в семейството. Страхувам се, че тази разлика във вкуса и образованието ще се отрази неблагоприятно на приветливите отношения, царили в дома ни до този момент.

Съдията стана и каза остро:

— В такъв случай задълженията ти са свършено ясни. Ще имаш грижата тази разлика, която наистина съществува, да се заличи в най-краткия възможен срок, Ще напътствуващ лично двете млади дами. Научи ги на бродерия и други подходящи за дами занимания, включително и на и ай-елемент ариите правила за писане. Повтарям,

че споделям твоето мнение и по тази причина съм решил засега да общуват само с тебе. Ще се осведомявам постоянно как напредват.

Щом съдията се надигна да си отиде, Първата му жена също стана и каза:

— Дълг на вашата покорна слугиня е да ви обърне внимание, че настоящите ни доходи трудно ще покрият разноските по поддържане на домакинството в сегашния му разширен вид.

Съдията извади от ръкава си едно сребърно кюлче и го постави на масата.

— Това сребро — каза той — ще покрие разходите по купуването на платове за дрехи, както и другите разноски, наложени от увеличаването на броя на хората в домакинството ни.

Жената направи нисък поклон и съдията напусна стаята. Той въздъхна дълбоко при мисълта, че това е само началото на очакващите го трудности. Мина през извитите коридори до четвъртия двор, където намери Праскова и Син нефрит да се любуват на новото си обкръжение. Те коленичиха пред съдията и му благодариха за благодеянието. Ди ги накара да станат. Праскова почтително му нададе, един запечатан плик, като го държеше в двете си ръце. Съдията го отвори и извади разписката от дома, към който бяха принадлежали момичетата, както и едно любезно писмо от иконома на съдията Луо. Той сложи писмото в ръкава си, а разписката върна на Праскова, като ѝ каза да я пази грижливо за в случай, че бившият им собственик предяви към тях някакви претенции в бъдеще. После рече:

— Първата ми жена лично ще се грижи да се чувствувате добре и ще ви каже всичко, което е необходимо да знаете за живота в тази къща. Ще ви купи платове за нови рокли. За ушиването на дрехите ще са необходими десетина дни — дотогава не напускайте този двор.

Съдията каза още няколко любезни думи, след което се върна в личния си кабинет и нареди на слугите да приготвят кушетката за спане. Но мина много време, а сънят все не идваше. Измъчваха го съмнения и той тревожно се питаше дали не се е нагърбил с непосилна задача. Лин Фан беше много богат и влиятелен човек, опасен и безмилостен противник. Ди бе почувствувал в дълбочината на душата си отчуждението, промъкнало се между него и Първата му жена. А сговорният му семеен живот винаги бе представлявал тих пристан,

където той, притиснат от бремето на служебните си задължения или разтревожен от някой сложен криминален случай, намираше покой.

Изтощен от тези мъчителни мисли, съдията заспа чак когато се чу клепалото на втората нощна стража.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

ЗАМОЖЕН ТЪРГОВЕЦ ПИЕ ЧАЙ В

ПРИЕМНАТА ЗАЛА;

СЪДИЯТА ДИ ИЗЛИЗА ПРЕОБЛЕЧЕН КАТО

ГАДАТЕЛ

Следващите два дни не донесоха нищо ново по делото „Лян срещу Лин“. Помощниците редовно се явяваха на доклад пред съдията, но Лин Фан не предприемаше каквото и да било действие. Като че ли бе посветил цялото време на библиотеката си.

Тао Ган бе наредил на работниците, които разчистваха развалините, да оставят непокътната старата стена на втория двор. Те бяха измайсторили стъпала, по която човек лесно можеше да се изкачи върху нея, и бяха подравнили горния ѝ край. Сега вече Тао Ган имаше удобен наблюдателен пост и седеше там на припек, разглеждаше имота на Лин Фан и се пулеше на иконома, щом оня се покажеше на двора.

Цяо Тай събщи, че в чифлика на Лин живеят трима мъже, които се грижат за зеленчуците и работят на голямата джонка, все още закотвена на пристана. Той беше хванал в канала два хубави шарана и ги бе изпратил в кухнята на съдията.

Ма Жун бе открил доста широка мансарда над магазина за коприна срещу къщата на госпожа Лян и там се забавляваше, като даваше уроци по ръкопашен бой и борба на един обещаващ млад стражник. Той събщи, че госпожа Лян изобщо не е излизала. Видял само веднъж старата вещица да напуска къщата, за да купи зеленчуци. Никакви съмнителни личности не били забелязани наоколо.

На третия ден военната стража на южната градска порта задържа един кантончанин, заподозрян в участие в някакъв обир, извършен в южното предградие. У него бе намерено обемисто писмо, адресирано до Ли Фан. Съдията прочете писмото внимателно, но не откри нищо подозрително. То представляваше подробен отчет, изпратен от

представител на фирмата Лин в друг град, относно приключването на една търговска сделка. Ди остана удивен от огромните суми, за които ставаше въпрос в писмото. Само от тази сделка можеха да се спечелят няколко хиляди сребърника.

Направиха копие от писмото и освободиха пратеника. Същия следобед Тао Ган докладва, че той се е явил в къщата на Лин.

На четвъртия ден вечерта Цяо Тай спипа икономата на Лян Фан на брега на канала. Изглежда, беше дошъл с плуване по течението на реката и сигурно се бе гмурнал под решетката на шлюза, без да бъде забелязан от военните постове. Цяо Тай постъпи като странствуващ разбойник. Свали в несвят икономата и намери у него писмо, адресирано до висок сановник в столицата. В писмото се намекваше, че съдията на Пуян трябва незабавно да бъде преместен в друга околия. Беше приложена и записка, въз основа на която да бъдат изплатени петстотин златни кюлча.

На следващата сутрин един слуга от къщата на Лин предаде на съдията писмо, в което Лин Фан съобщаваше, че икономът му е бил нападат и ограбен от странствуващ разбойник. Съдията нареди да разлепят обява, в която се предлага награда от петдесет сребърника за оня, който даде сведения за подлото нападение. Откраднатото писмо приложи към архива си, за да го използва по-късно.

Това бяха първите добри новини, но изглеждаше, че ще бъдат и последни. Измина цяла седмица, без да се случи нищо интересно.

Хун забеляза, че съдията започва да се безпокои. Ток напълно бе изгубил обичайната си невъзмутимост и често изпаднаше в раздразнително настроение. Започна да проявява необикновен интерес към военните въпроси и с часове изучаваше копията от докладите на другите съдии в провинцията. Водеше си подробни бележки за въоръжения бунт в югозападната част на провинцията, където фанатизираните привърженици на една нова религиозна секта се бяха присъединили към банда разбойници. Тъй като нямаше никаква вероятност безредиците да засегнат Пуян, Хун не можеше да си обясни защо съдията толкова се интересува от тези неща.

Ди стигна дотам, че завърза приятелство с коменданта на военния гарнизон в града, който беше доста невзрачен човек, ако не се смятаха военните му способности. Съдията водеше с него дълги разговори за разпределението на военните сили в провинцията. Но не

удостояваше Хун с никакви обяснения. Инспекторът се чувствуваше обиден, че Ди не му се доверява, а освен това страдаше, защото усещаше, че работите в семейството на съдията не вървят добре. Понякога Ди прекарваше нощта в покоят на Втората или Третата си жена, но в повечето случаи нощуваше на кушетката в личния си кабинет. Един-два пъти направи сутрешни посещения в четвъртия двор, за да изпие чаша чай с Праскова и Син нефрит. След кратък разговор с тях се връщаше в трибунала.

Две седмици след посещението на съдията у Лин Фан икономът на последния се яви в трибунала с визитната картичка на господаря си и запита дали Лин Фан може да посети съдията следобед. Хун му отвърна, че съдията ще се почувствува много поласкан.

Лин Фан пристигна в покрит паланкин. Ди го посрещна най-сърдечно. Настани го край себе си в голямата приемна зала на трибунала и настоятелно го покани да се угости с плодове и сладкиши.

Докато Лин Фан изричаше обичайните любезности с монотонния си глас, неподвижното му лице остана непроницаемо както винаги. После той попита дали не е открита нишка, която да ги доведе до разбойника, нападнал слугата му.

— Икономът ми — продължи Лин Фан — отиваше до чифлика да предаде едно съобщение. Излязъл от града през северната порта и докато вървял край брега на реката отгатък шлюза, оня главорез го свалил в несвяст, обрал го и го хвърлил във водата. За щастие моят човек успял да доплува до брега, иначе щял да се удави!

— Ах, този мошеник! — възкликна гневно съдията. — Първо напада човека, а после се опитва и да го удави! Ще увеличи наградата на сто сребърника!

Лин Фан благодари на съдията с важен вид. Като го гледаше с неподвижните си очи, той попита:

— Дали Ваше Превъзходителство вече е намерил време да разгледа моя случай?

Съдията мрачно поклати глава и отговори:

— Старши писарят работи върху документите всеки ден. Някои неща обаче трябва да се уточнят с госпожа Лян, а както сам знаете, нейният разсъдък се прояснява напълно само от време на време. Но аз вярвам, че скоро всичко ще бъде наред. Вниманието ми непрестанно е насочено към този въпрос.

Лин Фан се поклони дълбоко.

— Тези две неща — продължи той — са просто дреболии. Не бих си позволил да отнемам от ценното ви време, ако не се бях оказал изправен пред едно затруднение, за преодоляването на което може да ми помогне само Ваше Превъзходителство.

— Не се стеснявайте да говорите откровенно — каза съдията — и считайте, че съм изцяло на вашите услуги.

Лин Фан се усмихна с мрачната си усмивка. Поглади брадичката си и каза:

— Ваше Превъзходителство е в постоянна връзка с най-високопоставените сановници в страната и естествено е напълно запознат с вътрешните и външните работи на империята. Сигурно никога не сте се замисляли колко неосведомени по тези въпроси сме ние, търговците. А понякога известни сведения биха ни спестили хиляди сребърници. Наскоро чух от представителя си в град Кантон, че една конкурентна фирма си е осигурила услугите на висш чиновник, който е благоволил да действа като техен почетен съветник. Струва ми се, че моята малка фирма трябва да последва този пример. За беда такъв беден търговец като вашия покорен слуга няма никакви връзки сред висшите сановници. Затова бих останал крайно задължен, ако Ваше Превъзходителство ме удостои с честта да ми подсказе някое име.

Съдията се поклони и каза сериозно:

— Чувствувам се безкрайно поласкан, че се интересувате от скромното ми мнение, и в същото време много съжалявам, защото съм само един незначителен съдия на малка околия и не мога да се сетя за нито един приятел или познат с достатъчен опит и познания, за да действа като почетен съветник на такава голяма фирма като търговската къща Лин.

Лин Фан отпи от чая си.

— Разбрах, че конкурентът ми предлага десет процента от дохода си на този почетен съветник — каза той спокойно — като малък знак на благодарност за отделеното внимание. Този процент, разбира се, не е кой знае какво за един висш чиновник, но все пак аз го изчислявам на пет хиляди сребърника месечно, които биха помогнали за поддържането на домакинството.

Съдията поглади брадата си и отбеляза:

— Надявам се, ще разберете колко дълбоко съжалявам, че не мога да ви помогна по този въпрос. Ако не ви ценях толкова високо, бих могъл, разбира се, да ви представя на някого от колегите си. Но по мое мнение и най-добрият от тях не е достатъчно добър за фирмата Лик. Лин Фан се надигна.

(img:Image30.gif)

СЪДИЯТА ДИ РАЗГОВАРЯ С ЛИН ФАН НА ЧАША ЧАЙ

— Надявам се, че Ваше Превъзходителство ще ме извини, задето подех този разговор така направо. Искам само още веднъж да подчертая, че сумата, която споменах напосоки, е само грубо изчислена. Тя би могла да се окаже и двойно по-голяма. Е, може би, ако отново помислите, някое име ще хрумне на Ваше Превъзходителство,

Съдията също се изправи и каза:

— Безкрайно съжалявам, но в ограничения кръг на приятелите си никога не бих могъл да намеря човек с необходимата вещина.

Лин Фан направи още един дълбок поклон и си тръгна. Съдията лично го съпроводи до паланкина му.

Хун забеляза, че след това посещение настроението на съдията се подобри. Ди разказа на инспектора разговора си с Лин Фан и отбеляза:

— Този плъх е в капана и започва да гризе примамката!

Но на следващия ден съдията отново изпадна в мрачно настроение. Даже и ентузиазираните разкази на Тао Ган за това, как е дразнел иконома на Лин Фан, не предизвикаха усмивка на устните му.

Мина още една седмица.

Един ден, след обедното заседание на трибунала, съдията седеше сам в личния си кабинет и с безразличие преглеждаше някакви служебни книжа. Вън в коридора се чу шум от приглушени гласове. Там бяха застанали двама служители и разговаряха. Изведнъж съдията долови думата „бунт“. Скочи от стола си и на пръсти се приближи до прозореца. Чу как единият каза:

— ...така че няма опасност бунтът да се разрасне. Но съвсем наскоро чух, че губернаторът на нашата провинция иска като предпазна мярка да събере значителни военни сили близо до Цинхуа, за да успокои населението.

Съдията внимателно долепи ухото си до хартията на прозореца и чу другият да отговаря:

— Това обяснява всичко! Моят приятел, дребен началник във войската, ми каза, че гарнизоните на всички околии в тази област са получили спешни заповеди да заминат за Цинхуа тази вечер. Е, ако това е вярно, пътят им ще мине през този трибунал и...

Съдията не слуша повече. Той бързо отключи желязната каса, в която пазеше поверителните документи, извади голям вързоп и някои книжа.

Когато в кабинета влезе Хун, той бе удивен от промяната, настъпила с господаря му. Безразличието на съдията бе изчезнало безследно и той каза с решителност в гласа:

— Инспекторе, налага се да напусна веднага трибунала, за да направя едно особено важно тайно разследване. Слушай внимателно нарежданията ми! Няма да имам време да ги повтарям и да ти давам обяснения. Ще изпълняваш заповедите ми буква по буква. Утре ще разбереш защо е било необходимо всичко това.

Съдията подаде на Хун четири плика.

— Ето ти четири от визитните ми картички, адресирани до четирима знатни граждани на Пуян — всички с несъмнени достойнства и високо ценени от местното население. Избрах ги след дълго обмисляне, като взех предвид също и разположението на къщите им. Те са: Бао, генерал на Лявото крило, в оставка; Ван, бивш съдия на Провинциалния съд; Лин, водач на гилдията на златарите, и Уън, водач на гилдията на дърводелците. Тази вечер ще ги посетиш от мое име. Кажи им, че утре сутринта, един час преди разсъмване, ще имам нужда от тях като свидетели по едно особено важно дело. Не трябва да споменават за това пред никого. Да бъдат готови в дворовете пред къщите си с паланкини и подходящи свити. После тайно ще извикаш Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган от постовете им. Остави на тяхно място стражници. Кажи на помощниците ми да бъдат в главния двор на трибунала утре сутринта, два часа преди изгрев слънце. Ма Жун и Цяо Тай да бъдат на коне в пълно бойно снаряжение, с мечове и лъкове. Вие четиримата тихо ще вдигнете всички служители на трибунала, включително чиновниците, стражниците и бързоходците. Служебният ми паланкин да бъде готов в главния двор. Служителите да заемат определените им места около него. Стражниците да носят боздуганите,

веригите и бичовете. Всичко това да стане кол м. то е възможно тихо. Фенери да не се палят. Ти ще се погрижиш съдийската ми мантия и шапката да бъдат поставени в паланкина. Пазачите на затвора ще охраняват трибунала... Сега трябва да тръгна. Ще се видим утре сутринта, два часа преди зазоряване.

Преди Хун да успее да каже дума, съдията взе вързопа и напусна кабинета. Той забърза към резиденцията си и отиде право в четвъртия двор. Там завари Праскова и Син нефрит да бродират. Ди поговори оживено с тях около половин час. После разгъна вързопа, който между другото съдържаше един комплект облекло, каквото носят гадателите, заедно с високата черна шапка и обява, на която с големи букви бе написано:

**МАЙСТОР ПЪН, ИЗВЕСТЕН В ЦЯЛАТА ИМПЕРИЯ,
ПРЕДСКАЗВА ТОЧНО БЪДЕЩЕТО ВЪЗ ОСНОВА НА ТАЙНОТО
ПРЕДАНИЕ НА ЖЪЛТИЯ ИМПЕРАТОР**

Праскова и Син нефрит помогнаха и а съдията да се преоблече.

След като постави в ръкава си навитата обява, съдията изгледа внимателно момичетата и каза бавно на Праскова!

— Доверявам се напълно на тебе и сестра ти!

Двете момичета се поклониха дълбоко.

Съдията излезе през малката задна врата. Нарочно бе избрал четвъртия двор за настаняването на момичетата, защото, освен че беше малко настрани от останалите постройки, там имаше задна врата, която водеше в градината зад трибунала и през която той можеше да напусне резиденцията незабелязано.

Веднага щом излезе на главната улица, Ди разгъна обявата и се смеси с тълпата. Той прекара остатъка от следобед в скитане напосоки из крайните улички на града, като изпи безброй чаши чай в малките гостилници и улични странноприемници. Когато някой се приближаваше и го помолваше да му предскаже бъдещето, съдията се извиняваше, че бърза за среща с важен клиент,

Когато се стъмни, Ди си поръча просто ядене в една скромна гостилничка недалеч от северната порта на града. Помисли си, че цялата нощ е пред него. Докато плащаше на слугата, му хрумна, че би могъл да иде да разгледа Храма на отвъдното проникновение. Образното описание на Шън Па, направено от Ма Жун и историите с

духовете бяха възбудили любопитството на съдията, Слугата му каза, че храмът не е далеч.

Като питаше често за пътя, Ди най-сетне намери уличката, която водеше към храма. Той внимателно се прокрадваше в тъмното, воден от една светлина, която виждаше пред себе си.

Веднъж стигнал до двора на храма, съдията видя познатата му от разказите на Ма Жун обстановка. Шън Па седеше на обичайното си място до стената. Събратята му го бяха наобиколили, вторачени в търкалящите се зарове. Те изгледаха подозрително новодошлия, после забелязаха обявата. Шън Па се изплю презрително и навъсено каза:

— Махай се бързо, приятелю, и не се бави! Достатъчно ми е криво да си спомням за миналото, камо ли пък да надзъртам в бъдещето! Забий се в стената като единорог, полети з небето като дракон, но изчезвай на всяка цена! Видът ти ми действа потискащо!

— Не бих ли могъл случайно да намеря тук — попита учтиво съдията — един човек на име Шън Па?

Шън Па скочи на крака с учудваща пъргавина. Двама от хората му застрашително се приближиха към съдията. Шън Па каза грубо:

— Никога не съм чувал за човек с такова име. Защо питаш точно нас, мръсноко?

— Е — отвърна кротко съдията, — няма защо да се сърдите! Случайно срещнах един мой колега, който, като разбра, че съм тръгнал насам, ми даде две връзки медни пари. Той ми каза, че един негов приятел от гилдията на просящите му доверил тези пари, за да бъдат предадени на човека, който се казва Шън Па и можел да бъде намерен в двора на този храм. Но тъй като него го няма, мисля, че ще бъде най-добре да забравя цялата случка.

И съдията се обърна да си ходи.

— Ей ти, хитър песоглавецо! — извика ядосано Шън Па. — Знай, че аз съм самият Шън Па. Да не си посмял да задигнеш парите, които по право принадлежат на съветника на просяшката гилдия!

Съдията бързо подаде двете връзки монети и Шън Па ги грабна от ръката му, като незабавно започна да ги брои. Щом намери, че всичко е наред, той каза:

— Братко, извинявай за грубостта ми! Беше много мило от твоя страна да изпълниш тази поръчка. Но нека ти кажа, че напоследък тук се навъртат лукави посетители. Един от тях имаше вид на съвсем

почтен разбойник, когото смятах, че измъквам от трудно положение. А сега дочувам, че той не само не бил честен човек, ами и работел в трибунала. Накъде отива империята, щом човек вече не може да има вяра на приятелите си?! А с него беше удоволствие да се играе и на зарове!.. Както и да е, ти ми направи услуга, затова седни и си почини малко. Поне не предвиждаш бъдещето, не вярвам, че от тебе могат да се спечелят пари в игра на зарове.

Съдията клекна и се включи в общия разговор. Той беше изучавал подробно живота на престъпните кръгове и сега, като ся служеше свободно с жаргона на събеседниците си, разказа няколко истории, които се харесаха на всички. После започна една зловеща история за духове.

Шън Па вдигна ръка и го прекъсна, като каза строго:

— Братко, дръж си езика! Нечестивците са наши съседи. Няма да позволя в мое присъствие да се приказва лошо за тях!

Съдията изрази учудването си от тези думи и тогава Шън Па му разказа историята на запустелия храм зад стегата, без да прибави нищо към онова, което Ди вече знаеше. Съдията каза:

— Аз п без това никога няма да кажа нищо лошо за тях. В известен смисъл духовете и таласъмните са ми помощници в занаята. Като ясновидец, често ми се налага да се съветвам с тях џ от това съм припечелил доста пари. Аз от своя страна винаги се старая да им правя малки услуги — например като поставям мекици в затъntenите ъгли, където те се навъртат. Те страшно обичат мекици!

Шън Па се плесна с ръка по коляното и възкликна:

— Значи, ето къде сноци са изчезнали мекиците ми! Добре, добре, човек се учи цял живот!

Съдията забеляза, че един от хората на Шън Па се усмихна под мустак, но се престори, че не е видял нищо, и продължи:

— Ще имаш ли нещо против да погледна по-отблизо този храм?

— Щом като знаеш как да се оправяш с духове и таласъми, върви! — каза Шън Па. — Можеш да им кажеш, че аз и приятелите ми сме прилични хора, чиято заслужена нощна почивка не трябва да бъде смущавана от задгробна видения.

Съдията помоли да му дадат една факла и изкачи високата стълба, водеща към предната врата на храма.

Крилата на вратата бяха от тежко дърво, залостени с желязно резе. Ди вдигна факлата и видя, че върху ключалката бе залепена хартиена лента с надпис: „Трибунал на Пуян“, на която бе поставен печатът на предшественика му, съдията Фън, и дата отпреди две години.

Ди обходи площадката и откри една по-малка странична врата, също заключена и залостена. Горната ѝ част обаче беше преградена с решетка. Съдията загаси факлата о стената и като се повдигна на пръсти, надникна в непрогледната тъмнина зад вратата. Постоя така неподвижно, напрягайки слуха си. Някъде далеч навътре в храма като че ли се дочу слаб шум от тътрене на крака, но това можеше да бъде и шум от летящи прилепи. След малко всичко утихна отново. Ди не можеше да реши дали ушите му не го бяха измамили. Зачака търпеливо.

Внезапно се чу леко почукване, което също така внезапно секна. Макар че съдията продължи дълго време да стоп така и да се ослушва, нищо повече не наруши гробната тишина.

Ди поклати глава и реши, че този храм наистина заслужава да бъде проучен по-основно. За шумовете, наподобяващи тътрене на крака, можеше да има и естествено обяснение, но почукването му се стори странно и подозрително. Когато се върна долу на двора, Шън Па го запита:

— Е, доста се позабави. Видя ли нещо?

— Нищо, за което си струва да се приказва — отговори съдията, — само два сини дявола, които играеха на зарове с току-що отсечени човешки глави!

— Велики боже! — възкликна Шън Па. — Какви създания! Но за нещастие човек не може да си избира съседите!

След това съдията си тръгна и се насочи обратно към главната улица. В една от страничните улички намери малка, но доста чиста странноприемница с надпис „Осемте безсмъртни“. Нае стая за през нощта и каза на слугата, който му донесе кана с горещ чай, че трябва да го събудят много рано сутринта, за да тръгне на път веднага, щом отворят градските порти.

След като изпи две чаши чай, Ди се загърна по-плътно с халата си и легна на паянтовото легло, за да поспи няколко часа.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА НА ЗАЗОРЯВАНЕ КЪМ ХРАМА ПОТЕГЛЯТ СТРАННИ ПОСЕТИТЕЛИ; СЪДЪТ ЗАСЕДАВА ПРЕД ЗАЛАТА НА БУДА

Когато удари часът на четвъртата стража, съдията Ди стана и изплакна устата си с изстиналия чай. После пооправи дрехите си и напусна странноприемницата „Осемте безсмъртни“. Тръгна енергично през пустите улици и скоро се озова пред главния вход на трибунала, където сънливият пазач го пропусна, оглеждайки слисано странните му одежди. Без да каже дума, съдията отиде право в главния двор, където смътно различи тъмните очертания на голяма тълпа хора, мълчаливо застанали кран служебния му паланкин.

Хун запали само един фенер и помогна на съдията да се качи в паланкина. Вътре Ди свали кафявата си дреха и облече съдийската мантия. Постави на главата си черната съдийска шапка, повдигна завеската и повика Л'а Жун и Цяо Тай. Двамата му помощници представляваха внушителна гледка. Бяха облечени в тежки железни ризници на военачалници от конницата. Главите им бяха покрити с островърхи железни шлемове. Всеки носеше по два дълги меча и голям лък, а колчаните им бяха пълни със стрели.

Съдията им каза тихо:

— Ще отидем първо до къщата на бившия генерал, после до дома на бившия съдия и след това до къщите на двамата водачи на гилдии. Вие двамата ще водите шествието на коне.

Ма Жун се поклони.

— Увили сме копитата на конете в слама — каза той. — Всичко ще стане съвсем безшумно.

Съдията кимна доволно и след като даде знак, шествието напусна трибунала. Без да вдигат шум, тръгнаха отначало на запад,

заобиколиха външната стена и свърнаха на север, докато стигнаха до къщата на генерала.

Хун почука и двойната порта веднага се отвори. Инспекторът видя военния паланкин готов в двора, заобиколен от около тридесетина подчинени на генерала.

Внесоха паланкина на съдията в двора. Той слезе и домакинът го посрещна в подножието на стълбата, която водеше към приемната зала.

За случая генералът бе облякъл парадната си униформа и макар че беше на повече от седемдесет години, имаше много представителен вид. Носеше златно везан халат от пурпурна коприна и златна ризница. Огромен меч, украсен със скъпоценни камъни, висеше на пояса му, а от върха на златния му шлем се показваха, наредени ветрилообразно, цветните вимпели на петте дивизии, които бе командувал някога, по времето на победоносните походи в Централна Азия.

След като си размениха поклони, съдията заговори:

— Дълбоко съжалявам, че се налага да безпокоя Ваше Превъзходителство в такъв необичаен час. Но присъствието ви е крайно наложително за разобличаването на едно подло престъпление. Моля ви да следите внимателно събитията, за да можете по-късно да свидетелствувате в съда.

Генералът прояви готовност да се присъедини към нощното шествие. Той каза със стегнатия си воински глас:

— Тук съдията сте вие, аз се подчинявам на заповедите ви. Да тръгваме!

Съдията постъпи по същия начин и с останалите трима знатни граждани. Когато процесията, която вече включваше пет паланкина и над стотина души, наближи северната порта, Ди повика Ма Жун край паланкина си и му каза:

— Веднага щом минем през градската порта, ти и Цяо Тай ще заповядайте никой да не се отделя от шествието под страх от смъртно наказание. Вие двамата ще яздите напред-назад по фланговете. Стрелите да бъдат на тетивата. Първият, който се опита да напусне редиците, да бъде застрелян на място. Сега препускай напред и заповядай на военната стража да отвори портата!

Скоро двама войници отвориха тежките, обковани с желязо крила на северната градска порта и шествието мина през нея.

Завиха на изток, към Храма на всеобятното милосърдие.

Когато стигнаха до предната порта, инспекторът почука на кея. Зад шпионката, защитена с решетка, се появи главата на сънлив монах. Хун извика:

— Ние сме стражници от трибунала и сме дошли да хванем крадец, конто се е промъкнал в двора ви. Отвори вратата!

Чу се как резето отзад се дръпва и вратата леко се откряна. Ма Жун и Цяо Тай, които бяха вързали конете си отвън, бутнаха бързо двойната врата и тя се отвори широко. Заклучиха двамата изплашени монаси в стаичката на пазачите, като им обещаха, че ще отсекат главите им, ако издадат дори един-единствен звук. После цялото шествие влезе в двора. Съдията слезе от паланкина ся и четиримата свидетели го последваха. Ди тихо ги помили да го придружат до главния двор. Всички останали трябваше да чакат на местата си. С Тао Ган напред и Ма Жун и Цяо Тай най-отзад те тръгнаха безшумно и вървяха, докато стигнаха до главната зала.

Просторният двор едва се осветяваше от блясъка на бронзовите фенери, които горяха цяла нощ. пред свещената статуя на богинята Гуан Ин.

Съдията вдигна ръка. Всички спряха на място. След няколко мига една слаба фигура, изцяло загърната в наметало с качулка, каквито носеха будистките монахини, изплува от сенките и като се поклони ниско пред съдията, прошепна нещо в ухото му.

Съдията се обърна към Тао Ган и каза:

— Заведи ни в стаята на игумена!

Тао Ган изтича нагоре по стълбите към терасата и влезе в коридора вдясно от залата. Той посочи към затворената врата в дъното. Съдията даде знак на Ма Жун. С един тласък на рамото си той разби вратата и после застана настрана, за да минат другите. Те видяха разкошна стая, осветена от два големи свещника. Въздухът тежеше от миризмата на благовония и есенции. Завит с юрган от богато избродирана коприна, игуменът лежеше и хъркаше на гравирано легло от абанос.

— Оковете този човек във вериги! — заповяда съдията. — Вържете му ръцете зад гърба!

Ма Жун и Цяо Тай измъкнаха игумена от леглото, хвърлиха го на пода и вързаха ръцете му на гърба с тънка верига, преди той да се е

разсънил напълно. Ма Жун го вдигна на крака и му кресна:

— Поклони се пред съдията!

Лицето на игумена беше пепеляво. Изглежда му се струваше, че изведнъж се е преселил в ада и че двамата мъже с железни дрехи са палачите на Черния съдия от пъкъла.

Съдията се обърна към свидетелите:

— Моля, разгледайте добре този човек, като обърнете специално внимание на темето на бръснатата му глава!

После каза на Хун:

— Бягай колкото можеш по-бързо при стражниците в предния двор! Заповядай да оковат във вериги всеки монах, когото успеят да хванат! Сега вече могат да запалят фенерите си. Тао Ган ще им покаже жилищата на монасите.

Само след миг дворът се изпълни със запалени фенери, на които с едри знаци пишеше:

„Трибунал на Пуян“.

Чуваха се шумни заповеди, ритяха се врати, дрънчаха вериги. Писъци на ужас отекваха във въздуха, докато стражниците размахваха боздуганите си и удряха с дръжките на тежките си бичове онези, които се съпротивляваха. Най-после около шестдесетима уплашени монаси бяха скупчени в средата на главния двор. Сега съдията, който наблюдаваше зрелището от горния край на стълбите, извика:

— Накарайте ги да коленичат в редици по шестима, с лице към терасата!

Когато заповедта беше изпълнена, съдията каза:

— Нека всички, които дойдоха заедно с нас, се подредят равномерно от трите страни на двора!

После повика Тао Ган и му нареди да покаже пътя към закътаната градина. А на момичето с наметка на монахиня, което чакаше пред главната зала, каза:

— Син нефрит, ти ще ни покажеш павилиона на Праскова!

Тао Ган отвори вратата към градината и те тръгнаха по извитата пътека. На примигващата светлина на фенерите, носени от Тао Ган и момичето, изящната градина изглеждаше като картина от райски сън.

Син нефрит се спря пред малък павилион, разположен в средата на бамбукова горичка. Съдията покани свидетелите да се приближат и им показа неразчупения печат върху заключената врата. После даде

знак на Син нефрит, тя разчупи печата и отключи вратата с ключа си. Съдията почука и извика:

— Тук съм аз, съдията! — И отстъпи назад. Червената лакирана врата се разтвори и на нея се появи Праскова, облечена в тънка копринена нощния, със свещник в ръка. Като видя групата начело с генерала и съдията Ван, тя бързо се обърна и се загърна с качулатия си плащ. После всички влязоха в малкия павилион и разгледаха великолепната рисунка на богинята, закачена на стената, широкото ложе с покривки от брокат и останалото разкошно обзавеждане на стаята.

Съдията се поклони почтително на Праскова и останалите последваха примера му, без да се замислят. Вимпелите на генералския шлем се залюляха във въздуха.

Съдията каза:

— Сега ни покажи тайния вход!

Праскова отиде до вратата и завъртя едно от многото медни копчета, които покриваха лакираната ѝ повърхност. Една тясна дъска в средата на вратата се отмести и се отвори. Тао Ган се плесна с ръце по челото:

— Представете си, дори и аз бях изигран с тази хитрост! — възкликна той, все още невярващ на очите си. — Търсих навсякъде освен на най-очевидното място!

Съдията се обърна към Праскова и я запита:

— Заети ли са всичките останали пет павилиона? Момичето кимна с глава и съдията продължи:

— Моля, идете със Син нефрит до помещенията за гости в първия двор и кажете на съпрузите да дойдат, да отключат вратите на павилионите и да доведат тук жените си. После съпрузите да отидат в главния двор сами, искам да присъствуват на предварителното следствие на това дело.

Праскова и Син нефрит напуснаха павилиона. Съдията огледа внимателно стаята. Посочи към една малка масичка край леглото и каза на четиримата свидетели:

— Господа, искам да насоча вниманието ви към тази малка кутийка от слонова кост с червило за устни, която виждате на масичката. Моля, запомнете положението ѝ. Сега генералът ще

запечатата кутийката. Когато му дойде времето, тя ще бъде показана като вещественно доказателство.

Докато чакаха връщането на Праскова, Тао Ган разгледа тайната дъска във вратата. Той установи, че тя може да се отмества безшумно от двете страни чрез завъртване на едно от медните копчета, украсяващи вратата.

(img:Image31.gif)

ВИСОКОПОСТАВЕНИ ЛИЧНОСТИ ПОСЕЩАВАТ ПАВИЛИОН В ХРАМА НА ВСЕОБЯТНОТО МИЛОСЪРДИЕ

Праскова се върна и съобщи, че жените от петте павилиона са отведени в първия двор, а съпрузите им чакат пред главната зала.

Съдията заведе придружаващите го последователно до всеки павилион и на всяка врата Тао Ган без затруднение откри тайна подвижна дъска. Ди се обърна към свидетелите:

— Господа — каза той спокойно, — искам да помоля за съгласието ви да представим невярно един факт с оглед на деликатността на положението. Предлагам на следствието да заявим, че сме установили, че на вратите на два от павилионите, които няма да посочим точно, не е имало подвижни дъски. Съгласни ли сте, господа?

— Съображението е съвсем основателно — забеляза бившият съдия Ван. — То показва колко сте загрижен за доброто име на хората. Аз съм съгласен при условие, че истинските факти бъдат записани в отделно приложение за поверително разглеждане от съдебните власти.

След като всички одобриха това предложение, Ди каза:

— Господа, нека преминем на терасата пред главната зала. Там ще открия предварителното следствие на това дело.

Когато застанаха на терасата, вече се зазоряваше и първите червеникави лъчи осветяваха бръснатите глави на шестдесетте монаси, коленичили долу на двора. Съдията заповяда на началника на стражниците да донесе от трапезарията на храма една голяма маса п столове. Когато временният съд бе уреден, Ма Жун довлече игумена пред масата.

Щом разтрепераният от студения утринен въздух игумен видя съдията, кой изсъска към него:

— Ах, кучи чиновнико, ти прие подкупа ми!

— Грещиш — каза хладно съдията, — аз го взех само на заем. Всяка медна пара от сумата, която ми изпрати, беше употребена за подготовката на твоя провал.

Ди покани генерала и съдията да седнат на масата от дясната му страна, а двамата водачи на гилдии — от лявата. Праскова и Син нефрит седнаха на табуретки, които инспекторът бе поставил за тях встрани от масата, а самият Хун остана прав зад двете момичета.

Старши писарят и помощниците му заеха местата си на една по-малка странична маса. Ма Жун и Цяо Тай застанаха мирно в левия и десен ъгъл на терасата.

Когато всички заеха определените места, Ди огледа необикновената картина. Възцари се пълна тишина. И тогава прозвуча строгият глас на съдията:

— Аз, управител и съдия на Пуян, откривам предварителното следствие по делото срещу игумена и още неопределен брой монаси от Храма на всеобятното милосърдие. Четворното обвинение включва: разврат с омъжени жени, изнасилване на омъжени жени, оскверняване на място за поклонение и изнудване.

Съдията погледна към началника на стражниците и заповяда:

— Доведи тъжителката пред мене! Пред масата бе доведена Праскова, която падна на колене.

Съдията каза:

— Това заседание на съда е извънредно. Нареждам тъжителката да бъде освободена от задължението да стои на колене!

Праскова се изправи и отметна качулката, която покриваше главата ѝ. Строгото лице на съдията се смекчи при вида на дребната фигура, загърната в дългата наметка и застанала пред него със сведен поглед. Той рече любезно:

— Нека тъжителката каже името и жалбата си!

Праскова заговори с разтреперан глас:

— Фамилното име на вашата покорна слугиня е Ян, а малкото ѝ име — Праскова. Родена съм в провинцията Хунан.

Старши писарят записа думите и. Съдията се облегна в стола си.

— Продължавай! — рече той.

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

КРАСИВО МОМИЧЕ ДАВА ПОТРЕСАВАЩИ ПОКАЗАНИЯ; СЪДИЯТА ДИ ОБЯСНЯВА СЛУЧАЯ НА ПОМОЩНИЦИТЕ СИ

В началото Праскова заговори доста неуверено, но постепенно се овладя и ясният ѝ глас звънна над смълчаната тълпа.

— Вчера следобед — започна тя — дойдох в този храм, придружена от по-малката си сестра, Син не4)рит. Позволиха ми да разговарям с игумена и аз го помолих да ми разреши да се помоля пред чудотворната статуя на нашата господарка Гуан Ин. Игуменът ми каза, че молбите ми ще бъдат чути само ако прекарам в храма една нощ в съзерцание на всеобятното милосърдие на богинята. Той поиска да платя предварително за нощувката и аз му дадох едно златно кюлче. Снощи игуменът заведе мене и сестра ми в един малък павилион в задната градина. Той каза, че аз трябва да прекарам нощта там, а сестра ми ще бъде настанена в гостните покои на храма. Каза също, че за да се запази честта ми от злословието на клеветниците, сестра ми сама ще заключи вратата на моята стая. Тя така и направи, а после постави печата си върху хартиената лента, залепена върху ключалката. Игуменът ѝ каза да държи ключа у себе си. Останала сама в заключения павилион — продължи момичето, — започнах една дълга молитва пред образа на нашата господарка, окачен на стената. Когато се уморих, легнах на леглото, като оставих свещта на тоалетната масичка да гори. Трябва да е било след втората нощна стража, когато се събудих и видях игумена, застанал пред леглото. Той каза, че ми обещава лично, че молбата ми ще бъде изпълнена. После духна свещта и насила ме взе в прегръдките си. Аз бях оставила кутийката си с червило за устни отворена на масичката край възглавницата си и без той да усети, белязах темето на бръснатата му глава с червения

мехлем. След като ме облада насила, игуменът каза: „А сега, когато след необходимото време молбата ти се изпълни, не забравяй да изпратиш приличен подарък на този беден храм! Ако не получа подарък, достойният ти съпруг може да научи някоя неприятна новина!“ Следващото нещо, което осъзнах, беше, че по някакъв начин тон бе напуснал павилиона.

| Вълна на оживление и ропот премина над мнозинството, а Праскова продължи:

— Останах да лежа в тъмнината и горчиво плачех. Изведнъж в стаята се появи един монах, който каза: „Не плачи, любовникът ти е тук!“ Без да обръща внимание на протестите и горещите ми молби, той също ме облада. Въпреки голямата си мъка аз успях да бележа и него, както бях белязала игумена. Решена да събера доказателства, за да мога да си отмъстя за зверските злодеяния, когато ми се представи такава възможност, аз се престорих, че харесвам монаха, който ми се видя много глупав човек. Запалих свещта с горящ въглен от печката за подгриване на чай. Като ту го задявах, ту го ласкаех, успях да го придумам да ми каже тайната на скритата във вратата дъска. Когато и той си отиде, ме посети трети монах, но аз се престорих, че не ми е добре. Ала докато го отблъсквах, също го белязах с червилото си. Преди час почука сестра ми и каза, че съдията на околията е пристигнал да направи проверка. Помолих я веднага да съобщи, че искам да подам жалба.

Съдията Ди каза строго:

— Нека свидетелите установят белега върху главата на първия обвиняем!

Генералът и останалите свидетели станаха. Ранните лъчи на утринното слънце ясно осветяваха червеното петно върху темето на бръснатата глава на игумена.

Съдията заповяда на началника на стражниците да обходи редиците на коленичилите монаси и да доведе пред него ония, върху чиито глави има подобни петна. Скоро стражниците довякоха двама монаси по стъпалата и ги смъкнаха на колене край игумена. Всички можеха да видят червените белези на главите им. Съдията обяви:

— Вината на тези трима престъпници е доказана без всякакво съмнение. Тъжителката е свободна! Ще продължа разглеждането на делото по време на следобедното заседание на трибунала. Тогава ще

обобща събраните доказателства. Ще разпитам с изтезания всички останали монаси от храма, за да реша кой още е виновен.

В този момент един много стар монах, който беше коленичил на първия ред, вдигна глава и извика с треперещ глас:

— Моля Ваша Милост да ме изслуша!

Съдията даде знак на началника на стражниците и старият монах бе доведен пред масата.

— Ваша Милост — заекна той, — този невеж монах моли разрешение да заяви, че се казва Върховно просветление и че той е истинският игумен на Храма на всеобятното милосърдие. Онзи човек там, който се нарича „игумен“, е само един самозванец, който дори не е ръкоположен за свещеник. Преди няколко години той дойде в моя храм и ме принуди чрез заплахи да му отстъпя мястото си. По-късно, когато протестирах срещу гнусното му поведение по отношение на жените, идващи в храма на поклонение, той ме заключи в една килия в задния двор. Бях държан като затворник допреди един час, когато стражниците на Ваша Милост разбиха вратата и ме изведоха.

Съдията вдигна ръка и заповяда на началника на стражниците:

— Докладвай за това!

— Този стар монах — заяви началникът — наистина бе намерен в една малка килия, заключена и залостена от външната страна. На вратата имаше малко прозорче с решетка и ние го чухме да ни вика с отпаднал глас. Наредих да разбият вратата. Той не оказа никакво съпротивление, само помоли да бъде доведен при Ваше Превъзходителство.

Съдията бавно поклати глава и каза на стария монах:

— Продължавай!

— Един от двамата ми ученици — продължи монахът, — които живееха в храма с мене от самото начало, бе отровен от „игумена“, защото го заплаши, че ще доложи за поведението му на Висшия духовник на нашата секта. Другият, който в момента е изправен на съд пред Ваша Милост, се престори, че се е обърнал против мене. Той следеше игумена и помощниците му и тайно ми донасяше всичко, каквото разбере. За нещастие, не успя да се добере до никакви доказателства. „Игуменът“ пазеше нечестивите си деяния в тайна от всички, с изключение на групата си любимци. Затова заповядах на моя ученик да чака благоприятен момент и да не докладва на властите —

това само би накарало „игумена“ да ни убие и по такъв начин бихме пропуснали и последната възможност да разобличим осквернителите на тази света обител. Но ученикът ми може да посочи на Ваша Милост онези мерзавци, които бяха съучастници на „игумена“ в развратите му дела. Останалите монаси са или искрено вярващи, или просто мързеливци, които са били привлечени от разкоша и безгрижния живот в храма. Умолявам Ваша Милост да ми разреши да се застъпя за тях.

(img:Image32.gif)

*ИГУМЕНЪТ НА БУДИСТКИЯ ХРАМ ИЗНЕНАДВА
ГОСТЕНКАТА*

По знак на съдията стражниците снеха веригите на стария монах, който заведе началника им до един друг старец. Последният тръгна между редиците коленичили монаси и посочи седемнадесет млади мъже, които незабавно бяха докарани пред съдийската маса. Когато ги поставиха на колене, те започнаха да викат и да проклинат, а някои крещяха, че Добродетелния духовник ги е принуждавал да изнасилват дамите. Други просеха милост или на висок глас молеха да признаят престъпленията си.

— Тишина! — извика съдията.

Тоягите и бичовете на стражниците заиграха по главите и раменете на монасите, докато виковете им преминаха в сподавени степания. Когато редът бе възстановен, съдията каза:

— Останалите монаси да бъдат освободени от веригите! Да поемат незабавно религиозните си задължения под ръководството на негово преподобие Върховно просветление!

Когато монасите напуснаха двора, тълпата от наблюдатели, вече умножена от жителите на северното предградие, които бяха дошли да видят каква е тази суматоха в двора на храма, се притисна напред към стъпалата пред терасата, сипейки проклетия срещу монасите.

— Отдръпнете се, подредете се и чуйте какво ще каже вашият съдия! — викна Ди. — Презрените престъпници, събрани тук, гризяха като плъхове корените на нашето мирно общество и затова са виновни в престъпление срещу държавата. Защото, не е ли казал самият наш несравним мъдрец, учителят Конфуций, че семейството е основата на държавата? Те изнасилваха благочестиви съпруги, дошли тук с вярващи души да се помолят на богинята. Жени, които са били

беззащитни поради отговорността им за честта на техните семейства и законността на децата им. За щастие обаче злодеите не са посмели да направят тайни входи към всичките шест павилиона — два от тях нямаха подвижни дъски на вратите. Тъй като аз съм благочестив човек и дълбоко вярвам в безкрайното милосърдие и състрадание на висшите сили, искам да бъде ясно на всички, че ако някоя жена е прекарала една нощ в този храм, това не означава непременно, че добитото от нея впоследствие дете е незаконородено. Колкото до тези престъпници, ще ги разпитам по време на следобедното заседание на трибунала и ще им дам възможност да разкажат за себе си и да признаят престъпленията си. — Като се обърна към началника на стражниците, съдията добави: — Понеже затворът ни е твърде малък, за да настаним в него тези мошеници, ще ги задържите известно време в ограденото място отвъд източната стена на трибунала. Отведете ги там по най-бързия начин!

Когато отвеждаха Добродетелния духовник, той извика към съдията:

— Жалки глупецо, знай, че скоро ти ще паднеш на колене пред мене, окован във вериги, и тогава аз ще те съдя!

Съдията се усмихна хладно.

Стражниците подредиха двадесетте човека в две колони по десет, вързаха ги здраво един за друг с тежки вериги и ги поведоха, като ги смущаха с тоягите си.

Съдията заповяда на Хун да съпроводи Праскова и Син нефрит до предния двор и да ги изпрати обратно в трибунала в собствения му паланкин. После повика Цяо Тай.

— Щом новината за тези събития се пръсне из града — обърна му внимание той, — страхувам се, че разгневената тълпа ще се опита да нападне монасите. Препусни с коня си колкото е възможно по-бързо до щаба на гарнизона и кажи на коменданта да изпрати незабавно при ограденото място отряд конници с копия и лъкове. Да направят двоен кордон около оградата. Гарнизонът не е далеч от трибунала, така че войниците ще пристигнат там преди затворниците.

Цяо Тай се забърза да изпълни тази заповед, а генералът каза:

— Разумна предпазна мярка, господин съдия!

— Господа — рече Ди на генерала и другите трима свидетели, — съжелявам, че ще се наложи да отнема още малко от ценното ви време. Този храм е една съкровищница, пълна със злато и сребро. Не можем

да го напуснем, преди всичко да бъде описано и запечатано във ваше присъствие. Очаквам, че по-висшестоящите власти ще наредят цялото имущество на храма да бъде иззето и съдът ще трябва да приложи към служебния доклад по това дело пълен списък на намерените вещи. Вярвам, че домакинът на храма има опис на имуществото, но всичко трябва да се провери и това ще ни отнеме няколко часа. Ето защо предлагам да отидем в трапезарията и да закусим.

Съдията изпрати един стражник до кухнята да даде необходимите наставления. Всички напуснаха терасата и се запътиха към широката трапезария във втория двор. В първия двор се трупаше тълпа зяпачи и гневно ругаеше монасите.

Ди се извини на генерала и другите трима свидетели, че няма да изпълнява ролята на техен домакин. За да се пести време, той искаше да даде по-нататъшни разпореждания на помощниците си по време на закуската.

Докато генералът, бившият съдия и двамата водачи на гилдии учтиво спореха кой да заеме главното място на тяхната маса, съдията избра една по-малка маса, настрана от останалите и седна там заедно с Хун, Ма Жун и Тао Ган. Двама послушници поставиха пред тях купички с оризова каша и туршия.

Малката групичка се хранеше мълчаливо, докато поел ушни яите се отдалечиха достатъчно, за да не могат да чуват какво се говори на масата. Тогава съдията каза с виновна усмивка:

— Страх ме е, че през последните седмици трябва да съм бил трудно поносим началник, особено за тебе, инспекторе! Сега обаче ще чуете обясненията ми.

Ди привърши кашата, остави лъжицата на масата и започна:

— Сигурно съм ти причинил болка, Хун, когато приех пред тебе презрения подкуп на игумена. Три кюлчета злато и три кюлчета сребро! Истината е, че макар тогава още да нямах определен план за действие, разбирах, че рано или късно ще ми потръбват средства. Вие знаете, че аз нямам приходи извън служебната си заплата, а не смеех да взема пари и от ковчезника на трибунала, защото шпионите на игумена щяха да се досетят, че се каня да предприема нещо. Както се оказа, този подкуп бе точно толкова голям, колкото бе необходимо, за да се заложи капанът. Двете златни кюлчета употребих, за да откупя двете момичета от къщата, към която принадлежаха. Третото дадох на

Праскова, за да склони с него игумена да ѝ позволи да прекара една нощ в храма. Едно сребърно кюлче дадох на иконома на изтъкнатия ми колега Луо, съдия и управител на Цинхуа, като възнаграждение за посредничеството му и за покриване на разноските по прехвърлянето на двете момичета в Пуян. Второто сребърно кюлче дадох на жена си, за да купи дрехи на момичетата. Остатъкът бе използван за покупката на плащовете им и за наемане на двата разкошни паланкина, с които те се явиха в този храм вчера следобед. Така че, инспекторе, можеш да бъдеш спокоен.

(img:Image33.gif)

СЪДИЯТА ДИ НА ПРЕДВАРИТЕЛНОТО СЛЕДСТВИЕ В ХРАМА

Съдията забеляза израз на облекчение върху лицата на помощниците си. Той се усмихна и търпеливо продължи:

— Избрах тези две момичета от Цинхуа, защото у тях видях онези добродетели, които превръщат нашите селяни в истински гръбнак на славната ни империя — добродетели, които даже упражняването на една злощастна професия не може да изкорени. Бях уверен, че ако те помогнат за изпълнението на моя план, успехът ми ще е осигурен. Самите момичета, както и жените ми, мислеха, че съм ги купил за наложници. Не смеех да доверя тайната си на никого, даже и на Първата си жена. Както вече казах, игуменът би могъл да има шпиони между слугите в къщата ми и не можех да си позволя и най-малкия риск. Трябваше да почакам, докато двете момичета се приспособят към новия си начин на живот и бъдат в състояние да играят ролите на знатна дама и нейната доверена прислужница, преди да премина към изпълнението на плана си. Благодарение на упоритите грижи на Първата ми жена Праскова напредна неочаквано бързо и вчера реших да действувам.

Съдията си взе от салатата.

— Вчера, Хун, след като се разделихме — продължи той, — отидох право в покоите на момичетата и им разказах за подозренията си относно Храма на всеобятното милосърдие. Попитах Праскова дали е съгласна да изиграе ролята си, като прибавих, че имам и резервен план, който не изисква тяхното съучастие и че тя спокойно може да откаже. Праскова обаче се съгласи незабавно. Изпълнена с възмущение, тя заяви, че никога не би си простила, ако пропусне

възможността да предпази други жени от похотливостта на тези покварени монаси. Тогава казах на момичетата да облекат най-хубавите дрехи, които жена ми им беше дала, и да се наметнат с дълги плащове с качулки, каквито носят будистките монахини. Те трябваше да напуснат трибунала тайно през задната врата и да наемат два от най-хубавите паланкини на пазарния площад. В храма Праскова трябваше да каже на игумена, че е наложница на знатна личност в столицата — толкова високопоставена, че името ѝ наистина не трябва да се споменава; че Първата жена на тази личност проявява изключителна ревност и живее в постоянен страх да не би чувствата на мъжа ѝ към нея да охладнеят. Праскова трябваше да довери, че се страхува да не бъде изхвърлена от тази къща и е дошла в Храма на всеобятното милосърдие, за да опита последната си възможност, защото господарят ѝ нямал деца и тя би осигурила мястото си, ако му роди син.

Съдията замълча. Помощниците му почти не се бяха докоснали до храната си.

— Историята беше доста правдоподобна — продължи Ди, — но тъй като знаех, че игуменът е изключително хитър човек, все още се страхувах, че може да откаже, защото Праскова нямаше да му каже истинското си име и други лични подробности. Затова я посъветвах да заложи на неговата алчност и долните му страсти. Тя трябваше да му предложи едно златно кюлче и да му покаже красотата си, като му даде да разбере със средствата, добре познати на всяка жена, че той ѝ се харесва. И най-сетне казах на момичето какво да прави по време на нощното си бдение. Не бях изключил възможността в края на краищата всичко да се дължи на чудотворната сила на богинята, особено след като на Тао Ган не се бе удало да открие таен вход към павилиона.

Тао Ган се смути. Той побърза да зареви лице в купичката си с каша. Съдията се усмихна снизходително и продължи:

— И така, казах на Праскова, ако ѝ се яви истински светец, да се простре на пода и смирено да разкрие цялата истина, като заяви, че аз, съдията, нося цялата отговорност за това, че тя се намира там под лъжлив предлог. Ако обаче в стаята ѝ влезе простосмъртен, тя трябваше да се опита с цената на всичко да разбере как е влязъл той и да постъпи според създадите се обстоятелства. За всеки случай ѝ дадох

малка кутия с червило за устни, за да бележи главата на мъжа, който би се опитал да я прегърне. В края на четвъртата нощна стража Син нефрит трябваше тайно да се измъкне от спалнята за гости и да почука два пъти на вратата на павилиона, в който е Праскова. Четири почуквания в отговор биха означавали, че подозренията ми са се оказали напразни, а три — че наистина се върши престъпление. Останалото ви е известно.

Ма Жун и Тао Ган въодушевено запляскаха с ръце, но Хун изглеждаше загрижен. След известно колебание той каза:

— Оня ден, когато Ваша Милост изказа становище, което тогава сметнах за окончателно във връзка със загадката около Храма на всеобятното милосърдие, вие направихте една забележка, която продължава да ме тревожи — а именно, че дори и да се намерят убедителни улики срещу монасите и те да направят необходимите признания, будистката църква ще се намеси, ще ги защити и ще ги освободи много преди делото да бъде приключено. Как може да се излезе от това затруднение?

Съдията сбърчи гъстите си вежди и замислено поглади брадата си. Точно в този момент откъм двора се дочу тропот на копита. Цяо Тай се втурна в трапезарията. Той бързо се огледа и като забележа групата, дотича до масата. От челото му се стичаше пот.

— Ваша Милост — каза той възбудено, — намерих само четирима войници в щаба на гарнизона! Останалите са тръгнали вчера за Цинхуа по спешна заповед на негово превъзходителство губернатора. Когато на връщане минавах край ограденото място, видях разярена тълпа от неколкостотин души, която се мъчеше да събори оградата. Стражниците се бяха укрили в трибунала!

— Това е едно злощастно съвпадение! — възкликна съдията Ди. — Хайде бързо да се връщаме в града!

Той набързо обясни положението на генерала и му възложи да довърши разследването в храма, подпомогнат от водача на гилдията на златарите. А бившият съдия Ван и водача на гилдията на дърводелците помоли да го придружат.

Съдията се качи във военния паланкин на генерала с Хун. Бившият съдия и водачът на гилдията на дърводелците се настаняха в собствените си паланкини, а Ма Жун и Цяо Тай се метнаха на конете

си. Носачите понесоха паланкините обратно към града с всичката скорост, на която бяха способни.

Главната улица беше задръстена от възбудена тълпа, над която се понесоха буйни одобрителни възгласи, когато съдията Ди отвори вратичката на паланкина си. Хората викаха от всички страни: „Да живее нашият съдия! Хиляди години живот на негово превъзходителство съдията Ди!“

Когато приближиха трибунала обаче, хора наоколо се срещаха рядко, а след като завиха край североизточния ъгъл на двора, над пустата улица увисна злокобна тишина.

Оградата беше съборена на няколко места. Зад нея намериха обезобразените останки на двадесетте престъпници, жестоко отъпкани и пребити до смърт с камъни от побеснялата тълпа.

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА
СЪДИЯТА ДИ ОТПРАВЯ СТРОГО
ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ КЪМ ВСИЧКИ
ГРАЖДАНИ;
ТОЙ РЕШАВА ДА ПОСЕТИ ХРАМА НА
ОТВЪДНОТО ПРОНИКНОВЕНИЕ

Съдията не слезе от паланкина си. Един поглед му беше достатъчен, за да разбере, че вече нищо не може да се поправи. В масата смазани тела и разкъсани крайници, покрити с кръв и кал, нямаше смисъл да се търси какъвто и да е признак на живот. Съдията нареди на носачите да откарат паланкина пред главната порта на трибунала. Пазачите отвориха двойната врата и паланкинците на съдията и придружителите му потънаха в мрака на главния двор. Осем изплашени стражници изплуваха из тъмнината, паднаха на колене край паланкина на съдията и заудряха главите си в плочника. Един от тях започна извинение, което очевидно дълго бе упражнявал, но съдията го пресече:

— Няма нужда да се извиняваш — каза той, — вие осмината не бихте могли да удържите тълпата. Това трябваше да сторят конниците, които бях повикал, но не са успели да дойдат.

Ди и двамата му помощници — бившият съдия Ван и водачът на гилдията на дърводелците Лин — слязоха от паланкинците си и се отправиха към личния му кабинет. На писалището лежеше папка с документи, пристигнали по време на отсъствието на съдията.

Ди извади от папката голям плик, носещ печата на губернатора на провинция Дзянсу.

— Това — каза Ди на съдията Ван — вероятно е съобщението за повикването на нашия гарнизон. Моля ви да го прочетете!

Съдията Ван разчупи печата и след като хвърли поглед върху съдържанието на документа, поклати глава и го върна на Ди.

— Това писмо — отбеляза последният — трябва да е пристигнало снощи, след като напуснах трибунала за неотложно, тайно разследване. Прекарах нощта в малка странноприемница, наречена „Осемте безсмъртни“, в северния квартал на града. Върнах се в трибунала преди зазоряване, но се наложи незабавно да тръгна за Храма на всеобятното милосърдие. Едва успях да се преоблека и дори не влязох в кабинета си. Ще ви бъда признателен, ако, като чиста формалност, вие и майстор Лин разпитате слугите в къщата ми, притежателя на странноприемницата „Осемте безсмъртни“ и войниците, които са донесли писмото на губернатора. Бих искал да включа показанията ви в доклада си за този случай, тъй като не желая смъртта на тези нещастни престъпници да се приеме като последица от небрежност, проявена от моя страна. Съдията Вай кимна с глава и отговори:

— Неотдавна получих писмо от един мой стар приятел в столицата, от което разбрах, че будистката църква е придобила голямо влияние в правителствените кръгове. Сигурен съм, че висшите църковни сановници ще проучат доклада за случая в Храма на всеобятното милосърдие с най-голямо старание. Ако намерят слабо място в него, те без съмнение ще се възползват, за да се опитат да ви злепоставят пред правителството.

— Разобличаването на покварените монаси — каза водачът на гилдията на дърводелците — донесе радост и облекчение на всички нас, жителите на Пуян, и смея да уверя Вата Милост, че народът е изпълнен с благодарност. Все пак съжалявам, че тълпата в своето възмущение е престъпила законите. Покорно моля за прошка по повод поведението на моите съграждани!

Съдията Ди им поблагодари. Двамата свидетели си тръгнаха, за да изпълнят указанията му.

Ди грабна четчицата и написа строго предупреждение към гражданите на Пуян. В него той остро порица избиването на монасите, подчертавайки, че наказанието на престъпниците е изключително право и задължение на държавата. Той добави, че всеки, уличен отсега нататък в насилие, ще бъде екзекутиран на място.

Тъй като всички писари и чиновници бяха все още в храма, съдията заповяда на Тао Ган да приготви пет копия от предупреждението, написани с едри йероглифи. Самият той написа още пет с красивия си, дързък почерк. След като подпечата обявите с големия червен печат на трибунала, съдията нареди на Хун да ги разлели върху портата на трибунала и на други видни места из града. Освен това той нареди на инспектора да се погрижи тленните останки на двадесетте монаси да бъдат поставени в кошове и изгорени.

Когато Хун тръгна да изпълни получените заповеди, съдията се обърна към Ма Жун и Цяо Тай:

— Насилието често поражда насилие. Ако не вземем незабавни мерки, могат да възникнат нови безредици. Разюзданите престъпници може да разбият вратите на магазините. Сега гарнизонът е далеч от града и усмиряването им ще бъде трудно. Аз ще се върна още веднъж на главната улица с паланкина на генерала, за да се опитам да предотвратя размириците. Вие двамата ще яздите отстрани, готови да разстреляте с лъковете си на място всеки, който се опита да създаде безредие.

Те се отправиха първо към храма на бога, покровител на града. Шествието се състоеше само от паланкина със съдията, Ма Жун и Цяо Тай, яздещи от двете му страни и по двама стражници отпред и отзад. Съдията, облечен в пълно церемониално одеяние, беше отворил вратата на паланкина, за да могат да го виждат всички. Покорната тълпа почтително му правеше път. Не се чуваха приветствия. Хората се срамуваха от извършеното насилие.

Съдията запали тамян в храма и с гореща молба поиска прошка от бога за оскверняването на града. Защото боговете покровители ненавиждат кръвопролитията в градовете, над които се простира тяхното господство. Именно по тази причина площадките за екзекуции се разполагат извън градската стена.

После съдията се насочи на запад към храма на Конфуций и там извърши жертвоприношение пред образа на безсмъртния мъдрец и неговите знаменити ученици. След това тръгна на север, пресече градината пред северната стена на трибунала, за да се помоли и в храма на бога на войната.

Хората по улиците се бяха смълчали. Те бяха прочели обявите и вълнението им беше стихнало. Яростта на тълпата се беше уталожила

след клането на монасите.

Успокоен, че няма опасност от по-нататъшни безредия, съдията се върна в трибунала.

Скоро след това от Храма на всеобятното милосърдие се завърна генералът, а с него и всички служители на трибунала. Генералът връчи на съдията опис на вещите, намерени в храма. Той докладва, че всички средства и ценности, включително златните съдове за жертвоприношения, са заключени в съкровищницата на храма и вратите са запечатани. Бе въоръжил с копия и мечове от собствената си оръжейница стражниците и слугите си. Оставил беше двадесет от своите хора и десет стражници да охраняват храма. Старият генерал беше въодушевен и изглеждаше доволен, че скучното му ежедневие бе нарушено.

Бившият съдия Ван и водачът на гилдията на дърводелците Лин се явиха да докладват, че са установили, че наистина е било невъзможно съдията Ди да научи за нареждането гарнизонът да бъде преместен.

После всички се отправиха към голямата приемна зала, за да се подкрепят.

След като стражниците внесоха допълнителни маси и столове, всички започнаха работа. Под ръководството на съдията Ди бе изготвен подробен доклад за събитията от изтеклия ден.

Когато беше необходимо, писарите отбелязваха допълнителните показания на свидетелите. Наложиха се Праскова и Син нефрит да бъдат повикани от резиденцията на съдията, за да дадат пълни показания и да поставят под тях отпечатъците от палците си. Съдията добави изрично, че е било невъзможно да се открият истинските виновници за убийството на монасите в тълпата от неколкостотин души. Като се позоваваше на обстоятелството, че предизвикателството е било много голямо и не са настъпили допълнителни безредици, той молеше почтително да не се предприемат наказателни мерки срещу гражданите на Пуян.

Навън беше вече тъмно, когато най-после черновата на доклада и различните приложения към него бяха завършени. Ди покани стария генерал, бившия съдия и двамата водачи на гилдии да вечерят заедно с него. Неуморимият генерал беше склонен да приеме поканата, но съдията Ван и другите двама помолиха да бъдат извинени, тъй като се

чувствуваха твърде уморени след напрегнатия ден. Така че генералът също трябваше да отклони поканата и да си отиде заедно с тях. Съдията ги изпроводи лично до паланкините им и отново изрази благодарността си за ценната помощ, която му бяха оказали. След това Ди облече всекидневния си халат и се оттегли в собствените си покои.

В главната зала на резиденцията той завари Първата си жена да оглавява празнично подредената трапеза, а Втората и Третата му жена заедно с Праскова и Син нефрит бяха насядали около нея. Всички те станаха, за да го поздравят с добре дошъл. Той седна на почетното място и докато опитваше димящите блюда, се наслаждаваше на уютната обстановка на дома си, която така много му бе липсвала през последните седмици.

Когато масата бе разчистена и слугата донесе чая, съдията каза на Праскова и Син нефрит:

— Днес следобед, докато пишех доклада си до по-висшите власти, предложих на всяка от вас да бъдат подарени по четири златни кюлчета, заделени от конфискуваното имущество на Храма на всеобятното милосърдие, като малка награда за помощта ви при разрешаването на случая. Докато чакам одобрението на това предложение, ще изпратя официално писмо до съдията на родното ви място с молба да направи проучване за вашето семейство. Може би великото Небе се е погрижило родителите ви да са още живи. Д ако са се преселили в отвъдния свят, сигурно ще бъдат намерени други роднини, готови да ви приемат. Ще ви изпратя за там с първата военна колона, която тръгне за провинцията Хунан.

Съдията се усмихна мило на двете момичета и продължи:

— Ще ви се даде препоръчително писмо до тамошните власти, които ще се погрижат за вас. С наградата, получена от правителството, ще можете да си купите земя или да отворите магазин. Без съмнение роднините ще ви помогнат да се омъжите добре.

Праскова и Син нефрит паднаха на колене и няколко пъти допряха челата си до земята в знак на благодарност.

Съдията стана и остави дамите сами.

По обратния път към трибунала тон мина по открития коридор, който водеше през градината към предната порта на резиденцията му. Изведнъж чу тихи стъпки зад себе си. Обърна се и видя, че зад него

стоеше Праскова, сама, със сведен поглед. Тя се поклони дълбоко, но не заговори.

— Е, Праскова — каза любезно съдията, — ако има още нещо, което мога да направя, моля те, не се колебай да го кажеш.

— Господарю мой — каза меко Праскова, — вярно е, че сърцето на човека винаги го тегли към родното му място. И все пак, тъй като благосклонната съдба вече е поставила сестра ми и мене под закрилата на Ваша Милост, на нас двете никак не ни се иска да напуснем тази къща, която ни стана скъпа. И тъй като Първата жена на Ваша Милост любезно ни увери, че ще бъде доволна, ако...

Ди вдигна ръка и каза е усмивка:

— Това, че на този свят срещите завършват с раздяла, е естествено. Скоро ще разберете, че ще бъдете поща отлив и като първи жени на някой честен стопанин от вашето село, отколкото като четвърти или пети жени на един околийски съдия, но докато чакаме окончателното разрешаване на този случай, за самата къща ще бъде чест, ако ти и сестра ти останете като гости.

Казвайки това, съдията се поклони и се опита да се залъже, че по бузата на Праскова бе зърнал не блеснали капки влага, а късче лунна светлина.

Като влезе в главния двор, Ди забеляза, че зад всички прозорци на трибунала грее обилна светлина. Там писарите и чиновниците преписваха черновата на доклада, съчинен същия следобед.

В личния си кабинет съдията намери четиримата си помощника. Те изслушаха началника на стражниците, конто по заповед на Хун беше обходил постовете в близост до къщата на Лин Фан. Изглеждаше обаче, че пи време на тяхното отсъствие не се беше случило нищо особено.

Съдията освободи началника на стражниците и като се настани зад писалището си, прегледа натрупалите се служебни документи. Отдели настрана три писма и каза на Хун:

— Това са докладите на трите военни поста, разположени по канала. Те са спрели и претърсили няколко джонки със знака на фирмата Лин Фан, но не са намерили нищо освен разрешени за търговия стоки. Изглежда, е твърде късно да се сдобием с доказателства за контрабандната дейност на Лин Фан.

После съдията се зае с останалите документи. В ъгълчето на всеки от тях той записваше кратки разпореждания за чиновниците с четката за яркочервен туш. След това изпи чаша чай и се настани обратно в креслото си.

— Снощи — каза той на Ма Жун — отидох преоблечен в Храма на отвъдното проникновение и погостувах на приятеля ти Шън Па. Разгледах отблизо изоставения храм. Изглежда, вътре става нещо съмнително. Чух някакви странни звуци.

Ма Жун погледна със съмнение към Хун, а Цяо Тай видимо се смути. Тао Ган започна бавно да подръпна трите косъма, увиснали от бенката на лявата му буза. Всички мълчаха. Очевидната липса на ентузиазъм не смути съдията.

— Този храм — продължи той — възбуди любопитството ми. Днес сутринта преживяхме доста приключения в храма на будистите. Защо да не ги допълним тази вечер с едно посещение на даоисткото светилище?

Ма Жун се усмихна мрачно. Като потъркваше колене с големите си ръце, той каза:

— Ваша Милост, смея да кажа, че бих излязъл без страх на двубой с всеки мъж в империята, но да се забърквам в истории с обитателите на другия свят...

Съдията го прекъсна:

— Аз не съм неверник и съм последният човек, който ще отрече, че понякога в живота на простосмъртните се намесват силите на отвъдния свят. Но, от друга страна, съм твърдо убеден, че ония, чиято съвест е чиста, няма защо да се страхуват нито от духове, нито от вампири. Справедливостта царува над всичко и в двата свята — видимия и невидимия. Все пак няма да крия от вас — моите верни приятели, — че всичко, което се случи днес и през цялото време, докато очаквахме днешния ден, дълбоко ме разстрои. Надявам се, че едно разследване на този даоистки храм ще успокои душата ми.

Хун поглади замислено брадата си и отбеляза:

— Ако отидем там. Ваша Милост, какво ще правите с Шън Па и неговата банда? Доколкото разбирам, посещението ни трябва да бъде тайно.

— Помислил съм за това — отговори съдията. — Ти, Тао Ган, сега ще отидеш при пазача на оня квартал. Ще му кажеш да иде в

Храма на отвъдното проникновение и да съобщи на Шън Па, че той и хората му трябва незабавно да напуснат мястото. Тези момчета доста се страхуват от властта и ще изчезнат още преди пазачът да се е доизказал. Но все пак кажи на началника на стражниците също да бъде там с десетина от хората си за в случай, че на пазача му дотрябва помощ. Междувременно ние ще се преоблечем в дрехи, които не правят впечатление, и ще отидем там в обикновен паланкин веднага щом Тао Ган се върне. Ще ме придружавате само вие четиримата. Но не забравяйте да вземете със себе си четири фенера и достатъчно свещи.

Тао Ган отиде в помещенията на стражниците и заповяда на началника им да избере десет от тях. Като пристягаше пояса си, началникът на стражниците каза на подчинените си с широка усмивка:

— Не ви ли прави впечатление колко бързо може да се издигне един съдия, когато има такъв опитен началник на стражниците си като мене? Вижте, когато негово превъзходителство пристигна тук, той незабавно се втурна да разкрива онова долнопробно убийство на Улицата на полумесеца, от което не би могла да се спечели дори една медна пара. Наскоро след това обаче се заинтересува от будисткия храм, а това място изглежда богато като жилището на самия бог на богатството! С удоволствие бих поработил там още малко, когато дойде решението на по-високите власти.

— Аз мисля — хавливо каза един стражник, — че надзорът над постовете в близост до къщата на Лин Фан днес следобед май също не мина без печалба.

— Това — сгълча го строго началникът му — беше проста размяна на любезности между двама господа. Икономът на господин Лин Фан пожела да изрази задоволството си от моето любезно поведение.

— Гласът на този иконом — отбеляза един друг стражник — доста силно напомняше звъntenето на среброто.

Началникът на стражниците извади с въздишка една сребърна монета от пояса си и я хвърли на стражника, който сръчно я улови.

— Аз не съм стиснат човек — каза началникът, — можете да си поделите това. И тъй като вие, мошеници, пъхате носовете си навсякъде, нека ви разкажа цялата история. Икономът ми даде няколко сребърни монети и ме попита дали не бих могъл да отнеса писмо до

един негов приятел. Отговорих му, че непременно бих му услужил, ако бъда утре там. Но тъй като утре няма да съм там, няма да мога да взема писмото. По този начин аз не наруших заповедта на негово превъзходителство, не обидих господина с отказ да приема любезния подарък и не се отклоних от присъщата си непреклонна честност.

Стражниците се съгласиха, че началникът им е постъпил съвсем правилно. Те излязоха от караулното помещение, за да тръгнат с Тао Ган.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА

ВЪЛНУВАЩИ ВЪПРОСИ ВЪЗНИКВАТ ОКОЛО ИЗОСТАВЕНИЯ ДАОИСТКИ ХРАМ; ПУСТИЯТ ДВОР РАЗКРИВА СТРАШНАТА СИ ТАЙНА

Тао Ган се върна, когато удари часът на втората нощна стража. Съдията изпи чаша чай, после се преоблече в прост син халат и сложи на главата си черна прилепнала шапка. Придружен от помощниците си, той напусна трибунала през една малка странична врата. На улицата наеха столове-носилки и наредиха да ги отнесат до кръстопътя близо до Храма на отвъдното проникновение. Там се разплатиха с носачите и продължиха пътя си.

В двора пред храма беше тъмно като в рог и много тихо. Очевидно пазачът и стражниците бяха свърша, и добре работата ся. Шън Па и неговите безделници си бяха отишли.

Съдията каза тихо на Тао Ган:

— Разбий ключалката на страничната врата, вляво от главната порта. Гледай да не вдигаш излишен шум!

Тао Ган клекна и нави шала си около фенера. Когато чукна с кремъка си и запали фенера, в непрогледната тъма блесна само един тънък лъч, колкото да освети стъпките му по широките стъпала. Щом намери страниш ата врата, той я разгледа внимателно на светлината на фенера си. Несполуката му да открие тайния вход в Храма на всеобятното милосърдие бе наранила гордостта му и сега той беше решил да изпълни новото поръчение бързо и сръчно. Извади от ръкава си набор от железни кукички и се зае за работа. Скоро успя да отключи и да снее резето на вратата. Бутна я леко и тя се отвори. От вътрешната страна вратата не беше залостена. Тао Ган бързо слезе по стълбите, за да докладва на съдията, че могат да влязат в храма.

Всички се качиха по стълбите. Съдията се спря за малко пред вратата, като напрегна слуха си да долови някакви звуци отвътре. Но всичко остана тихо и спокойно. Тогава те се прокраднаха през вратата, като съдията вървеше напред. Той прошепна на Хун да запали фенера си. При светлината на вдигнатия високо фенер видяха, че се намират в широката предна зала на храма. Вдясно забелязаха вътрешната страна на трикрилата предна порта, залостена с тежки напречни греди. Без съмнение страничната врата, през която току-що бяха влезли, бе единственото място, през което можеше да се мине, без да се разбиват дебелия крила на главната порта. Вляво беше олтарът, висок почти десет стъпки, на който бяха разположени трите огромни, позлатени статуи на даоистката троица^[1]. Виждаха се ръцете им, вдигнати за благословия, а раменете и главите им оставаха скрити в мрака — светлината на фенера не достигаше до тях.

Съдията се наведе и разгледа внимателно пода. Дървените дъски бяха покрити с дебел слой прах, по който личаха само дребни следи, оставени от плъховете. Ди направи знак на спътниците си да се приближат и като заобиколи олтара, влезе в един тъмен коридор. Когато Хун вдигна фенера си, от устата на Ма Жун се изтръгна проклятие. Пламъкът освети една грозна женска глава с разкривени черти, обляна в кръв. Костелива ръка я беше сграбчила за косата.

Тао Ган и Цяо Тай се вкамениха на местата си, онемели от ужас. Съдията обаче каза спокойно:

— Не се плашете. Както е прието в даоистките храмове, по стените на коридорите им са показани сцени от десетте зали на ада^[2] с всичките им ужаси. Трябва да се страхуваме не от това, а от живи хора.

Въпреки успокоителните думи на съдията помощниците му бяха дълбоко потресени от ужасиите сцени, които древният майстор бе издялал от дърво по протежение на двете стени на коридора. Фигурите бяха в естествена големина, ярко оцветени, и показваха мъките, на които са подхвърлени душите на грешниците в даоисткия ад. Тук сини и червени дяволи режеха хората на две, пронизваха ш с мечове или измъкваша вътрешностите им с железни вяли. Там други нещастници бяха хвърлени в казани с врящо масло или пък ужасни хищни птици кълвяха очите им.

Като пресече този коридор на ужасите, съдията стигна до една двукрила врата и бавно я отвори. Озоваха се в първия вътрешен двор.

Луната бе изгряла и лъчите ѝ осветяваха запустяла градина. В средата на градината, близо до изкуствено езерце с причудлива форма, в което плаваха лотоси, се издигаше кулата на камбаната. Тя завършваше с квадратна каменна площадка, широка около дванадесет стъпки, и се издигаше на около тесен стъпки над земята. Четири дебели, боядисани в червено греди поддържаха изцялния островърх покрив, покрит с лъскави зелени керемиди. Голямата бронзова камбана, която обикновено висеше окачена на две кръстосани греди под покрива, сега бе свалена на площадката, както става обикновено, когато храмовете се затварят за по-дълго време, за да се избегне повреждането и. Камбаната бе висока около десет стъпки и външността ѝ беше покрита с гравирани рисунки и орнаменти.

Съдията мълчаливо огледа спокойния пейзаж. После поведе помощниците си по открития коридор, който обикаляше двора. Редиците от малки стаички по протежение на коридора бяха съвършено празни, подовете им бяха покрити с прах. Преди храмът да бъде изоставен, тези стаички бяха служили за посрещане на гости и за четене на свещени книги.

Вратата в дъното водеше до втория вътрешен двор, заобиколен от празните килии на монасите. В края на двора имаше голяма отворена кухня.

Като че ли това беше всичко, което можеше да се види в Храма на отвъдното проникновение.

Встрани от кухнята съдията забеляза тясна врата.

— Предполагам — каза той, — че това е задната врата на имението. Бихме могли да я отворим и да видим коя улица минава зад храма.

Той даде знак на Тао Ган, който бързо отвори ръждивия катинар, с който беше подсигурена тежката желязна напречна греда. Всички видяха с учудване, че зад вратата имаше трети вътрешен двор, около два пъти по-голям от първите два. Беше застлан с каменни плочки и обграден с високи двуетажни постройки. Те изглеждаха съвсем запустели, наоколо цареше дълбока тишина. Имаше обаче признаци, че този двор доскоро е бил обитаем: между плочките на настилната не беше поникнала трева, а постройките бяха в много добро състояние.

— Това наистина е странно! — възкликна Хун. — Този трети двор изглежда съвсем излишен. За какво ли е бил нужен на монасите?

Тъкмо когато си блъскаха главите пад този въпрос, луната бе закрыта от облак п всичко потъна в мрак. Хун и Тао Ган бързо се заеха да палят отново фенерите си. Изведнъж тишината бе нарушена. Откъм далечния край на двора се чу шум от затваряне на врата. Съдията бързо взе фенера на Хун и се затича нататък. В дъното на двора намери тежка дървена врата, която се отвори безшумно на добре смазаните си панти. Вдигнал фенера високо, съдията видя тесен коридор. Дочу се слаб шум от забързани стъпки, после трясък на затръшната врата. Съдията се втурна по коридора, но на пътя му се изпречи висока железна врата. Той я разгледа бързо. Дотичалият след него Тао Ган надничаше над рамото му. Ди се изправи и каза:

— Тази врата е съвсем нова, но не виждам никаква ключалка, а няма и дръжка за отваряне от тази страна. Разгледай я добре, Тао Ган!

Тао Ган внимателно разгледа излъсканата повърхност на вратата педя по педя, а след това и касата, но не откри никакви следи от механизъм за отварянето ѝ.

— Ако не разбием тази врата на часа. Ваша Милост — възбудено каза Ма Жун, — никога няма да разберем кой е бил мръсникът, който ни шпионираше! А ако не го хванем сега, той ще изчезне безследно!

Съдията бавно поклати глава. Той почука с кокалчетата на пръстите си върху гладката железна повърхност и каза:

— Освен с тежко стенобойно оръдие, никога няма да можем да разбием тази непристъпна врата. Елате да разгледаме сградите!

Те напуснаха коридора и огледаха мрачните постройки, заобикалящи двора. Съдията бутна наслука една от вратите. Тя не беше заключена. Влязоха в голяма стая, която беше празна, ако не се смятаха рогозките, покриващи пода. След като хвърли бърз поглед наоколо, съдията тръгна към стълбата до стената в дъното. Изкачи се по нея и отместа капака на тавана. Като се промуши през открилия се отвор, той се озова в просторно таванско помещение. Когато четиримата му помощници дойдоха при него, те любопитно се огледаха наоколо. Всъщност помещението представляваше продълговата зала. Дебели дървени греди поддържаха високия таван. Съдията каза учудено:

— Виждам ля е някой от вас будистки или даоистки храм, устроен по такъв начин?

Хун бавно подръпна рядката си брада.

— Може би — отбеляза той — в миналото този храм е имал много голяма библиотека. Ако е било така, монасите са могли да използват това помещение на тавана като склад за книгите.

— В такъв случай — вмъкна Тао Ган — щеше да има следи от лавици по стените. А в този си вид това таванско помещение по-скоро изглежда като място за складиране на стоки.

Ма Жун поклати глава и попита:

— За какво ще му е склад за стоки на един даоистки храм? Вижте ония дебели рогозки, които покриват пода. Цяо Тай мисля ще се съгласи с мене, че това е оръжейница, използвана за упражнения в бой с мечове и копия.

Цяо Тай изучаваше стените. По едно време поклати глава и каза:

— Вижте тук тези две железни куки! Те са могли да бъдат използвани за окачване на дълги копия. Аз мисля, Ваша Милост, че това място е било убежище на някаква тайна секта. Тук нейните членове са могли да се упражняват във военното изкуство, без да привлекат вниманието на външни хора. Проклетите монаси трябва също да са били замесени — те са били укривателите!

— В това, което казваш, има нещо вярно — рече замислено съдията. — Очевидно тези заговорници са останали след монасите и са се омели само преди няколко дни. Вижте, че помещението съвсем наскоро е било старателно почистено, няма и следа от прах по рогозките. — Той подръпна бакенбардите си, после добави ядно: — Сигурно са оставили един-двама души, включително мошеника, който проявява такъв интерес към нашето разследване. Жалко, че не разгледах по-подробно картата на града, преди да дойдем тук. Един бог знае накъде води заключената желязна врата долу!

— Можем да се опитаме да се покачим на покрива — забеляза Ма Жун — и да видим какво има зад храма.

Заедно с Цяо Тай отвориха тежките кепенци на големия прозорец и двамата погледнаха навън. Като проточиха вратове, те можаха да видят, че по стряхата над тях стърчат ред железни шипове, насочени надолу. Високата стена, ограждаща двора отзад, бе увенчана с подобен ред от типове и не даваше никаква възможност да се види каквато и да е сграда зад храма.

Цяо Тай отстъпи навътре и каза тъжно:

— Нищо не може да се направи! За да се качим там горе, ще са ни необходими поне няколко обсадни стълби. Съдията вдигна рамене и каза кисело:

— В такъв случай не можем да направим нищо повече тук. Сега поне знаем, че задната част на този храм се използва за някаква тайна цел. Да пази бог, ако „Белият лотос“ се е надигнал отново и ни се наложи да имаме същите неприятности, както в Ханюан! Добре, ще се върнем утре сутринта по светло с необходимите пособия — по всичко личи, че ще трябва да направим щателно проучване.

Той слезе по стълбата, последван от помощниците си. Преди да напуснат двора, пошепна на Тао Ган:

— Залепи хартиена лента върху заключената врата! Когато се върнем утре сутринта, ще знаем поне дали вратата е била отваряна отново след нашето напускане.

Тао Ган кимна. Той извади две ленти тънка хартия от ръкава си. Навлажни ги с езика и ги залепи върху цепнатината между вратата и рамката ѝ — едната високо горе, а другата ниско над пода. После всички се върнаха в първия вътрешен двор.

Когато дойде до вратата, която водеше към коридора на ужасите, съдията забави крачка. Обърна се настрани и огледа изоставената градина. Лунната светлина, огряла купола на бронзовата камбана, правеше причудливите орнаменти по повърхността ѝ да изпъкват още по-ясно. Внезапно съдията бе пронизан от остро чувство за близка опасност. Долови присъствието на злото в тази привидно спокойна обстановка. Като поглаждаше бавно брадата си, той се опита да си обясни това странно усещане за надвиснала беда.

Забелязал въпросителния поглед на инспектора, Ди му каза загрижено:

— Понякога се разказват страшни истории, в която такива тежки църковни камбани са били използвани за скриването на ужасни престъпления. Тъй като и без това сме тук, бихме могли да погледнем под тази камбана, за да се уверим, че под нея не се крие нищо.

(img:Image34.gif)

ЗЛОВЕЩО РАЗКРИТИЕ ПОД КУПОЛА НА КАМБАНАТА

Докато се връщаха към високата площадка, Ма Жун отбеляза:

— Тези камбани се изливат от бронз, дебел няколко инча. За да се повдигнат, е необходимо да се използват лостове.

— Идете с Цяо Тай в предната зала — каза съдията. — Там сигурно ще намерите някои от онези тежки железни копия и тризъбци, които даоистките монаси използват за прогонване на злите духове. С тяхна помощ бихме могли да повдигнем камбаната.

Ма Жун и Цяо Тай се втурнаха обратно, а съдията и другите двама започнаха да си проправят път през гъстите храсти, докато откриха стъпалата, водещи към площадката на камбанарията. Докато стояха в тясното пространство между ръба на камбаната и края на площадката, Тао Ган посочи нагоре и каза:

— Когато са си отишли, плешивците са отмъкнали скрипците, с които се повдига камбаната. Но може би ще успеем да я повдигнем с копията, за които спомена Ваша Милост.

Съдията кимна разсеяно. Той се чувствуваше все по-неспокоен.

Ма Жун и Цяо Тай се качиха на площадката. Всеки от тях носеше по едно дълго желязно копие. Свалиха халатите си и пъхнаха върховете на копията под ръба на камбаната. Подложиха рамене под дръжките и успяха да повдигнат камбаната на няколко части от инча.

— Подложи камъни! — изпъшка Ма Жун към Тао Ган.

Тао Ган подложи две малки камъчета в открилия се процеп и това даде възможност на Ма Жун и Цяо Тай да пъхнат върховете на копията по-навътре под камбаната. Повдигнаха отново лостовете, подпомогнати от съдията и Тао Ган. Когато повдигнаха камбаната на около три стъпки, съдията каза на Хун:

— Търколи насам това каменно буренце! Хун бързо катурна каменното столче, оставено на ъгъла на площадката, и го търколи до ръба на камбаната. Все още не достигаха няколко инча. Съдията остави копието и също свали халата си. После отново пъхна рамото си под железния прът.

Направиха последно усилие. Мускулите по дебелите вратове на Ма Жун и Цяо Тай се издуха. Най-сетне Хун успя да пъхне каменното столче под ръба на камбаната. Хвърлиха копията долу и изтриха потта от лицата си. В този момент луната отново се скри зад облак. Хун бързо извади от ръкава си свещ и я запали. Наведе се и надникна под камбаната. Дъхът му замря.

Съдията също се наведе бързо и погледна. Под камбаната бе пълно с прах и мръсотия. В средата бе прострян човешки скелет.

Съдията бързо грабна фенера от Цяо Тай, легна по корем и пропълзя под камбаната. Ма Жун. Цяо Тай и Хун последваха примера му. Когато и Тао Ган понечи да направи същото, съдията му викна:

— Няма достатъчно място. Стой отвън и наблюдавай!

Четиримата мъже коленичиха край скелета. Термитите и червеите бяха оставили само голи кости. Китките и глезените бяха оковани в тежки вериги, превърнали се вече в купчина ръжда.

Съдията разгледа костите, като обърка особено внимание на черепа. Нямаше никакви следи от насилие. Откри само, че костта на лявата мишница е била счупена навремето и е зараснала накриво. Той погледна помощниците си и каза с горчивина:

— Този нещастник явно е бил още жив, когато са го затворили тук. Оставен е бил да умре от страшните мъки на гладната смърт.

Хун забърсваше дебелия слой прах, който покриваше прешлените на шията. Изведнъж посочи някакъв блестящ кръгъл предмет.

— Вижте! — възкликна той. — Това прилича на златно медальонче!

Съдията внимателно взе предмета. Това наистина бе кръгъл медальон с капаче. Ди го обърса в ръкава си и го поднесе по-близо до фенера. Отвън медальонът бе гладък, но отвътре бе гравирани йероглифът „Лин“.

— Значи мръсникът, който е оставил този човек да умре тук, е бил Лин Фан! — възкликна Ма Жун. — Медальонът му трябва да е паднал, докато е натяквал жертвата си под камбаната.

— В такъв случай скелетът е на Лян Къфа! — каза бавно Хун.

Като чу тази изумителна новина, Тао Ган също пропълзя под камбаната. Петимата се скупчиха под кипнатия бронзов купол, загледани в скелета при нозете им.

— Да — каза съдията с беззвучен глас, — това жестоко убийство е извършено от Лин Фан. По права линия храмът не е далеч от къщата му. Без съмнение двата двора имат обща задна ограда и са свързани с онази тежка желязна врата.

— Онзи трети вътрешен двор — каза бързо Тао Ган — трябва да е бил използван от Лин фан за складиране на контрабандираната сол!

А тайната секта сигурно се е преместила по-рано, заедно с монасите.

Съдията кимна в знак на съгласие.

— Сдобихме се с ценни доказателства — каза той. — Утре ще заведе дело срещу Лин Фан.

Изведнъж каменното буренце отскочи встрани. С глух тътен бронзовата камбана захлупи петимата мъже.

[1] Начело на даоисткия пантеон стои троицата на върховните божества на даоистите, наречена с общото име — „санцпн“, в превод — „тримата чисти“. Те са: Лаодзь — родоначалник на даоизма, обожествен в 166 година от н. е. Пан Гу — сътворителят на света според китайската митология, и Юн Хуан — митическият Нефритен император. — Б. пр. ↑

[2] Съгласно религиозната доктрина на даоизма, оформила се към II-III в. от н. е., задгробният свят се състои от десет тронни зали, във всяка от които седи адски съдия. — Б. ав. ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА СЪДИЯТА И ПОМОЩНИЦИТЕ МУ ПОПАДАТ В ГИБЕЛЕН КАПАН; ОПАСЕН ПРЕСТЪПНИК Е ЗАДЪРЖАН В СОБСТВЕНАТА МУ КЪЩА

Всички нададоха гневни възклицания. Ма Жун и Цяо Тай ругаеха свирепо и трескаво опипваха гладката вътрешна повърхност на бронзовия купол. Тао Ган започна да се вайка на висок глас, проклинайки глупавата си грешка.

— Тишина! — извика съдията. — Имаме малко време, слушайте внимателно! Никога няма да успеем да повдигнем тази проклета камбана отвътре. Има само една възможност да се измъкнем оттук. Трябва да се опитаме да отместим камбаната на няколко стъпки с бутане. Когато част от нея излезе извън ръба на площадката, ще се открие отвор, през който ще можем да се смъкнем долу.

— Няма ли да ни попречат ъгловите греди? — попита дрезгаво Ма Жун — — Не зная — отвърна късо съдията. — Но един макар и съвсем малък отвор би ни спасил от задушаване. Угасете светлините, пушекът разваля малкото въздух, с който разполагаме. Не говорете, съблечете се и се хващайте за работа.

Съдията хвърли шапката си на пода и се съблече гол. Прекара десния си крак по плочите, докато намери добра опора в една хлътнатина между тях, преви гръб и започна да бута камбаната.

Останалите последваха примера му.

Скоро въздухът стана тежък, а дишането — все по-трудно. Все пак камбаната помръдна — само на част от инча, но това им показа, че задачата им не е непосилна, и те удвоиха усилията си.

Никой от петимата нямаше представа колко време са се трудили до изнемога в бронзовия си затвор. Потта се стичаше по голите им тела. Задушаваша се, спареният въздух изгаряше дробовете им.

Силите напуснаха най-напред Хун. Той припадна на пода, точно когато с едно отчаяно усилие успяха да изтласкат камбаната на няколко инча извън ръба на площадката. В краката им се появи малък отвор с форма на полумесец и под купола нахлу струя свеж въздух. Съдията довлече Хун до отвора, за да му даде възможност да вдъхне от чистия въздух. После обединиха силите си за още един напън. Камбаната се отмести още малко над ръба. Сега вече отворът беше достатъчно голям, за да може през него да се провре дете. Четиримата мъже бутаха с всичките сили, които им бяха останали, но напразно. Явно бе, че камбаната се е опряла в някоя от гредите.

Без да губи време, Тао Ган клекна и спусна краката си през отвора. Направи отчаяно усилие да се провре. Грапавият каменен ръб на площадката се връзваше дълбоко в мускулите на гърба му, но той не се предаваше. Най-сетне успя да провре и раменете си и падна долу в храстите.

След малко през отвора се подаде краят на едно от железните копия. Сега вече Ма жун и Цяо Тай успяха да помръднат камбаната още малко и скоро отворът стана достатъчно голям, за да може през него да излезе и Хун. След него се измъкнаха съдията и останалите двама.

Всички налягаха между храстите, напълно изтощени. Но скоро съдията се надигна и отиде до мястото, където лежеше Хун. Опипа ударите на сърцето му и каза на Ма Жун и Цяо Тай:

— Отнесете инспектора до езерцето с лотосите и намокрете лицето и гърдите му. Не му позволявайте да става, преди да се е поправил напълно.

Като се обърна, съдията видя Тао Ган, който бе застанал на колене зад него и удряше челото си в земята.

— Стани, приятелю! — каза му съдията. — Нека това ти бъде за урок. Сега сам се увери какво става, когато не изпълняваш заповедите ми, които по правило не издавам, без да имам основателни причини. Хайде, ела и ми помогни да разбера как нашият хитър убиец е успял да измъкне каменното буренце изпод ръба на камбаната.

Само с парче плат, увито около бедрата, съдията се покатери на площадката, последван от вече много послушния Тао Ган. Скоро разбраха как е станало всичко. Нападателят им бе взел едно от копията, с които бяха повдигнали камбаната, и го бе мушнал зад каменното

блокче. След това го бе плъзнал по-нататък, докато върхът му е опрял в най-близката греда. Използувайки копиеото като лост, той бе успял да отмести камъка.

Като установиха това, съдията и Тао Ган взеха фенерите си и отидоха в третия вътрешен двор. Провериха задната желязна врата и видяха, че хартиените ленти, залепени от Тао Ган, бяха скъсани.

— Това — каза съдията — доказва ясно, че престъпникът е Лин фан. Той е отворил тази врата отвътре и тайно ни е проследил до първия двор. Шпионирал ни е, докато сме повдигали камбаната, и като е видял, че всички сме се вмъкнали под нея, е решил, че това е удобният случай да се отърве от нас завинаги. — Съдията се огледа наоколо. — Хайде сега да се върнем — рече той — и да видим как се чувства Хун.

Видяха, че Хун е дошъл в съзнание. Щом съзря съдията, той поиска да се надигне, но Ди твърдо му нареди да остане неподвижен. Опипа пулса му и каза меко:

— В момента няма работа за тебе, инспекторе. Стой тук и си почивай, докато дойдат стражниците!

После се обърна към Тао Ган:

— Изтичай при пазача на квартала и му нареди да дойде тук с хората си. Да изпрати един конник до трибунала, който да предаде, че двадесет от стражниците трябва да дойдат тук незабавно, като донесат два стола-носилки. Щом предадеш тези заповеди, бягай възможно най-бързо в най-близката аптека — целият си в кръв!

Тао Ган се втурна да изпълни заповедите. Междувременно Ма Жун бе донесъл дрехите и шапката на съдията, останали под камбаната. Бе ги почистил от прахта и мръсотията и сега ги държеше, очаквайки съдията да ги облече. Но Ди поклати глава. За голямо удивление на Ма Жун той облече само долната си дреха и нави ръкавите ѝ, като откри мускулестите си предмишници. Вдигна полите на дрехата и ги пристегна под пояса. Раздели дългата си брада на два кичура, прехвърли ги през раменете и завърза краищата им зад врата си,

Ма Жун наблюдаваше внимателно и прецени, че макар и да имаше малко излишна тлъстина, съдията би бил неприятен съперник в един ръкопашен бой.

Докато привършваше своите приготовления, връзвайки косата си с носна кърпа, съдията каза на Ма Жун:

— Аз не съм отмъстителен човек. Но този Лин Фан се опита да убие всички ни по най-жесток начин. Ако не бяхме успели да изтласкаме камбаната извън ръба на площадката, към историята на Пуян щеше да се прибави още едно сензационно изчезване. Няма да се откажа от удоволствието да арестувам Лин Фан със собствените си ръце. Надявам се, че ще се съпротивлява!

Съдията се обърна към Цяо Тай и добави:

— Ти ще останеш тук с инспектора. Като пристигнат стражниците, нека поставят бронзовата камбана да виси както преди. Да съберат костите и да ги положат в ковчег. Ти претърси внимателно мръсотията под камбаната и се постарай да намериш други улики.

После заедно с Ма Жун съдията напусна храма през страничната врата. След като минаха по безброй тесни улички, Ма жун намери предната порта на къщата на Лин Фан. Четирима сънливи стражници стояха на пост край нея. Съдията остана назад, а Ма Жун мина напред и шепнешком предаде заповедите му в ухото на най-възрастния стражник. Той кимна и почука на портата. Когато шпионката се отвори, стражникът рече на пазача грубо:

— Отвори портата и не се бави! В двора ви е влязъл крадец. Какво щеше да стане с този дом, мързеливо куче, ако ние, стражниците, не бяхме винаги така бдителни?! Отваряй, преди крадецът да е офейкал със спестяванията ви!

Веднага щом пазачът отвори двойната порта, Ма Жун скочи напред и го сграбчи за гърлото. Сложи ръка на устата му, а в това време стражниците го вързаха здраво и затъкнаха устата му с парцал. След това съдията и Ма Жун влязоха през портата.

Дворовете изглеждаха пусети, Никой не се изпречи на пътя им. В третия двор от сенките изведнъж изникна икономът на Лин Фан. Съдията му кресна:

— По заповед на трибунала ти си арестуван! Ръката ма иконома се плъзна към пояса му.и внезапно на лунната светлина блесна дълъг нож. Ма Жун се приготви да скочи върху иконома, но не беше достатъчно бърз. Съдията вече бе. стоварил съкрушителен удар в сърцето му и мъжът падна назад със стон. Ди отправи добре прицелен

ритник под брадата му. Главата на иконома отскочи назад и се удари в плочника. Той не мръдна повече.

— Майсторска работа! — прошепна Ма Жун.

Докато той прибираше ножа на иконома, съдията се втурна към задния двор. Само от един хартиен прозорец се прецеждаше жълта светлина. Ма Жун догони съдията точно в момента, когато той отвори вратата с ритник.

Видяха малка, но изискано подредена спалня, осветена от копринен фенер на поставка от абаносово дърво. Отдясно имаше легло от същия материал, а отляво — изкусно гравирана тоалетна масичка с две запалени свещи.

Лин Фан, облечен в тънката си нощна роба от бяла коприна, седеше срещу масичката с гръб към вратата. Съдията го сграбчи грубо и го обърна. Лин Фан го погледна с безмълвен ужас. Той не направи опит да се съпротивлява. Лицето му беше бледо и изопнато, челото му бе прорязано от дълбока рана. В момента, в който съдията го изненада, той бе зает да маже раната си с лечебен мехлем. Лявото му рамо бе оголено и по него се виждаха няколко грозни натъртвания.

Доста разочарован от безпомощния вид на противника си, съдията каза грубо:

— Лин Фан, ти си задържан! Стани! Ще те отведем веднага в съда!

Лин Фан не каза нищо. Той бавно стана от стола си. Изправен в средата на стаята, Ма Жун разви една тънка верижка от китката си, за да го върже.

Внезапно дясната ръка на Лин Фан се стрелна към един копринен шнур, който висеше вляво от тоалетната масичка. Съдията посегна и нанесе страхотен удар под брадата му. Гърбът на Лин Фан се удари о стената, но той не изпусна шнура и успя да го дръпне, преди да рухне в безсъзнание на пода.

Съдията чу зад себе си проклетие и се обърна точно навреме, за да види как Ма Жун пропада. Под краката му подът се беше разтворил. Ди успя да го сграбчи за яката и да го спаси от падане в зейналата отдолу черна дупка. Измъкна го навън.

Отворът на пода беше широк четири стъпки. Капакът му се бе отворил надолу върху пантите си и беше открил стръмни каменни стъпала, водещи към тъмната яма.

— Имаш късмет, Ма Жун — отбеляза съдията. — Ако беше застанал в средата на хитрия капан, щеше да си изпочупиш краката по тези стъпала!

Като разгледа тоалетната масичка, Ди забеляза втори копринен шнур от дясната ѝ страна. Дръпна го и капакът на дупката бавно се вдигна. Чу се щракване и подът отново изглеждаше съвсем обикновен.

— Не обичам да удрям ранен човек — каза съдията, като посочи проснатия на пода Лин Фан, — но ако не бях го тръшнал, кой знае към какви други хитрини щеше да прибегне.

— Това беше добър, чист удар, Ваша Милост — каза Ма Жун с искрено одобрение. — А се чудя как е получил тази отвратителна рана на челото и натъртванията по рамото си. Явно е, че днес в по-ранните часове е преживял някакво тежко премеждие!

— Това ще установим като му дойде времето — каза съдията. — А сега вържи здраво Лин Фан, както и иконома му. После доведи стражниците от предната порта и претърсете цялата къща. Ако намерите други слуги, задръжте ги и отведете всички в трибунала. Аз ще проуча накъде води тайният проход.

Ма Жун застана над Лин Фан. Съдията отвори отново капака на пода, като дръпна шнура. Взе една запалена свещ от тоалетната масичка и слезе надолу. Като мина по дузина стръмни стъпала, той се озова в тесен коридор. Вдигна високо свещта и видя вляво каменна площадка. Тъмна вода преливаше над две широки стъпала, разположени под нисък каменен свод в стената. Вдясно коридорът свършваше с голяма желязна врата със сложна ключалка.

Съдията се изкачи обратно и когато главата и раменете му се изравниха с пода на стаята, извика на Ма Жун:

— Долу има заключена врата — вероятно същата, която се опитвахме да отворим преди няколко часа! Торбите със сол са били пренасяни от склада в третия двор на храма по подземен канал, който се свързва с реката отсам или отгатык шлюза. Претърси ръкавите на Лин Фан за връзка ключове, с които да отвори вратата!

Ма Жун претърси бродирания халат, който висеше на високото легло. Той измъкна оттам два ключа със сложна резба и ги подаде на съдията. Ди слезе отново, пхна ги в ключалката, завъртя ги и тежката желязна врата се отвори. Зад нея се откри третият двор на Храма на отвъдното проникновение, окъпан от мека лунна светлина.

Съдията извика „довиждане“ на Ма Жун и потъна в прохладния
нощен въздух. До слуха му достигнаха далечните викове на
стражниците.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ВТОРА НАЧАЛНИКЪТ НА АРХИВАТА ДОКЛАДВА ЕДНА СТАРА ИСТОРИЯ; СЪДИЯТА ДИ ОБСЪЖДА С ПОМОЩНИЦИТЕ СИ ТРИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА ЛИН ФАН

Съдията Ди бавно се запъти към първия вътрешен двор. Сега той беше ярко осветен от дузина големи книжни фенери с надпис: „Трибунал на Пуян“. Под ръководството на Хун и Цяо Тай стражниците се бяха заели да прикрепят скрипци към кръстосаните греди под покрива на камбанарията. Като видя съдията, Хун бързо тръгна към него, за да разбере какво ново се е случило. Ди забеляза със задоволство, че инспекторът съвсем не изглежда зле след прежеждието, преживяно под бронзовата камбана. Той му разказа за арестуването на Лин Фан и за тайния проход, съединяващ къщата му с храма. Докато Хун му помагаше да облече дрехите си, съдията каза на Цяо Тай:

— Иди в чифлика на Лин Фан с петима стражници! Там ще намериш други четирима, чието командване ще поемеш. Задръжте всички обитатели на чифлика. Също и хората от джонката, закотвена на кея. Тази вечер ти се събра много работа, Цяо Тай, но искам всички помощници на Лин Фан да са на сигурно място зад ключалките!

Цяо Тай бодро отговори, че харесва силните преживявания. Той незабавно се зае да подбере петима яки мъже измежду стражниците.

Съдията отиде при камбанарията. Скрипците бяха поставени на местата им. Тежката камбана бавно бе вдигната на здрави въжета, докато увисна в обичайното си положение на три стъпки над площадката.

Съдията остана известно време загледан в отгъпканата пръст под купола. Костите се бяха разпилели по време на напрегнатия половин час, който те бяха прекарвали в опити да се освободят от бронзовия си затвор.

— Цяо Тай ви е предал моите разпореждания — каза Ди на началника на стражниците. — Повтарям, че след като съберете костите, мръсотииите и прахта под камбаната трябва да бъдат пресети с най-голямо внимание. Може да откриете други важни улики. След това ще помогнете да се претърси къщата на Лин Фан. Остави четирима стражници на пост. Утре сутринта ще се явиш при мене на доклад!

После съдията и Хун напуснаха Храма на отвъдното проникновение. Столовете-носилки ги очакваха в предния двор и носачите ги откараха обратно в трибунала.

Следващото утро предвещаваше хубав есенен ден. Съдията заповяда на началника на архивата да издири документите, свързани с историята на Храма на отвъдното проникновение и къщата на Лин Фан. След това заедно с Хун направи късна закуска в градината зад личния си кабинет. Когато отново седна зад писалището си и чайт му бе поднесен, при него влязоха Ма Жун и Цяо Тай. Ди нареди да донесат чай и за тях и попита Ма Жун:

— Е, срещнахте ли затруднения при арестуването на хората на Лин Фан?

— Всичко мина гладко — отвърна Ма Жун с усмивка. — Намерих икономта да лежи в безсъзнание там, където го бе повалил Ваша Милост. Него и Лин Фан предадох на стражниците. После претърсихме цялата къща за други хора, по не намерихме никого, освен един здравеняк, който отначало се опита да ни даде отпор. След кратко увещание обаче се остави да го вържем здраво. Така пленниците станаха четирима: Лин Фан, икономът му, здравенякът и старият пазач на портата.

— И аз докарах един пленник — добави Цяо Тай. — Оказа се, че в чифлика живеят трима души. Всички те са прости селяни от околностите на Кантон. На джонката намерихме пет души — капитана и четирима моряци. Моряците са прости хорица, но капитанът изглежда закоравял престъпник. Селяните и моряците затворих в къщата на пазача, по капитана доведох тук в затвора.

Съдията кимна.

— Повикай началника на стражниците — заповяда той на слугата, — а след това иди в къщата на госпожа Лян и ѝ кажи, че искам да я видя колкото е възможно по-скоро.

Началникът на стражниците поздравя почтително съдията и остана прав срещу писалището. Изглеждаше уморен, но изразът на лицето му издаваше явно самодоволство.

— Съгласно заповедите на Ваша Милост — започна важно той — ние събрахме костите на Лян Къфа и ги поставихме в кошница, която донесохме в трибунала. Огледахме внимателно мръсотията под камбаната, но не намерихме нищо. После, под моето лично ръководство, бе претърсена щателно цялата къща на Лин Фан, след което стаите бяха запечатани. И най-накрая аз лично проучих водния проход под капака на пода. Открих малка плоскодънна лодка, закотвена под свода. Взех факла и минах с нея по целия подземен канал. Той завършва в реката, извън шлюза, съвсем близо до него. Там намерих друг каменен свод на брега на реката, скрит в надвесените храсти. Този свод е толкова нисък, че лодката не може да мине под него, по ако човек скочи във водата, лесно би могъл да се промъкне навън.

Като поглаждаше бакенбардите си, съдията погледна кисело началника на стражниците.

— Ти, приятелю — каза му той, — си показал забележително усърдие толкова късно през нощта! Съжалявам, че пътешествието ти по водния проход не те е довело до някое скрито съкровище. Но предполагам, че из къщата на Лин Фан са се намерили някои дреболии, които си могъл да преместиш в широките си ръкави. Въздържай се, човече, за да не борещ ядове някой ден! Сега си свободен!

Началникът на стражниците побърза да си отиде.

— Този алчен мошеник — каза съдията на помощниците си — ни даде възможност поне да разберем как оня ден икономът е успял да напусне града, без да привлече вниманието на стражата при шлюза. Очевидно той е минал по подземния канал и като се е промъкнал под свода, се е добрал до реката.

Докато съдията говореше, в кабинета влезе началникът на архивата. Той се поклони и постави на писалището свитък документи с думите:

— Рано тази сутрин, както заповяда Ваша Милост, претърсих папките с документите за поземлена собственост. Намерих тези книжа, които се отнасят до владенията на господин Лин Фан. Първият документ — продължи спокойно той — е отпреди пет години и отразява купуването на къщата, храма и чифлика от господин Лин Фан. По-рано тези три имения са принадлежали на господин Ма — земевладелеца, който сега живее извън града зад източната порта. Храмът е бил убежище на тайна секта, преследвана от властите. Майката на господин Ма твърдо вярвала в даоистката магия^[1]. Тя настанила в храма шестима свещеници и им заръчвала да четат молитви за покойния ѝ съпруг. В късна нощ карала монасите да изпълняват тайнствени обреди, по време на които били викани душите на мъртвите и тя разговаряла с тях с помощта на специално пригодена за целта дъсчица. По нейно нареждане бил построен проход между двата двора, за да може да посещава храма по всяко време. Преди шест години старата госпожа умряла. Господин Ма затворил къщата, но позволил на свещениците да останат в храма при условие, че го поддържат. Те изкарвали прехраната си, като четели молитви и продавали амулети на вярващите.

Началникът на архивата спря, за да прочисти гърлото си, след което продължи:

— Преди пет години господин Лин Фан започнал да търси място в северозападния край на града. Наскоро след това той закупил къщата, храма и чифлика, като платил добри пари. Ето, това е документът за продажбата. Ваша Милост може да види и приложения подробен план на местността.

Съдията хвърли поглед на документа, после разгъна картата. Повика помощниците си по-близо до писалището и каза:

— Всеки ще разбере, че Лин Фан е бил готов да плати добре! Разположението на тези имения е крайно благоприятно за неговите намерения да върти контрабандна търговия.

Съдията прекара дългия си пръст през картата.

— Тук се вижда — каза той, — че по времето на продажбата проходът между двата двора е представлявал открита стълба. Желязната врата и пропадащият под са били добавени от Лин Фан по-късно. Тук не виждам означение на подземен воден канал. Ще трябва да направим справка за това с други карти.

— Вторият документ — продължи началникът на архивата — е отпреди две години. Това е служебно писмо, подписано от Лин Фан и адресирано до трибунала. В него той донася, че монасите не спазват поетите обещания и водят разгулен живот, като прекарват времето си в пиене и игра на комар. По тази причина Лин Фан ги изгонил от храма и моли властите да го запечатат.

— Това — отбеляза съдията — трябва да е било по времето, когато Лин Фан е открил, че госпожа Лян е по следите му. Предполагам, че като е казал на монасите да напуснат храма, им е дал добро възнаграждение. Да се издирят такива скитащи монаси е невъзможно, така че ние никога няма да разберем каква роля са играли те в тайната дейност на Лин Фан и дали изобщо са знаели за убийството под камбаната. — Като се обърна към архиваря, той добави: — Ще задържа тези документи у себе си за справка. А ти ми намери една стара карта на града, която да отразява състоянието му преди около сто години.

Когато началникът на архивата си отиде, слезе едни слуга и донесе запечатано писмо. Той почтително подаде плика на съдията, като съобщи, че писмото е било донесено от един офицер, служещ в щаба на гарнизона.

Съдията разчупи печата и разгледа съдържанието на писмото. После го подаде на Хун с думите:

— Това е служебно съобщение, че гарнизонът ни се завръща в града и от тази сутрин поема задълженията си.

Ди се облегна назад в креслото си и поръча да донесат нова кана с горещ чай.

— Нека Тао Ган също дойде тук — добави той. — Искам да се посъветвам с всички вас как да започнем делото срещу Лин Фан.

Тао Ган пристигна и всички изпиха по чаша горещ чай. Тъкмо когато студията оставяше чашата си, влезе началникът на стражниците и съобщи, че е пристигнала и госпожа Лян.

Съдията бързо изгледа помощниците си.

— Предстои труден разговор! — измърмори той. Госпожа Лян изглеждаше много по-добре, отколкото последния път, когато съдията я беше видял. Косите ѝ бяха прилежно вчесани и погледът ѝ бе одухотворен. Хун ѝ направи знак с ръка да седне в удобното кресло срещу писалището, а съдията каза бавно:

— Госпожо, най-сетне намерих достатъчно улики, за да задържа Лин Фан. Същевременно открих още едно убийство, извършено от него тук, в Пуян.

— Да не сте намерили тялото на Лян Къфа? — възкликна старицата.

— Дали това е вашият внук, госпожо, още не мога да кажа — отвърна съдията. — Беше останал само един скелет и нямаше нищо, по което внукът ви да бъде разпознат.

— Това трябва да е той! — проплака госпожа Лян. — Лин Фан имаше намерение да го убие веднага щом разбра, че сме го последвали в Пуян. Позволете ми да ви кажа, че когато избягахме от подпаленото укрепление, една падаща греда затисна лявата мишница на Лян Къфа. Костта се счупи, извиках човек да я намести веднага щом се измъкнахме в безопасност, но тя така си и зарасна накриво.

Съдията погледна замислено старицата, като поглади бавно бакекбардите си, и каза:

— Съжалявам госпожо, но трябва да ви кажа, че скелетът наистина имаше счупена и зле зараснала кост на лявата мишница.

— Знаех си, че Лин Фаи е убил внука ми! — разрида се госпожа Лян. Тя цялата се разтрепера, а по хълтналите ѝ бузи потекоха сълзи. Хун бързо ѝ поднесе чаша горещ чай.

Съдията я изчака да се успокои, после продължи:

— Можете да бъдете уверена, госпожо, че сега за това убийство ще бъде отмъстено. Не искам да ви причинявам повече мъка, но трябва да ви задам още няколко въпроса. Според записите, които ми дадохте, след като сте избягали с Лян Къфа от запаленото укрепление, сте намерили убежище у един далечен роднина. Бихте ли могли да ми опишете как сте се измъкнали от главорезите и как сте успели да се доберете до този роднина?

Госпожа Лян отправи празен поглед към съдията. Тялото ѝ се сгърчи, тя започна да ридае.

— Това... то беше толкова ужасно — успя да каже тя през сълзи. — Аз не... аз не искам да мисля за него... аз... — Гласът ѝ заглъхна.

Съдията направи знак на Хун. Той сложи ръце върху раменете на госпожа Лян и я отведе,

— Няма смисъл — с примирение каза съдията. Тао Ган подръпваше трите дълги косъма на лявата си буза. Той запита с

интерес:

— Защо придавате такава важност на подробностите около бягството на госпожа Лян от горящото убежище, Ваша Милост?

— Има няколко неща — отговори съдията, — — които ме озадачават. Но за тях можем да поговорим по-късно. Сега нека видим какво можем да предприемем срещу Лин Фан. Той е изключително хитър мошеник, затова трябва да обосновем обвинението си извънредно внимателно.

— Струва ми се, Ваша Милост — каза Хун, — че убийството на Лян Къфа е най-силният ни коз. То е най-тежкото му престъпление. Ако можем да го обвиним и осъдим за това, няма какво да се занимаваме с нападението му върху нас или с контрабандната му дейност.

Другите трима кимнаха в знак на съгласие, а съдията не изрази мнението си. Той изглеждаше дълбоко потънал в собствените си мисли. След известно време рече:

— Лин Фан е имал предостатъчно време да заличи следите от търговията си със сол. Мисля, че няма да успеем да съберем достатъчно доказателства, за да го обвиним в това престъпление. А дори и да успее да изтръгна от него признание, той пак ще ми се изплъзне от ръцете, защото делата, свързани с нарушаването на държавния монопол, са извън моите пълномощия. Те могат да бъдат разглеждани само от Провинциалния съд. А това ще даде на Лин Фан време и възможност да вдигне на крак в своя защита приятелите и родствениците си и чрез тях да раздаде подкупи там, където е необходимо. По-нататък... Опитът му да пи захлупи под камбаната е явен опит за убийство. И на това отгоре — за убийство на имперски длъжностни лица. Ще трябва да направя справка със закона. Ако не ме лъже паметта, такова действие се счита за престъпление срещу държавата. Може би точно това е, което ни трябва.

Той замислено подръпна мустаците си.

— Но нима убийството на Лян Къфа не е далеч по-основателен повод за подвеждане под отговорност? — попита Тао Ган.

Съдията бавно поклати глава.

— С доказателствата, с които разполагаме засега — не! — отвърна той. — Не знаем кога и как е било извършено убийството. Според документите Лян Фан е затворил храма поради разюзданото

поведение на монасите. Той би могъл да даде много правдоподобно обяснение за убийството, като каже, че докато го е шпионирал. Лян Къфа е завързал познанство с монасите и че вероятно те са го убили и скрили тялото му под камбаната след някое скарване при игра на комар.

Ма Жун придоби печален израз.

— Тъй като ни е известно — каза нетърпеливо той, — че Лин Фан е виновен за бог знае колко много престъпления, само си губим времето да обсъждаме съдебните формалности. Хайде да го разпънем на чекръците и да видим дали няма да си признае!

— Ти забравяш — рече съдията, — че Лин Фан е възрастен човек. Ако го подложим на жестоки изтезания, той може да умре в ръцете ни и тогава ще се окажем в голяма беда. Не, единствената ни надежда е да се сдобием с по-пряко доказателство. По време на следобедното съдебно заседание ще изслушаме първо икономата на Лин Фан, после капитана на джонката. Те са яки мъже, ако се наложи, ще приложим изтезанията, позволени от закона... А сега ти, Ма Жун, ще отидеш с Хун и Тао Ган в къщата на Лин и ще извършите щателно претърсване за уличаващи документи или други доказателства. Също...

Изведнъж вратата шумно се отвори и в кабинета се втурна началникът на затвора. Той изглеждаше много объркан. Коленичи пред писалището на съдията и удари няколко пъти челото си о пода.

— Говори, човече! — извика ядосан съдията. — Какво се е случило?

— Вашият негоден за нищо слуга заслужава да умре! — завайка се началникът на затвора. — Рано тази сутрин икономът на Лин Фан заговорил един от моите глупави пазачи и дръвникът му казал, че Лин Фан е арестуван и ще бъде обвинен в убийство. Току-що, като извършвах оглед на затвора, намерих икономата мъртъв!

Съдията стовари юмрука си върху писалището.

— Ах, песоглавецо! — кресна той. — Не претърси ли затворника за скрита отрова и не му ли взе пояса?

— Всички обичайни предпазни мерки бяха взети, Ваше Превъзходителство! — проплака началникът на затвора. — Но той си е прехапал езика и е умрял от кръво-течението!

Съдията въздъхна дълбоко. После каза с по-спокоен тон:

— Е, вече нищо не можем да сторим. Този главорез Реше необикновен смелчага — ако такъв реши да се самоубие, малко може да се направи, за да му бъде попречено. Върни се в затвора и нареди да приковат с вериги към стената ръцете и краката на капитана на джонката. Да му сложат и парче дърво между зъбите. Не мога да си позволя да изгубя още един свидетел!

Когато началникът на затвора си тръгна, в кабинета се върна началникът на архивата. Той разгъна един дълъг, пожълтял от времето свитък. Това беше карта на Пуян, изпъстрена с рисунки и отпечатана преди сто и петдесет години.

Като посочи към северозападната част на града, съдията рече със задоволство:

— Тук каналът е ясно обозначен! По онова време той е бил открито водно корито, подхранващо изкуствено езеро на мястото, заето сега от храма на даоистите. По-късно каналът е бил покрит и върху него е била построена къщата на Лин Фан. Той се е натъкнал на този подземен воден път и е разбрал, че къщата е по-подходяща за контрабанда на сол, отколкото е предполагал.

Съдията нави отново картата. Погледна към помощниците си и бавно каза:

— Сега е най-добре да тръгвате. Надявам се, че ще намерите някакви улики в къщата на Лин Фан, защото ще имаме голяма нужда от тях!

Хун, Ма Жун и Тао Ган тръгнаха незабавно, само Цяо Тай не се помръдна. Той не бе взел участие в разискването, но внимателно бе изслушал всяка казана дума. Сега замислено подръпна късите си мустачки и рече:

— Откровено казано, Ваша Милост, стори ми се, че умишлено оставяте на заден план убийството на Лян Къфа.

Съдията го стрелна с очи.

— Впечатлението ти е вярно, Цяо Тай! — отвърна спокойно тон. — Смятам, че още не е дошло времето да разискваме това убийство. Аз имам своя теория по този въпрос, но тя е толкова невероятна, че и на мене ми е трудно да повярвам в нея. Някой път ще обясня всичко и на тебе, и на останалите. Но не сега.

Той вдигна някакъв документ от писалището си и започна да го чете. Цяо Тай стана и излезе.

Веднага щом остана сам, съдията хвърля настрана хартията и извади от чекмеджето дебел свитък документи, отнасящи се до делото „Лян срещу Лин“. Започна да ги чете и челото му се покри с дълбоки бръчки.

[1] Религиозно-култовото течение на даоизма, за което става дума в романа, се оформя към първите векове от новата ера, като запазва само символична връзка с някои външни белези от учението на основателя на даоистката философия, Лаодзъ (VI в. пр. и. е.). През средните векове към даоисткия култ се включват и елементи на различни шамански, магически, гадателски и алхимически ритуали. — Б. к. р. ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ЩАТЕЛНО ПРЕТЪРСВАНЕ НА БИБЛИОТЕКАТА НА ЛИН ФАН; В ЕДНО РЕСТОРАНТЧЕ ЗА РАЦИ Е ОТКРИТА ВАЖНА УЛИКА

Когато Хун и двамата му спътници пристигнаха в къщата на Лин, те се насочиха право към библиотеката във втория двор. Тя беше една приятна стая с големи прозорци, откриващи изглед към подредената с вкус градина. Тао Ган веднага отиде при масивното, покрито с дърворезба писалище от абаносово дърво, разположено край десния прозорец. Той хвърли бегъл поглед на скъпия набор от пособия за писане върху полираната му повърхност. Ма Жун се опита да изтегли средното чекмедже, но то стоеше здраво на мястото си, макар че на него не се виждаше никаква ключалка.

— Почакай малко, братко! — каза Тао Ган. — Аз съм бил в Кантон и зная хитрините на тамошните дърводелци.

Той прокара чувствителните върхове на пръстите си по дърворезбата, украсяваща предната част на чекмеджето. Скоро намери скритата пружинка. Изтегли чекмеджето и видяха, че то е натъпкано с дебели връзки документи. Тао Ган ги струпа на писалището.

— Тая работа е за тебе, инспекторе! — оживено каза той.

Докато Хун се настаняваше в тапицираното кресло зад писалището, Тао Ган помоли Ма Жун Да му помогне да отместят тежкия диван, долепен до стената в дъното. Той разгледа внимателно стената педя по педя. После свалиха книжата от високите лавици и се заеха да ги проучват.

Дълго време единственият шум, който се чуваше, беше шумоленето на хартия и недоволното мърморене на Ма Жун. Найсетне Хун се облегна в креслото.

— Само обикновени делови писма и нищо друго! — обяви отегчено той. — Ще вземем целия куп в трибунала за допълнително разглеждане, може да се намерят някои писма, съдържащи прикрити намеци относно контрабандата. А вие двамата намерихте ли нещо?

Тао Ган поклати глава:

— Нищо интересно! — каза намусено той. — Хайде да идем в спалнята на мръсника!

Тръгнаха бавно към задния двор я влязоха в стаята с подвижния капак на пода. Там Тао Ган скоро откри една подвижна плоча в стената зад леглото на Лин Фан. Зад нея намери само затворената врата на една желязна каса с твърде сложна ключалка. Тао Ган поработи върху нея доста време, но най-накрая се отказа.

— Трябва да принудим Лин Фан да ни каже как да я отворим — каза той, като сви рамене. — Хайде да погледнем още веднъж коридора и третия двор на храма. Точно там негодникът е складираше торбите си със сол, възможно е част от съдържанието им да се е пръснало наоколо.

На дневната светлина личеше още по-ясно колко внимателно беше почистено всичко. Рогозките бяха грижливо забърсани, каменните плочи на коридора — пометени с твърда метла. Между тях не бе останала и пращинка, да не говорим за зрънце сол!

Тримата приятели се върнаха посърнали в къщата. Претърсиха другите стаи, но и там не намери нищо. Стаите бяха празни — мебелите бяха отнесени още при заминаването на жените и слугите на юг.

Наближаваше обяд, тримата бяха уморени и гладни.

— Миналата седмица — каза Тао Ган, — когато бях оставен тук на пост, един от стражниците ми каза, че близо до рибния пазар имало малък ресторант за раци. Там пълнели черупките с кълцано рачешко месо, смесено със свинско и чесън, и после ги запарвали. Това е местен специалитет и казват, че бил много вкусен!

— Караш слюнката ми да потече от устата! — изръмжа Ма Жун. — Бързо натам!

Ресторантът се оказа малка двуетажна сграда, която носеше претенциозното наименование „Павилион на морския жерав“. От стряхата висеше дълга лента червения плат, на която с големи йероглифи бе обявено, че заведението предлага избрани вина от севера и юга.

Като дръпнаха завесата на вратата, тримата приятели видяха малка кухня. Във въздуха се носеше апетитната миризма на пържено месо и чесън. Един дебел мъж, гол до кръста, стоеше зад огромен казан. Беше въоръжен с дълъг бамбуков черпак. Отгоре на казана имаше бамбукова решетка, отрупана с пълнени черупки от раци, които се запарваха. Встрани едно момче кълцаше месо на голяма дъска.

Дебелакът се усмихна широко и извика:

— Моля, качете се, ваши превъзходителства! Ще ви обслужим моментално!

Хун поръча три дузини пълнени черупки и три големи кани вино. После приятелите се заизкачваха по разнебитената стълба. Когато стигнаха до средата ѝ, Ма Жун чу силен шум, долитащ отгоре. Обърна се към Хун, който се изкачваше след него и каза:

— Изглежда, там горе се е събрала весела компания! Но намериха стаята празна, с изключение на един едър мъжага, седнал на масата срещу прозореца, с гръб към тях. Наведен над масата, той ожесточено сърбаше съдържанието на рачешките черупки, като вдигаше страхотен шум. Върху широките си рамене бе облякъл жакет от черна дамаска.

Ма Жун направи знак на другите да останат по местата си. После се приближи до масата, постави ръка върху рамото на дебелия и каза грубо:

— Отдавна не сме се срещали, братко!

Мъжът бързо вдигна поглед. Имаше широко, кръгло лице, чиято долна половина изцяло бе покрита от гъста, мазна брада. Той отправи зъл поглед към Ма Жун, след което отново се зае с храната си, тъжно поклащайки голямата си глава. Порови с показалец между празните черупки на масата и рече с въздишка:

— Хора като тебе, братко, карат човека да загуби вяра в себеподобните си. Оня ден се отнесох с тебе като с приятел. После разбрах, че работиш в трибунала. Подозирам, че ти си наредил да изгонят хората ми и мене от удобното ни убежище при храма. Когато се отнесат с тебе човешки, приятелю, трябва да отвърнеш със същото!

— Хайде, хайде! — каза Ма Жун. — Нека не си разваляме приятелството! На този свят всеки има определена участ. Случило се е така, че моята съдба е да обикалям този град в служба на негово превъзходителство съдията.

— Значи мълвата е вярна! — тъжно каза дебелият. — Не, братко, аз изгубих добрите си чувства към тебе. Остави честния гражданин насаме с размишленията му за малките порции, които алчният стопанин на тази мрачна кръчма слага в чиниите...

— Е — каза добродушно Ма Жун, — колкото до малките порции, ако си готов да се занимаеш с още една дузина пълнени раци, за мене и приятелите ми ще бъде удоволствие да похапнеш с нас!

Шън Па бавно обърса пръсти в брадата си. След малко рече:

— Добре, съгласен съм да турим пепел на миналото. За мене ще бъде чест да се запозная с твоите приятели.

Той стана и Ма Жун церемониално го представи на Хун и Тао Ган. После Ма Жун избра една квадратна маса и настоя Шън Па да седне на почетното място с гръб към стената. Хун и Тао Ган седнаха от двете му страни, а Ма Жун зае мястото отсреща. Той се провикна към кухнята долу за още ядене и вино.

Когато слугата донесе поръчката и се върна долу, а четиримата изпиха по една чаша вино, Ма Жун рече:

— Радвам се да видя, братко, че най-сетне си успял да си намериш хубав жакет. Навярно си платил добре за него, хората не подаряват току-така такива хубави неща! Сигурно си забогатял!

Шън Па явно се притесни. Той измърмори нещо за приближаващата зима, после заби нос в чашата си.

Изведнъж Ма Жун скочи и изби чашата от ръцете му. Блъсна масата към стената и изкрещя:

— Казвай, мошенико! Окъде си взел тази дреха? Шън Па бързо се огледа наляво и надясно. Бе притиснат към стената от ръба на масата, опрян в огромното му шкембе. От едната му страна бе Тао Ган, от другата — Хун. Нямаше надежда да се измъкне. Въздъхна тежко и започна бавно да разкопчава жакета.

— Знаех си аз — заоплаква се той, — че човек не може да си похапне на спокойствие с вас, копоите на трибунала! Ето, вземете тоя нищо и никакъв жакет! Старият човек ще умре от студ през зимата, а вас малко ви е грижа!

Като видя Шън Па толкова хрисим, Ма Жун седна отново и наля чаша вино. Бутна я към дебелия и резд:

— Далеч съм от мисълта да ти създавам неприятности, братко. Но трябва да зная как си се сдобил с тоя черен жакет.

В погледа на Шън Па се четеше недоверие. Той замислено почеса косматите си гърди. Тогава Хун се включи в разговора:

— Ти си светски човек — каза любезно той — и имаш богат и разнообразен опит. Без съмнение си даваш сметка, че за хората в твоето положение е разумно да бъдат в добри отношения със служителите на трибунала. Защо да не бъдеш и ти? Като съветник в гилдията на просяците, братко, ти спадаш, така да се каже, към градската управа. Ами да, аз те смятам за колега!

Шън Па изпразни чашата си, а Тао Ган бързо му я напълни отново. Дебелият каза:

— Когато го притиснат от едната страна със заплахи, а от другата — с похвали, на беззащитния стар човек не му остава нищо друго, освен да каже самата истина.

Той изпразни чашата си на един дъх, после продължи:

— Снощи идва пазачът на квартала и ни нарежда да се смятаме веднага от двора пред храма. Казва ли ни защо? Не! Но каквито сме си послушни и съзнателни, ние си отиваме. След час или малко повече аз се връщам, защото съм заровил няколко връзки медни пари за черни дни в един ъгъл на двора и не мога да ги оставя там. Познавам двора като дланта на ръката си и нямам нужда от светлина. Точно когато пъхам парите в пояса си виждам, че откъм страничната врата идва някакъв човек. Решавам, че това е долен главорез, защото кой честен гражданин ще скита там посред нощ?

Шън Па погледна в очакване към сътрапезниците си. Никой от тях не му отправи насърчителна забележка, но той продължи покорно:

— Препъвам го, когато той слиза по стълбите. Боже, какъв подъл мошеник! Скача и се нахвърля срещу мене с нож! При самозащита аз го повалям в безсъзнание. И какво, да го съблека гол и да задигна всичко, което има ли? Не! Аз си имам принципи! Така че вземам само тоя жакет с намерение да го занеса на пазача днес следобед, когато отида да му докладвам за нападението. После напускам онова място, като се надявам и вярвам, че по-къс-но зп конните власти ще се занимаят с главореза на свой ред. Ето, това е цялата гола истина!

Хун поклати глава и каза:

— Постъпил си като добър гражданин, братко! Сега няма да отваряме дума за парите, конто ся намерил в жакета, за такива

дреболии не се приказва между солидни господа. Но какво ще кажеш за личните принадлежности, които си намерил в ръкавите?

Шън Па бързо подаде жакета на инспектора.

— Всичко, което намерите вътре, е ваше! — щедро каза той.

Хун претърси двата ръкава. Те бяха съвършено празни. Но като прекара пръстите си по шева, напипа някакъв малък предмет. Пъхна ръка вътре и извади малък квадратен печат от нефрит. Показа го на двамата си приятели и те видяха, че върху печата са гравирани четири йероглифа: „Личен печат на Лин Фан“. Хун го сложи в ръкава си и подаде жакета обратно на Шън Па.

— Задръж го — каза той. — Както ти самият правилно се изрази, човекът, от когото си го взел, е подъл престъпник. Ще трябва да дойдеш с нас в трибунала като свидетел, но те уверявам, че няма от какво да се страхуваш. А сега, давайте да се залавяме за раците, докато не са изстинали!

Нямаше нужда от втора покана. На масата с удивителна бързина израсна купчина от празни рачешки черупки.

Когато се нахраниха, Хун плати сметката. Шън Па изклинчи от собственика десет процента отстъпка. Съдържателите на ресторанта винаги правеха отстъпка в цените за водачите на гилдията на просяците, защото иначе тълпи от просяци с отблъскващ вид се събираха пред заведенията им и прогонваха клиентите.

Като се прибраха в трибунала, отведоха Шън Па направо в личния кабинет на съдията. Щом го видя седнал зад писалището, Шън Па слисан вдигна ръце.

— Бог да пази Пуян! — възкликна ужасено той. — Сега пък един гадател ни е назначен за съдия!

Хун бързо му обясни истината. Шън Па побърза да коленичи пред писалището.

Съдията остана крайно доволен, когато Хун му подаде печата на Лин Фан и му докладва какво се бе случило. Той пошепна на Тао Ган:

— Ето как е бил ранен Лин Фа! Този дебел мошеник го е нападнал веднага след като той ни е затиснал под камбаната! — Д на Шън Па рече: — Ти ни направи голяма услуга, човече! Сега слушай внимателно. Ще присъствуваш на следобедното съдебно заседание. При мене ще доведат един човек и аз ще го накарам да застане очи в очи с тебе. Ако в него познаеш човека, с когото си се бил снощи, ще

кажеш това. Сега можеш да отидеш да си починеш малко в караулното помещение.

Щом Шън Па излезе, съдията каза на помощниците си:

— Сега, когато имам това допълнително доказателство, мисля, че мога да заложа капана за Лин Фан! Тъй като той е опасен противник, ще трябва да го поставим в колкото е възможно по-неблагоприятно положение. Той не е навикнал да се отнасят с него като с обикновен престъпник и затова ще се държим с него точно по този начин. Ако изгуби самообладание, аз съм убеден, че ще попадне в капана ми!

Хун не изглеждаше твърде уверен.

— Няма ли да е по-добре първо да разбием онази каса в спалнята му, Ваша Милост? — попита той. — А мисля също, че по-напред трябва да разпитаме капитана.

Съдията поклати глава.

— Зная какво правя — отвърна той. — За това заседание са ми необходими половин дузина рогозки от таванското помещение зад храма. Кажете на началника на стражниците, инспекторе, да иде веднага да ги вземе!

Тримата помощници на съдията се изгледаха един друг в сляпо недоумение. Но Ди не благоволеше да поясни думите си. След кратко неловко мълчание Тао Ган попита:

— А какво ще кажете за обвинението в убийство, Ваша Милост? Бихме могли да изправим Лин Фан пред собствения му златен медальон, намерен на самото място на престъплението!

Съдията сведе глава. Като поглаждаше гъстите си вежди, известно време той остана дълбоко замислен. После каза бавно:

— Право да ви кажа, и аз не знам какво да правя с този медальон. Нека изчакаме как ще се развият нещата по време на разпита на Лин Фан.

Съдията разгъна един документ върху писалището си и започна да го чете. Хун даде знак на Ма Жун и Тао Ган, които тихо напуснаха кабинета.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ХИТЪР ПРЕСТЪПНИК Е ХВАНАТ НАТЯСНО ЧРЕЗ ОСТРОУМНА УЛОВКА; ЧЕТИРИМА ДЪРЖАВНИЦИ РАЗГОВАРЯТ СЛЕД ВЕЧЕРЯ

Този следобед в съдебната зала се бе събрала голяма тълпа зрители. Новините за нощните събития в Храма на отвъдното проникновение и арестуването на заможния търговец от Кантон вече се бяха разнесли из Пуян и гражданите горяха от нетърпение да разберат за какво беше всичко това.

Съдията се изкачи на подиума и провери присъстващите. После написа заповед до началника на затвора. Скоро след това Лин Фан бе въведен в залата между двама стражници. Раната на челото му беше превързана. Той не коленичи. Погледна навъсено съдията и понечи да каже нещо. Началникът на стражниците незабавно го удари по главата с палката си, а двама стражници грубо го свалиха на колене.

— Кажи името си и с какво се занимаваш! — заповяда съдията.

— Настоявам да зная... — започна Лин Фан. Началникът на стражниците го удари през лицето с дръжката на бича си.

— Говори почтително и отговаряй на въпросите на негово превъзходителство, песоглавецо! — кресна му той.

Превръзката се беше разхлабила и раната върху челото на Лин Фан бе започнала да кърви обилно. Задавен от гняв, той процеди през зъби:

— Вашият покорен слуга се нарича Лин Фан и е търговец от град Кантон. Настоявам да зная защо съм арестуван.

Началникът на стражниците вдигна бича си, но съдията му направи знак с ръка и каза хладно:

— Скоро ще стигнем и до това. Първо ни кажи виждал ли си преди този предмет?

Докато говореше, съдията бутна златния медальон, намерен под камбаната, през ръба на масата. Той звънна на каменния под пред Лин Фан. Лин Фан го изгледа с безразличие, после изведнъж го вдигна и започна да го разглежда внимателно върху дланта си.

— Това е на... — оживено заговори той, но бързо се овладя. После добави твърдо: — Това е мое. Кой ви го е дал?

— Тук само съдът има право да задава въпроси — отвърна съдията. Той даде знак на началника на стражниците, който бързо грабна медальона от ръцете на Лин Фан и го постави обратно на масата.

Лин Фан се надигна, лицето му посиня от гняв. Той изкрещя:

— Върнете ми го!

— На колене, Лин Фан! — викна съдията. — Сега ще отговоря на въпроса ти.

Когато Лин Фан бавно падна на колене, съдията продължи:

— Питате защо си арестуван. Аз, съдията, ти казвам, че си обвинен в присвояване правата на държавата. Незаконно си търгувал със сол.

Самообладанието на Лин Фан като че ли се върна.

— Това е лъжа! — хладно каза той.

— Негодникът проявява неуважение към съда! — викна съдията. — Ударете го десет пъти с тежкия бич!

Двама стражници разкъсаха дрехата на Лин Фан, смъкнаха я и го хвърлиха на пода по очи. Бичът изсвистя във въздуха.

Лин Фан не беше свикнал на телесни наказания. Щом бичът се впи в плътта, писъците му се извисиха до небето. Когато началникът на стражниците го вдигна, лицето му бе посивяло и той дишаше с мъка. Съдията го изчака да се съвземе и каза:

— Имам сигурни свидетели, Лин Фан, които ще дадат показания за незаконната ти търговия. Няма да е лесно да измъкнем признанията им, но няколко удара с тежкия бич без съмнение ще ги накарат да проговорят.

Лин Фан погледна съдията с кръвясали очи. Той беше още полузашеметен. Хун стрелна въпросителен поглед към Ма Жун и Цяо Тай, но те поклатиха глави. Нямаха никаква представа за кого говори съдията. Тао Ган също гледаше слисано.

Съдията направи знак на началника на стражниците, който напусна залата, последван от двама свои подчинени.

Възцари се пълна тишина. Погледите на всички зрители бяха приковани в страничната врата, през която бяха излезли стражниците. Когато се върнаха, началникът им носеше един топ черна импрегнирана хартия. Двамата му подчинени вървяха след него, залитайки под тежестта на навитите тръстикови рогозки. Над тълпата се понесоха възгласи на недоумение.

Началникът на стражниците постла хартията на пода пред съдийската маса. Стражниците развиха рогозките и ги поставиха върху нея. Съдията кимна с глава, тримата взеха бичовете си и започнаха да удрят с тях по рогозките с всичките си сили. Ди ги наблюдаваше и бавно поглаждаше дългата си брада. Най-сетне вдигна ръка. Тримата мъже спряха и обърсаха потта от челата си.

— Тези рогозки — обяви съдията — са взети от пода на един таен склад в задния двор на къщата на Лин Фан. Сега ще видим какви показания ще дадат те на съда!

Началникът на стражниците отново нави рогозките. После хвана импрегнираната хартия за единия край, като направи знак на двамата си подчинени да вдигнат другия. Раздрусаха я внимателно няколко пъти и в средата ѝ се събра шепа сив прах. Началникът гребна малко от него на върха на меча си и го поднесе към съдията.

Ди наплюнчи пръстта си, допря го до сивия прах, после го облиза и кимна доволно.

— Лин Фан — рече той, — ти си мислиш, че си заличил всички следи от незаконната си търговия. Но не си съобразил, че колкото и внимателно да се пометат рогозките, в тях все пак ще остане известно количество сол. Не много, но достатъчно, за да се докаже вината ти!

Тълпата откликна с одобрителни възгласи.

— Тишина! — извика съдията. После продължи към Лин Фан: — На това отгоре има и второ обвинение срещу тебе, Лин Фан! Снощи ти извърши покушение срещу мене и помощниците ми, докато проучвахме Храма на отвъдното проникновение. Признай престъплението си!

— Снощи — отговори навъсено Лин Фан — си бях у дома и превързвах раните, които бях получил при едно препъване в тъмния двор. Нямам представа за какво говори Ваша Милост!

— Доведете при мене свидетеля Шън Па! — викна съдията към началника на стражниците.

Шън Па се насочи предпазливо към подиума, побутван от стражниците. Като го видя облечен в жакета от черна дамаска, Лин Фан бързо обърна лицето си встрани. Съдията попита свидетеля:

— Познаваш ли този човек?

Дебелакът изгледа бавно Лин Фан от главата до краката, като подръпваше мазната си брада. После тежко обяви:

— Да, Ваша Милост, това наистина е подлият песоглавец, който снощи ме нападна пред храма.

— Това е лъжа! — извика гневно Лян Фан. — Този нехранимайко ме нападна, а не аз него!

— Този свидетел — каза спокойно съдията — е бил скрит в първия двор на храма. Той те е видял да дебнеш мене и помощниците ми. И когато бяхме застанали под бронзовата камбана, той ясно е видял как ти си взел желязното копие и си отместил каменното блокче.

Съдията направи знак на началника на стражниците да отведе Шън Па. После се облегна в креслото си и продължи с отмерен глас:

— Сега виждаш, Лин Фан, че не можеш да отречеш, че си извършил покушение срещу мене. Когато те накажа за това престъпление, ще те предам на Провинциалния съд, където ще отговаряш за това, че си присвоил правата к.з държавата.

Като чу последните думи, Лин Фан не побърза да отговори. Той само облизваше кървящите си устни, а в очите му святкаха зли пламъчета. Въздъхна дълбоко и започна с тих глас:

— Ваша Милост, сега разбирам, че няма смисъл да отричам вината си. Това, че ви нападнах, беше глупава шега, за която искрено моля да ме извините. Истината е обаче, че през последните дни бях много раздразнен от досадните действия, които хората на трибунала предприемаха срещу мене. Когато снощи чух гласове в двора на храма и отидох да видя какво става там, видях Ваша Милост и помощниците ви, застанали под камбаната. Поддадох се на злия порив да ви дам един урок и отместих каменното блокче. После хукнах да извикам иконома и слугите си, за да ви освободим. Имах намерение още тогава да се извиня и да обясня, че съм ви взел за мародери. Но като стигнах до желязната междинна врата, видях, за свой ужас, че тя е затворена. Много уплашен, че Ваша Милост може да се задуши под камбаната,

побягнах към предната порта на храма с намерение да се добера до дома си през улицата. Но на предните стъпала бях повален в безсъзнание от този презрян разбойник. Щом се съвзех, се затичах с всички сили към дома си. Заповядах на иконома си веднага да иде да освободи Ваша Милост. Самият аз останах за малко да намажа с мехлем раната на главата си. Когато Ваша Милост се появи внезапно в спалнята ми в... малко странно облекло, помислих, че сте друг неканен гост, който се опитва да ме сплаши. Това е цялата истина. Повтарям, че дълбоко съжалявам за детинската си лудория, която така лесно би могла да се превърне в ужасна трагедия, и покорно ще приема наказанието, предвидено от закона,

— Е — каза равнодушно съдията, — доволен съм, че най-после си призна. Сега слушай, писарят ще прочете показанията ти.

Старши писарят прочете на висок глас признанията на Лин Фан. Съдията като че ли бе изгубил интерес към онова, което ставаше в залата. Той се отпусна назад в креслото и започна разсеяно да си играе с бакенбардките си. Когато писарят свърши, Ди зададе обичайния въпрос:

— Съгласен ли си, че признанията ти са записани вярно?

— Съгласен съм! — отговори Лин Фан с твърд глас. Началникът на стражниците му поднесе документа и той постави върху него отпечатъка от палеца си. Изведнъж съдията се приведе напред.

— Лин Фан, Лин Фан! — каза той със страшен глас. — В продължение на много години си се изплъзвал от закона, но този път той ще възтържествува и ти ще загинеш! Току-що подписа собствената си смъртна присъда! Ти много добре знаеш, че наказанието за физическо насилие е осемдесет удара с бамбукова пръчка, а си се надявал, че като подкупиш стражниците ми, ударите ще бъдат леки. Знаел си също, че когато те изправят пред Провинциалния съд, влиятелните ти приятели ще ти се притекат на помощ и вероятно ще се отървеш само с тежка глоба. Сега аз, съдията, ти казвам, че ти никога няма да се явиш пред Провинциалния съд! Главата ти, Лин Фан, ще падне на площадката за екзекуции отгатак южната градска порта на Пуян!

Лин Фан вдигна глава и погледна съдията с невярващи очи.

— Според закона — продължи съдията — измяната на отечеството, убийството на собствената майка или друг близък

роднина и престъпленията срещу държавата се наказват с най-тежката присъда в една от най-жестоките й норми. Запомни думите: „престъпления срещу държасата“, Лин Фан! Защото на друго място в закона се отбелязва, че покушението срещу длъжностно лице по време на изпълнение на служебните му задължения е равносилно на престъпление срещу държавата. Приемам, че едва ли съставителят на закона е имал предвид тези две точки да се разглеждат във връзка една с друга. Но в дадения случай аз, съдията, реших да се придържам към буквата от закона и да го тълкувам по този начин. Обвинението в престъпление срещу държавата е най-тежкото от всички възможни обвинения и за него трябва да се докладва чрез вестносец направо в Столичния съд. Никой няма да успее да се намеси в твоя защита. Правосъдието ще поеме пътя си, който в твоя случай ще завърши с позорна смърт.

Съдията удари с чукчето си по масата.

— Тъй като ти, Лин Фан, по собствена воля призна, че си извършил покушение срещу съдията си, аз те обвинявам в престъпление срещу държавата и предлагам за тебе най-тежкото наказание!

Като се олюляваше, Лин Фан се изправи на крака. Началникът на стражниците бързо наметна смъкнатия халат върху кървящия му гръб. Защото към осъдените на смърт се отнасяха внимателно.

Внезапно един слаб, но съвсем ясен глас прозвуча встрани от подиума:

— Лин Фан, погледни ме!

Съдията се наведе напред. Там, непоколебимо изправена, стоеше госпожа Лян. Като че ли бремето на годините се бе смъкнало от нея. Тя изведнъж бе започнала да изглежда много по-млада.

По тялото на Лин Фан премина продължителна тръпка. Той обърса кръвта от лицето си. После неподвижните му очи се разшириха, устните му се раздвижиха, но от тях не излезе никакъв звук.

Госпожа Лян бавно вдигна ръка и с обвинителен жест я насочи към него.

— Ти уби... — започна тя — ти уби своя... — Изведнъж гласът й секна. Тя наведе глава. Като чупеше ръце, започна отново с треперещ глас: — Ти уби своя...

Старицата бавно поклати глава. Вдигна обляното си в сълзи лице и продължително изгледа Лин Фан. После се олюля.

Лин Фан пристъпи към нея, но началникът на стражниците се оказа много по-бърз. Той го сграбчи и изви ръцете му на гърба. Докато двама стражници го отвеждаха настрана, госпожа Лян падна в несвяст.

Съдията удари с чукчето си по масата и обяви заседанието за закрито.

Десет дни след това съдебно заседание в Пуян Главният държавен секретар бе поканил трима души на неофициална вечеря в главната зала на резиденцията си в столицата.

Есента отстъпваше място на ранната зима. Трикрилата врата на просторната зала бе оставена отворена, за да могат гостите да се наслаждават на изгледа към градината, където на лунната светлина блестеше езеро, покрито с лотоси. Големи бронзови мангали, пълни с тлеещи въглени, бяха наредени край масата.

И четиримата мъже бяха над шестдесетте, побелели в служба на държавата. Седяха край маса от гравирано абаносово дърво, отрупана с редки лакомства в блюда от най-фин порцелан. Прислужваха им една дузина слуги, надзиравани от управителя на резиденцията, който следеше чашите от масивно злато да не остават празни.

Главният секретар бе отредил почетното място на масата за Върховния съдия на Столичния съд, тежък мъж с внушителна осанка и дълги, сиви бакенбарди. От другата страна бе седнал Имперският церемониалмайстор — слаб мъж с лека гърбица, резултат от ежедневното му общуване с императора. Насреща седеше висок мъж с побеляла брада и проницателни очи. Това беше Императорският цензор Гуан, чиято страшна слава се бе разнесла из цялата империя поради безкомпромисната му честност и остроумното му чувство за справедливост.

Вечерята беше към края си, мъжете допиваха последните си чаши вино. Служебните въпроси, които Главният секретар искаше да обсъди с приятелите си, бяха решени по време на вечерята и сега бе подхванат общ разговор. Главният секретар плъзна тънките си пръсти по сребрилата си брада и каза на Върховния съдия:

— Скандалната афера в оня будистки храм в Пуян е потресла дълбоко Негово императорско величество. Четири дни подред негово светейшество, Първосвещеникът, се застъпва за своята църква пред

Трона, но напразно. Мога да ви кажа строго поверително, че утре Тронът ще обяви освобождаването от длъжност на Първосвещеника като член на Великия съвет. Едновременно с това ще бъде обявено, че будистките учреждения занапред няма да бъдат освобождавани от данъци. А това, приятели, означава, че будистката клика вече няма да се меси в държавните работи!

Върховният съдия кимна и рече:

— Понякога щастливият случай дава възможност на някой дребен служител да направи, без да съзнава, голяма услуга на държавата. Местният съдия, някой си Ди, е постъпил наистина много необмислено, като е нападнал оня голям и богат храм. При обстановката, която съществуваше до неотдавна, цялата будистка клика щеше да се надигне разярена и този съдия щеше да загине, преди да успее да приключи делото. Но се случило така, че точно в този ден гарнизонът не бил в града и освирепялата тълпа избила монасите. Оня момък Ди не подозира, че това щастливо съвпадение е спасило кариерата, ако не и самия му живот!

— Доволен съм. Ваше Превъзходителство — каза цензорът, — че споменахте съдията Ди, защото това име ми напомни нещо. На писалището ми още лежат докладите за две други дела, решени от същия човек. Едното се отнася за изнасилване и убийство, извършени от скиташ, се разбойник — съвсем прост случай, за който не си струва да се говори. Другото засяга богат търговец от Кантон. В този случай съвсем не съм съгласен с присъдата, която е основана само на умела игра с членовете на закона. Но тъй като докладът е парафирам от вас и колегите ви от съда, предположих, че обстоятелствата са били по-особени. Ще остана много благодарен, ако бъдете така любезен да ме осветлите по този въпрос.

Върховният съдия остави чашата с вино и каза с усмивка:

— Това, драги приятелю, е дълга история. Преди много години аз бях на служба като младши съдия в Провинциалния съд в Гуандун. По онова време председател на съда беше оня презрян Фан, който по-късно бе обезглавен тук в столицата за злоупотреба с държавни средства. Бях свидетел на това, как въпросният търговец се измъкна от правосъдието след едно зверско престъпление, като плати голям подкуп. По-късно той извърши и други подли престъпления, включително убийство на девет души наведнъж. Оня съдия от Пуян е

знаел, че трябва да приключи делото бързо, защото му е било известно влиянието, което богатите търговци от Кантон имат в правителствените кръгове. Поради това той не се е опитал да докаже по-голямото престъпление на търговеца, но е успял да го накара да се признае за виновен в по-дребно злодеяние, което обаче може да се тълкува като престъпление срещу държавата. Тъй като счетохме, че е най-добре човекът, който повече от двадесет години се подиграва със закона да бъде най-сетне притиснат по законен път, ние единодушно решихме да подкрепим решението на съдията.

— Ясно — каза цензорът, — сега разбирам. Първата ми работа утре сутринта ще бъде да парафирам доклада.

Церемониалмайсторът бе слушал разговора с интерес. Сега се обади:

— Не съм опитен в съдебните дела, но разбирам, че този съдия Ди е решил две дела, които се оказват от важно значение за цялата държава. В единия случай е нанесен удар на будистката клика, в другия — на високомерните търговци от Кантон. Дали не трябва да се издигне този човек на по-висока служба, за да му се даде по-голям простор да развива способностите си?

Министърът бавно поклати глава.

— Този съдия — каза той — едва ли има четиридесет години. Предстои му дълга служебна кариера. В следващите години той ще има широки възможности да докаже своето усърдие и способностите си. Ако повишението дойде твърде късно, огорчава, ако дойде твърде рано — поражда прекалени надежди. В интерес на нашата служба двете крайности трябва да се избягват.

— Напълно съм съгласен — каза Върховният съдия. — От друга страна, този съдия може да бъде удостоен с някакъв знак на внимание за добрата му служба, просто за поощрение. Може би Церемониалмайсторът ще ни послужи, като предложи подходящ жест.

Церемониалмайсторът поглади замислено брадата си и каза:

— Тъй като Негово императорско величество благоволи лично да прояви интерес към случая с онзи будистки храм, утре с удоволствие ще ходатайствувам пред Трона да награди съдията Ди с един императорски надпис. Разбира се, написан не от самата ръка на императора, но копне от някой подходящ текст, гравирани върху украсена с орнаменти дъска.

— Това — възкликна одобрително министърът — е напълно подходящо за случая. Колко сте изтънчен в решаването на такива неща!

Церемониалмаисторът си позволи една от редките си усмивки.

— Обредите и церемониите — отбеляза той — поддържат равновесието на нашата сложна правителствена машина. От дълги години моята служба е да отмервам похвалите и упреците, наградите и наказанията — така внимателно, както златарят мери златото си. Едно зрънце в повече е достатъчно, за да наклони везните.

Четиримата мъже станаха и напуснаха трапезата. Предвождани от Главния държавен секретар, те слязоха по широките стъпала, за да се разтъпчат край езерото с лотосите.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ДВАМА ПРЕСТЪПНИЦИ СА ЕКЗЕКУТИРАНИ ОТВЪД ЮЖНАТА ГРАДСКА ПОРТА; СЪДИЯТА ДИ ПАДА НА КОЛЕНЕ ПРЕД ИМПЕРАТОРСКИЯ НАДПИС

Когато окончателното становище по трите дела пристигна от столицата, четиримата помощници на съдията бяха прекарали две тежки и мъчителни седмици. Още от сензационното заседание, на което бе осъден Лин Фан, съдията бе изпаднал в мрачно настроение и мълчаливо разсъждаваше върху някакъв въпрос, за който четиримата мъже можеха само да гадаят. Вместо да седне заедно с тях и на спокойствие да хвърли поглед назад към изтеклите събития, както бе възнамерявал, след изтръгването на признанието от престъпника съдията само бе изразил благодарността си за вярната им служба и незабавно се бе заровил в ежедневието на околийската управа.

Специалният пратеник от столицата пристигна един следобед. Тао Ган, който проверяваше сметките на трибунала в архивната зала, подписа разписката за обемистия плик и го отнесе в личния кабинет на съдията. Там бе седнал Хун с някакви документи, които трябваше да бъдат разписани от Ди, а Ма Жун и Цяо Тай му правеха компания. Тао Ган им показва големия печат на Столичния съд върху плика, после остави писмото на писалището и каза доволно:

— Това ще да е окончателното становище по трите ни дела, братя! Сега съдията малко ще се развесели!

— Не мисля — каза Хун, — че съдията се безпокои за това, дали висшите власти ще одобрят действията му във връзка с делата. Никога не ми е споменава какво го гнети, но аз смятам, че е нещо съвсем лично, нещо, което той напразно се опитва да изясни за себе си.

— Е — вмъкна Ма Жун, — зная един човек, който изведнъж ще се оправи, щом съдията произнесе окончателното си становище! И това е старата госпожа Лян! Разбира се, нашият уважаем Съвет на финансите ще лапне лъвския пай от имуществото на Лин Фан, но и онова, което остане за госпожа Лян, ще бъде достатъчно, за да я направи една от най-богатите жени в страната!

— Тя го заслужава! — забеляза Цяо Тай. — Казват, че са я видели да припада оня ден, точно в часа на нейната победа. Явно, напрежението е било прекалено силно за нея, изглежда, че през последните две седмици тя не е в състояние да стане от леглото.

В този момент влезе съдията Ди и всички бързо станаха. Той поздрави делово помощниците си, след това отвори запечатания плик, който му подаде Хун. Хвърли поглед върху съдържанието му и каза:

— Висшите власти са одобрили решенията ми във връзка с трите дела, които разгледахме. Ужасна участ очаква Лин Фан. По мое мнение обикновеното обезглавяване би било достатъчно. Но ще трябва да се подчиним на взетото решение.

После съдията прочете приложението към писмото, което носеше печата на Съвета по обредите и церемониите. Подаде го на инспектора Хун и като се обърна по посока на столицата, се поклони почтително.

— Този трибунал е удостоен с изключителна чест — каза той. — Негово императорско величество е благоволил да ни награди с дъска, украсена с орнаменти, на която е гравирано копие от надпис, изпълнен от самата цинобърна четка на Негово Величество. Щом пристигне този знак на почест от императора, ти, Хун, ще се погрижиш незабавно да бъде окачен на почетното място над подиума в съдебната зала!

Като прекъсна поздравленията на помощниците си, съдията продължи:

— Ще произнеса присъдите утре сутринта на извънредно заседание два часа преди изгрев слънце, както обикновено. Дай на служителите необходимите наставления, инспекторе, и уведоми коменданта на гарнизона, че искам тук да пристигне военен ескорт в часа, определен за отвеждане на престъпниците към площадката за екзекуции.

Съдията помисли малко, като подръпваше брадата си. После въздъхна и отвори папката със сметките на околията, която Хун бе

поставил на писалището му за подпис.

Тао Ган подръпна ръкава на инспектора. Ма Жун и Цяо Тай му кимнаха окуражително. Хун прочисти гърлото си и се обърна към съдията:

— Всички ние, Ваша Милост, недоумяваме какво става с убийството на Лян Къфа, извършено от Лин Фан. Сега, след като утре сутринта делото ще бъде приключено официално, бихте ли ни удостоили с обяснение?

Съдията вдигна поглед.

— Утре, след екзекуцията на престъпниците — отвърна кратко той. След това отново се зае да чете документите.

На следващата сутрин, много преди определения час, гражданите на Пуян започнаха да се стичат към трибунала по тъмните улици. Гъстата тълпа търпеливо чакаше пред главната порта.

Най-после стражниците разтвориха широката двукрила врата и навалищата нахлу в съдебната зала, осветена от няколко дузини големи свещи, наредени покрай стените. Над множеството се носеше шум от приглушени разговори. Много от зрителите хвърляха неспокойни поглед; към великана, който стоеше безмълвно зад началника на стражниците. На широките си рамене той носеше дълъг меч, който можеше да се държи само с две ръце.

Повечето от зрителите бяха дошли, защото горяха от нетърпение да чуят окончателното решение във връзка с трите престъпления, извършени в града мм. Но някои от по-старите граждани бяха дошли със свити сърца. Те знаеха колко строго се отнася правителството към размириците, а избиването на монасите лесно би могло да се приеме за проява на непокорство. Страхуваха се, че централните власти може да са решили да приложат наказателни мерки спрямо околията им.

Из съда с дълбок тътен отекнаха трите удара на големия бронзов гонг. Завесата зад подиума бе дръпната встрани и се появи съдията Ди, следван от четиримата си помощници. На раменете му висеше пурпурна мантия — знак, че ще бъдат произнесени смъртни присъди.

Съдията седна и провери присъстващите. После пред масата бе доведен Хуан Сан. По време на престоя му в затвора раните му бяха зараснали. Бяха му дали прощалното ядене от печено месо и той изглеждаше примирен от съдбата си. Когато коленичи пред подиума, съдията разни един свитък и прочете на глас:

— Престъпникът Хуан Сан ще бъде обезглавен на площадката за екзекуции. Тялото му ще бъде нарязано на парчета и хвърлено на кучетата. Главата му ще бъде изложена три дни при градската порта за назидание!

Вързаха ръцете на Хуан Сан на гърба. Стражниците прикрепиха на раменете му дълга бяла табела, на която с едри йероглифи бяха написани името, престъплението и присъдата му. После го отведоха.

Старши писарят подаде на съдията друг свитък. Докато го развиваше, Ди заповяда на началника на стражниците:

— Доведи при мене негово преподобие Върховно просветление и двете сестри Ян!

Началникът на стражниците доведе при съдийската маса стария игумен. Той бе облякъл пурпурен халат с жълти шевици, показващи духовния му сан. Като остави лакирания червен бастун, с който се подпираше, игуменът бавно коленичи.

Праскова и Син нефрит бяха въведени от иконома на съдията. Те носеха зелени рокли с дълги до земята ръкави, а косите им бяха вдигнати и превързани с панделки от бродирана коприна — прическата на неомъжените момичета. Тълпата зяпаше с възхищение двете красиви девойки.

Съдията заговори:

— Сега ще прочета заключителното решение във връзка със случая в Храма на всеобятното милосърдие. Правителството е решило цялото имущество на споменатия храм да бъде конфискувано. С изключение на главната и една странична зала цялата постройка трябва да бъде срината до земята в седемдневен срок, считано от днес. На негово преподобие Върховно просветление се разрешава да продължи да служи на богинята с помощта на не повече от четирима монаси. Тъй като съдебното следствие установи, че два от шестте павилиона в двора на споменатия храм нямат тайни входове, следва да се приеме, че жените, прекарвали по една нощ там, са заченали само по безкрайната милост на богинята Гуан Ин и да не се хвърля и сянка от съмнение върху законността на родените впоследствие деца. Четири златни кюлчета ще се вземат от съкровищницата на храма и ще се дадат като награда на момичето Ян, по име Праскова, и сестра ѝ. На съдията в родната им околия е наредено да прибави към списъка на семейството Ян в околийския регистър забележката: „Със заслуги към

държавата“. Като следствие от тази официална препоръка споменатото семейство Ян ще бъде освободено от всички данъци в продължение на петдесет години.

Тук съдията спря за момент. Поглади брадата си, огледа слушателите и после продължи бавно, подчертавайки всяка дума:

— Правителството на императора отбелязва с дълбоко неодобрение, че гражданите на Пуян са се осмелили да си присвоят изключителните права на държавата, като необуздано са нападнали и жестоко избили двадесет монаси и по този начин са попречили на нормалния ход на съдебното следствие. За това своеволие е виновен целият град. Първоначално правителството бе предвидило строги наказателни мерки, но като взе под внимание особените обстоятелства около случая, както и молбата на местния съдия за снизхождение, правителството реши в този случай — по изключение — милосърдието да надделее над правосъдието. Правителството се ограничава със строго предупреждение.

Над тълпата се понесе благодарствен шепот. Някои започнаха да приветствуват съдията.

— Тишина! — извика гръмогласно Ди и започна да навива бавно свитъка, а в това време старият игумен и двете момичета допряха няколко пъти чела о пода, за да изразят благодарността си, след което бяха отведени.

Съдията даде знак на началника на стражниците. Двама от подчинените му доведоха Лин Фан пред масата. По време на престоя си в затвора той значително се бе състарил. Малките му очи бяха дълбоко хлътнали в изпитото му лице. Като видя алената мантия върху раменете на съдията и страшния вид на палача, той се разтрепера толкова силно, че се наложи стражниците да му помогнат да коленичи пред подиума.

Като скръсти ръце в ръкавите си, съдията се изправи в креслото и започна бавно да чете:

— Подсъдимият Лин Фан е признат за виновен в престъпление срещу държавата, за което законът предвижда най-тежкото наказание в една от най-суровите му форми. В съответствие с това споменатият престъпник Лин Фан ще бъде екзекутиран, като бъде разкъсан жив на четири части.

Лин Фан нададе дрезгав вик и се свлече в безсъзнание на пода. Докато началникът на стражниците го съживяваше, като гореше оцет под носа му, съдията продължи:

— Всичкото движимо и недвижимо имущество на споменатия престъпник Лин, както и всички налични и вложени средства се конфискуват от държавата. След извършване на прехвърлянето, половината от споменатото имущество ще се даде на госпожа Лян, по баща Оуян, като компенсация за многобройните щети, нанесени на семейството ѝ от ръката на злодееца Лин Фан.

Съдията спря и огледа залата. Изглежда госпожа Лян не беше между слушателите.

— Това — заключи Ди — е окончателното решение по делото „Държавата срещу Ли и фан“. Тъй като престъпникът ще умре и на семейството Лян ще бъде платен кръвен откуп, с това се приключва и делото „Лян срещу Лин“. — Той удари с чукчето си по масата и обяви заседанието за закрито.

Когато съдията слизаше от подиума, за да се върне в личния си кабинет, зрителите го изпратиха с шумни приветствия. После в надпревара се втурнаха във на улицата, за да придружат каруцата с осъдените до площадката за екзекуции.

Откритата каруца чакаше готова пред главната порта, обкръжена от въоръжени с пики конници от щаба на гарнизона. Осем стражници изведоха Лин Фан и Хуан Сан и ги сложиха един до друг в каруцата.

— Сторете път, сторете път! — викаше охраната.

Паланкинът на съдията бе изнесен, предшествуван от група стражници, наредени в редици по четирима. Подобна група вървеше и отзад. Следваше ги каруцата с осъдените, заобиколена от войниците. Процесията потегли и се насочи към южната порта на града.

Щом пристигнаха на площадката за екзекуции, съдията слезе от паланкина си и комендантът на гарнизона, величествен в лъскавите си доспехи, го поведе към временния подиум, издигнат през нощта. Ди се настани зад масата, а четиримата му помощници заеха местата си встрани от него.

Двамата помощници на палача свалиха Лин Фан и Хуан Сан от каруцата. Войниците слязоха от конете и направиха кордон около тях. В алебардите им се отразяваше червеното сияние на зората.

Многолюдната тълпа се притискаше към кордона. Тя гледаше със страхопочитание четирите тежки орни бивола, които кротко хрупаха сеното, донесено им от един селянки.

По знак на съдията помощниците на палача поставиха Хуан Сан на колене. Те свалиха табелата и оголиха врата му. Палачът вдигна тежкия си меч и отправи поглед към съдията. Ди кимна с глава и мечът се стовари върху шкята на Хуан Сан. Осъденият падна по очи от силата на удара, но главата му само отчасти се бе отделила от тялото. Или костите му се бяха оказали извънредно здрави, или палачът не бе успял да се прицели добре. Тълпата зашумя. Ма Жун прошепна на Хун:

— Този нещастник имаше право! До последния миг от живота му лошият късмет не го изостави.

Двамата помощници вдигнаха Хуан Сан отново на колене и този път палачът му нанесе такъв свиреп удар, че главата му отхвъркна във въздуха и се отърколи на няколко стъпки от кървящото тяло. Палачът я вдигна, занесе я при масата, а съдията взе четката и беляза челото ѝ с яркочервен туш. После хвърлиха главата в една кошница, за да я окачат по-късно за косата на градската порта.

След това отведоха Лин Фан в средата на площадката за екзекуции. Помощниците на палача разрязаха въжетата, с които бяха вързани ръцете му. Като видя четирите бивола, осъденият нададе пронизителен писък и започна да се бори с пазачите си. Но палачът го сграбчи за врата и го хвърли на земята. Помощниците вързаха дебели въжета към китките и глезените му. Палачът даде знак на стария селянин и той доведе четирите бивола в средата на площадката.

Съдията се надвеси над коменданта и му каза пешо шепнешком. Комендантът издаде отсечена заповед и стражниците му се строиха в плътен квадрат около групата в средата, така че тълпата да не може да видя страхотната сцена, която щеше да се разиграе там. Всички погледи се отправиха към съдията, седнал на високия подиум. Над площадката за екзекуции се възцари дълбока тишина. Едва-едва можеше да се долови кукуригането на петел в някакъв отдалечен чифлик.

Съдията кимна.

Изведнъж се чу как Лин Фан започна да крещи като обезумял. После крясъците му преминаха в тежки степенания.

Чу се леко подсвирване, с което селяните обикновено подкарват биволите ся. Този звук, който обикновено извикваше във въображението една спокойна сцена сред оризовите поля, сега накара множеството да потръпне от напрежение и ужас.

Писъците на Лин Фан отново огласиха въздуха, този път примесени с безумен кикот. Чу се сух пукот, като че ли бе разсечено дърво.

Войниците се върнаха по местата си. Зрителите видяха как палачът отсече главата на Лин Фан от обезобразеното му, разкъсано тяло. Занесе я на съдията, който беляза челото ѝ с червената четка. По-късно щяха да я окачат на показ на градската порта заедно с главата на Хуан Сан.

Според обичая палачът подаде един сребърник на стария селянин. Но селякът се изплю и отказа да вземе тази злощастна монета, макар че не се случваше често сребро да погали дланта на селска ръка.

Удариха гонгове, войниците взеха оръжието си за почест и съдията слезе от подиума. Неговите помощници забелязаха, че лицето му бе станало пепеляво, а по челото му бяха избили капки пот въпреки утринния хлад. Той се качи в паланкина си и го отнесоха в храма на бога, покровител на Пуян, за да запали благовонни и да се помоли.

После Ди се върна в трибунала. На влизане в личния си кабинет видя, че четиримата му помощници го очакват. Съдията махна мълчаливо на Хун, който бързо му наля чаша горещ чай. Докато отпиваше бавно от чая на малки глътки, вратата внезапно се отвори и в кабинета влезе началникът на стражниците.

— Ваша Милост! — каза възбудено той. — Госпожа Лян се е самоубила! Изпила е отрова!

Четиримата помощници възкликнаха шумно, но съдията не изглеждаше изненадан. Той нареди на началника на стражниците да отиде на мястото със следователя, който да издаде свидетелство за смърт и да впише в него, че госпожа Лян се е самоубила в пристъп на умопомрачение. После се облегна назад в креслото си и каза с беззвучен глас:

— И така, след толкова години, случаят „Лян срещу Лин“ най-сетне е приключен. Последният жив член на семейството Лин умря на площадката за екзекуции, а единственият оцелял член на семейството

Лян се самоуби. Враждата е траяла почти тридесет години — една ужасна верига от убийства, насилие, палежи и долни измами. И това е краят. Всички са мъртви.

Съдията се загледа втренчено пред себе си. Четиримата му помощници го наблюдаваха с широко отворени очи. Никои не смееше да проговори.

Изведнъж съдията като че ли се пробуди. Кръстоса ръце в ръкавите си и започна с твърд и уверен глас:

— Още щом започнах да проучвам този случай, ми направи впечатление едно странно несъответствие. Знаех, че Лин Фан е безжалостен престъпник, а госпожа Лян е главният му враг. Знаех, че Лин е направил всичко възможно, за да я унищожи — но само до идването ѝ в Пуян. Запитах се: „Защо не я е убил тук?“ До неотдавна всичките му помощници са били при него, лесно би могъл да ги накара да я убият, и то така, че убийството да изглежда като нещастен случай. Той не се е поколебал да убие тук Лян Къфа; не се е поколебал дори за момент, когато е решил, че може да убие мене и вас четиримата. Но не е вдигнал ръка срещу госпожа Лян след идването ѝ в Пуян. Това много ме озадачи. Златният медальон, който намерихме под бронзовата камбана, беше ключът, който ми помогна да реша загадката... Тъй като на медальона беше изписана фамилията Лин, вие всички помислихте, че той е бил на Лин Фан. Но такива медальони се носят на връвчица около шията, на голо под дрехите. Ако връвчицата се скъса, медальонът би паднал в пазвата. Лин Фан не би могъл да го загуби. И тъй като ние го намерихме близо до шията на скелета, аз заключих, че е принадлежал на убития. Лин Фан не го е видял, защото жертвата го е носела под дрехите си. Медальонът се е показал едва когато дрехите и връвчицата, на която е бил прикрепен, са били проядени от термитите. У мене се породило съмнение, че скелетът не е на Лян Къфа, а на някой, който е имал същото фамилно име като убиеца си.

Съдията спря да говори, изпразни бързо чашата си с чай и след това продължи:

— Препрочетох собствените си бележки по това дело и открих още един факт, който говореше, че убитият е бил някой друг. Лян Къфа трябва да е бил на около тридесет години, когато е дошъл в Пуян. Лицето, което госпожа Лян е записала под това име, по нейните думи също е било на тридесет години, но пазачът е казал на Тао Ган, че е

изглеждало доста по-младо — на около двадесет. Тогава започнах да подозирам госпожа Лян. Мина ми мисълта, че тя също може би е друга жена, която прилича на госпожа Лян и знае всичко за старата вражда. Жена, която е мразела Лин Фан също толкова много, но на която той не е смее да навреди. Проучих отново книгата във връзка с враждата между двете семейства и се помъчих да открия жена и младеж, които биха могли да се представят за госпожа Лян и нейния внук. Тогава си изградих теория, която в началото ми се струваше съвсем невероятна, но се потвърди от фактите, станали известни впоследствие... Вие си спомняте, че според записките, наскоро след като Лин Фан е изнасилил госпожа Лян Хун, неговата собствена жена е изчезнала. Тогава хората са помислили, че той я е убил. Но не е имало доказателства за това и тялото не е било намерено. Аз се досетих, че Лин Фан не я е убил. Тя е избягала от него. Обичала го е много — толкова много, че вероятно е била в състояние да му прости, задето е убил брат ѝ и е станал причина за смъртта на баща ѝ. Защото жената трябва да следва мъжа си и да му се подчинява. Но когато съпругът ѝ се е влюбил в снаха ѝ, любовта ѝ се е превърнала в омраза — страшната омраза на пренебрегнатата жена... Веднъж избягала от мъжа си и решила да му отмъсти, какво по естествено от това да потърси тайно старата си майка, госпожа Лян, и да я помоли да я подкрепи в усилията ѝ да унищожи Лин Фан? Госпожа Лин вече е била успяла да нанесе жесток удар на съпруга си, като го е напуснала. Защото, колкото и странно да ви се вижда това, приятели, Лин Фан горещо я е обичал. Желанието му да обладае госпожа Лян Хун е било само прищявка на развратник, която не е намалила любовта към собствената му жена — единственото съществуване, което този корав и жесток човек някога е обичал... След като я загубил, злата му природа станала още по-зла и той започнал още по-свирепо да преследва семейството Лин. Най-после избил последните му членове в старата крепост. Там загинали всички, включително старата госпожа Лян и внукът и Лян Къфа.

Тяо Ган отвори уста дз каже нещо, но съдията вдигна ръка.

— Госпожа Лин — продължи топ — е започнала оттам, докъдето е била стигнала старата ѝ майка. Тъй като се е ползувала с пълното ѝ доверие, естествено е била добре запозната с работите на семейството. За нея съвсем не е било трудно да се представи за майка си, старата госпожа Лян. Предполагам, че е приличала на останалите от

семейството ек, трябвало е само да направи така, че да изглежда по-стара, отколкото е била в действителност. А освен това майка ѝ сигурно е очаквала нови нападения от страна на Лин Фан и преди да отиде в старата крепост, е поверила всички документи, отнасящи се до враждата между двете семейства, на дъщеря си, за да ги пази... Наскоро след това госпожа Лин вероятно се е разкрила пред Лин Фан. Този удар трябва да е бил за него по-страшен и от първия. Той е разбрал, че жена му не е загинала, а го е изоставяла и се е превърнала в негов заклет враг. Но не е могъл да я издаде — кой мъж, у когото е останала капка гордост, би признал, че собствената му жена се е объркала срещу него? Освен това той я е обичал. Единственото, което му е оставало да направи, е било да се скрие от нея. Така е дошъл тук в Пуян, а когато тя е продължила да го тормози, се е приготвил да бяга отново на друго място... Госпожа Лин е разкрила на Лин Фан истината за себе си, но го е излъгала относно младежа. Казала му е, че това е Лян Къфа. Това ме доведе до най-невероятната, и а й-безчовечна част на тази мрачна, жестока трагедия. Лъжата на госпожа Лин е била част от един пъклен план, много по-отвратителен със своето коварство и жестокост, отколкото което и да е варварско злодеяние на Лин Фан... Младежът е бил нейният собствен син, заченат от Лин Фан.

Сега всичките четирима помощници започнаха да говорят едновременно, но съдията отново вдигна ръка, за да въдвори тишина.

— Когато Лин Фан е изнасилвил госпожа Лян Хун, той не е знаел, че след толкова години напразни надежди жена му най-после е очаквала дете. Не се наемам да твърдя, приятели, че мога да прозра най-дълбоките тайни на женската душа. Но съм уверен, че страстта на Лин Фан към друга жена точно по времето, което госпожа Лин е мислела за връх на тяхната семейна любов, я е изпълнило с маниакална и нечовешка омраза. Казвам „нечовешка“, защото тя е пожертвувала собствения си син, за да може да нанесе съкрушителния удар на Лин Фан, след като веднъж е сломила душата му. Възнамерявала е в последния момент да му каже, че е убил сина си... Без съмнение тя е убедила младежа, че той наистина е Лян Къфа, като му е казала например, че в детството си момченцата са били разменени, за да бъде той по-добре защитен от нападките на Лин Фан. Но му е дала да носи медальона, който Лин Фан ѝ е подарил в деня на тяхната сватба... Разказвам ви тази ужасна история сега, защото не бях

сигурен в нея преди разпита на Лин Фан. До този момент тя бе само една мъглива теория. Първото ѝ потвърждение бе реакцията на Лин Фан, когато му показах медальона. Той почти каза, че украшението е на жена му. Второто и окончателно потвърждение дойде по време на оня кратък драматичен момент, когато съпруг и съпруга стояха един срещу друг пред съдийската маса. Часът на госпожа Лян най-сетне бе настъпил. Целта, към която тя се бе стремела с такова постоянство, бе постигната: мъжът ѝ бе унищожен, той щеше да загине на площадката за екзекуции. Настъпил бе моментът да нанесе удара, с който да разбие сърцето му. Като вдигна ръка с обвинителен жест, тя започна: „Ти уби своя...“ Но не ѝ стигнаха сили да произнесе последната дума, с която да завърши страшното изречение: „Ти уби своя син.“ Като видя мъжа си, застанал там, покрит с кръв, най-сетне победен, цялата ѝ омраза изведнъж се стопи. Тя видя само мъжа, когото бе обичала. Когато силите я напуснаха след преживяното вълнение и тя се олюля, Лин Фан се втурна към нея. Не за да я нападне, както помислиха началникът на стражниците и всички останали; видях израза в очите му и разбрах, че иска само да я подкрепи, за да не падне на каменния под и да се нарани... Това е всичко. Сега ще разберете трудното положение, в което се намирах още преди да изслушам Лин Фан. Бях го арестувал и трябваше да го осъдя бързо и без да се позовавам на това, че е убил сина си. Щяха да изминат месеци, преди да докажем, че госпожа Лин се е представяла за госпожа Лян. Затова трябваше да надхитря Лин Фан и да го накарам да признае покушението си върху нас. Но признанието му не ме извади от затруднението. Централните власти с положителност щяха да отсъдят по-голямата част от конфискуваното имущество на Лин Фан да бъде дадено на предполагаемата госпожа Лян. Никога не бих позволил въпросната уж госпожа Лян да придобие имущество, което по право принадлежи на държавата. Очаквах тя сама да се разкрие пред мене, защото сигурно е разбрала, че зная истината, когато започнах да я разпитвам подробно за бягството от подпаленото укрепление. Но след като тя не направи никакво признание, започнах да се страхувам, че ще се наложи да постъпя с нея според предписанията на закона. Сега и този проблем е решен. Госпожа Лян предпочете да се самоубие. Но е чакала, защото е искала да умре в същия ден и час, както и нейният съпруг. И сега бог ще ѝ бъде съдия.

В стаята настана гробна тишина. Съдията потръпна. Като се загърна по-плътно в дрехите си, той каза:

— Наближава зимата, въздухът е мразовит. На излизане, инспекторе, кажи, ако обичаш, на слугите да приготвят един мангал.

Когато четиримата му помощници си отидоха, съдията стана. Той отиде до страничната масичка с огледалото, за да свали черната си съдийска шапка. Огледалото отрази изпитото му, измъчено лице. Тон сгъна машинално шапката и я постави в чекмеджето на дървената подставка. Сложи домашната си шапка и започна да се разхожда из стаята с ръце на гърба.

(img:Image35.gif)

СЪДИЯТА ДИ КОЛЕНИЧИ ПРЕД ИМПЕРАТОРСКИЯ НАДПИС

Съдията правеше отчаяни опити да успокои мисълта си. Но веднага щом успееше да се отърве от спомена за ужасите, на които току-що бе станал свидетел, пред очите му се явяваше страхотната гледка на премазаните тела на двадесетте монаси, а в ушите му отново и отново започваше да кънти безумният смях на Лин Фан, чиито крайници се изтръгваха от тялото. Той се питаше с отчаяние как великото Небе е могло да пожелае такова нечовешко страдание, такова гнусно кръвопролитие...

Разкъсван от съмнения, съдията застана неподвижно пред писалището и закри с ръце лицето си!... Когато ги свали, погледът му падна върху писмото от Съвета по обредите и церемониите. С тъжна въздишка тон си спомни за задължението да провери дали слугите са поставили надписа на подходящото място. Дръпна завесата, която отделяше личния му кабинет от съдебната зала. Мина през подиума, слезе в залата и се обърна. Видя масата, покрита с алена покривка, и празното си кресло. Зад него видя платното с избродирания голям еднорог, символ на прозорливостта. А като погледна по-нагоре, видя на стената над балдахина, прикрепен над подиума, хоризонталната дъска със словата на императора.

Когато ги прочете, обзе го дълбоко вълнение. Съдията коленичи върху голите плочи. Съвсем сам в студената, празна зала той дълго стоя така и се моли горещо и смирено.

Горе, високо над него, утринното слънце осветяваше през прозорците четири позлатени йероглифи, написани с безупречно

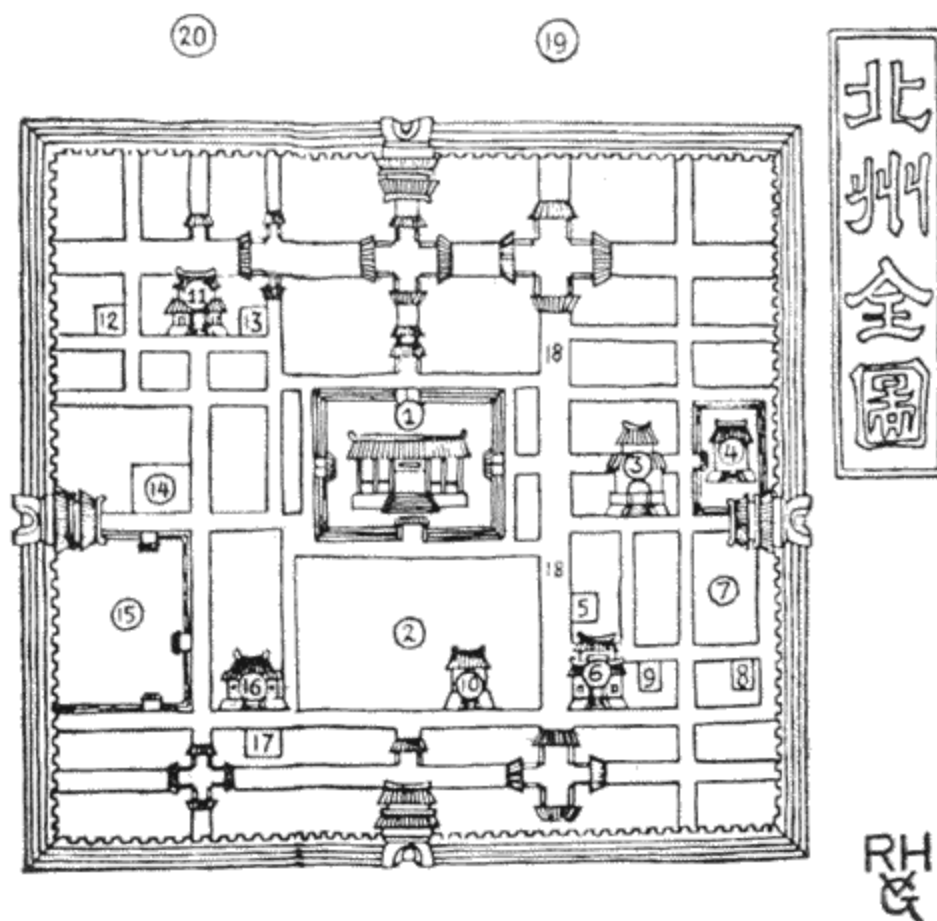
красивия почерк на императора:

„Справедливостта е по-ценна от човешкия живот“

С ГВОЗДЕЙ В ЧЕРЕПА

ГЛАВА ПЪРВА

НЕОЧАКВАНА СРЕЩА В ГРАДИНСКАТА БЕСЕДКА; СЪДИЯТА ДИ НАУЧАВА, ЧЕ Е ИЗВЪРШЕНО ПЪКЛЕНО УБИЙСТВО

КАРТА НА БЕЙДЖОУ

КАРТА НА БЕЙДЖОУ

- 1 — Трибунал
- 2 — Стар учебен полигон
- 3 — Кула на барабана

- 4 — Къща на Чу
- 5 — Аптека на Гуо
- 6 — Храм на бога на войната
- 7 — Военни складове
- 8 — Антикварен магазин на Пан Фън
- 9 — Магазин за хартия на братята Йе
- 10 — Кула на камбаната
- 11 — Храм на бога на града
- 12 — Магазин за памук на госпожа Лу
- 13 — Къща и а Лан Таокуй
- 14 — Минерална баня
- 16 — Храм на Конфуций
- 17 — Къща на майстор Ляо
- 18 — Главна улица
- 19 — Хълм на лекарствата
- 20 — Гробище

*Съдията трябва да се бори с бурните вълни от
злоба,
мъст и недоверие,
а единственият мост през тях е прав и тесен като
острието на рапира.
Той няма право на погрешна стъпка, няма право
своето
сърце да слуша —
трябва само справедливостта да чува —
пътеводната
звезда негаснеща, но все пак винаги далечна и
студена.*

Снощи бях седнал съвсем сам в градинската си беседка и се наслаждавах на прохладния вечерен ветреца. Беше доста късно и жените ми се бяха прибрали отдавна, всяка в своите покои. Цялата вечер се бях трудил усърдно в библиотеката си, подпомаган от слугата,

който снемаше книги от лавиците и преписваше необходимите ми пасажи.

Както ви е известно, през свободното си време съставям компендиум на престъпленията, извършени и разкрити по времето на сегашната ни велика династия Мин. Смятам да добавя и притурка с биографиите на разследвачи на престъпления, прославили се в подалечното минало. Точно сега работя върху биографията на Ди Жендзие, изтъкнат държавник, живял преди седемстотин години. През първата половина на кариерата си, когато още е служил като околийски управител и съдия в различни провинции, той е разкрил извънредно голям брой загадъчни престъпления и затова сега е известен главно като „съдията Ди“, знаменитият майстор сред разследвачите на престъпления от славното ни минало.

Когато слугата започна да се прозява, изпратих го да си легне и написах дълго писмо до по-възрастния си брат, който заема поста главен секретар на префекта на Бейджоу, далеч на север. Той бе назначен там преди две години и остави на моите грижи старата си къща на съседната улица. Писах му за откритието си, че Бейджоу е последното място, където съдията Ди е служил като управител, преди да бъде назначен на по-висок пост в столицата. Помолих го да се порови — в местната архива не беше изключено да ми намери интересни сведения за разкритите там престъпления от съдията Ди. Знаех, че брат ми ще направи всичко, което е по силите му, защото двамата винаги сме били много привързани един към друг.

Когато свърших писмото, забелязах, че в библиотеката е много горещо. Излязох да се поразтъпча в градината, където над изкуственото езеро с лотоси полъхваше хладен вятър. Реших, че няма да е лошо, преди да се прибера, да поседна в малката беседка, която бях наредил да построят в дъното на градината, край няколкото бананови дръвчета. Не ми се лягаше, защото, да ви кажа право, наскоро си имах известни домашни неприятности. То беше по повод на Третата жена, която си бях взел. Тя е красавица, а е и много добре образована. Не мога да проумея защо Първата и Втората ми жена незабавно дадоха да се разбере, че не я харесват, и ми се цупят за всяка нощ, прекарана с нея. Тази вечер обещах да прекарам нощта в покоите на Първата си жена и трябва да си призная, че съвсем не горя от нетърпение да се запътя натам.

Седнал в удобното бамбуково кресло, размахвах лениво пред лицето си ветрилото от пера на жерав и съзерцавах градината, обляна в хладните сребристи лъчи на луната.

Изведнъж видях, че малката задна врата на градината се отваря. Кой може да опише приятната ми изненада, когато видях, че влиза по-възрастният ми брат! Скочих и се спуснах по градинската пътечка да го посрещна.

— Какво те води насам? — възкликнах аз. — Защо не ме предупреди, че се каниш да дойдеш на юг?

— Наложих се да тръгна съвсем неочаквано — рече брат ми. — Реших първо да дойда да те видя. Надявам се, че ще ме извиниш за късното посещение!

Силно развълнуван, го хванах за ръка и го поведох към беседката. Забелязах, че ръкавът му е влажен и студен. Настаних го в креслото си, а аз седнах на стола срещу него и го загледах разтревожено. Беше много отслабнал, лицето му имаше сивкав оттенък, а очите му бяха леко подпухнали.

— Може би лунната светлина ме заблуждава — казах му обезпокоен, — но ми се струва, че си болен. Навярно пътуването ти от Бейджоу е било много изморително?

— Наистина се оказа трудно — спокойно рече брат ми. — Надявах се да пристигна тук преди четири дни, но имаше такава мъгла... — Той изчетка едно петно засъхнала кал от простия си бял халат и продължи: — Знаеш ли, напоследък не се чувствавам много добре, усещам една пареща болка тук... — Той леко докосна темето си. — Спуска се дълбоко надолу, зад очите... От време на време ме втриса.

— Топлият климат на родното ни място ще ти помогне да се пооправиш — утеших го аз, — а пък и утре ще помолим нашия стар лекар да те прегледа. Сега ми разкажи всички новини от Бейджоу!

Той ми разказа накратко за службата си там. По всичко личеше, че се разбира добре с началника си, префекта. Но щом стигна до своите лични работи, доби загрижен вид. Каза, че Първата му жена напоследък започнала да се държи доста странно. Отношението ѝ към него се променило, не можел да разбере защо. Намекна, че има някаква връзка между това и внезапното му заминаване. После го втресе силно и аз не настоях да ми разказва повече подробности по този въпрос, който очевидно съвсем не му беше приятен. За да разсея мислите му,

промених темата и подхванах разговор за съдията Ди. Казах му за писмото, което току-що бях написал.

— О, да! — рече брат ми. — В Бейджоу се разказва необикновена стара история за това, как съдията Ди, докато бил на служба там, разкрил три тайнствени престъпления. Предавана от поколение на поколение, разказвана и преразказвана в чайните, тази история, разбира се, е разкрасена с доста измислици.

— Едва минава полунощ — възбудено казах аз. — Ако това няма да те умори прекалено много, бих желал да ми я разкажеш!

Изпитото лице на брат ми се разкриви от болка. Но щом започнах да му се извинявам за неуместната си молба, той вдигна ръка и ме прекъсна.

— Може би ще ти бъде от полза да чуеш тази странна история — бавно каза той. — Ако аз самият ѝ бях обърнал повече внимание навремето, сега нещата можеха да бъдат по-други...

Гласът му заглъхна. Той отново леко докосна темето си, а после продължи:

— Ти, разбира се, знаеш, че по времето на съдията Ди, след победоносната война срещу татарите^[1], северната граница на империята ни за първи път е била изместена далеч на север, в равнините отатък Бейджоу. Сега Бейджоу е процъфтяваща, гъсто населена област, оживен търговски център на северните провинции. Но по онова време това е била една все още доста изолирана околия. Населението ѝ е било оскъдно, имало е много семейства с примес на татарска кръв. Те тайно изпълнявали загадъчните обреди на варварските магьосници. На север от Бейджоу, за да закриля империята на династията Тан от нападенията на татарските орди, била разположена Северната армия на главнокомандувация Уън Луо...

След този увод брат ми започна един необикновен разказ. Когато най-сетне стана и каза, че трябва да си върви, беше ударил часът на четвъртата нощна стража.

Поисках да го придружа до дома му, защото вече целият се тресеше, а пресипналият му глас беше станал толкова тих, че едва чувах какво приказва. Но той решително отказа и се разделихме пред вратата на градината.

Все още не ми се спеше. Върнах се в библиотеката и бързо започнах да записвам странния разказ на брат си. Когато пурпурното

заревото на изгрева обагри небето, оставих четката и легнах да спя върху бамбуковата кушетка на верандата.

Когато се събудих, приближаваше обяд. Накарах слугата да донесе ориза ми на верандата и ядох с апетит, като за първи път посрещнах с удоволствие съобщението на слугата, че Първата ми жена иска да ме види. Тя щеше да започне да ме обвинява, че не съм отишъл при нея през нощта, но аз тържествуващо щях да прекъсна тирадата ѝ, изтъквайки като неоспоримо извинение неочакваното посещение на по-възрастния си брат. Щом поставех на мястото ѝ тази вечно оплакваща се жена, щях да ида при брат си, за да побъбрим на спокойствие. Може би тогава той щеше да ми каже защо точно е отпътувал от Бейджоу и щях да имам възможност да го помоля за разяснения относно някои неща от снощния разказ, които не ми бяха станали съвсем ясни. Но тъкмо когато оставях на масата пръчиците за хранене, дойде икономът ми и събщи, че е пристигнал специален пратеник от Бейджоу. Пратеникът ми връчи писмо от префекта, който с прискърбие ме осведомяваше, че преди четири дни, в полунощ, по-възрастният ми брат е починал внезапно в Бейджоу.

Загърнат в дебел кожух, съдията Ди седеше на креслото зад писалището в личния си кабинет. Носеше стара кожена шапка с наушници, но все пак усещаше ледения полъх на вятъра в просторното помещение. Като погледна към двамата си възрастни помощници, седнали на табуретки пред писалището, той каза:

— Този вятър прониква и през най-малките пролуки!

— Той иде право от пустинните равнини на север, Ваша Милост — отбеляза възрастният мъж с рядката брада. — Ще повикам слугата да добави въглища в мангала. — Той стана и бавно се отправи към вратата. В това време съдията сви вежди и каза на другия си помощник:

— Изглежда, че тази северна зима не ти пречи особено, Тао Ган.

Мършавият мъж, когото нарекоха така, пъхна ръцете си дълбоко в ръкавите на покрития с кърпки кафтан от козя кожа и рече с кисела усмивка:

— Влачил съм старото си тяло из цялата империя, Ваша Милост. Студ или жега, суша или влага — все ми е едно! А пък имам и този чудесен татарски кафтан, който е много по-добър от скъпите кожуси!

Съдията си помисли, че рядко бе виждал по-окаяна премяна, но знаеше, че този негов хитър стар помощник обича пестеливостта. В миналото Тао Ган бе изкарвал прехраната си като странствуващ мошеник. Преди девет години, като управител на Ханюан, Ди бе измъкнал Тао Ган от много критично положение. Тогава мошеникът се бе отказал от занаята си и бе помолил съдията да го вземе на служба при себе си. От този момент широките му познания върху хитростите, използвани в престъпния свят, и способността му да разбира постъпките на бившите си събратя се бяха оказали изключително полезни при разобличаването на не един ловък злодей.

Хун се върна, придружен от един слуга, който носеше съд с нажежена жарава. Той изсипа въглените върху тлеещия огън в големия меден мангал край писалището.

Хун седна на предишното си място, потри мършавите си, ръце и каза:

— Неудобството на това помещение, Ваша Милост, е, че прекалено голямо! Никога не сме имали такъв просторен кабинет.

Съдията погледна към тежките дървени греди, поддържащи високия, почернял от времето таван и широките прозорци насреща, облепени с дебела навосьчена хартия, която смътно отразяваше белотата на натрупания в двора сняг.

— Не забравяй, инспекторе — рече той, — че допреди три години този трибунал е бил главна квартира на Главнокомандуващия на Северната армия. Изглежда, военните предпочитат винаги да им е по-широко!

— На Главнокомандуващия няма да му липсва простор там, където е сега! — забеляза Тао Ган. — Цели двеста мили на север, в средата на скованата от студ пустиня!

— Струва ми се — каза Хун, — че онези от Управлението на държавните служители в столицата са малко поизостанали от времето. Когато изпратиха тук Ваша Милост, те очевидно са смятали, че Бейджоу все още се намира на северната граница на империята!

— Може и да си прав! — каза съдията с мрачна усмивка. — Когато ми връчваше документа с назначението, началникът на Управлението много любезно, но малко разсеяно изрази увереността си, че ще се справя с непокорните варвари така, както съм се справил и

в Ланфан. Но тук в Бейджоу между мене и варварските племена отвъд границата има повече от триста мили разстояние и стохилядна армия!

Старият Хун гневно подръпна брадата си. Той стана и отиде в ъгъла на кабинета, при масичката с горещия чайник. Едно време Хун служеше при бащата на съдията и се бе грижил за малкия Ди в неговото детство. Преди дванадесет години, когато за първи път назначиха съдията Ди за управител в провинцията, Хун, независимо от напредналата си възраст, настоя да замине с него. За да оправдае постоянното му присъствие в трибунала, Ди чу бе дал званието „инспектор“. Дълбоко привързан към съдията и семейството му, старецът се бе превърнал в неocenим доверен съветник, с когото Ди споделяше открито всичките си затруднения.

Съдията прие с благодарност голямата купа горещ чай, която му поднесе Хун. Като я пие с двете си ръце, за да ги стопли, той отбеляза:

— Общо взето, не можем да се оплачем! Хората в тази околия са здрави, честни и трудолюбиви. За четирите месеца, откакто сме тук, освен текущата си работа сме имали само няколко случая на опити за физическо насилие и обиди, но Ма Жун и Цяо Тай бързо се справиха с виновниците. Трябва да добавя и това, че военната полиция си гледа работата много добре и взема бързи мерки срещу дезертърите от Северната армия, които бродят из околията. — Той поглади бавно дългата си брада. — И все пак... ето че преди десет дни изчезна госпожица Ляо...

— Вчера — каза Тао Ган — срещнах баща й, стария водач на гилдия, майстор Ляо. Той отново ме попита дали има някакви новини за дъщеря му Лиенфан.

Съдията остави чашата си на писалището. Смръщи рунтавите си вежди и каза:

— Огледахме пазара, разпространихме описанието й между военните и гражданските власти на околията... Мисля, че направихме всичко, което можехме да направим...

Тао Ган поклати глава.

— Струва ми се, че случаят с изчезването на госпожица Ляо Лиенфан не заслужаваше да си даваме толкова труд — каза той. — Аз все още мисля, че тя е забягнала с таен любовник. Няма да мине много време и ще се върне с някое дебело бебе на ръце и свенлив съпруг край себе си и ще помоли стария си баща да й прости и забрави всичко!

— Имай предвид обаче — забеляза Хун, — че тя е била сгодена! Тао Ган само се усмихна скептично.

— Съгласен съм, че всички обстоятелства говорят за бягство — каза съдията. — Отишла е на пазара с гувернантката си и докато е стояла в гъстата тълпа, наблюдавайки татарина с танцуващата мечка, изведнъж е изчезнала. Тъй като не е възможно да се отвлече млада жена в такава тълпа, човек наистина би предположил, че става въпрос за умишлено изчезване.

Някъде отдалече долетя плътният звук от удара на бронзовия гонг. Съдията стана.

— Трябва да открия сутрешното заседание на трибунала — рече той. — Но на всяка цена ще прегледам още веднъж записите ни във връзка със случая на госпожица Ляо. Изчезванията на хора винаги са ми били много неприятни. Бих предпочел да имам работа с явно убийство!

Докато Хун му помагаше да наметне съдийската мантия, Ди добави:

— Чудя се защо Ма Жун и Цяо Тай още не са се завърнали от лова.

Хун рече:

— Снощи ми казаха, че ще тръгнат преди зазоряване, за да хванат оня вълк, и ще се върнат навреме за сутрешното заседание.

Съдията свали с въздишка топлатата си кожена шапка и я смени със служебната — от черна коприна. Точно когато отиваше към вратата, влезе началникът на стражниците и запъхтян каза:

— Хората са много развълнувани, Ваша Милост! Тази сутрин в южния квартал на града е намерена някаква жена, зверски убита!

Съдията се закова на място. Обърна се към Хун и каза бавно:

— Забележката, която направих преди няколко минути, беше много глупава, инспекторе! Човек никога не трябва да говори с леко сърце за убийство!

Тао Ган каза развълнувано:

— Да се надяваме, че убитата не е онази девойка, Лиенфан!

Съдията не отговори. Докато пресичаше коридора, свързващ личния му кабинет със задната врата на съдебната зала, той попита началника на стражниците:

— Виждал ли си Ма Жун и Цяо Тай?

— Върнаха се преди няколко минути, Ваша Милост — говори началникът на стражниците, — но ей сега дотича пазачът на пазара и съобщи, че в една кръчма е избухна жестока свада. Помоли за бързо съдействие и двата помощници на Ваша Милост веднага тръгнаха с него.

Съдията поклати глава. Той отвори вратата, дръпна завесата и влезе в съдебната зала.

[1] Под това наименование традиционната китайска историография включва древномонголските племена, обитавали пустинята Гоби и степите на северозапад от Великата китайска стена през периода IX-XIII в. — Б.к.р. ↑

ГЛАВА ВТОРА

ПРОДАВАЧ НА ХАРТИЯ ОТПРАВЯ ОБВИНЕНИЕ СРЕЩУ ТЪРГОВЕЦ НА СТАРИННИ ВЕЩИ; СЪДИЯТА ОТИВА НА МЯСТОТО НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО

Седнал зад високата маса на издигнатия подиум, съдията наблюдаваше претъпканата с народ съдебна зала. Бяха се насъбрали повече от стотина души.

Шестима стражници бяха застанали пред масата в две редици по трима, а край тях стоеше началникът им. Хун бе заел обичайното си място зад стола на съдията, а Тао Ган стоеше встрани от масата, близо до една по-малка маса, върху която старши писарят подреждаше четките си за писане.

Точно когато съдията се канеше да удари с чукчето си по масата, на входа на залата се появиха двама души, облечени в спретнати кожени халати. Те започнаха с труд да се провират между хората, които ги отрупваха с въпроси. Ди направи знак на началника на стражниците, който бързо се промъкна през множеството и доведе двамата новопристигнали пред съдийската маса. Съдията силно удари по масата с чукчето си.

— Тишина и ред! — извика той.

Залата изведнъж утихна, всички погледи се отправиха към двамата мъже, които коленичиха на каменния под пред подиума. По-възрастният беше слаб човек със заострена бяла брада, лицето му бе напрегнато и изпито. Другият беше с масивно телосложение, имаше широко, закръглено лице и извита тънка брадичка, която обграждаше месестата му долна челюст.

Съдията провъзгласи:

— Обявявам сутрешното заседание на трибунала в Бейджоу за открито. Ще направя проверка.

Когато всички служебни лица отговориха на повикването, съдията се наведе напред и запита:

— Кой са двамата мъже, коленичили пред съдийската маса?

— Вашият нищожен слуга — каза почтително по-възрастният — се нарича Йе Пин, по професия продавач на хартия, а човекът до мене е по-младият ми брат Йе Тай, който ми помага в магазина. Уведомяваме Ваша Милост, че нашият зет, търговецът на старинни вещи Пан Фън, е убил жестоко жена си, нашата сестра. Умоляваме Ваша Милост...

— Къде е този човек, Пан Фън? — прекъсна го съдията.

— Избягал е от града вчера, Ваша Милост, но ние се надяваме, че...

— Всичко с времето си! — строго каза съдията. — Първо разкажете къде и как е било разкрито убийството!

— Рано тази сутрин — започна Йе Пин — брат ми, който сега е до мене, отишъл в къщата на Пан. Почукал на вратата няколко пъти, но никой не се обадил. Уплашил се, че се е случило нещо лошо, защото по това време Пан и жена му винаги са у дома си. Така че той се върна тичешком...

— Спрете! — прекъсна го съдията. — Защо брат ви първо не е попитал съседите дали не са виждали Пан и жена му да излизат?

— Къщата им се намира на съвсем пуста улица, Ваша Милост — отговори Йе. — И двете съседни къщи са празни.

— Продължете! — каза съдията.

— Отидохме там заедно — продължи Йе Пин, — тяхната къща е само на две пресечки от нашата. Пак чукахме, викахме, но никой не се появи. Аз познавам мястото като дланта на ръката си. Заобиколихме градината, покатерихме се на оградата и влязохме в задния двор на къщата. Двата прозореца на спалнята, преградени с решетки, бяха отворени. Покачих се върху раменете на брат си и погледнах вътре. Видях...

Вълнението задави гласа на Йе Пин. Въпреки студа, от челото му струеше пот. След малко той се овладя и продължи:

— Видях върху зиданата печка^[1] до стената голото тяло на сестра си, обляно в кръв, Ваша Милост! Нададох вик, изпуснах се от пречките на желязната решетка и паднах на земята. Йе Тай ми помогна да се изправа и двамата хукнахме към канцеларията на пазача...

Съдията удари с чукчето си по масата.

— Нека тъжителят се успокои и да се изкаже по-свързано! — заповяда навъсено той. — Като сте видели през прозореца тялото на

сестра си, покрито с кръв, как сте разбрали, че тя непременно е мъртва?

Йе не отговори, цялото му тяло се разтресе от ридания. После изведнъж вдигна поглед.

— Ваша Милост — заекна той, — тялото нямаше глава!

В претъпканата зала се възцари гробна тишина. Съдията се облегна назад. Като поглаждаше бавно дългите си бакенбарди, той каза:

— Продължавайте, моля! Бяхте стигнали дотам, че сте тръгнали да търсите пазача.

— Срегнахме го на ъгъла на улицата — продължи Йе Пин с малко по-спокоен глас. — Казахме му какво сме видели и че ни е страх да не е убит и Пан Фън. Помолихме го да ни разреши да отворим вратата със сила. Кой може да опише гнева ни, когато пазачът Гао ни каза, че вчера по обяд е видял Пан Фън да тича по улицата с кожена торба в ръце! Извикал, че напуска града за няколко дни. Този демон е убил сестра ни и е избягал, Ваша Милост! Умолявам Ваша Милост да арестува подлия убиец, за да може да бъде отмъстено за смъртта на клетата ни сестра!

— Къде е онзи пазач Гао? — попита съдията.

— Помолих го да дойде е нас тук в трибунала, Ваша Милост — изхленчи Йе, — но той отказа, като рече, че е длъжен да остане на пост край къщата. Трябвало да внимава да не би някой да влезе и да промени нещо вътре.

Съдията кимна и прошепна на Хун:

— Най-после един пазач, който си разбира от работата! — А на Йе Пин каза: — Сега писарят ще прочете записа на показанията ви и ако се съгласите, че е верен, вие и брат ви ще поставите под него отпечатъците на палците си.

Старши писарят прочете записките си и братята Йе се съгласиха с тях. Когато поставиха отпечатъците на палците си върху документа, съдията каза:

— Ще отида веднага с хората си на мястото на престъплението. Вие двамата също ще дойдете. Но преди да напуснете трибунала, ще продиктувате на писаря пълното описание на Пан Фън, за да бъде разпратено до представителите на гражданската и военна власт. Пан Фън има само една нощ преднина, пътищата са лоши и аз не се

съмнявам, че той скоро ще бъде задържан. Уверявам ви, че убиецът на сестра ви ще бъде изправен пред този трибунал!

Чукчето на съдията се удари о масата и той обяви заседанието за закрито.

Ди се върна в личния си кабинет и застана край мангала. Като топлеше ръцете си над огъня, той каза на Хун и Тао Ган:

— Ще изчакаме Йе Пин да продиктува описанието на Пан Фън.

— Тази отрязана глава — забеляза Хун — усложнява нещата.

— Възможно е Йе да е бил заблуден от полумрака в стаята — обади се Тао Ган. — Не е изключено краят на юргана или нещо друго да е закрило главата на жената.

— След малко ще видим всичко със собствените си очи — каза съдията.

Влезе един чиновник, който носеше хартията с пълното описание на Пан Фън. Съдията бързо направи извадки от него за обявите и написа бележка до началника на най-близкото военно-полицейско отделение. После нареди на чиновника:

— Погрижи се описанието да бъде незабавно разпространено!

Широкият паланкин на съдията чакаше готов вън на двора. Ди се качи и покани Хун и Тао Ган да седнат при него. Осем носачи — четирима отпред и четирима отзад вдигнаха дръжките на раменете си и потеглиха с отмерени стъпки. Отпред яздеха двама стражници, а отзад се движеше началникът им с други четирима от хората си.

Когато излязоха на главната улица, пресичаща града от север на юг, стражниците отпред заудряха малките си медни гонгове и завикаха с пълни гърла:

— Сторете път! Сторете път! Иде негово превъзходителство околийският управител!

От двете страни на главната улица бяха наредени магазини, а пред тях се тълпяха хора. Те почтително се отдръпваха, за да направят път на кортежа.

Шествието мина пред храма на бога на войната и след няколко завоя навлезе в дълга, права улица. Отляво бяха разположени редица складове с малки зарешетени прозорчета, а отдясно се точеше дълга, висока ограда, прекъсната тук-там от тесни врати. Спряха се пред третата врата, където ги очакваше малка група граждани.

Носачите поставиха паланкина на земята. Един мъж с открито, умно лице излезе напред и се представи като „Гао, пазачът на югоизточния квартал“. Той почтително помогна на съдията да слезе от паланкина. Ди огледа улицата в двете посоки и отбеляза:

— Тази част на града изглежда съвсем пуста!

— Преди няколко години — каза пазачът, — когато Северната армия все още беше разположена тук, складовете насреща се използваха за съхранение на боеприпасите, а от тази страна на улицата имаше осем двора, в които се намираха жилищата на военачалниците. Сега складовете са празни, но няколко семейства се настаниха в изоставените жилища на офицерите. Между тях бяха Пан Фън и жена му.

— Какво, в името на всемогъщото Небе — възкликна Тао Ган, — е накарало един търговец на старинни вещи да избере такова затънтено място? Тук не може да се продаде и соена питка, да не говорим за скъпи антики!

— Именно! — рече съдията. — Какво ще кажеш за това, пазачо?

— Пан Фън разнасяше стоката си по къщите на клиентите, Ваша Милост — отвърна пазачът Гао.

Леден порив на вятъра връхлетя в улицата.

— Заведи ни вътре! — нетърпеливо каза съдията. Озоваха се в широк, пуст двор, заобиколен от едноетажни постройки.

— Тук къщите са разделени на групи по три — обясни пазачът Гао. — В тази група средната къща е на Пан, другите две от известно време са празни.

Влязоха през вратата, която беше точно насреща, и се намериха в просторно помещение, оскъдно обзаведено с няколко евтини столове и маси. Пазачът ги преведе през него в един друг, по-малък двор. В средата му имаше кладенец, а до кладенеца — каменна пейка. Насреща се виждаха три врати. Пазачът ги посочи и каза:

— Вратата на спалнята е в средата. Отляво е магазинчето на Пан с кухня отзад, а отдясно е стаята, която му служи за склад.

Като видя, че вратата на спалнята е леко откряната, съдията бързо попита:

— Кой е влизал вътре?

— Никой, Ваша Милост — каза пазачът Гао. — След като разбихме вратата на главния вход, не съм разрешавал на никого от

помощниците си да минава през този двор, за да не бъде променено нищо на мястото на престъплението.

Съдията одобрително кимна с глава. Той влезе в спалнята и видя, че лявата ѝ стена е заета почти изцяло от широка зидана печка, покрита с дебел подплатен юрган. На печката лежеше голо женско тяло. Жената бе по гръб, ръцете ѝ бяха вързани отпред, а краката — опънати и вдървени. Шията завършваше като грозен чукан от разкъсана плът. Тялото и юрганът бяха покрити със засъхнала кръв.

Съдията бързо отвърна глава от ужасната гледка. До стената в дъното, между двата прозореца, видя тоалетна масичка. Върху огледалото бе праметната кърпа за лице, която се вееше на ледения вятър, нахлуващ през отворените прозорци.

— Влезте вътре и затворете вратата! — нареди съдията на Хун и Тао Ган. А на пазача каза: — Стой на пост отвън и не позволявай на никого да ни безпокои! Когато пристигнат братята Йе, да чакат в предното помещение!

Щом пазачът затвори вратата зад себе си, съдията се зае да изучава останалата част от стаята. До стената срещу зиданата печка бяха струпани обичайните четири червени кожени сандъка за дрехи, по един за всеки сезон, а в ъгъла бе поставена червена лакирана масичка. Единствените други мебели в стаята бяха две табуретки.

Без да иска, съдията отново погледна към мъртвото тяло. После каза:

— Не виждам съблечените дрехи на жертвата. Погледни в тези сандъци, Тао Ган!

Тао Ган отвори най-горния сандък и каза:

— Има само грижливо сгънати дрехи, Ваша Милост.

— Провери и четирите — отсече съдията. — Хун ще ти помогне.

Докато двамата помощници проверяваха съдържанието на останалите три сандъка, съдията стоеше прав в средата на стаята и бавно поглаждаше брадата си. Сега, след като бяха затворили вратата, кърпата висеше неподвижно и покриваше огледалото. Ди забеляза, че тя е изцапана с кръв. Спомни си, че много хора считат за лошо предзнаменование да се види в огледало отражението на труп. Явно, убиецът беше един от тях.

Едно възкликание на Тао Ган накара съдията да се обърне.

— В тайното двойно дъно на втория сандък намерих тези скъпоценности — рече той, като показа две красиви, златни гривни, обсипани с рубини, и шест игли за коса от масивно злато.

— Е — каза съдията, — предполагам, че антикварят е успял да се сдобие с тях на изгодна цена. Върни ги обратно на мястото им. Така или иначе, стаята ще бъде запечатана. Сега ме интересуват повече дрехите, които липсват, отколкото скъпоценностите, които са налице. Хайде да претърсим стаята, която служи за склад!

Като видя стаята, натъпкана с амбалажни кутии с най-различни размери, Ди каза:

— Претърси тези кутии, Тао Ган. Не забравяй, че освен дрехите, липсва и главата на жертвата! Ние с Хун ще проверим магазина.

По стените на магазинчето на Пан Фън се виждаха лавици с купички, вази, украшения от нефрит, статуетки и други дребни антики. Върху квадратната маса в средата бяха струпани шишета, книги и голям набор от четки с различни размери. В стаята имаше и голям сандък за дрехи. Съдията издърпа чекмеджето на масата и прерови съдържанието му.

— Гледай! — каза той, като посочи пръснатите в чекмеджето сребърници и връзки със стари сметки. — Пан Фън е бил принуден да замине съвсем набързо. Не е взел нито скъпоценностите, нито парите си.

Погледнаха и в кухнята, но там не намериха нищо, заслужаващо внимание.

Тао Ган дойде при тях. Като изтупваше дрехите си от прахта, той рече:

— В кутиите има големи вази, бронзови съдове и други старинни вещи. Всичко е покрито с прах, очевидно никой не е влизал там поне от една седмица.

Съдията погледна озадачен двамата си помощници и започна да глади бавно дългите си бакенбарди.

— Загадъчен случай! — каза най-сетне той, обърна се и напусна къщата, последван от двамата мъже.

Пазачът Гао ги чакаше в предното помещение заедно с началника на стражниците и братята Йе. Ди отвърна на поклоните им с кимване и заповяда на началника на стражниците:

— Кажи на двама от хората си да донесат куки и да претърсят кладенеца. Нека приготвят също носилка и чаршафи и да отнесат тялото на убитата в трибунала! После запечатай трите стаи във вътрешния двор. Двама души да останат на пост пред тях до следващо нареждане!

Съдията седна зад масата и направи знак с ръка на двамата братя да заемат табуретките срещу него. Хун и Гао Ган се настаниха на пейката до стената.

— Сестра ви наистина е била жестоко убита — бавно каза Ди на Йе Пин. — От отрязаната ѝ глава няма следа.

— Този демон Пан я е отнесъл със себе си! — проплака Йе Пин. — Пазачът Гао го е видял да носи кожена торба с някакъв заоблен предмет в нея!

Съдията се обърна към пазача:

— Разкажи точно как срещна Пан и какво ти каза той!

— Срещнах Пан Фън да бърза стремглаво по улицата в западна посока — каза пазачът. — Попитах го: „Къде бързате така, господин Пан?“, ала той дори не се спря да ми отговори по човешки. Само измърмори нещо в смисъл, че напуска града за няколко дни, и ме отмина. Въпреки че не беше с кожух, по лицето му се стичаше пот. В дясната си ръка носеше кожена торба с някакъв изпъкнал предмет.

Съдията помисли малко, после запита Йе Пин:

— Споделяла ли е някога сестра ви, че Пан се е отнасял зле с нея?

— Ами — отговори Йе Пин след известно колебание, — да ви кажа право, Ваша Милост, винаги съм смятал, че те се разбират много добре. Пан е вдовец, много по-възрастен от нея, разбира се, и има голям син, който работи в столицата. Ожени се за сестра ми преди две години и винаги съм го смятал за много добър човек, макар и малко скучен... Все се оплакваше от лошото си здраве... Хитрият дявол! През цялото време ни е правел на глупаци!

— Мене не можеше да заблуди! — внезапно избухна по-младият Йе. — Той е един подъл, отвратителен човек и... сестра ми често се оплакваше, че я бие!

Йе Тай гневно изду увисналите си бузи.

— А защо никога не си ми казвал за това? — изненадано попита Йе Пин.

— Не исках да ти причинявам тревоги! — навъсено рече Йе Тай.
— Но сега ще кажа всичко! Ще му дам да разбере на този кучи син!

— Защо отидохте при сестра си тази сутрин? — прекъсна го съдията.

Йе Тай се поколеба за момент, после отвърна:

— Ами, просто исках да видя как е.

Съдията стана.

— Ще изслушам пълните ви показания в трибунала, където те ще бъдат записани — отсеке той. — Сега ще отида там, а и вие двамата също трябва да дойдете, за да присъствувате на аутопсията.

Пазачът Гао и братята Йе придружиха съдията до паланкина му.

На главната улица един от стражниците се приближи с коня си до прозорчето на паланкина и сочейки с бича, каза на съдията:

— Това е аптеката на Гуо, следователя при смъртни случаи, Ваша Милост. Да ида ли да му кажа, че трябва да дойде в трибунала?

Съдията видя магазинче с малка, приветлива фасада. На нея бе окачена табела с два големи, красиво изписали йероглифа:

„КАНЕЛЕНАТА ГОРИЧКА“

— Сам ще поговоря с него — каза съдията. Докато слизаше от коня, добави към двамата си помощници: — Обичам да разглеждам аптеки. Вие по-добре останете отвън, вътре едва ли е много широко!

Още щом отвори външната врата, Ди усети приятния дъх на ароматни билки. Зад тезгяха стоеше гърбав човек и съсредоточено режеше с голям нож някакви изсъхнали растения. Той бързо заобиколи тезгяха и направи дълбок поклон.

— Вашият покорен слуга е аптекарят Гуо — представи се той с изненадващо дълбок и звучен глас. Беше висок само четири стъпки, но имаше извънредно широки, тежки рамене и голяма глава с дълги, несресани коси. Очите му бяха необичайно големи.

— Досега не ми се беше налагало да използвам услугите ви като следовател — каза съдията, — но съм чувал за майсторството ви и се възползувах от случая да ви посетя. Сигурно сте научили, че в югоизточния квартал е убита някаква жена. Трябва да дойдете в трибунала, за да извършите аутопсията.

— Тръгвам веднага, Ваша Милост! — каза Гуо. Като хвърли поглед към полиците, отрупани със стъкленици и връзки сушени

треви, той добави извинително: — Моля да не обръщате внимание на бедната ми аптека, Ваша Милост, всичко е в такъв безпорядък!

— Напротив — любезно отговори съдията, — виждам, че всичко е подредено много добре. — Като застава пред големия черен шкаф за лекарства, той прочете няколко от надписите, гравирани с красиви бели йероглифи върху безбройните чекмедженца. — Какво разнообразие от успокоителни средства! Виждам, че имате дори лунна билка! Тя се среща толкова рядко!

Гуо живо отвори посоченото чекмедже и извади от него връзка тънки, сухи корени. Докато той ги отделяше внимателно един от друг, Ди забеляза, че пръстите му са дълги и чувствителни. Аптекарят каза:

— Тази билка расте само на високия хребет отатък северната градска порта. Затова хората наричат този хребет хълма на лекарствата. Изравяме корените зиме, изпод снега.

Съдията кимна.

— През зимата всичкият сок се събира в корените — отбеляза той. — Тогава действието им е най-силно.

— Ваша Милост има задълбочени познания! — каза изненадан Гуо.

Ди вдигна рамене.

— Обичам да чета стари медицински книги — отвърна той. В същия момент почувствува, че в краката му нещо се движи. Погледна надолу и видя малко бяло котенце. То закуцука към Гуо и потри гръб в крака му. Гуо го вдигна внимателно и каза:

— Намерих го на улицата със счупено краче. Поставих му шина, но за нещастие крачето зарасна накриво. Трябваше да се допитам до учителя по ръкопашен бой Лан Таокуй — той умее чудесно да намества счупени кости.

— Моите помощници са ми разказвали за него — рече съдията. — Според тях той е най-големият майстор на ръкопашния бой и борбата, когото са виждали.

— Той е добър човек, Ваша Милост — каза Гуо. — Такива хора не се срещат често. — Аптекарят въздъхна и пусна котенцето на пода.

Синята завеса в дъното на магазина се отдръпна и влезе висока, стройна жена с поднос чаени чаши. Докато тя поднасяше чая с грациозен поклон, съдията забеляза, че лицето ѝ е като изваяно, с нежни и правилни черти. Не носеше грим. Кожата ѝ беше гладка и

бяла като най-чист бял нефрит. Косата ѝ бе вчесана просто, на три букли. Четири големи котки я следваха по петите.

— Виждал съм ви в трибунала — рече съдията. — Казвали са ми, че поддържате идеален ред в женското крило на затвора.

Госпожа Гуо се поклони отново и каза:

— Ваша Милост е много любезен. В затвора няма много работа. Той е почти празен, ако не се смята някоя и друга проститутка, зарязала войниците от Северната армия и дошла насам.

Съдията бе приятно изненадан от уверения, но въпреки това съвършено благовъзпитан начин, по който говореше жената.

Докато Ди отпиваше малки глътки от превъзходния жасминов чай, госпожа Гуо внимателно обви раменете на съпруга си с кожен плащ. Съдията забеляза изпълнения с топлина поглед, който тя отправи към гърбавия човек, докато връзваше шала около врата му.

На Ди не му се искаше да си тръгне. Тихият уют на тази малка аптека, пропит от аромата на сладки треви, беше добре дошла промяна след злокобната гледка в студената стая, където бе извършено убийството. С въздишка на съжаление той остави чашата си и каза!

— Е, трябва да тръгвам!

Излезе и се върна с паланкина си в трибунала.

[1] В северните райони на Китай се използват широки зидани печки, в които се поддържа бавен огън. През деня те служат като пейка, а през нощта — като легло. — Б.авт. ↑

ГЛАВА ТРЕТА

ОБЕЗГЛАВЕНИЯТ ТРУП Е АУТОПСИРАН; СЪДИЯТА СЕ СЪВЕЩАВА С ЧЕТИРИМАТА СИ ПОМОЩНИЦИ

В личния си кабинет съдията завари да го чака архиварят. Докато Хун и Тао Ган се суетяха в един ъгъл около чайника, Ди се настани зад писалището. Архиварят застана почтително край него и постави върху писалището връзка документи.

— Извикайте началника на прислугата! — нареди съдията и се зае да преглежда книгата.

Когато началникът на прислугата се яви, Ди вдигна глава и каза:

— След малко началникът на стражниците ще докара в трибунала тялото на госпожа Пан. Не искам да го зяпат външни хора и безделници и затова аутопсията няма да бъде публична. Накарай хората си да помогнат на следователя Гуо при приготвянето на всичко необходимо в страничната зала и кажи на пазачите, че освен служителите на трибунала могат да пуснат само двамата братя на убитата и пазача на южния квартал — никой друг!

Хун подаде на съдията чаша чай, над която се вдигаше пара. Ди отпи няколко глътки и каза с лека усмивка:

— Нашият чай не може да се сравнява с жасминовия, който пих преди малко в аптеката на Гуо. Между другото, двамата Гуо никак не си подхождат. И все пак, изглежда, че живеят много щастливо!

— Госпожа Гуо беше вдовица — каза Тао Ган. — Първият ѝ мъж — струва ми се, че се казваше Ван — беше търговец на месо. Той умря преди четири години, след едно пребиване. Бих казал, че така е било по-добре за жената, защото съм чувал да говорят за Ван като за подъл и развратен човек.

— Да — добави архиварят, — месарят Ван остави големи дългове, включително към публичния дом зад пазара. Вдовицата продаде магазина и цялото му обзавеждане, но с това не можа да покрие дълговете на мъжа си към публичния дом. Съдържателят

поиска тя да му стане робиня, но тогава се намеси старият Гуо. Той изплати дълговете и се ожени за вдовицата.

Съдията подпечата документа пред себе си с големия червен печат на трибунала, вдигна поглед и отбеляза:

— Тя прави впечатление на добре образована жена!

— Научила е много неща за билките и лекарствата от стария Гуо, Ваша Милост — каза архиварят. — Лекува чудесно различни женски болести. Отначало хората не одобряваха свободното ѝ ходене по къщите, защото е омъжена жена, но сега са много доволни от нея. Тя лекува жените много по-добре от лекарите мъже, на които се разрешава, разбира се, да опипват само пулса на пациентките си.

— Доволен съм, че тя е главна надзирателка в женското крило на затвора ни — каза съдията, като подаваше книжата на архиваря. — Обикновено жените, натоварени с тази длъжност, са ужасни вещици, над които трябва да се упражнява непрестанен надзор, за да не малтретират и мамят затворничките.

Архиварят отвори вратата, но побърза да се дръпне встрани, за да направи път на двама огромни, широкоплещести мъжаги с дебели кожени куртки за езда и калпаци с наушници. Това бяха Ма Жун и Цяо Тай, другите двама помощници на съдията. От погледа, с който ги посрещна Ди, личеше привързаността му към тях. Някога и двамата се бяха препитавали като скитащи по пътищата разбойници, или както меко ги наричаха — „братя от зелените гори“. Преди дванадесет години, когато Ди пътуваше към мястото на първото си назначение като съдия, двамата го бяха нападнали на една пуста отсечка от пътя, но безстрашието и властният характер на съдията им бяха направили толкова силно впечатление, че те на часа бяха изоставили разбойническия живот, за да постъпят на служба при него. През последните години тази чудесна двойка се бе оказала много полезна при задържането на опасни престъпници и изпълнението на други трудни и рисковани задачи. Сега съдията запита Ма Жун:

— Какво се е случило?

— Нищо особено, Ваша Милост! Две групи носачи на столовено-носилки се бяха скарали в една кръчма, когато пристигнахме там с брат Цяо караницата тъкмо беше на път да премине в сериозно сбиване с ножове, но ние двамата ги понапердашихме по главите и много скоро всички се прибраха тихичко по домовете си. Доведохме

със себе си четирима от подстрекателите. Ако Ваша Милост не възразява, можем да ги пхнем да пренощуват в затвора.

— Много добре! — каза съдията. — Между другото, хванахте ли оня вълк, от който се оплакваха селяните?

— Убихме го, Ваша Милост — отговори Ма Жун. — Беше забележителен лов! Приятелят ни Чу Даюан го забеляза пръв — голям звяр! Но Чу не можа да постави навреме стрела в тетивата, и Цяо Тай заби своята стрела право в гърлото на звяра. Превъзходен изстрел, Ваша Милост!

— Забавянето на Чу ми даде възможност да си опитам късмета — отбеляза Цяо Тай със спокойна усмивка. — Не зная защо се забави, той е чудесен стрелец!

— И се упражнява всеки ден — добави Ма Жун. — Трябва да го видите как стреля по онези снежни човеци в естествена големина, които си прави сам! Обикаля ги с коня си в галоп, стреля и почти всяка стрела попада право в главата! — Ма Жун въздъхна с възхищение, после запита: — Какво е това убийство, за което говорят всички, господарю?

Лицето на съдията помръкна.

— Отвратителна история! — каза той. — Идете в страничната зала и вижте дали можем да започнем аутопсията.

Когато Ма Жун и Цяо Тай се върнаха и съобщиха, че всичко е готово, съдията отиде в страничната зала заедно с Хун и Тао Ган. Началникът на стражниците и двама слуги стояха в очакване край една висока маса. Съдията се настани зад масата, а четиримата му помощници се наредиха край отсрещната стена. Ди забеляза Йе Пин, Йе Тай и пазача Гао, застанали в един ъгъл. Той отговори на поклоните им с кимване и направи знак на Гуо. Гърбавият мъж отгърна юргана, който покриваше тръстикова рогозка пред масата. За втори път през този ден съдията погледна към обезобразеното тяло. Въздъхна, взе четката и попълни един формуляр, като четеше написаното на глас:

— Тялото на госпожа Пан, по баща Йе. Възраст?

— Тридесет и две години — каза Йе Пин със задавен глас. Лицето му беше бледо като на мъртвец.

— Аутопсията може да започне! — каза съдията. Гуо потопа парче плат в медния съд с топла вода край себе си и навлажни ръцете на мъртвата. Разхлаби внимателно въжето. После се опита да раздвижи

ръцете, но те напълно се бяха вкочанили. Свали сребърния пръстен от дясната ръка и го постави върху къс хартия. После старателно изми тялото, като го оглеждаше инч по инч. Мина доста време, преди да го обърне и да умие кървавите петна по гърба. Междувременно Хун успя да разкаже с бърз шепот на Ма Жун и Цяо Тай всичко, което знаеше за убийството. Ма Жун слушаше със затаен дъх.

— Виждаш ли тези следи от камшик по гърба? — промърмори той на Цяо Тай. — Почакай само да пипна чудовището, което ги е причинило!

Гуо отдели много време, за да разгледа остатъка от шията. Най-сетне се изправи и започна доклада си:

— Тялото е на омъжена жена. Няма признаци да е раждала. Кожа — гладка, без рождени белези и следи от стари наранявания. По тялото няма рани, но кожата около китките е протрита от възетата, има охлузвания в областта на гърдите и мишниците. По гърба и бедрата има белези, явно причинени от удари с камшик.

Гуо изчака писарят да запише тези подробности и продължи:

— По остатъка от шията личат следи от голям нож. Предполагам, че е използван кухненски сатър.

Съдията гневно подръпна брадата си. Той нареди на писаря да прочете протокола от доклада на Гуо. След това следователят постави отпечатъка на палеца си под записаното. Ди нареди на Гуо да даде пръстена на Йе Пин. Йе го разгледа внимателно и каза:

— Липсва рубинът! Сигурен съм, че оня ден, когато видях сестра си, той беше на пръстена.

— Сестра ви не носеше ли други пръстени? — попита съдията.

Йе поклати отрицателно глава и съдията продължи:

— Сега можете да приберете тялото, Йе Пин, и да го поставите във временен ковчег. Отрязаната глава все още не е намерена, нямаше я нито в къщата, нито в кладенеца. Уверявам ви, че ще направя всичко, което е по силите ми, за да заловя убиеца и да намеря главата. Тогава тя ще бъде поставена в ковчега при тялото и ще се извърши окончателното погребение. Братята Йе се поклониха мълчаливо, а съдията стана и се върна в личния си кабинет, последван от своите четирима помощници. Като влезе в просторното помещение, Ди потръпна от студ въпреки тежкия си кожух. Той каза кратко на Ма Жун:

— Добави въглища в мангала!

Ма Жун се зае да подсили огъня, а останалите насядаха. Известно време съдията само поглаждаше бавно дългите си бакенбарди, без да каже дума. Когато Ма Жун седна при другите, Тао Ган се обади:

— Без съмнение това убийство ще ни изправи пред някои сериозни затруднения!

— Виждам само едно — изръмжа Ма Жун, — и то е да пипнем в ръцете си онова чудовище Пан Фън! Да заколи жена си по такъв начин! А при това жената си я бива!

Вгълбен в мислите си, съдията не го чу. Изведнъж той възкликна ядосано:

— Но това е невъзможно! — Стана енергично, заразхожда се из кабинета и продължи: — Намираме съблечен труп на жена, а от дрехите и обувките ѝ няма следа! Била е вързана, измъчвана и обезглавена, а няма признаци да се е съпротивлявала! Съпругът ѝ, заподозрян в убийство, внимателно е прибрал отрязаната глава и всички дрехи, разтребил е стаята и е избягал, а не е взел скъпите накити на жена си, нито среброто от чекмеджето — представяте ли си?! Е, какво ще кажете сега за всичко това?

Хун отбеляза:

— Човек би помислил, Ваша Милост, че е замесено и трето лице!

Съдията спря да се разхожда, върна се на стола зад писалището и отправи настойчив поглед към помощниците си. Цяо Тай поклати глава и рече:

— Понякога дори на такъв силен мъж, какъвто е палачът, въоръжен с огромен меч, му е трудно да отсече главата на престъпника. А ние чухме, че Пан Фън е слаботелесен, възрастен мъж. Как е могъл да отсече главата на жена си?

— Възможно е — каза Тао Ган — Пан да е заварил убиеца в къщата. Уплашил се е толкова много, че е побягнал като заек и е зарязал всичкото си богатство.

Съдията бавно поглади брадата си и рече:

— В това, което казваш, има здрав смисъл. Но, така или иначе, трябва да намерим този Пан колкото е възможно по-скоро!

— И да го намерим жив! — добави многозначително Тао Ган. — Ако предположенията ми са верни, сега убиецът трябва да е по петите му.

Изведнъж вратата се отвори и като тътреше краката си, в кабинета влезе мършав, стар мъж. Това беше домашният иконом на съдията. Ди го изгледа учудено.

— Какво те води насам? — попита го той.

— Ваша Милост — каза старият иконом, — пристигна конен пратеник от Тайюан. Първата ви жена иска да знае можете ли да ѝ отделите малко време.

Съдията стана и каза на помощниците си:

— Нека се срещнем отново тук към свечеряване. Ще отидем заедно на вечерята у Чу Даюан.

Той кимна отсечено с глава и излезе от кабинета. Икономът тръгна след него.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

СЪДИЯТА ОТИВА НА ЛОВНА ВЕЧЕРЯ; ВОЕННАТА ПОЛИЦИЯ АРЕСТУВА ПРЕДПОЛАГАЕМИЯ УБИЕЦ

Малко след като се стъмни, шестима стражници вече чакаха на двора със запалени фенери от плътен пергамент. Като ги видя как тропат с крака, за да се стоплят, началникът им се ухили и каза:

— Не се плашете от студа, момчета! Нали знаете колко е щедър почитаемият Чу Даюан — той ще се погрижи да нахранят всички ни добре в кухнята му!

— А обикновено не скъпи и виното си — весело добави един млад стражник.

След това всички застанаха мирно. На вратата се появи съдията, следван от четиримата си помощници.

Началникът на стражниците даде команда на носачите. Съдията се качи в паланкина заедно е Хун и Тао Ган. Конярят доведе конете на Ма Жун и Цяо Тай, който каза:

— По пътя ще вземем учителя Лан Таокуй, Ваша Милост!

Съдията кимна и носачите потеглиха с бързи крачки. Като се облегна на възглавниците, Ди кача:

— Вестоносецът на Тайюан дойде с тревожни новини. Първата ми жена трябва да тръгне на път утре сутринта, защото майка ѝ е тежко болна. Втората и Третата ми жена ще я придружат, децата също. По това време на годината пътуването няма да бъде леко, но какво да се прави! Старата дама е на повече от седемдесет години и жена ми е много обезпокоена.

Хун и Тао Ган изразиха съчувствието си. Съдията им поблагодари и продължи:

— Лошо се получи, че трябва да отида на вечерята у Чу Даюан. Пазачите са докарали в трибунала три закрити каруци за превозване на семейството ми. Би трябвало да остана, за да ръководя опаковането и товаренето на багажа. Но тук Чу е виден гражданин, не бива да

уронвам престижа му, като откажа да отида на вечерята в последния момент.

Хун кимна с глава и рече:

— Ма Жун ми каза, че Чу е направил приготовления за чудесно угощение в главната зала на резиденцията си. Той е веселяк. Ма Жун и Цяо Тай са много доволни от ловните излети, които им организира, а да не говорим за запоите!

— Чудя се как успява да запази доброто си настроение — забеляза Тао Ган, — след като има осем жени на главата си!

— Е — снисходително каза съдията, — знаете, че той няма деца. Сигурно му е много мъчно, че не може да се сдобие със син, който да продължи рода му. Той е атлетичен мъж, но не смятам, че държи целия този харем само за развлечение.

— Чу Даюан е много заможен — философски каза Хун, — но има неща, които не могат да се купят дори с неговото богатство! — След малко добави: — Страхувам се, че след заминаването на всичките ви жени и деца Ваша Милост ще се чувства доста самотен през следващите дни!

— С това убийство, което съдът трябва да разследва — отвърна съдията, — и без туй едва ли щях да имам много време за семейството си. Докато жените ми ги няма, ще се храня и ще спя в кабинета. Не забравяй да кажеш това на началника на прислугата, Хун!

Ди погледна през прозорчето и видя черния силует на Кулата на барабана, очертан на фона на звездното зимно небе.

— Скоро ще стигнем! — каза той.

Носачите спряха пред величествена порта. Високите ѝ, лакирани в чернено крила се отвориха и един много висок и здрав мъж, загърнат в скъп черен кожух, се приближи ѝ помогна на съдията да слезе от паланкина. Той имаше широко, румено лице и грижливо подстригана черна брада.

След като Чу Даюан поздрави съдията с добре дошъл, двама други мъже направиха поклоните си. Ди с тревога разпозна слабото лице и треперещата сива козя брадичка на майстор Ляо. Не се съмняваше, че по време на вечерята Ляо непременно ще го запита докъде е стигнал съдът в издирването на дъщеря му. Младият човек до майстор Ляо беше Ю Кан, секретарят на Чу. Като видя пребледнялото

му, нервно лице, съдията разбра, че и той ще поиска да узнае има ли новини за годеницата му.

Тревогата на съдията нарасна още повече, когато Чу, вместо да ги въведе в голямата приемна зала, ги поведе към една открита тераса в южното крило.

— Бях решил — гръмогласно каза Чу Даюан да предложи на Ваша Милост вечеря в залата, но, виждате ли, ние тук сме прости северняшки провинциалисти и нашата кухня съвсем не може да се сравнява с домашната кухня на Ваша Милост! Помислих си, че Ваша Милост ще предпочете една истинска ловна вечеря на открито. Печено месо и селска ракия — просто провинциално меню, но не съвсем безвкусно, надявам се!

Съдията отговори учтиво, но тайно си помисли, че тази идея на домакина е крайно неуместна. Вятърът бе стихнал и цялата тераса бе обградена с високи плъстени паравани, но все пак беше много студено. Ди трепереше, болеше го гърлото. Помисли си, че навярно е настинал зле тази сутрин в къщата на Пан и че би се зарадвал много повече на една приятна вечеря в топлата зала.

На терасата бяха запалени множество фенери, чиито потрепващи пламъчета осветяваха големия квадрат, образуван от четирите маси — дебели дървени плоскости, закрепени на магарета. По средата бе поставен грамаден мангал, пълен с горящи въглини. Около мангала бяха застанали трима слуги, които препичаха късове месо на дълги железни шишове.

Чу Даюан настани съдията в един походен стол начело на масата, между себе си и майстор Ляо. Хун и Тао Ган бяха настанени на масата отдясно, заедно със секретаря на Чу, Ю Кан. Срещу тях седнаха двама възрастни мъже, които Чу представи като водачи на гилдиите на винопроизводителите и търговците на хартия. Ма Жун и Цяо Тай седнаха на масата срещу съдията заедно с учителя по бокс Лан Таокуй.

Съдията разглеждаше с интерес прославения майстор на боя, шампион на северните провинции. Лицето и главата му бяха гладко обръснати и блестяха на светлината. Той бе обръснал косата си, за да не може да бъде сграбчен за нея по време на схватките. От Ма Жун и Цяо Тай съдията бе чул, че Лан се е посветил изцяло на изкуството си, никога не се е женил и води напълно аскетичен живот^[1]. Докато разменяше обичайните любезности с Чу, Ди със задоволство си

мислеше, че Ма Жун и Цяо Тай сигурно са много щастливи от завързаното в Бейджоу приятелство с такива сродни души като Чу Даюан и Лан Таокуй.

Чу вдигна тост в чест на съдията и Ди трябваше да отвърне със същото, макар че лютото питие пареше болното му гърло. После Чу се заинтересува за убийството и съдията разказа накратко за случилото се, като в паузите си вземаше от печеното месо. Тлъстината предизвика спазми в стомаха му. Опита се да си гребне от зеленчуците, но му беше трудно да борави с пръчиците за хранене с ръкавици, както правеха другите. Свали нетърпеливо ръкавиците, но сега пък пръстите му премръзнаха и му стана още по-трудно да се храни.

— Това убийство — с дрезгав шепот каза Чу — разстрои силно приятеля ни Ляо. Той се страхува, че дъщеря му Лиенфан може също да е сполетяна от подобна участ. Не бихте ли ми дали малко кураж, Ваша Милост?

Съдията каза на майстор Ляо няколко думи за усилията, които се полагат за издирването на дъщеря му, но това само даде повод на сивобрадия господин да се впусне в безкрайно описание на изключителните ѝ качества. Съдията дълбоко му съчувствуваше, но бе чувал неговата история няколко пъти в трибунала, пък и главата му се пръскаше от болка. Лицето му гореше, но краката и гърбът му бяха леденостудени. Мислеше си с тревога дали жените и децата му няма да пострадат по пътя в това мразовито време.

Чу се надвеси над съдията и каза:

— Искрено се надявам, че Ваша Милост ще намери това момиче — живо или мъртво! Секретарят ми се изтерза до смърт за него. Аз напълно му съчувствувам, нали разбирате, защото тя е негова годеница и е чудесна девойка. Но виждате ли, в имението ми има много работа за вършене, а напоследък момъка наистина за нищо не го бива!

От Чу лъхаше миризма на ракия и чесън, докато той шепнеше в ухото на съдията. Ди внезапно се почувствува зле. Измърмори, че е направено всичко възможно за намирането на госпожица Ляо, после стана и се извини, че трябва да се отдели за малко.

По знак на Чу един слуга с фенер въведе съдията в къщата. През лабиринт от мрачни коридори стигнаха до малък двор с редица тоалетни в дъното. Ди бързо влезе в една от тях. Когато излезе, го

чакаше друг слуга с меден леген гореща вода. Съдията изтри лицето и врата си с мокра кърпа и се почувствува малко по-добре.

— Можеш да си вървиш — каза той на слугата, — аз помня пътя.

Ди закричи из осветения от луната двор. Тук беше съвсем тихо, вероятно това място се намираше някъде в дъното на обширната резиденция.

След известно време съдията реши да се върне при останалите. Но коридорите в къщата бяха тъмни като гроб и той загуби ориентация. Плесна с ръце, за да повика някой от слугите, но никой не се яви. Явно цялата прислуга беше въвн на терасата, за да обслужва гостите.

Ди се взря в тъмнината и забеляза ивица слаба светлина. Като напредваше внимателно, той стигна до една открената врата, която водеше към малка градина, оградена с висок дървен плет. Градината беше запустяла, само в най-отдалечения ѝ край, до задната врата, се виждаха няколко храста. Клоните им бяха приведени от тежестта на натрупания по тях замръзвал сняг.

Съдията се огледа и почувствува внезапен пристъп на страх.

— Май наистина съм болен! — измърмори той. — Какво толкова страшно може да има в тази тиха вътрешна градина?! — Слезе с усилие по дървените стъпала и тръгна през градината към задната ѝ врата. Единственият шум, който долавяше, беше скриптенето на снега под ботушите си. Но страхът се усили, облада го злокобното чувство за скрита опасност. Неволно спря и се огледа. Сърцето му замря. Под храстите стоеше неподвижно странна бяла фигура. Застанал като вкаменен на мястото си, съдията спря върху нея ужасения си поглед. Изведнъж въздъхна облекчено: това беше снежен човек, направен така, че да наподобява будистки свещеник в естествена големина, седнал замислено с кръстосани крака до оградата.

Ди щеше да се засмее, но усмивката замръзна на устните му. Двата въглена ги нямаше на мястото, където трябваше да бъдат очите на снежния човек. Празните орбити го гледаха втренчено със зловна насмешка. Цялата фигура излъчваше потискащо усещане за смърт и разруха. Сърцето на съдията се сви от внезапен пристъп на ужас. Той се обърна и бързо тръгна към къщата. Докато изкачваше стълбите, се спъна и нарани пиццала си, но продължи да бърза, доколкото му позволяваше тъмнината, като опипваше стените на коридора. След две

извивки срещна един слуга с фенер, който го отведе обратно на терасата.

Гостите, развеселени, пееха въодушевено някаква ловджийска песен. Чу Даюан отмерваше такта, като барабанеше по масата с пръчиците си за хранене. Като забеляза съдията, той бързо стана и каза загрижено:

— Ваша Милост не изглежда много добре!

— Май съм се простудил сериозно — каза Ди с пресилена усмивка. — Представете си, един снежен човек във вътрешната ви градина ме уплаши до смърт!

Чу шумно се засмя.

— Ще кажа на слугите си, че децата им правят страшни снежни човеци! — каза той. — Хайде, пийнете си още малко, това ще ви помогне да се съвземете.

Ненадейно на терасата се появи икономът. С него вървеше дебел мъж. Заостреният шлем, късата ризница и торбестите кожени панталони показваха, че той е командир на патрул от конната военна полиция. Дебелият застава мирно пред съдията и каза отсечено:

— Имам честта да докладвам, че патрулът ми залови мъж на име Пан Фън на две мили източно от главния път, шест мили на юг от Селото на петте овена. Току-що го предадох на началника на затвора в трибунала на Ваша Милост.

— Чудесно! — възкликна съдията. Обърна се към Чу и добави: — Много съжалявам, но трябва да си тръгна, за да се заема със случая. Понеже не искам да развалям хубавото празненство, ще взема със себе си само инспектора Хун.

Чу Даюан и останалите гости изпратиха съдията до предния двор, където той се сбогува с домакина и отново се извини за преждевременното си тръгване.

— Дългът преди всичко! — сърцато каза Чу. — И се радвам, че са хванали негодника!

Когато стигнаха в трибунала, съдията каза на Хун:

— Извикай началника на затвора!

Началникът бързо се яви и отдаде чест на съдията.

— Какво намерихте у арестувания? — запита го Ди.

— Не носеше оръжие, Ваша Милост, само документ за самоличност и малко пари.

— А не носеше ли кожена торба?

— Не, Ваша Милост.

Съдията кимна и му нареди да ги заведе при затворника.

Когато началникът на затвора отключи желязната врата на малката килия и вдигна фенера си, мъжът, седнал на пейката, се изправи. Тежките вериги, с които беше окован, издрънчаха. Ди забеляза, че на пръв поглед Пан Фън изглежда доста безобиден възрастен човечец. Имаше яйцевидна глава с рошави сиви коси и увиснали мустаци. Лявата му буза бе пресечена от грозен червен белег. Пан не се впусна в обичайните обяснения, че е невинен, а само почтително и безмълвно отправи поглед към съдията.

Ди сгъна ръце в широките си ръкави и каза строго:

— Срещу вас, Пан Фън, е отправено много сериозно обвинение!

Пан въздъхна и рече:

— Лесно мога да се досетя какво се е случило, Ваша Милост! Братът на жена ми, Йе Тай, навярно е скалъпил лъжливо обвинение срещу мене. Този негодник постоянно ме преследва за пари, но напоследък аз решително отказвах да му давам заеми. Предполагам, че това е отмъщението му!

— Както знаете, законът не ми позволява да разпитвам затворниците извън съдебната зала. Но бихте могли да си спестите някои неприятности по време на утрешното съдебно заседание, ако ми кажете сега дали напоследък сте имали сериозни скарвания с жена си.

— Значи, и тя е замесена в историята! — горчиво каза Пан. — Сега разбирам защо през последните седмици се държеше така странно и излизаше по никое време. Без съмнение тя е помагала на Йе Тай да съчини лъжливото обвинение! Оня ден, когато аз...

Съдията вдигна ръка.

— Утре ще разкажете всичко! — отсече той. После се обърна и излезе от килията.

[1] Учителят Лан Таокуй е типичен представител на традиционната китайска школа за бойно изкуство, пренесена по-късно от китайски бежанци в Япония и доразвита там в известната японска система за самоотбрана, наречена „джудо“ или „жиужицу“. Китайското бойно изкуство целяло по-скоро физическото и нравствено

усъвършенстване на личността, отколкото победата над противника.
Б.пр. ↑

ГЛАВА ПЕТА

ТАО ГАН РАЗКАЗВА ЗА ЛЮБИМОТО ЗАНИМАНИЕ НА ШАМПИОНА; ТЪРГОВЕЦ НА СТАРИННИ ВЕЩИ
ДАВА ПОКАЗАНИЯ ПРЕД СЪДА

На следната утрин съдията влезе в личния си кабинет малко преди да започне заседанието на трибунала и завари четиримата си помощници, които го очакваха.

Хун забеляза, че Ди е все още блед и има уморен вид. Бе ръководил товаренето на покритите каруци до късно през нощта. Съдията седна зад писалището си и каза:

— Е, семейството ми замина. Военният ескорт пристигна преди зазоряване. Ако не падне нов сняг, ще бъдат в Тайюан след около три дни. — Той уморено потри очите си с ръка, после бързо продължи: — Снощи имах кратък разговор с Пан Фън. Първото ми впечатление е, че предположенията ни са верни и жена му е била убита от трето лице. Той или е съвършен актьор, или наистина няма представа какво се е случило!

— А закъде е бързал толкова оня ден? — попита Тао Ган.

— Ще разберем това след малко, като го разпитам в трибунала — каза съдията. Той бавно отпи няколко глътки от горещия чай, който му бе поднесъл Хун, и продължи: — Снощи пожелах вие тримата да не напускате вечерята у Чу не само защото се страхувах, че ще се развали компанията, а и защото смътно усещах нещо необикновено в атмосферата наоколо. Никак не ми беше добре, така че е възможно всичко да е било само плод на въображението ми. Но все пак бих искал да зная дали след моето заминаване вие не сте забелязали нещо странно.

Ма Жун погледна към Цяо Тай, почеса се по главата и каза унило:

— Трябва да си призная, Ваша Милост, че бях пийнал малко повече от онова питие. Не съм забелязал нищо особено. Но може би брат Цяо ще ви каже нещо повече.

— Мога да кажа само — рече Цяо Тай с омърлушена усмивка, — че всички, включително и аз, бяхме в много весело настроение.

Тао Ган, който до този момент замислено играеше с трите дълги косъма на лявата си буза, сега каза:

— Аз не обичам много това силно питие и тъй като учителят Лан изобщо не пие, през повечето време разговарях с него. Но това не ми пречеше да наблюдавам какво става около масата. Трябва да ви кажа, Ваша Милост, че това беше просто една приятна приятелска вечеря.

Съдията не каза нищо и Тао Ган продължи:

— Но учителят Лан ми съобщи интересни неща. Като стана дума за убийството, той каза, че Йе Пин е един стар дърдорко, но иначе не е лош човек. Йе Тай обаче според него е подъл мошеник.

— Защо мисли така? — бързо запита съдията.

— Преди няколко години — отговори Тао Ган — Лан му преподавал уроци по бойно изкуство, но само за няколко седмици. После отказал да продължи обучението, защото Йе Тай искал да усвои само няколко опасни и коварни удара и изобщо не се интересувал от духовната основа на спорта. Лан каза, че Йе Тай е извънредно силен физически, поради подлия си характер никога няма да стане добър боец.

— Тези сведения са много ценни — рече съдията. — Каза ли ти нещо друго?

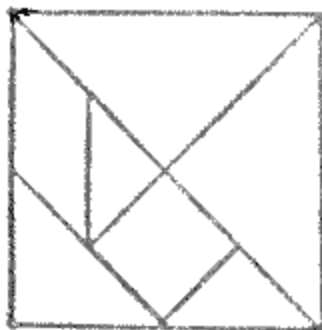
— Не — отговори Тао Ган, — но ми показва фигурите, които подрежда със седемте картончета.

— Седемте картончета ли? — учуди се съдията. — Та те са само една детска игра! Спомням си, че съм играл с тях като дете. Нали става въпрос за оня картонен квадрат, разделен на седем парчета, с помощта на които могат да се образуват най-различни фигури?

— Да — засмя се Ма Жун, — това е странното любимо занимание на нашия приятел Лан! Той твърди, че седемте картончета са нещо много повече от детска игра. Казва, че те учат човека да вниква в главните особености на всичко, което вижда, карат го да съсредоточава мислите си!

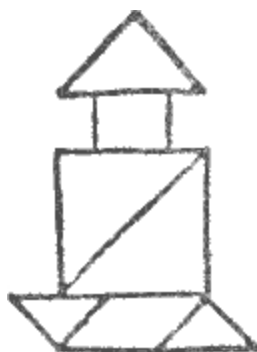
— С тези картончета той може да изобрази практически всичко, което му кажете — рече Тао Ган. — И при това много бързо! — Той извади от широкия си ръкав седем картонени парчета, сложи ги на

масата и ги подреди така, че да образуват квадрат. Обърна се към съдията и каза: — Ето как се нарязва картонът:

Тао Ган разбърка картончетата и продължи:

— Най-напред му казах, да изобрази Кулата на барабана и той ги подреди така:

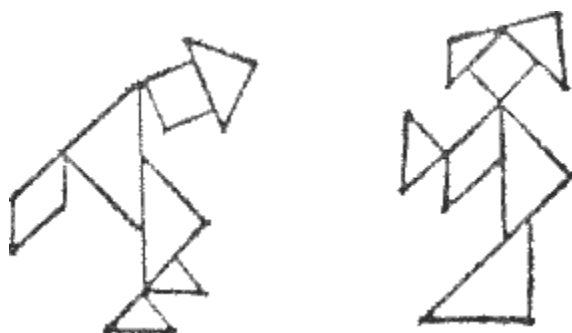
— Тъй като първото ми желание не го затрудни, поисках да подреди картончетата във формата на бягащ кон. Това също му се удаде веднага:

— Тогава му казах, да изобрази обвиняем, коленичил в трибунала, и той направи това:

— Амбицирах се — продължи Тао Ган — и го накарах да изобрази пиян стражник, после танцуващо момиче, но той пак успя!

— Тогава — заключи Тао Ган — се предадох!

Съдията се разсмя заедно с всички останали, после каза:

— Колкото до странното ми усещане, че снощи нещо не е било наред, след като никой от вас не е забелязал нищо подозрително, трябва да приема, че това усещане се е дължало на неразположението ми. Между другото резиденцията на Чу Даюан е извънредно голяма. Едва не се загубих из тъмните коридори!

— Фамилията Чу — отбеляза Тао Ган — живее в тази резиденция от кой знае колко поколения! Тези големи стари къщи понякога са и малко зловещи.

— И все пак къщата на Чу едва ли е достатъчно голяма, като се имат предвид всичките му жени и наложници! — ухили се Ма Жун.

— Чу е добър момък! — припряно каза Цяо Тай. — Първокласен ловец и опитен управител — строг, но справедлив. Неговите арендатори са твърде привързани към него, а това говори много! Те всички са загрижени, че той все още няма син.

— Докато се опитва да се сдобие с наследник, сигурно не прекарва времето си чак толкова зле! — каза Ма Жун, като намигна многозначително.

Забравих да кажа — прекъсна го Тао Ган, — че секретарят на Чу, оня младеж Ю Кан, наистина изглежда много изнервен. Като му заговори човек, гледа като стреснат, сякаш вижда дух! Имам чувството, че и той мисли също като нас, а именно че годеницата му е забягнала с друг мъж!

Съдията поклати глава и каза:

— Ще трябва да разпитаме младежа, преди разсъдъкът му окончателно да се е помрачил. Що се отнася до госпожица Ляо Лиенфан, баща ѝ се опитва с такова старание да ни убеди в безупречното ѝ поведение, като че ли иска да убеди и самия себе си! Няма да е лошо да идеш в къщата на Ляо още днес следобед, Тао Ган, и да се опиташ да събереш малко повече сведения за обитателите ѝ. Същевременно можеш да разпиташ и за братята Ёе и да провериш какво точно е казал за тях учителят Лан. Но не отивай направо при тях, няма смисъл да ги сплашваме. Просто разпитай съседите наоколо.

Отекнаха три удара на бронзовия гонг. Съдията стана, за да постави съдийската си мантия и шапката. Очевидно новината за задържането на Пан Фън вече се беше пръснала навред, защото съдебната зала бе претъпкана.

Веднага след като откри заседанието и направи проверката, съдията взе четката за яркочервен туш и попълни един формуляр за началника на затвора. Когато доведоха Пан Фън пред съдийската маса, над зрителите се понесе гневен шепот. Братята Ёе, които бяха застанали в първата редица заедно с Чу Даюан и Лан Таокуй, се втурнаха напред, но стражниците ги задържаха на местата им. Съдията удари с чукчето си по масата.

— Тишина! — извика той, а на коленичилиия върху каменния под мъж каза строго:

— Името и професията ви?!

— Вашият нищожен слуга — каза Пан Фън със спокоен глас — се нарича Пан Фън и по професия е търговец на старинни вещи.

— Защо сте напуснали града оня ден? — попита съдията.

— Един собственик на чифлик от Селото на петте овена, което се намира отатък северната градска порта — отговори Пан, — ми дойде на гости преди няколко дни и каза, че докато копаел трап в нивите си, за да зарови конски тор, намерил стар бронзов триножник. Знаех, че преди осемстотин години, по времето на династията Хан, на мястото,

където сега се намира Селото на петте овена, е било разположено голямо феодално владение. Казах на жена си, че си струва да ида там и да погледна бронзовия предмет. Тъй като оня ден небето беше ясно, реших да тръгна и да се върна в града на следващия ден. Така че...

Съдията го прекъсна:

— Как прекарахте с жена си сутринта, преди да тръгнете?

— Аз работих цялата сутрин върху една малка старинна масичка, чиято лакировка трябваше да се поправи, а жена ми отиде на пазара и след това се зае да готви обед — каза Пан.

Съдията кимна.

— Продължавайте! — заповяда той.

— После изядохме заедно обедния си ориз — продължи Пан. — Навих на топка тежкия си кожух и го сложих в кожена торба, защото се страхувах, че селската странноприемница няма да е отоплена. На нашата улица срещнах бакалина, който ми каза, че на пощенската станция са останали съвсем малко коне и ако искам да си наема кон, трябва да побързам. Затова хукнах към северната порта и имах късмет да наема последния останал кон. После...

— Не сте ли срещали някой друг освен бакалина? — отново го прекъсна съдията. Пан Фън помисли малко, после отвърна:

— Да, по пътя си към пощенската станция минах край пазача Гао, с когото разменихме бързешком няколко думи.

Ди му даде знак, че може да продължи.

— Стигнах до Селото на петте овена, преди да падне мрак. Намерих чифлика и видях, че триножника наистина си го бива. Дълго време се пазарихме със собственика на чифлика, но той се заинати и не можахме да се споразумеем. Тъй като беше станало доста късно, запътих се към селската странноприемница, поръчах си скромна вечеря и си легнах. Първата ми работа на следната сутрин бе да обиколя другите чифлици в селото и да разпитам за старинни вещи, но не намерих нищо. Обядвах в странноприемницата, после се върнах при моя познат в чифлика. След още един дълъг пазарлък с него най-после купих триножника. Облякох набързо кожуха си, сложих триножника в кожената торба и си тръгнах. След като бях яздил около три мили обаче, иззад покрития със сняг хълм изскочиха двама разбойници и се втурнаха към мене. Шибнах коня си с камшика и побягнах в галоп. Но скоро стана ясно, че в бързината си да се отърва

от тези главорези съм объркал пътя и съм се загубил. А на всичкото отгоре забелязах, че кожената торба с триножника вече не виси на седлото — явно беше паднала по пътя. Започнах да се лутам между заснежените хълмове наоколо, а страхът ми се увеличаваше с всяка изминала минута... Внезапно видях патрул от петима конници на военната полиция. Срещата с тях много ме зарадва. Но кой може да опише смайването ми, когато те ме смъкнаха от коня, завързаха ми ръцете и краката и ме хвърлиха обратно върху седлото на собствения ми кон! Попитах ги какво означава всичко това, но старшият на патрула само ме удари през лицето с дръжката на бича си и каза да си затварям устата. Докараха ме в града, без да ми дават никакви обяснения, и ме хвърлиха в затвора. Това е цялата истина!

Йе Пин извика:

— Мръсникът наговори куп лъжи, Ваша Милост!

— Показанията му ще бъдат проверени — кратко каза съдията.

— А тъжителят Йе Пин да мълчи, докато не го поканят да говори!

После Ди се обърна към Пан Фън:

— Опишете двамата разбойници! След известно колебание Пан Фън каза:

— Бях толкова уплашен, Ваша Милост, че наистина не ги разгледах добре. Спомням си само, че единият носеше превръзка на окото си.

Съдията нареди на писаря да прочете на глас показанията на Пан, после началникът на стражниците накара обвиняемия да постави отпечатъка на палеца си под тях. Тогава съдията каза бавно:

— Пан Фън, жена ви е била убита и нейният брат Йе Пин обвинява вас в извършването на това престъпление.

Лицето на Пан стана пепеляво.

— Не съм го направил аз! — ужасено извика той. — Дори не знаех нищо за това! Когато тръгнах, тя беше жива и здрава! Умолявам Ваша Милост...

Съдията даде знак на началника на стражниците. Отведеха Пан Фън, който продължаваше да крещи, че е невинен. Ди каза на Йе Пин:

— Когато проверим показанията на Пан Фън, ще ви повикаме отново.

След това съдията разгледа някои текущи въпроси, свързани с местното управление и закри заседанието. Когато се върнаха в личния

му кабинет, Хун побърза да запита:

— Какво мисли Ваша Милост за историята, която ни разказа Пан Фън?

Съдията замислено поглади дългите си бакенбарди и рече:

— Смятам, че той казва истината и че след неговото заминаване трето лице е убило госпожа Пан.

— Това — обади се Тао Ган — обяснява защо парите и златото са оставени непокътнати. Убиецът просто не е знаел за тях. Но не обяснява изчезването на дрехите на убитата...

— Слабото място на тази версия — отбеляза Ма Жун — е загубването на торбата при бягството на Пан Фън от двамата разбойници. Всеки знае, че военната полиция претърсва цялата местност за дезертъори и татарски шпиони. Разбойниците предпочитат да не се навъртат из тия места!

Цяо Тай кимна.

— И всичко, което Пан можа да каже за външността им — добави той, — е, че единият имал превръзка на окото си. Професионалните разказвачи по пазарите винаги описват разбойниците точно по този начин!

— Така или иначе — каза съдията, — ние ще проверим разказа му. Инспекторе, изпрати началника на стражниците с двама от хората му в Селото на петте овена да разпитат собственика на чифлика и съдържателя на странноприемницата. А аз ще напиша писмо до началника на военното полицейско отделение и ще поискам сведения за тези двама разбойници. — Ди размисли за момент и добави: — Междувременно трябва да направим нещо за намирането на онази девойка — Ляо Лиенфан. Днес следобед, докато Тао Ган върши работата си в къщата на Ляо и магазина на Йе, Ма Жун и Цяо Тай ще идат на пазара и още един път ще се опитат да намерят някакви следи на мястото, където е изчезнала девойката.

— Можем ли да вземем със себе си и Лан Таокуй, Ваша Милост? — попита Ма Жун. — Той познава тия места като дланта на ръката си!

— Разбира се! — рече съдията. — Сега ще обядвам и подремна тук на кушетката. Докладвайте ми веднага, щом се върнете!

ГЛАВА ШЕСТА

ТАО ГАН СЕ СДОБИВА С ИНТЕРЕСНИ СВЕДЕНИЯ; ТОЙ ИЗКОПЧВА БОГАТА ПОЧЕРПКА ОТ ЕДИН
ТЪРГОВЕЦ НА ОРИЗ

Хун отиде с Ма Жун и Цяо Тай в къщичката на пазачите, за да обядват заедно, а Тао Ган незабавно напусна трибунала. Той тръгна покрай източната страна на стария военен полигон, покрит с блестящ сняг. Духаше леден вятър, но Тао Ган само загърна по-плътно кафтана около мършавото си тяло и ускори крачка. Когато стигна до храма на бога на войната, той попита къде се намира магазинът за хартия на Йе. Посочиха му съседната улица. Скоро видя голямата табела на магазина.

Тао Ган влезе в малката зарзаватчийница насреща и прежали една медна монета за туршия от ряпа.

— Нарези я на дребно и я увий в парче хубав пергамент! — рече той на собственика.

— Няма ли да я ядете тук? — учудено запита мъжът.

— Смятам яденето по улиците за признак на лошо възпитание! — каза високомерно Тао Ган. Но като видя обидената физиономия на зарзаватчията, бързо добави: — Трябва да кажа, че магазинът ви е хубав и изглежда чист. Сигурно въртите добра търговия!

Лицето на човека просветна.

— Горедолу! — отвърна той. — Аз и жена ми си осигуряваме на трапезата дневната купичка ориз и супа от зеленчуци, пък нямаме и дългове. — После гордо добави: — На всеки две седмици вкусваме и парче месо!

— Предполагам — отбеляза Тао Ган, — че заможният търговец на хартия отсреща яде месо всеки ден!

— Остави го! — безразлично каза собственикът. — Комарджиите не ядат месо дълго време!

— Та няма старият Йе е комарджия?! — попита Тао Ган. — Не прилича на такъв.

— Не той! — отвърна другият. — Става дума за оня великан, неговия брат. Но не вярвам отсега нататък да има много пари, та да ги залага на комар.

— Защо пък да няма? — попита Тао Ган. — Изглежда, че търговията в оня магазин върви много добре!

— Нищо не знаеш ти, братко! — снизходително рече другият. — Слушай сега внимателно! Първо, Йе Пий има дългове и не дава ни една пара на Йе Тай. Второ, Йе Тай вземаше джобни пари от сестра си, госпожа Пан. Трето, госпожа Пан я убиха. Четвърто...

— Йе Тай няма откъде да взема повече пари! — завърши изречението Тао Ган.

— Позна! — победоносно каза зарзаватчията.

— Ето какви работи стават! — отбеляза Тао Ган. Той пхна увитата ряпа в ръкава си и излезе.

Повъртя се из квартала, мъчейки се да открие някой игрален дом. Като бивш професионален комарджия подушваше тези места отдалече и скоро заизкачва стъпалата към втория етаж на един магазин за коприна.

В една голяма, старателно белосана стая, завари четирима мъже да играят на зарове върху квадратна маса. Малко встрани седеше набит мъж и сърбаше чай. Тао Ган се настани срещу него. Явно това беше собственикът на игралния дом. Той изгледа кисело покрития с кръпки кафтан на Тао Ган и рече хладно:

— Я си отивай, братко! Най-ниският залог в това заведение е петдесет медни монети!

Тао Ган взе чашата му и бавно прокара средния си пръст два пъти по ръба ѝ.

— Извини ме за грубостта — побърза да каже собственикът. — Изпий с мене чаша чай и кажи какво мога да сторя за тебе!

Тао Ган му бе показал тайния знак на професионалните комарджии.

— Е — рече той, — да ти кажа право, дошъл съм за един поверителен съвет. Оня юнак Йе Тай от магазина за хартия ми дължи една малка сума, а твърди, че в момента нямал пукната пара. Зная, че няма полза да се смуче дъвкана захарна тръстика, затова дойдох тук да проверя дали не ме лъже, преди да си послужи с принуда.

— Не му позволявай да те баламосва, братко! — каза собственикът. — Когато дойде тук снощи, той игра със сребърници!

— Мръсният му измамник! — възкликна Тао Ган. — Каза ми, че брат му е скръндза, а сестра му, която му помагала, била убита!

— Това може и да е вярно — каза собственикът, — но той има и други източници на пари. Снощи, като си пийна, спомена нещо за някакъв глупав младеж, когото доял.

— Не би ли могъл да откриеш коя е дойната крава? — оживено попита Тао Ган. — Аз съм отраснал в чифлик и също умея добре да доя!

— Хитра идея! — одобрително рече собственикът. Ще се опитам да разбера нещо довчера, когато Йе Тай намине отгук. Той има яки мускули, ама в главата хич го няма. Ако от сделката могат да спечелят двама, ще ти кажа.

— Утре ще дойда пак — каза Тао Ган. — Между другото, не искаш ли да поиграем на една игра със залагане?

— Винаги! — рече зарадван собственикът.

Тао Ган извади от ръкава си седем картончета. Сложи ги на масата и заяви:

— Обзалагам се на петдесет медни монети, че мога да направя от тези парченца всичко, което пожелаеш!

Собственикът изгледа с любопитство седемте картончета и рече:

— Дадено! Направи ми една кръгла медна монета, винаги съм харесвал вида на парите!

Тао Ган се зае за работа, но не успя.

— Изобщо не мога да разбера това! — възкликна той раздражено. — Оня ден видях как един човек успя да изпълни подобно желание. Изглеждаше съвсем лесно!

— Е — миролюбиво каза собственикът, — аз пък видях снощи в моето заведение един мъж да хвърля печеливши зарове осем пъти подред. И също изглеждаше много лесно. Но след него приятелят му се опита да направи същото и загуби всичко.

Тао Ган започна унило да събира картончетата, а собственикът добави:

— Можеш да ми платиш сега. Нали си съгласен, че ние, професионалистите, винаги трябва да даваме пример за чисто уредени сделки?

Тао Ган кимна тъжно и започна да отброява монетите, а собственикът каза съчувствено:

— На твоє място, братко, аз бих изоставил тази игра. Струва ми се, че с нея можеш да загубиш много пари!

Тао Ган кимна отново. Той стана и си тръгна. На път към Кулата на камбаната си мислеше с досада, че интересните сведения за Йе Тай му бяха стрували доста скъпо.

Намери дома на Ляо без затруднения — той бе разположен близо до храма на Конфуций. Къщата бе красива, а портата — богато украсена с дърворезба.

Тао Ган бе започнал да огладнява. Той се огледа наляво и надясно за някоя евтина гостилничка. Но в този квартал бяха резиденциите на богатите. Единственият магазин, който се виждаше, беше голям ресторант, точно срещу къщата на Ляо.

Тао Ган въздъхна дълбоко и влезе. Това разследване май щеше да му излезе доста солено. Качи се на втория етаж и седна на една маса с лице към прозореца. Оттам можеше да държи под око къщата насреща.

Слугата го поздрави любезно, но направи кисела физиономия, когато Тао Ган си поръча само една малка кана вино — най-малката, която имаха. Щом му донесоха миниатюрната каничка, Тао Ган я изгледа с отвращение.

— Ех, приятелю — с укор рече той, — тук вие насърчавате пиянството!

— Вижте какво, господине — сърдито каза слугата, — ако ви е нужен напръстник, идете при шивача! — Като тръшна на масата чиния със солени зеленчуци, той добави:

— За това ще платите още пет медни монети!

— Аз си имам мезе. — спокойно каза Тао Ган. Той извади от ръкава си загърнатата ряпа и започна да я ближе, като гледаше къщата на Ляо отсреща.

Не след дълго от нея излезе мъж, облечен в дебел кожух. След него вървеше хамалин, който се клатушкаше под тежестта на голям чувал с ориз. Мъжът погледна към ресторанта, ритна хамалина и му кресна:

— Отнеси чувала в магазина ми, и по-бързо!

Лицето на Тао Ган бавно се разтегна в усмивка. Той видя възможност да се сдобие едновременно и със сведения, и с безплатен

обяд.

Щом търговецът на ориз, като пъхтеше и пуфтеше, се изкачи по стълбите, Тао Ган му предложи място на масата си. Дебелакът тежко се отпусна на стола и си поръча голямо гърне с горещо вино.

— Тежки времена настанаха! — изхриптя той. — Малко да ти е влажна стоката, веднага ти я връщат! А пък и черният дроб ме наболява! — Той разгърна кожуха и предпазливо постави ръка върху дясната страна на корема си.

— За мене пък времената не са чак толкова лоши! — безгрижно отбеляза Тао Ган. — Ще има да ям ориз по сто медни монети пека^[1], докато ми втръсне!

Другият бързо изправи гръб.

— По сто медни монети?! — с недоверие възкликна той. — Човече, та пазарната цена е сто и шестдесет!

— Не и за мене! — самодоволно каза Тао Ган.

— А защо не и за тебе? — оживено попита другият.

— Ха! — възкликна Тао Ган. — Това е тайна. Мога да я споделя само с някой професионален търговец на ориз.

— Пий едно вино от мене! — бързо каза дебелият. И докато наливаше чашата, добави: — Хайде, разкажи ми! Обичам интересните истории!

— Нямам много време — отвърна Тао Ган, — но ще ти кажа за какво става дума. Тази сутрин срещнах трима братя. Дошли в града с баща си и докарали пълна каруца с ориз за продан. Но снощи баща им починал от сърдечен удар. Бяха им нужни пари, и то веднага, за да затворят тялото в ковчег и да го откарат обратно у дома. Съгласих се да купя всичкия ориз по сто монети пека. Та това е, сега ще трябва да вървя. Слуга, сметката!

Докато се надигаше, дебелият го сграбчи за ръкава.

— Защо си се разбързал толкова, приятелю? — попита той. — Я изяж с мене едно блюдо печено месо! Хей, слуга, донеси и още едно гърне вино, господинът тук е мой гост!

— Е, няма да те обидя! — рече Тао Ган. Той седна отново и каза на слугата: — За мене да бъде печено пиле, стомахът ми е слаб. И най-голямата порция!

Слугата се отдалечи като мърмореше:

— Първо иска най-малкото, после най-голямото! Какво ли не му идва до главата на един слуга!

— Да ти кажа истината — поверително рече дебелият, — аз съм търговец на ориз и си разбирам от занаята! Ако складираш такова количество ориз за собствена употреба, той ще се развали. А на пазара не можеш го продаде, защото не си член на нашата гилдия. Но аз ще ти помогна, като купя ориза от тебе по сто и десет медни пари пека!

Тао Ган се поколеба. Изпразни бавно чашата си и рече:

— Можем да се спазарим. Хайде, пейни!

Той напълни чашите до ръба, после придърпа към себе си блюдото с печеното пиле. Като си избираше най-вкусните мръвки, попита:

— Тази къща отсреща не е ли на майстор Ляо, чиято дъщеря изчезна?

— Точно така! — каза другият. — Той има късмет, че се отърва от нея. Тя не беше стока... но да се върнем към оня ориз...

— Нека чуя тази пикантна история! — прекъсна го Тао Ган, като сграбчи нов къс от пилето.

— Не обичам да разпространявам слухове за богатите си клиенти — неохотно каза дебелият. — Не съм споделил това дори с жена си.

— Е, щом като ми нямаш доверие... — нацупено рече Тао Ган.

— Не исках да те обидя — побърза да каже другият. — Добре, работата е такава... Оня ден отивам в южната част на пазара. Изведнъж виждам госпожица Ляо без гувернантка, съвсем сама, да излиза от една затворена къща, близо до кръчмата „Пролетен вятър“. Тя оглежда улицата нагоре и надолу, после бързо се отдалечава. Мисля си, странна работа, и отивам до къщата да видя кой живее в нея. Тогава вратата се отваря и излиза един слаб младеж. Той също оглежда улицата в двете посоки и също бързо се отдалечава. Влизам в един магазин и разпитвам за къщата. И каква, мислиш, се оказва тя?

— Къща за любовни срещи! — бързо каза Тао Ган, като обираше последните парченца от солените зеленчуци.

— Откъде знаеш? — разочаровано попита дебелият.

— Казах го наслука и познах! — рече Тао Ган и изпразни чашата си. — Ела тук утре по същото време, тогава ще донеса сметките от ориза. Бихме могли да сключим сделка. Благодаря за угощението!

И той бързо се отправи към стълбището, като остави дебелият мъж смаяно да гледа празните чинии.

[1] Пек — Мярка за обем, равна на 9,09 литра — Б.пр. ↑

ГЛАВА СЕДМА

ДВАМАТА ПРИЯТЕЛИ ОТИВАТ НА ГОСТИ ПРИ МАЙСТОРА НА БОЙНИТЕ ИЗКУСТВА; ТЪЖНИЯТ РАЗКАЗ
НА ЕДНООКИЯ ВОЙНИК

Ма Жун и Цяо Тай привършиха обяда си в стаичката на пазачите с по една чаша горчив чай, после си взеха довиждане с Хун. Конярят ги чакаше с конете им на двора. Ма Жун погледна към небето и каза:

— Изглежда, че няма да вали, братко. Да вървим пеша!

Цяо Тай се съгласи. Напуснаха трибунала със стегнати крачки. Минаха покрай високата стена срещу храма на бога на града, после свиха вдясно и навлязоха в спокойния, елегантен квартал, където живееше Лан Таокуй.

Един набит младеж, очевидно ученик на Лан, им отвори външната врата. Той им каза, че учителят е в залата за упражнения.

Залата се оказа просторно, голо помещение. Освен дървената пейка край вратата в него нямаше други мебели. Но белосаните стени бяха покрити с поставки, по които бяха подредени мечове, копия и бойни пръти. Лан Таокуй стоеше по средата на дебелия тръстикова рогозка, покриваща пода. Независимо от студа той беше почти гол, ако не се смяташе стегнатата превръзка около бедрата му. Играеше с черна топка, чийто диаметър бе около една педя.

Ма Жун и Цяо Тай седнаха на пейката и започнаха жадно да поглъщат всяко негово движение. Лан поддържаше топката в непрекъснато движение. Хвърляше я високо, укротяваше я на лявото, после на дясното си рамо, пускаше я да се търкулне по ръката в дланта му, после я оставяше да падне свободно, но с леко движение я улавяше само миг преди да докосне пода, и всичко това с такава лекота и грация, които поразиха двамата наблюдатели.

По тялото, както и по главата на Лан, нямаше косми, а мускулите не личаха по заоблените му ръце и крака. Талията му бе тясна, имаше широки рамене и дебел врат.

— Кожата му е гладка като на жена — пошепна Цяо Тай на Ма Жун, — но под нея има само мускули!

Ма Жун кимна с мълчаливо възхищение.

Внезапно шампионът спря заниманията си. Постоя неподвижно, за да регулира дишането си, а след това се приближи към двамата приятели с широка усмивка. Протегна ръка, за да подаде топката на Ма Жун и каза:

— Би ли я подържал, искам да се облека!

Ма Жун пое топката, но я изпусна и изруга. Тя падна на пода с тежък тътен. Беше от масивно желязо. И тримата избухнаха в смях.

— Велики Небеса! — възкликна Ма Жун. — Като те гледах как си играеш с нея, помислих, че е дървена!

— Как ми се иска да ме научиш на тези упражнения! — каза Цяо Тай със светнали очи.

— Нали ви бях казал и преди — рече Лан Таокуй със спокойната си усмивка, — че по принцип никога не обучавам учениците си на отделни хватки или упражнения. За мене винаги ще бъде удоволствие да ви преподавам, но ще трябва да изкарате цялото обучение.

Ма Жун се почеса по главата.

— Ако си спомням добре, според правилата на твоите тренировки трябва да се откажем и от дамите, нали? — попита той.

— Жените изсмукват силата на мъжете — каза Лан. Той говореше с такава горчивина, че двамата му приятели го загледаха учудено — Лан рядко издаваше чувствата си. Ала майсторът побърза да продължи с усмивка: — Искам да кажа, че не е зле да се води умерен живот. На вас двамата ще поставя специални условия: ще трябва да оставите пиенето, ще спазвате предписаната от мене диета и ще спите с жена само веднъж в месеца. Това е всичко!

Ма Жун погледна със съмнение към Цяо Тай.

— Е, там е бедата, братко Лан! — каза той. — Не смятам, че не бих могъл да живея без виното и жените, но вече приближавам четиридесетте и те са станали нещо като навик за мене, нали разбираш? Какво ще кажеш ти, Цяо Тай?

Като попипваше късите си мустачки, Цяо Тай отвърна:

— Колкото до жената... е, добре... стига, разбира се, да е такава, че да ми държи за цял месец! Но да карам съвсем без вино...

— Ето на! — засмя се учителят Лан. — Но няма значение. Вие и двамата сте бойци от девета степен, не ви е необходимо да влизате във

висшата категория. Във вашата професия никога няма да ви се налага да се биете с противници, достигнали това най-високо ниво!

— Защо не? — запита Ма Жун.

— Много просто! — отвърна шампионът. — За да се мине през всички степени от първа до девета, е достатъчно да имаш силно тяло и постоянство. Но за висшата категория силата и ловкостта са от второстепенно значение. Тази категория може да бъде достигната само от човек с възвишен дух, а такива хора не стават престъпници.

Ма Жун смушка в ребрата Цяо Тай.

— Щом работата е такава — весело каза той, — по-добре да си я караме постарому, братко! А сега се облечи, братко Лан, искаме да ни заведеш на пазара!

Докато обличаше дрехите си, Лан отбеляза:

— Виж, този ваш съдия — мисля, че ако поиска, ще може да постигне висшата категория. Той ми прави впечатление на извънредно силна личност.

— Такъв е! — каза Ма Жун. — Освен това борави майсторски с меч. А веднъж го видях да нанася такъв удар, че чак да ахнеш. Яде и пие с мярка, а предполагам, че и жените си е взел само от уважение към общоприетите норми. Все пак и той не е съвършен. Вярвате ли сериозно, че някога ще се съгласи да обръсне тая брада и бакенбардите си?

Като се смееха, тримата приятели тръгнаха към външната врата. Отправиха се в южна посока и скоро стигнаха до високата, украсена с орнаменти порта на покрития пазар. Тесните улички гъмжаха от гъста тълпа, но щом видяха Лан Таокуй, хората побързаха да сторят път, защото майсторът на бойните изкуства бе добре известен в Бейджоу.

— Този пазар — каза Лан — е останал още от времето, когато Бейджоу е бил главен търговски център на татарските племена. Казват, че ако лабиринтът от тесни улички се опъне в една линия, тя ще се проточи на повече от пет мили! А вие какво търсите?

— Имаме заповед — отговори Ма Жун — да издирим госпожица Ляо Лиенфан — момичето, което изчезна тук оня ден.

— Спомням си — каза майсторът. — Това се е случило, докато е наблюдавала една танцуваща мечка. Елате, зная къде татарите показват такива представления!

Той ги преведе по пряк път зад магазините до една по-широка улица.

— Ето го мястото! — каза Лан. — В момента не виждам татари, но мечката танцува тъкмо тук!

Ма Жун огледа мизерните сергии отляво и отдясно, пред които продавачите хвалеха стоките си с дрезгави гласове, и отбеляза:

— Старият Хун и Тао Ган са разпитали вече всички тези юнаци — те си знаят работата. Няма смисъл да ги разпитваме отново. Чудя се обаче какво е търсела тук девойката. Човек би очаквал да иде към северната част на пазара, където се намират по-хубавите магазини за коприна и брокат.

— Какви обяснения даде гувернантката? — запита боецът.

— Тя каза, че са се заблудили — отговори Цяо Тай, — а като видели танцуващата мечка, решили да постоят малко и да я погледат.

— Две пресечки по на юг — забеляза Лан — се намира кварталът с публичните домове. Да не би тамошните обитатели да имат нещо общо със случая?

Ма Жун поклати глава.

— Сам претърсих бордеите — рече той — и не намерих нищо. — После добави ухилен: — Поне нищо, което да е във връзка с нашия случай.

Зад Ма Жун се чу странен брътвеж. Той се обърна и видя едно мършаво момче на около шестнадесет години, облечено в дрипи. Лицето му се гърчеше мъчително, докато издаваше странните звуци. Ма Жун бръкна в ръкава си, за да му даде една медна монета, но в това време момчето се шмугна край него и се вкопчи с всички сили в ръкава на учителя Лан. Майсторът се усмихна и постави широката си длан на рошавата му глава. Момчето изведнъж се успокои и погледна в екстаз извисилата се над него фигура.

— Странни приятели имате! — слисано каза Цяо Тай.

— Той не е по-странен от повечето хора, които виждате наоколо — спокойно каза Лан. — Това е изоставеното дете на един китайски войник и една татарска проститутка. Намерих го веднъж на улицата — някакъв пияница го беше ритал и му бе счупил няколко ребра. Наместих ги и задържах известно време момчето при себе си. То е нямамо, но чува малко и ако му говорите съвсем бавно, разбира. Достатъчно е умно. Научих го на няколко полезни хватки и сега, ако

някой посмее да го нападне, трябва наистина да е много пиан! Знаете ли, няма нищо, което да мразя повече от това — да гледам как измъчват слаби хора. Исках да задържа момчето като прислужник, но от време на време нещо му щуква и предпочита да стои тук, на пазара. Но редовно идва у дома да хапне купичка ориз и да се поприказваме.

Момчето отново започна да бръщолеви. Лан го изслуша внимателно и каза:

— Иска да знае какво правя тук. Най-добре да попитаме него за изчезналата девойка. Много е наблюдателно — тук се случват малко неща, които да убягнат от погледа му.

Лан разказа бавно на момчето за танцуващата мечка и момичето, като придружаваше думите си с жестове. Момчето слушаше напрегнато, впило очи в устните на Лан. По разкривеното му чело избиха капки пот. Когато Лан свърши, то изведнъж се оживи. Бръкна в ръкава му и извади седемте картончета. После клекна и започна да ги подрежда върху уличните камъни.

— Аз съм го учил на това — каза майсторът по борба с усмивка. — То често му помага да обясни какво иска да каже. Да видим какво подрежда сега!

Тримата приятели се наведоха и се вгледаха във фигурата, която майстореше момчето.

— Без съмнение изобразил е татарин — отбеляза Лан. — Това на главата му е черната качулка, която носят татарите от равнината. И какво направи този човек, приятелю?

Нямото момче тъжно поклати глава. После сграбчи ръкава на Лан и издаде няколко дрезгави звука.

— Иска да каже, — че му е трудно да обясни — каза Лан Таокуй. — Вика ме да ида с него при старата вещица — една просякиня, която

малко или повече го наглежда. Двамата живеят в една дупка в земята под един магазин. Вие по-добре почакайте тук. Там е доста мръсно и вони, но е топло, а от това по-важно няма!

Лан тръгна с момчето. Ма Жун и Цяо Тай започнаха да разглеждат изложените по близките сергии татарски ножове.

Лан се върна сам и каза с доволен вид:

— Мисля, че имам нещо за вас! Елате с мене!

Той завлече двамата мъже в ъгъла зад една сергия и продължи с тих глас:

— Старата вещица каза, че тя и момчето са били в тълпата заедно с другите зяпачи, когато е танцувала мечката. Забелязали едно добре облечено момиче, придружено от възрастна дама и се опитали да се доберат до тях, защото им се сторило, че ще успеят да изпросят някоя пара. Но точно когато старицата успяла да се доближи, една дама на средна възраст, която стояла зад момичето, прошепнала нещо в ухото му. Момчето бързо погледнало към гувернантката си, но като видяло, че тя е погълната от танца на мечката, тихо се отдалечило с другата жена. Момчето пропълзяло под краката на стълпилите се хора и тръгнало след тях, за да ги помоли за милостиня. Но тогава един едър мъж с черна татарска качулка го изблъскал грубо и тръгнал след двете жени. Момчето си рекло, че ще е по-добре да изостави опитите си да припечели някоя пара, защото качулатият наистина изглеждал много свиреп. Не смятате ли, че това е доста интересно?

— Безспорно! — възкликна Ма Жун. — Можаха ли старицата или момчето да опишат жената и татарина?

— За нещастие, не! — отвърна Лан Таокуй. — Разбира се, зададох им този въпрос. Жената била закрила долната половина на лицето си с шал, а мъжът бил с придръпнати върху устата краища на качулката.

— Трябва веднага да докладваме за тази история — каза Цяо Тай. — Тя е първата съществена следа към онова, което се е случило с момичето!

— Ще ви превода до изхода по пряк път — каза учителят Лан.

Той ги поведе по един тесен, полумрачен проход между сергиите, по който сновеше гъста тълпа. Изведнъж се чу пронизителен женски писък, после шум от чупене на мебели. Хората наоколо се разбягаха и след миг тримата приятели останаха сами в прохода.

— Там, в тъмната къща! — извика Ма Жун. Той се втурна напред, отвори вратата с ритник и влезе, последван от двамата си спътници. Прекосиха тичешком празното преддверие и стигнаха до широко стълбище. На горния етаж имаше само една голяма стая откъм страната на улицата. Това, което видяха в стаята, ги обърка. В средата двама грубияни биеха и ритаха двама мъже, сгърчени на пода. Една полугола жена трепереше край леглото до вратата, а на леглото при прозореца друга жена се опитваше да прикрие голотата си.

Грубияните оставиха жертвите си. По-здравият от тях, с превръзка на дясното око, подлъган от бръснатата глава на майстора по борба, реши, че учителят Лан е най-слабото звено на нападението, и насочи бърз удар към лицето му. Майсторът отмести главата си едва забележимо. Замахналата ръка мина покрай лицето му. В същото време той блъсна рамото на нападателя си като на шега. Побойникът политна като стрела, изхвърлена от тетивата на лък, и се блъсна в стената. Превръзката падна от окото му. В същото време другият побойник се бе навел, за да удари с главата си стомаха на Ма Жун. Но последният вдигна коляното си така, че то го фрасна право в лицето. Голата жена отново изпищя.

Едноокият се изправи и като пъшкаше, каза:

— Ако беше тук мечът ми, щях да ви направя на кайма, негодници!

Ма Жун понечи да го свали на земята, но Лан хвана ръката му.

— Страх ме е, че поддържаме виновната страна, братко! — А към побойниците добави: — Тези двама мъже са служители на трибунала.

Двете жертви, които се бяха изправили, бързо се спуснаха към вратата, но Цяо Тай незабавно препречи пътя им.

Лицето на едноокия просветна. Оглеждайки тримата приятели, той инстинктивно се обърна към Цяо Тай:

— Съжалявам за грешката, началство! Помислихме, че сте на страната на тия двама сводници. Аз и приятелят ми сме пехотинци от Северната армия, отпускари.

— Покажете документите си! — строго каза Цяо Тай. Човекът измъкна от пояса си смачкан плик, на който личеше големият печат на Северната армия. Цяо Тай набързо прегледа, книгата в плика и докато го подаваше обратно, каза:

— В ред са! Разкажи какво се е случило!

— Онази жена на кушетката — започна войникът — ни спря на улицата и ни покани да се позабавляваме. Дойдохме тук и видяхме, че ни чака още една жена. Дадохме парите в предплата, позабавлявахме се и легнахме да дремнем. Когато се събудихме, видяхме, че всичките ни пари ги няма. Аз се развиках. Тогава се появиха тия двама мазни сводници и казаха, че жените били техни съпруги. Ако не сме офейкали веднага, щели да повикат военната полиция и да съобщят, че сме изнасилили жените. Оказахме се в опасно положение, защото попаднеш ли веднъж в ръцете на военната полиция, казвам ви, ще минеш през десетте зали на ада — виновен или не! Те пребиват човека ей тъй, само за да се стоплят! И така, решихме да прежалим парите си, но преди това да накараме тия двама мръсници хубаво да ни запомнят.

Ма Жун оглеждаше другите двама мъже от горе до долу. Изведнъж възкликна:

— Струва ми се, че познавам тези двама юнаци! Те са от втория публичен дом, две пресечки по-надолу!

Двамата мъже веднага паднаха на колене и започнаха да молят за милост. По-възрастният извади от ръкава си кесийка с пари и я подаде на едноокия войник.

Ма Жун каза с отвращение:

— Не можете ли да измислите поне веднъж някой нов номер, песоглавци? Започвате да ставате досадни. Ще дойдете в трибунала, жените — също!

— Можете да подадете жалба — каза Цяо Тай на войниците.

Едноокият изгледа въпросително приятеля си, после рече:

— Да ви кажа право, началство, май ще бъде по-добре да не подаваме жалба. Трябва да се върнем в лагера след два дни, а да стоим на колене в трибунала, струва ми се, не е най-добрият начин да прекараме остатъка от отпуската си. Върнаха ни парите, пък и момичетата добре ни позабавляваха. Не бихте ли могли да ни пуснете да си вървим... и толкова!

Цяо Тай погледна към Ма Жун, който вдигна рамене и каза:

— На мене ми е все едно. Но двамата сводници ще задържа, защото тази къща работи без разрешително. — Той попита по-възрастния: — Ей, ти, я кажи — давате ли под наем тази къща и на господата, които си водят приятелки?

— Никога, Ваше Превъзходителство! — бързо отвърна човекът. — Да се дава подслон на клиенти, които спят с нерегистрирани жени, е противозаконно! Подобна къща ще намерите на следващата улица, близо до кръчмата „Пролетен вятър“. Съдържателката дори не участваше в нашето сдружение. Но тя умря оня ден и сега къщата е затворена.

— Мир на праха ѝ! — с престорена благочестивост рече Ма Жун. — Е, нямаме повече работа тук. Ще накараме пазача на пазара и хората му да отведат тия двама юнаци и дамите им до трибунала. — А на войниците каза: — Вие сте свободни!

— Много ви благодарим, началство! — признателно рече едноокият войник. — Това е първото хубаво нещо, което ни се случва през последните дни. Откакто загубих окото си, ни преследват само неприятности.

Ма Жун забеляза, че разтрепераната гола жена на леглото се колебае да събере дрехите си. Той ѝ викна:

— Не се срамувай, малката! Твоите прелести са добра реклама за публичния дом!

Когато жената слезе от леглото, Лан Таокуй се обърна с гръб към нея и нехайно попита войника:

— Какво се е случило с окото ти?

— Премръзна, докато слизахме насам от Селото на петте овена — отговори войникът. — Потърсихме някой, който да ни помогне да стигнем по-бързо до града, но срещнахме само един старец на кон. Но и той трябва да е бил крадец, защото веднага щом ни видя, препусна в галоп и избяга. Казах на приятеля си...

— Стой! — прекъсна го Ма Жун. — Носеше ли нещо този човек?

Войникът се почеса по главата, после рече:

— Да, сега, като ме питате, си спомням, че на седлото му висеше кожена торба или нещо подобно.

Ма Жун хвърли бърз поглед към Цяо Тай.

— По стечение на обстоятелствата — каза той на войника — нашият съдия се интересува от човека, когото сте видели. Ще трябва да дойдете в трибунала, но ви обещавам, че няма да ви отнемем много време. — После се обърна към учителя Лан и каза: — Хайде да тръгваме!

— Сега, след като видях, че вие двамата наистина заслужихте надниците си — ухилено каза учителят, — аз ще си ида. Ще похапна и след това отивам на баня.

ГЛАВА ОСМА

СЪДИЯТА ОБОБЩАВА ДВА ЗАПЛЕТЕНИ СЛУЧАЯ; ЕДИН МЛАДЕЖ ПРИЗНАВА ПРЕГРЕШЕНИЯТА СИ

Когато Ма Жун и Цяо Тай пристигнаха в трибунала с двамата войници, стражите при портата им казаха, че Тао Ган вече се е върнал и заедно с Хун и Ди са се уединили в личния кабинет на съдията. Ма Жун ги предупреди, че скоро ще дойде пазачът на пазара и ще доведе двама мъже и две жени. Нареди им да предадат мъжете на началника на затвора и да повикат госпожа Гуо, която да се погрижи за двете проститутки. След като даде тези разпореждания, Ма Жун тръгна с Цяо Тай към личния кабинет на съдията. Казаха на двамата войници да чакат отвън в коридора.

Съдията бе погълнат от разговора с Хун и Тао Ган, но като видя, че влизат другите му двама помощници, им нареди да докладват незабавно.

Ма Жун описа с подробности какво се беше случило на пазара и в заключение добави, че двамата войници чакат отвън.

Съдията изглеждаше много доволен. Той каза:

— Като вземем предвид и разкритията на Тао Ган, сега най-после имаме обща представа за онова, което се е случило с момичето. Но първо вкарайте в кабинета тези двама войници!

След като войниците почтително поздравиха съдията, той ги накара да разкажат отново с най-големи подробности какво се е случило с тях, а после каза:

— Вашите сведения са много ценни. Ще напиша писмо до коменданта ви с предложение да бъдете оставени временно на служба в гарнизона на съседната околия, тъй че да сте ми подръка, ако се наложи да ви повикам за свидетели. Сега инспекторът ще ви заведе в затвора, за да се срещнете с обвиняемия и да кажете дали го познавате. После ще отидете в канцеларията, за да продиктувате показанията си на писаря. Свободни сте!

Войниците сърдечно поблагодариха на съдията, доволни и предоволни, че завръщането им в Северната армия се отлага. Когато Хун излезе от кабинета заедно с тях, съдията взе един формуляр и написа писмо до коменданта. После нареди на Тао Ган да разкаже на Ма Жун и Цяо Тай какво е научил в игралния дом над ресторанта. Щом Тао Ган свърши разказа си, Хун се върна и докладва, че войниците веднага са разпознали в Пан Фън конника, когото са срещнали извън града. Съдията опразни чашата си с чай и каза:

— Нека обобщим какво знаем досега. Първо фактите, които се отнасят до убийството на госпожа Пан. След като разказът на Пан Фън за срещата му с така наречените „разбойници“ се оказа верен, не се съмнявам, че и останалото, което ни каза, е вярно. За да се уверим напълно, ще изчакаме връщането на стражниците, които изпратих в Селото на петте овена, след което ще освободим Пан. Лично аз съм убеден, че той е съвършено невинен. Трябва да насочим всичките си усилия към издирването на третия човек — онзи, който е убил госпожа Пан някъде между пладне на петнадесети и сутринта на шестнадесети този месец.

— Тъй като убиецът трябва предварително да е знаел, че Пан ще напусне града оня следобед — отбеляза Тао Ган, — той ще да е някой, който познава добре семейство Пан. Йе Тай би могъл да ни даде сведения за познатите на госпожа Пан — той очевидно е бил твърде близък със сестра си.

— При всички случаи ще разпитаме Йе Тай — рече съдията. — Това, което си чул за него в оная комарджийска дупка, показва, че едно щателно проследяване на постъпките му е наложително. Аз сам ще разпитам Пан Фън за приятелите и познатите му... А сега стигнахме до изчезването на госпожица Ляо Лиенфан. Приятелят на Тао Ган, търговецът на ориз, казал, че тя е имала тайна среща с някакъв младеж в една къща на пазара, близо до кръчмата, наречена „Пролетен вятър“. Очевидно това е същата къща, спомената от сводника. Няколко дни покъсно, близо до същото място, една жена се доближава до госпожица Ляо и тя се изплъзва с нея. Според мен жената ѝ е казала, че любовникът ѝ я чака, затова тя незабавно е тръгнала. А каква е ролята на мъжа с качулката — за това можем само да гадаем.

— Едно е сигурно, че той не е бил любовникът на момичето — каза Хун. — Търговецът на ориз го описа като хилав младеж, докато

нямото момче представи качулатия като едър, плещест мъжага.

Ди кимна, поигра замислено с дългите си бакенбарди продължи:

— Веднага щом Тао Ган ми съобщи за тайната среща на госпожица Ляо, изпратих началника на стражниците в магазина на търговеца на ориз, който трябваше да го заведе на пазара и да посочи къщата. След това казах на нашия човек да иде в имението на Чу Даюан и да доведе Ю Кан. Провери дали се е прибрал, инспекторе!

Когато Хун се върна, каза:

— Къщата, от която е излязла госпожица Ляо, наистина се намира точно срещу кръчмата. Съседите казали на началника на стражниците, че собственичката умряла оня ден, а единствената слугиня, която работела там, се върнала обратно на село. Хората усещали, че в тази къща става нещо странно, често се вдигал силен шум до късно през нощта, но те сметнали за по-разумно да се правят, че не забелязват това. Нашият човек разбил вратата. Къщата била обзаведена по-добре, отколкото би могло да се очаква за къща в този квартал. От смъртта на собственичката никой не бил влизал вътре, нито пък някой предявил иск за нея. Началникът на стражниците описал покъщнината, после накарал да запечатат вратата.

— Съмнявам се, че описанието на вещите е достатъчно пълно! — отбеляза съдията. — Предполагам, че повечето от движимото имущество вече украсява къщата на началника на стражниците! Тези негови внезапни пристъпи на усърдие ми се струват съмнителни. Е, жалко, че собственичката е умряла точно сега, тя би могла да ни каже много неща за тайния любовник на госпожица Ляо. Довели ли са Ю Кан?

— Седи в къщичката на вратаря, господарю — отговори Хун. — Сега ще го доведе.

Когато Хун въведе Ю Кан, съдията си помисли, че красивият младеж наистина изглежда болен. Устата му се гърчеше нервно, а ръцете му трепереха.

— Седнете, Ю Кан — любезно рече съдията. — Ние понапреднахме с разследването, но ми се струва, че би трябвало да знаем нещо повече за миналото на годеницата ви. Кажете ми, откога се познавате?

— От три години, Ваша Милост — тихо отговори Ю Кан.

Съдията вдигна вежди и отбеляза:

— Древните са казали, че когато съюзът между двама млади е бил благословен, в интерес на всички заинтересовани е бракът да се сключи веднага щом двойката достигне пълнолетие.

Ю Кан се изчерви и бързо каза:

— Старият господин Ляо е много привързан към дъщеря си, Ваша Милост, и, изглежда, не му се иска да се раздели с нея. Колкото до моите родители, те живеят далеч на юг и затова помолиха почитаемия Чу Даюан да действа от тяхно име по всички въпроси, които ме засягат. Аз живея в имението на господин Чу, откакто съм дошъл тук, и той, съвсем естествено, се страхува, че ако създам свое собствено домакинство, няма да може да разполага с мене през цялото време. Господин Чу винаги ми е бил като баща, Ваша Милост, и аз не се осмелявах да настоявам за неговото съгласие за ранен брак.

Съдията не каза нищо по този въпрос. Вместо това попита:

— Според вас какво се е случило с Лиенфан?

— Не зная! — проплака младежът. — През цялото време мисля и мисля... Така се страхувам...

Съдията се загледа мълчаливо в Ю Кан, който седеше и чупеше ръце, а по бузите му се стичаха сълзи.

— Страхувате се, че тя е забягнала с друг мъж, така ли? — внезапно попита Ди.

Ю Кан вдигна поглед, засмя се през сълзи и каза:

— Не, Ваша Милост, това е напълно изключено! Лиенфан и таен любовник! Не, поне в това съм сигурен, Ваша Милост!

— В такъв случай — бавно каза съдията — имам лоша новина за вас, Ю Кан. Няколко дни преди изчезването ѝ тя е била видяна да излиза от една къща за тайни срещи на пазара заедно с някакъв млад мъж.

Лицето на Ю Кан стана пепеляво. Той погледна към съдията с широко отворени очи, сякаш виждаше дух, после изведнъж изхлипа:

— Тайната ни е разкрита! Аз съм загубен!

И цял се разтърси от конвулсивни ридания.

По знак на съдията Хун му предложи чаша чай. Младежът го изгълта жадно, после каза с по-спокоен глас:

— Ваша Милост, Лиенфан се е самоубила и аз съм виновен за смъртта ѝ!

Съдията се облегна на стола си и като поглаждаше бавно брада, каза:

— Изяснете се, Ю Кан!

Младежът с усилие овладя вълнението си. После започна:

— Един ден, преди около шест седмици, Лиенфан дойде в резиденцията на Чу с гувернантката си, за да предаде някакво съобщение, изпратено от майка ѝ до Първата жена на господин Чу. Точно тогава Първата жена на господин Чу се къпеше и те трябваше да почакаат. Лиенфан отиде да се поразходи в една от градините и аз я срещнах там. Моята стая се намира в тази част на двора. Предумах я да влезе вътре с мене... След това си уредихме няколко тайни срещи в онази къща на пазара. Една стара приятелка на гувернантката ѝ държи магазин наблизо и възрастната дама нямаше нищо против Лиенфан да разглежда уличните сергии самичка, докато тя и другата старица водят безконечните си разговори. Там се срещнахме за последен път два дни преди изчезването на Лиенфан.

— Значи, вие сте били човекът, когото са видели да излиза от онази къща! — прекъсна го съдията.

— Да, Ваша Милост — отговори Ю Кан с отчаян глас. — Аз бях. Този ден Лиенфан ми каза, че може би е бременна. Беше като обезумяла, защото сега срамното ни поведение щеше да бъде разкрито. Аз също бях вцепенен от ужас, защото знаех, че баща ѝ сигурно ще я изхвърли от къщата си, а аз ще изпадна в немилост пред господин Чу и той ще ме върне обратно при родителите ми. Обещах ѝ да направя всичко възможно, за да изпрося съгласието на господин Чу за бърза сватба, а Лиенфан каза, че тя ще помоли за същото баща си. Още вечерта говорих с господаря си, но той се разгневи и ме нарече неблагоприятен мошеник. Написах тайна бележка до Лиенфан, в която настоявах да направи всичко възможно, за да накара баща си да се съгласи. Но очевидно и господин Ляо е отказал. Бедното момиче сигурно се е отчаяло и се е самоубило, като е скочило в някой кладенец. И аз, злощастният клетник, да, аз съм виновен за смъртта ѝ.

Младежът се обля в сълзи. След известно време каза със съкрушен глас:

— Тайната ми ме смазваше през последните дни, всеки момент очаквах да чуя, че тялото ѝ е намерено... После дойде този ужасен човек, Йе Тай, и каза, че знае за срещата ми с Лиенфан в моята стая.

Дадох му пари, но той всеки път искаше още и още! Днес пак дойде и...

— А как се е случило така, че Йе Тай да разкрие тайната ви? — прекъсна го съдията.

— Изглежда — отговори Ю Кан, — че една стара слугиня на име Лиу ни е шпионирала. Навремето тя е служила в семейство Йе като дойка на Йе Тай. Веднъж двамата стояха и бърбеха в коридора пред библиотеката на Чу и тогава му е казала какво е видяла. Йе Тай чакаше господаря, за да разговарят по някаква търговска сделка. Увери ме, че старицата му е обещала да не казва на никого друго.

— А самата тя не ви ли е искала пари? — попита съдията.

— Не, господарю — отговори Ю Кан, — но аз се опитах да поговоря с нея, за да се уверя, че ще удържи обещанието си. До днес обаче не съм успял да я видя. — Като забеляза учуденото изражение на съдията, Ю Кан побърза да обясни: — Господарят ми раздели резиденцията си на осем отделни домакинства, всяко с отделна кухня и свои собствени слуги. Главната част на резиденцията се заема от самия господин Чу и Първата му жена. Работният му кабинет и моето жилище също са там. Останалите седем части са разпределени между другите жени на господаря. Тъй като слугите са много и на всички е заповядано строго да не напускат своето домакинство, за мене не е лесно да се свържа с някого за личен разговор. Тази сутрин обаче ми се случи да срещна старата Лиу на излизане от кабинета на господаря, който ме бе повикал, за да обсъдим сметките на арендаторите му. Попитах я бързо какво е казала на Йе Тай за Лиенфан и мене, но тя се направи, че не знае за какво говоря. Няма съмнение, че все още е напълно предана на Йе Тай. — След това младежът добави горчиво: — Така или иначе, вече няма значение дали тя ще запази тайната, или не!

— Има значение, Ю Кан! — бързо каза съдията. — Разполагам с доказателства, че Лиенфан не се е самоубила, а е била отвлечена!

— Кой я е отвлякъл? — извика Ю Кан. — Къде е тя?

Съдията вдигна ръка.

— Разследването още продължава — спокойно каза той. — Вие пазете тайната си, за да не се подплаши похитителят на Лиенфан. Когато Йе Тай отново дойде за пари, кажете му само да наmine пак след ден-два. Вярвам, че през това време ще намерим годеницата ви и ще задържим престъпника, който — я е отвлякъл, като си е послужил с

подла хитрост. А вие, Ю Кан, сте се държали по най-осъдителен начин. Вместо да поемете грижата за младото момиче, сте се възползували от нейната привързаност и сте задоволили желанието си, преди да имате право на това. Годещът и сватбата не са лична работа, те са свещен съюз, който засяга всички членове на двете семейства — както живите, така и мъртвите. Вие сте оскърбили предците, на които е било съобщено за годеща пред семейния олтар, а сте унизили и бъдещата си невяста. Същевременно сте дали възможност на престъпника да я сграбчи в лапите си, защото той я е примамил, като е излъгал, че вие я чакате. Освен това неразумно сте удължили неволята, в която тя живее сега, като не сте ми докладвали незабавно истината — веднага след като сте научили за изчезването ѝ. Вие не я заслужавате, Ю Кан! Сега сте свободен, ще ви повикам отново, когато я намеря!

Младият човек поиска да каже нещо, но не успя да произнесе ни дума. Обърна — се и се повлече към вратата.

Между помощниците на съдията избухна оживен разговор, но Ди вдигна ръка и рече:

— Тези сведения изясняват случая с госпожица Ляо. Сигурно оня мошеник Йе Тай е организираното отвличаното, защото освен старата слугиня само той е знаел тайната. А и описанието, което нямото момче направи на човека с качулката, съвпада точно. Жената, която е използвал за предаване на лъжливото съобщение; сигурно е била собственичката на къщата за тайни любовни срещи. Но тя не е завела момичето в къщата си, а в някое друго тайно убежище, където сега Йе Тай я държи скрита — или за задоволяване на собствените си страсти, или за да я продаде на други хора, които ни предстои да издирим. Той знае, че не го застрашава никаква опасност, защото нещастното момиче сега няма да посмее да иде нито при годеника, нито при родителите си. Бог знае как са я измъчвали! И като че ли това не стига, ами безсрамният мошеник има наглостта и да изнудва Ю Кан!

— Да ида ли още сега да арестувам тоя хубавец, Ваша Милост? — запита с надежда Ма Жун.

— На всяка цена! — рече съдията. — Идете в къщата на братята Йе заедно с Цяо Тай, сега те вероятно ядат вечерния си ориз. Само наблюдавайте къщата. Когато Йе Тай излезе, проследете го. Той ще ви отведе в тайното убежище. Щом влезе, арестувайте го, както и всеки друг, който ви се стори замесен в историята. Не е необходимо да

бъдете прекалено нежни с Йе Тай, само внимавайте да не го повредите до такава степен, че после да не мога да го разпитам! Желая ви успех!

ГЛАВА ДЕВЕТА

СЪДИЯТА ДИ ОТВЕЖДА У ДОМА ИЗГУБЕНО МОМИЧЕНЦЕ; СЪОБЩАВАТ МУ ЗА НОВО УБИЙСТВО

Ма Жун и Цяо Тай излязоха бързешком, а малко подир това ги последваха и Хун, и Тао Ган, които отидоха да вечерят. Съдията се зае да работи над куп служебни книжа, пристигнали от префектурата.

На вратата тихо се почука. Ди отмести книжата встрани и извика:

— Влез!

Мислеше, че е слугата, който носи подноса с вечерята му. Но като вдигна глава, видя крехката фигура на госпожа Гуо. Беше облечена в дълъг халат с качулка, изработен от сива кожа. Дрехата й стоеше отлично. Когато се поклони пред писалището му, съдията долови полъха на същата приятна миризма на сладки треви, която бе усетил в аптеката.

— Седнете, госпожо Гуо! — каза той. — Тук не сте в съдебната зала.

Госпожа Гуо седна на крайчеца на една табуретка и каза:

— Дръзнах да дойда тук, Ваша Милост, за да ви докладвам за двете жени, задържани днес следобед.

— Моля, говорете! — каза съдията, като се настани назад в креслото. Той взе чашата си, но като видя, че е празна, я върна обратно. Госпожа Гуо бързо стана и я напълни от големия чайник, оставен в ъгъла на писалището. После започна:

— И двете жени са дъщери на селяни от юг. Родителите им ги продали на един сводник миналата есен, когато реколтата беше много оскъдна. Сводникът ги довел тук в Бейджоу и ги препродал в един от публичните домове на пазара. Собственикът ги настанил в онази частна къща и ги накарал няколко пъти да изиграят оня номер с изнудването, който са опитали и вчера. Не мисля, че са лоши момичета, те не харесват живота, който водят, но не могат да направят

нищо, защото продажбата им е редовна: собственикът на публичния дом има разписка, подписана и подпечатана от родителите им.

Съдията въздъхна.

— Старата история! — каза той. — Все пак, тъй като собственикът им е използвал къща без разрешително, можем да направим нещо. Как са се отнасяли с жените онези негодници?

— И тук — старата история! — отвърна госпожа Гуо с едва забележима усмивка. — Често са ги биели и са ги товарели с тежката работа по почистването на къщата и приготвянето на храната.

Тя нагласи качулката със сръчно движение на изящната си ръка. Съдията неволно си помисли, че наистина е изключително привлекателна жена.

— Обичайното наказание за отваряне на къща без разрешително — отбеляза той — е тежка глоба. Но това няма да ни свърши работа — собственикът ще плати глобата и ще си върне парите чрез момичетата! Тъй като срещу него има подадена и жалба за изнудване, ще анулираме договора за продажбата. И понеже вие твърдите, че поначало момичетата са добри, ще ги върна на родителите им.

— Проявявате голяма доброта, Ваша Милост! — каза госпожа Гуо и стана.

Докато стоеше в очакване да бъде освободена, съдията почувствува, че му се иска този разговор да продължи. Ядосан на себе си, той каза доста рязко:

— Благодаря ви за ценните сведения, госпожо Гуо! Сега можете да си вървите!

Тя се поклони и излезе.

Съдията се заразхожда из стаята с ръце на гърба. Кабинетът му се стори по-пуст и по-студен от всякога. Осъзна, че жените му вероятно вече бяха стигнали до първата станция, и се зачуди дали квартирите им там са удобни.

Слугата донесе вечерята и Ди я изяде набързо. После се надигна и изпи чая си, застанал до мангала.

Вратата се отвори и влезе Ма Жун, който изглеждаше доста оклюмал.

— След като е обядвал, Йе Тай е излязъл, Ваша Милост — каза той, — и не се е прибирал за вечеря. Един слуга ми каза, че той често

вечеря навън с други комарджии и се връща късно през нощта. Цяо Тай още стои на пост пред къщата.

— Жалко! — разочарован каза съдията. — Надявах се бързо да измъкна момичето. Е, за тази нощ няма смисъл да продължаваме наблюдението. Утре Йе Тай сигурно ще дойде на сутрешното заседание заедно с Йе Пин и тогава ще го хванем.

Щом Ма Жун си отиде, съдията седна зад писалището си. Той се зае със служебните документи и се опита да продължи с четенето им. Но не можа да съсредоточи мислите си. Беше много обезпокоен, че Йе Тай не се е прибирал. Каза си, че раздразнението му е съвсем неоснователно — защо пък мошеникът да е избрал именно тази нощ, за да посети тайното си убежище?

И все пак неприятно беше да бездействува принудително точно сега, когато се виждаше края на делото. Може би точно в този момент престъпникът крачеше натам, след като бе вечерял в някой ресторант? Черната качулка лесно би се забелязала в тълпата... Изведнъж съдията се изправи в стола си. Къде бе видял такава качулка за последен път? Не беше ли някъде из тълпата, близо до храма на бога на града?

Ди стана енергично. Отиде до големия шкаф край стената в дъното на стаята и започна да тършува из многобройните стари дрехи, оставени там. Намери един оръфан, покрит с крѳпки кожух, който изглеждаше все още достатъчно добър, за да му държи топло. След като го облече, съдията смени кожената си шапка с дебел шал, който омота стегнато около главата и долната половина на лицето си. После взе преносимото сандъче с лекарства, което държеше в кабинета си, и го преметна през рамо. Погледна се в огледалото и като реши, че може да мине за странстваващ лечител, напусна трибунала през западната странична врата.

Навън падаха дребни снежинки. Съдията си помисли, че навярно скоро ще спре да вали. Тръгна към храма на бога на града, като се взираше в хората, минаващи забързано край него, загърнати в кожусите си. Но всички носеха калпаци и само тук-там се виждаше някой татарски тюрбан.

След като Ди поскита известно време без посока, небето се проясни. Той си даде сметка, че вероятността да срещне Йе Тай е едно на хиляда. В същото време осъзна смутено, че всъщност бе излязъл не за да срещне него... По-скоро бе търсил някаква промяна — всичко

друго бе по-добро от този негов студен, самотен кабинет... Съдията все повече се ядосваше на себе си. Той спря и се огледа. Видя, че се намира в една тясна, тъмна улица и наоколо няма никой. Тръгна бързо напред. Трябваше да се върне в кабинета си, да поработи още малко...

Изведнъж дочу някакво хленчене в мрачината вляво от себе си. Забави крачка и забеляза дребно дете, сгушено в ъгъла на един празен портал. Като се наведе, Ди видя, че това е момиченце на около пет или шест години, което седеше там и горчиво плачеше.

— Какво ти се случило, момиченце? — любезно попита съдията.

— Изгубих се и не мога да се прибера у дома! — жално изплака детето.

— Аз зная точно къде живееш и ще те заведа у вас! — успокоително рече съдията. Той остави на земята сандъчето с лекарствата, седна върху него и взе детето на ръце. Като забеляза, че дребното му телце трепери в тънко подплатената домашна рокличка, Ди разгърна кожуха и притисна момиченцето до себе си. Скоро то спря да плаче.

— Първо трябва да се стоплиш! — рече съдията.

— И после ще ме заведеш у дома! — зарадва се детето.

— Да — отговори Ди. — Та как те наричаше майка ти?

— Мейлан! — отвърна с укор момиченцето. — Нима не знаеш?

— Как да не знам? — каза съдията. — Цялото ти име е Ван Мейлан.

— Не се заяждай! — нацупи се малката. — Знаеш, че се казвам Лу Мейлан!

— О, да! — каза Ди. — Нали баща ти работи в оня магазин...

— Само се преструваш! — разочаровано рече детето. — Татко умря, а в магазина за памук работи мама. Ти май нищо не знаеш!

— Аз съм доктор, винаги съм много зает — заоправдава се съдията. — Хайде сега, кажи ми от коя страна на храма на бога на града минавате с майка ти, когато отивате на пазара.

— От оная страна, където са двата каменни лъва! — бързо отговори момиченцето. — Ти кой харесваш повече?

— Оня с топката под лапата! — каза съдията, като се надяваше, че поне този път ще улучи.

— И аз! — щастливо каза детето.

Съдията стана. Окачи с една ръка сандъчето на рамото си и като носеше детето в обятията си, се насочи към храма.

— Бих искала мама да ми покаже онова котенце! — Гласът на детето бе изпълнен с копнеж.

— Кое котенце? — разсеяно попита съдията.

— Котенцето, на което говореше онзи чичко с хубавия глас онази вечер, когато дойде да види мама — нетърпеливо каза момиченцето. — Не го ли познаваш?

— Не — рече съдията. Но за да не развали веселото настроение на детето, добави: — Кой е той?

— Не зная — отвърна малката. — Мислех, че ти знаеш. Той идва понякога късно вечерта и го чувам да говори на котенцето. Когато попитах мама, тя се разсърди и каза, че съм сънувала. Но това не е вярно!

Съдията въздъхна. Очевидно тази вдовица Лу имаше таен любовник.

Бяха стигнали пред храма. Съдията запита един търговец къде се намира магазинът за памук на госпожа Лу и човекът му даде някои напътствия. Като продължи пътя си, Ди запита детето:

— Защо си излязла от къщи толкова късно?

— Сънувах лош сън — отговори то. — Събудих се толкова уплашена! Тогава тръгнах да търся мама.

— А защо не повика слугинята? — попита съдията.

— Мама я отпрати след като татко умря — каза момичето. — Нямахме никой вкъщи.

Съдията спря пред една врата с надпис: МАГАЗИН ЗА ПАМУК НА ЛУ. Магазинът бе разположен на една средно голяма улица. Ди почука и много скоро след това вратата се отвори. Появи се една дребна, доста слаба жена. Тя вдигна фенера си, огледа съдията от главата до петите и гневно попита:

— Какво правите с дъщеря ми?

— Беше се загубила — спокойно отговори съдията. — Можеше зле да настине. Трябва да се грижите по-добре за нея.

Жената го стрелна със змийски поглед. Ди видя, че е на около тридесет години, доста хубава. Но злият блясък в очите ѝ и тънките, жестоки устни не се харесаха на съдията.

— Гледай си работата, шарлатанино! — изсъска тя. — Няма да откопчиш бакшиш от мене!

Издърпа детето вътре и тръшна вратата.

— Любезна жена, няма що! — измърмори съдията, вдигна рамене и тръгна обратно към главната улица.

Докато си проправяше с лакти път през гъмжилото от хора пред един голям магазин за юфка, Ди се сблъска с двама високи мъже, които, изглежда, много бързаха. Първият ядосано сграбчи съдията за рамото и грубо изруга. Но изведнъж дръпна ръката си и възкликна:

— Велики боже! Това е нашият съдия!

Като гледаше с усмивка изумените лица на Ма Жун и Цяо Тай, съдията каза малко сконфузено:

— Бях решил да се поогледам за Йе Тай, но се наложи да отведа едно изгубено момиченце до дома му. Сега можем да опитаме всички заедно.

Напрегнатите лица на двамата му помощници не се отпуснаха. Съдията попита неспокойно:

— Какво се е случило?

— Ваша Милост — каза Ма Жун с унил глас, — тъкмо отивахме в трибунала да съобщим... Лан Таокуй е бил намерен убит в банята.

— Как е бил убит? — бързо попита съдията.

— Отровили са го, Ваша Милост — горчиво каза Цяо Тай. — Гнусно престъпление на страхливец!

— Да идем там! — кратко рече съдията.

ГЛАВА ДЕСЕТА

СЪДИЯТА РАЗСЛЕДВА ПОДЛОТО ПРЕСТЪПЛЕНИЕ; ТОЙ НАМИРА ОТРОВНО ЦВЕТЕ В ЧАЕНАТА ЧАША

На широката улица пред минералната баня се бе събрала възбудена тълпа. Пред вратата на банята беше застанал пазачът на пазара с помощниците си. Той поиска да спре съдията, но Ди нетърпеливо смъкна шала си. Пазачите го познаха и бързо се дръпнаха встрани.

В голямата приемна собственикът на банята, набит мъж с кръгло лице, излезе напред и се представи. Съдията никога не бе идвал тук, но знаеше, че горещата вода се хваща от извор и че ѝ се приписват лечебни свойства.

— Покажете ми къде се е случило всичко! — нареди Ди.

Когато собственикът ги въведе в горещото преддверие, изпълнено с пара, Ма Жун и Цяо Тай започнаха да се разсъбличат.

— Най-добре съблечете всичко освен долните си дрехи, господарю — предупреди Ма Жун. — Вътре е още по-горещо.

Докато съдията се събличаше, собственикът обясни, че като минат по коридора, от лявата страна ще видят общия басейн, а отдясно — десетте кабинни с отделни вани. Учителят Лан винаги наемал кабината в самия край на коридора, защото там било по-спокойно.

Мъжът отвори тежката дървена врата и облаци от гореща пара изригнаха насреща им. Съдията различи смътно фигурите на двама служители, облечени в черни жакети и панталони от непромокаем плат, които ги предпазваха от горещата пара.

— Тези двама служители казаха на всички къпещи се да излязат — отбеляза собственикът. — Ето кабината на учителя Лан!

Влязоха в широката кабина. Хун и Тао Ган мълчаливо направиха път на съдията. Една трета от гладкия каменен под бе заета от вдлъбнатата вана, пълна с вода, над която се вдигаше пара. Насреща имаше малка каменна маса и пейка от бамбук. Едрото тяло на Лан Таокуй, съвсем голо, лежеше сгърчено на пода между масата и

пейката. Лицето му бе разкривено и имаше странен, зеленикав оттенък. Набъбналият му език се подаваше от устата.

Съдията отвърна глава. На масата видя голям чайник и няколко картончета.

— Ето чашата му! — каза Ма Жун, като посочи към пода.

Съдията се наведе и погледна порцелановите парчета. Вдигна дъното на счупената чаша. В него все още имаше малко кафява течност. Като го постави внимателно на масата, Ди запита собственика:

— Как бе открито убийството?

— Учителят Лан — отвърна собственикът — имаше много постоянен режим, идваше тук през вечер по едно и също време. Първо се киснеше във водата около половин час, след това пиеше чай и правеше упражнения. Беше ни наредил строго да не го безпокоим. След около час сам отваряше вратата и повикваше служителя да му донесе още чай. Изпиваше няколко чаши, после се обличаше в преддверието и се прибираше вкъщи. — Мъжът преглътна и продължи: — Тъй като всички служители го обичаха, един от тях обикновено стоеше с чайник в коридора по времето, когато се очакваше учителят да отвори вратата. Но тази вечер той не я отворил. След като почакал около половин час, служителят дойде да ме повика, защото сам не посмял да обезпокои учителя Лан. Аз познавах твърдите му навици и затова се уплаших, че може да му е станало лошо. Веднага отворих вратата и видях... това!

Известно време никой не проговори. После Хун каза:

— Пазачът изпрати човек да съобщи в трибунала, но тъй като Ваша Милост беше излязъл, ние дойдохме веднага — трябваше да се погрижим нищо да не се размества. Заедно с Тао Ган разпитахме служителите, а в това време Ма Жун и Цяо Тай взеха имената на всички, които излизаха от банята. Никой не бе забелязал друг човек да влиза или излиза от кабината на учителя Лан.

— Как е била сложена отровата в чая? — попита съдията.

— Това трябва да е станало в самата кабина, Ваша Милост — отговори Хун. — Ние установихме, че на всеки посетители е бил поднасян готов чай от една голяма делва в преддверието. Ако убиецът беше изсипал отровата в делвата, щяха да умрат и всички други гости. Понеже учителят Лан никога не е заключвал вратата си, предполагаме,

че убиецът е влязъл в кабината му, сипал е отрова в чашата с чай и е излязъл.

Съдията кимна. Като посечи малкото, бяло цветче, прилепнало към една от отломките на чашата, той запита собственика:

— Тук предлагате ли жасминов чай?

Човекът категорично поклати глава и рече:

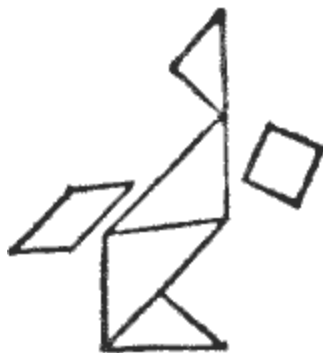
— Не, Ваша Милост. Не можем да си позволим да приготвяваме такъв скъп чай!

— Излей остатъка от чая в малка чашка — нареди съдията на Тао Ган, — после увий дъното и другите парчета от счупената чаша в пергамент. Внимавай да не повредиш този жасминов цвят! Вземи и чайника, като предварително го запечаташ. Следователят ще установи дали в него също има отрова.

Тао Ган бавно кимна. Той внимателно гледаше картонените парченца на масата. Изведнъж каза:

— Вижте, Ваша Милост, когато е влязъл убиецът, учителят Лан е подреждал седемте картончета!

Всички погледнаха картончетата. Те изглеждаха безразборно нахвърляни върху масата.

— Виждам само шест картончета — забеляза съдията. — Я потърсете седмото! Липсва вторият малък триъгълник.

Докато помощниците му претърсваха пода, съдията остана неподвижен, свел поглед към трупа. Внезапно каза:

— Дясната ръка на учителя е свита в юмрук. Вижте дали не държи нещо в нея!

Хун внимателно отвори безжизнената ръка. Към дланта ѝ бе прилепнало малко картонено триъгълниче. Хун го подаде на съдията.

— Това доказва — възкликна Ди, — че учителят Лан е подреждал някаква фигура, след като е изпил отровата! Дали не се е опитвал да ни насочи към убиеца си?

— Изглежда, е разместил парчетата с ръката си, докато се е свличал на пода! — отбеляза Тао Ган. — Както са подредени сега, те не изобразяват нищо смислено.

— Скицирай разположението на картончетата, Тао Ган! — каза съдията. — Ще го обсъдим на спокойствие. Хун, кажи на пазача да се разпореди да отнесат тялото в трибунала. Останалите да претърсят внимателно кабината. Аз ще ида да разпитам касиера.

Ди се обърна и излезе от кабината. След като се облече в преддверието, той каза на собственика да го заведе в будката на касиера при входа на банята.

Съдията седна до малкото бюро при гишето и попита потния касиер:

— Спомняш ли си кога влезе учителят Лан? Не се плаши, човече! Тъй като си бил в тази будка през цялото време, ти си единственият тук, който не би могъл да извърши убийството! Хайде, говори!

— По... помня много добре, Ваше Превъзходителство! — запелтечи касиерът. — Учителят Лан дойде по обичайното време, плати пет медни монети и влезе.

— Сам ли беше? — запита съдията.

— Да, Ваша Милост, той винаги идва сам — отвърна човекът.

— Предполагам — продължи съдията, — че познаваш по лице повечето клиенти. Спомняш ли си кой от тях влезе след учителя Лан?

Касиерът сбърчи чело.

— Мисля, че да, Ваша Милост — каза той, — защото идването на учителя Лан, нашия прославен майстор на бойните изкуства, винаги е било за мене нещо като събитие, разделящо вечерта на две части, така да се каже... Пръв след него дойде месарят Лиу... две медни монети за общия басейн. После — майстор Ляо, пет монети за отделна вана. След него — четирима младежи, нехранимайковци от пазара. После...

— Онези четиримата познаваше ли ги? — прекъсна го съдията.

— Да, Ваша Милост — отговори касиерът. После, като се почеса по главата, добави: — Всъщност познавам трима от тях. Четвъртият

идваше за първи път. Беше млад човек, облечен в черни дрехи — жакет и панталони, — каквито носят татарите.

— За какво плати той? — попита съдията.

— Всички платиха по две медни монети за басейна и аз им раздадох черните номерца.

Съдията вдигна вежди. Собственикът бързо свали от една полица на стената две дъсчици от черно дърво, окачени на връв.

— Ето какви номера използваме, Ваша Милост — обясни той. — Черните са за басейна, а червените — за отделните вани. Всеки гост дава едната дъсчица на служителя в преддверието, който пази дрехите, а другата — със същия номер — задържа у себе си. Когато излизат от банята, гостите дават на служителя втората дъсчица, а той им връща дрехите.

— И това ли е целият надзор, който упражнявате? — навъсено запита съдията.

— Ами, Ваша Милост — извинително отговори собственикът, — ние само внимаваме някой да не се промъкне в банята, без да си плати, или пък да излезе с чужди дрехи.

Съдията реши, че повече не би могло и да се очаква. Той попита касиера:

— Видя ли всичките четирима да излизат от банята?

— Наистина не бих могъл да кажа, Ваша Милост... — отговори касиерът. — След откриването на убийството се насъбра толкова народ, че аз...

Влязоха Хун и Ма Жун. Те докладваха, че в кабината не са намерени други улики. Съдията попита Ма Жун:

— Когато с Цяо Тай проверявахте излизащите от банята, видяхте ли между тях младеж, облечен като татарин?

— Не, Ваша Милост — отвърна Ма Жун. — Взехме имената и адресите на всички. Не бих пропуснал да забележа човек в татарски дрехи, защото тук рядко се срещат такива.

Съдията се обърна към касиера и каза:

— Излез навън и се опитай да намериш из тълпата на улицата кой да е от ония четирима младежи!

Човекът излезе, а съдията остана да седи край масата, като мълчаливо почукваше по нея с дървеното номерче.

Касиерът се върна с един младеж, който застана сковано пред съдията.

— Кой е оня твой приятел, татаринът? — попита съдията.

Младежът го погледна уплашено.

— Аз... аз наистина не го познавам, господарю! — заекна той. — Видях го оня ден — навърташе се край банята, но не влезе. И тази вечер беше тук. Когато влязохме, той ни последва.

— Опиши го! — нареди съдията.

Младежът се притесни още повече. След известно колебание проговори:

— Беше доста нисък и слаб, струва ми се. Носеше черен татарски шал, увит около главата. Шалът покриваше устата му, затова не можах да видя дали има мустаци, но забелязах да се подава кичур от дългите му коси. Приятелите ми поискаха да го заговорят, но той ни изгледа така, че те се отказаха. Тези татари винаги носят дълги ножове и...

— Не го ли разгледа по-добре, докато бяхте в банята? — запита съдията.

— Изглежда, че си е взел отделна вана — каза младежът. — Не го видяхме в басейна.

Съдията го стрелна с поглед.

— Това е всичко! — кратко каза той, а когато младежът се втурна навън, заповяда на касиера: — Преброй си номерцата!

Касиерът веднага се зае да разпределя номерата, а Ди го наблюдаваше, като поглаждаше бавно брадата си. Най-сетне касиерът каза:

— Странно, Ваша Милост! Липсва черната дъсчица с номер тридесет и шест!

Съдията стана, обърна се към Хун и Ма Жун и каза:

— Сега можем да се връщаме в трибунала, тук няма повече какво да правим. Поне научихме как убиецът е влязъл в банята и как е излязъл, без да го забележат. Имаме и обща представа как изглежда. Хайде да си вървим!

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

ЖЕСТОКОТО УБИЙСТВО СЕ ОБСЪЖДА В ТРИБУНАЛА; СЛЕДОВАТЕЛЯТ РАЗКАЗВА ЗА ЕДИН ПОДОЗРИТЕЛЕН СТАР СЛУЧАЙ

На следващия ден, по време на сутрешното заседание, Гуо направи аутопсия на трупа на майстора на бойните изкуства. Присъствуваха всички първенци на Бейджоу и всички граждани, които бяха успели да си намерят място в съдебната зала.

След като завърши аутопсията, Гуо докладва:

— Смъртта е причинена от силна отрова: стрит корен от змийско дърво, което расте на юг. Проби от чая, останал в чайника и в счупената чаша, бяха дадени на болно куче. Първата проба се оказа безвредна, но скоро след като близна малко от втората, кучето умря.

Съдията попита:

— Как е била сипана отровата в чаената чаша?

— Предполагам — отвърна Гуо, — че изсушеният жасминов цвят предварително е бил поръсен с отровата и след това — тайно поставен в чашата.

— На какво се основава това предположение? — запита съдията.

— Отровният прах — продължи следователят — има слаба, но много характерна миризма, която би се доловила още по-ясно при смесването с горещия чай. Но ако отровата се постави в жасминов цвят, ароматът на последния успешно ще прикрие миризмата ѝ. Когато подгрях остатъка от чая без жасмина, миризмата му стана съвсем характерна и така определих вида на отровата.

Съдията кимна и нареди на гърбавия да постави отпечатъка от палеца си под протокола. После удари с чукчето си по масата и каза:

— Покойният учител Лан Таокуй е бил отровен от все още неизвестна нам личност. Той беше изтъкнат боен майстор, няколко пъти поред шампион на северните провинции. Освен това се отличаваше с благородния си характер. Цялата империя и особено околията Бейджоу, която се гордееше с него, скърбят дълбоко за загубата на този забележителен човек. Трибуналят ще положи всички

усилия за залавянето и наказването на престъпника, за да може душата на учителя Лан да почива в мир!

Като удари отново с чукчето си по масата, съдията продължи:

— Сега преминавам към делото „Йе срещу Пан“. Той направи знак на началника на стражниците да доведе Пан Фън пред съдийската маса, после каза:

— Писарят ще прочете два записа на показания, отнасящи се до действията на Пан Фън.

Старши писарят стана и прочете първо показанията на двамата войници, после доклада на стражниците, изпратени да извършат разследване в Селото на петте овена.

Съдията обяви:

— Тези показания потвърждават, че Пан Фън е казал истината за действията си на петнадесети и шестнадесети. Освен това съдът е на мнение, че ако той действително беше убил жена си, положително не би заминал за два дни от града, без да укрие поне временно мъртвото тяло. Поради всичко това съдът не намира достатъчно основания да продължи делото, заведено срещу Пан Фън. Нека обвинителят каже дали е в състояние да приведе нови доказателства срещу обвиняемия, или желае да оттегли жалбата си!

— Покорният ви слуга — бързо каза Йе Пин — желае да оттегли обвинението си. Той смирено се извинява за прибързаната си постъпка, причина за която бе само ужасната смърт на сестра му. В случая той говори и от името на брат си Йе Тай.

— Това ще бъде записано — рече съдията. Като се наведе напред и огледа хората пред съдийската маса, той попита: — А защо днес Йе Тай го няма в съда?

— Ваша Милост — каза Йе Пин, — не мога да разбера какво се е случило с брат ми! Излезе вчера, след като обядвахме, и оттогава не се е прибирал!

— Често ли се случва брат ви да не се прибере цяла нощ? — запита съдията.

— Никога, Ваша Милост! — отвърна Йе Пин, явно обезпокоен. — Често се връща късно, но винаги спи у дома!

Съдията каза намръщено:

— Когато се върне, кажете му незабавно да се яви в трибунала! Той трябва лично да потвърди, че оттегля обвинението си срещу Пан

Фън!

Ди удари с чукчето си и обяви:

— Пан Фън е свободен. Трибуналет ще продължи издирването на убиеца на жена му.

Пан Фън удари няколко пъти чело о пода, за да изрази благодарността си. Когато стана, Йе Пин бързо се приближи до него и започна да му се извинява.

Съдията заповяда на началника на стражниците да доведе собственика на бордея, двамата сводници и двете проститутки. Той връчи на жените анулираните разписки и им каза, че са свободни. После осъди собственика на бордея и двамата сводници да лежат три месеца в затвора и да бъдат освободени след бой с пръчки. Тримата мъже започнаха шумно да протестират. Най-много викаше собственикът на бордея, който разбираше, че нараненият му гръб ще зарасне, но ще му бъде трудно да спечели отново парите, похарчени за купуването на двете снажни девойки. Докато стражниците го влачеха към затвора, съдията каза на двете проститутки, че могат да работят в кухнята на трибунала до заминаването на военния конвой, който щеше да ги отведе обратно в родното им място.

Двете жени се простряха пред съдийската маса и изразиха благодарността си с просълзени очи.

Съдията закри заседанието и нареди на Хун да повика Чу Даюан в личния му кабинет.

Седнал зад писалището си, Ди направи знак с ръка на Чу да се настани в едно от креслата. Четиримата му помощници заеха обичайните си места на табуретките отсреща. Известно време всички мълчаха опечалено. Един слуга поднесе чай. После съдията заговори:

— Снощи умишлено не продължих разискванията около убийството на учителя Лан, защото исках първо да узная резултата от аутопсията и да се посъветвам с тук присъстващия господин Чу, който познава учителя от много дълго време.

— Ще направя всичко, което е по силите ми, за да изправа пред правосъдието злодея, убил Лан Таокуй! — избухна Чу Даюан. — Той беше най-добрият атлет, когото някога съм познавал! Ваша Милост има ли някаква представа кой може да е извършил това гнусно дело?

— Убиецът — каза съдията — е бил млад татарин или поне човек, преоблечен в татарски дрехи.

Хун хвърли бърз поглед към Тао Ган, после рече:

— Премисляхме, Ваша Милост, защо пък точно този младеж трябва да е убил учителя Лан. В края на краищата в списъка на Ма Жун и Цяо Тай са записани повече от шестдесет души, излезли от банята!

— Но никой от тях — каза съдията — не би могъл да влезе и излезе от кабината на учителя Лан незабелязан. Убиецът обаче е знаел, че служителите в банята носят черни дрехи от непромокаем плат, които приличат на татарските. Той е влязъл в банята заедно с трима младежи. В преддверието не е предал дървеното си номерче, а е продължил по коридора, придавайки си вид на служител. Спомнете си — парата там е толкова гъста, че не дава възможност да се разгледат добре стоящите наоколо. Той се е вмъкнал в кабината на Лан, поставил е цвета с отровата в чаената чаша и отново е излязъл. Напуснал е банята вероятно през служебния изход.

— Хитрият злодей! — възкликна Тао Ган. — Помислил е за всичко!

— И все пак, останали са някои следи — отбеляза съдията. — Татарското облекло и номерчето той несъмнено е унищожил. Но, изглежда, е излязъл, без да забележи, че в предсмъртната си агония учителят Лан се е помъчил да подреди със седемте картончета някаква фигура, която да ни насочи към престъпника. Освен това убиецът е бил добре познат на учителя Лан. Имаме и общото му описание, направено от оня младеж. Може би господин Чу ще ни каже дали измежду учениците на учителя Лан е имало някой слаб и доста нисък младеж с дълги коси?

— Нямаше! — бързо отговори Чу Даюан. — Познавам ги всичките — те са здравеняци, а пък и учителят настояваше да бръснат косите си. Какъв срам! Този чудесен боец — убит с отрова, подлото оръжие на страхливците!

Всички мълчаха. Изведнъж Тао Ган, който бавно усукваше трите косъма, увиснали от лявата му буза, каза:

— На страхливците или на жените!

— Лан не се занимаваше с жени! — презрително каза Чу Даюан.

Но Тао Ган поклати глава и рече:

— Може би точно това е причината някоя от тях да го е убила. Възможно е Лан да е пренебрегнал някоя жена, а това често поражда

свирепа омраза!

— Аз съм чувал много танцовачки да се оплакват, че учителят Лан не ги забелязва — сами са ми го казвали! — добави Ма Жун. — Като че ли самата му сдържаност привличаше жените, макар че един бог знае защо!

— Ами, глупости! — ядосано възкликна Чу. Съдията, който до този момент бе слушал мълчаливо, сега рече:

— Трябва да кажа, че тази мисъл ми се струва уместна. За жена с дребно телосложение няма да е трудно да се преоблече като млад татарин. Но в такъв случай тя трябва да е била любовница на учителя Лан! Защото, когато е влязла в кабината на банята, той дори не се е опитал да се покрие. Хавлиите бяха метнати на поставката.

— Невъзможно! — извика Чу. — Учителят Лан и любовница! За това не може да става и дума!

— Сега си спомням — бавно каза Цяо Тай, — че когато го посетихме вчера, той съвсем неочаквано направи една твърде остра забележка по отношение на жените: че те изсмуквали силата на мъжете или нещо такова. А той по правило винаги говореше много сдържано.

Ядосан, Чу измърмори нещо, а съдията извади от чекмеджето си седемте картончета, които му бе направил Тао Ган, и ги подреди така, както бяха намерени на масата в банята. Опита се да изобрази някаква фигура, като прибави и триъгълника. След известно време рече:

— Ако Лан е бил убит от жена, в тази фигура може би се съдържа улика, която да ни насочи към нея. Но докато е паднал, той е разместил парчетата и е умрял, преди да успее да добави последния триъгълник. Трудна задача! — Ди отмести картончетата встрани и добави: — Както и да е, първата ни работа е да проучим всички, с които е бил свързан учителят Лан. Господин Чу, предлагам да се споразумеете с Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган как да разпределите помежду си тази работа така, че всеки от вас незабавно да започне изпълнението на своите задачи. Инспекторе, ти ще отидеш на пазара и ще разпиташ другите двама младежи за външността на татарина. Ако ги предразположиш, като ги поканиш на чаша вино например, може би ще измъкнеш повече сведения. Ма Жун е записал имената и адресите им. А по пътя, инспекторе, кажи на Гуо да дойде тук, искам да узная повече подробности за тази отрова!

След като четиримата помощници на съдията и Чу Даюан излязоха, Ди изпи чаша чай, потънал в дълбок размисъл. Изчезването на Йе Тай го безпокоеше. Дали мошеникът не бе усетил, че искат да го арестуват? Съдията стана и се заразхожда из кабинета. Убийството на госпожа Пан все още не беше разнищено, нито пък отравянето на Лан. Да можеше поне да приключи случая с госпожица Ляо!

Когато влезе Гуо, съдията го посрещна с няколко любезни думи. Седна зад писалището си и направи знак на гърбавия човек да се настани на табуретка. После каза:

— Като аптекар, без съмнение можете да ми кажете по какъв начин убиецът е могъл да се сдобие с тази отрова. Тя сигурно се среща много рядко!

Гуо отмести кичура коса от челото си. Постави големите си ръце на коленете и каза:

— За беда човек лесно може да се снабди с тази отрова, Ваша Милост! В малки количества тя е добро лекарство за подсилване на сърцето и затова повечето аптекари се запасяват с нея.

Съдията въздъхна.

— Значи, не можем да се надяваме да стигнем до убиеца по този път! — каза той. Постави седемте картончета пред себе си, подреди ги наслука и продължи: — Но, разбира се, загадъчната фигура би могла да ни наведе на някаква диря!

Гърбавият поклати глава и каза тъжно:

— Не вярвам, Ваша Милост! Тази отрова причинява непоносими болки и смъртта настъпва почти мигновено.

— Но учителят Лан беше човек с необикновено силна воля — забеляза съдията — и много умело си служеше със седемте картончета! Той е разбрал, че няма да успее да стигне до вратата, за да повика служителя и затова мисля, че се е опитал да ни насочи към убиеца си по този начин.

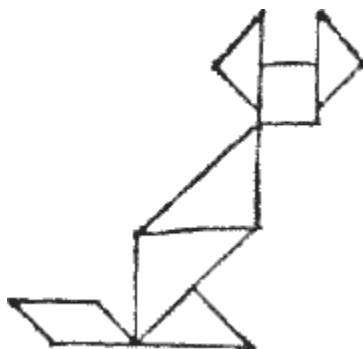
— Вярно е — каза Гуо, — че той много майсторски подреждаше седемте картончета. Когато идваше у дома, често забавляваше жена ми и мене, като изобразяваше какви ли не фигури с невероятна бързина.

— Не мога да разбера — каза съдията — каква фигура е искал да подреди в дадения случай!

— Учителят Лан беше изключително добър човек, Ваша Милост — замислено продължи гърбавият Гуо. — Той знаеше, че

нехранимайковците на пазара често ме закачат и оскърбяват. Затова си направи труда да състави нова система за самоотбрана — специално за мене, — съобразена с факта, че имам слаби крака, но доста силни ръце. После търпеливо ме обучи да си служа с тази система и оттогава никой не се е осмелил да ме закача.

Съдията не чу последните думи на Гуо. Той изведнъж забеляза, че както си играеше със седемте картончета, ги бе подредил във форма на котка.

Ди бързо размести картончетата. Отрова... жасминов цвят... котка... Имаше ли логическа връзка между тях? Той забеляза въпросителния поглед на Гуо и прикри вълнението си, като каза бързо:

— Знаете ли, изведнъж се сетих за странната среща, която имах снощи. Отведох у дома му едно малко момиченце, което се беше изгубило, а майката ме наруга. Тя е вдовица, много неприятна личност. От наивните приказки на детето заключих, че вероятно има таен любовник.

— Как се казва жената? — полюбопитствува Гуо.

— Някоя си госпожа Лу, държи магазин за памук.

Гуо поизправи гърбавото си тяло и възкликна:

— Тя е ужасна жена, Ваша Милост! Имах си някои разправии с нея преди пет месеца, когато умря мъжът ѝ. Загадъчен случай...

Съдията бе още объркан от котешката фигура, която бе подредил. Мислеше и за това, че учителят Лан често е посещавал аптеката. Попита разсеяно:

— Какво загадъчно е имало около смъртта на оня търговец на памук?

След известно колебание Гуо отговори:

— Предшественикът на Ваша Милост наистина погледна малко повърхностно на този случай. Но точно по това време татарските орди бяха нападнали Северната армия, в града се изсипаха тълпи от бежанци. Съдията бе претрупан с грижи и аз добре разбирам защо не отдели повече време за търговеца на памук, който умря от сърдечен пристъп.

— И защо е трябвало да го стори? — попита съдията, благодарен, че темата на разговора бе сменена. — Ако е имало нещо подозрително, аутопсията е щяла да го изясни.

Гърбавият мъж каза печално:

— Работата е там, господарю, че аутопсия не беше извършена!

Сега вече съдията наостри слух. Облегна се в стола си и каза отсечено:

— Разкажете ми фактите!

— Един късен следобед — започна Гуо — госпожа Лу се яви в трибунала заедно с доктор Гуан, един от известните лекари в града. Той заяви, че по време на обяда Лу Мин се оплакал от главоболие и си легнал. Наскоро след това жена му го чула да стене. Когато влязла в спалнята, съпругът ѝ бил вече мъртъв. Тя повикала доктор Гуан, който огледал трупа. Казала му, че съпругът ѝ често се оплаквал от слабото си сърце. Докторът попитал какво е ял починалият на обяд и тя обяснила, че мъжът ѝ едва се докоснал до храната, но изпил две кани вино, за да се отърве от главоболието. И тогава докторът подписал смъртния акт, според който Лу Мин е починал от сърдечен удар, причинен от поглъщане на голямо количество алкохол. Предшественикът на Ваша Милост прие тази причина за смъртта и я записа в регистъра.

Съдията не каза нищо и гърбавият мъж продължи:

— Аз познавам брата на Лу Мин и той ми разказа как, когато помагал да облекат тялото, забелязал, че лицето на мъртвия не било потъмняло, но очите му били силно изпъкнали. Тъй като тези признаци са характерни за смърт, причинена от удар в тила, отидох при госпожа Лу да я питам за повече подробности. Но тя се разкрещя, наруга ме и каза, че си пъхам носа там, където не трябва. Тогава се осмелих да говоря за това със съдията, но той ми каза, че е удовлетворен от заключението на доктор Гуан и не намира причини за извършване на аутопсия. С това случаят приключи.

— Не говорихте ли с доктор Гуан? — запита съдията.

— Опитвах се няколко пъти, но той ме избягваше — говори Гуо.
— После се чува слухове, че доктор Гуан се занимава с черна магия. Напусна града с потока бежанци, отпавили се на юг, и оттогава никой не е чувал нищо за него.

Съдията бавно гладеше брадата си.

— Наистина тази история е интересна! — каза най-сетне той. — Все още ли има хора, които се занимават с магьосничество? Вие знаете, че според закона това е углавно престъпление!

Гуо вдигна рамене.

— Много семейства тук в Бейджоу — каза той — имат примес от татарска кръв и си въобразяват, че са наследили тайнствените способности на татарските магьосници. Някои твърдят, че такива хора могат да убиват други само като произнасят заклинания или пък като изгарят или отрязват главите на нарисуваните им образи. За други се говори, че знаят тайните обреди на даоистите и могат да продължат живота си чрез любов с вещици и таласъми. Според мене това са само варварски суеверия, но учителят Лан беше направил подробни проучвания и ми каза, че в тези твърдения има нещо вярно.

— Нашият учител Конфуций — припряно каза съдията — изрично ни е предупредил да не се забъркваме в тъмни мистерии. Никога не съм допускал, че разумен мъж като Лан Таокуй е губел време за такива занимания.

— Той беше човек с широки интереси, Ваша Милост — смутено каза гърбавият.

— Е — продължи съдията, — доволен съм, че ми разказахте онази история за госпожа Лу. Мисля да я повикам и да я разпитам за подробностите около смъртта на съпруга ѝ.

Съдията взе някакъв документ, а Гуо бързо се поклони и излезе.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

СЪДИЯТА СЕ ИЗКАЧВА НА ХЪЛМА НА ЛЕКАРСТВОТА; ЕДНА ЖЕНА ОТКАЗВА ДА СЕ ПОДЧИНИ НА СЛУЖИТЕЛ НА ТРИБУНАЛА

Веднага щом вратата се затвори зад следователя, съдията хвърли документа обратно на писалището. Скръстил ръце, той остана да седи така, опитвайки се безуспешно да подреди обърканите мисли, които се блъскаха в главата му. Най-сетне стана и облече ловните си дрехи. Може би малко езда на открито щеше да му помогне да ободри ума си. Каза на коняря да доведе любимия му кон и напусна трибунала.

Първо обиколи в галоп няколко пъти стария учебен полигон. После тръгна по главната улица и излезе от града през северната порта. Подкара коня с бавна стъпка надолу по покрития със сняг склон до мястото, където пътят излизаше на широката бяла равнина. Забеляза, че небето има оловен цвят — изглежда, пак щеше да вали.

Два големи камъка отдясно показваха началото на тясната пътека, която водеше нагоре към хребета, известен като хълма на лекарствата. Съдията реши да се изкачи догоре и след това упражнение да се прибере. Язди по пътеката до мястото, където тя ставаше много стръмна, после слезе от коня, потупа го по шията и привърза юздите към един дънер.

Тъкмо се канеше да започне да се катери, когато внезапно застина на мястото си. По снега личаха пресни отпечатьци от малки обувки. Подвоуми се дали да продължи. После вдигна рамене и тръгна нагоре.

Билото на хребета беше голо, на него имаше само едно дърво — зимна слива. Черните клони бяха покрити с малки червени пъпки. На другия край, близо до дървените перила, една жена в сив кожух дълбаеше снега с малка лопатка. Като чу скриптенето на снега под тежките ботуши на съдията, тя се изправи. Остави бързо лопатката в кошничката пред краката си и направи дълбок поклон.

— Виждам — каза съдията, — че събирате лунна билка.

Госпожа Гуо кимна. Кожената качулка великолепно подчертаваше красотата на нежното ѝ лице.

— Не ми провървя много, Ваша Милост, събрах само толкова! — усмихнато каза тя и посочи към снопчето в кошницата.

— Качих се дотук, за да се поразтъпча малко — обясни съдията.
— Искях да освежа мисълта си, защото убийството на учителя Лан тегне на душата ми.

Лицето на госпожа Гуо изведнъж помръкна. Като се загърна поплътно с шала си, тя прошепна:

— Просто не мога да повярвам! Той беше толкова силен и здрав!

— И най-силният мъж е беззащитен срещу отровата! — сухо отбеляза съдията. — Имам сигурна улика срещу човека, извършил това злодеяние.

Очите на госпожа Гуо се разшириха.

— Кой е този мъж, Ваша Милост? — едва чуто запита тя.

— Не съм казал, че е мъж! — бързо отвърна съдията.

Тя поклати бавно малката си глава и каза твърдо:

— Трябва да е бил мъж! Виждах учителя често, защото той беше приятел на съпруга ми. Винаги се държеше много любезно и мило, включително и към мене, но се чувствуваше, че отношението му към жените е... по-различно.

— Какво искате да кажете? — попита съдията.

— Ами — бавно отговори госпожа Гуо, — той като че ли... не усещаше присъствието им. — Бузите ѝ пламнаха и тя сведе глава.

Съдията се почувствува неловко. Той отиде до перилата и погледна надолу. Неволно отстъпи назад — пред очите му се откри отвесен скат, който пропадеше на повече от петдесет стъпки, а в подножието на хребета изпод снега стърчаха остри канари.

Загледан в ширналата се долу равнина, Ди не знаеше какво да каже. „Да усещаш присъствието на някого...“ Този израз го смути по особен начин. Той се обърна и попита:

— Онези котки, които видях у вас оня ден... вашият съпруг ли се грижи за тях или вие?

— И двамата, Ваша Милост — спокойно отговори госпожа Гуо.
— Мъжът ми не може да гледа с безразличие страдащи животни. Често носи у дома болни или бездомни котки. После аз поемам грижата за тях. Имаме вече седем — големи и малки!

Съдията кимна разсеяно. Погледът му падна върху сливовото дръвче и той подхвърли:

— Това дърво сигурно ще бъде много красиво, когато разцъфне!

— Да — живо каза тя, — това ще стане в един от близките дни! Как беше казал поетът?... Нещо за това, как се чува падането на цветовете върху снега...

Съдията знаеше старинното стихотворение, но каза:

— Спомням си няколко подобни стиха... — После добави делово: — Е, госпожо Гуо, вече трябва да се връщам в трибунала.

Тя се поклони дълбоко и съдията пое надолу по стръмнината.

По време на своя скромен обяд Ди премисли разговора си със следователя. Когато влезе слугата, за да донесе чай, той му заповяда да повика началника на стражниците, който веднага се яви.

— Иди в магазина за памук на госпожа Лу, близо до храма на бога на града — нареди му съдията, — и я доведи тук. Искам да и задам няколко въпроса.

След като началникът на стражниците излезе, съдията дълго седя пред чая си, без да посегне към него. Помисли си унило, че може би ще бъде твърде глупаво да се връща към старата история със смъртта на Лу Мин сега, когато трибуналят трябваше да разглежда делата по две други убийства. Но онова, което разказа следователят, беше интересно. И отвличаше мисълта му от подозрението, което го гнетеше така дълбоко...

Ди полегна на кушетката, за да дремне. Но сънят не идваше. Като се въртеше на всички страни, той се опитваше да си припомни пълния текст на стихотворението за падащите цветове. Най-сетне успя. Стиховете бяха написани от един поет, живял преди около две столетия, носеха заглавието „Зимна вечер в женските покои“ и гласяха:

*В мразовитите простори птиците самотно
грат...*

По-самотно е сърцето, неспособно да заплаче.

Непрестанно я терзаят мрачни спомени далечни...

Радостта е мимолетна, угризенията — вечни.

*О, да може с нова обич стара скръб да се прогони.
Зима е, а цвят е грейнал по премръзналите клони.
Тя поглежда към дръвчето и се вслушва замечтана
как се ронят цветовете върху снежната премяна.*

Стихотворението не беше много известно — тя вероятно бе видяла само последните два стиха, цитирани някъде. Или пък знаеше цялото произведение и нарочно го бе споменала? Ядосан и намръщен, Ди скочи от кушетката. Винаги го бе интересувала само поучителната поезия, писането и четенето на любовни стихове считаше за губене на време. И все пак сега, точно в това стихотворение, забеляза особена дълбочина на чувствата.

Разгневен на себе си, съдията отиде при мангала и обърса лицето си с гореща влажна кърпа. После седна зад писалището и се зае да чете служебните писма, донесени от старши писаря. Когато пристигна началникът на стражниците, го завари погълнат от това занимание.

Като забеляза покрусения вид на служителя си, съдията запита:

— Какво се е случило, началник? Мъжът нервно заопипва мустачките си.

— Да ви кажа истината, Ваша Милост — отвърна той, — госпожа Лу отказа да дойде с мене!

— Как така?! — учудено попита съдията. — За каква се смята тя?

— Каза — унило продължи началникът на стражниците, — че отказва да дойде, защото нямам писмена заповед да я доведа. — Като видя, че съдията се кани да му се скара, той побърза да добави: — Наруга ме и вдигна такава врява, че около нас се събра цяла тълпа. Крещеше, че в империята все още има закони и трибуналът няма право да призовава една порядъчна жена без основателни причини. Опитах се да я довлека насила, но тя започна да се дърпа и тълпата застана на нейна страна. При това положение реших, че ще е по-добре да се върна и да питам Ваша Милост какво да правя.

— Щом иска писмено разпореждане, ще го има! — ядосано каза съдията. Той грабна четката и бързо попълни един формуляр. После го подаде с думите: — Иди на мястото с четирима стражници и доведи тук тази жена!

Началникът на стражниците тръгна незабавно.

Съдията се заразхожда из кабинета. Каква вещица беше тази госпожа Лу! Помисли си, че той наистина бе случил е жените си. Първата му жена, най-голямата дъщеря на най-добрия приятел на баща му, беше много културна. Дълбокото разбирателство с нея винаги му бе давало упование в трудни моменти, а двамата им синове бяха несекващ извор на радости. Втората му жена не беше толкова високо образована, но беше красива, притежаваше здрав разум и много успешно ръководеше голямото му домакинство. Дъщерята, която му бе родила, имаше същия уравновесен характер. Своята Трета жена бе взел, когато служеше на първото си местоназначение, в Пънлай. След някои ужасни преживелици семейството ѝ я бе изоставило. Съдията я прибра в своя дом като камериерка на Първата си жена, която силно се привърза към нея и скоро настоя Ди да я вземе за съпруга. В началото съдията отказа, защото считаше, че по този начин би злоупотребил с благодарността на девойката. Но когато тя му призна, че наистина го обича, той отстъпи и никога не бе съжалявал за това. Тя беше хубава, жизнерадостна девойка и беше чудесно, че с нея ставаха четирима, тъй като винаги можеха да играят на домино, любимата му игра.

Изведнъж съдията си помисли, че животът в Бейджоу сигурно е доста скучен за жените му. Реши да се постарее да им подбере хубави подаръци за Нова година, която тъкмо приближаваше.

Ди отиде до вратата и повика слугата.

— Още ли не се е върнал никой от помощниците ми? — попита той.

— Не, Ваша Милост — отговори слугата. — Първо имаха продължително съвещание в канцеларията с почитаемия Чу Даюан, после излязоха всички заедно.

— Кажи на коняря да доведе коня ми! — заповяда съдията. Той реши, че докато помощниците му събират сведения във връзка с убийството на Лан, би могъл да посети Пан Фън. По пътя щеше да мине край магазина за хартия и да попита Йе Пин дали брат му Йе Тай все още не се е появил. Не можеше да се освободи от лошото предчувствие, че продължителното отсъствие на Йе Тай предвещава нови неприятности.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

СЪДИЯТА РАЗГОВАРЯ С ТЪРГОВЕЦА НА АНТИЧНИ ВЕЩИ; ПАН ФЪН ОБЯСНЯВА КАКВИ СА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ СЪПРИКОСНОВЕНИЕТО С ПРЕСЕН ЛАК

Съдията спря коня си пред магазина за хартия и извика на слугата, застанал край вратата, че иска да види Йе Пин. Старият търговец побърза да излезе и почтително покани госта да изпие чаша чан. Но съдията не слезе от коня. Каза, че е дошъл само да попита дали не се е върнал Йе Тай.

— Не е, Ваша Милост — разтревожено каза Йе Пин, — още не се е появил. Пратих слугата си да обиколи ресторантите и игралните домове, които посещава брат ми, но там никой не го е виждал. Наистина започвам да се страхувам, че му се е случило нещо!

— Ако не се върне и тази вечер — каза съдията, — ще накарам да разлепят обяви с описанието му и ще предупредя военната полиция. Впрочем на ваше място не бих се безпокоил. Брат ви не ми прилича на човек, който лесно би станал плячка на разбойниците и мошениците. Уведомете ме след вечеря дали се е върнал!

Ди пришпори коня си и препусна към улицата, на която живееше Пан Фън. Отново му направи поразяващо впечатление пустотата на тази част на града. Дори сега, когато приближаваше часът за вечерната трапеза, улицата беше съвсем безлюдна.

Съдията слезе от коня пред къщата на Пан и привърза юздите към една желязна халка в стената. Трябваше дълго да чука по вратата с дръжката на бича си, преди Пан да отвори. Като видя съдията, той много се изненада. Докато го въвеждаше в преддверието смутено се заизвинява, че там няма огън.

— Ей сега ще донеса мангала от работилницата си! — каза той.

— Не си правете труда! — рече съдията. — Можем да поговорим и там. Винаги с удоволствие съм разглеждал помещенията, в които хората работят.

— Но там всичко е в ужасен безпорядък! — завайка се Пан. — Тъкмо бях започнал да подреждам нещата си!

— Не се тревожете! — кратко каза съдията. — Заведете ме там!

Когато влезе, Ди видя, че малката работилница наистина бе заприличала на склад. Многобройни големи и малки порцеланови вази бяха оставени на пода заедно с два сандъка за стоки, а върху масата бяха разхвърляни книги, кутии и пакети. Но в мангала блещукаха въглени и малкото помещение бе добре затоплено.

Пан помогна на съдията да съблече тежкия си кожух и го настани на табуретката до мангала. После забърза към кухнята да приготви чай, а Ди се загледа с любопитство в тежкия сатър, оставен на масата върху мазен парцал. Явно беше, че Пан го е почиствал, докато съдията чукаше на вратата.

Погледът на Ди падна върху някакъв по-голям квадратен предмет, оставен край масата и покрит с влажна кърпа. Тъкмо се канеше, от чисто любопитство, да повдигне кърпата, когато Пан влезе.

— Не пипайте! — извика той.

Съдията го погледна озадачено и Пан побърза да обясни:

— Това е масичка, прясно намазана с лак, Ваша Милост. Подновявам я. Влажният лак не бива да се докосва с голи ръце, защото причинява тежко възпаление на кожата!

Съдията смътно си спомни, че е чувал да се говори за болезненото възпаление, предизвикано от съприкосновението с пресен лак. Докато Пан му наливаше чай, той каза:

— Този сатър тук изглежда много красиво изработен!

Пан вдигна огромното острие и внимателно прекара палец по ръба му.

— Да — каза той, — направен е преди повече от петстотин години. Използували са го за убиване на жертвените животни в храма. Но острието все още е отлично!

Съдията отпи от чая си. Забеляза, че в къщата е съвсем тихо — не се долавяше никакъв шум.

— Съжалявам — ненадейно каза той, — но ще трябва да ви задам един малко деликатен въпрос... Човекът, който е убил жена ви, е знаел предварително, че се каните да напуснете града. Сигурно тя му е казала. Имате ли някакви основания да смятате, че е поддържала връзки с друг мъж?

Пан Фън пребледня. Той смутено погледна към съдията и каза с горчив глас:

— Трябва да си призная, че от няколко седмици бях забелязал известна промяна в отношението ѝ към мене. Тези неща трудно се изразяват с думи, но... — Той се поколеба, ала след като съдията не каза нищо, продължи: — Не бих желал да отправям необмислени обвинения, но все ми се струва, че Йе Тай имаше нещо общо с тази работа. Той често идваше при жена ми, когато аз не бях у дома. Тя не беше лишена от привлекателност, Ваша Милост. Понякога подозирах, че Йе Тай се опитва да я придума да ме остави, за да може да я продаде на някой заможен мъж като наложница. Тя обичаше разкоша, а пък аз, разбира се, никога не съм могъл да ѝ купувам скъпи подаръци и...

— Ако не се смятат златните гривни, обсипани с рубини! — сухо вметна съдията.

— Златни гривни ли? — възкликна поразен Пан Фън. — Ваша Милост сигурно греша, тя имаше само един сребърен пръстен, подарен от леля ѝ.

Съдията стана.

— Не се опитвайте да ме мамите, Пан Фън! — строго каза той. — Вие знаете не по-зле от мене, че жена ви е имала две тежки златни гривни и няколко игли за коса от масивно злато!

— Невъзможно, Ваша Милост! — възбудено каза Пан. — Тя никога не е имала такива неща!

— Елате — хладно каза съдията, — аз ще ви ги покажа!

Той тръгна към спалнята, а Пан го последва по петите. Като посочи сандъците за дрехи, съдията нареди:

— Отворете най-горния, в него ще намерите скъпоценностите!

Пан вдигна капака. Съдията видя, че сандъкът е пълен само до половината с безразборно натрупани женски дрехи. Спомняше си ясно, че оня ден дрехите бяха грижливо подредени и че Тао Ган внимателно ги постави обратно, след като претърси сандъка.

Ди напрегнато наблюдаваше как Пан изважда дрехите и ги струпва на пода. Когато изпразни сандъка, той възкликна с облекчение:

— Ваша Милост вижда, че тук няма никакви скъпоценности!

— Нека погледна! — каза съдията и бутна Пан встрани. Като се наведе над сандъка, той вдигна капака на двойното дъно. То беше празно.

Ди се изправи и отбеляза хладно:

— Не сте твърде умен, Пан Фън! Укриването на накитите няма да ви помогне много. Кажете истината!

— Заклевам се, Ваша Милост — искрено каза Пан, — аз дори не съм и подозирал, че сандъкът има двойно дъно!

Известно време съдията постоя замислен. После бавно огледа стаята. Изведнъж тръгна към левия прозорец и дръпна една от железните пречки, която изглеждаше огъната. Тя се измъкна на две парчета. Като провери и останалите пречки на решетката, Ди откри, че те всички бяха прерязани и после внимателно поставени обратно в първоначалното им положение.

— По време на отсъствието ви тук се е промъкнал крадец! — каза той.

— Но когато се върнах от трибунала, всичките ми пари бяха на мястото си! — слисано рече Пан Фън.

— А какво ще кажете за тези дрехи? — попита съдията. — Първия път, когато претърсвахме стаята, кутията беше пълна. Можете ли да ми кажете кои дрехи липсват?

След като потършува из купа смачкани дрехи, Пан каза:

— Да. Не виждам две доста скъпи рокли от тежък брокат с черна подплата. Жена ми ги бе получила като сватбен подарък от леля си.

Съдията бавно поклати глава, огледа се и каза:

— Струва ми се, че липсва още нещо. Чакайте да си спомня... Разбира се! В ей оня ъгъл имаше лакирана червена масичка!

— О, да! — рече Пан. — Тя е същата, която поправям в момента.

Съдията застана неподвижно и се замисли дълбоко. Докато разчесваше с пръсти дългите си бакенбарди, нещата постепенно започнаха да му стават ясни. Какъв глупак е бил, та да не се сети за това по-рано! Уликата е била тук през цялото време, престъпникът бе допуснал груба грешка още в самото начало! А той не бе успял да я забележи! Но сега всяко нещо отиваше на мястото си...

Най-после съдията като че ли се пробуди от унеса си и каза на Пан Фън, който го наблюдаваше напрегнато:

— Вярвам, че казвате истината, Пан! Хайде да се върнем в другата стая.

Ди изпи бавно чаша чай, а в това време Пан си сложи ръкавици и повдигна влажната кърпа.

— Това е червената масичка, за която питаше Ваша Милост — каза той. — Тя е чудесна старинна вещ, но трябваше да се поднови лакировката ѝ. Оня ден, преди да тръгна за Селото на петте овена, я бях оставил в ъгъла на спалнята да съхне. За беда някой трябва да я е пипнал след това, защото, като я разгледах тази сутрин, видях на повърхността ѝ голямо, размазано петно. Точно него оправям сега.

Съдията остави чашата си и запита:

— Възможно ли е жена ви да се е докоснала до масичката?

— Тя не беше толкова глупава, Ваша Милост! — с усмивка отговори Пан. — Неведнъж съм я предупреждавал и тя знаеше много добре колко е болезнено изгарянето с лак! Миналия месец при мене дойде госпожа Лу от магазина за памук — бе я сполетяла същата беда, ръката ѝ беше подута и покрита с рани. Попита ме как да се лекува и аз ѝ обясних...

— Откъде познавате тази жена? — прекъсна го съдията.

— Когато тя беше още дете — каза Пан, — родителите ѝ живееха в съседство със старата ми къща, в западната част на града. Не бях я виждал, откакто се омъжи. Не мога да кажа, че ми е липсвала — никога не съм харесвал жените от това семейство. Бащата беше порядъчен търговец, но майката имаше татарски произход и се занимаваше с черна магия. Дъщерята също проявяваше интерес към подобни занимания, все приготвяваше странни питиета в кухнята, а понякога изпадала в транс и тогава говореше ужасни неща. Очевидно е научила новия ми адрес и е дошла да се посъветва с мене за пострадалата си ръка. Тогава ми каза, че мъжът ѝ е починал.

— Това наистина е много интересно! — каза съдията. После погледна съчувствено към Пан и добави: — Сега зная кой е извършил това гнусно престъпление, Пан Фън! Но престъпникът е опасен маниак, с такива хора трябва много да се внимава. Стойте си у дома тази вечер и заковете дъски върху оня прозорец в спалнята. И дръжте входната врата залостена! Утре ще разберете защо.

Пан Фън слушаше объркан. Съдията не му остави време да задава въпроси. Поблагодари му за чая и си тръгна.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

МЛАДА ВДОВИЦА ДАВА ПОКАЗАНИЯ В ТРИБУНАЛА; ТЯ ПОЛУЧАВА НАКАЗАНИЕ ЗА ОБИДА НА СЪДА

Когато се върна в трибунала, съдията завари Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган да го чакат в личния му кабинет. Един поглед му беше достатъчен, за да разбере по свъсените им лица, че не носят добри вести.

— Господин Чу Даюан беше съставил великолепен план — печално съобщи Ма Жун, но не успяхме да открием никакви нови улики. Чу Даюан и Цяо Тай обиколиха всички видни граждани и направиха списък на всички ученици, които е имал учителят Лан. Ето списъка, но той едва ли ще ни помогне много! — Ма Жун извади един свитък от ръкава си и го подаде на съдията. Докато Ди го преглеждаше, той продължи: — А ние с Тао Ган и Хун отидохме да претърсим къщата на учителя Лан. Всичко беше напразно не намерихме нищо, което да подсказва, че Лан е имал неприятности с някого. Тогава разпитахме главния му помощник — един хубав младеж на име Мей Чън. Той ни каза нещо, което може да се окаже важно.

До този момент съдията не бе слушал много внимателно, мисълта му все още бе заета от изненадващото откритие, направено в къщата на Пан. Но сега се надигна и запита живо:

— Какво ви каза той?

— Каза ни — продължи Ма Жун — че веднъж, като се върнал неочаквано в къщата на учителя през нощта, го чул да разговаря с някаква жена.

— И коя е била жената? — възбудено попита съдията. Ма Жун вдигна рамене и рече:

— Мей Чън не я е видял, само чул през вратата няколко неясни думи, без да долови смисъла им. Не може да каже чий е бил женският глас, но забелязал, че тя била разгневена. Мей Чън е порядъчен, честен младеж и не би си позволил да подслушва, така че веднага си отишъл.

— Това доказва поне, че учителят Лан все пак е имал връзка с жена! — живо каза Тао Ган.

Съдията не изрази мнение. Вместо това запита:

— Къде е Хун?

— Когато си свършихме работата в къщата на Лан — отговори Ма Жун — Хун отиде на пазара да разпита двамата младежи за оня татарин. Каза, че ще се върне за вечеря. Цяо Тай беше изпратил Чу Даюан до дома му и след това дойде при нас в къщата на Лан.

Из трибунала отекнаха трите удара на бронзовия гонг. Съдията каза намръщено:

— Започва вечерното заседание. Повикал съм една госпожа Лу, вдовица, чийто мъж е умрял при подозрителни обстоятелства. Възнамерявам да я освободя след няколко обикновени въпроса и се надявам, че на това заседание няма да възникнат усложнения. Защото трябва да ви кажа какво важно откритие направих днес следобед в къщата на Пан Фън. Може би то ще ни позволи да разгадаем подлото престъпление, извършено там!

Тримата му помощници го отрупаха с въпроси, но съдията вдигна ръка:

— След заседанието, когато се върне и Хун — каза той — ще споделя с вас предположенията си! После стана и с помощта на Тао Ган бързо наметна съдийската си мантия.

Ди видя, че в съдебната зала отново са се събрали многобройни зрители. Всички горяха от нетърпение да чуят последните новини около убийството на Лан Таокуй.

Веднага щом откри заседанието, Ди съобщи, че разследването на случая с отравянето на първенеца в бойните изкуства има значителен напредък. Каза, че трибуналът вече разполага с някои съществени улики. После попълни един формуляр за началника на затвора. Из залата се понесе възбуден шепот, когато госпожа Гуо въведе вдовицата Лу. Началникът на стражници я придружи до съдийската маса, а госпожа Гуо се оттегли.

Съдията забеляза, че госпожа Лу бе положила големи грижи за външността си. Лицето ѝ бе напудрено едва забележимо с руж, а веждите — внимателно подчертани. Облечена в прост халат с тъмнокафява подплата, тя правеше поразяващо впечатление, но ружът не можеше да смекчи зловните очертания на малката ѝ уста. Преди да

коленичи на каменния под, тя стрелна с поглед съдията, по с нищо не показва, че го познава.

— Кажете името и професията си! — заповяда Ди.

— Вашата покорна слугиня — отговори госпожа Лу с отмерен глас — е вдовицата Лу, по баща Чън. Тя държи магазина за памук на покойния си мъж, Лу Мин.

След като изчака тези подробности да бъдат записани, съдията каза:

— Възнамерявах да ви помоля да ми помогнете за изясняването на обстоятелствата, при които е починал съпругът ви и затова накарах да ви повикат. Искях да ви задам няколко обикновени въпроса. Тъй като сте отказали да дойдете доброволно, трябваше да издам писмено нареждане и сега ще ви разпитам тук, в съдебната зала.

— Мъжът ми почина — хладно каза госпожа Лу — преди Ваша Милост да заеме поста си тук. Смъртта беше регистрирана според правилата от вашия предшественик. Покорната ви слугиня не вижда на какво основание ваша милост възнамерява да преразгледа този случай. Доколкото ѝ е известно, срещу нея не е подадена никаква жалба в този трибунал.

Съдията разбра, че жената е умна и умее да говори. Той каза остро:

— Съдът счита за необходимо да провери някои забележки относно заболяването на покойния ви съпруг, направени от съдебния следовател.

Госпожа Лу внезапно стана и полуобърната към зрителите, извика:

— Ще позволите ли на този гърбушко да клевети една почтена вдовица? Всеки знае, че този, който има уродливо тяло, има и уродлива душа!

Съдията удари с чукчето си по масата и извика гневно:

— Не си позволявай да хулиш служител на този съд, жено!

— Хубав съд! — презрително каза госпожа Лу. — Та нима онази нощ не идвахте преоблечен у дома вие, съдията?! И като не ви пуснах да влезете, не пратихте ли днес човек да ме доведе тук ей тъй, без заповед, без нищо?!

Съдията побледня от гняв. Той се овладя с усилие, а после каза с равен глас:

— Обвинявам тази жена в обида на съда. Тя ще получи петдесет камшика.

Тълпата се разшумя. Това очевидно не ѝ хареса. Но началникът на стражниците бързо пристъпи към госпожа Лу, сграбчи я за косите и я смъкна на колене. Двама стражници разкъсаха халата и бельото ѝ до кръста, а други двама застанали от двете ѝ страни, я настъпиха по прасците и вързаха ръцете ѝ на гърба. Камшикът на началника на стражниците се изви във въздуха. След първите няколко удара госпожа Лу изкрещя:

— Кучият му съдия! Ето как иска да изкара яда си върху една почтена жена, която го пренебрегна! Той...

Камшикът отново се впи в голия ѝ гръб, гласът ѝ се задави и тя започна диво да пищи. Но щом началникът на стражниците спря, за да отбележи, че първите десет удара са нанесени, тя извика:

— Учителят Лан е убит, а този кучи съдия мисли само как да прелъсти една жена. Той...

Камшикът се спусна, тя не можа да довърши думите си и отново запищя. Когато началникът на стражниците спря, за да отбележи двадесетия удар, тя пак се опита да каже нещо, но не успя. След още пет удара политна напред и падна по очи на пода. По знак на съдията началникът на стражниците вдигна главата ѝ и изгори малко силен тамян под носа ѝ, за да я свести. Когато най-послед отвори очи, тя беше толкова изнемощяла, че не можеше да седне. Наложиха се да я придържат за раменете и да държат главата ѝ изправена, хваната за косите.

Съдията каза хладно:

— Госпожо Лу, вие обидихте съда и получихте половината от определеното наказание. Утре ще ви разпитам отново. От вашето собствено поведение зависи дали ще получите останалата половина, или не.

Появи се госпожа Гуо и заедно с трима стражници отведе госпожа Лу обратно в затвора.

Точно когато съдията се канеше да вдигне чукчето си, за да закрие заседанието, един стар селянин пристъпи напред. Той започна да разказва надълго и нашироко как на ъгъла на улицата откъдето случайно се сблъскал с един продавач, който носел тава с хрупкави сладки. Селянинът говореше на диалект и съдията трудно го

разбираше. Най-после му стана ясно каква е работата. Селянинът беше съгласен да заплати стойността на петдесет сладки, защото в тавата имало приблизително толкова. Но продавачът настоявал, че сладките били сто и искал да му бъде платено за такъв брой.

Пред съдийската маса коленичи продавачът. Неговото наречие беше още по-трудно за разбиране. Той се закле, че е носел най-малко сто сладки и нарече стария селянин крадец и лъжец.

Съдията се чувстваше уморен и изнервен и с усилие успяваше да съсредоточи мисълта си върху тази кавга. Каза на един стражник да изтича навън да събере натрошените сладки и да ги донесе в трибунала заедно с една здрава сладка от уличната сергия. После нареди на писаря да донесе возни. Когато двамата излязоха, съдията се облегна на стола си и отново се замисли за невероятната безочливост на госпожа Лу. Разбира се, единственото обяснение беше, че нещо около смъртта на мъжа ѝ наистина не е наред. Когато стражникът се върна с разтрошените сладки, увити в парче пергамент, съдията постави пакета върху возните. Той тежеше около хиляда и двеста грама. После премери донесената здрава сладка и установи, че тя тежи около двадесет грама.

— Ударете на този лъжлив продавач двадесет бамбукови пръчки!
— каза той навъсено на началника на стражниците.

Този път зрителите откликнаха с одобрителни възгласи това бързо и справедливо решение им бе харесало.

Продавачът получи наказанието си и съдията закри заседанието.

В личния си кабинет Ди изтри потта от челото си. Като крачеше из стаята, той избухна:

— За двадесет години съдийска служба съм имал работа с не една неприятна жена, но като тази не съм срещал! И гнусният ѝ намек за посещението ми!

— Защо Ваша Милост не отхвърли веднага обвиненията на тази зла жена? — възмутено запита Ма Жун.

— Това щеше само да влоши нещата! — уморено каза съдията.
— В края на краищата аз наистина ходих там през нощта, при това преоблечен. Тя е много умна и добре знае как да спечели съчувствието на тълпата.

Ди гневно подръпна брадата си.

— Според мене — забеляза Тао Ган — тя не е чак толкова умна. Най-умното, което можеше да направи, беше да отговори спокойно на всички въпроси и да се позове на заключението на доктор Гуан. Би трябвало да се сети, че като ни създава всички тези неприятности само ще ни накара да мислим, че наистина е убила мъжа си.

— Тя не дава пет пари за това, какво мислим ние! — горчиво каза съдията. — Единственото, към което се стреми е да предотврати второ разследване на смъртта на Лу Мин, защото то би доказало нейната вина. И днес направи много за постигането на целта си!

— Ще трябва да бъдем крайно внимателни при разнищването на този случай — отбеляза Цяо Тай.

— Разбира се, че ще трябва! — каза съдията. Изведнъж в кабинета се втурна началникът на стражниците.

— Ваша Милост — възбудено каза той — току-що в трибунала пристигна един общар със спешно съобщение от инспектора Хун!

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

ИНСПЕКТОРЪТ ХУН ОТИВА НА ПОКРИТИЯ ПАЗАР; ТОЙ НАМИРА ЧОВЕКА С КАЧУЛКАТА В ЕДНА КРЪЧМА

Като поскита безцелно край уличните сергии, Хун забеляза, че бе започнало да се смрачава. Помисли си, че е време да се върне в трибунала.

Търпеливият разпит на двамата младежи, влезли в банята заедно с младия татарин, не даде особен резултат. Те не успяха да прибавят нищо към онова, което приятелят им бе казал на съдията. И двамата твърдяха, че татаринът им се видял най-обикновен млад човек. Единственото нещо, което им направило впечатление, било бледото му лице. Не бяха забелязали кичура коса и Хун реши, че първият младеж е бил заблуден от някоя гънка на шала.

Старецът се спря за малко пред сергията на един билкар и се опита да разпознае корените с причудливи форми и малките изсушени животинки, поставени на таблички върху тезгяха. Един едър мъж го блъсна, минавайки край него. Хун се обърна и видя широк гръб и заострена черна качулка. Бързо си проправи път сред тълпата от безделници, като работеше с лакти, и успя да зърне мъжа точно в момента, когато той се канеше да свърне зад близкия ъгъл. Хун забърза след него и го видя отново пред сергията на един бижутер. Качулатият поиска нещо, бижутерът извади подставка с блестящи предмети и мъжът започна да ги разглежда. Хун събра кураж и се приближи с надеждата да види поне част от лицето на непознатия. Но качулката му пречеше. Тогава той се спря до съседната сергия и си поръча купичка юфка за две медни монети. Докато продавачът загребваше с черпака от юфката, Хун не сваляше поглед от качулатия. Но други двама евентуални купувачи бяха започнали да се пазарят с бижутера и пречеха на Хун да вижда добре. Успяваше да следи само ръкавиците на мъжа с качулката, който разглеждаше една стъклена купа, пълна с червени камъни. Той свали ръкавицата си, избра един рубин и го постави на дясната си ръка. После погали камъка с показалеца на

лявата. Другите двама купувачи се отместиха и сега Хун можеше да вижда цялата фигура на мъжа. Но той стоеше с наведена, глава и лицето му все още оставаше скрито.

Хун беше толкова развълнуван, че едва преглъщаше юфката. Видя как бижутерът вдигна ръце към небето и даде простор на красноречието си. Явно бе, че пазарлъкът е започнал. Но колкото и да напругаше слуха си, старецът не можеше да долови нито дума от разговора, защото застаналите край него любители на юфка приказваха помежду си доста шумно.

Хун бързо хапна от юфката. Когато погледна отново, бижутерът вдигаше рамене. Той уви нещо дребно в къс хартия и го подаде на качулатия, който бързо се обърна и изчезна в тълпата. Хун остави на тезгяха купичката си, все още наполовина пълна с юфка и тръгна след него.

— Хей, дядко, не ти ли хареса юфката ми?! — обидено извика продавачът. Но Хун не го чу. Успя да види отново качулатия тъкмо когато той влизаше в една винарна.

Хун въздъхна с облекчение. Забави крачка и надзърна над главите на хората наоколо. С мъка успя да разчете полуизтритите йероглифи на една мръсна табела, която гласеше: „Пролетен вятър“. Заоглежда минувачите, като се мъчеше да открие между тях някой познат. Но наоколо имаше само хамали и дребни търговци. Изведнъж видя един обуцар, чиито услуги бе използвал няколко пъти, и бързо го сграбчи за ръкава. Човекът отвори уста да му се скара, но като го позна, на лицето му светна усмивка.

— Как сте, господарю Хун? — вежливо попита той. — Кога ще окажете честта на вашия покорен слуга да ви направи едни хубави зимни ботуши?

Хун го придърпа встрани от минувачите. Извади от ръкава си малката, обшита с избелял брокат кутийка, в която държеше визитните си картички, и един сребърник.

— Слушай — прошепна той, — искам да изтичаш в трибунала колкото е възможно по-бързо и да поискаш да те пуснат при негово превъзходителство съдията. Кажи на пазачите, че носиш спешно съобщение от мене и за доказателство им покажи кутийката. Като видиш съдията, кажи му да дойде незабавно в ей онази кръчма с

тримата си помощници, за да арестуват човека, когото издирваме. Ето, вземи този сребърник за труда си!

Като видя сребърника, обуцарят ококори очи. Той започна да благодари многословно, но Хун бързо го прекъсна.

— Тръгвай! — изсъска той. — Тичай колкото ти държат краката! — После се запъти към кръчмата и влезе.

Помещението се оказа по-обширно, отколкото бе очаквал, повече от петдесет души бяха насядали на групи по трима или четирима около чамовите маси. Те пиеха евтини напитки и шумно разговаряха. Между масите сновеше навъсен слуга, закрепил върху вдигнатата си ръка поднос с винени кани.

Хун бързо огледа помещението през зловонния пушек на лампите. Не видя човек с качулка. Като си проправяше път между масите, изведнъж забеляза, че в дъното на кръчмата, близо до една тясна врата, се намира нещо като ниша. Там имаше място само за една малка маса и край нея гърбом към помещението, седеше човекът с качулката.

Хун изгледа със свито сърце тясната врата и каната с вино пред качулатия. Той знаеше, че в долнопробните заведения като това поръчките се плащат веднага, което означаваше, че ако човекът с качулката решише да си тръгне, можеше да го стори по всяко време. Трябваше да го задържи на всяка цена в кръчмата до пристигането на съдията.

Хун се отправи към нишата и потупа качулатия по рамото. Оня се обърна стреснат и двата рубина, които разглеждаше, паднаха на пода.

Хун го позна и лицето му пребледня.

— Какво, за бога, правите тук? — смаяно попита той. Мъжът хвърли бърз поглед към другите маси. Никой не им обръщаше внимание. Той сложи пръст на устните си. После прошепна:

— Седнете, ще ви разкажа всичко! — Придърпа към себе си една табуретка и накара Хун да седне. — Сега слушайте внимателно! — продължи мъжът и се приведе към инспектора. В същото време дясната му ръка се показа от ръкава. В нея блесна дълъг, тънък нож и той със светкавична бързина го заби дълбоко в гърдите на Хун.

Очите на стареца се разшириха, той се опита да извика, но от устата му шурна струя кръв. Като кашляше и хъркаше, Хун падна по

очи на масата.

Качулатият го наблюдаваше невъзмутимо, като същевременно се озърташе наоколо. Никой не гледаше към тях.

Дясната ръка на Хун се раздвижи. С треперещ пръст той изписа върху кръвта по масата йероглифа на едно фамилно име. Тялото му се сгърчи конвулсивно, после се отпусна.

Качулатият пренебрежително изтри йероглифа. След това обърса окървавените си пръсти в рамото на Хун. Хвърли още един поглед към хората наоколо, стана, отвори задната врата и изчезна.

Когато съдията, Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган дотичаха до уличката, на която се намираще кръчмата „Пролетен вятър“, видяха, че под фенера, окачен над входа на заведението, се бяха насъбрали хора, които възбудено разговаряха.

Сърцето на съдията се сви. Някой извика: „Ето ги служителите от трибунала! Те ще разследват убийството!“

Хората бързо се отдръпнаха и съдията се втурна вътре, последван от тримата си помощници. Той разбута встрани мъжете, струпани в дъното на помещението и се спря като вкаменен. Тялото на инспектора Хун лежеше сгърчено върху масата, в локва кръв.

Собственикът на кръчмата понечи да каже нещо, но като видя лицата на четиримата мъже, бързо се отдръпна и направи знак на останалите да идат с него в другия край на стаята.

Съдията дълго стоя така, после се наведе и нежно докосна рамото на мъртвия старец. След това внимателно вдигна посивялата му глава, разгърна халата и огледа раната. Постави бавно главата обратно на масата и скръсти ръце в ръкавите си. Тримата му помощници обърнаха глави. Бяха видели, че по бузите на съдията се стичат сълзи.

Тао Ган беше първият, който се съвзе от ужасния удар. Той огледа масата, после насочи поглед към дясната ръка на инспектора и отбеляза:

— Струва ми се, че храбрият старец се е опитал да напише нещо в собствената си кръв. Тук има странно петно.

— Ние сме нищожества в сравнение с него! — яростно каза Цяо Тай. Ма Жун хапеше устните си с такава сила, че по брадата му започна да се стича кръв.

Тао Ган коленичи и започна да оглежда пода. Когато се изправи, мълчаливо подаде на съдията двата рубина, които бе намерил.

Ди поклати глава и каза с чужд, дрезгав глас:

— Зная за рубините. Но вече е твърде късно. — Помълча и добави: — Попитайте собственика дали нашият Хун е дошъл тук заедно с един мъж с черна качулка.

Ма Жун извика собственика. Човекът преглътна няколко пъти, после заекна:

— Ние... ние не знаем нищо, Ваше Превъзходителство! Някакъв... някакъв мъж с черна качулка седеше сам на тази маса. Никой от нас не го познаваше. Слугата каза, че си е поръчал кана вино и е платил веднага. Сигурно малко подир това този нещастен господин е седнал при него. Когато слугата го забеляза, другият си беше отишъл.

— Как изглеждаше оня, другият? — кресна му Ма Жун.

— Слугата е видял само очите му, Ваше Превъзходителство! Мъжът кашляше, беше закрил устата си с качулката и...

— Няма значение! — прекъсна го съдията с беззвучен глас.

Собственикът побърза да се оттегли.

Ди мълчеше. Никой от помощниците му не смееше да наруши тишината.

Внезапно съдията вдигна глава. Той впи пламналия си поглед в Ма Жун и Цяо Тай. След минутно размишление им каза строго:

— Слушайте внимателно! Утре на зазоряване ще тръгнете за Селото на петте овена. Вземете със себе си Чу Даюан, той знае много преки пътища. Идете в селската странноприемница и поискайте подробното описание на човека, с когото се е срещал Пан Фън, докато е бил там. След това се върнете право в трибунала, заедно с Чу Даюан. Разбрахте ли?

Помощниците му кимнаха и съдията добави съкрушено:

— Отнесете тялото на инспектора в трибунала! После се обърна и излезе, без да каже нито дума повече.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

ТРИМА КОННИКА СЕ ЗАВРЪЩАТ ОТ РАННА ЕЗДА; ЕДНА ПОДЛЪГНА ЖЕНА РАЗКАЗВА ЗА ПРЕГРЕШЕНИЯТА СИ

На следния ден около пладне пред трибунала спряха трима конници със сняг по калпаците. Те видяха, че пред главния вход се трупя народ.

Ма Жун каза учудено на Чу Даюан:

— Изглежда, ще има заседание!

— Хайде да побързаме! — промърмори Цяо Тай. Тао Ган излезе да ги посрещне в предния двор.

— Наложил се негово превъзходителство да свика извънредно заседание на трибунала — уведоми ги той. — Установиха се нови факти, които трябва да бъдат разгледани незабавно.

— Да идем в личния кабинет на съдията и да видим какво се е случило! — нетърпеливо каза Чу Даюан. — Може би има новини около убийството на инспектора!

— Заседанието ще започне всеки момент, господине — намеси се Тао Ган. — Съдията нареди да не го безпокоят сега.

— В такъв случай — каза Цяо Тай, — по-добре да идем направо в съдебната зала. Ако дойдете с нас, господин Чу, ще ви намерим място до подиума.

— И на първия ред ще ми е удобно — отвърна Чу Даюан — но ме вкарайте през задния вход, за да не си проправам с лакти път през тълпата. Изглежда, че вътре е претъпкано.

Тримата минаха по коридора и се вмъкнаха в съдебната зала през вратата зад подиума, откъдето влизаше съдията. Ма Жун и Цяо Тай застанаха от двете страни на издигнатия подиум, а Чу Даюан продължи нататък и се нареди между зрителите на първия ред, зад стражниците.

Народът в претъпканата зала шумеше. Всички бяха вперили очи в празното съдийско кресло зад високата маса.

Изведнъж настана тишина. Съдията се появи на подиума. Когато седна, Ма Жун и Цяо Тай забелязаха, че в сравнение с миналата вечер лицето му изглежда още по-напрегнато.

Като удари с чукчето си по масата, съдията каза:

— Това извънредно заседание на трибунала в Бейджоу се свиква, за да разгледа някои нови, важни разкрития във връзка с делото по убийството, извършено в къщата на антикваря Пан Фън. — Той погледна към началника на стражниците и заповяда: — Донеси първото веществено доказателство!

Ма Жун хвърли недоумяващ поглед към Цяо Тай.

Началникът на стражниците се върна с обемист вързоп, увит в пергаментова хартия. Постави го внимателно на пода, после извади от ръкава си свитък навосъчена хартия и го разстла в единия край на масата. След това вдигна вързоп и го остави там.

Съдията се наведе и бързо развърза връвта. Когато вързопът се разтвори, възгласи на изумление изпълниха залата. На масата се появи глава на снежен човек. Вместо очи тя имаше два бляскави червени камъка, които сякаш стрелкаха присъстващите със злобен поглед.

Съдията не каза нищо. Той гледаше втренчено към Чу Даюан.

Чу бавно пристъпи напред, крачка по крачка, без да сваля очи от главата.

Съдията направи повелителен жест и стражниците бързо се отдръпнаха встрани. Чу се приближи до масата и застана точно пред главата. Вгледа се в нея със странен, празен поглед. Изведнъж каза с особен, писклив глас:

— Върнете ми червените камъни!

Той вдигна облечените си в ръкавици ръце, но в същия миг съдията замахна и удари с чукчето си снежната глава. Снегът се сринва и под него се показва отрязана женска глава. Лицето беше полузакрито от мокри кичури коса.

От устата на Ма Жун се изтръгна ужасна ругатня. Той понечи да скочи от подиума, за да се хвърли срещу Чу Даюан, но съдията задържа ръката му с желязна хватка.

— Стой на мястото си! — изсъска му той. Цяо Тай се спусна отстрани и дръпна Ма Жун назад.

Чу Даюан стоеше като вкаменен и гледаше женската глава със замаяни очи. В залата се възцари гробна тишина.

Постепенно Чу отклони погледа си и наведе глава. После внезапно преви гръб и вдигна двата рубина, които бяха паднали на пода заедно със снега. Свали ръкавиците си и като постави камъните в дланта на подутата си и покрита с мехури лява ръка, започна да ги гали с показалеца на дясната. По широкото му лице се разля детинска усмивка.

— Красиви камъни! — прошепна той. — Красиви камъни, червени като капки кръв!

Всички погледи бяха насочени към странната, тежка фигура на мъжа, който се радваше като дете на играчката си. Никой не забеляза високата жена с воал пред лицето, която Тао Ган доведе пред подиума. Когато тя застана пред Чу Даюан, съдията внезапно запита:

— Познахте ли отрязаната глава на госпожица Ляо Лиенфан?

В същия момент Тао Ган смъкна воала от лицето на жената.

Чу сякаш внезапно се пробуди от някакъв сън. Погледът му се отмести от лицето на застаналата пред него жена към главата на масата. После каза на жената с хитра усмивка:

— Трябва бързо да я покрием със сняг!

Той падна на колене и започна да шари с ръце по каменните плочи. В залата се понесе шепот, който постепенно се усиливаше. Но когато съдията властно вдигна ръка, всички утихнаха. Той запита Чу:

— Къде е Йе Тай?

— Йе Тай ли? — отвърна Чу, като вдигна глава. После избухна в силен смях. — Също в снега — закрещя той, — също в снега!

Изведнъж лицето му стана сериозно. Изглеждаше уплашен. Погледна бързо жената и проплака с жален глас:

— Трябва да ми помогнеш! Нужен ми е още сняг!

Жената опря гръб в масата и закри лицето си с ръце.

— Още сняг! — внезапно изкрещя Чу. Той започна трескаво да дращи каменните плочи, чупейки ноктите си в процепите между тях.

Съдията направи знак на началника на стражниците. Двама от хората му сграбчиха Чу за ръцете и го изправиха. Той се бореше отчаяно, крещеше и ругаеше, устата му се покри с пяна. Други четирима стражници изскочиха напред, с големи усилия успяха да поставят белезници на обезумелия мъж и да го отведат.

Съдията мрачно обяви:

— Съдът обвинява земевладелеца Чу Даюан в убийството на госпожица Ляо Лиенфан. Той е заподозрян и в убийството на Йе Тай. Госпожа Пан е била негова съучастница. — Ди вдигна ръка, за да спре гневните възгласи на тълпата, и продължи: — Тази сутрин претърсил резиденцията на Чу Даюан и открих госпожа Пан, която живееше в един от усамотените дворове. Главата на госпожица Ляо беше намерена скрита в снежен човек е една от страничните градини. Това, което виждате тук, е дървено копие.

После Ди се обърна към жената и каза:

— Госпожа Пан, по баща Йе, сега ще разкаже истината за отношенията си с обвиняемия Даюан и ще опише как същият е отвлякъл и след това е убил госпожица Ляо Лиенфан. Съдът разполага с неопровержими доказателства за съучастничеството на госпожа Пан в тези престъпления и ще поиска за нея смъртно наказание. Но в случай на пълни самопризнания ще препоръча по-лека форма на екзекуцията.

Жената бавно вдигна глава и започна с тих глас:

— Покорната ви слугиня срещна Чу Даюан за първи път преди около месец на покрития пазар, пред сергията на един бижутер. Той купи златна гривна, украсена с рубини, и вероятно е забелязал завистливия ми поглед, защото след малко, като си купувах гребен от един търговец по-надолу по уличката, изведнъж го видях да стои край мене. Заговори ме и като разбра коя съм, каза, че често купувал старинни вещи от мъжа ми. Почувствувах се поласкана от интереса му и когато ме запита може ли да ми дойде на гости, бързо се съгласих и определих един следобед, когато мъжът ми нямаше да си бъде вкъщи. Той сложи гривната в ръкава ми и се отдалечи.

Госпожа Пан замълча. След известно колебание продължи с наведена глава:

— В уречения следобед облякох най-хубавата си рокля, запалих зиданата печка и приготвих кана топло вино. Чу дойде и се държа с мене много мило, сякаш бяхме равни. Изпи виното набързо, но не направи никакъв намек за онова, което очаквах. Когато съблякох роклята, том се почувствува неудобно, а когато свалих и долните си дрехи, обърна глава встрани. Каза ми строго да облека дрехите си, после добави с по-любезен глас, че съм много красива и с удоволствие би ме взел за наложница, но първо трябвало да докажа, че заслужавам

доверието му, като му направя една услуга. Аз се съгласих с готовност, защото много исках да завържа връзки с този заможен човек, който положително щеше да ме възнагради щедро. Животът в оная самотна къща ми беше противен, малкото пари, които успявах да спестя, ги вземаше винаги брат ми Йе Тай...

Гласът ѝ заглъхна. По знак на съдията началникът на стражниците ѝ предложи чаша горчив чай. Тя го изпи жадно и продължи:

— Чу ми каза, че имало едно момиче, което в определени дни отивало на покрития пазар, придружено от възрастна жена. Аз трябваше да ида с Чу на пазара, той да ми покаже момичето и аз да го примамя да се отдалечи, без старицата да забележи. Каза ми в кой ден и на кое място ще се срещнем, даде ми още една златна гривна и си отиде. В определения ден се явих на срещата. Той бе закрил отчасти лицето си с черна качулка и тръгна след мене. Опитах се да запrikaзвам момичето, но старата жена стоеше близо до него през цялото време и трябваше да се откажа.

— Познахте ли момичето? — прекъсна я съдията.

— Не, Ваша Милост, кълна се, че не! — извика госпожа Пан. — Предположих, че е някоя красива куртизанка. След няколко дни опитахме отново. Двете жени бяха стигнали до южната част на пазара и гледаха как един татарин разиграва мечката си. Застанах близо до момичето и му прошепнах: „Господин Ю иска да ви види!“, както ми бе наредил Чу. Без да каже дума, момичето ме последва. Отведох го до една празна къща наблизко, която Чу ми беше показал. Той вървеше на късо разстояние след нас. Вратата беше открената. Чу бързо блъсна момичето вътре, каза, че ще се видим по-късно, и хлопна вратата пред лицето ми... Когато прочетох обявите, разбрах, че Чу е отвлякъл девойка от видно семейство. Веднага отидох при него — уж да му предам писмо от мъжа си — и го помолих да освободи момичето. Но той каза, че вече я е преместил в едно усамотено крило на резиденцията си и никой никога не трябва да научи, че тя е там. Даде ми пари и обеща, че скоро пак ще ми дойде на гости... Преди три дни го срещнах на пазара. Той каза, че девойката му създавала неприятности, опитвала се да привлече вниманието на другите членове на домакинството и не бил стигнал доникъде в отношенията си с нея. Тъй като моята къща се намира в пуст квартал, Чу поиска да я настани

за една нощ у нас. Отговорих, че същия следобед мъжът ми заминава за два дни. Чу дойде след часа за вечеря, влачейки девойката, преоблечена като монахиня. Поисках да я заговоря, но той ме изблъска към вратата, като ми заповяда да изляза и да не се връщам, преди да удари часът на втората нощна стража.

Госпожа Пан изтри очите си с ръце. Когато проговори отново, гласът ѝ беше дрезгав:

— Като се върнах, заварих Чу да седи в преддверието като зашеметен. Обезпокоена, го попитах какво се е случило и той несвързано отговори, че девойката е умряла. Втурнах се в спалнята и видях, че я е удушил. Обезумяла от страх, се върнах при Чу и му казах, че ще извикам кварталния пазач. Нямах нищо против да му помогна в любовно приключение, но в никакъв случай не желяех да се забърквам в убийство. Чу изведнъж се успокои. Каза остро, че вече съм негова съучастница и заслужавам смъртна присъда. Но може би щял да успее да прикрие убийството и същевременно да ме вземе в къщата си като наложница, без някой да заподозре това. Отведе ме обратно в спалнята и ме накара да се съблека. Разгледа внимателно цялото ми тяло и като видя, че нямам следи от рани и вродени белези, каза, че имам късмет и всичко ще се оправи. Свали от пръста ми сребърния пръстен и ми заповяда да си сложа женската монашеска дреха, оставена на земята. Исках да облека първо бельото си, но той се разяри, метна дрехата върху раменете ми и ме избута в преддверието, като каза да го чакам там... Не зная колко време съм седяла така, разтреперана от студ и страх. Най-после Чу се появи. Носеше два големи вързопа. „Взел съм отрязаната глава на момичето и твоите дрехи и обувки — спокойно каза той, — сега всички ще мислят, че тялото е твое, а ти ще живееш в безопасност при мене като моя любима наложница!“ — „Ти си луд!“ — извиках аз. — „Това момиче е девствено!“ Внезапно го обхвана страшен гняв, започна да ругае и на устата му се появи пяна. „Девствено ли? — изсъска той. — Аз видях тази развратница да мърсува със секретаря ми под собствения ми покрив!“ Като трепереше от ярост, той пхна в ръцете ми единия вързоп и излязохме. Каза ми да заключа входната врата отвън. Стигнахме до къщата му, като вървахме все в сянката на градската стена. Бях толкова уплашена, че изобщо не усещах студа. Чу отвори някаква врата в задната част на резиденцията си, остави единия вързоп под храстите в ъгъла на градината и през

няколко мрачни коридора ме отведе в едно усамотено крило на къщата. Каза, че там ще намеря всичко необходимо, и ме остави... Определените за мене стаи бяха разкошно обзаведени. Една глухоняма старица ми донесе чудесна храна. Чу дойде на следващия ден. Изглеждаше много угрижен и ме попита само къде съм сложила украшенията, които ми бе подарил. Казах му за двойното дъно на сандъка за дрехи и той обеща, че ще ми ги донесе. Помолих го да вземе и някои от любимите ми рокли... Когато дойде на следния ден, Чу каза, че украшенията са изчезнали, и ми даде само роклите. Помолих го да остане при мене, но той каза, че си е наранил ръката и ще дойде някоя друга вечер. Повече не съм го виждала. Това е цялата истина.

Съдията направи знак на старши писаря да прочете записа на признанията, направени от госпожа Пан. Тя се съгласи, макар и неохотно, че всичко е записано точно, и постави отпечатъка от палеца си под документа. Тогава съдията каза бавно:

— Постъпили сте много необмислено и ще трябва да платите за това с живота си. Но тъй като сте била подлъгана от Чу Даюан, а покъсно той насила ви е накарал да му помагате, ще предложа смъртното ви наказание да бъде по-леко.

Началникът на стражниците отведе разплаканата госпожа Пан до страничната врата на залата, където чакаше госпожа Гуо, за да я върне в затвора.

Съдията каза:

— Следователят ще прегледа престъпника Чу Даюан. В течение на следващите няколко дни ще стане ясно дали разумът му е непоправимо помрачен. Ако се съвземе, ще поискам за него смъртно наказание в най-тежка форма, защото освен госпожица Ляо — и вероятно Йе Тай — той е убил също и инспектора не този трибунал. Незабавно ще организираме издирване на тялото на Йе Тай... Съдът изказва съболезнованията си на майстор Ляо за сполетялата го жестока загуба. Същевременно обаче съдът се чувства задължен да изтъкне, че когато дъщерите станат моми за женене, дълг на бащите им е не само да изберат подходящ съпруг, но и да се погрижат сватбата да се състои колкото е възможно по-скоро. Съвсем не без основание древните мъдреци са създали житейските правила, които трябва да спазваме. Това напомняне се отнася и за всички други глави на

семејства, присъствуващи на заседанието... Пан Фън ще върне ковчега с останките. Ляо Лиенфан ще погребете тялото заедно с намерената глава. Веднага щом по-висшестоящите власти решат съдбата на убиеца, на господин Ляо ще бъде изплатен кръвен откуп, заделен от състоянието на Чу Даюан. Засега имението му ще бъде управлявано от съдебния ревизор, а секретарят Ю Кан ще му помага.

И съдията закри заседанието.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

СЪДИЯТА ОБЯСНЯВА КАК Е БИЛО ИЗВЪРШЕНО ПЪКЛЕНОТО УБИЙСТВО; ТОЙ РАЗКРИВА ТАЙНАТА НА КАРТОНЕНАТА КОТКА

Когато се прибраха в личния му кабинет, съдията каза с уморен глас:

— Личността на Чу Даюан е била раздвоена. Външно той беше добродушният атлет, когото вие, Ма Жун и Цяо Тай, не можехте да не харесвате. Но душата му е била гнила, разядена от непрекъснато терзание, породено от физическа слабост.

Ди направи знак на Тао Ган, който бързо напълни чашата му с чай. Съдията го изпи жадно и продължи към Ма Жун и Цяо Тай:

— Имах нужда от време, за да претърся резиденцията на Чу. Трябваше да го изненадам, защото той е хитър като дявол. Ето защо го изпратих заедно с вас двамата за зелен хайвер в Селото на петте овена. Ако не бяха убили Хун, още снощи щях да разкажа на всички ви теорията си за престъплението на Чу. Но след това ново зверство разбрах, че не ще мога да искам от вас да се държите естествено с убиеца на инспектора. И аз самият не бих могъл да го направя!

— Да бях знаел — свирепо каза Ма Жун, — щях да удуша това куче със собствените си ръце.

Съдията поклати глава. Настъпи продължително мълчание. После Тао Ган запитва:

— Кога Ваша Милост разбра, че обезглавеното тяло не е на госпожа Пан?

— Трябваше да се досетя веднага! — горчиво каза съдията, — защото съществуваше една очевидна нелогичност.

— Каква нелогичност? — възбудено попита Тао Ган.

— Пръстенът! — отговори съдията. — По време на аутопсията Йе Пин заяви, че рубинът е бил изтръгнат. Щом като убиецът е искал да вземе камъка, защо просто не е свалил целия пръстен от ръката?

Тао Ган се плесна по челото, а съдията продължи:

— Това е първата грешка, допусната от убиеца. Но аз не само пропуснах да я забележа, ами не обърнах достатъчно внимание и на една друга подробност, която подсказваше, че тялото не е на госпожа Пан, а именно — липсата на обувките!

Ма Жун поклати глава.

— Наистина, трудно е да се прецени — каза той — дали тези свободни рокли и леки долни дрехи, с които се обличат жените, са им по мярка, или не. Виж, с обувките е друго...

— Точно така — каза съдията. — Убиецът е знаел, че ако остави само дрехите на госпожа Пан, ние ще се запитаме къде са обувките, а ако остави и тях, можем да открием, че не са по мярка на трупа. И тъй, той се е изхитрил да вземе със себе си всичко, като се е надявал това така да ни обърка, че да не отдадем достатъчно внимание на липсващите обувки.

Съдията въздъхна и продължи:

— За нещастие стана точно така, както е очаквал той! След това обаче убиецът е допуснал втора грешка — благодарение на нея намерих вярната следа и прозрях онова, което ми се бе изплъзнало в началото... Влюбен до полуда в рубините, той не е могъл да ги остави в къщата на Пан. Затова, докато Пан беше в затвора, се е вмъкнал в спалнята и ги е взел от кутията за дрехи. Сглупил е и като се е съгласил да изпълни желанието на госпожа Пан да ѝ занесе някои от любимите ѝ рокли. По това се досетих, че тя е жива. Освен това, ако убиецът е знаел къде са камъните, той би ги взел още когато е извършил убийството. Някой му е казал за двойното дъно по-късно и този някой би могла да бъде само госпожа Пан. Тогава проумях защо пръстенът беше без камък и защо убиецът е взел със себе си всички дрехи. Той е искал да ви попречи да открием, че тялото не е на госпожа Пан. Знаел е, че единственият човек, който би могъл да разбере това, е мъжът ѝ и се е надявал — отново основателно! — че когато подозренията паднат от Пан Фън, тялото вече ще е заковано в ковчега.

— А кога Ваша Милост разбра, че Чу Даюан е свързан с престъплението? — попита Цяо Тай.

— Чак след последния разговор с Пан Фън — отговори съдията. — В началото подозирах Йе Тай. Запитах се коя може да бъде убитата жена и тъй като само за госпожица Ляо бе съобщено, че е изчезнала, помислих, разбира се, че жертвата е тя. Следователят установи, че

трупът не е на девственица, но от признанията на Ю Кан знаех, че и госпожица Ляо не е била такава. И друго: Йе Тай, както мислехме тогава, бе отвлякъл госпожица Ляо, а той бе достатъчно силен, за да ѝ отреже главата. Имаше моменти, в които ми се струваше доста правдоподобно следното предположение: Йе Тай убива госпожица Ляо в пристъп на гняв, неговата сестра му помага да прикрие убийството и след това умишлено изчезва... Но скоро отхвърлих тази теория.

— Защо? — бързо попита Тао Ган. — Тя ми се струва много логична. Знаем, че госпожа Пан е била твърде близка с брат си, а освен това така би могла да се отърве и от мъжа си, за когото е нехаела!

Съдията поклати глава.

— Не забравяйте — рече той — историята с лака. От онова, което каза Пан Фън, разбрах, че само убиецът е могъл по невнимание да докосне оная прясно лакирана спалнята. Госпожа Пан е била предупредена и би внимавала много да не се допре до нея. Йе Тай нямаше изгаряния по ръцете, а едва ли би могъл да направи всичко това с нещастната жертва, ако е бил с ръкавици. Изгарянето с лака е улика срещу Чу Даюан. Спомням си два случая, сами по себе си доста обикновени, които сега изведнъж придобиват особено значение. Първо, изгарянето обяснява внезапното решение на Чу да организира ловна вечеря на открито вместо обикновено угощение на топло, в залата. Трябвало е през цялото време да бъде с ръкавици, за да прикрие пострадалата си ръка. Второ, става ясно защо Чу е пропуснал възможността да убие вълка, когато беше на лов с Ма Жун и Цяо Тай сутринта след убийството. Прекараната от него нощ е била ужасна и ръката много го е боляла... Освен това бях сигурен, че убиецът живее близо до Пан и вероятно има много голяма резиденция. Знаех, че е излязъл от къщата на Пан с една лена, която никой не е трябвало да види, и е носел голям вързоп. Той не би могъл да поеме риска за среща с нощната стража или някой патрул на военната полиция, защото те имат похвалния навик да спират и разпитват всички, които скитат през нощта с големи вързопи. Сега вече знаем, че Пан живее на една пуста улица и от неговата къща лесно може да се стигне до задната врата на резиденцията на Чу, като се върви откъм вътрешната страна на градската стена, където има само стари складове.

— Но точно преди да стигне до резиденцията си — възрази Тао Ган, — е трябвало да пресече главната улица близо до източната

градска порта.

— Този риск не е бил голям — каза съдията, — защото стражите проверяват само хората, които минават през портата, а не покрай нея вътре в града... Когато по този начин стигнах до извода, че най-вероятно престъпникът е Чу, аз, разбира се, веднага се запитах какъв би могъл да бъде мотивът му. Тогава внезапно прозрях какво у него не е наред. Ако един здрав, енергичен мъж няма поколение въпреки осемте си жени, това означава, че той има някакъв физически недъг — такъв, който понякога може да се отрази много зле на мъжката психика. Пристрастеността към рубините, която е проявил, като е изтръгнал камъка от пръстена и е проникнал в къщата на Пан, за да вземе гривните, значително допълва портрета на Чу: той е човек с извратена душевност. Маниакалната му омраза към госпожица Ляо го е накарала да я убие.

— Как сте могли да отгатнете всичко това още тогава, господарю? — отново запита Тао Ган.

— Първо помислих, че всичко е било от ревност — отговори съдията, — ревност на застаряващ мъж към млада двойка. Но веднага отхвърлих тази мисъл, защото Ю Кан и госпожица Ляо са били сгодени от три години, а свирепата омраза на Чу се е породила съвсем наскоро. Тогава си спомних едно любопитно съвпадение. Ю Кан ни съобщи, че Йе Тай му казал как е научил тайната му от старата слугиня, когато разговарял с нея в коридора пред библиотеката на Чу. Секретарят ни каза още, че по-късно той самият е разговарял по този повод със слугинята пак в коридора, пред библиотеката. Хрумна ми, че Чу би могъл да подслуша и двата разговора. Първият, по време на който старицата е казала на Йе Тай за срещата в спалнята на Ю Кан, е дал повод на Чу да намрази госпожица Ляо: под собствената му стряха тя е дарила друг мъж с онова щастие, от което самият Чу е бил лишен по природа. Представям си как госпожица Ляо се е превърнала за Чу в символ на неговата безпомощност и как той си е въобразил, че единственото средство, което би могло да му помогне да стане истински мъж, е да я обладае... Вторият подслушан разговор, този между Ю Кан и слугинята, му е дал възможност да разбере, че Йе Тай е изнудвач. Чу е знаел колко близък е бил Йе Тай със сестра си и се е уплашил, че госпожа Пан може да каже на брат си за срещите им, а дори може би и за момичето от покрития пазар. Не е могъл да се

изложи на риска Ёе Тай да научи всичко и да го изнудва до края на живота му, затова е решил да го премахне. Това мое предположение съвсем точно съвпадна с фактите, защото Ёе Тай изчезна след обяда на същия ден, в който Ю Кан е разговарял със старата слугиня... Когато чрез тези разсъждения установих, че Чу е имал както мотив, така и възможност да извърши престъплението, ме осени една друга мисъл... Всички знаете, че не съм суеверен, но това не означава, че отричам съществуването на свръхестествени явления. Оная вечер, когато на угощението в къщата на Чу видях снежния човек в страничната градина, усетих ясно ужасното, злокобно присъствие на насилствена смърт. Спомних си как по време на вечерята Чу ми подметна, че снежните човеци ги правят децата на слугите му. Но Ма Жун и Цяо Тай ми бяха казали, че и самият Чу си прави снежни човеци, за да му служат като мишени при упражненията в стрелба с лък. Изведнъж ми хрумна, че ако някой иска бързо да скрие отрязана човешка глава в това мразовито време, би било най-удобно да я покрие със сняг и да я използва за глава на снежен човек. Това решение особено би харесало на Чу, защото би му помогнало да удовлетвори безумната жажда за мъст, породена от омразата към госпожица Ляо. Забивайки стрела след стрела в главите на снежните си мишени, той е щял да си въобразява, че стреля в нея...

Съдията замълча, потръпна и се загърна по-плътено в кожената си наметка. Тримата му помощници го гледаха бледи, напрегнати лица. В стаята като че ли надвисна зловещата сянка на това безумно престъпление. След дълга пауза съдията продължи:

— Вече бях убеден, че убиецът е Чу, липсваше ми неоспоримо доказателство. Възнамерявах да ви обясня теорията си снощи, след заседанието и после заедно да обсъдим как да организираме внезапно претърсване на резиденцията му. Ако действително намерехме там госпожа Пан, Чу беше загубен. Но тогава той уби Хун. Ако бях разговарял с Пан Фън половин ден по-рано, щяхме да се насочим към Чу, преди той да убие инспектора. Но съдбата бе решила друго...

В стаята настана печална тишина. След известно време Ди каза:

— Тао Ган може да ви разкаже всичко останало. Когато вие двамата напуснахте града заедно с Чу, ние с Тао Ган началника на стражниците отидохме в резиденцията на Чу и там намерихме госпожа Пан. Доведоха я в трибунала със закрит паланкин, без някой да разбере

това. Тао Ган откри тайни шпионки във всички спални, а от разпита на старата слугиня стана ясно, че тя не знае нищо за историята на Ю Кан. Сега вече ни е известно от признанията на госпожа Пан, че наистина самият Чу е шпионирал Ю Кан и годеницата му. Предполагам, че при някой разговор с Йе Тай той се е изтървал да спомене нещо и хитрият мошеник се е досетил за останалото. Но когато Ю Кан го е попитал откъде знае тайната, Йе Тай е съчинил историята за слугинята, защото не е посмял да намеси Чу в своите изнудвачески намерения. Дали покъсно Йе Тай е дръзнал да изнудва Чу, или пък Чу само е подслушал разговора на Ю със слугинята и се е уплашил, че Йе Тай ще се опита да го изнуди — това са неща, които според мене никога няма да научим. Защото Чу е луд, а пък трупът на Йе Тай — убеден съм в това — лежи някъде зарит в снега... Говорих и с осемте жени на Чу. Бих желал да забравя онова, което те ми разказаха за живота си с него. Вече издадох необходимите разпореждания да ги върнат на родителите им. След приключването на делото всяка от тях ще получи значителен дял от състоянието на Чу... Неговата лудост го прави недостъпен за закона. Ще го съди Небето...

Съдията взе старата кутийка за визитни картички на Хун, която бе оставена на писалището пред него. Погали нежно избелелия брукат и внимателно я прибра в пазвата на халата си. После разгъна върху писалището лист хартия и взе четката. Тримата му помощници незабавно станаха и напуснаха кабинета.

Най-напред Ди съчини подробен доклад до префекта за убийството на госпожица Ляо Лиенфан, после написа две писма. Първото беше до най-възрастния син на инспектора Хун, който служеше като иконом в къщата на по-младия брат на съдията в Тайюан. Хун беше вдовец — сега синът му ставаше глава на семейството и трябваше да реши къде да погребее баща си. Второто писмо беше до Първата жена на съдията, което той изпрати на адреса на старата ѝ майка, също в Тайюан. То започваше с обичайните въпроси за здравето на старата дама, след което Ди уведомяваше и жена си за смъртта на инспектора Хун. Подир приетите за такива случаи официални фрази той добавяше:

Когато ни напусне някой, който ни е бил много скъп, ние губим не само него, но и част от себе си.

Ди предаде писмата на слугата с нареждане да ги изпрати незабавно и унесен в печални разсъждения, се зае със самотния си обяд. Беше капнал от умора, не му се мислеше за убийството на Лан и делото на госпожа Лу. Каза на слугата да донесе папката с бележките върху идеята му за държавни заеми, които да се отпускат без лихва на стопаните в случай на слаба реколта. Това беше любимият му проект, много вечери бе работил над него заедно с Хун, опитвайки се да състави предложение, което да се посрещне с одобрение от Финансовия съвет. Хун смяташе, че проектът може да се осъществи чрез икономии от другите разходи на околийската управа. Когато влязоха тримата помощници, завариха съдията вгълбен в изчисленията си. Той отмести книгата и каза:

— Искам да поговорим отново за убийството на учителя Лан. Аз все още мисля, че той е бил отровен от жена. Но до този момент единственото сведение, че е имал близка връзка с жена, са показанията на онзи млад негов ученик. Той ви е казал, че през нощта при учителя Лан е дошла някаква жена, но по дочутите думи не е могъл да разбере коя е тя.

Ма Жун и Цяо Тай кимнаха тъжно.

— Само ни направи впечатление — каза Цяо Тай, — че гостенката и домакинът не са си разменили обичайните учтиви поздравления. От това можем да заключим, че са се познавали много добре. Но ние вече знаем това, защото както вие сам забелязахте, господарю, Лан не е направил опит да прикрие голотата си, когато тя е влязла в кабината на банята.

— Какво точно е дочул от разговора младежът? — запита съдията.

— О, нищо особено! — отговори Ма Жун. — Тя изглеждала ядосана, че учителят я отбягва, а той казал, че това не е важно и добавил някаква дума, която звучала като „котенце“.

Съдията рязко се надигна в стола си.

— „Котенце“ ли? — изненадано попита той.

Ди изведнъж си спомни въпроса на дъщеричката на госпожа Лу. Тя го бе попитала къде е котенцето, на което приказва гостенинът на майка ѝ. Това променяше всичко! Той бързо каза на Ма Жун:

— Веднага тръгвай на кон за къщата на Пан Фън! Той познава госпожа Лу още от времето, когато тя е била дете. Попитай го дали е имала галено име!

Ма Жун се слича. Но той нямаше навика да задава излишни въпроси, и тръгна незабавно.

Съдията не каза нищо повече по този въпрос. Само помоли Тао Ган да приготви пресен чай и започна да обсъжда с Цяо Тай затрудненията, възникнали от обстоятелството, че на военната полиция бе дадена съдебна власт над цивилното население в околията.

Ма Жун се върна неочаквано бързо.

— Заварих Пан Фън много потиснат — докладва той. — Новината за позорното поведение на жена му го е наранила по-тежко и от първоначалното известие, че е била убита. Попитах го за госпожа Лу и той каза, че в училище са я наричали с галеното име „Котенце“.

Съдията стовари юмрука си върху масата.

— Това е следата, която се надявах да открия! — извика той.

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

ЖЕНАТА НА СЛЕДОВАТЕЛЯ ДОКЛАДВА ЗА ДВЕ ЗАТВОРНИЧКИ; МЛАДАТА ВДОВИЦА ОТНОВО Е ИЗПРАВЕНА НА РАЗПИТ ПРЕД СЪДА

Когато тримата помощници на съдията си отидоха, влезе госпожа Гуо. Ди ѝ направи знак с ръка да седне и да си налее чаша чай. Чувствуваше се много виновен пред тази жена. Тя се наведе през писалището да напълни първо неговата чаша, но съдията долови отново онова благоухание, което беше сякаш част от нея.

— Дойдох да доложа на Ваша Милост — каза тя — че госпожа Пан отказва да яде и непрекъснато плаче. Попита ме дали не бихте позволили на мъжа ѝ да я посети поне веднъж.

— Правилникът не разрешава — смръщено отвърна съдията. — И освен това не вярвам, че подобно посещение ще бъде от полза както за нея, така и за него.

— Жената знае — тихо каза госпожа Гуо — че ще бъде екзекутирана и се е примирила със съдбата си. Но сега е разбрала, че не е била до такава степен безразлична към съпруга си. Исква да му се извини и да умре с чувството, че е изкупила поне част от греха си.

Съдията помисли малко и каза:

— Главната цел на правосъдието е да възстановява справедливостта, да поправя — доколкото е възможно — вредните последствия от престъпленията. Тъй като извинението би могло да утеши господин Пан, молбата на жена му ще бъде удовлетворена.

— Искам да ви уведомя също — продължи госпожа Гуо, — че мазах гърба на госпожа Лу с различни мехлеми. Раните ще заздравеят, но...

Гласът ѝ стана неуверен. Съдията кимна окуражително и тя продължи:

— Госпожа Лу не изглежда много здрава физически, Ваша Милост, крепи се благодарение на забележително силната си воля. Страх ме е, че едно следващо бичуване ще увреди здравето ѝ непоправимо.

— Това предупреждение е полезно — каза съдията. — Ще го имам предвид.

Госпожа Гуо се поклони и след известно колебание каза:

— Понеже тя не проронва нито дума, позволих си да я попитам за дъщеричката ѝ. Каза, че съседите се грижат за детето и че, така или иначе, трибуналът скоро ще трябва да я освободи. Все пак мисля да намина към къщата на госпожа Лу и да проверя сама. Ако детето страда, ще го взема в собствената си къща.

— Вземете го при всички случаи! — каза съдията. — Същевременно бихте могли да претърсите къщата и да се опитате да намерите черни татарски дрехи или други, които могат да минат за такива. Тази работа може да бъде свършена само от жена!

Госпожа Гуо се поклони с усмивка. Съдията за малко не я попита какво мисли за една евентуална връзка между госпожа Лу и учителя Лан, но се въздържа. Вече бе стигнал твърде далече, съветвайки се с жена за работите на трибунала. Вместо това я попита какво мисли съпругът ѝ за състоянието на Чу Даюан. Госпожа Гуо бавно поклати малката си глава.

— Съпругът ми — каза тя — отново приложи силно приспивателно. Той смята, че разсъдъкът на Чу е непоправимо разстроен.

Ди въздъхна, кимна с глава и госпожа Гуо си отиде.

След като откри вечерното заседание на трибунала, съдията първо изясни какви са пълномощията на военната полиция и добави, че написани на плакати, те ще бъдат разпространени из цялата околия. После заповяда на началника на стражниците да доведе пред съдийската маса госпожа Лу.

Ди забеляза, че тя отново се бе погрижила старателно за външността си. Беше вчесала косите си просто, но ефектно и носеше нова брокатена блуза. Държеше се изправена, макар че очевидно раменете много я боляха. Преди да коленичи, тя хвърли бърз поглед към залата и сякаш остана разочарована, като видя само неколцина зрители.

— Вчера — каза съдията с равен глас — вие обидихте този съд. Не сте глупава жена, госпожо Лу и вярвам, че този път ще отговорите

на въпросите ми честно — в интерес на справедливостта и в свой собствен интерес.

— Покорната ви слугиня няма навика да лъже! — отвърна хладно госпожа Лу.

— Кажете ми — продължи съдията, — вярно ли е, че наред със собственото име ви наричат и с галеното име „Котенце“?

— Ваша Милост подиграва ли се с мене? — попита подсъдимата с презрителна надменност.

— В този трибунал въпросите се задават от съда — спокойно каза съдията. — Отговорете!

Госпожа Лу понечи да вдигне рамене, но лицето ѝ внезапно се разкриви от болка. Тя преглътна, после отговори:

— Да, имам такова галено име. С него ме наричаше покойният ми баща.

Съдията кимна и запита:

— А покойният ви мъж обръщал ли се е понякога към вас по този начин?

В очите на госпожа Лу блесна зъл пламък.

— Не! — грубо отговори тя.

— А да ви се е случвало — продължи съдията — да носите мъжки татарски дрехи?

— Не желая да ме обиждате! — извика госпожа Лу. — Как може една порядъчна жена да носи мъжки дрехи?

— Фактът е — отбеляза съдията, — че такива дрехи са намерени между вашите принадлежности.

Ди забеляза, че госпожа Лу за първи път се почувствува неловко. След известно колебание тя каза:

— На Ваша Милост сигурно е известно, че аз съм от татарско потекло. Тези дрехи бяха оставени в къщата ми преди много време от един мой братовчед, който сега живее отгатък границата.

— Сега ще ви върнат в затвора — каза съдията. — Когато ми потрябвате, ще накарам да ви повикат отново, за да продължим разпита.

След като я отведоха, съдията прочете две служебни съобщения относно някои промени в закона за наследствата. Той забеляза, че съдебната зала е вече пълна, а прииждат и нови зрители. Някой беше пръснал новината, че отново разпитват госпожа Лу.

Началникът на стражниците доведе пред масата трима младежи. Те бяха много смутени и боязливо поглеждаха към стражниците и съдията.

— Няма от какво да се страхувате! — любезно им каза Ди. — Само ще застанете между зрителите на първия ред и ще огледате едно лице, което ще доведат след малко пред тази маса. Тогава ще ми кажете дали сте го виждали и ако да — кога и къде.

Госпожа Гуо въведе госпожа Лу. Подсъдимата беше облечена в черните дрехи, намерени в къщата ѝ. Тя тръгна към масата със ситни, превзети стъпки. С изискано движение остави черния жакет да се смъкне и да открие малките, твърди гърди и заоблените ѝ хълбоци. Полуобърната към зрителите, тя придърпа под лек ъгъл черния шал, увит около главата ѝ, усмихна се с престорена свенливост и нервно заопипва с пръсти долния ръб на жакета. Съдията разбра, че е опитна артистка. Той направи знак на началника на стражниците да доведе тримата младежи пред масата и попита най-възрастния:

— Познавате ли това лице?

— Не, Ваша Милост — плахо отвърна младежът.

— Не е ли това лицето, което срещнахте пред входа на банята?
— търпеливо зададе въпроса си съдията.

— Не би могло да бъде, Ваша Милост! — с усмивка каза момчето. — Онова лице беше млад мъж!

Съдията погледна към другите двама. Те поклатиха глави, ококорени срещу госпожа Лу. Тя им хвърли кокетен поглед, после бързо прикри устата си с ръка.

Ди въздъхна и даде знак на началника на стражниците да отведе младежите. Веднага щом те си отидоха, лицето на госпожа Лу се промени като по магия. То придоби предишното си студено, злобно изражение.

— Разрешавате ли на покорната ви слугиня да запита каква е целта на този маскарад? — рече тя с подигравателна усмивка. — Трябва ли една жена, чийто гръб е бит до кръв, да бъде още унижавана и като я показват тук пред хората, облечена с мъжки дрехи?

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА

ЗЛАТА ЖЕНА ОТНОВО ОБИЖДА СЪДА; НЕОЧАКВАНТО ПРЕОБРАЗЯВАНЕ НА КАРТОНЕНАТА КОТКА

Очната ставка се бе провалила, но умело изиграната от госпожа Лу сцена затвърди убеждението на съдията в нейната вина. Той се приведе напред и каза строго:

— Разкажете пред съда за връзките си с покойния учител по бойно изкуство Лан Таокуй!

Госпожа Лу се изправи и кресна:

— Можете да ме обиждате и измъчвате колкото си искате, няма значение какво ще стане с мене. Но не желая да участвувам в тази мръсна клевета, която петни светлата памет на учителя Лан Таокуй, нашия национален герой, гордостта на тази околия!

Над тълпата се понесоха бурни одобрителни възгласи. Съдията стовари с все сила чукчето си върху масата.

— Тишина! — изкрещя той. После викна на госпожа Лу: — Отговори на въпроса ми, жено!

— Отказвам! — високо извика госпожа Лу. — Можете да ме измъчвате колкото си искате, но аз няма да въвека учителя Лан в мръсните ви интриги!

Съдията с мъка овладя гнева си и каза отсечено:

— Това е обида на съда. — Внезапно си спомни предупреждението на госпожа Гуо и съобрази, че трябва да бъде внимателен при прилагането на законните изтезания. Заповяда на началника на стражниците: — Ударете тази жена двадесет пъти с лиановата пръчка през бедрата!

Гневно мърморене изпълни залата. Някой се провикна: „Подобре хванете убиеца на Лан!“ Други закрещяха: „Позор!“

— Тишина и ред! — гръмогласно извика съдията. — След малко съдът ще представи неоспоримо доказателство, че самият учител Лан е обвинил тази жена!

Залата притихна. Изведнъж отекнаха писъците на госпожа Лу. Стражниците я бяха повалили с лице към пода и смъкваха татарските ѝ панталони. Началникът им бързо покри бедрата ѝ с мокра кърпа, защото според закона жена можеше да бъде позорно разголвана само на площадката за екзекуции. Докато двама от помощниците му я държаха за ръцете и краката, началникът на стражниците започна да нанася удари с лиановата пръчка през бедрата ѝ.

Госпожа Лу закрепця неистово, гърчейки се на пода. След десетия удар съдията даде знак да спрат.

— Сега отговорете на въпроса ми — студено каза той. Госпожа Лу вдигна глава, но не можа да проговори.

Най-после произнесе:

— Никога!

Съдията вдигна рамене и пръчката отново изсвистя във въздуха. По кърпата върху бедрата на госпожа Лу избиха кървави петна. Изведнъж тя притихна. Началникът на стражниците спря. Помощниците му я обърнаха по гръб и започнаха да я свестяват.

Ди заповяда:

— Доведете втория свидетел!

Пред масата застана набит младеж. Главата му беше ниско остригана, носеше прост кафяв халат. Лицето му беше приятно и честно.

— Кажете името и професията си! — нареди съдията.

— Покорният ви слуга — почтително отговори младежът — се казва Мей Чън. Бях помощник на учителя Лан в продължение на повече от четири години и съм боец от седма степен.

Съдията кимна.

— Кажете ми, Мей Чън — рече той, — какво сте видели и чули една вечер преди около три седмици.

— Както обикновено — отвърна боецът — покорният ви слуга се раздели с учителя си след вечерните упражнения. Точно когато се канех да отворя входната врата на дома си, се сетих, че съм оставил желязната топка в залата за упражнения. Върнах се да я взема, защото щеше да ми трябва за сутрешните занимания. Тъкмо влизах в предния двор, когато забелязах, че учителят затваря вратата зад някакъв посетител. Можех да забележа смътно само черните му дрехи. Тъй

като познавах всички приятели на учителя, знаех, че няма да попреча, и се насочих към вратата. Тогава чух женски глас.

— Какво каза жената? — попита съдията.

— Не можах да разбера ясно думите през вратата, Ваша Милост — отговори боецът, — пък и гласът ѝ ми беше свършено непознат. Но тя изглеждаше разгневена, че той не я посещавал или нещо такова. Когато учителят отговори, ясно го чух да споменава думата „котенце“. Не желяех да се меся в работите му и веднага си тръгнах.

Съдията кимна с глава на писаря да прочете записаните думи на Мей Чън. Боецът постави под документа отпечатъка от палеца си и Ди го освободи.

Междувременно госпожа Лу беше дошла в съзнание и бе коленичила, поддържана от двама стражници. Съдията удари с чукчето си по масата и каза:

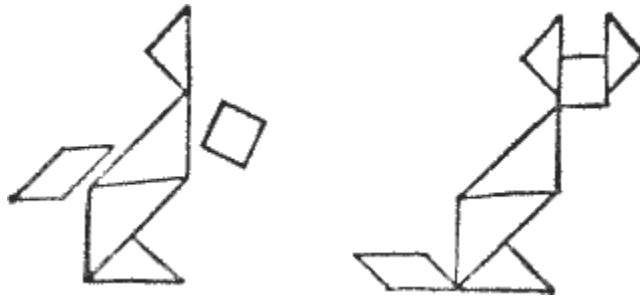
— Съдът твърди, че жената, посетила онази вечер учителя Лан, е била госпожа Лу. По един или друг начин тя е успяла да влезе под кожата му и той ѝ се е доверявал. После се е опитала да му стане любовница, но той вероятно е отказал. В озлоблението си тя го е убила, като е поставила в чаената му чаша жасминов цвят, поръсен със смъртоносна отрова, докато той си е почивал в банята. Влязла е преоблечена като млад татарин. Вярно, че преди няколко минути тримата свидетели не можаха да я разпознаят, но тя е добра артистка. Когато е искала да мине за татарин, се е държала като мъж, докато току-що съвсем безсрамно изложи на показ женските си прелести. Но това няма да ѝ помогне много, защото сега ще ви покажа как учителят Лан сам е оставил следа, която води право към тази покварена жена.

Откъм залата долетяха възклицания на изненада.

Съдията почувствува, че настроението на зрителите се променя в негова полза. Показанията на честния млад боец бяха направили добро впечатление. Той даде знак на Тао Ган, който веднага донесе квадратната черна дъска, направена по указания на съдията непосредствено преди заседанието. На дъската бяха забодени с карфици шест парчета от бял картон. Най-малкото от тях бе широко повече от две стъпки, така че всички зрители можеха ясно да ги виждат. Тао Ган изправи дъската върху подиума и я подпря на писарската маса.

— Тук виждате — продължи съдията — шест от седемте картончета, наредени така, както ги намерихме върху масата в кабината на учителя Лан. — Той вдигна едно триъгълно картонено парче и додаде: — Седмото картонче — този триъгълник — бе намерено в стиснатия десен юмрук на починалия. От ужасното въздействие на жестоката отрова езикът му е бил подут и той не е можел да извика. Затова с последни сили се е опитал да ни насочи към убиеца си, като е използвал седемте картончета, които е подреждал, преди да изпие фаталната чаша... За нещастие гърчовете са започнали, преди да успее да довърши фигурата. А докато се е свличал на пода в предсмъртна агония, ръката му, изглежда, е закачила картончетата и е разместила три от тях. Но като променим малко положението на тези три картончета и добавим триъгълника, намерен в ръката му, се получава фигура, която може да бъде разпозната без всякакво съмнение.

Съдията стана и забодде три от картончетата в малко по-различно положение. А когато добави и четвъртото, върху дъската се появи сполучливото изображение на котка. Зрителите ахнаха от изненада.

— С тази фигура — заключи съдията, седнал обратно на стола си — учителят Лан посочва госпожа Лу като свои убиец.

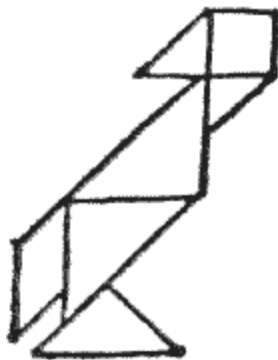
Изведнъж се чу крясъкът на госпожа Лу:

— Това е лъжа!

Тя се отскубна от ръцете на стражниците и пропълзя на колене към подиума. Лицето ѝ бе разкривено от болка. С нечовешко усилие се покатери върху подиума и стенийки, се сви край масата на писаря. Като се задъхваше, тя се вкопчи с лявата си ръка в ръба на черната дъска и разтреперана от ярост, промени положението на трите картончета, разместени от съдията. После огледа залата, притиснала четвъртото картонче към гърдите си, и извика дрезгаво:

— Вижте, това е измама!

Изправи се на колене със сподавен стон и забодде картонения триъгълник в горния край на фигурата.

После извика:

— Учителят Лан е искал да изобрази птица! Изобщо не се е опитвал да остави... следа...

Изведнъж лицето ѝ стана бледо като на мъртвец и тя се свлече на пода.

— Това е дявол, а не жена! — извика Ма Жун, когато се събраха в личния кабинет на съдията.

— Тя ме мрази — каза Ди, — защото мрази всичко, което аз олицетворявам. Тя е зла жена. И все пак трябва да кажа, че нейната невероятно силна воля и бързата ѝ мисъл ме възхитиха. Да решиш с един поглед как котката може да се превърне в птица, при това, когато си полузашеметен от болка, не би било по силите на всекиго.

— Изглежда, че тя е изключителна жена — забеляза Цяо Тай. — И все пак учителят Лан никога не би погледнал сериозно на нея.

— Междувременно — загрижено каза съдията — тя ни постави в крайно неудобно положение! Вече не можем да поддържаме обвинението, че е убила Лан. Сега ще трябва да докажем, че мъжът ѝ е умрял от насилствена смърт и тя има пръст в това. Повикайте следователя!

Когато Тао Ган се върна с гърбавия аптекар, съдията му каза:

— Оня ден вие споменахте, Гуо, че сте били озадачен от изпъкналите очи на мъртвия Лу Мин. Заявихте, че този признак е характерен за силен удар по тила. Да речем, че доктор Гуан е бил съучастник на госпожа Лу. Но възможно ли е било братът на Лу Мин и

собственикът на погребалната къща, които са облекли тялото, да не забележат раната от такъв удар?

Гуо поклати глава.

— Ваша Милост — отвърна той, — ако ударът е бил нанесен например с дървен чук, увит в парче дебел плат, по главата не би имало кръв.

Съдията кимна.

— Разбира се, аутопсията би показала, че черепът е спукан — отбеляза той. — Но ако това предположение е невярно, какво друго доказателство за насилие бихте могли да намерите по тялото? Вече са минали пет месеца, откакто се е случило всичко това!

Гърбавият мъж отвърна:

— Много зависи от това, в какъв ковчег е било поставено тялото и какви са били температурата и влажността в гроба. Но дори и разложението на трупа да е напреднало, мисля, че все още бих могъл да открия признаци на отравяне, като изследвам например състоянието на кожата и костния мозък.

Съдията помисли малко, после каза:

— Съгласно закона изравянето на труп без основателна причина е углавно престъпление. Ако при аутопсията не се открие неоспоримо доказателство, че Лу Мин е бил убит, ще трябва да си подам оставката и да заявя, че съм на разположение на властите, за да бъда съден за оскверняване на гроб. Ако към това се прибави и фактът, че несправедливо съм обвинил госпожа Лу в убийство, няма никакво съмнение, че ще бъда екзекутиран. Правителството изцяло подкрепя своите служители, но само докато те започнат да грешат. Държавните чиновници са пръснати из цялата империя. Ако правят грешки, те не биха могли да очакват снизхождение, дори когато действията им са били добронамерени.

Ди стана и започна да се разхожда из кабинета. Тримата му помощници го гледаха обезпокоени. Изведнъж той се спря.

— Ще поема риска! — твърдо каза той. — Аутопсия ще има!

По лицата на Цяо Тай и Тао Ган се изписа тревога. Последният отбеляза:

— Тази жена знае какви ли не коварни тайнства. Ами ако е убила мъжа си чрез някакво заклинание? Това не би оставило никаква следа по тялото му!

Съдията нетърпеливо поклати глава.

— Вярвам — каза той, — че на този свят има много неща, които ние не можем да си обясним. Но не мога да повярвам, че великото Небе би позволило на тъмните сили да убият човешко същество само чрез магия. Ма Жун, дай необходимите разпореждания на началника на стражниците! Аутопсията на тялото на Лу Мин ще се състои днес следобед, на гробището!

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА

В ГРОБИЩЕТО СЕ ИЗВЪРШВА АУТОПСИЯ; ТЕЖКО ПОСТРАДАЛ ЧОВЕК РАЗКАЗВА СТРАННА СЛУЧКА

В северния квартал на града като че ли бе започнало истинско преселение на народите. По улиците се тълпяха хора, запътени към северната градска порта. Когато през нея пренасяха паланкина на съдията, тълпата се отдръпна, враждебно смълчана. Но щом се появи малкият закрит стол-носилка, в който носеха госпожа Лу, внезапно се чуха одобрителни възгласи.

Дългата върволица народ тръгна през заснежените хълмове, разположени на северозапад от града, и се насочи към платото, където се намираше главното гробище. Хората минаха по пътя, криволичещ между големи и малки надгробни могили, и се струпаха около разровения гроб в центъра на гробището, където стражниците бяха издигнали временен навес от тръстикови рогозки.

Когато слезе от паланкина си, съдията видя, че доколкото позволяваха обстоятелствата, временният трибунал беше вече стъкмен. Една висока дървена скамейка щеше да служи за съдийска маса. Край нея, на по-малка маса, седеше старши писарят и духаше на ръцете си, за да не измръзнат. Пред разровения гроб, върху дървени магарета, бе поставен голям ковчег. Край него стояха собственикът на погребалната къща и помощниците му. На снега бяха разстлани дебели тръстикови рогозки. Върху тях, край един преносим мангал, бе клекнал Гуо. Той енергично раздухваше огъня.

Наоколо в широк кръг бяха застанали около триста души. Съдията седна на единствения стол зад масата, а Ма Жун и Цяо Тай застанаха от двете му страни. Тао Ган се бе приближил до ковчегата и любопитно го разглеждаше.

Носачите оставиха на земята носилката на госпожа Лу. Началникът на стражниците дръпна встрани завесата и отстъпи с отворена уста. Неподвижното тяло на госпожа Лу висеше отпуснато върху напречната преграда.

Тълпата сви обръча с гневен ропот.

— Вижте какво ѝ е на тая жена! — нареди съдията на Гуо. А на помощниците си прошепна: — Да ни пази бог, ако е умряла в ръцете ни!

Гуо внимателно вдигна главата на госпожа Лу. Изведнъж клепачите ѝ потрепнаха. Тя въздъхна дълбоко. Гуо отмести напречната преграда. С негова помощ жената тръгна към навеса, като се олюляваше и се подпираше на бамбукова пръчка. Когато видя изровения гроб, тя отстъпи и закри лице с ръкава си.

— Пак започнаха преструвките! — измърмори възмутено Тао Ган.

— Да — загрижено каза съдията, — но това се харесва на тълпата.

Ди удари с чукчето си по масата. Тук на открито, в студа, ударът прозвуча необичайно тихо.

— Сега — обяви съдията с висок глас — ще пристъпим към аутопсията на трупа на покойния Лу Мин.

Изведнъж госпожа Лу вдигна глава. Като се подпираше на пръчката си, тя каза бавно:

— Ваша Милост е баща и майка за нас, обикновените хора. Тази сутрин в трибунала не обмислих добре онова, което казах. Като злочеста млада вдовица, трябваше да защитя достойнството си, както и честта на учителя Лан. Получих справедливо наказание за непристойното си поведение. Сега умолявам на колене Ваша Милост да спре дотук и да не осквернява ковчегата на бедния ми покоен съпруг.

Тя падна на колене и три пъти удари челото си в земята. Над главите на зрителите се понесе одобрителен шепот. Ето, това беше разумно предложение за взаимна отстъпка. То им допадна, защото те бяха свикнали именно по този начин да разрешават затрудненията в ежедневието си.

Ди чукна върху масата.

— Аз, съдията — твърдо каза той, — никога не бих издал нареждане за извършването на тази аутопсия, ако нямах достатъчно основания да смятам, че Лу Мин е бил убит. Тази жена говори умно, но няма да ме възпре да изпълня дълга си. Отворете ковчегата!

Когато собственикът на погребалната къща пристъпи напред, госпожа Лу отново се надигна. Полуобърнатата към тълпата, тя закрещя:

— Как можете да потискате народа по този начин? Такъв ли според вас трябва да бъде съдията? Твърдите че съм убила мъжа си, но какви са доказателствата ви? Нека ви кажа, че макар и да сте съдия, вие не сте всемогъщ! Казват, че вратите на по-висшите чиновници са винаги отворени за преследваните и потисканите. И не забравяйте: когато се докаже, че някой съдия неоснователно е обвинил невинен човек, законът му отрежда същото наказание, което би получил несправедливо обвиненият! Аз може да съм беззащитна млада вдовица, но няма да се примиря, докато съдийската шапка не падне от главата ви!

Гръмки викове: „Тя е права! Не трябва да се прави аутопсия!“ — се понесоха над тълпата.

— Тишина! — извика съдията. — Ако по трупа не се открият явни белези, доказващи убийство, аз с готовност ще приема наказанието, което бих поискал за тази жена!

Като видя, че госпожа Лу отново се кани да заговори, съдията посочи към ковчега и бързо продължи:

— Доказателството е тук, какво чакаме още? — Тълпата като че ли се разколеба. Ди кресна на собственика на погребалната къща: — Започвайте!

Човекът заби длетото си под капака, а двамата му помощници се заеха да работят от другата страна на ковчега. Не след дълго успяха да отковат тежкия капак и да го смъкнат на земята. Закрили с шалове носовете и устите си, те извадиха тялото заедно с дебелия рогозка, на която бе положено, и го поставиха пред съдийската маса. Някои от зяпачите, които в стремежа си да не пропуснат нищо се бяха приближили твърде много, сега побързаха да се дръпнат назад. Трупът представляваше отвратителна гледка.

Гуо постави от всяка страна на мъртвото тяло по една маса с горящ тамян. Спусна пред лицето си воал от прозрачна коприна, после свали дебелия си ръкавици и на тяхно място постави други, от по-тънка кожа. След тези приготовления той отправи поглед към съдията в очакване на знак, че може да започне.

Съдията попълни един формуляр, после се обърна към собственика на погребалната къща:

— Преди да започне аутопсията, искам да кажете как отворихте гроба.

— Съгласно разпорежданията на Ваша Милост — почтително отговори човекът — вашият покорен слуга и двамата му помощници отвориха гроба след пладне. Те намериха надгробната каменна плоча в същото положение, в което я бяха поставили преди пет месеца.

Съдията кимна и даде знак на следователя.

Гуо почисти трупа с потопена в гореща вода кърпа, след което го огледа педя по педя. Всички следяха работата му в напрегнато мълчание. Когато завърши почистването на предната страна, той обърна тялото и започна да разглежда тила на черепа. Опипа основата му с показалец, после премина към изследване на гърба.

Лицето на Ди бе пребледняло.

Най-сетне Гуо стана и се обърна към съдията, за да докладва.

— След като завърших външния оглед на тялото — каза той, — заявявам, че не открих признаци от насилствена смърт.

Зрителите закрещяха: „Съдията излъга! Освободете жената!“ Но хората от първия ред извикаха на застаналите отзад да пазят тишина, за да чуят какво ще каже следователят.

— Затова — продължи Гуо — покорният слуга на Ваша Милост моли за разрешение да премине към оглед на вътрешностите, за да установи дали не е била използвана отрова.

Преди съдията да успее да отговори, госпожа Лу изкрещя:

— Това не е ли достатъчно? Трябва ли да продължават гаврите с нещастното тяло?

— Оставете този чиновник сам да постави примката на шията си, госпожо Лу! — извика един мъж от първия ред. — Ние знаем, че сте невинна.

Госпожа Лу поиска да каже още нещо, но съдията вече бе дал знак на следователя и зрителите й викнаха да мълчи.

Гуо работи върху тялото дълго време, като си помагаше с пластинка от полирано сребро. Той внимателно разглеждаше краищата на костите, стърчащи от започналия да се разлага труп. Когато стана, погледна озадачено към съдията. В претъпканото гробище бе много тихо. След известно колебание Гуо каза:

— Трябва да докладвам, че и във вътрешността на тялото не открих признаци на отравяне. Доколкото се простират познанията ми, този човек е умрял от естествена смърт.

Госпожа Лу извика нещо, но думите ѝ бяха заглушени от гневните крясъци на тълпата. Зрителите се втурнаха напред към навеса и разбутаха стражниците. Предните викаха:

— Смърт на това куче! Той оскверни гроба!

Ди стана от стола си и отиде пред масата. Ма Жун и Цяо Тай скочиха до него, но той грубо ги отблъсна.

Когато хората от предната редица видяха изражението на съдията, неволно отстъпиха назад и се смълчаха. Застаналите по-назад спряха да шумят, за да чуят какво става. Скръстил ръце в ръкавите си, съдията извика с гръмотевичен глас:

— Казах, че ще подам оставката си и ще го направя! Но не преди да проверя още едно нещо. Напомням ви, че до приемането на оставката съдията тук все още съм аз! Ако искате, можете да ме убиете, но имайте предвид, че тогава ще се превърнете в бунтовници, надигнали се срещу имперското правителство, и ще изтърпите последствията! Решете сами — аз съм тук!

Тълпата гледаше със страхопочитание внушителната му фигура. Хората се разколебаха. Съдията бързо продължи:

— Ако между вас има някой водач на гилдия, нека излезе напред. Искам да наблюдава отблизо връщането на изровеното тяло в гроба.

От тълпата се отдели един набит мъж. Той бе водач на гилдията на месарите. Съдията му нареди:

— Вие ще наблюдавате хората на собственика на погребалната къща, докато те поставят тялото обратно в ковчег и го върнат в гроба. После ще запечатате надгробната плоча.

Ди се обърна и се качи в паланкина си.

Късно същата нощ в личния кабинет на съдията цареше печална тишина. Ди седеше зад писалището си. Между смръщените му, рунтави вежди се бе врязала дълбока бръчка. Тлеещата жарава в мангала бе станала на пепел и студът в просторното помещение щипеше остро. Но нито съдията, нито помощниците му обръщаха внимание на това.

Когато голямата свещ на писалището започна да примигва, Ди най-сетне проговори:

— Вече обсъдихме всички възможни начини за приключване на това дело. Ясно е, че ако не открием ново доказателство, с мене е

свършено. Трябва да намерим това доказателство, и то бързо!

Тао Ган запали нова свещ. Трепкащата ѝ светлина заигра по напрегнатите лица. На вратата се почука. Влезе слугата и съобщи, че Йе Пин и Йе Тай искат да говорят със съдията. Силно развълнуван, Ди му заповяда да ги въведе.

Появи се Йе Пин, който подкрепяше с ръка брат си. Главата и ръцете на Йе Тай бяха дебело бинтовани, лицето му имаше неестествен зеленикав цвят и той едва пристъпяше.

Когато, с помощта на Ма Жун и Цяо Тай, Йе Тай беше настанен на дивана, Йе Пин каза:

— Днес следобед, Ваша Милост, четирима селяни, които живеят отвъд източната градска порта, докараха на носилка брат ми у дома. Намерили го случайно — той лежал в безсъзнание зад една снежна пряспа. Имал страшна рана на тила и пръстите му били премръзнали. Но те положили големи грижи за него. Тази сутрин той дошъл в съзнание и им казал кой е.

— Какво се е случило с него? — нетърпеливо запитва съдията.

— Последното, което си спомням — каза Йе Тай с отпаднал глас, — е, че когато преди два дни се връщах у дома за вечеря, някой ми нанесе страхотен удар по тила.

— Ударил те е не друг, а Чу Даюан, Йе Тай! — рече съдията. — Кога ти каза той, че Ю Кан и госпожица Ляо са се срещали тайно в къщата му?

— Той никога не е говорил с мене за това, Ваша Милост — отвърна Йе Тай. — Веднъж го чаках пред библиотеката му и го чух да приказва отвътре на висок глас. Помислих, че се кара с някого и долепих ухо до вратата. Чух го яростно да говори, че Ю Кан и госпожица Ляо са се любили под собствената му стряха. Служеше си с най-неприлични думи. После дойде икономът и почука. Чу изведнъж млъкна, а когато ме прие, видях, че е сам и напълно спокоен.

Ди се обърна към помощниците си и каза:

— Това обяснява и последното странно обстоятелство около убийството на госпожица Ляо! — А към Йе Тай добави: — И като си научил за това благодарение на случайността, ти си започнал да изнудваш Ю Кан! Но великото Небе вече те е наказало сурово!

— Загубих пръстите си! — отчаяно проплака Йе Тай. Съдията направи знак на Йе Пин, който заедно с Ма Жун и Цяо Тай помогна на

брат си да стигне до вратата.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА

ПРИСТИГА ПРАТЕНИК СЪС СПЕШНО ПИСМО; СЪДИЯТА ПАДА НА КОЛЕНЕ ПРЕД СЕМЕЙНИЯ ОЛТАР

Рано на другата сутрин съдията излезе на езда. Но хората по улиците викаха подир него и при Кулата на барабана един камък едва не го улучи. Той стигна до стария учебен полигон и го обиколи няколко пъти в галоп. Когато се върна в трибунала, реши, че ще е най-добре да не се показва из града, докато не се свика заседание, на което да бъде обявен крайният резултат от делото на госпожа Лу.

Следващите два дни Ди прекара в уреждане на изостаналите работи на околийската управа. Тримата му помощници излизаха всеки ден и трескаво търсеха нови улики. Но всичките им усилия оставаха напразни.

Единствената добра новина пристигна на втория ден във вид на дълго писмо от Първата му жена. Тя пишеше от Тайюан, че кризата е преодоляна, че старата ѝ майка е вече по-добре и е на път да се поправи напълно. Канели се да се върнат в Бейджоу в най-скоро време. Съдията си помисли с тъга, че ако не разреши делото на госпожа Лу, никога вече няма да види семейството си.

Сутринта на третия ден, когато Ди закусваше в кабинета си, слугата съобщи, че е пристигнал пратеник от щаба на главнокомандувачия. Той носел писмо, което трябвало да бъде връчено лично на съдията.

Влезе висок мъж в пълно бойно снаряжение, цял покрит със сняг. Той се поклони, връчи на съдията голям запечатан плик и каза отсечено:

— Имам заповед да се върна с отговор!

Съдията го стрелна с любопитен поглед.

— Седнете! — кратко каза той и отвори писмото. То гласеше, че агентите на военната полиция са установили брожение сред гражданите на Бейджоу. Имало и донесения, че на север, в лагерите на варварските орди, се извършват военни приготовления и ето защо

Главнокомандуваният беше на мнение, че спокойствието в тила на Северната армия трябва да се запази на всяка цена. Намекваше се, че ако съдията на Бейджоу поиска в околията му да бъде разположен военен гарнизон, това желание ще бъде незабавно удовлетворено. Писмото беше подписано и подпечатано от Генерала на военната полиция от името на Главнокомандувания.

Съдията пребледня. Той бързо грабна четката и написа отговор от четири реда:

Съдията на Бейджоу високо оценява навременното предупреждение, носи позволява да съобщи, че още тази сутрин сам ще предприеме необходимите мерки за възстановяване на реда и спокойствието в околията си.

Ди притисна големия червен печат на трибунала върху плика и го подаде на пратеника, който го пое с поклон и си тръгна.

Съдията стана и повика слугата. Каза му да приготви пълните му церемониални одежди и да покани тримата му помощници.

Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган се изненадаха, като видяха съдията облечен така тържествено и с обшита в злато кадифена шапка. Като гледаше тъжно лицата на тримата мъже, станали негови доверени приятели, Ди каза:

— Така не може да продължава. Току-що получих недвусмислен намек, че в щаба на Главнокомандувания знаят за брожението сред населението на околията ни. Предлагат ми тук да бъдат разположени военни части. Способността ми да управлявам Бейджоу е поставена под съмнение. Бих ви помолил да присъствувате като свидетели на една кратка церемония в личната ми резиденция.

Докато минаваше през покрития коридор, съединяващ канцеларията с личната му резиденция, съдията осъзна, че откакто семейството му бе заминало за Тайюан, сега за първи път посещава собствения си дом. Той заведе тримата мъже право в семейното светилище, разположено зад главната зала. В студеното помещение нямаше нищо друго освен широкия шкаф, който стигаше до тавана, и една обредна маса вляво от него.

Съдията запали благовония в специалния съд и падна на колене пред шкафа. Тримата му помощници коленичиха край входа на залата. Ди стана и с благоговение отвори високата двойна врата на шкафа. Полиците бяха отрупани с малки вертикални дървени табелки върху миниатюрни гравирани подставки. Това бяха възпоменателните табелки на предците на съдията. Върху всяка от тях със златни букви бяха изписани посмъртното име, санът, а също годината, денят и часът на раждането и смъртта.

Ди коленичи отново и докосна три пъти пода с челото си. После, притворил клепачи, се съсредоточи. Шкафът бе отварян за последен път преди двадесет години в Тайюан, когато баща му бе обявил пред табелките на предците годеща с Първата му жена. Тогава Ди бе стоял на колене с годеницата си зад гърба му... Сега пред погледа му отново изникна слабата, белобрада фигура с любимото набръчкано лице. Но този път лицето на баща му беше студено и безучастно. Съдията го видя изправен неподвижно на входа на огромната тържествена зала посред редица от свъсени мъже, застанали отляво и отдясно. Видя и себе си, коленичил в нозете на стареца, и усети, че всички втренчено го гледат. В дъното на просторната зала едва се виждаше дългата, обшитата в злато мантия на родоначалника, седнал неподвижно на високия си трон. Той бе живял преди осем века, не дълго след мъдрия Конфуций.

Коленичил смирено пред тази тържествена свита, съдията се почувствува успокоен и облекчен като пътник, завърнал се у дома след дълго и уморително странствуване. Той заговори с ясен глас:

— Недостойният потомък на прославения род Ди, наречен Жендзие, най-възрастен син на покойния съветник Ди Чънюан, почтително заявява, че след като не успя да изпълни с чест своя дълг към държавата и народа, днес ще подаде оставката си. Едновременно с това ще се признае за виновен в две углавни престъпления, а именно: че е осквернил гроб без достатъчно основание и че е обвинил в убийство невинен човек. Намеренията му бяха чистосърдечни, но способностите му се оказаха недостатъчни да се справи със задачите, чието решаване му бе поверено. Като съобщава всичко това, покорният ви слуга почтително моли за прошка.

Когато млъкна, многобройните сенки на това видение една по една избледняха. Последното, което видя, бе как баща му спокойно

изглажда гънките на дългата си червена мантия — жест, който Ди така добре си спомняше...

Съдията стана и след като отново се поклони три пъти, затвори шкафа. Обърна се и направи знак на тримата мъже да го последват. В личния си кабинет им каза с твърд глас:

— Сега искам да остана сам. Ще съчиня текста на обявите за оттеглянето ми от длъжност. Върнете се тук преди пладне и наредете да ги разлепят навсякъде, за да се възстанови спокойствието в града.

Тримата мъже се поклониха мълчаливо, после паднаха на колене и докоснаха три пъти пода с челата си, за да покажат, че ще останат верни на съдията, каквото и да се случи с него. Когато си отидоха, Ди написа писмо до префекта, в което подробно разказваше за провала си и се признаваше за виновен в двете углавни престъпления. Той добави, че не вижда основание да моли за снизхождение.

След като подписа и подпечата писмото, Ди се облегна назад в креслото си с дълбока въздишка. Това беше краят на кариерата му като управител и съдия на Бейджоу. Следобед, подир разпространяването на обявите, той трябваше да предаде служебните печати на старши писаря, който временно щеше да управлява околията в очакване на новия сановник.

Като отпиваше малки глътки от чая си, Ди установи, че сега може да гледа с безразличие на очакващото го изпитание. Смъртната присъда беше сигурна. Единствено императорският надпис, с който го бяха удостоили навремето, като съдия на Пуян, можеше да даде основание на Столичния съд да прояви снизхождение. Ди горещо се надяваше, че това отличие ще бъде взето предвид и съдът ще се въздържа от конфискация на цялото му имущество. Разбира се, помладият му брат в Тайюан щеше да се погрижи за жените и децата му. Но съдията знаеше добре колко е унизително да живееш от подаяния, пък били те и на собствените ти роднини.

Беше доволен, че майката на Първата му жена най-сетне е оздравяла. Тя щеше да подкрепя дъщеря си в предстоящите безрадостни дни.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ВТОРА

СЪДИЯТА ПРИЕМА НЕОЧАКВАН ПОСЕТИТЕЛ; ТОЙ РЕШАВА ДА ПРОВЕДЕ ВТОРА АУТОПСИЯ

Съдията стана и се приближи до мангала. Докато топлеше ръцете си, чу вратата зад него да се отваря. Той се обърна раздразнен, но с изненада видя, че е влязла госпожа Гуо. Усмихна й се бързо и каза любезно:

— Точно сега съм много зает, госпожо Гуо! Ако има нещо важно, можете да го съобщите на старши писаря.

Но госпожа Гуо остана на мястото си. Тя стоеше мълчаливо, със сведен поглед. След известно време каза с тих глас:

— Чух, че Ваша Милост се кани да ни напусне. Бих желала да благодаря на Ваша Милост за вниманието, проявено към съпруга ми и мене.

Съдията се обърна и застана с лице към прозореца. Отразената от снега светлина се прецеждаше през хартията. Той каза с усилие:

— Благодаря ви, госпожо Гуо! Дълбоко съм признателен за помощта, която вие и вашият съпруг ми оказвахте по време на моята служба тук.

Той остана неподвижен, очаквайки да чуе как вратата се затваря. Но ненадейно долови аромата на изсъхнали треви и чу тихия й глас зад гърба си:

— Зная, че за мъжете е трудно да разберат какво точно мисли една жена.

Съдията бързо се обърна и тя веднага продължи:

— Жените имат свои собствени тайни, които мъжете никога не могат да разгадаят. Не е чудно, че Ваша Милост не успя да разкрие тайната на госпожа Лу.

Ди пристъпи към нея.

— Искате да кажете — напрегнато попита той, — че сте открили нова улика?

— Не, не нова... — въздъхна госпожа Гуо. — Стара... Но единствено тя може да изясни убийството на Лу Мин.

Съдията я прониза, с поглед и дрезгаво каза:

— Говорете, госпожо!

Госпожа Гуо се загърна в наметалото си, сякаш я побиха тръпки. Когато заговори, гласът ѝ звучеше много уморено.

— Погълнати от ежедневната домакинска работа, заети да кърпим дрехи, които отдавна са за изхвърляне, и да шием плъстените подметки на старите си обувки, ние оставяме мислите си да витаят... Напрягаме очите си на трепкащата светлина, на свещите, работим... работим... и се питаме: „Това ли е всичко?“ Плъстената подметка е твърда, пръстите ни се израняват. Вземаме дългия тънък гвоздей, вземаме дървения чук и пробиваме дупка след дупка в подметката...

Съдията гледаше съсредоточено крехката фигура, застанала пред него с наведена глава, и се мъчеше да измисли няколко любезни думи. Но изведнъж тя продължи със същия уморен, безразличен глас:

— Ние забиваме и изваждаме гвоздеа, отново го забиваме и отново го изваждаме... А мислите ни витаят като неспокойни сиви птици, кръжащи около празното си гнездо.

Госпожа Гуо вдигна поглед към съдията. Блясъкът в широко отворените ѝ очи го порази. Тя каза много бавно:

— И тогава, една вечер, я осенява хрумването... Тя спира да шие, вдига дългия гвоздей и го оглежда... като че ли го вижда за първи път. Добрият гвоздей, който спасява изранените ѝ пръсти, верният другар, споделил с нея безброй самотни часове на тъжна размисъл...

— Искате да кажете... — възкликна съдията.

— Да — отвърна госпожа Гуо със същия беззвучен глас. — Главичката на гвоздеа е извънредно малка. Ако той бъде забит докрай с дървен чук, миниатюрната главичка ще остане незабелязана в косата на темето... Никой никога няма да разбере как го е убила... и се е освободила.

Съдията впи пламналия си поглед в госпожа Гуо.

— Госпожо — възкликна той, — вие ме спасихте! Това е решението на загадката! Сега е ясно защо тя толкова много се страхуваше от аутопсията и защо следователят не можа да установи причината за смъртта!

Радостна усмивка озари изпитото лице на съдията. Той добави нежно:

— Колко сте права! Наистина само една жена би могла да се досети за това!

Госпожа Гуо го гледаше, без да каже дума. Съдията бързо я попита:

— Но защо сте тъжна? Повтарям, че сигурно сте права. Това е единственото решение!

Госпожа Гуо вдигна качулката на наметалото си. Като гледаше съдията нежно усмихната, тя каза:

— Да, ще се убедите, че това е единственото решение. — После тръгна към вратата и излезе.

Съдията остана прав, загледан в затворената врата. Изведнъж лицето му побледня. Дълго време той не помръдна от мястото си. После извика слугата и му заповяда да каже на тримата му помощници да дойдат веднага в кабинета.

Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган влязоха неохотно. Но като видяха изражението на съдията, лицата им се оживиха от радостно недоумение.

— Убеден съм, приятели, че макар и в последния момент, ще разкрием престъплението на госпожа Лу! Трупът на Лу Мин ще бъде аутопсиран повторно!

Ма Жун изгледа стъписано двамата си другари, но после се усмихна широко и възкликна:

— Щом Ваша Милост казва така, значи случаят ще бъде разрешен! Кога ще се проведе аутопсията?

— Колкото е възможно по-скоро! — бързо отвърна съдията. — Но този път няма да ходим на гробището, а ще накараме да донесат ковчегата тук, в трибунала.

Цяо Тай кимна одобрително.

— Настроението на хората е опасно — каза той — и аз мисля, че ще бъде много по-удобно да ги държим под око тук, отколкото във на открито.

Тао Ган все още изглеждаше неуверен. Той рече бавно:

— Когато казвах на слугите да приготвят хартия за обявите, по лицата им познах, че разбраха всичко. Новината, че Ваша Милост се

кани да си подаде оставката, сигурно вече се е пръснала из целия град. Страхувам се, че ако пристъпим към втора аутопсия, ще избухне бунт.

— Напълно съзнавам това — твърдо каза съдията — и съм готов да поема риска. Кажете на Гуо да приготви всичко за аутопсия в съдебната зала. Ма Жун и Цяо Тай, вие отидете при водачите на гилдията на месарите и майстор Ляо. Уведомете ги за решението ми и ги помолете да ви придружат до гробището, за да присъствуват на изравнянето на ковчегата и да дойдат с него тук в трибунала. Ако всичко това се извърши бързо и тихо, ще имаме ковчегата, преди хората да са разбрали какво става. А когато новината се пръсне, вярвам, че любопитството ще надделее над негодуванието им срещу мене, пък и присъствието на водачите на гилдии, в които те имат доверие, ще ги накара да се въздържат от необмислени действия. При това положение се надявам, че няма да се случи нищо нередно, докато открия заседанието на трибунала.

Той се усмихна окуражаващо на помощниците си и те тръгнаха незабавно. Веднага след излизането им усмивката на съдията застина. Само с цената на върховни усилия той бе успял да си придаде пред тях безгрижен вид. Сега отиде при писалището, седна зад него и зарови лице в шепите си.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА

Трибунальът провежда специално заседание; една жена най-сетне разказва
необикновената си история

На обяд съдията не посегна към ориза и супата, които слугата бе поставил пред него. Насили се да изпие само чаша чай.

Гуо бе докладвал, че ковчегът е докаран безпрепятствено в трибунала. Но пред главната порта вече се трупаше внушителна тълпа, която гневно шумеше.

Влязоха Ма Жун и Цяо Тай. Личеше, че са обезпокоени.

— Хората в съдебната зала са враждебно настроени, Ваша Милост — бавно каза Ма Жун. — А вън на улицата онези, които не са успели да си намерят място в залата, ругаят на висок глас и замерят вратата с камъни.

— Оставете ги! — кратко каза съдията.

Ма Жун хвърли подканващ поглед към Цяо Тай, който каза:

— Разрешете ми да повикам военната полиция, Ваша Милост! Тя би могла да построи кордон около трибунала и...

Съдията стовари юмрука си върху масата.

— Аз ли съм съдията тук, или не?! — кресна той на помощниците си. — Тази околия е поверена на мене, хората — също! Не ми е необходима външна помощ, ще се оправя с тях сам!

Двамата мъже не казаха нищо — те знаеха, че ще бъде безполезно. Но се страхуваха, че този път съдията греши.

Гонгът прогърмя три пъти. Ди стана и придружен от двамата си помощници, пресече коридора, за да влезе в съдебната зала. Когато седна зад съдийската маса, в залата надвисна враждебна тишина. Беше претъпкано с народ. Стражниците стояха на определените си места и явно се чувствуваха неловко. Вляво съдията видя ковчег на Лу Мин. Собственикът на погребалната къща и помощниците му бяха застанали край него. Госпожа Лу стоеше пред ковчега, подпряна на тояжка. Тао Ган и Гуо бяха застанали край масата на старши писаря.

Съдията удари с чукчето си по масата и каза:

— Обявявам заседанието за открито.

Изведнъж се чу викът на госпожа Лу:

— Какво право има един съдия в оставка да провежда заседание? Зрителите зароптаха гневно.

— Това заседание се свиква — обяви съдията, — за да докаже, че търговецът на памук Лу Мин е бил подло убит. — После се обърна към собственика на погребалната къща: — Отворете ковчега!

Госпожа Лу стъпи на ъгъла на платформата и извика:

— Ще позволим ли на този кучи син да оскверни трупа на съпруга ми още веднъж?

Тълпата се люшна напред. От всички страни се понесоха викове: „Долу съдията!“ Ма Жун и Цяо Тай поставиха ръце върху дръжките на мечовете, скрити под полите на халатите им. Хората от първата редица избутаха стражниците встрани.

В очите на госпожа Лу заблестяха зли пламъчета. Тя тържествуваше. Буйната ѝ татарска кръв кипна в очакване на предстоящото насилие и кръвопролитие. Вдигна ръка и хората се спряха, вперили очи във внушителната ѝ фигура. Като изпъчи гърди, тя посочи към съдията и започна:

— Този кучи син, този...

Когато спря, за да си поеме дълбоко въздух, съдията внезапно я прекъсна със спокоен и самоуверен глас:

— Помисли за плъстените си обувки, жено!

Госпожа Лу нададе вик, наведе се и погледна към нозете си. Когато изправи глава, съдията за първи път забеляза истински страх в очите ѝ. Хората, застанали отпред, бързо предадоха неочакваната забележка на съдията към онези, които бяха по-назад. Докато госпожа Лу, загледана в зрителите, се стараеше да се окопоти и да намери нови думи, из тълпата се понесе вълна от нестройни гласове. „Какво каза той?“ — нетърпеливо викаха хората от дъното на залата. Госпожа Лу започна да говори, но думите ѝ бяха заглушени от ударите на чуковете по ковчега. С помощта на Тао Ган собственикът на погребалната къща бързо смъкна на пода капака му.

— Сега ще видите моя отговор! — гръмогласно извика съдията.

— Не му вярвайте, той... — започна госпожа Лу, но като видя, че вниманието на тълпата е насочено изцяло към тялото, което бе вдигнато от ковчега и поставено на тръстикова рогозка, тя замълча.

Отстъпи и опря гръб в съдийската маса с очи, вперени в зловещите човешки останки, проснати на рогозката. Съдията удари с чукчето си по масата и каза високо:

— Този път следователят ще разгледа само главата на трупа. Ще обърне специално внимание на темето и ще погледне между косите.

Когато Гуо коленичи на пода, в претъпканата зала се възцари дълбока тишина. Чуваха се само приглушените викове на хората, останали отвън на улицата. Внезапно следователят се изправи. Лицето му беше станало мораво. Той каза с дрезгав глас:

— Уведомявам ви, Ваша Милост, че между косите открих малка изпъкнала желязна точка. Изглежда, че е глава на гвоздей.

Госпожа Лу бе възвърнала самообладанието си.

— Това е заговор! — изпищя тя. — Ковчегът е бил подменен!

Но любопитството вече бе завладяло зрителите. Един набит месар от първата редица се провикна:

— Моят майстор сам запечата гроба! Мирувай, жено, искаме да видим какво е това!

— Докажете твърдението си! — викна съдията към Гуо.

Следователят извади от ръкава си щипци. Госпожа Лу скочи към него, но началникът на стражниците я сграбчи и я задържа. Тя се бореше като тигрица, а в това време Гуо измъкна от черепа дълъг гвоздей. Той го вдигна, за да го видят всички, и после го постави на масата пред съдията.

Тялото на госпожа Лу се отпусна. Когато началникът на стражниците я освободи, тя се повлече с невиждащи очи към масата на писаря, подпря се на ръба ѝ и остана така, с наведена глава.

Зрителите от първия ред шумно обясняваха на застаналите отзад какво са видели. Вдигна се глъчка, някои от задните редици изтичаха навън, за да разпространят новината и на улицата.

Съдията удари с чукчето си по масата. Когато шумът заглъхна, той се обърна към госпожа Лу:

— Принавате ли, че сте умъртвили мъжа си, като сте забили гвоздей в черепа му?

Госпожа Лу бавно вдигна глава. По тялото ѝ премина продължителна конвулсия. Като отметна кичура коса от челото си, тя каза с беззвучен глас:

— Признавам.

Когато и тази последна новина бе предадена по редиците, нова вълна от глъч заля съдебната зала. Съдията се облегна назад в креслото си. Той изчака залата да притихне и каза с уморен глас:

— Искам да чуя пълните ви признания.

Госпожа Лу загърна по-плътнo тънката си фигура и каза сломено:

— Вече измина толкова време, какво значение има всичко това сега? — Тя опря гръб на масата и отправи поглед нагоре, към високия прозорец. После изведнъж заговори: — Мъжът ми, Лу Мин, беше глупав, сучен човек... Какво разбираше той? И как можех да живея с него аз, която вечно търсех?! — Тя въздъхна дълбоко и продължи: — Вече имах от него дъщеря, но той ми каза, че иска да има и син. Не можех да го понасям повече. Един ден се оплака от болки в стомаха. Вместо лекарство му дадох силно вино, примесено със сънотворен прах. Той заспа дълбоко. Тогава взех дългия гвоздей, с който пробивах дупки в подметките на обувките си, и го забих с дървения чук в темето му. Навън остана да стърчи само главичката.

— Смърт на вещицата! — се провикна някой в залата. Прогърмяха и други гневни гласове. Тълпата, навикнала бързо да променя настроението си, сега насочи яростта си срещу госпожа Лу.

Съдията стовари чукчето върху масата.

— Тишина и ред! — кресна той.

Залата изведнъж притихна. Почитта към съда се бе възвърнала.

— Доктор Гуан заяви, че смъртта е настъпила от сърдечен удар — продължи госпожа Лу. После добави: — Наложил се да му стана любовница, за да го накарам да ми помогне. — В гласа ѝ прозвуча презрение: — Той си въобразяваше, че е овладял тайните на черната магия, но беше само един жалък новак. Веднага щом подписа смъртния акт, аз скъсах отношенията си с него. И бях свободна... Един ден, преди около месец, се подхлъзнах на снега, когато излизах от магазина. Някакъв мъж ми помогна да се изправя и ме въведе обратно вътре. Седнах на пейката и той разтри глезена ми. При всяко негово докосване усещах жизнената сила, кипяща в този човек. Разбрах, че най-сетне съм срещнала мъжа, когото очаквах. Напрегнах всичките си душевни и физически сили, за да го привлека, но усетих, че той се съпротивлява. И все пак, когато си тръгна, бях сигурна, че ще се върне...

Госпожа Лу като че ли възвърна част от предишната си одухотвореност и продължи:

— Да, той наистина се върна! Бях победила! Този мъж беше като изгарящ пламък. Той ме обичаше и в същото време ме мразеше, мразеше себе си за това, че ме обича и въпреки това ме обичаше! Свързваха ни самите корени на живота...

Тя замълча. Сведе глава и когато продължи, гласът ѝ отново прозвуча уморено:

— След това разбрах, че отново го губя. Той ме обвини, че изсмуквам силите му, че му преча да бъде верен на принципите си. Каза ми, че трябва да ме напусне... Бях като обезумяла, не можех да съществувам без този човек, без него животът в мене щеше да угасне... Казах му, че ако ме напусне, ще го убия, както съм убила и мъжа си.

Тя поклати безутешно глава и продължи:

— Не трябваше да казвам това! От начина, по който ме погледна, разбрах, че всичко е свършено. Но разбрах и това, че наистина трябва да го убия... Наръсих с отрова изсъхнал жасминов цвят и се вмъкнах в банята, преоблечена като млад татарин. Казах му, че съм дошла да се извиня и желая да се разделим като приятели. Той се държа учтиво, но хладно. Тъй като не спомена, че ще запази тайната ми, аз пуснах жасминовия цвят в чаената му чаша. Щом отровата започна да действа, той ме погледна със страшен поглед. Отвори уста, но не можа да проговори. Разбрах, че иска да ме прокълне, че съм загубена... Боже, той беше единственият човек, когото съм обичала... а трябваше да го убия!

Изведнъж тя вдигна глава. Погледна право към съдията и каза:

— Сега с мене е свършено... аз съм мъртва. Можете да правите с тялото ми каквото искате!

Съдията забеляза ужасен внезапната промяна във вида на жената. Гладката кожа на лицето ѝ бе прорязана от дълбоки бръчки, очите ѝ бяха помръкнали — беше се състарила изведнъж с десет години. Сега, когато нейният несломим, огнен дух се беше прекършил, от нея не бе останало нищо освен изтерзаната ѝ плът.

— Прочети на глас признанията! — заповяда Ди на писаря.

Докато мъжът четеше записките си, в залата цареше гробна тишина.

— Съгласна ли сте, че признанията ви са записани вярно? — попита съдията.

Госпожа Лу кимна. Началникът на стражниците ѝ поднесе документа и тя притисна палеца си върху него. Съдията закри заседанието.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА

СЪДИЯТА ТАЙНО НАПУСКА ТРИБУНАЛА И ОТИВА ПОВТОРНО НА ХЪЛМА НА ЛЕКАРСТВОТА

Ди напусна съдебната зала, последван от тримата си помощници. Тук-там из тълпата се чува плахи одобрителни възгласи. Когато излязоха в коридора, Ма Жун шумно плесна Цяо Тай по рамото. Дватамата едва успяваха да сдържат възторга си. Дори Тао Ган се изкиска щастливо, когато влязоха в личния кабинет на съдията. Но щом той се обърна към тях, за свое крайно изумление те видяха, че лицето му е все така студено и безстрастно, както и по време на заседанието.

— Денят беше дълъг и изморителен — спокойно каза той. — Ще бъде най-добре Цяо Тай и Тао Ган да идат да си починат. Колкото до тебе, Ма Жун, съжалявам, но ще трябва да те задържа.

Когато Цяо Тай и Тао Ган излязоха озадачени, Ди взе писмото си до префекта. Скъса го и хвърли късчетата върху въглените, блещукащи в мангала. Без да проговори, съдията ги изчака да се превърнат в пепел. После каза на Ма Жун:

— Иди да облечеш ловните си дрехи, Ма Жун. И се разпреди два коня да чакат готови на двора.

Ма Жун окончателно се стъписа. Искаше му се да попита нещо, но като видя изражението на съдията, излезе, без да каже дума.

Навън снегът валеше на едри парцали. Съдията погледна към оловното небе.

— Трябва да побързаме — каза той на Ма Жун. — При такова време скоро ще се стъмни. — Той уви шала около долната половина на лицето си и се метна на коня. Напуснаха трибунала през страничната врата.

Докато яздеха по главната улица, видяха, че много граждани се тълпят пред уличните сергии, без да обръщат внимание на снега и ледения вятър. Застанали плътно един до друг под временните навеси от навосъчена хартия, те оживено разискваха сензационното заседание

на трибунала. Никой не обърна внимание на двамата конници. Когато стигнаха до северната градска порта, усетиха ледения порив на вятъра, връхлитащ откъм равнината. Съдията почука на вратата на стражевата къщичка с дръжката на бича си. Щом войникът се показа, той му заповяда да даде на Ма Жун един ветроупорен фенер от плътен пергамент.

Вън от града съдията пое в западна посока. Вече падаше мрак, но снеговалежът като че ли намаляваше.

— Далеч ли отиваме, Ваша Милост? — неспокойно запитва Ма Жун. — В това време лесно можем да изгубим пътя между хълмовете!

— Аз познавам пътя добре — срязва го съдията. — Скоро ще стигнем. — И той пое към гробището.

Когато приближиха, Ди забави стъпките на коня си и започна внимателно да оглежда надгробните могили. Той отмина разровения гроб на Лу Мин и продължи към далечния край на гробището. Там слезе от коня и взе да обикаля гробовете, като си мърмореше нещо. Ма Жун го следваше по петите. Изведнъж съдията спря. Избърса с ръкава си снега от една надгробна плоча. Като видя името „Ван“, издълбано върху нея, той каза на Ма Жун:

— Ето какво търсех. Помогни ми да отворим гроба, в торбата на седлото ми ще намериш две къси лопати.

Съдията и Ма Жун изринаха снега и пръстта, затиснали надгробната плоча, и се заеха да я повдигнат. Задачата им не беше лесна. Беше се стъмнило, когато най-сетне успяха да я отместят. Тежки облаци закриваха луната. Въпреки студа Ди беше плувнал в пот. Той взе от Ма Жун запаления фенер, наведе се и се спусна в гроба.

В сравнение с виелицата навън застоялият въздух в отворената гробница изглеждаше странно неподвижен. Съдията вдигна фенера и видя, че вътре има три ковчега. Огледа надписите и се спря на този отдясно.

— Дръж фенера! — заповяда той на Ма Жун, като неволно понижи глас.

Ма Жун се взря с тревога в лицето на съдията, което изглеждаше още по-изпито на светлината на трепкация пламък във фенера. Ди извади от ръкава си длето и като използваше лопатата вместо чук, започна да разхлабва капака. Ударите отекваха глухо в подземната гробница.

— Заеми се с другата страна! — прошепна съдията на Ма Жун.

Ма Жун остави фенера на земята и заби лопатата в цепнатината под капака на ковчега. В главата му витаеха безредни мисли. Двамата оскверняваха гроб... Въздухът в тясната гробница беше почти топъл, а той трепереше от студ. Беше изгубил представа от колко време се трудят над ковчега, но когато най-сетне разковаха капака, гърбът го болеше. Като използваха лопатите вместо лостове, те успяха да го повдигнат.

— Помогни ми да го избутаме надясно! — изпъшка съдията.

Гласнаха капака едновременно и той с тътен се строполи на пода на гробницата. Съдията закри с шала устата и носа си, а Ма Жун побърза да последва примера му. После Ди взе фенера и го вдигна над отворения ковчег. Вътре лежеше скелет, по чиито кости тук-там личаха останки от изгнилия покров. Ала Жун се дръпна назад. Съдията му подаде фенера, наведе се над ковчега и внимателно опипа черепа — той се бе отделил от останалите кости. Ди го извади и го огледа отблизо. На Ма Жун се стори, че осветени от трепкащото пламъче на фенера, празните орбити се хият право в лицето на съдията. Изведнъж Ди разклати черепа. Чу се звън от дрънчащ метален предмет. Съдията погледна темето на черепа и го опипа с върха на пръста си. После внимателно го върна на мястото му и каза с дрезгав глас:

— Това е всичко. Хайде да излизаме!

Когато изпълзяха от гробницата, видяха, че облаците са се разпръснали и огрялата на небето пълна луна сипе сребристи лъчи над пустото гробище. Съдията угаси фенера.

— Помогни ми да върнем надгробната плоча на мястото ѝ! — каза той.

Загубиха доста време, докато успеят да поставят плочата в първоначалното ѝ положение. Съдията затрупа основата ѝ с пръст и сняг и се качи на коня си. Докато язدهа към изхода на гробището, Ма Жун не можа да сдържи любопитството си.

— Кой беше погребан там, Ваша Милост? — попита той.

— Ще узнаеш утре — отвърна съдията. — По време на сутрешното заседание ще започна разследването на още едно убийство.

Щом стигнаха до северната градска порта, Ди спря коня си и каза:

— Виж колко е красива нощта след снежната виелица! Ти можеш да се върнеш в трибунала, а аз ще се поразходя между хълмовете, за да се освежа.

Преди Ма Жун да успее да продума, съдията обърна коня си и се отдалечи. Ди яздеше на изток. Щом стигна до подножието на хълма на лекарствата, спря. Наведе се от седлото и внимателно огледа снега. После слезе от коня, привърза юздите към един дънер и тръгна нагоре. На върха на хребета, близо до перилата, стоеше стройна жена в сиво кожено наметало, загледана надолу към бялата равнина. Като чу скърцането на снега под ботушите на съдията, тя бавно се обърна.

— Знаех, че ще дойдете — спокойно каза жената. — Очаквах ви.

Съдията застана пред нея, но не каза нищо и тя бързо продължи:

— Вижте, полите на дрехата ви са изпоцапани, по ботушите ви има кал! Ходихте ли там?

— Да — бавно отговори съдията. — Ходих. Заедно с Ма Жун. Това старо убийство трябва да бъде разследвано от трибунала.

Очите ѝ се разшириха. Ди гледаше покрай нея и отчаяно се опитваше да намери подходящи думи. Жената се загърна по-плътено в наметалото си.

— Знаех, че това ще се случи — каза тя с беззвучен глас. — И все пак... — Замълча за малко и продължи съкрушено: — Вие не знаете...

— Зная, зная! — разпалено я прекъсна съдията. — Зная какво ви е накарало да постъпите така преди пет години, зная и... какво ви накара да ми кажете онези думи.

Тя наведе глава и зариде — беззвучно, безутешно.

— Истината трябва да се възкреси — продължи съдията със задавен глас. — Дори... ако това трябва да ни погуби. Повярвайте ми, тази необходимост е по-силна и от мен самия. Дните, които ни очакват, ще бъдат истинско терзание за вас... и за мен. От все сърце бих желал да постъпя другояче. Но не мога... А при това не друг, а вие ме спасихте! Простете мм... моля ви!

— Не говорете така! — проплака тя. После, усмихвайки се през сълзи, добави кротко: — Разбира се, знаех какво ще направите, иначе

не бих ви казала нищо. Винаги съм искала да бъдете такъв, какъвто сте.

Съдията понечи да каже нещо, ала вълнението бе стиснало гърлото му. Той я погледна отчаяно, но тя отвърна глава и изстена:

— Не казвайте нищо! И не ме гледайте! Не мога да понеса...

Жената зарови лице в ръцете си. Съдията стоеше, без да помръдне. Струваше му се, че в сърцето му бавно се забива хладен меч. Изведнъж жената вдигна глава. Ди понечи да проговори, но тя бързо постави пръст на устните си и прошепна:

— Недейте! — После добави с развълнувана усмивка: — Стойте така! Спомняте ли си... за цветовете, падащи върху снега? Ако се вслушаме, можем да ги чуем... — Тя весело посочи към дървото зад него и бързо продължи: — Вижте, цъфнало е днес! Моля ви, погледнете!

Съдията се обърна. Когато вдигна поглед, разкрилата се пред него красота накара дъхът му да замре. Дръвчето се открояваше ясно на осветеното от луната небе. Малки червени цветове грееха като огнени рубини върху сребристите клони. Полъхна лек, хладен ветрец. Няколко листенца се отрониха и като потрепваха, бавно паднаха върху снега.

Внезапно съдията чу зад гърба си шум от скършено дърво. Обърна се и видя счупената ограда. Бе останал сам върху хребета.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЕТА

СЛЕДОВАТЕЛЯТ ПРАВИ НЕОЧАКВАНО ПРИЗНАНИЕ; ПРИСТИГАТ ДВАМА ПРАТЕНИЦИ ОТ СТОЛИЦАТА

На следното утро съдията се събуди късно. Бе прекарал кошмарна нощ. Слугата, който донесе сутрешния чай, каза печално:

— Случило се е нещастие с жената на следователя, Ваша Милост. Снощи, както обикновено, тя отишла на хълма на лекарствата да събира треви. Изглежда, се е облегнала на перилата и те не са издържали. Призори един ловец намерил мъртвото ѝ тяло в подножието на хребета!

Съдията изрази съжалението си, после заповяда на слугата да повика Ма Жун. Когато останаха сами, Ди бавно му каза:

— Снощи направих грешка, Ма Жун. На никого не трябва да казваш за отиването ни на гробището. Забрави го!

Ма Жун поклати едрата си глава и каза спокойно:

— Мене не ме бива много да умувам, Ваша Милост, но зная да изпълнявам заповеди. Ето, Ваша Милост каза „Забрави!“ и аз вече съм забравил!

Съдията го освободи с признателен поглед.

На вратата се почука. Влезе Гуо. Ди бързо стана, отиде да го посрещне и изрази съболезнованията си.

Гуо погледна нагоре към него с широките си, тъжни очи.

— Това не е било нещастен случай, Ваша Милост — спокойно каза той. — Жена ми познаваше мястото като дланта на ръката си, а и оградата беше достатъчно здрава. Зная, че се е самоубила.

Ди вдигна вежди, а Гуо продължи със същия равен глас:

— Признавам се за виновен в тежко престъпление, Ваша Милост. Когато помолих жена ми да се омъжи за мене, тя ме предупреди, че е убила бившия си съпруг. Казах ѝ, че за мене това няма значение, защото знаех, че мъжът ѝ беше жесток звяр, който с еднакво удоволствие караше да страдат и хората, и животните. Такива

като него трябва да се избиват, но аз нямах смелостта да го направя сам. Не съм роден за подвизи, Ваша Милост...

Гуо вдигна ръка с отчаян жест и продължи:

— Тогава не я разпитвах за подробностите и никога повече не сме разговаряли по този въпрос. Но знаех, че често мисли за това и угризенията я терзаят. Разбира се, трябваше да я накарам да признае престъплението си, но бях егоист, Ваша Милост. Страхувах се от мисълта, че може да я загубя...

Той се загледа в пода, устните му нервно потрепваха.

— А защо ми казвате всичко това сега? — попита съдията.

Гуо вдигна глава.

— Защото зная, че нейното желание е такова, Ваша Милост — спокойно отвърна той. — Зная, че наказанието на госпожа Лу я развълнува дълбоко, тя почувствува, че трябва да изкупи греха си, и го е сторила, като се е самоубила. Нейната честност беше безгранична. Сигурен съм, че тя желае престъплението ѝ да бъде разкрито, за да премине отатък с чиста душа. Затова дойдох сега да ви разкажа всичко. Обвинявам и себе си като съучастник.

— Съзнавате ли, че престъплението ви е углавно? — попита съдията.

— Разбира се! — отвърна Гуо. — Но жена ми знаеше, че аз и без това не бих преживял смъртта ѝ.

Ди бавно поглади брадата си. Тази проява на върховна преданост го накара да се засрами. След кратко мълчание той каза:

— Не мога да заведа посмъртно дело срещу жена ви, Гуо. Тя не ви е казала как точно е убила мъжа си, а аз не мога да отворя гроба за аутопсия просто така, защото съм чул да се говори нещо. Още повече, смятам, че ако жена ви наистина е извършила престъпление и е искала то да бъде разкрито, е щяла да остави след себе си писмено самообвинение.

— Вярно! — замислено каза Гуо. — Не бях помислил за това. Толкова съм объркан... — После добави тихо, сякаш на себе си: — Ще ми бъде толкова самотно...

Съдията стана от стола си и отиде при него. Попита:

— Онова малко момиченце на госпожа Лу още ли е у вас?

— Да — каза Гуо с измъчена усмивка. — То е чудесно дете! Жена ми много се беше привързала към него.

— В такъв случай не ви остава нищо друго, освен да изпълните дълга си, господни Гуо! — твърдо каза съдията. — Веднага щом приключи делото срещу госпожа Лу, ще осиновите детето и то ще стане ваша дъщеря.

Гуо отправи пълен с признателност поглед към съдията и каза тъжно:

— Бях толкова потресен — дори не се сетих да ви се извиня за това, че при аутопсията пропуснах да забележа гвоздеа, Ваша Милост. Надявам се...

— Да забравим миналото! — бързо го прекъсна съдията.

Гуо падна на колене и докосна три пъти пода с челото си. После стана и каза просто:

— Благодаря ви, господарю! — И докато се обръщаше, за да си тръгне, добави: — Ваша Милост има голямо сърце и добра душа!

После се повлече към вратата, а на съдията се стори, че са го ударили с камшик през лицето.

Ди се върна при писалището и тежко се отпусна на стола си. Изведнъж си спомни думите на Гуо за угризенията на жена му.

„*Радостта е мимолетна, угризенията — вечни...*“ Да, тя наистина е знаела цялото стихотворение... „*О, да може с нова обич...*“ Той подпря глава на писалището.

Мина дълго време, преди да се изправи. В паметта му се възкреси един отдавна забравен разговор с баща му. Преди тридесет години, току-що взел първия изпит, Ди бе споделил с него смелите си планове за бъдещето. „Вярвам, че ще отидеш далеч, Жендзие — бе казал баща му, — но се готви за неизброими страдания по пътя си! А когато стигнеш там, на върха, ще се почувствуваш много самотен.“ Ди бе отвърнал самоуверено: „Страданието и самотата правят мъжа силен, господарю!“ Тогава не бе разбрал тъжната усмивка на баща си. Но сега я разбираше.

Слугата внесе чайник с горещ чай и съдията бавно изпи една чаша. Помисли си: „Колко е странно: животът си тече, все едно, че нищо не се е случило! Умря Хун... Един мъж и една жена ме накараха да се засрамя от себе си... А аз седя тук и пия чай. Да, животът продължава, но аз вече не съм същият. Той си тече, но аз не желая повече да участвувам в него.“

Беше капнал от умора. Спокойствие, мислеше си Ди, живот в уединение. Но знаеше, че не може да се оттегли от живота. Уединението беше за хора без задължения, а неговите бяха твърде многобройни. Беше се заклел да служи на държавата и народа, имаше жени и деца... Не можеше малодушно да избяга от задълженията си към тях. Трябваше да издържи... да продължи!

Взел това решение, съдията остана така, дълбоко замислен.

Изведнъж вратата шумно се отвори. Ди се стресна, изтръгнат от унеса си. В кабинета се втурнаха тримата му помощници.

— Ваша Милост! — възбудено извика Цяо Тай. — Двама висши сановници са пристигнали от столицата. Пътували са цяла нощ!

Съдията ги изгледа смаяно. После бързо им нареди да настанят височайшите гости в приемната зала, за да си починат и да им кажат, че той ще се представи веднага щом облече официалните си дрехи.

Когато влезе в приемната зала, Ди видя двама мъже, облечени в халати от блестящ брокат. По отличителните знаци на шапките им разбра, че са старши следователи от Столичния съд.

Съдията падна на колене със свито сърце. Сигурно посещението им се отнасяше за нещо много важно. По-възрастният мъж бързо пристъпи към него и го накара да се изправи. После каза почтително:

— Ваше Превъзходителство не трябва да коленичи пред слугите си!

Като зашеметен, съдията се остави да го отведат до почетното място и да го настанят там. По-възрастният сановник отиде при високата обредна маса до стената в дъното на залата и внимателно вдигна жълтия, навит на руло документ, оставен там. Като го държеше благоговейно с двете си ръце, той го поднесе на съдията и каза:

— Нека Ваше Превъзходителство прочете словата на императора!

Ди стана и пое свитъка с поклон. Разгъна го бавно, като внимаваше императорският печат в горния край на документа да остане по-високо от очите му.

Това беше императорски указ, в който с обичайните протоколни фрази се съобщаваше, че след дванадесетгодишна похвална служба съдията Ди Жендзие от Тайюан се назначава за Върховен съдия на Столичния съд. Указът носеше одобрението на императора, написано с Цинобърната четка.

Съдията нави документа и го постави обратно на обредната маса. После се обърна по посока на столицата, легна на пода и го докосна девет пъти с чело, за да изрази благодарността си за високата чест, оказана му от императора. Когато стана, сановниците дълбоко му се поклониха.

— Двамата ви покорни слуги — почтително каза по-възрастният — са назначени за помощници на Ваше Превъзходителство. Позволихме си да дадем на старши писаря копия от указа на императора, които да бъдат разлепени из целия град. Нека хората се радват на честта, с която е удостоен техният управител и съдия. Утре рано сутринта ще съпроводим Ваше Превъзходителство до столицата. Волята на императора е Ваше Превъзходителство да поеме новата си служба колкото е възможно по-скоро.

— Заместникът на Ваше Превъзходителство — добави помладият — е вече назначен. Очаква се той да пристигне тук тази вечер. Ди кимна с глава.

— Сега можете да се оттеглите и да си починете — каза той. — Аз ще ида в кабинета да подредя книгата за заместника си.

— Ще бъдем поласкани, ако ни разрешите да ви помогнем, Ваше Превъзходителство — раболепно каза по-възрастният мъж.

Когато излязоха и се върнаха в канцеларията, Ди дочу далечния шум на гърмящи фишеци. Гражданите на Бейджоу бяха започнали да празнуват успеха на своя съдия.

Старши писарят дойде да ги посрещне. Той съобщи, че служителите на трибунала са се събрали в съдебната зала и очакват съдията, за да го поздравят.

Като се качи на подиума, Ди видя, че всички писари, слуги, стражници и пазачи бяха коленичили пред съдийската маса. Този път между тях бяха и тримата му помощници.

Двамата следователи застанаха вляво и вдясно от съдията. Той каза няколко подходящи за случая думи и благодари за съдействието им по време на престоя му в Бейджоу. Съобщи, че на всеки един ще бъде дадена специална премия в зависимост от ранга и общественото му положение. После погледна към тримата мъже, които му бяха служили така предано и се бяха превърнали в негови приятели. Съобщи, че назначава Ма Жун и Цяо Тай за коменданти на лявото и

дясното крило на гвардията на Столичния съд, а Тао Ган — за главен секретар.

Аплодисментите на служителите в залата се смесиха с шумните, радостни възгласи на тълпата, струпала се отвън на улицата. „Да живее нашият съдия!“ — викаха хората. Съдията си помисли с горчивина каква комедия всъщност е животът.

Щом се върна в личния си кабинет, дотичаха Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган, за да му благодарят. Но като видяха двамата сановници, които тържествено помагаша на съдията да свали официалните си дрехи, те замръзнаха на местата си.

Ди се усмихна тъжно на своите помощници над главите на сановниците и тримата побързаха да се оттеглят. Щом вратата се хлопна зад тях, съдията разбра с внезапна болка, че добрите стари дни на не принудиено приятелство бяха отминали безвъзвратно.

По-възрастният сановник подаде на съдията любимата му кожена шапка. Откакто бе влязъл в дворцовите кръгове, Ди се бе научил да крие и потиска чувствата си. Но сега, като видя старата, износена кожа, не можа да се стърпи и вдигна едната си вежда.

— Рядка чест е — угоднически каза по-младият сановник — да бъдеш назначен направо на такъв висок пост: Върховен съдия на Столичния съд! По правило императорът избира някого измежду по-възрастните управители на провинции. А Ваше Превъзходителство няма повече от петдесет и пет години, предполагам!

Съдията си помисли, че мъжът не е много наблюдателен. Той трябваше да забележи, че Ди още няма четиридесет и шест! Но като се погледна в огледалото, за свое голямо учудване видя, че през последните няколко дни дългите бакенбарди и черната му брада бяха посивели.

Ди започна да подрежда папките върху писалището си, като даваше кратки обяснения на двамата сановници. Когато стигна до папката с проекта си за отпускане на държавни заеми на стопаните, върху който толкова ноци се бе трудил заедно с Хун, не можа да скрие обзелия го ентузиазъм. Двамата сановници го слушаха учтиво, но той скоро забеляза отегчението, изписано по лицата им. Въздъхна и затвори папката. Отново си спомни думите на баща си: „Когато стигнеш там, на върха, ще се почувствуващ много самотен!“

Тримата помощници на съдията седяха в къщичката на пазачите около стъкнатия по средата на каменния под огън. Бяха си говорили за инспектора Хун, а сега мълчаливо съзерцаваха пламъците. Изведнъж Тао Ган рече:

— Питам се дали довечера не бих могъл да поканя ония двамата — важните клечки от столицата — на една приятелска игра със зарове!

Ма Жун вдигна глава.

— Край на твоите зарове, господин секретарю! — подвикна той. — Сега ще трябва да се научиш да живееш в съответствие с високия си пост! И, слава богу, вече няма да ми се налага да те гледам в тоя твой мазен кафтан!

— Като идем в столицата, ще го обърна! — невъзмутимо каза Тао Ган. — А и на твоите селяшки тупаници дойде краят, Ма Жун! И освен това, братко, не е ли време да оставиш черната работа на помладите? Косите ти вече посивяха, приятелю!

Ма Жун постави големите си ръце на коленете.

— Е — натъжено каза той, — признавам, че от време на време ставите ми пропукват. — Изведнъж лицето му се озари от широка усмивка. — Но такива хубави момчета като нас, братко, ще имат най-хубавите момичета в столицата!

— Не забравяй съперничеството на младите столични контета! — сухо отбеляза Тао Ган.

Лицето на Ма Жун помръкна. Той замислено се почеса по главата.

— Затваряй си устата, стара киселицо! — викна Цяо Тай към Тао Ган. — Вярно е, че годините ни малко понапреднаха и понякога дори се радваме на добрата нощна почивка сами в леглото. Но, братко, има нещо, което никога няма да ни избяга! — И той направи с ръката си движение като че ли вдига чаша.

— Кехлибареното вино! — извика Ма Жун и скочи. — Хайде, братлета, тръгвайте! Ще идем в най-хубавата кръчма в града!

И като грабнаха Тао Ган помежду си, те го повлякоха към улицата.

ЯВОР ВЪЖАРОВ

ЗА РОБЕРТ ВАН ХЮЛИК И НЕГОВИТЕ РОМАНИ

Робърт ван Хюлик, авторът на романите, включени в настоящия сборник, е роден в холандската провинция Цутфен през 1910 година. Син на военен лекар от колониалната армия на Холандия, той прекарва детството си в Индонезия. След завръщането на семейството в Холандия през 1922 г., малкият Робърт поражява гимназиалните преподаватели с изключителните си лингвистични данни. Насърчаван от тях, той се впуска в изучаване на санскрит и на езика на американските индианци. В свободното си време взема уроци по китайски. През 1934 г. започва да посещава Лайденския университет, където продължава да изучава системно китайски и японски. Защищава докторска дисертация на тема „Култът към коня в Китай, Япония, Индия и Тибет“. След завършването на университета преминава на дипломатическа служба и заминава на работа в холандското посолство в Токио. Въпреки многобройните си служебни задължения, той намира свободно време, за да се заеме със сериозни проучвания, отнасящи се до миналото на Япония и Китай (библиотеките в Токио се оказват особено богати на литература, посветена на китайската история). Събира редки книги и изящни произведения на изкуството, картини, музикални инструменти. Сбирките му бързо спечелват признанието на ориенталските колекционери. Сам талантлив калиграф — рядко постижение за представител на Запада, той превежда известното китайско ръководство на Ми Фу за приготвяне на течен туш от твърдите тушови блокчета. Написва две монографии за старинната китайска цитра „цин“ и сам свири на този инструмент. Повечето от трудовете му се публикуват в Пекин и Токио и са високо оценени както от азиатските, така и от европейските учени. В годините на Втората световна война е евакуиран в Цунцин като секретар на холандското посолство. Напуска

Китай чак след завършването на войната. През 1949 г. отново е назначен на работа в Япония за четири години. След изтичането на този срок работи в различни градове на Близкия и Далечния изток. За последен път се връща в Токио през 1965 г., този път вече като посланик на своята страна в Япония. Умира две години по-късно в Холандия, по време на домашен отпуск.

В своя сравнително кратък живот Робърт ван Хюлик намира време наред с напрегнатата си дипломатическа дейност да извърши реди интересни проучвания и да ги публикува. Макар че е свидетел на крупните икономически, социални и политически реформи, засегнали Китай в началото на века, и макар напълно да съзнава тяхната съдбовна значимост, той обръща поглед назад, към традиционния дореволюционен Китай, като визира един огромен период от време: от последната императорска династия Цин (1644–1911) до дълбоката древност. Забележителните му способности на лингвист, историк и изкуствовед му Дават възможност за кратко време да постигне забележителни успехи.

И все пак, резултатите от научните изследвания на Робърт ван Хюлик представляват интерес за сравнително ограничен кръг специалисти. В основата на неговата популярност лежи литературната му дейност. На старинните китайски сборници с истории за съдебни случаи, разрешавани от съдията Ди, той се натъква през четиридесетте години. През 1949 г. превежда и публикува в малък тираж едно типично произведение от този жанр, състоящо се от три епизода, и озаглавено „Ди Гун Ан“ („Съдебните дела на Ди“), чрез които западният читател за първи път се запознава с името и подвизите на един от героите на традиционния китайски „съдебен“ роман Ди Жендзие — „китайския Шерлок Холмс“. Скоро след това ученият решава сам да започне да пише романи, макар да няма никакъв опит в областта на художествената проза. Намерението му било да покаже на китайския и японския читател колко по-висока стойност имат традиционните им творби в сравнение с преводните западни криминални романи, продавани по сергиите на Токио или на дореволюционния Шанхай. Първите си два романа написал на английски — още един език, който владеел великолепно — като чернови, които възнамерявал по-късно да преведе и публикува на китайски и японски. Но забелязал възторга, с който

западноевропейската публика посрещнала този нов тип детективски романи, и решил да продължи да пише на английски. По този начин създаде общо седемнадесет такива произведения. Освен това сам онагледявал романите си с карти и илюстрации по подобие на китайските рисунки от XIV век. Подобно на писателите от времето на династията Мин, Робърт ван Хюлик описва хората и живота им такива, каквито са били през XIV век, макар да става въпрос за събития и случки с много по-ранна или по-късна дата.

В „Скелет под камбаната“ (Токио, 1950) и трите главни сюжета са взети направо от китайски оригинали. Убийството на Улицата на полумесеца е едно от най-нашумелите престъпления, чието разкриване се приписва всъщност на съдията Бао — знаменит държавник, живял между 999 и 1062 г., по време на династията Сун. Много по-късно, по време на Минската династия, неизвестен автор издал сборник с криминални истории под заглавие „Бао Гун Ан“, в който се описват подвизите на този съдия. „Тайната на будисткия храм“ е тема, заимствувана от един разказ в сборника с истории за странни събития и престъпления на писателя Фън Мънлун, починал през 1646 г. В оригинала обаче съдията изгаря храма до основи и избива всички монаси — наказателна мярка, непозволена от стария китайски наказателен кодекс, която не би прилягала на съдията Ди. Историята с намерения под камбаната скелет е извлечена от известен стар роман, в който се описва истински случай на деветорно убийство, станало в Кантон около 1725 г. В действителност делото било разгледано и решено по установения ред, в съда. За да внесе повече напрежение, ван Хюлик добавя случая със скелета под бронзовата камбана — подобно убийство се срещало често в сборниците с криминални истории от времето на династиите Мин и Цин.

Романът „С гвоздей в черепа“ е написан в Бейрут през 1956 г. Историята за обезглавения труп е взета от един китайски сборник, излязъл през XIII век. В един от епизодите на този сборник за първи път се среща описание на убийство с гвоздей в черепа (по-късно то често фигурира в китайските книги с криминални сюжети). Разгадаването на случая се приписва на Йен Цсун — прозорлив съдия, живял в началото на нашата ера. Според версията, описана в споменатия вече сборник „Ди Гун Ан“, който ван Хюлик превежда на английски и публикува в Токио, съдията стигнал до разкриване на

престъплението, като инсценирал в съдебната зала обстановка, която накарала вдовицата да помисли, че вече се намира пред съдника в отвъдния свят и сама да признае вината си.

„Езерото, което не връщаше удавниците“ е роман, написан по-късно от другите два^[1]. Набрал известен опит, поотдалечил се от китайските литературни източници и сюжети, ван Хюлик дава по-голяма свобода на собствената си фантазия и изгражда творбата си далеч по-добре в композиционно отношение.

Я. В.

[1] Поради особености в сюжетното действие романите, включени в сборника, не са дадени по реда на тяхното написване. — Б.ред. ↑

Издание:

Робърт Ван Хюлик. Китайски загадки (сборник)

„Народна култура“, София, 1987

Превод: Явор Въжаров

Рецензент: Жечка Георгиева

Редактор: Невяна Николова

Контролен редактор и консултант: Крум Ацев

Художник: Гриша Господинов

Художник-редактор: Николай Пекарев

Технически редактор: Олга Стоянова

Коректори: Лили Александрова, Евгения Джамбазова

Рисунките в книгата са на автора

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.